

Επι' Εξοχότητος
M. C. Pozible

ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

ΥΠΟ

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΟΥ

29

[Ἀπόσπασμα ἐκ τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Παρναβοῦ].

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ ΚΑΙ Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ

1899

916

ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Πρὸ δύο περίπου ἐτῶν, προπαρασκευαζομένης τῆς ἐργασίας διὰ τὴν ἀπογραφὴν τῶν κατοίκων τοῦ Κράτους, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπιθυμοῦν νὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τοῖς ἀπογραφικοῖς πίναξιν ὡς οἶόν τε ἀκριβέστατα καὶ ἀπηλλαγμένα σφαλμάτων τὰ ὀνόματα τῶν δήμων, πόλεων καὶ χωρίων, ἀνέθηκεν εἰς ἐπιτροπὴν, ἀποτελουμένην ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Χατζιδάκι, Ἀντωνίου Μηλιαράκη καὶ ἐμοῦ, νὰ ἐξετάσῃ τὰ ὀνόματα ταῦτα καὶ ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς ὀρθῆς γραφῆς αὐτῶν. Ἡ δημοσιευομένη ὡδε ἔκθεσις περιέχει τὰ πορίσματα τοῦ ἐλέγχου τῶν ὀνομάτων τῶν δήμων, ἅτινα, ἐγκριθέντα καὶ ὑπὸ τῶν δύο ἄλλων μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὑπεβλήθησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Τὰ τῶν δήμων ὀνόματα ὑπάγονται εἰς πέντε κατηγορίας, σκοπομένης τῆς ἀφορμῆς, ἥτις ἐλήφθη πρὸς ὀνοματοθεσίαν ἐκάστου δήμου.

Εἶναι δηλαδὴ :

Α'. Ὀνόματα εἰλημμένα ἐξ ἀρχαίας πόλεως ἐν τῷ δήμῳ κειμένης.

Β'. Ὀνόματα εἰλημμένα ἐκ σημερινῆς πόλεως ἢ χωρίου, πρωτεύουσας τοῦ δήμου ἢ καὶ ἐπισήμου γενομένης ἐκ συμβάντων τῆς νεωτέρας ἡμῶν ἱστορίας.

Γ'. Ὀνόματα ἐκ τόπου τινὸς ἢ ἰδρύματος ἐν τῷ δήμῳ εὕρισκόμενου, ἢ εἰς οὗ τὴν περιοχὴν κεῖται ὁ δῆμος. Εἰσι δὲ ταῦτα ὀνόματα ὄρεων, ποταμῶν, λιμνῶν, νήσων, σπανιώτερον δὲ μνημείων τῆς ἀρχαιότητος.

Δ'. Ὀνόματα κατὰ τὸν τύπον τῶν ἐθνικῶν σχηματισθέντα πρὸς δῆλωσιν τῆς σχέσεως τῶν δημοτῶν πρὸς τινὰ τῶν ἐν τῷ δήμῳ τοιούτων τόπων.

Ε'. Ὀνόματα ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, πρὸς τιμὴν αὐτῶν δοθέντα εἰς τοὺς δήμους.

Φανερόν ὅτι τὰ ὀνόματα ταῦτα πρέπει νὰ ἐκφέρωνται, τὰ μὲν τῆς

Α' και Δ' κατηγορίας κατὰ γενικὴν τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐθνικῶν, τὰ δὲ λοιπὰ κατὰ γενικὴν τοῦ ἐνικοῦ τὰ πλεῖστα. Καί ὅτι μὲν τὰ ἐκ τῶν ἀρχαίων πόλεων ὀνόματα κατὰ γενικὴν πληθυντικὴν τῶν ἐθνικῶν πρέπει νὰ ἐκφέρωνται μᾶς διδάσκει ἡ χρῆσις ἐν τῇ ἀρχαίᾳ γλώσσῃ· ἀλλ' εἰς τὸν αὐτὸν κανόνα δὲν πρέπει νὰ ὑπαγάγωμεν καὶ τὰ τῆς Β' κατηγορίας ὀνόματα, καὶ διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς διακρίσεως καὶ πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως, δυναμένης νὰ προέλθῃ ἐξ ἀπορίας περὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ τύπου τῶν τοιούτων ἐθνικῶν· διότι, ἂν διὰ τὸ ὁμοίομορφον σχηματίσωμεν ταῦτα κατ' ἀναλογίαν τῶν ἀρχαίων, θὰ προσκρούσωμεν εἰς τὴν χρῆσιν τῆς σημερινῆς γλώσσης· καὶ ἀδικαιολόγητος διὰ τοῦτο καὶ ἀυθαίρετος ἐλέγχεται ὁ σχηματισμὸς ἐθνικῶν κατ' ἀρχαιοφανῆ τύπον, ἐνῶ ἄλλος εἶναι ὁ νῦν ἐν χρῆσει, οἷα λ. χ. τὸ Δηληνιτῶν ἀπὸ τῆς περιοχῆς Δηληνᾶτα ἐν τῷ νομῷ Κεφαλληνίας ἀντὶ τοῦ μόνου ἐν χρῆσει Δηλινουσιάνων, τοῦ Κονιστρίων ἀπὸ τῶν ἐν Εὐβοίᾳ Κονιστρῶν, ἀντὶ τοῦ Κονιστριαιτῶν, Πυλαρέων ἀπὸ τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ Πυλάρου ἀντὶ Πυλαρινῶν καὶ ἄλλα τοιαῦτα.

Ἐν τοῖς πλείστοις τὸ σύστημα τοῦτο ἔχει μέχρι τοῦδε ἐφαρμοσθῆ εἰς τὴν ὀνοματοθεσίαν τῶν δήμων, αἱ δὲ παρεκκλίσεις ἀπ' αὐτοῦ, οὐδένα λόγον ἔχουσαι, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ ἐπανορθωθῶσιν. Ἀσχετὸν ἐπίσης καὶ ἀτυχῆ θεωροῦμεν τὴν προσθήκην παραγωγικῆς καταλήξεως εἰς ὀνόματα ὄρεων, ποταμῶν, λιμνῶν πρὸς δῆλωσιν τῆς περιοχῆς αὐτῶν, ἐνῶ διὰ τοῦ ψιλοῦ ὀνόματος τοῦ τύπου κατὰ γενικὴν τοῦ ἐνικοῦ ἐκφερομένου ἀποφεύγομεν πᾶσαν παρανόησιν δυναμένην νὰ προκύψῃ ἐκ τοιαύτης καταλήξεως. Ὁ ἀκούων δηλαδὴ τὸ ὄνομα τοῦ δήμου Τανίας ὑποθέτει ὅτι ὠνομάσθη ἀπὸ τινος ἀρχαίας πόλεως οὕτω καλουμένης, μὴ δυνάμενος νὰ φαντασθῆ ὅτι δηλοῦται δι' αὐτοῦ ἡ ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ Τάνου βρεγομένη χώρα. Ὁμοίως διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ δήμου Καλλιφωνίας οὐδεὶς δύναται νὰ ἐνοήσῃ ὅτι δηλοῦται ἡ περιοχὴ τοῦ ὄρους Καλλιφωνίου· τὸ δ' ὄνομα τοῦ δήμου Στυμφαλίας εὐλόγως θὰ εἰκάσῃ ὁ ἀκούων ὅτι εἶναι αὐτὸ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς λίμνης, ἐνῶ ὁ τύπος τούτου εἶναι Στυμφαλῖς ἢ Στύμφαλος, Στυμφαλία δὲ σημαίνει τὴν περὶ τὴν λίμνην χώραν. Ματαίως ὁμως θ' ἀναζητήσῃ τις ἀρχαίαν πόλιν ἢ τὴν περιοχὴν ὄρους τινὸς ἢ ποταμοῦ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ δήμου Κλεπαίδος, ὅπερ ἀπλούστατα εἶναι παρεσχηματισμένον ἐκ τοῦ σημερινοῦ ὀνόματος τῆς πρωτεύουσας τοῦ δήμου

(Κλεπᾶ), ἢ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ δήμου Φλεσιᾶδος, εἰς ὃ ἀδιάγνωστον ὅλως κρύπτεται τὸ ὄνομα τοῦ ἐν Μανιάκῃ ἐνδόξως πεσόντος Φλέσα.

Αἱ πλεῖσται τῶν ἐπενεχθεισῶν διορθώσεων, συνιστάμεναι εἰς μικρὰν τῶν ὀνομάτων μεταβολήν, δύνανται νομιζομεν νὰ καθιερωθῶσιν ἐπισήμως, χωρὶς νὰ παραστῇ ἀνάγκη ἐφαρμογῆς τῶν πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ὀνομασιῶν τῶν δήμων νενομισμένων τύπων. Ἄλλως δὲ καὶ σήμερον ἀκόμη παρὰ τὸν διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων καθορισμὸν τῶν ὀνομασιῶν τούτων πολλαχοῦ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἐπισήμοις ἐγγράφοις ποικίλλει ἢ χρῆσις καὶ τούτου ἕνεκα δὲν θὰ εἶναι δύσκολος ἢ ἀποκατάστασις τοῦ ὀρθοῦ τύπου. Παράδειγμα προχειρότατον ἔχομεν τὸν δῆμον Ἀθηναίων, ὅστις καίπερ ἐπισήμως καλούμενος δῆμος Ἀθηναίων ἀνέλαβε τὸν ὀρθὸν τύπον καὶ ἐν αὐτῇ τῇ σφραγίδι του. Μόνον ἐν τισιν ὀνόμασιν ἢ μεταβολὴ ἀναγκαῖον εἶναι νὰ γίνῃ κατὰ ψήφισμα τοῦ ἀρμοδίου δημοτικοῦ συμβουλίου. Εἶναι δὲ ταῦτα τὰ ἐπόμενα :

Τὸ τοῦ δήμου Κοθωνίων ἐν τῷ νομῷ Τρικάλων, οὗ τὸ ὄνομα ὀφείλεται εἰς ἀνοίκειον καὶ ψυχρὰν εὐτραπελίαν τοῦ ὀνοματοθέτου, ἕκ τινος ἐν τῷ δήμῳ ἀσήμου χωρίου ληφθέν.

Τὸ τοῦ δήμου Ταμασίου ἐν τῷ αὐτῷ νομῷ· τοῦτο ἐλήφθη ἐκ τοῦ παραμορφωθέντος ὀνόματος τοῦ ἐν τῷ αὐτῷ δήμῳ χωρίου Τσαμασίου· ὀρθότερον θὰ ἦτο ἂν ὀνομάζετο Δρανίστας ἀπὸ τῆς πρωτεύουσας.

Τὸ τοῦ δήμου Εἰδυλλίας ἀντὶ Βιλίων ἐν τῷ νομῷ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.

Τὸ τοῦ δήμου Βρασιῶν ἐν τῷ νομῷ Ἀρκαδίας. Κατὰ κανόνα ἔπρεπε διὰ τοῦ ἐθνικοῦ νὰ ὀνομασθῇ ὁ δῆμος (Βρασιέων). Ἄλλ' ὁ ὀρθότερος τύπος τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας πόλεως εἶναι Πρασιαί, ὅθεν Πρασιέων. Νομιζομεν ὅμως ὅτι ἔπρεπε νὰ προτιμηθῇ τὸ ὄνομα τῆς ἐπισήμου κατὰ τοὺς μέσους χρόνους πόλεως Πραστοῦ, ὅπερ καὶ νῦν σφύζεται.

Τὸ τοῦ δήμου Κρεμαστῆς Λαρίσης ἐν τῷ νομῷ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος. Ὅπως μὴ παρεκκλίνωμεν τοῦ κανόνος, καθ' ὃν ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ πρέπει νὰ ληφθῇ τὸ ὄνομα, καὶ ὅπως πάλιν μὴ συμπέσῃ τοῦτο πρὸς τὸ ὄνομα τοῦ δήμου Λαρισαίων τοῦ νομοῦ Λαρίσης, ἀναγκαῖον θὰ ἦτο πρὸς διάκρισιν νὰ ὀνομασθῇ δῆμος Πελασγῶν Λαρισαίων, ἀφοῦ Λαρισαῖοι μὲν ἀπλῶς καὶ τῆς πόλεως ταύτης οἱ κάτοικοι ἐκαλοῦντο,

ἀλλ' αὐτὴ πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν ὁμωνύμων οὐ μόνον Κρεμαστή, ἀλλὰ καὶ Πελασγία ἐπεκαλεῖτο.

Τὸ τοῦ δήμου Ναφθίων ἐν Ζακύνθῳ. Τὸ ἐθνικὸν ὅλως ἀναρμόστως ἐσχηματίσθη ἐκ τῆς ἐν τῷ δήμῳ ὑπαρχούσης πηγῆς νάφθης.

Τὸ τοῦ δήμου Ἐλευσίνας ἐν Ἀρκαδίᾳ, περὶ οὗ θὰ γίνῃ λόγος κατωτέρω.

Τὸ τοῦ δήμου Φλεσιάδος ἐν Μεσσηνίᾳ. Ὁ δῆμος ὠνομάσθη πρὸς τιμὴν τοῦ Φλέσσα, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀσκόπου προσθήκης τῆς παραγωγικῆς καταλήξεως δυσκόλως διαγινώσκεται ὁ λόγος οὗτος.

Τὸ τοῦ δήμου Μελιτήνης ἐν Λακωνίᾳ. Οὗτος καταλληλότερον θὰ ἦτο νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ ἐτέρου τῶν ἐν αὐτῷ ὀνομαστῶν κατὰ τὴν τουρκοκρατίαν τόπων, τῶν Βαρδουνιῶν ἢ τῆς Καστανιάς. Διότι τὸ νῦν ὄνομα ἡμεῖς τοῦλάχιστον ἀγνοοῦμεν τίνας ἔνεκα ἐδόθη εἰς τὸν δῆμον¹.

Τὸ τοῦ δήμου Αὐλώνος ἐν τῷ νομῷ Εὐβοίας. Αὐλῶν ἀρχαία πόλις ἐν Εὐβοίᾳ δὲν ὑπῆρχεν· ἐπλάσθη δ' ἴσως ὅπως ἀρχαιώτερον φανῆ τὸ ὄνομα τῆς πρωτεύουσας Αὐλωναρίου, ἐξ οὗ ἐλήφθη. Ἄν δ' ἀντικατασταθῇ διὰ τούτου, ἀποφεύγεται καὶ ἡ σύγχυσις πρὸς τὸν ὁμώνυμον δῆμον τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας.

Σημειωτέον δ' ὅτι καὶ τὰς ἄλλας ὁμοίας συμπτώσεις ὀνομάτων δῆμων θ' ἀποφύγωμεν διὰ τῆς αὐστηραῆς ἐφαρμογῆς τῶν μνημονευθέντων κανόνων τῆς ὀνοματοθεσίας. Εἰς μόνους δὲ τοὺς δήμους Καλλιφωνίας (Ἀχαΐας) καὶ Καλλιφωνίου (Τρικάλων) ἐπέρχεται σύμπτωσις τοῦ ὀνόματος ἔνεκα τῶν ἡμετέρων διορθώσεων. Αἱ δ' ἄλλαι πᾶσαι τοιαῦται ἀνωμαλῖαι ἐκλείπουσιν. Οὕτως ἐκ τῶν δύο δῆμων Ἰθώμης τῶν νομῶν Μεσσηνίας καὶ Τρικάλων, ὁ μὲν πρῶτος θὰ τηρήσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ληφθὲν ἐκ τοῦ μεσσηνιακοῦ ὄρους, ὁ δ' ἐν Τρικάλαις ἐκ τῆς ἀρχαίας πόλεως κληθεὶς θὰ ὀνομασθῇ Ἰθωματῶν. Ἐκ τῶν δύο δῆμων Αὐλώνος ἐν Εὐβοίᾳ καὶ ἐν Μεσσηνίᾳ, ὁ μὲν θὰ ὀνομασθῇ

¹ Τινὲς τῶν λογίων δημοτῶν, οὓς ἤρωτήσαμεν περὶ τούτου μᾶς ἐβεβαίωσαν, ὅτι ὠνομάσθη οὕτω προτάσει διοικητοῦ τινος τῆς Λακωνίας, θελήσαντος νὰ διακρίσῃ τὴν ἀγαθὴν του γνώμην περὶ τῆς ποιότητος τοῦ ἐν τῷ δήμῳ παραγομένου μέλιτος, ἣν ἐξέφρασεν ἐν συμποσίῳ παρατεθέντι αὐτῷ ὑπὸ τοῦ δημάρχου.

ἀπὸ τῆς πρωτευούσης Αὐλωναρίου, ὁ δὲ μεσσηνιακὸς ἀπὸ τοῦ ἐθνικοῦ τῆς ἀρχαίας πόλεως Αὐλωνιτῶν. Ἐκ τῶν δύο δήμων Ψωφίδος, ὁ μὲν ἐν Ζακύνθῳ θὰ τηρήσῃ τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος τῆς ἀκροπόλεως τῆς Ζακύνθου ληφθέν, ὁ δ' ἐν Ἀχαίᾳ καὶ Ἥλιδι θὰ κληθῆ Ψωφιδίων ἀπὸ τοῦ ἐθνικοῦ, ἂν μὴ θεωρηθῆ προτιμότερον ν' ἀντικατασταθῇ δι' ἄλλου τινός. Ἐκ τῶν δύο δήμων Ἀμβρακίας ἐν τῷ νομῷ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ὁ μὲν θὰ ὀνομασθῆ Ἀμβρακικῆς ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῷ χωρίου, ὁ δ' ἕτερος Ἀμβρακιωτῶν ἀπὸ τοῦ ἐθνικοῦ τῆς ἀρχαίας πόλεως Ἀμβρακίας. Ἐκ τῶν δύο δήμων Ὀρχομενοῦ ὁ μὲν ἐν Ἀττικῇ καὶ Βοιωτίᾳ θὰ κληθῆ Ὀρχομενίων ἀπλῶς ἀπὸ τοῦ ἐθνικοῦ, ὁ δ' ἐν Ἀρκαδίᾳ Ὀρχομενίων Ἀρκαδίων πρὸς διάκρισιν, ἣτις καὶ παρ' ἀρχαίοις ἦτο συνήθης. Ὑπολείπεται δὲ μόνη ἡ σύμπτωσις τῶν ὀνομάτων τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ καὶ Ἀττικῇ δήμων Ἐλευσίνοσ· ἀλλὰ τούτου μὲν πρέπει νὰ διατηρηθῆ τὸ ὄνομα ἐν τῷ τύπῳ τοῦ ἐθνικοῦ (Ἐλευσινίων), τὸ δὲ τοῦ ἐν Ἀρκαδίᾳ πρέπει πάντως νὰ μεταβληθῆ, διότι πόλις ἢ πόλισμα ἀρκαδικὸν Ἐλευσίσις οὐδέποτε ὑπῆρξε.

Τοιαῦτα δὲ ὀνόματα, πλασθέντα ἐξ ἀτελοῦς γνώσεως τῆς ἀρχαίας γεωγραφίας τῆς Ἑλλάδος, οὐδεμία ἀνάγκη νὰ διατηρηθῶσι. Κατωτέρω ἀναφερομέν τινὰ τοιαῦτα, ἅτινα διὰ μικρᾶς μεταβολῆς τῆς καταλήξεως διορθοῦνται· ἀλλ' ὅπου τοιαύτη μεταβολὴ δὲν εἶναι δυνατὴ, ὡς ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ δήμου Ἐλευσίνοσ, χρεῖα ν' ἀντικατασταθῆ τὸ ὄνομα. Βεβαίως εἶναι ἰκανὰ τὸν ἀριθμὸν τὰ παρατηρούμενα ἐν τῇ ὀνοματοθεσίᾳ τῶν δήμων γεωγραφικὰ σφάλματα, τὰ προελθόντα ἐκ τοῦ μὴ ἀσφαλοῦς ὀρισμοῦ τῆς θέσεως πολλῶν ἀρχαίων πόλεων καθ' ὃν χρόνον ἐγένετο αὕτη· τὰ τοιαῦτα σφάλματα δυσκολώτατον εἶναι νὰ διορθωθῶσι σήμερον, μετὰ μακρὰν χρῆσιν· ἄλλως δ' οὐδεὶς θὰ ζητήσῃ ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν δήμων νὰ ὀδηγηθῆ εἰς ἀνεύρεσιν τῶν ἀρχαίων πόλεων. Ἡ δημιουργία ὁμοῦ ὀνομάτων ἀνυπάρκτων ἀρχαίων πόλεων οὔτε δικαιολογεῖται οὔτε ἀνεκτὴ εἶναι, καὶ πρόδηλος ἡ ἀνάγκη τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτῶν.

Ἐν τοῖς συναπτομένοις τῇ παρούσῃ πίναξιν ἀναγράφομεν τὸ πόρισμα τῆς ἡμετέρας ἐξετάσεως τῶν ὀνομασιῶν τῶν δήμων. Ἐν τῇ

πρώτη στήλη αναγράφεται τὸ ὄνομα τοῦ δήμου κατὰ τὸν τύπον, ὃν νομίζομεν ὀρθόν. Ἐν τῇ δευτέρᾳ ὁ ἐν χρήσει τύπος ἂν εἶναι πλημμελής· ἄλλως δ' οὐδὲν αναγράφεται ἐν αὐτῇ. Ἐν τῇ τρίτῃ στήλῃ ἡ κατηγορία, εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὄνομα. Ἐν τῇ τετάρτῃ τὸ ἀρχαῖον ἢ νεώτερον ὄνομα, ἐξ οὗ ὠνομάσθη ὁ δῆμος. Ἐν ὑποσημειώσει δέ, ὅπου εἶναι ἀναγκαῖον, ἀναγράφονται οἱ λόγοι, οἱ ὑπαγορευσαντές τινες τῶν μεταβολῶν.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν πινάκων τούτων φέρομεν γενικωτέρας τινὰς παρατηρήσεις περὶ ἐκάστης κατηγορίας ὀνομάτων.

Ἡ πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει, ὡς εἶπομεν, ὀνόματα εἰλημμένα ἐξ ἀρχαίας πόλεως ἐν τῷ δήμῳ κειμένης, ἢ ἥτις ὑπετίθετο τοῦλάχιστον ὅτι ἔκειτο ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ δήμου καθ' ὃν χρόνον ἐδόθη εἰς αὐτὸν ἡ ὀνομασία, ἢ ἐξ ἔθνους ἀρχαίου οἰκοῦντος ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ δήμου.

Τὰ ὀνόματα ταῦτα πρέπει νὰ ἐκφέρονται κατὰ γενικὴν τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐθνικῶν, καὶ ὁ κανὼν οὗτος ἐφηρμόσθη ἐν τοῖς πλείστοις· ὅπου δὲ δὲν ἐτηρήθη, διωρθώσαμεν τὸ ὄνομα. Διωρθώσαμεν δ' ὡς εἰκὸς καὶ τὰ πλημμελῶς ἐσηματισμένα ἐθνικά, οἷον ἐν τῷ νομῷ Τρικάλων Πιαλέων ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένου Πιαλίων· ἐν τῷ νομῷ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος Δαφνουσίων ἀντὶ Δαφνησίων, Ὀμολιέων ἀντὶ Ὀμιλαίων. Ἐθνικὰ δὲ ὧν οἱ τύποι δὲν ἀνευρίσκονται παρὰ τοῖς ἀρχαίοις συγγραφεῦσιν ἢ ἐν ἐπιγραφαῖς, ἐσηματίσαμεν κατ' ἀναλογίαν, οἷον: Συκουρίων ἐν τῷ νομῷ Λαρίσης (ἀπὸ τοῦ Συκούριον, κατὰ τὸ Μολύκριος ἀπὸ τοῦ Μολύκριον), Εὐυδρίων (ὁμοίως, ἀπὸ τοῦ Εὐύδριον, οὐχὶ δ' Εὐΐδριον, ὡς γράφεται ἐν τοῖς πίναξι τῆς Στατιστικῆς), Ἀρμενιτῶν (ἀπὸ τοῦ Ἀρμένιον κατὰ τὸ Ταυρομενίτης ἀπὸ τοῦ Ταυρομένιον), Νηλιέων (ἀπὸ τοῦ Νήλεια, κατὰ τὸ Δαυλιεύς ἀπὸ τοῦ Δαύλεια), Ὁξυνιατῶν (ἀπὸ τοῦ Ὁξύνεια, κατὰ τὸ Κρανιαίτης ἀπὸ τοῦ Κράνεια), Σιλανέων (ἀπὸ τοῦ Σίλανα κατὰ τὸ Τυανεύς ἀπὸ τοῦ Τύανα καὶ Κομανεύς ἀπὸ τοῦ Κόμανα), Μενελαϊτῶν (ἀπὸ τοῦ Μενελαῖς κατὰ τὸ Πτολεμαίτης ἀπὸ τοῦ Πτολεμαῖς).

Ἐξ ἀνυπάρχτων δ' ἀρχαίων πόλεων ἐδόθησαν τὰ ὀνόματα εἰς τοὺς ἐπομένους δήμους, διορθωθέντα πάντα πλὴν ἑνός, τοῦ τῆς Εἰδυλλίας, περὶ οὗ ὠμιλήσαμεν ἀνωτέρω.

Ἀποδοτίας. Πόλις Ἀποδοτία δὲν ὑπῆρχεν, ἀλλ' Ἀποδοτοὶ εἶναι ὄνομα αἰτωλικῶν ἔθνους.

Ἀροαυείας. Ἐντὶ τούτου, ὠνομάσαμεν τὸν δῆμον ἀπὸ τῶν Ἀροαυίων ὀρέων.

Βωμείας. Ἐντὶ τῆς ἀνυπάρκτου πόλεως Βωμείας (τὸ ὄρθον οἱ Βωμοί) ἐλάβομεν τὸ ὄνομα τοῦ αἰτωλικοῦ ἔθνους τῶν Βωμίων.

Εἰδυλλίας. Οὕτως ἐξελληνίσθη τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου Βίλια.

Κορυθίου. Διωρθώσαμεν Κορυθίων, ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀρχαίου Τεγεατικοῦ δήμου.

Λαπαθῶν. Τοῦτο ἀντικατεστήσαμεν διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀρκαδικοῦ ὄρους Λαπίθου.

Μακρυνείας. Ἡ ἀκαρνανικὴ πόλις ἐλέγετο Μακύνεια (τὸ ἐθνικὸν Μακυνεύς).

Νυμφασίας. Ἐθέσαμεν ἐντὶ τούτου τὸ ἐθνικὸν Νυμφασίων· ἡ δ' ἀρκαδικὴ πόλις, ἀφ' ἧς ὠνομάσθη ὁ δῆμος, ἐλέγετο Νυμφάς καὶ οὐχὶ Νυμφασία.

Οἰνιάδος. Τὸ τε τῆς πόλεως ὄνομα καὶ τὸ ἐθνικὸν εἶναι Οἰνιάδαι.

Ὀλυμπίων. Πόλις Ὀλυμπία, ἀφ' ἧς νὰ σχηματισθῇ τὸ ἐθνικὸν, δὲν ὑπῆρχεν ἐν Ἥλιδι, ἀλλὰ κοιλὰς Ὀλυμπία, ἐν ἧ ἦγοντο οἱ ἀγῶνες, τὰ Ὀλύμπια. Διὸ τὸν δῆμον ὠνομάσαμεν Ὀλυμπίας.

Ὀφιουίας. Καὶ τοῦτο ὄνομα ἀνυπάρκτου πόλεως, παρεσχηματισθὲν ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ αἰτωλικοῦ ἔθνους τῶν Ὀφιόνων.

Φαλαισίας. Τὸ ὄρθον Φαλαισίαι, κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν. Τὸ ἐθνικὸν Φαλαισιεῖς.

Ὠλενείας. Ἡ αἰτωλικὴ πόλις ἐλέγετο Ὠλενος (τὸ ἐθνικὸν Ὠλένιος).

Ἡ δευτέρα κατηγορία περιλαμβάνει ὀνόματα εἰλημμένα ἐκ σημερινῆς πόλεως ἢ χωρίου, πρωτεύουσας τοῦ δήμου ἢ καὶ ἐπισήμου γενομένης ἐκ συμβάντων τῆς νεωτέρας ἱστορίας ἡμῶν.

Τὰ ὀνόματα ταῦτα πρέπει νὰ ἐκφέρωνται κατὰ γενικὴν πτώσιν τοῦ ἐνικοῦ ἢ τοῦ πληθυντικοῦ, ὅταν καὶ ἡ ὄρθῃ κατὰ πληθυντικὸν ἐκφέρεται, οἷον Βαλτεταῖου, Καλτεζῶν. Τῶν ἐθνικῶν δὲν πρέπει νὰ γίνηται χρῆσις ἐν τοῖς τοιοῦτοις πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἀνωμαλιῶν, ἃς ὑπεδείξαμεν ἐν ἀρχῇ, καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν τὰ ὀνόματα τῶν δήμων ἐτέθησαν, δηλαδὴ τοῦ τῆς ὑπομνήσεως ἐν τισιν ἐνδόξων σελίδων τῆς πατρίου ἱστορίας. Ὁ σκοπὸς δ' οὗτος ἐπισκοπίζεται διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τῆς τοπωνυμίας ὑπὸ τοῦ ἐθνικοῦ. Οὕτως ἵνα εἰς τὰ παραδείγματα ἃ πρὸ ὀλίγου ἀνεφέραμεν περιορι-

σθῶμεν, οἱ δῆμοι ἐκεῖνοι ἔλαβον τὰ ὀνόματα ὁ μὲν εἰς μνήμην τῆς ἐν Βαλτετσιῶ συγκροτηθείσης μάχης, ὁ δὲ εἰς μνήμην τῆς Πελοποννησιακῆς γερούσιας, τῆς εἰς Καλτεζᾶς συνελθούσης· δυσδιάγνωστον δὲ καθίσταται τοῦτο, ἂν μετονομασθῶσιν ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν δῆμοι Βαλτετσιωτῶν καὶ Καλτεζιωτῶν.

Ἐνίοτε ἡ τοπωνυμία, ἐξ ἧς ὠνομάσθη ὁ δῆμος, παρουσιάζει τύπον ἀρχαιοφανῆ, διάφορον τοῦ γνωστοῦ καὶ συνήθους. Καὶ ἂν μὲν ὁ τύπος οὗτος προεκρίθη πρὸς ἀποφυγὴν διαλεκτικοῦ ἰδιωτισμοῦ δύναται νὰ θεωρηθῆ καλῶς ἔχων· ἂν δὲ παρήχθη κατὰ προσθήκην παραγωγικῆς καταλήξεως, ἀναγκαῖα εἶναι ἡ ἐπανόρθωσις. Τῆς περιπτώσεως ταύτης παραδείγματα ἔχομεν τὸ ὄνομα τοῦ δήμου Κλεπαίδος, παραχθὲν ἐκ τοῦ πρωτεύοντος χωρίου Κλεπᾶς, καὶ τὸ τοῦ δήμου Ἄπειρανθίας ἀπὸ τῆς πρωτεύουσας Ἄπειράνθου· τῆς δὲ πρώτης τὸ ὄνομα τοῦ δήμου Μυρᾶσιου, ληφθὲν ἐκ τοῦ ἐν τῷ δήμῳ χωρίου Μούρῆσι, οὐχὶ δ' ἐκ τῶν Μυρῶν τῆς Μαγνησίας, ὧν τὸ ἐθνικὸν Μυραῖος.

Ἡ τρίτη κατηγορία περιλαμβάνει ὀνόματα εἰλημμένα ἐκ τόπων ἢ ἰδρυμάτων. Καὶ δὴ :

Α'. Ἐκ νήσων : οἶον Αἰγίνης (ἂν ὠνομάσθη ὁ δῆμος ἀπὸ τῆς πόλεως, ἔπρεπε νὰ λέγηται Αἰγινητῶν)· Ἀγκιστρίου, Σαλαμίνας, Σκύρου, Σκοπέλου, Ἄλωνήσου, Νέων Ψαρῶν, Μυκόνου, Σύρου κτλ. Ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ τὰ παλαιότατα ὀνόματα νήσων τινῶν, ἐξ ὧν ὠνομάσθησαν δῆμοι ἐν αὐταῖς, οἶον Δρυοπίδος, Ὑρίας, Καλλίστης κτλ. Ὁμοίως καὶ ὁ δῆμος Νάσων ἐν Ἀρκαδίᾳ, καίτοι κάπως ἀκατάλληλος φαίνεται ἡ ἐκλογή ὀνόματος κατὰ τὸν δωρικὸν τύπον ἐκφερομένου (Νᾶσοι ἀντὶ Νῆσοι).

Β'. Ἐκ λιμένων, ὡς Πανόρμου, Ἐρινεοῦ, Τρινασοῦ.

Γ'. Ἐξ ὀρέων· τοιαῦτα δ' εἶναι τὰ ἐξῆς : Τυμφρηστοῦ, Θυάμου, Ἰδομένης, Παρνασσίων (γρ. Παρνασοῦ), Διδύμων, Εὐρωστίνης, Φαλάνθου (ἀπὸ τοῦ ὄρους καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς ὀμωνύμου κώμης), Πάρωνος, Ἀροανείας (γρ. Ἀροανίων), Λαπαθῶν (γρ. Λαπίθου), Νωνάκριδος, Ἰθώμης, Εὐας, Πλαταμῶδους, Λευκιμμαίων (γρ. Λευκιμμῆς), Μελιτείων (γρ. Μελιτείου), Ἀμφιπαγιτῶν (γρ. Ἀμφιπάγου), Ἰστωναίων (γρ. Ἰστώνης), Ἐλάτου, Διρφύων (γρ. Δίρφυος), Μεσσαπίων (γρ. Μεσσαπίου), Τελεθρίων (γρ. Τελεθρίου), Κοτυλαίων (γρ.

Κοτυλαίου), Ὀλύμπου, Αἰαντίου, Σηπιάδος, Ὅθρουσ, Λάκμονος, Τιτανίου (γρ. Τιτάνου), Ἰτάμου.

Δ'. Ἐκ ποταμῶν ὡς Τανίας (γρ. Τάνου), Κλείτορος, Μυλάοντος, Κράθιδος, Πηνειοῦ, Ἄριος, Παμίσου, Ἡλέκτρας, Οἰνοῦντος, Φελλίας, Κηρέων (γρ. Κηρέως), Νηλέων (γρ. Νηλέως).

Ε'. Ἐκ λιμνῶν ὡς Στυμφαλίας (γρ. Στυμφαλίδος), Βοίθης, Ξυνιάδος.

Σ'. Ἐξ ἀρχαίων τόπων ἐπισήμων ὡς Λαυρείου, Μαραθῶνος, Αὐλίδος, Θερμοφυλῶν, Μυκηνῶν, Μεθάνων, Νεμέας, Ὀλυμπίας, Λεύκτρου.

Ζ'. Ἐξ ἀρχαίων μνημείων ἢ ἰδρυμάτων ὡς Ἴεροῦ, Καστορείου, Ἀπολλωνίων (γρ. Ἀπολλωνίου), Ἀρτεμισίων (γρ. Ἀρτεμισίου), Ὀπιταίδων (γρ. Ὀπιταίδος, ἐξ ἐπικλήσεως τῆς Ἀρτέμιδος, γνωστῆς γενομένης ἐξ ἐπιγραφῆς ἐν Ζακύνθῳ).

Ὅθεν ἐσφαλμένως εἶναι ἐξενηνεγμένα τὰ ἐκ τῶν τόπων ἐσχηματισμένα ἐθνικά, ἅτινα ἀνωτέρω διορθώσαμεν, ὡς λ. χ. τὰ ὡς ἐθνικά παρουσιαζόμενα ὀνόματα τῶν ποταμῶν Κηρέως καὶ Νηλέως ἐν Εὐβοίᾳ καὶ πολλῶν ὄρεων. Καὶ ὅπου τὰ δῆθεν ἐθνικά ταῦτα συμπίπτουσι πρὸς γνήσια ἐθνικά εἶναι ἐσφαλμένα ὡς λ. χ. τὸ τοῦ δήμου Μεσσαπίων ἐν Εὐβοίᾳ· οἱ Μεσσάπιοι ἦσαν λοκρικὸν ἔθνος, τὸ δ' εὐβοικὸν ὄρος ὠνομάζετο Μεσσάπιον· τὸ τοῦ δήμου Τελεθρίων ἐπίσης ἐν Εὐβοίᾳ· τὸ μὲν ὄρος ὠνομάζετο Τελέθριον, τὸ δ' ἐθνικὸν ἐσχηματίζετο κατ' ἄλλον τύπον (Τελεθριεῖς). Ἐσφαλμένα δ' ὡς εἰκὸς εἶναι καὶ τὰ ἀπὸ ἱερῶν ἐσχηματισμένα ἐθνικά (Ἀπολλωνίων, Ἀρτεμισίων), καὶ μάλιστα τὸ ἀπὸ τῆς ἐπικλήσεως τῆς Ἀρτέμιδος Ὀπιταίδος (Ὀπιταίδων).

Κατ' ἐσφαλμένον τύπον ἐκφέρεται καὶ τὸ ὄνομα τοῦ θεσσαλικοῦ ὄρους Τιτάνου (δῆμος Τιτανίου), τοῦτο δὲ διότι ὁ ὀνοματοθέτης ἐπλανήθη ἐκ τυπογραφικοῦ ἀμαρτήματος τῆς Θεσσαλίας τοῦ Ν. Γεωργιάδου (σ. 305. 314).

Ἀναγκαῖον δ' εἶναι, ὡς εἴπομεν, νὰ διορθωθῶσι καὶ τὰ ὀνόματα τῶν δήμων, τὰ σχηματισθέντα διὰ τῆς προσθήκης παραγωγικῆς καταλήξεως εἰς τὴν τοπωνυμίαν (Τανίας, Στυμφαλίας).

Ἡ τετάρτη κατηγορία περιλαμβάνει τὰ ἐξῆς ὀνόματα: Παραχελυτῶν (οἱ παρὰ τὸν Ἀχελῷον οἰκοῦντες), Παρευνηίων (οἱ παρὰ τὸν Εὐήνον), Παρακαμπυλίων (οἱ παρὰ τὸν Καμπύλον), Παραλη-

θαίων (οἱ παρὰ τὸν Ληθαῖον), Παραχελωίτιδος (ἡ παρὰ τὸν Ἀχελῶν χώρα), Ποταμογειτόνων, Διαποντίων, Μεσοχωριτῶν, Παρελείων, Ἀπηλιωτῶν, Ἀκρολοφίτων.

Ἐσφαλμένον δ' εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ δήμου Ποταμίων ἐν Κυθήροις, ὅπερ διορθούμενον (Ποταμοῦ) πρέπει νὰ ὑπαχθῆ εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν· διότι οἱ κάτοικοι δὲν οἰκοῦσι παρὰ ποταμόν, ἀλλ' ἐν τῷ Ποταμῷ, τῇ πρωτευούσῃ.

Εἰς τὴν πέμπτην κατηγορίαν τέλος δύο μόνον ὑπάγονται ὀνόματα δήμων τοῦ νομοῦ Μεσσηνιας, τὸ τοῦ Ἀριστομένους καὶ τὸ τοῦ δήμου Φλεσιάδος, ὅπερ, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, πρέπει νὰ διορθωθῆ (Φλέσα). Ἄν δὲ πληρωθῆ ἡ ἐπιθυμία τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Σκιλλοῦντος καὶ ὁ δήμος μετονομασθῆ Ξενοφώντος, τότε καὶ τὸ τρίτον τοιοῦτο ὄνομα ἐν τῷ αὐτῷ νομῷ θὰ εὐρίσκηται.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Ὅρθός τύπος τοῦ ὀνόματος	Διορθωτέος τύπος	Κατηγορία εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὄνομα	Πόθεν ἐλήφθη τὸ ὄνομα
Ἀθηναίων	—	Α'.	Ἀθῆναι
Ἀχαρνέων	Ἀχαρνῶν	Α'.	Ἀχαρναί
Κρωπιδῶν	Κρωπίας	Α'.	Κρωπιὰ (ἢ Κρωπειαί)
Θορικίων	—	Α'.	Θορικός
Λαυρείου	—	Γ'.	Λαύρειον
Μαραθῶνος	—	Γ'.	Μαραθῶν
Πειραιέων	Πειραιῶς	Α'.	Πειραιεὺς
Φυλῆς	—	Γ'.	Φυλῆ
Ὠρωπίων	—	Α'.	Ὠρωπὸς
Αἰγίνης	—	Γ'.	Αἰγίνα
Ἀγκιστρίου	—	Γ'.	Ἀγκίστριον
Μεγαρέων	—	Α'.	Μέγαρα

Ὅρθός τύπος τοῦ ὀνόματος	Διορθωτέος τύπος	Κατηγορία εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὄνομα	Πόθεν ἐλήφθη τὸ ὄνομα
Βιλίων	Εἰδυλλίας	Β΄.	Βίλια
Ἐλευσινίων	Ἐλευσίνος	Α΄.	Ἐλευσίς
Ἐρυθραίων	Ἐρυθρῶν	Α΄.	Ἐρυθραί
Σαλαμίνος	—	Γ΄.	Σαλαμῖς
Θηβαίων	—	Α΄.	Θῆβαι
Ἀκραϊφείων	Ἀκραϊφνίου	Α΄.	Ἀκραϊφίαι (ἢ Ἀκραϊφία, ἢ Ἀκραϊφιον ἢ Ἀκραϊφνιον) ¹
Αὐλίδος	—	Γ΄.	Αὐλῖς
Θεσπιέων	Θεσπιῶν	Α΄.	Θεσπιαί
Θισθαίων	Θίσβης	Α΄.	Θίσβη
Πλαταιέων	Πλαταιῶν	Α΄.	Πλαταιαί
Ταναγραίων	Τανάγρας	Α΄.	Τάναγρα
Λεβαδέων	Λεβαδείας	Α΄.	Λεβάδεια
Ἀραχώθης	—	Β΄.	Ἀράχωθα ²
Διστόμου	Διστομίων	Β΄.	Δίστομον
Ὀρχομενίων	Ὀρχομενοῦ	Α΄.	Ὀρχομενός
Πέτρας	—	Β΄.	Πέτρα
Χαιρωνέων	Χαιρωνείας	Α΄.	Χαιρώνεια

ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ ΚΑΙ ΦΩΚΙΔΟΣ

Λαμιέων	—	Α΄.	Λαμία
Ἡρακλειωτῶν	Ἡρακλειωτῶν	Α΄.	Ἡράκλεια
Πελασγῶν Λαρισαίων	Κρεμαστῆς Λαρίσης	Α΄.	Λάρισα Πελασγία ἢ Κρεμαστή.
Μακρακωμιτῶν	Μακρακώμης	Α΄.	Μακρὰ κώμη
Νέας Μιτζέλλης	—	Β΄.	Νέα Μιτζέλλα
Ὀμολιέων	Ὀμιλαίων	Α΄.	Ὀμόλη (ἢ Ὀμολος, ἢ Ὀμιλαί).

¹ Ὁ προκριθεὶς τύπος τοῦ ἐθνικοῦ εἶναι ὁ ὑπὸ τῶν ἐπιγραφῶν πιστούμενος.

² Καὶ ἡ διὰ τοῦ ο γραφή δὲν εἶναι ἐσφαλμένη.

Ὅρθός τύπος τ ο ὕ ὄ ν ὀ μ α τ ο ς	Διορθωτέος τύπος	Κατηγορία εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὄνομα	Πῶθεν ἐλήφθη τὸ ὄνομα
Παραχελφιδῶν	—	Δ'.	Ἀχελῷος
Πτελεατῶν	—	Α'.	Πτελεόν
Σπερχειοῦ	Σπερχειάδος	Γ'.	Σπερχεῖος
Τυμφρηστοῦ	—	Γ'.	Τυμφρηστός
Ἵπαταίων	Ἵπάτης	Α'.	Ἵπάτη
Φαλαρέων	Φαλάρων	Α'.	Φάλαρα
Ἀμφισσέων	Ἀμφίσσης	Α'.	Ἀμφισσα
Ἀντικυραίων	Ἀντικύρας	Α'.	Ἀντίκυρα
Γαλαξειδίου	—	Β'.	Γαλαξειδί
Δωριέων	—	Α'.	Δωριεῖς
Καλλιέων	—	Α'.	Καλλιεῖς
Κρισαίων	Κρίσσης	Α'.	Κρίσα
Μυονέων	Μυονίας	Α'.	Μυονία ἢ Μυωνία
Παρνασσοῦ	—	Γ'.	Παρνασσός
Ἀταλάντης	—	Β'.	Ἀταλάντη
Δαφνουσίων	Δαφνησίων	Α'.	Δάφνουσα
Δρυμείων	Δρυμίας	Α'.	Δρυμία (ἢ Δρυμαία ἢ Δρυμός)
Ἐλατέων	Ἐλατείας	Α'.	Ἐλάτεια
Θερμοπυλῶν	—	Γ'.	Θερμοπύλαι
Θρονίων	Θρονίου	Α'.	Θρόνιον
Λαρυμναίων	Λαρύμνης	Α'.	Λάρυμνα
Νέας Πέλλης	—	Β'.	Νέα Πέλλα
Τιθορέων	Τιθορέας	Α'.	Τιθορέα (ἢ Τιθόρα, ἢ Τιθοραία).
Αἰγιτιέων	Αἰγιτίου	Α'.	Αἰγίτιον
Βωμιέων	Βωμέας	Α'.	Βωμιεῖς
Εὐπαλιέων	Εὐπαλίου	Α'.	Εὐπάλιον
Κροκυλέων	Κροκυλίου	Α'.	Κροκύλειον
Ποτιδανιατῶν	Ποτιδανείας	Α'.	Ποτιδανία
Τολοφωνίων	Τολοφῶνος	Α'.	Τολοφῶν
Υαίων	Υαίας	Α'.	Υαία

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Ὅρθός τύπος τοῦ ὀνόματος	Διορθωτέος τύπος	Κατηγορία εἰς ἣν υπάγεται τὸ ὄνομα	Πόθεν ἐλήφθη τὸ ὄνομα
Μεσολογγίου	—	Β΄.	Μεσολόγγιον
Αἰτωλικοῦ	—	Β΄.	Αἰτωλικὸν ¹
Μακυνέων	Μακρυνείας	Α΄.	Μακύνεια (ἢ Μακυνία ἢ Μάκυνος)
Παραχελωτίτιδος	—	Δ΄.	Ἀχελῷος
Ὀλυνίων	Ὀλυνείας	Α΄.	Ὀλυνος
Ἀμβρακιωτῶν	Ἀμβρακίας	Α΄.	Ἀμβρακία
Θυάμου	—	Γ΄.	Θυάμος
Ἴδομένης	—	Γ΄.	Ἴδομένη
Στρατίων	Στράτου	Α΄.	Στράτος
Ἀγρινίου	—	Γ΄.	Ἀγρίνιον ²
Ἀμβρακιάς	Ἀμβρακίας	Β΄.	Ἀμβρακιά
Θερμίων	Θέρμου	Α΄.	Θέρμον (ἢ Θέρμος ἢ τὰ Θέρμα) ³
Παμφίων	Παμφίας	Α΄.	Παμφία
Καρπενισίου	—	Β΄.	Καρπενίσι
Ἀγραίων	—	Α΄.	Ἀγραῖοι
Ἀγράφων	—	Β΄.	Ἀγραφα
Ἀπεραντῶν	Ἀπεραντίων	Α΄.	Ἀπεραντία
Ἀρακύνθου	Ἀρακυνθίων	Γ΄.	Ἀράκυνθος
Δολόπων	—	Α΄.	Δόλοπες
Εὐρυτάνων	—	Α΄.	Εὐρυτᾶνες
Κτιμενίων	Κτημενίων	Α΄.	Κτιμένιοι
Παρακαμπυλίων	—	Δ΄.	Καμπύλος

¹ Προτιμωτέρα ἢ ὀνομασία Ἀνατολικοῦ, διότι οὕτω λέγεται ἡ κόμη.

² Ἀπὸ τοῦ ὄρους Ἀγρινίου, ὅπερ ἀναφέρει ὁ Ἡσύχιος· ἢ ὁμώνυμος ἀρχαία πόλις δὲν ἔκειτο ὅπου τὸ σημερινὸν Βραχῶρι τὸ μετονομασθὲν Ἀγρίνιον.

³ Ἐκ τῶν νεωτέρων ἀνασκαφῶν ἀπεδείχθη ὅτι δὲν ἔκειντο ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ δήμου τούτου τὰ Θέρμα, ὁ τόπος τῆς συνόδου τῶν Αἰτωλῶν. Ἀλλὰ τοῦτο, ὡς λέγομεν καὶ ἐν τῇ ἐκθέσει, δὲν εἶναι τὸ μόνον παράδειγμα ἐσφαλμένης ἀποδόσεως ἀρχαίων ὀνομάτων.

Ὄρθος τύπος τοῦ ὀνόματος	Διορθωτέος τύπος	Κατηγορία εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὄνομα	Πόθεν ἐλήφθη τὸ ὄνομα
Ναυπακτίων	Ναυπάκτου	Α΄.	Ναύπακτος
Ἀποδωτῶν	Ἀποδοτίας	Α΄.	Ἀποδωτοί
Κλεπᾶς	Κλεπαίδος	Β΄.	Κλεπᾶ
Ὀφιονέων	Ὀφιονίας	Α΄.	Ὀφιονεῖς
Παρευνητίων	—	Δ΄.	Εὐνηος
Προσχιέων	Προσχίου	Α΄.	Πρόσχιον
Πυληνίων	Πυλήνης	Α΄.	Πυλήνη
Ἀνακτορίων	—	Α΄.	Ἀνακτόριον
Ἀστακοῦ	—	Β΄.	Ἀστακός
Ἐχιναιῶν	Ἐχίνου	Α΄.	Ἐχίνος
Οἰνιαδῶν	Οἰνιάδος	Α΄.	Οἰνιάδαι ¹
Σολλιέων	Σολλίου	Α΄.	Σόλλιον

ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Ναυπλιέων	—	Α΄.	Ναυπλία
Ἐπίδαυρίων	—	Α΄.	Ἐπίδαυρος
Ἱεροῦ	—	Γ΄.	Ἱερόν (Ἀσκληπιοῦ)
Μινωῖτῶν	Μινώας	Α΄.	Μινώα
Μιδεατῶν	Μιδέας	Α΄.	Μιδέα ἢ Μίδεια
Ἀργείων	—	Α΄.	Ἄργος
Ἀλεατῶν	Ἀλέας	Α΄.	Ἀλέα
Λυρκείων	Λυρκείας	Α΄.	Λύρκεια
Μυκηνῶν	—	Γ΄.	Μυκῆναι
Προσυμναίων	—	Α΄.	Πρόσυμνα
Ὑσιατῶν	Ὑσιῶν	Α΄.	Ὑσιαί
Κορινθίων	—	Α΄.	Κόρινθος
Εὐρωστίνης	—	Γ΄.	Εὐρωστίνα
Κλεωναίων	Κλεωνῶν	Α΄.	Κλεωναί
Νεμέας	—	Γ΄.	Νεμέα
Πελληναίων	Πελλήνης	Α΄.	Πελλήνη

¹ Τὸ τε ὄνομα τῆς πόλεως καὶ τὸ ἐθνικὸν Οἰνιάδαι.

Ὅρθος τύπος τοῦ ὀνόματος	Διορθωτέος τύπος	Κατηγορία εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὄνομα	Πόθεν ἐλήφθη τὸ ὄνομα
Σικυωνίων	Σικυῶνος	Α΄.	Σικυῶν
Στυμφαλίδος	Στυμφαλίας	Γ΄.	Στυμφαλῖς ἢ Στύμ- φαλος
Σολυγέων	Σολυγείας	Α΄.	Σολύγεια
Τρικάλων	—	Β΄.	Τρίκαλα ¹
Φενεατῶν	Φενεοῦ	Α΄.	Φενεός
Σπετσῶν	—	Γ΄.	Σπέτσαι
Διδύμων	—	Γ΄.	Δίδυμα ²
Ἑρμιονέων	Ἑρμιόνης	Α΄.	Ἑρμιόνη
Κρανίδιου	—	Β΄.	Κρανίδι
Ἰδρας	—	Γ΄.	Ἰδρα
Δρυοπαίων	Δρυόπης	Α΄.	Δρυόπη
Μεθάνων	—	Γ΄.	Μέθανα
Τροιζηνίων	Τροιζήνος	Α΄.	Τροιζήν
Κυθηρίων	—	Α΄.	Κύθηρα
Ποταμοῦ	Ποταμίων	Β΄.	Ποταμός

ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ ΚΑΙ ΗΛΙΔΟΣ

Πατρέων	—	Α΄.	Πάτραι
Δυμαίων	Δύμης	Α΄.	Δύμη
Ἑρινεοῦ	—	Γ΄.	Ἑρινεός
Τριταϊέων	Τριταΐας	Α΄.	Τριταΐα
Φαρέων	Φαρῶν	Α΄.	Φαραί
Αιγίεων	Αιγίου	Α΄.	Αἶγιον
Ἀκράτας	—	Β΄.	Ἀκράτα
Βουραίων	Βουρῶν	Α΄.	Βοῦρα
Καλαβρύτων	—	Β΄.	Καλάβρυτα
Ἀροανίων	Ἀροανείας	Γ΄.	Ἀροάνια
Καλλιφωνίου	Καλλιφωνίας	Γ΄.	Καλλιφώνιον

¹ Προτιμότερα ἢ διὰ τοῦ ἀπλοῦ κ γραφή (ἀπὸ τοῦ τρία καὶ καλά), σχηματισθέντος οὕτω τοῦ ὀνόματος, κατὰ παρετυμολογίαν ἴσως ἀπὸ τοῦ Τρίκκη.

² Ἀπὸ τοῦ ὑπερκειμένου τῆς κώμης ὄρους.

Ὅρθος τύπος τοῦ ὀνόματος	Διορθωτέος τύπος	Κατηγορία εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὄνομα	Πόθεν ἐλήφθη τὸ ὄνομα
Κερπινῆς	—	Β΄.	Κερπινῆ
Κλειτορίων	Κλειτορίας	Α΄.	Κλειτορία
Κράθιδος	—	Γ΄.	Κραῖθις
Λαπίθου	Λαπαθῶν	Γ΄.	Λάπιθον
Λευκάσιου	—	Γ΄.	Λευκάσιον
Νωνάκριδος	—	Γ΄.	Νώνακρις
Παίων	—	Α΄.	Παῖον
Σουδενῶν	—	Β΄.	Σουδενά
Φελλοητῶν	Φελλόης	Α΄.	Φελλόη
Ψωφιδίων	Ψωφίδος	Α΄.	Ψωφίς
Λετρίνων	—	Α΄.	Λετρήνοι ¹
Βουπρασίων	—	Α΄.	Βουπράσιον
Ἡλείων	Ἡλιδος	Α΄.	Ἡλις
Λαμπειατῶν	Λαμπείας	Α΄.	Λάμπεια
Μυρτουσίων	Μυρτουντίων	Α΄.	Μυρτουντίον
Ὀλυμπίας	Ὀλυπίων	Γ΄.	Ὀλυμπία
Πηνειοῦ	Πηνειῶν	Γ΄.	Πηνεῖος
Ὠλένης	—	Β΄.	Ὠλενα ²

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Τριπόλεως	—	Β΄.	Τρίπολις
Βαλτετσίου	—	Β΄.	Βαλτέτσι
Καλτεζῶν	—	Β΄.	Καλτεζαί
Κορυθίων	Κορυθίου	Α΄.	Κορυθεῖς
Μανθυρέων	Μανθυρέας	Α΄.	Μανθυρέα
Μαντινέων	Μαντινείας	Α΄.	Μαντινεία
Νάσων	—	Γ΄.	Νᾶσοι
Ὀρχομενίων Ἀρκάδων Ὀρχομενοῦ		Α΄.	Ὀρχομενός ὁ Ἀρκαδικός

¹ Τό τε ἔθνικόν καί τὸ τῆς πόλεως ὄνομα.

² Ἡ ἀρχαία Ὠλενος κατὰ τοὺς μέσους χρόνους ἐκαλεῖτο Ὠλενα, ὅθεν καί τὸ ὄνομα τῆς ἐπισκοπῆς Ὠλένης.

Ὅρθός τύπος τοῦ ὀνόματος	Διορθωτέος τύπος	Κατηγορία εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὄνομα	Πόθεν ἐλήφθη τὸ ὄνομα
Τεγεατῶν	Τεγέας	Α΄.	Τεγέα
Φαλάνθου	—	Γ΄.	Φάλανθον
Λιμναίων	Λιμναίου	Α΄.	Λιμναία
Βερβαίνων	—	Β΄.	Βέρβαινα
Βρασιέων	Βρασιῶν	Α΄.	Πρασιαὶ ἢ Βρασιαὶ ¹
Γλυππιέων	Γλυπίας	Α΄.	Γλυππία
Δολιανῶν	—	Β΄.	Δολιανὰ
Θυραετῶν	Θυρέας	Α΄.	Θυρέα
Πάρνωνος	—	Γ΄.	Πάρνων
Σελιουντίων	Σελιουῆντος	Α΄.	Σελιουῆς
Τάνου	Τανίας	Γ΄.	Τάνος
Δημητσάνης	—	Β΄.	Δημητσάνα
Γορτυνίων	Γόρτυνος	Α΄.	Γόρτυν
(Κοντοβαζαίνης)	Ἐλευσίνος	;	;
Ἡραϊέων	Ἡραίας	Α΄.	Ἡραία
Θελπουσιῶν	Θελπούσης	Α΄.	Θέλπουσα
Κλείτορος	—	Γ΄.	Κλείτωρ
Λαγκαδίων	—	Β΄.	Λαγκάδια
Μυλάοντος	—	Γ΄.	Μυλάων
Νυμφασίων	Νυμφασίας	Α΄.	Νυμφὰς
Τρικόλωνέων	Τρικόλωνων	Α΄.	Τρικόλωνοι
Τροπαίων	—	Γ΄.	Τρόπαια
Μεγαλοπολιτῶν	Μεγαλοπόλεως	Α΄.	Μεγάλη πόλις
Λυκοσουρέων	Λυκοσούρας	Α΄.	Λυκόσουρα
Φαλαισιέων	Φαλαισίας	Α΄.	Φαλαισία

ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Σπαρτιατῶν	Σπάρτης	Α΄.	Σπάρτη
Βρυσιέων	Βρυσέων	Α΄.	Βρυσιαὶ ἢ Βρυσίαι
Γερονθραίων	Γερονθρῶν	Α΄.	Γερόνθρα

¹ Βλ. τὴν "Ἐκθεσιν.

Ὅρθος τύπος τοῦ ὀνόματος	Διορθωτέος τύπος	Κατηγορία εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὄνομα	Πόθεν ἐλήφθη τὸ ὄνομα
Θεραπναίων	Θεραπνῶν	Α΄.	Θεράπναι
Καστορείου	—	Γ΄.	Καστόρειον
Κροκεατῶν	Κροκεῶν	Α΄.	Κροκεαί
(Καστανιάς)	Μελιτίνης	;	; ¹
Οἰνοῦντος	—	Γ΄.	Οἰνοῦς
Πελλαναίων	Πελλάνης	Α΄.	Πελλάνη ²
Σελλασείων	Σελλασίας	Α΄.	Σελλασία
Τρινασοῦ	Τρινάσου	Γ΄.	Τρινασὸς ἢ Τρίνασος
Φαριτῶν	Φάριδος	Α΄.	Φᾶρις
Φελλίας	—	Γ΄.	Φελλία
Γυθεατῶν	Γυθείου	Α΄.	Γύθειον
Καρυουπόλεως	—	Β΄.	Καρυούπολις
Τευθρωναίων	Τευθρώνης	Α΄.	Τευθρώνη
Λαγείας	—	Β΄.	Λάγεια
Μαλευρίου	—	Β΄.	Μαλεύρη
Οἰτυλίων	Οἰτύλου	Α΄.	Οἴτυλος
Ἄβιατῶν	Ἄβιας	Α΄.	Ἄβια
Καρδαμυλιτῶν	Καρδαμύλης	Α΄.	Καρδαμύλη
Λεύκτρου	—	Γ΄.	Λεῦκτρον
Μεσσαίων	Μέσσης	Α΄.	Μέσση
Μονεμβασίας	—	Β΄.	Μονεμβασία
Ἄσωπίων	Ἄσωποῦ	Α΄.	Ἄσωπὸς
Βοιατῶν	Βοιῶν	Α΄.	Βοιαί
Ἐλείων	Ἐλους	Α΄.	Ἐλος
Ζαρακηνῶν	Ζάρακος	Α΄.	Ζάραξ

ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Καλαμίων	Καλαμῶν	Α΄.	Καλάμαι
Ἄλαγονίων	Ἄλαγωνίας	Α΄.	Ἄλαγονία

¹ Βλ. Ἐκθεσιν.

² Ὁ διοριστὸς τύπος πρέπει νὰ διατηρηθῆ πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ νομῷ Ἀργολίδος ὁμωνύμου δήμου.

Ὅρθός τύπος τοῦ ὀνόματος	Διορθωτέος τύπος	Κατηγορία εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὄνομα	Πόθεν ἐλήφθη τὸ ὄνομα
Ἄμφεων	Ἄμφείας	Α΄.	Ἄμφεια
Ἄριος	—	Γ΄.	Ἄρις
Θουριατῶν	Θουρίας	Α΄.	Θουρία
Παμίσου	—	Γ΄.	Πάμισος
Ἄνδανίων	Ἄνδανίας	Α΄.	Ἄνδανία
Ἄριστομένους	—	Ε΄.	Ἄριστομένης
Εὔας	—	Γ΄.	Εὔα
Ἰθώμης	—	Γ΄.	Ἰθώμη
Οἰχαλιέων	Οἰχαλίας	Α΄.	Οἰχαλία
Πυλίων	—	Α΄.	Πύλος
Βουφρατῶν	Βουφράδος	Α΄.	Βουφράς ¹
Κολωναίων	Κολωνίδων	Α΄.	Κολώνη ἢ Κολωνίδες
Κορώνης	—	Β΄.	Κορώνη ²
Μοθωναίων	Μεθώνης	Α΄.	Μοθώνη ἢ Μεθώνη ³
Κυπαρισσέων	Κυπαρισσίας	Α΄.	Κυπαρισσία
Αὐλωνιτῶν	Αὐλώνος	Α΄.	Αὐλών
Ἄετοῦ	—	Β΄.	Ἄετός
Δωρίου	—	Γ΄.	Δώριον
Ἐραναίων	Ἐράνης	Α΄.	Ἐράνη
Ἡλέκτρας	Ἡλέκτρας	Α΄.	Ἡλέκτρα
Πλαταμώδους	—	Γ΄.	Πλαταμώδης (ἡ)
Τριπύλης	—	Β΄.	Τριπύλα
Φλέσα	Φλεσιάδος	Ε΄.	Φλέσας
Ἄνδριτσαίνης	—	Β΄.	Ἄνδρίτσαίνα
Ἄλιφρέων	Ἄλιφείρας	Α΄.	Ἄλιφρηα
Ἄρηναιών	Ἄρήνης	Α΄.	Ἄρήνη

¹ Τὸ ἔθνικόν ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν ἀπὸ τοῦ Βουφράς, ὡς τὸ Πανεάτης ἀπὸ τοῦ Πανεάς.

² Ἀπὸ τῆς μεσαιωνικῆς καὶ νεωτέρας πόλεως Κορώνης· ἡ παλαιὰ δὲν ἔκειτο ἐν τῇ αὐτῇ θέσει.

³ Προτιμότερος ὁ διὰ τοῦ ο τύπος, διατηρηθεὶς μέχρι τοῦδε, ὁ μόνος δ' ἐν τοῖς ἀρχαίοις νομίσμασι τῆς πόλεως κεχαραγμένος.

Ὅρθος τύπος τοῦ ὀνόματος	Διορθωτέος τύπος	Κατηγορία εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὄνομα	Πόθεν ἐλήφθη τὸ ὄνομα
Βωλακίων	Βώλακος	Α΄.	Βῶλαξ ¹
Σκιλλουντίων	Σκιλλοῦντος	Α΄.	Σκιλλοῦς
Φιγαλέων	ΦΥγαλίας	Α΄.	Φιγάλεια

ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

Χαλκιδέων	—	Α΄.	Χαλκίς
Αιγαίων	—	Α΄.	Αἰγαί
Δίρφυος	Διρφύων	Γ΄.	Δίρφυς
Κηρέως	Κηρέων	Γ΄.	Κηρεῦς
Ληλαντίου	Ληλαντίων	Γ΄.	Ληλάντιον
Μεσσαπίου	ΜεΣαπίων	Γ΄.	Μεσσάπιον
Νηλέως	Νηλέων	Γ΄.	Νηλεὺς
Νέων Ψαρῶν	—	Γ΄.	Ψαρά
Ἰστιαίων	—	Α΄.	Ἰστιαία
Αἰδηψίων	—	Α΄.	Αἰδηψὸς
Τελεθρίου	—	Γ΄.	Τελέθριον
Κυμαίων	—	Α΄.	Κύμη
Αὔλωναρίου	Αὔλωνος	Β΄.	Αὔλωνάριον
Δυστίων	—	Α΄.	Δύστος
Κονιστρῶν	Κονιστρίων	Β΄.	Κονίστραι
Κοτυλαίου	Κοτυλαίων	Γ΄.	Κοτύλαιον
Μαρμαρίου	—	Β΄.	Μαρμάρι
Σκύρου	—	Γ΄.	Σκύρος
Στυρέων	Στύρων	Α΄.	Στύρα
Σκοπέλου	—	Γ΄.	Σκόπελος
Ἀλοννήσου	—	Γ΄.	Ἀλόνησος
Γλώσσης	—	Γ΄.	Γλῶσσα
Σκιάθου	—	Γ΄.	Σκιάθος

¹ Τὸ ἐθνικὸν κατ' ἀναλογίαν ἀπὸ τοῦ Βώλακος, ὡς τὸ Κοράκιος ἀπὸ τοῦ Κόραξ.

ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Ὅρθος τύπος τοῦ ὀνόματος	Διορθωτέος τύπος	Κατηγορία εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὄνομα	Πόθεν ἐλήφθη τὸ ὄνομα
Ἐρμουπόλεως	—	Β΄.	Ἐρμούπολις
Μυκόνου	—	Γ΄.	Μύκονος
Σύρου	—	Γ΄.	Σϋρος
Κέω	Κέας	Γ΄.	Κέως
Δρυοπίδος	—	Γ΄.	Δρυοπις
Κύθνου	—	Γ΄.	Κύθνος
Σερίφου	—	Γ΄.	Σέριφος
Ἄνδρου	—	Γ΄.	Ἄνδρος
Ἄρνῶν	—	Β΄.	Ἄρνά
Γαυρίου	—	Β΄.	Γαύριον
Κορθίου	—	Β΄.	Κόρθιον
Τήνου	—	Γ΄.	Τήνος
Πανόρμου	—	Γ΄.	Πάνορμος
Σωσθενίου	—	Γ΄.	Σωσθένιον
Νάξου	—	Γ΄.	Νάξος
Ἀπειράνθου	Ἀπειρανθίας	Β΄.	Ἀπείρανθος
Βίβλου	—	Γ΄.	Βίβλος ἢ Βιβλίνης (ποταμὸς)
Κορώνου	Κορωνίδος	Γ΄.	Κόρωνον ¹
Μαρπήσσης	—	Γ΄.	Μάρπησσα
Ναούσης	—	Β΄.	Νάουσα
Πάρου	—	Γ΄.	Πάρος
Τραγεατῶν	Τραγαίας	Α΄.	Τραγέαι ἢ Τραγιαί
Υρίας	—	Γ΄.	Υρία
Θήρας	—	Γ΄.	Θήρα
Αἰγιαλέων	Αἰγιαλῆς	Α΄.	Αἰγιαλῆ
Ἄμοργου	—	Γ΄.	Ἄμοργός
Ἀνάφης	—	Γ΄.	Ἀνάφη

¹ Ἡ σημερινή (πιθανῶς δὲ καὶ ἀρχαία) ὀνομασία τῆς ἐν τῷ βορείῳ τμήματι τῆς νήσου ἀκρωρείας,

Ὅρθος τύπος τοῦ ὀνόματος	Διορθωτέος τύπος	Κατηγορία εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὄνομα	Πόθεν ἐλήφθη τὸ ὄνομα
Ἐμπορείου	—	Β΄.	Νιμποριὸ
Θηρασίας	—	Γ΄.	Θηρασία
Ἴου	—	Γ΄.	Ἴος
Καλλίστης	—	Γ΄.	Καλλίστη
Οἰατῶν	Οἶας	Α΄.	Οἶα
Μήλου	—	Γ΄.	Μῆλος
Ἀδάμαντος	—	Β΄.	Ἀδάμας
Κιμῶλου	—	Γ΄.	Κιμῶλος
Σικίνου	—	Γ΄.	Σίκινος
Σίφνου	—	Γ΄.	Σίφνος
Φολεγάνδρου	—	Γ΄.	Φολέγανδρος

ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Κερκυραίων	—	Α΄.	Κέρκυρα
Διαποντίων	—	Δ΄.	πόντος
Ποταμογειτόνων	—	Δ΄.	ποταμὸς
Λευκίμμης	Λευκιμμαίων	Γ΄.	Λευκίμμη
Μελιτείου	Μελιτειέων	Γ΄.	Μελίτειον ἢ Μελιτήιον
Μεσοχωριτῶν	—	Δ΄.	χώρα
Παρελείων	—	Δ΄.	ἔλος
Ἀπηλιωτῶν	—	Δ΄.	ἀπηλιώτης
Ἀκρολοφίτων	—	Δ΄.	ἀκρολοφία
Ἀμφιπάγου	Ἀμφιπαγιτῶν	Γ΄.	Ἀμφίπαγος
Ἰστώνης	Ἰστωναίων	Γ΄.	Ἰστώνη
Κασσωπαίων	—	Α΄.	Κασσιόπη
Γαίου	Γαϊανῶν	Β΄.	Γάιον
Λάκκας	Λακκιωτῶν	Β΄.	Λάκκα
Λευκαδίων	—	Α΄.	Λευκάς
Ἀπολλωνίου	Ἀπολλωνίων	Γ΄.	Ἀπολλώνιον
Ἐξανθείας	—	Β΄.	Ἐξάνθεια
Ἐλλομενίων	Ἐλλομένου	Α΄.	Ἐλλόμενον
Εὐγῆρου	—	Β΄.	Εὐγῆρος

Ὅρθός τύπος τοῦ ὀνόματος	Διαρθωτός τύπος	Κατηγορία εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὄνομα	Πόθεν ἐλήφθη τὸ ὄνομα
Καρυᾶς	—	Β΄.	Καρυὰ
Σφακιωτῶν	—	Γ΄.	Σφακιῶται
Ταφίων	—	Α΄.	Τάφος

ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

Κρανιέων	Κρανίων	Α΄.	Κράνιοι
Δηλινάτων	Δειληνιτῶν	Β΄.	Δηλιναῖα
Ἐλιοῦ	—	Β΄.	Ἐλιός
Ἄνω Λιβαθοῦς	—	Β΄.	Ἄνω Λιβαθῶ
Κάτω Λιβαθοῦς	—	Β΄.	Κάτω Λιβαθῶ
Ὀμαλῶν	—	Β΄.	Ὀμαλά
Πρωνιαίων	Πρόννων	Α΄.	Πρωννοὶ ἢ Πρώνιοι ἢ Προνναῖοι ἢ Πρόννοι νοὶ ἢ Πρόννοι
Φαρακλάτων	—	Β΄.	Φαρακλαῖα
Λιξουρίου	—	Β΄.	Λιξοῦρι
Ἄνωγῆς	Ἄνωγητῶν	Β΄.	Ἄνωῆ
Κατωγῆς	Κατωγητῶν	Β΄.	Κατωῆ
Θηνιαῖς	—	Β΄.	Θηνιαῖ
Σαμαίων	—	Α΄.	Σάμη
Ἄσσου	—	Β΄.	Ἄσσος
Δουλιχίου	Δολιχίου	Γ΄.	Δουλίχιον
Πυλάρου	Πυλαρέων	Β΄.	Πύλαρος
Ἰθακησίων	—	Α΄.	Ἰθάκη
Κάρνου	Καρνίων	Γ΄.	Κάρνος
Νηρίτου	Νηριτίων	Γ΄.	Νήριτον
Πολυκτορίων	—	Α΄.	Πολυκτόριον

ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Ζακύνθου	—	Γ΄.	Ζάκυνθος
Ἄρκαδίων	—	Α΄.	Ἄρκαδία

Ὅρθος τύπος τοῦ ὀνόματος	Διορθωτέος τύπος	Κατηγορία εἰς ἣν υπάγεται τὸ ὄνομα	Πόθεν ἐλήφθη τὸ ὄνομα
Ἄρτεμισίου	Ἄρτεμισίων	Γ΄.	Ἄρτεμισιον ¹
Ἐλάτου	—	Γ΄.	Ἐλατος
Λιθακιᾶς	—	Β΄.	Λιθακιὰ
Μεσογαίων	—	Δ΄.	μέσος-γῆ
;	Ναφθίων	Δ΄.	νάφθα
Ὀπιταίδος	Ὀπιταϊδῶν	Γ΄.	Ὀπιταῖς
Υῤριέων	Υῤριαίων	Α΄.	Υῤρία ²
Ψωφίδος	—	Γ΄.	Ψωφίς

ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ

Ἄρτης	—	Β΄.	Ἄρτα
Πέτα	—	Β΄.	Πέτα
Ἡρακλεωτῶν Ἄθα- μάνων	Ἡρακλείας	Α΄.	Ἡράκλεια ³
Τετραφυλίων	Τετραφυλίας	Α΄.	Τετραφυλία
Ἄγναντων	—	Β΄.	Ἄγναντα
Καλαρρυτῶν	—	Β΄.	Καλαρρύται
Θεοδωρίων	Θεοδωρίας	Α΄.	Θεοδωρία

ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ

Λαρισαίων	Λαρίσης	Α΄.	Λάρισα
Κρανωνίων	Κραννῶνος	Α΄.	Κραννῶν
Νεσσωνιτῶν	Νέσσωνος	Α΄.	Νέσσων
Ἄμπελακίων	—	Β΄.	Ἄμπελάκια
Συκουρίων	Συκουρίου	Α΄.	Συκούριον
Ὀγχηστίων	Ὀγχηστοῦ	Α΄.	Ὀγχηστὸς

¹ Ἀπὸ τοῦ ἐν τῇ νήσῳ ἱεροῦ τῆς Ἄρτεμιδος.

² Παλαιὸν ὄνομα τῆς νήσου· προκρίνομεν τὸν τύπον τοῦ ἐθνικοῦ, ὅπως μὴ συγχέηται πρὸς τὸν ἐν Πάρῳ δῆμον Ἰῤρίας.

³ Πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως πρὸς τὸν ἐν Φθιώτιδι ὁμώνυμον δῆμον ἀναγκαίαν κρίνομεν τὴν προσθήκην τοῦ δευτέρου ἐθνικοῦ.

Ὁρθὸς τύπος τοῦ ὀνόματος	Διορθωτέος τύπος	Κατηγορία εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὄνομα	Πόθεν ἐλήφθη τὸ ὄνομα
Ἄρμενιτῶν	Ἄρμενίου	Α΄.	Ἄρμένιον
Φακίῶν	Φακίου	Α΄.	Φάκιον
Τιρνάβου	—	Β΄.	Τίρναβος
Γοννίων	Γόννων	Α΄.	Γόννος ἢ Γόννοι ἢ Γόννοι
Ἄλύμπου	—	Γ΄.	Ἄλυμπος
Δωτιέων	Δωτίου	Α΄.	Δώτιον
Κασθαναίων	Κασθαναίας	Α΄.	Κασθαναία
Εὐρυμενίων	Εὐρυμενῶν	Α΄.	Εὐρυμεναί
Παγασαίων	Παγασῶν	Α΄.	Παγασαί
Ἴωλκίων	Ἴωλκοῦ	Α΄.	Ἴωλκός
Ἄρμενίων	Ἄρμινίου	Α΄.	Ἄρμένιον
Μακρινίτσης	—	Β΄.	Μακρινίτσα ¹
Βοίβης	—	Γ΄.	Βοίβη
Φεραίων	Φερῶν	Α΄.	Φεραί
Ζαγορᾶς	—	Β΄.	Ζαγορά
Κισσοῦ	—	Β΄.	Κισσός
Μυρσειῦ	—	Β΄.	Μούρσει
Μηλεῶν	—	Β΄.	Μηλέαι
Αἰαντίου	Αἰαντείου	Γ΄.	Αἰάντιον
Σπαλαθραίων	Σπαλάθρων	Α΄.	Σπάλαθρα ἢ Σπά- λαθρον
Ἄφρεταίων	Ἄφρετῶν	Α΄.	Ἄφεται
Νηλιέων	Νηλείας	Α΄.	Νήλεια
Σηπιάδος	—	Γ΄.	Σηπιὰς
Ἄλμυροῦ	—	Β΄.	Ἄλμυρός
Ἄθρυος	—	Γ΄.	Ἄθρυς
Πλατάνου	—	Β΄.	Πλάτανος
Φαρσαλίων	Φαρσάλων	Α΄.	Φάρσαλος

¹ Ἡ δευτέρα συλλαβὴ πρέπει νὰ γράφηται διὰ τοῦ ι, διότι τὸ ὄνομα^α ἐλήφθη ἐξ ἐπικλήσεως τῆς Παναγίας ἢ μονῆς τινος Μακρινίτσια (μακρινός).

Ὅρθός τύπος τοῦ ὀνόματος	Διορθωτέος τύπος	Κατηγορία εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὄνομα	Πόθεν ἐλήφθη τὸ ὄνομα
Εὐυδρίων	Εὐΐδριου	Α΄.	Εὐύδριον
Σκοτούσαιων	Σκοτούσης	Α΄.	Σκότουςα
Θαυμακῶν	—	Α΄.	Θαυμακοὶ
Ξυνιάδος	—	Γ΄.	Ξυνιάς
Μελιταιέων	Μελιταίας	Α΄.	Μελίταια ἢ Μελιταία

ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Τρικκαίων	—	Α΄.	Τρίκκη
Παραληθαίων	—	Δ΄.	Ληθαῖος
Φαρκαδονίων	Φαρκαδόνος	Α΄.	Φαρκαδῶν
Πιαλέων	Πιαλίων	Α΄.	Πιάλεια
Αἰθίκων	—	Α΄.	Αἰθικοὶ
(Βιτσιστής)	Κοθωνίων	Β΄.	Κοθῶνη
Ἀθαμάνων	—	Α΄.	Ἀθαμᾶνες
Αἰγινιέων	Αἰγινίου	Α΄.	Αἰγίνιον
Χαλκιδέων παρ' Ἀ- σπροποτάμῳ	Χαλκίδος παρ' Ἀ- σπροποτάμῳ	Α΄.	Χαλκίς
Λάκμονος	Λάκμῶνος	Γ΄.	Λάκμων ¹
Καστανέας	—	Β΄.	Καστανιά
Μαλακασίου	—	Β΄.	Μαλακασί
Ὀξυνειατῶν	Ὀξυνείας	Α΄.	Ὀξύνεια
Τυμφαίων	—	Α΄.	Τυμφαία
Καρδίτσης	—	Β΄.	Καρδίτσα
Ἰθωματῶν	Ἰθώμης	Α΄.	Ἰθώμη
Φυλλέων	Φύλλου	Α΄.	Φύλλος
Σιλανέων	Σιλάνων	Α΄.	Σίλανα
Κιεριέων	Κιερίου	Α΄.	Κιέρως ἢ Κιέριον
Γόμφων	—	Α΄.	Γόμποι ²

¹ Λάκμων μέρος τῆς Πίνδου.

² Γόμποι καὶ ἡ πόλις καὶ τὸ ἔθνικόν.

Ὅρθός τύπος τοῦ ὀνόματος	Διορθωτέος τύπος	Κατηγορία εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ ὄνομα	Πόθεν ἐλήφθη τὸ ὄνομα
Καλλιφωνίου	—	Β΄.	Καλλιφώνη
Τιτάνου	Τιτανίου	Γ΄.	Τίτανος
Νευροπόλεως	—	Β΄.	Νευρόπολις ¹
Ἰτάμου	—	Γ΄.	Ἴταμος ²
Ἀργιθεατῶν	Ἀργιθέας	Α΄.	Ἀργιθέα
Μενελαϊτῶν	Μενελαίδος	Α΄.	Μενελαΐς
Τσαμασίου	Ταμασίου	Β΄.	Τσαμάσι

¹ Ἐν τοῖς δημοτικοῖς ἄσμασιν Εὐρύπολις (Νευρόπολις).

² Τὸ σημερινὸν ὄνομα τῆς κορυφῆς τῆς Πίνδου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000126987

3, 1, 8
Εἰς τὴν Λαογραφίαν

Ν. Γ. Πολίτου

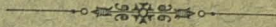
Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΟΥ

ΤΟΠΩΝΥΜΙΚΑ

Α'. Β'.

(ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ τ. Δ'. Ε'.)

27

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
1915

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΟΥ

ΤΟΠΩΝΥΜΙΚΑ

Α΄ Β΄

(ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ τ. Δ΄ Ε΄)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
1915

Α΄.

Ὁ τελευταῖος νόμος περὶ συστάσεως δήμων καὶ κοινοτήτων (ΔΝΖ' τῆς 14 Φεβρουαρίου 1912), ἐπενεγκὼν θεμελιώδεις μεταβολὰς εἰς τὸ ἀπὸ Δεκεμβρίου 1833 καθιεστὼς σύστημα τῆς δημοτικῆς ὀργανώσεως, ἀνεγνώρισεν ὡς δήμους μόνας τὰς πρωτεύουσας νομῶν πόλεις καὶ τὰς ἐχούσας ἄνω τῶν δεκακισχιλίων κατοίκων, καθώρισε δὲ λεπτομερῶς τίνες τῶν ἄλλων συνοικισμῶν θ' ἀποτελῶσιν ἰδίας κοινότητος. Κατὰ τὴν διάταξιν δὲ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου, εἰς πᾶσαν κοινότητα δίδεται τὸ ὄνομα τοῦ ἀπαρτίζοντος αὐτὴν συνοικισμοῦ, ἐὰν δὲ οὗτοι εἶναι πλείονες, τὸ ὄνομα τοῦ πολυπληθεστεροῦ, ὅστις εἶναι καὶ ἡ ἔδρα τῆς κοινότητος, προτιμωμένου τοῦ ὑπάρχοντος ἀρχαίου ὀνόματος τοῦ συνοικισμοῦ ἐφόσον τὸ σύγχρονον δὲν ἔχη ἱστορικὴν σημασίαν.

Ἄμεσον τῆς διατάξεως ταύτης ἀποτέλεσμα ἦτο ἡ ἀθρόα ἐξαφάνισις πλείστων ἀρχαίων τοπωνυμιῶν, αἵτινες μὴ περισωθεῖσαι ἐν τῇ κοινῇ χρήσει εἶχον ἀπὸ τῆς συστάσεως τῶν δήμων ὀρισθῆ ὡς ὀνόματα αὐτῶν. Κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν, ἦτοι βραχὺν χρόνον μετὰ τὰς δημοτικὰς καὶ κοινοτικὰς ἐκλογὰς τῆς 9 Φεβρουαρίου 1914, τὰ κοινοτικά συμβούλια ὄφειλον ἐν τοῖς πρώτοις νὰ ἀποφασίσωσι περὶ τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ νόμου. Ἐσπευσαν δὲ τὰ συμβούλια νὰ ἐκτελέσωσι τὸ ἔργον τοῦτο, τὰ πλείστα μετὰ πολλῆς φιλοτιμίας ἐπιφελήθεντα τὴν εὐκαιρίαν, ὅπως ἀντικαταστήσωσι τὰ τυχὸν βάρβαρα ἢ ἄσημα ὀνόματα τῶν κοινοτήτων διὰ γνωστοτέρων ἢ τοῦλάχιστον ἀρχαίων ὁπωςδῆποτε. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι κατὰ προτίμησιν ἐξελέγετο, ὡς τὸ προχειρότερον, τὸ ἐκλιπὸν ἀρχαῖον ὄνομα τοῦ καταργηθέντος δήμου, εἰς οὗ τὴν περιοχὴν ἀνῆκεν ἡ κοινότης. Ὅπου δὲ δι' οἰονδῆποτε λόγον ἄλλο ἐδίδετο εἰς τὴν κοινότητα ὄνομα, ὠρίζετο τοῦτο ἐκ

τῆς πραγματικῆς ἢ ὑποτιθεμένης σχέσεως αὐτοῦ πρὸς τὴν κοινότητα.

Ὁ νόμος παρέχει μείζονα τοῦ δέοντος ἔξουσίαν εἰς τὰ κοινοτικά συμβούλια ὡς πρὸς τὴν ὀνοματοθεσίαν τῆς κοινότητος. Βεβαίως καὶ μόνη ἡ ἐλευθερία τῆς προτιμῆσεως τοῦ ὑπάρχοντος ἀρχαίου ὀνόματος, ἂν τὸ σύγχρονον δὲν ἔχη ἱστορικὴν σημασίαν, ἐνδέχεται νὰ φέρῃ ἄτοπα, ἀφοῦ οὐδεὶς ἄλλος γνώμων τῆς ἐκτιμῆσεως τῆς ἀξίας τοῦ κοινοῦ ὀνόματος καθὼς καὶ τῆς ἐντοπίσεως τοῦ ἀρχαίου ὀρίζεται, εἰμὴ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου. Ἄλλ' ὁ νόμος πλὴν τούτου ἀναγνωρίζει εἰς τὸ συμβούλιον καὶ ἀπόλυτον τὸ δικαίωμα τῆς μεταβολῆς τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ δι' οἰουδήποτε ἄλλου, ἂν ἀποφασίσωσι τοῦτο τὰ δύο τρίτα τοῦ συνόλου τῶν μελῶν. Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου, ἡ τοιαύτη ἀπόφασις τοῦ συμβουλίου εἶναι ἀνέκκλητος, ἂν δὲν γίνῃ προσφυγὴ ἐναντίον αὐτῆς ὑπὸ κοινοτικοῦ συμβούλου ἐνώπιον τοῦ νομάρχου. Ἐν περιπτώσει δὲ προσφυγῆς, ὁ νομάρχης μετ' ἰδίαν ἔρευναν τῶν πραγμάτων, ὑποβάλλει ἔκθεσιν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, ὅπερ ἀποφαίνεται ὀριστικῶς.

Οὕτω λοιπὸν ἐνδεχόμενον ἦτο ἀντὶ νὰ ἐξαφανισθῶσι διὰ τῆς καταργήσεως τῶν δήμων τὰρχαῖα ὀνόματα, ὅσα ἐκ πλάνης εἶχον τεθῆ ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ βασιλείου, ¹⁾ νὰ προσλάβωσι τοῦναντίον ταῦτα νέαν ζωὴν, ἀποδιδόμενα εἰς τὰς νεοπαγεῖς κοινότητας. Καὶ προσέτι νὰ πολλαπλασιασθῶσι τὰ σφάλματα, ὅσα κατὰ τὴν ὀνοματοθεσίαν τῶν δήμων προῆλθον ἐκ τῆς εὐγενοῦς ἄλλως ἐφέσεως «πρὸς ἀνάστασιν τῶν παλαιῶν ὀνομάτων τῆς Ἑλλάδος,» ἐφέσεως δ' ὅμως μὴ ὑποβοηθημένης ὑπὸ τῶν ἀναγκαίων ἐπιστημονικῶν ἐφοδίων, νὰ πολλαπλασιασθῶσι διὰ τῆς προσθήκης πολυπληθῶν ἀρχαίων ὀνομάτων, ἀντικαθιστώντων σημερινὰ τῶν κοινοτήτων ὀνόματα. Τὰ κοινοτικά συμβούλια ἐκ φιλοπόλιδος ζήλου κινούμενα καταβάλλουσιν ἄκαιρον σπουδὴν πρὸς μεταβολὴν τῶν σημερινῶν ὀνομάτων, ἄνευ ἀπληκρωμένης ἐξετάσεως τοῦ ἱστορικοῦ λόγου αὐτῶν, καὶ πρὸς ἐπίθεσιν ἀρχαίων ὀνομάτων, πρὸ τῆς ἀσφαλοῦς βεβαιώσεως τῆς συνα-

¹⁾ Πρβλ. Ν. Γ. Πολίτου τὰ ὀνόματα τῶν δήμων ἐν Ἐπετηρίδι τοῦ φιλολ. συλλόγου Παρνασσοῦ 1899 Γ' σ. 54 κέ.

φείας τῶν ὀνομάτων τούτων πρὸς τοὺς τόπους. Καταφανὲς παράδειγμα τοιαύτης σπουδῆς παρέχει ἡ ἀπόδοσις τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος κατηγορημένου δήμου εἰς πλείονας τῆς μιᾶς τῶν εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ δήμου τούτου κειμένων κοινοτήτων.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς ἐπανόρθωσιν κατὰ τὸ ἐνὸν τῶν ἀτόπων τούτων, μέχρι νέου ὀριστικοῦ νομοθετικοῦ κανονισμοῦ, παραπέμπει τὰς ἀποφάσεις τῶν κοινοτικῶν συμβουλίων εἰς τὴν Ἐπιτροπείαν τῶν τοπωνυμιῶν τῆς Ἑλλάδος,¹⁾ ὅπως ἀποφαίνεται αὕτη περὶ ἐκάστης γνώμῃ. Τὰς γνώμας δὲ τῆς ἐπιτροπείας ὁ ὑπουργὸς διαβιβάζει πρὸς τὰ οἰκεία κοινοτικά συμβούλια, προκαλῶν νέας ἀποφάσεις αὐτῶν, εὐελπιστοῦν ὡς ἐν ἐγγράφῳ πρὸς τὴν ἐπιτροπείαν ἀποφαίνεται,²⁾ ὅτι αἱ ἀποφάσεις αὗται ἐπὶ τοῦ ὀνόματος τῶν διαφορῶν κοινοτήτων τοῦ μᾶλλον προσήκοντος αὐταῖς ἱστορικῶς καὶ γεωγραφικῶς, θὰ εἶναι σύμφωνοι πρὸς τὰ πορίσματα τῶν γνωμοδοτήσεων τῆς ἐπιτροπείας. Δι' ἰδιαίτερας προσέτι διαταγῆς αὐτοῦ³⁾ ἔκρινε σκόπιμον νὰ συστήσῃ διὰ τῶν νομαρχῶν εἰς τὰ κοινοτικά συμβούλια, ὅπως πρὶν ἢ ἀποφανθῶσιν ὀριστικῶς περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος αὐτῶν ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν πρότασιν των διὰ νὰ ζητῆ τοῦτο τὴν γνώμῃν τῆς Ἐπιτροπείας τῶν τοπωνυμιῶν, ἥτις θ' ἀποφαίνεται περὶ τοῦ ἐλλόγου ἢ μὴ τῆς μετονομασίας.

Τὰς ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπείας τῶν τοπωνυμιῶν ὑποβληθείσας μέχρι τοῦδε γνώμας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν δημοσιεύομεν ἀμέσως κατωτέρω, κατατάσσοντες αὐτάς κατὰ λόγον τῶν νομῶν, εἰς οὓς ὑπάγονται αἱ μετονομαζόμεναι κοινότητες. Ἐν ἐπιμέτρῳ δὲ προσθέτομεν ἐν τέλει καὶ ἔγγραφον τῆς Ἐπιτροπείας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν ναυτικῶν, περιέχον ζητηθεῖσαν γνωμοδότησιν αὐτῆς περὶ τοπωνυμιῶν τῆς Λέσβου.

¹⁾ Περὶ τῆς συστάσεως καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς Ἐπιτροπείας ταύτης βλ. Λαογραφ. Α' 422 κ.ε.

²⁾ Ἀρ. 24741 τοῦ 1914.

³⁾ Ἐγκύκλιος διαταγῆ πρὸς τοὺς νομαρχὰς ἀρ. 24788 τοῦ 1914.

ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Κακόση (Θίσβη). Δομβραίνα.

Τὰ κοινοτικά συμβούλια Κακόση και Δομβραίνης, ὧν αἱ κοινότητες περιλαμβάνοντο εἰς τὸν καταργηθέντα δήμον Θίσβης, ἀπεφάσισαν νὰ δοθῇ εἰς τὰς κοινότητας αὐτῶν τὸ ὄνομα Θίσβη.

Ἄρ. 3 (2 Μαΐου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 16233 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, τῆς 28 Ἀπριλίου. Ἐπιστρέφονται ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας καὶ τὰ συνημμένα ταῦτη ἀντίγραφα ἀποφάσεων τῶν κοινοτικῶν συμβουλίων Κακόση καὶ Δομβραίνης.

Ἡ πρότασις τοῦ κ. Νομάρχου ὅπως τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Θίσβης λάβῃ ἢ μία τῶν ἀμφισβητουσῶν αὐτὸ κοινοτήτων, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν δοθῇ ἄλλο ὄνομα ἀρχαῖον, τὸ τοῦ ἔραστοῦ τῆς Θίσβης Πυράμου, δὲν εἶναι καλὸν νὰ ἐγκριθῇ, διότι ἀφωρμήθη ἐκ συγχύσεως τῆς νύμφης Θίσβης τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀσωποῦ ποταμοῦ καὶ ἐπωνύμου τῆς βοιωτικῆς πόλεως Θίσβης πρὸς τὴν βαβυλωνίαν Θίσβην, τὴν ἕρωμένην τοῦ βαβυλωνίου ἐπίσης Πυράμου, κατὰ τὸν παρὰ τοῖς ποιηταῖς Ὀβιδίῳ καὶ Νόνῳ μῦθον. Εἰς τὴν σύγχυσιν ταύτην ὑπέλεσε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον τοῦ χωρίου Κακόση, ἀναφέρον ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 4 πράξει αὐτοῦ «τὴν κρήνην εἰς τὴν ὁποίαν ἠυτοκτόνησεν ὁ Πύραμος ὁ ἔραστὴς τῆς Θίσβης.» Ἡ πηγὴ παρὰ τὴν ὁποίαν ἠυτοκτόνησαν οἱ βαβυλώνιοι ἔρασταὶ ἔκειτο ἐν Βαβυλῶνι, πλησίον τοῦ τάφου τοῦ βασιλέως Νίνου, κρήνην δὲ ἐν Θίσβῃ δὲν ἀναφέρει ὁ Πausanias, τοῦ ὁποίου τὴν μαρτυρίαν ἐπικαλεῖται τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ὀρίζον μάλιστα καὶ τὴν ἀκριβῆ θέσιν ταύτης.

Ἄναμφισβήτητον εἶναι ὅτι τὸ χωρίον Κακόση κεῖται ὅπου ἢ ἀρχαία πόλις Θίσβη. Τοῦτο πιστοῦται ἐκ πολυπληθῶν ἀρχαίων λειψάνων καὶ ἐπιγραφῶν εὑρεθεισῶν ἐν τῷ χωρίῳ· ἀλλὰ καὶ ἂν οὐδὲν λείψανον τῆς Θίσβης ἐσώζετο, πάλιν ἐκ μόνης τῆς περιγραφῆς τῆς γεωγραφικῆς θέσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Στράβωνος καὶ τοῦ Πausanίου θὰ ὡδηγούμεθα ἀσφαλῶς εἰς τὸν καθορισμὸν αὐτῆς. Ὅθεν καὶ πάντες οἱ νεώτεροι περιηγηταί, γεωγράφοι, ἀρχαιολόγοι, οἱ ὁποσδήποτε ἀσχοληθέντες περὶ τῆς Θίσβης, ἀνεκδοιάστως τοποθετοῦσιν αὐτὴν εἰς τὴν περιόχην τοῦ χωρίου Κακόση.

Καταργηθέντος τοῦ δήμου Θίσβης, ὅπως μὴ ἐκλίπη τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας πόλεως, εὐλογον νομίζομεν νὰ μετονομασθῇ οὕτω τὸ σημερινὸν χωρίον Κακόση. Τῆς δὲ Δοβραίνης τὸ ὄνομα δὲν ἐπιτρέπεται κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην νὰ μεταβληθῇ, διότι εἶναι καθιερωμένον ὑπὸ τῆς ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἀπὸ τῆς πολυημέρου πολιορκίας τῶν ἐν αὐτῇ ἐγκλεισθέντων Τούρκων ὑπὸ τοῦ Καραϊσκάκη, κατὰ τὴν ἔνδοξον στρατείαν τοῦ χειμῶνος τοῦ 1826.

Ὁ πρόεδρος

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ

Χόστια. Κυριάκι.

Ἄρ. 6 (18 Ἰουνίου 1914). Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 19459 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν τῆς 4 Ἰουνίου.

Ἀποκρινόμενοι εἰς τὸ ἀρ. 19459 διαπεμπτικὸν ἔγγραφον τοῦ Σ. Ὑπουργείου τῆς 4 μεσοῦντος, τὸ ὁποῖον ἐπαναπέμπομεν μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῷ, ἔχομεν τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρωμεν ὅτι ἡ Ἐπιτροπεία τῶν τοπωνυμῶν τῆς Ἑλλάδος ἔκρινεν ἀσυστάστους τὰς ἀποφάσεις τῶν κοινοτικῶν συμβουλίων Χοστίων καὶ Κυριακίου περὶ μετονομασίας ἀμφοτέρων τῶν χωρίων διὰ τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος Ἐλικῶνος. Ἡ ἐπιτροπεία φρονεῖ ὅτι μία καὶ ἡ αὐτὴ τοπωνυμία, καὶ μάλιστα τοπωνυμία γνωστοτάτη, οἷα ἡ τοῦ ὄρους Ἐλικῶνος, δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ λαμβάνεται πρὸς δήλωσιν καὶ ἄλλης γεωγραφικῆς ἐννοίας· ἐκ τούτου θὰ προέλθῃ ἀσάφεια καὶ σύγχυσις. Μόνον ἂν ἐπέβαλλε τὴν διπλὴν χρῆσιν τῆς αὐτῆς τοπωνυμίας ἢ παράδοσις, ἂν ἔκπαλαι δηλ. ἔφερον τὸ αὐτὸ ὄνομα καὶ τὸ ὄρος καὶ τὸ χωρίον, θὰ ἦτο δικαιολογημένη ἡ διατήρησις αὐτῆς. Ἄλλ' ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κυριακίου, ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ πρώτου συνοικισμοῦ τοῦ χωρίου ἦτο Ἐλικῶν, εἶναι παντελῶς ἀστήρικτος καὶ ἀνακριβής. Πλὴν μικροῦ τινος ποταμίου τῆς Σικελίας, οὐδεὶς ἄλλος τόπος ὠνομάζετο τὸ πάλαι Ἐλικῶν, ἀλλὰ μόνον τὸ βοιωτικὸν ὄρος. Τὸ δὲ σημερινὸν χωρίον Κυριάκι ἄγνωστον πῶς ὠνομάζετο πρότερον· τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἔλαβε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀπὸ τινος Κυριακή

ιδιοκτητή του αὐτοῦ. Ἐπί τινος πλησίον λόφου σφύζονται ἔτι λείψανα τοιῶν, μαρτυροῦντα τὴν ὑπαρξίν ἀρχαίου συνοικισμοῦ, εἰκάζουσι δὲ τινες (Bursian, Lolling) ὅτι ἔκειτο ἐκεῖ ἡ ἀρχαία πολίχνη Φλυγονία ἢ Φλυγόνιον. Οὐδεμία δ' ὅμως ἀνάγκη παρίσταται ν' ἀναλάβῃ τὸ Κυριακί τὸ ὄνομα τῆς ἀσῆμου ταύτης πολίχνης, ἀφοῦ τὸ σημερινὸν ὄνομα εἶναι ἑλληνικώτατον καὶ ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ εἶναι μοναδικόν, μὴ ὑπάρχοντος ἄλλου ὁμωνύμου χωρίου εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ὅμοίως ἀσθηρικός διὰ τὸν αὐτὸν λόγον εἶναι καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Χοστίων περὶ μετονομασίας τοῦ χωρίου τῶν. Ἄν ἦτο ὀρθὸν πόλεις ἢ χωρία νὰ φέρωσι τὸ ὄνομα τοῦ ὄρους ἐπὶ τοῦ ὁποίου κεῖνται, ἴσα δικαιώματα νὰ ὀνομασθῶσιν Ἑλικῶνες θὰ εἶχον πάντα τὰ ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Ἑλικῶνος εὐρισκόμενα, κατ' ἐξοχὴν δὲ τὰ εἰς τὰς ΒΑ κλιτῆς αὐτοῦ, ὅπου τὸ πάλαί ἦνθει ἡ λατρεία τῶν Ἑλικωνιάδων Μουσῶν.

Πόθεν δ' ὠνομάσθησαν οὕτω τὰ Χόστια (ἢ Χώστια) δὲν εἶναι γνωστόν, οὐδ' ἡ ἐτυμολογία τοῦ ὀνόματος εἶναι ἐξηκριβωμένη. Εἰς ἀπόστασιν μιᾶς περίπου ὥρας ἀπὸ τῶν Χοστίων. εἰς τὴν Ν παρῶρειαν τοῦ ὄρους Παλιοβοῦνι (ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Ἑλικῶνος), καὶ παρὰ τὸν χεῖμαρρον, τὸν νῦν δι' ἀλβανικοῦ ὀνόματος καλούμενον Φίκεζα, ἔκειτο ἀρχαία πόλις, αἱ Χορσιαί ἢ Κορσιαί ἢ Χορσία. Ἄλλ' ἔνεκα τῆς μεγάλης ἀποστάσεως, ἡ Ἐπιτροπεία δὲν τολμᾷ νὰ προτείνῃ τὴν μετονομασίαν τοῦ χωρίου διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας πόλεως, προκρίνουσα τὴν διατήρησιν τοῦ σημερινοῦ ὀνόματος.

ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ ΚΑΙ ΦΩΚΙΔΟΣ

Γρανίτσα,

Ἄρ. 12 (23 Ἰουλίου 1914). Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀρ. 24839 διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου τῆς 4 Ἰουλίου. — Ἐπιστρέφονται αἱ ὑπ' ἀρ. 4737. 4163. 5172. 5487 ἀναφοραὶ τοῦ νομάρχου Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος μετὰ τῶν συνημμένων αὐταῖς.

Ἡ ἀνάγκη τῆς μετονομασίας τῆς Γρανίτσης, εἶναι ἀναμφισβήτητος, διότι καὶ κοινοτάτη εἶναι ἡ τοπωνυμία αὕτη καὶ σλαβική. Ἀλλὰ τὴν ἀπόδοσιν εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας

Τετραπόλεως θεωροῦμεν ἄστοχον. Ἐν δὲ πρότερον τῷ 1911) τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τοῦ δήμου Ἰγαιίας εἰς ὃν ἀνῆκε τέως ἡ Γρανίτσα, εἶχε ψηφίσει νὰ μετονομασθῇ Τετράπολις καὶ ἡ γνωμοδότησις ἐκυρώθη διὰ Β. Διατάγματος, τοῦτο, νομίζομεν, δὲν ἔχει σημασίαν, ἀφοῦ ἐν τῷ νεωτέρῳ Β. Δ. τῆς 12 Αὐγούστου 1912 ἡ κοινότης ἀναγράφεται μὲ τὴν παλαιότεραν αὐτῆς ὀνομασίαν, καὶ προπάντων ἀφοῦ ἡ Γρανίτσα οὐδὲν ἔχει κοινὸν πρὸς τὴν ἀρχαίαν δωρικὴν Τετράπολιν. Διὰ τῆς ὀνομασίας ταύτης ἐδηλοῦτο ὅχι πόλις, ἀλλὰ κοινὸν τεσσάρων πόλεων, αἵτινες πᾶσαι ἔκειντο εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ τέως δήμου Δωριέων ἦτοι τὸ Κυτίνιον παρὰ τὴν Γραβιάν, ὃ Ἐρινεὸς παρὰ τὸ κάτω Καστέλλι, τὸ Βοῖον παρὰ Ἄνω Καστέλλι καὶ ὃ Ἀκύφας ἢ Πίνδος πλησίον αὐτοῦ. Ὅθεν ἂν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον τῆς Γρανίτσης θεωρῇ καὶ εὐλόγως ἀναγκαίαν τὴν μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος, πρέπει νὰ ἐκλέξῃ ἄλλο ὄνομα, μὴ ἐπιμένον εἰς τὴν τυχαίαν ἐκλογὴν ἀρχαίου ὀνόματος ἀσχετοῦ πρὸς αὐτὴν.

Σουβάλα—Κάτω Ἀγώριανη (Λίλαια).—Ἄνω Ἀγώριανη (Ἀγώριανη).

Ἐπίσης δὲ εἶναι ἀρμόζουσα καὶ ἡ μετονομασία τῆς κοινότητος Σουβάλας εἰς Λίλαιαν, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου. Τὸ σημερινὸν ὄνομα εἶναι γεωγραφικὸς ὄρος, δηλῶν φυσικὸν ἢ τεχνητὸν λάκκον, εἰς ὃν συνάγονται ὄμβρια ὕδατα, ἐξ ὧν ποτίζονται τὰ βοσκήματα· ἡ ἐτυμολογία τοῦ ὀνόματος δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένη, ἀλλὰ μὲ ἀκραιφνῆ ἑλληνικὰ ὀνόματα τοιοῦτοι λάκκοι ἢ λακκίσκοι ἢ βράχων λακκώματα λέγονται ὀμβροδέκται (μπουροδέκται) εἰς τινὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου καὶ ἀρόλιθοι ἐν Κρῆτῃ (εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν ἄρος). Ἡ δὲ ἀρχαιοτάτη πόλις Λίλαια, ἧς τὸ ὄνομα παρέλαβε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Σουβάλας, εἶναι ἀσφαλῶς γνωστὸν ὅτι ἔκειτο εἰς τὰς βορείας ὑπωρείας τοῦ Παρνασοῦ, εἰς ἀπόστασιν τετάρτου τῆς ὥρας ἀπὸ τῶν πηγῶν τοῦ Κηφισοῦ, τὰ δὲ ἔρείπια αὐτῆς χωρίζονται ἀπὸ τῆς Κάτω Σουβάλας διὰ τοῦ ρεύματος τοῦ ποταμοῦ τούτου. Ἐνῶ δὲ ἀπὸ τῆς Κάτω Ἀγώριανης ἢ ἀρχαία πόλις ἀπέχει 4 χιλιόμετρα περίπου, ἀπὸ τῆς διὰ φυσικοῦ ὁρίου χωρι-

ζομένης ἀπ' αὐτῆς Κάτω Σουβάλας ἀπέχει μικρόν τι πλέον τῶν 5 χιλιόμετρων καὶ ἀπὸ τῆς Ἐνω Σουβάλας ἡ ἀπόστασις εἶναι πολλῶν μείζων. Ὅθεν τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας Λιλαίας ὀρθότερον εἶναι νομίζομεν νὰ λάβῃ ἡ Κάτω Ἀγώριανη, διατηρούσης τῆς Ἐνω Ἀγώριανης τὸ ὄνομα τοῦτο ἄνευ τοῦ τοπικοῦ προσδιορισμοῦ Ἐνω, περιττοῦ πλέον ἀφοῦ δὲν θὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη διακρίσεως.

Δαδί (Ἀμφικλεία).—Γλουνίστα (Δρυμαία).

Οἱ λόγοι, οὓς ἔφερε πρὸς ὑποστήριξιν τῆς προτάσεως αὐτοῦ ὁ πρόεδρος τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Δαδίου, εἶναι ἰσχυροί. Καὶ ἀγνοοῦμεν μὲν κατὰ πόσον εἶναι ἀκριβεῖς αἱ ἱστορικαὶ εἰδήσεις περὶ τοῦ συνοικισμοῦ τοῦ Δαδίου, ὃν ἀνάγει εἰς τὸν ΙΕ' ἢ καὶ τὸν ΙΔ' αἰῶνα· πιθανῶς πηγὴν ἔχουσι παραδόσεις τῶν κατοίκων, ἐν τοιαύτῃ δ' ὅμως περιπτώσει παρατηροῦμεν, ὅτι αὗται ὡς πρὸς τὴν χρονολογίαν σπανίως εἶναι ἀσφαλεῖς, ὅταν ἐκτείνωνται εἰς χρονικὸν διάστημα πλέον τοῦ αἰῶνος. Ἄλλ' ὅσα λέγει περὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας Ἀμφικλείας εἶναι ἀκριβέστατα. Ἡ Ἀμφικλεία ἔκειτο ἐγγύτατα τοῦ Δαδίου, πρὸς Δ. αὐτοῦ, τῆς πόλεως δὲ ταύτης τὸ ὄνομα ἔπρεπε νὰ εἶχε δοθῆ καὶ εἰς τὸν καταργηθέντα δῆμον Δρυμίας, οὗ πρωτεύουσα ἦτο τὸ Δαδίον· διότι ἡ ἀρχαία Δρυμία ἢ Δρυμαία ἔκειτο εἰς ἀπόστασιν 38 σταδίων ἀπὸ τῆς Ἀμφικλείας, ἐπομένως εἰς ἴσην περίπου καὶ τοῦ Δαδίου, παρὰ τὴν σημερινὴν Γλουνίσταν. Ὅθεν κατὰ ταῦτα ὀρθῶς ἔχει ἡ μετονομασία τῆς κοινότητος Δαδίου εἰς κοινότητα Ἀμφικλείας.

Χιλιαδὸν (Φυλιαδών).

Τὴν δὲ ὑπὸ τοῦ οἰκείου συμβουλίου ἀπόδοσιν εἰς τὴν κοινότητα Χιλιαδοῦς τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας Φυλιαδόνης προθύμως ἐγκρίνομεν. Ἐξ ἐπιγραφῆς τοῦ τέλους τοῦ Γ' αἰῶνος π. Χ. (IG. IX, 2,205) μανθάνομεν ὅτι ἡ Φυλιαδὸν ἀνήκεν εἰς τὴν χώραν τῶν Μελιταιέων, εἰς τῆς ὁποίας τὴν περιοχὴν πιθανώτατα κεῖται ἡ Χιλιαδὸν. Ὅτι τὸ ὄνομα Φυλιαδὸν μετετρέπη εἰς Χιλιαδὸν συμφώνως πρὸς φθογο-

λογικούς νόμους τῆς νέας ἑλληνικῆς, ὡς νομίζει τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ἀσπαζόμενον τὴν ὑπὸ Ν. Γιαννοπούλου ἐν Δελτίῳ τῆς ἐν Ἄλμυρῷ φιλαρχαίου εταιρείας Ὁθρου, τευχ. Γ', ἐξενεχθεῖσαν γνώμην, ὅτι δηλ. τὸ φ ἐτράπη εἰς χ, ὡς ἐν τῷ φοῦχτα—χουῖφτα, λείχω—γλείφω, δὲν εἶναι πιθανόν· διότι τὰ προσαγόμενα παραδείγματα εἶναι παντελῶς ἀλλότρια καὶ ἡ κανονικὴ γλωσσικὴ μεταβολὴ τοῦ Φυλιαδῶν θὰ ἦτο Φυλιαδόνα. Ἄλλ' οὐδὲν ἦττον πιθανώτατον φαίνεται ὅτι τὸ χωρίον Χιλιαδοῦ διετήρησε τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Φυλιαδόνος μεταβληθὲν κατὰ παρετυμολογίαν. Ὡς τοπωνυμία εἶναι γνωστὸν καὶ ἄλλοθεν, διότι Χιλιαδοῦ καλεῖται καὶ θέσις τις παρὰ τὴν Γορίτσαν τοῦ Βόλου, ὑπεμφαίνουσα ἴσως σχέσιν τινὰ δυσεξ-ακρίβωτον πρὸς τὴν σημερινὴν κοινότητα Χιλιαδοῦς. Πάντως δ' ἐπειδὴ ἡ Χιλιαδοῦ κεῖται εἰς τὴν περιοχὴν τῆς χώρας τῶν Μελιταίων, καθὼς καὶ ἡ Φυλιαδῶν, καὶ ἂν μὴ ἐλέγετο οὕτω τὸ πάλαι ἡ θέσις ἡ κατεχομένη ὑπὸ τῆς Χιλιαδοῦς, θὰ ἦτο δ' ὅμως ἐγγύτατα αὐτῆς, καὶ ἐπειδὴ τὸ ὄνομα τῆς Χιλιαδοῦς φαίνεται ἐκ παρετυμολογίας παραφθαρὲν ἐκ τοῦ τῆς Φυλιαδόνος, κρίνομεν ὀρθὴν τὴν μετονομασίαν τῆς κοινότητος.

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ.

Μεγάλη Φραγκίστα (Ἀνατολικὴ Φραγκίστα).

Μικρὴ Φραγκίστα (Δυτικὴ Φραγκίστα).

Ἄρ. 14 (17 Ἰουλίου 1914). Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀρ. 25139 διαταγῆς τῆς 4 Ἰουλίου. Συνημμένοι αἱ ὑπ' ἀρ. 3444 καὶ 3537 ἀναφοραὶ τοῦ Νομάρχου Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας.

Αἱ ἀποφάσεις τῶν κοινοτικῶν συμβουλίων τῆς Μεγάλης καὶ τῆς Μικρᾶς Φραγκίστας περὶ μετονομασίας τῶν κοινοτήτων εἰς Ἀνατολικὴν καὶ Δυτικὴν Φραγκίσταν, εἶναι κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην εὐλογώταται, ἀφοῦ μεταβληθέντων τῶν ὄρων τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς Μικρᾶς Φραγκίστας ἐχούσης νῦν ἀριθμὸν κατοίκων ἴσον ἢ καὶ μείζονα τῶν τῆς Μεγάλης, ὃ μέχρι τοῦδε ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς ἐκατέρως δὲν εἶναι πρόσφορον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα, ἐνῶ τοῦ-

ναντίον ὁ ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν εἰλημμένος γεωγραφικὸς προσδιορισμὸς σταθερὸς καὶ ἀμετάβλητος ὢν, καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν σύγχυσιν.

ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ ΚΑΙ ΗΛΙΔΟΣ

Παλαιόπολις (ἜΗλις).

Ἄρ. 13. 15. 16. (16 Ιουλίου 1914).— Ἐπὶ τῶν ὑπ' ἄρ. 21986. 25465. 25921 διαταγῶν.— Επιστρέφονται αἱ ὑπ' ἄρ. 7964.8364.7470 καὶ 8690 ἀναφοραὶ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ νομάρχου Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος μετὰ τῶν συνημμένων αὐταῖς.

Τὴν ἀπόφασιν τῆς πλειονοψηφίας τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Παλαιόπολεως περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας πόλεως Ἡλίδος θεωροῦμεν δικαίαν καὶ εὔστοχον. Τὸ σημερινὸν ὄνομα, ὅπερ ἔχει κοινὸν ἢ κοινότης τῆς Ἡλίδος ἐν τῇ παλαιᾷ Ἑλλάδι μετὰ συνοικισμοῦ τῆς κοινότητος Πιστροφοῦ ἐν Ἄνδρῳ, ἀφοῦ ἀπεφασίσθη ἢ μεταβολὴ αὐτοῦ, δὲν ἠδύνατο ν' ἀντικατασταθῇ δι' ἄλλου εἰμὴ διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς Ἡλίδος. Διότι ἡ Παλαιόπολις κεῖται ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας πόλεως Ἡλίδος, ἧς ἄλλως τὸ μέχρις ἐσχάτων διατηρούμενον ὄνομα δὲν ἦτο προσῆκον νὰ ἐξαφανισθῇ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ φερωνύμου δήμου.

Σουλεϊμάναγα (Μυρσίνη).

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Σουλεϊμάναγα ὀρθῶς ἔκρινεν ἀποφασίσαν τὴν μεταβολὴν τοῦ βαρβάρου ὀνόματος τῆς κοινότητος, ὅπερ οὐδένα ἄλλον σκοπὸν ἐπλήρου εἰμὴ νὰ περισώζῃ τὴν ἀσήμαντον ὄλως καὶ ἀδιάφορον ἱστορικὴν εἶδησιν, ὅτι τὸ χωρίον ἐπὶ τουρκοκρατίας ἦτο ποτε ἰδιοκτησία Τούρκου τινὸς ἀγᾶ ὀνομαζομένου Σουλεϊμάν. Ἡ ἐκλογὴ δ' ὅμως τοῦ νέου ὀνόματος φαίνεται πως αὐθαίρετος ἴσως τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ὠδήγησεν εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην τὸ γεγονός, ὅτι τὸ Σουλεϊμάναγα ἀνῆκε διοικητικῶς εἰς τὸν καταργηθέντα δῆμον Μυρτουντίων. Ἄν καὶ ἡ ὀνομασία αὕτη τοῦ δήμου ἦτο ἀκατάλληλος, διότι ἡ ἀρχαία πόλις Μυρτουντίων (ἢ καὶ ἄλλως Μύρσινος καλουμένη) ἔκειτο ἔξω τῆς περιοχῆς τοῦ δήμου, βореιώτε-

ρον, πιθανῶς μεταξὺ τῶν χωρίων Καλότυχου καὶ Καπελέτη, ἀλλ' ὅμως πρόσφορον νομίζομεν τὴν τιοαύτην μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ χωρίου, διότι τοῦτο βάρβαρον ὄν καὶ οὐδεμίαν ἱστορικὴν ἀνάμνησιν ἀξίαν λόγου διατηροῦν ἔπρεπε πάντως ν' ἀντικατασταθῆ, καὶ διότι τὸ νέον ὄνομα εἶναι εὐφωρον καὶ ἑλληνικώτατον καὶ οὐχὶ κοινόν.

Κούκουρα.

Ἀνεπιτυχῆ θεωροῦμεν τοῦναντίον τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας Σαλμώνης εἰς τὴν κοινότητα Κούκουρα. Ὡς λόγον τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον φέρει ὅτι ἡ κοινότης «κεῖται παρὰ τὰ ἑρείπια τῆς ἐκ Σαλμωνικοῦ κτισθείσης πόλεως Σαλμώνης.» Ἄλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβές. Ἡ Σαλμώνη, πόλις τῆς Πισατίδος, κτισθεῖσα κατὰ τὸν μῦθον ὑπὸ τοῦ Σαλμωνέως, δὲν γινώσκομεν ἀκριβῶς ποῦ ἔκειτο· πάντως δὲ ἔκειτο εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ χωρίου Κούκουρα, παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ Ἐνιπέως (Λεστενίτσας) καὶ ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ τέως δήμου Ὀλυμπίων.

Μπροῦμα (Ἡράκλεια). Πουρνάρι.

Τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας κώμης Ἡρακλείας διεκδικοῦσι δύο κοινότητες τῆς Ἠλείας τὸ Πουρνάρι καὶ ἡ Μπροῦμα. Ὁ δὲ κ. Νομάρχης Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος, πεισθεὶς εἰς τὴν γνώμην τοῦ ἐπιμελητοῦ τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀρχαιοτήτων, προτείνει τὴν ἔγκρισιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικῆ συμβουλίου Πουρναριοῦ καὶ τὴν ἀπόρριψιν τῆς τοῦ Μπροῦμα. Ἄλλ' ἡμεῖς νομίζομεν μᾶλλον ὅτι ὀρθότερον εἶναι νὰ μετονομασθῆ Ἡράκλεια τὸ Μπροῦμα (τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα δὲν εἶναι ἔτυμολογικῶς ἐξηκριβωμένον), νὰ διατηρήσῃ δὲ τὸ Πουρνάρι τὸ ἑλληνικώτατον ὄνομά του.

Τὴν ἐν Ἡλιδι Ἡράκλειαν μνημονεύουσιν ὁ Πausanias (Σ' κβ' 7) καὶ ὁ Strabon (Η' 356), οὗτος μὲν ὀρίζων τὴν ἀπόστασιν αὐτῆς ἀπὸ τῆς Ὀλυμπίας εἰς 40 περίπου στάδια, ὁ δὲ Pausanias εἰς 50 περίπου· ἔκειτο δὲ παρὰ τὴν ἐτέραν ἀπὸ τῆς Ἡλίδος εἰς Ὀλυμπίαν ὁδόν, τὴν ὄρεινὴν. Τὴν θέσιν ταύτης ὀρίζουσιν οἱ νεώτεροι παρὰ τὸ Μπροῦμα. Τελευταῖος ὁ περὶ τὴν φυσικὴν γεωγραφίαν τῆς Ἑλλά-

δος ἐντριβέστατος Partsch, ἐν τῇ τελειωτικῇ ἐκδόσει τῆς συγγραφῆς περὶ τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀνασκαφῶν (Olympria τόμ. κειμένου I σ. 5 κέ.) παραδέχεται ὅτι τὸ χωρίον Μπροῦμα εὑρίσκεται εἰς τὴν θέσιν τῆς Ἡρακλείας καὶ ταυτίζει τὴν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἀναφερομένην ἱαματικὴν πηγὴν ἐν αὐτῇ πρὸς τὴν παρὰ τὸ χωρίον Μπροῦμα πηγὴν, τὴν καλουμένην Βρωμόβρυσιν. Αὐτὸ τὸ κοινὸν ὄνομα τῆς πηγῆς εἶναι ἐνδεικτικόν, πηγῆς μεταλλικοῦ ὕδατος. Ἄλλ' ὡς ὁ κ. ἐπιμελητῆς τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀρχαιοτήτων ἀναφέρει καὶ ἐγγύτατα τοῦ χωρίου Πουρναριοῦ ἀνεκαλύφθη πρὸ ὀλίγων ἐτῶν πηγὴ, τῆς ὁποίας τὰ ὕδατα ἐξετασθέντα καὶ ἀναλυθέντα ἐν τῷ χημικῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἀπεκάλυψαν τὰς ἱαματικὰς ιδιότητες, ἃς εἰς τὴν ἐν Ἡρακλείᾳ πηγὴν ἀποδίδει ὁ Πausanias: «λουομένοις δὲ ἐν τῇ πηγῇ καμάτων τέ ἐστι καὶ ἀλγημάτων παντοίων ἰάματα.» Ἄν καὶ τοιαύτας ἱαματικὰς ιδιότητες πηγῆς τινος δὲν ἀρκεῖ νὰ δεῖξη μόνη καὶ ἀκριβεστάτη χημικὴ ἀνάλυσις, ἐν τούτοις κατὰ τὰς πληροφορίες, τὰς ὁποίας παρέσχεν ἡμῖν ὁ καθηγητῆς κ. Ἄναστ. Δαμβέργης, αἱ ἀνάλυσις τῶν ἐν ἀρχαιολογικοῖς τόποις ὑδάτων εἶναι πρόχειροι «ἄνευ λεπτομεροῦς ἐξετάσεως, μὴ θεωρουμένης ἀπαραιτήτου.» Οὔτε δ' ὁ καθηγητῆς οὔτος, οὔτε ὁ καθηγητῆς κ. Ἡλ. Ζέγγελης ἔχουσι γνῶσιν περὶ χημικῆς ἀναλύσεως τῶν ὑδάτων τοῦ Πουρναριοῦ ἐν τοῖς χημικοῖς ἐργαστηρίοις τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου. Ὅπως ἂν ᾔ, δεδομένου ὅτι καὶ ἐν τῷ χωρίῳ Μπροῦμα ὑπάρχει πηγὴ μεταλλικοῦ ὕδατος, διατηροῦσιν ὅλην τὴν βαρῦτητα αὐτῶν οἱ λόγοι, οἱ συνηγοροῦντες ὑπὲρ τῆς τοποθετήσεως τῆς ἀρχαίας Ἡρακλείας παρὰ τὸ χωρίον τοῦτο.

Δ ρ ε π α ν ο ν.

Ἄρ. 21. (24 Ἰουλίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 24428 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 14 Ἰουλίου.—Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἀρ. 5698 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος καὶ τὰ συνημμένα αὐτῇ.

Τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Δρεπάνου περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Δρεπανοραχοβίτικα ὑπηγόρευσεν, ὡς μετὰ πολλῆς πιθανότητος ἰσχυρίζονται οἱ προσφυγόντες εἰς τὸν νομάρχην

κοινοτικός σύμβουλος και κάτοικοι Δρεπάνου, ἡ ἐπιθυμία ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα νέου συνθέτου ὀνόματος, δηλοῦντος ὅτι ἀπαρτίζεται αὕτη πλὴν τοῦ Δρεπάνου (ἢ Δραπάνου ὡς ἰδιωματικῶς ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων λέγεται) καὶ ἐκ τοῦ συνοικισμοῦ Ῥαχοβίτικα. Τοῦτο δ' ὅμως δὲν εἶναι σύμφωνον πρὸς τὸν νόμον, ὀρίζοντα ἐν ἄρθρῳ 7, ὅτι εἰς τὴν ἐκ πλειόνων συνοικισμῶν ἀπαρτιζομένην κοινότητα δίδεται τὸ ὄνομα τοῦ πολυπληθεστέρου συνοικισμοῦ, ὅστις εἶναι καὶ ἡ ἕδρα τῆς κοινότητος. Ἄλλως δ' ὁ συνοικισμὸς Δρέπανον περιέσωσε τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τοῦ ἐγγὺς ἀκρωτηρίου, καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο δὲν πρέπει βεβαίως νὰ μεταβληθῇ.

NOMOS ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Πιαλί (Τεγέα). Ἀχούρια (Νίκλι).

Ἄρ. 4 (2 Μαΐου 1914).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 15524 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν τῆς 28 Ἀπριλίου — Ἐπιστρέφονται ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἀρκαδίας καὶ τὰ συνημμένα αὐτῇ

Τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου Πιαλί, τῆς πρωτευούσης τοῦ ἄλλοτε δήμου Τεγέας, βεβαίως δὲν εἶναι εἰλημμένον ἐκ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, διότι ἡ προταθεῖσα ὑπὸ τοῦ Hiller von Gärtringen ἐτυμολογία, πρὸς ἣν ἀποκλίνει καὶ ὁ ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων Γ. Π. Οἰκονόμου (ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 102 ἐγγράφῳ αὐτοῦ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1911) ἀπὸ τοῦ Ἑπ' Ἀλέας, ὀνομασίας τμήματος τῆς ἀρχαίας Τεγέας, δὲν φαίνεται πιθανή. Ἄλλ' εἶναι τουρκικόν, τὸ ὄνομα τοῦ ποτὲ κυρίου τοῦ χωρίου, ὅστις ἂν δὲν εἶναι ὁ γνωστὸς ἐκ τῆς ἱστορίας Πιαλῆ, πάντως εἶναι ἕτερός τις Τοῦρκος. Ὅθεν ἡ ἀξίωσις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ἀποφασίσαντος διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 8 πράξεως αὐτοῦ τῆς 12 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. νὰ μετονομασθῇ, εἶναι εὐλογος, ἐπίσης δ' εὐλογος ἡ ἀπόφασις ὅπως ἀναλάβῃ τὸ χωρίον Πιαλί τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας Τεγέας. Τὸ Πιαλί κεῖται εἰς τὸ νότιον ἄκρον τῆς περιοχῆς τῆς ἀρχαίας πόλεως, ἧς τὸ ὄνομα ἐπίσης θὰ ἤρμοζε καὶ εἰς τὰ ἐν τῇ περιοχῇ αὐτῆς κείμενα χωρία Ἰμπραῆμ ἐφένδη, Ὅμερ τσαούση καὶ Ἀχούρια, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπὶ τινα χρόνον

τὸ Πιαλί ἦτο πρωτεύουσα τοῦ καταργηθέντος δήμου Τεγέας, νομίζομεν προτιμότερον τοῦτο νὰ ὀνομασθῆ Τεγέα.

Τὸ δὲ χωρίον Ἰμπραῆμ ἐφένδη τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Τεγεατῶν εἶχε προτείνῃ πρὸ τινος χρόνου νὰ μετονομασθῆ Ἀλέα, ἀλλ' ὡς ὀρθῶς παρετήρησεν ἐν τῷ μνημονευθέντι ἐγγράφῳ του ὁ ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων Γ. Π. Οἰκονόμου, ἡ ἀρχαία ἀρκαδικὴ πόλις Ἀλέα ἔκειτο ἐν τόπῳ πόρρω ἀπέχοντι τῆς Τεγέας ἀποδοκιμάζων δ' οὕτως τὴν πρότασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐγνωμάτευσεν ὅπως τὸ χωρίον μετονομασθῆ Ἀταλάντη. Τούτου τὴν γνώμην ἀπεδέχθη καὶ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ἀποφασίσαν, ὡς ἐκ τῆς ὑπ' ἀρ. 7 πράξεως αὐτοῦ τῆς 12 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. φαίνεται, περὶ τῆς μετονομασίας ταύτης. Ἀλλὰ τὸ ὄνομα Ἀταλάντη οὐδὲν ἄλλο κοινὸν ἔχει πρὸς τὴν Τεγέαν εἰμὴ ὅτι ἡ Ἀρκαδικὴ νύμφη Ἀταλάντη κατὰ τινὰς ἐμυθεύτο Τεγεᾶτις καὶ κατὰ τὸν μῦθον μετέσχε τῆς θήρας τοῦ Καλυδωνίου συός, ἧς παράστασιν εἶχον τὰ ἐναέτια τοῦ ναοῦ τῆς Ἀλέας Ἀθηνᾶς. Τοῦτο δὲ νομίζομεν ὅτι δὲν εἶναι ἐπαρκὴς λόγος πρὸς στήριξιν μετονομασίας, ἐνεχούσης τὸ μέγα ἄτοπον τῆς ὁμωνυμίας πρὸς τὴν γνωστοτάτην κωμόπολιν Ἀταλάντην, ἧς ἔνεκα θὰ ἦτο ἀναγκαῖον νὰ προστίθεται πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως καὶ προσδιορισμός τις, οἷον Ἀταλάντη ἢ Ἀρκαδική.

Ἐν τῶν βαρβαρωνύμων χωρίων τῆς Τεγέας προσῆκον νομίζομεν νὰ ἀναλάβῃ τὸ ὄνομα τῆς ὀνομαστῆς πόλεως Νίκλι, τῆς καταλαβούσης κατὰ τοὺς μέσους χρόνους τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας Τεγέας. Τοῦτο τὸ ὄνομα τὸ δημοτικὸν συμβούλιόν τοῦ δήμου Τεγεατῶν εἶχε προτείνῃ νὰ δοθῆ εἰς τὸ χωρίον Ὁμὲρ τσαούση. Ἀλλὰ νομίζομεν προτιμότερον νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα τὸ μεγαλύτερον χωρίον Ἀρχούρια, τοῦ ὁποίου τὸ σημερινὸν κακόφωνον ὄνομα δὲν εἶναι ἴσως πρέπον νὰ διατηρηθῆ.

Περὶ δὲ τῆς προσηκούσης μετονομασίας τοῦ Ἰμπραῆμ ἐφένδη, καθὼς καὶ τῶν ἑτέρων δύο τουρκοφώνων ὀνομάτων τῶν χωρίων Μειμὲτ ἀγᾶ καὶ Ὁμὲρ τσαούση, ὀνομάτων δηλούντων ἀσήμους Τούρκους ἐπὶ τινὰ χρόνον κατὰ τὴν τουρκοκρατίαν διατελέσαντας κυρίους τῶν χωρίων, τὰ ὁποῖα πάντως πρέπει ν' ἀντικατασταθῶσιν, ὅπως ἀποφασίσῃ ἡ Ἐπιτροπεία ἀνάγκη νὰ γινώσκῃ τὰς τοπωνυμίας τῶν

ἐν τῇ περιοχῇ ἐκάστου τῶν χωρίων τούτων θέσεων. Παρακαλοῦμεν δὲ τὸ Σ. ὑπουργεῖον νὰ μεριμνήσῃ περὶ συναγωγῆς τῶν τοπωνυμιῶν τούτων διὰ τῶν οἰκείων δημοδιδασκάλων ἢ τοῦ σχολάρχου τοῦ ἐν Πιαλί ἑλληνικοῦ σχολείου, ἢ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου. Κατέχουσα δὲ καὶ τὰ στοιχεῖα ταῦτα ἡ Ἐπιτροπεία θὰ δυνηθῇ νὰ ἐκφέρῃ γνώμην περὶ ἐκλογῆς ἄλλων γνωρίμων ὀνομάτων, τὰ ὅποια θὰ εἶναι ἐλπίς ν' ἀντικαταστήσωσι μονίμως τὰ ἐκφυλλοφορητέα βάρβαρα ὀνόματα.

*
**

Μερτσαούση (Μουχλί).

Ἄρ. 8 (18 Ἰουνίου 1914.)

Ἐν συναφείᾳ πρὸς τὸ ὑπ' ἄρ. 4 ἡμέτερον ἔγγραφον τῆς 2 Μαΐου ἐ. ἔ. ἔχομεν τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρωμεν εἰς τὸ Σ. ὑπουργεῖον, ὅτι ἐν τῶν τουρκωνύμων τοῦ τέως δήμου Τεγατῶν χωρίων, τὸ *Μερτσαούση*, οὕτως ὀνομασθὲν ἀπὸ τινος ἀξιωματικοῦ (*τσαούση*) καλουμένου Ὀμέρ, ἔχοντος τὸ χωρίον τσιφλικὶ ἐπὶ τῆς τουρκοκρατίας, ὅτι τὸ χωρίον τοῦτο προσήκει ν' ἀναλάβῃ τὸ ὄνομα τοῦ Μουχλίου. Ἡ ἐπιτροπεία ἀσπάζεται τὴν περὶ τούτου γνώμην τοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων Κ. Ι. Ῥωμαίου, ἀνακοινώσαντος εἰς αὐτὴν ὅτι *Μουχλί* ὀνομάζεται σήμερον ἀμπελόφυτος θέσις, ἀπέχουσα ἐν χιλιόμετρον περίπου ΝΑ τοῦ Μερτσαούση. Ἡ μεσαιωνικὴ ὄχυρὰ πόλις Μουχλίν, ἡ χαρακτηριζομένη ὑπὸ τοῦ Λαονίκου Χαλκοκονδύλη (σ. 447 Bonn) ὡς πόλις τῆς Τεγέας, ἔκειτο μὲν πολὺ ἀπωτέρω, εἰς ἀπόστασιν τριῶν περίπου ὥρῶν ἀπὸ τῆς Τεγέας, ἐπὶ τῆς κλιτύος παρωρείας τοῦ Παρθενίου, δεξιόθεν τῆς ἀπὸ Τριπόλεως εἰς Ἀχλαδόκαμπον σιδηρᾶς ὁδοῦ. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς πόλεως ὑπὸ τοῦ Μωάμεθ τοῦ πορθητοῦ (τῷ 1458) οἱ ὑπολειφθέντες κάτοικοι μετέφησαν εἰς Τεγέαν καὶ μετέφερον τὸ ὄνομα τῆς πατρίδος των εἰς τὴν νέαν αὐτῶν ἔδραν. Ἐκτοτε δὲ τὰ εἰρήπια τοῦ καθ' αὐτὸ Μουχλίον ὀνομάζονται μέχρι τῆς σήμερον *Παλαιομουχλί* πρὸς διάκρισιν. Τὴν μνήμην τοῦ ἱστορικοῦ τούτου γεγονότος τῆς μετοικεσίας τῶν Μουχλιωτῶν διετήρησεν ἡ τῶν παρὰ τὸ Μερτσαούση ἀμπελώνων τοπωνυμία, ἥτις τούτου ἕνεκα καλὸν εἶναι νὰ ἐπεκταθῇ εἰς τὸ χωρίον, ἀντικαθιστῶσα

τὸ βάρβαρον ὄνομα αὐτοῦ διὰ τοῦ ὀνόματος ἱστορικῆς βυζαντινῆς πόλεως.

Ἄξιον σημειώσεως εἶναι ὅτι εἰς ἓνα τῶν κωδίκων τοῦ Γεωργίου Φραντζῆ τὸ Μοχλίον, ἢ ὡς ἄλλοι κώδικες τοῦ βυζαντινοῦ χρονογράφου γράφουσι, τὸ Μοχλίον. φέρεται ὑπὸ τὸν τύπον Ἐμύκλιον. Ἀλλὰ νομίζομεν, ὅτι ὁ τύπος οὗτος δὲν εἶναι γνήσιος, μᾶλλον δὲ λόγιον πλάσμα τοῦ βιβλιογράφου, συμφύραντος τὸ κοινὸν ὄνομα πρὸς τὴν ἀρχαίαν λακωνικὴν πόλιν Ἐμύκλας.

*
* *

Πυργάκι.— Νεμνίτσα (Μεθύδριον).

Ἄρ. 9 (3 Ἰουλίου 1914).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 25533 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν. — Ἐπιστρέφονται ἀναφορὰ νομάρχου Ἀρκαδίας καὶ τὰ συνημμένα αὐτῆ.

Ἡ ἐπιτροπεία φρονεῖ ὅτι δὲν παρίσταται ἀνάγκη μεταβολῆς τοῦ σημερινοῦ ὀνόματος τοῦ Πυργακίου, ἑλληνικωτάτου ὄντος καὶ ἔχοντος τὸ σπουδαῖον πλεονέκτημα ὅτι εἶναι μοναδικὸν ἐν Ἑλλάδι διότι ἐνῶ ἡ τοπωνυμία Πύργος εἶναι συνηθεστάτη ὄχι μόνον ἐν Πελοποννήσῳ καὶ τῇ ἄλλῃ παλαιᾷ Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ ἐν πολλαῖς ἑλληνικαῖς χώραις, ὁμοία τοπωνυμία μεθ' ὑποκοριστικῆς καταλήξεως, Πυργάκι, εἶναι μόνη αὕτη ἀκριβῶς, τῆς ὁποίας ζητεῖται ἡ μεταβολή.

Ἄλλως δὲ τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας ἀρκαδικῆς πόλεως Μεθύδριον δικαιοτέρον εἶναι ν' ἀποδοθῆ εἰς ἄλλο χωρίον βαρβαρώνυμον, τὸ ὁποῖον ὀρθὸν εἶναι νὰ ἀποβάλλῃ τὸ σημερινὸν ὄνομα καὶ νὰ μετονομασθῆ Μεθύδριον, Ἡ θέσις τοῦ ἀρχαίου Μεθύδριου ἀσφαλῶς καθορίζεται ἐκ τῆς περιγραφῆς τοῦ Πausaniου ἐν τοῖς Ἀρκαδικοῖς, ὁ δὲ λόφος ἐφ' οὗ περισφύζονται μέχρι τοῦ νῦν ἐρείπια τῆς ἀρχαίας πόλεως ἀπέχει μόλις πού δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας ἀπὸ τῆς Νεμνίτσας, ἐνῶ τὸ Πυργάκι κεῖται ἀπώτερον. Τὸ ὄνομα Νεμνίτσα εἶναι σλαβικόν, σημαῖνον πιθανῶς «μικρὸν γερμανικὸν χωρίον» δοθὲν δ' εἰς τὸ χωρίον, ἄγνωστον διὰ τίνα λόγον, ὑπὸ Σλάβων ἐπιδρομέων.

Ὅθεν κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπείας τὸ μὲν Πυργάκι πρόπει νὰ μὴ μεταβάλλῃ τὸ ἑλληνικώτατον ὄνομα του, νὰ μετονομασθῆ δὲ Μεθύδριον ἢ Νεμνίτσα.

*
* *

Στεμνίτσα (Ύψους).

Ἄρ. 17 24 Ἰουλίου 1914) Ἐπί τῆς ὑπ' ἄρ. 25318 διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν τῆς 4 Ἰουλίου. — Ἐπιστρέφονται αἱ ὑπ' ἄρ. 3041 3174 3525.3939. 3944.4028.4294.4892 5185 καὶ 5625 ἀναφοραὶ τοῦ νομάρχου Ἀρκαδίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐταῖς.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Στεμνίτσης ἀπεφάσισε νὰ μετονομασθῇ ἢ κοινότης *Τρικολώνων*, πρὸ τὸν σκοπὸν ἕως τῆς διατηρήσεως τοῦ ὀνόματος τοῦ καταργηθέντος δήμου Τρικολώνων, οὗ ἡ Στεμνίτσα ἦτο πρωτεύουσα. Ἀλλὰ τὸ ὄνομα τοῦτο ἐσφαλμένως εἶχε δοθῆ εἰς τὸν δῆμον, διότι ἡ θέσις τῶν Τρικολώνων, τῆς ἀρχαίας ἀρκαδικῆς κώμης, παραμένει μέχρι τοῦδε ἄγνωστος καὶ ἀμφισβητήσιμος. Ἡ Στεμνίτσα τοῦναντίον εἶναι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας κώμης Ὑψοῦντος, ἣτις ἔκειτο νοτίως τοῦ ὑπερκειμένου τῆς Στεμνίτσης ὄρους Κλινίτσας. Ἐὰν λοιπὸν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἐπιθυμῇ νὰ μεταβάλῃ τὴν σημερινὴν σλαβικὴν ὀνομασίαν τῆς κοινότητος, ὡς εἶναι εὐλόγον, πολλῶ προτιμότερον εἶναι νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομα Ὑψοῦντος, ἀφοῦ τὸ ὄνομα τοῦτο πιθανῶς εἶναι τὸ τοῦ ἀρχαίου συνοικισμοῦ, τοῦ ἐν τῇ θέσει τῆς Στεμνίτσης.

Πιάνα.

Πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν τῆς διατηρήσεως τοῦ ὀνόματος τοῦ ἄχρι τοῦδε δήμου *Φαλάνθου* καὶ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Πιάνας ἀπεφάσισε τὴν μετονομασίαν τῆς κοινότητος, ἀποδίδον εἰς αὐτὴν τὸ ἐκλιπὸν ὄνομα τοῦ δήμου· ἀλλ' εἶχε τὸ συμβούλιον καὶ ἄλλον λόγον ἰσχυρότερον, ὅτι τὸ ὄνομα τῆς Φαλάνθου διατηροῦσιν ἀκόμη τὸ εἰρηνοδικεῖον καὶ ὁ ἀστυνομικὸς σταθμὸς. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἐδόθη εἰς τὸν δῆμον ἀπὸ τῆς ἀρκαδικῆς πόλεως Φαλάνθου, ἣτις ἔκπαλαι εἶχε καταστραφῆ, ἀφοῦ κατὰ τὴν δευτέραν πενηκονταετηρίδα τοῦ Β' αἰῶνος μ. Χ. ὁ Πανσανίας μόνον τὰ ἑρείπια αὐτῆς εἶδεν. Ἀλλ' ἡ πόλις αὕτη δὲν ἔκειτο ὅπου ἡ σημερινὴ Πιάνα, ἣτις τοῦναντίον κατέχει τὴν θέσιν ἄλλης ἀρκαδικῆς πόλεως, τῆς Διπαίας, παρὰ τὴν ὁποίαν οἱ Σπαρτιᾶται ἐνίκησαν τοὺς Ἀρκάδας τῷ 469 π. Χ. Πλὴν δὲ τῶν λειψάνων τῆς ἀρχαίας Διπαίας, ἡ Πιάνα ἔχει καὶ μεσαιωνικὸν φρού-

ριον, μαρτυροῦν τὴν ἱστορικὴν σημασίαν αὐτῆς καὶ κατὰ τοὺς μέσους χρόνους "Ἄν δ' ἔφερε καὶ κατὰ τὸν μεσαῖωνα τὸ σημερινὸν ὄνομα δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐξακριβώσωμεν, πάντως δ' ὅμως τὸ ὄνομα τοῦτο εἶναι ἱστορικόν, ἀφ' ἧς προπάντων συνεδέθη μετὰ τῆς ἱστορίας τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως· διότι κατὰ τὰς κρίσιμους ὥρας τῶν ἀρχῶν τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως εἰς τὴν Πιάναν ἐστρατοπέδευσεν ὁ Κολοκοτρώνης καὶ ἐκεῖθεν ἐστράτευσεν εἰς τὸ Βαλτέτσι, ὅπου κατήγαγε τὴν πρώτην περιφανῆ νίκην κατὰ τῶν Τούρκων. Ὅθεν νομίζομεν ὅτι ἡ Πιάνα καλὸν εἶναι νὰ διατηρήσῃ τὸ σημερινὸν ὄνομα, πάντως δὲ νὰ μὴ μεταβάλλῃ αὐτὸ εἰς Φάλανθον, ἀλλὰ τοῦταντίον καὶ ὁ ἀστυνομικὸς σταθμὸς νὰ ὀνομασθῇ Πιάνας, καὶ τὸ εἰρηνοδικεῖον, ἂν μὴ Πιάνας, ἀφοῦ ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια τὰ εἰρηνοδικεῖα νὰ λαμβάνωσιν ὀνόματα ἀρχαίων πόλεων, νὰ ὀνομασθῇ Διπαιάς.

Δίβριτσα.

Ἡ κοινότης Δίβριτσας οὐδὲν κοινὸν ἔχει πρὸς τὴν Ἐλευσίνα, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, εἰμὴ ὅτι ὁ καταργηθεὶς δῆμος, εἰς οὗ τὴν περιφέρειαν ὑπήγετο ἡ Δίβριτσα ὀνομάζετο δῆμος Ἐλευσῖνος. Ἀλλὰ τὸ ὄνομα ἐδόθη εἰς τὸν δῆμον ἐκεῖνον ἐκ πλάνης, διότι ὑπετέθη ἔσφαλμένως ὅτι ἡ Δημήτηρ, ἣτις ἐτιμᾶτο τὸ πάλαι ἐκεῖ που ἐν Ἀρκαδίᾳ ἦτο ἡ Ἐλευσινία θεά. Οὔτε δ' ὅμως Ἐλευσίς ἢ Ἐλευσίνιον ὑπῆρχε ποτε ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ τέως δήμου Ἐλευσῖνος, οὔτε μῦθος τις ἐφέρετο περὶ καταφυγῆς τῆς Ἐλευσινίας Δήμητρος, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος, ἄγνωστον ποῦ στηριζόμενος, εἰς θέσιν τῆς περιοχῆς τῆς Διβρίτσης, καλουμένην νῦν Κλιβοκᾶ. Λατρεία τῆς Ἐλευσινίας Δήμητρος μνημονεύεται ἐν Ἀρκαδίᾳ μόνον παρὰ τὴν Θέλουσαν (κατωτέρω τοῦ σημερινοῦ χωρίου Σπάθαρη τοῦ τέως δήμου Τροπαίων) καὶ ἐν τῇ πόλει Βασιλίδι, παρὰ τὸ χωρίον Κυπαρίσσιον τοῦ τέως δήμου Γόρτυνος, ὅχι μακρὰν τῆς Μεγαλοπόλεως. Ἡ δὲ θεά, ἡ τιμωμένη παρὰ τὸν ἄνω ῥοῦν τοῦ Λάδωνος, ἦν οἱ ἀρχαῖοι ἐταύτιζον μὲ τὴν Δήμητρα, ἣτο θεότης ἀρκαδικῆ οὐδὲν ἔχουσα τὸ κοινὸν πρὸς τὴν Ἐλευσίαν Δήμητρα. Ἡ Δίβριτσα βεβαίως κεῖται

εἰς τὴν θέσιν ἀρχαίας πόλεως, ὡς μαρτυροῦσι σφζζόμενά τινα λείψανα καὶ θεμέλια ναοῦ εὐρέθησαν παρ' αὐτήν, κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς αἰτινες ἔγιναν τῷ 1891, ἀλλ' εἶναι ἄγνωστον τίνος θεότητος ἦτο ναός. Ὅθεν ἂν νέα εὐρήματα δὲν διαφωτίσωσιν ἡμᾶς περὶ τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας ἐκείνης πόλεως, δὲν πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὴν Δίβριτσαν ὄνομα ἀρχαίας πόλεως αὐθαιρέτως ἐκλεγόμενον, ἥκιστα δὲ τὸ τῆς Ἐλευσίνας, πρὸς ἣν οὐδὲν ἔχει τὸ κοινόν. Ἄλλως δὲ τὸ ὄνομα Δίβριτσα δὲν εἶναι σλαβικόν, ὡς ὑπολαμβάνει ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος.

Ἰμβραήμ (Χαρισία)

Αἱ *Χαρισιαί*, ἢ ἄλλως καὶ *Χαρισία* λεγομένη πόλις, ἣς τὸ ὄνομα ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ εἰς τὴν κοινότητά *Ἰμβραήμ* τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, εἶναι ἄγνωστον ποῦ ἔκειτο. Ἡ ἀρκαδικὴ αὕτη πόλις ἤρημώθη μετὰ τὸν συνοικισμὸν τῆς Μεγάλης πόλεως, ἐπὶ δὲ τοῦ Πανσανίου ὀλίγα ἐρείπια μόνον αὐτῆς ἐσφζζοντο Ἄλλ' οὐδόλως εὐρίσκομεν ἄτοπον νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα αὐτῆς (καὶ δὴ μᾶλλον εἰς τὸν ἐνικὸν τύπον *Χαρισία*) ἢ βαρβαρόνυμος κοινότης Ἰμβραήμ, ἀφοῦ οὐδόλως εἶναι πιθανὸν νὰ εὐρεθῶσιν οὐ λείψανα πόλεως ἐρημωθείσης ἀπὸ τοῦ τετάρτου αἰῶνος π. Χ., καὶ νὰ καθορισθῇ τυχὸν ἢ θέσις αὐτῆς μακρὰν τοῦ Ἰμβραήμ.

Βαλτεσινῶικον

Οὐδείς ὑπάρχει ἀποχρῶν λόγος, νομίζομεν νὰ διακρίνεται ἡ κοινότης *Βαλτεσινῶικον* διὰ προσδιορισμοῦ (*Βαλτεσινῶικον Κλείτορος*), ὡς ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ἀφοῦ τὸ ὄνομα δὲν εἶναι κοινόν. Ἄν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, προέβῃ εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς διατηρήσεως τοῦ ὀνόματος τοῦ δήμου, εἰς ὃ τῆς ἢ κοινότης ἀνῆκε, δυσκολευόμεθα νὰ ἐπιδοκιμάσωμεν τοῦτο, πρῶτον μὲν διότι ἄνευ σπουδαίας ἀνάγκης διπλασιαζόμενον γίνεται δύσχρηστον τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος, καὶ δεύτερον διότι τὸ ὄνομα τοῦ Κλείτορος ἐσφαλμένως εἶχε δοθῇ εἰς τὸν καταργηθέντα δήμον, ἀφοῦ ὁ ἀρχαῖος Κλείτωρ δὲν ἔκειτο εἰς τὴν περιοχὴν αὐτοῦ.

*Παλαιοχώριον (Παλαιοχώριον Γλυπτίας).**Νεοχώριον (Νεοχώριον Σελινοῦντος).*

Τοῦναντίον δὲ ἀναγκαιοτάτους κρίνομεν τοὺς προσδιορισμοὺς τῶν ὀνομάτων τῶν κοινοτήτων Παλαιοχωρίου καὶ Νεοχωρίου τῆς Κυνουρίας διὰ τῆς προσθήκης τῶν ὀνομάτων τῶν δήμων, εἰς οὓς μέχρι τῆς συστάσεως αὐτῶν ἀνήκον, ὀνομασθεῖσάν κατ' ἀποφάσεις τῶν οἰκείων συμβουλίων ταύτης μὲν Νεοχωρίου Σελινοῦντος, ἐκείνης δὲ Παλαιοχωρίου Γλυπτίας, διότι αἱ τοπωνυμῖαι Παλαιοχώριον ἢ Παλιοχώρι ἢ Παλιοχωράκι καὶ Νεοχώριον ἢ Νιοχώρι ἢ Νιοχωράκι εἶναι πάγκοινοι καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἀδύνατον νὰ διακριθῶσιν ἄνευ προσδιορισμοῦ.

Παλαμάρι.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Παλαμαρίου ἀπεφάσισε νὰ μετονομάσῃ τὴν κοινότητα Παρώρεια, διὰ τὸν λόγον ὅτι τὸ ὄνομα Παλαμάρι δὲν ἔχει ἱστορικὴν σημασίαν καὶ ὅτι ἐγγὺς τοῦ χωρίου ἔκειτο ἡ ἀρχαία ἀρκαδικὴ πόλις Παρώρεια. Ἄλλ' ἀρχαία Παρώρεια (ἢ Παρώρεια) εἶναι ἄγνωστον ποῦ ἔκειτο μόνον ὁ Ἄγγλος τοπογράφος Leake εἵκασεν ὅτι παρὰ τὸ Παλαμάρι ἔκειτο ἴσως μία τῶν δύο ἀρκαδικῶν πόλεων τὸ Θύραιον ἢ ἡ Παρώρεια. Ὅθεν ὁ λόγος τῆς θέσεως δὲν συντρέχει εἰς τὴν μετονομασίαν, ἀφοῦ ἡ θέσις δὲν εἶναι ἀσφαλῶς γνωστή. Οὐδὲ ἱστορικὴν τινα σημασίαν εἶχεν ἡ Παρώρεια, ἄσημος ἀρκαδικὴ κόμη, ἧς ἐρείπια μόνον περιεσώζοντο εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Πανσανίου. Δὲν εἶναι δὲ ἀπίθανον μεγαλυτέραν ἱστορικὴν σπουδαιότητα νὰ ἔχη τὸ σημερινὸν ὄνομα. Τοῦτο κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐδόθη εἰς τὸ χωρίον ἀπὸ τινος Παλαμάρη, περὶ οὗ ἢ περὶ τῆς οἰκογενείας του ἐνδεχόμενον νὰ προκύψωσιν εἰς φῶς γεγονότα τινά, ὅταν πληρέστερον ἐρευνηθῶσι τὰ τῆς σκοτεινῆς μεσοχρονίου ἱστορίας τοῦ ἡμετέρου ἔθνους. Ὅπως ἂν ἦ δὲν διαβλέπομεν τὴν ἀνάγκην τῆς μεταβολῆς τοῦ εὐφώνου καὶ ἑλληνικωτάτου ὀνόματος τῆς κοινότητος.

Ἀρβανιτοκρασιά Βλαχοκρασιά.

Τὸ ὄνομα τῆς Μανθυρέας διεκδικοῦσι δύο κοινότητες, ἡ τῆς Ἀρβανιτοκρασιᾶς καὶ ἡ τῆς Βλαχοκρασιᾶς, ὧν τὰ συμβούλια ἀπεφάσισαν τὴν τοιαύτην μετονομασίαν, βεβαίως ὅπως ἑκατέρα ἀναλάβῃ τὸ ὄνομα τοῦ καταργηθέντος δήμου, εἰς ὃν πρότερον ἀνήκον καὶ οὗ ἡ Βλαχοκρασιά ἦτο πρωτεύουσα. Ἀλλ' εἰς τὸν δῆμον Μανθυρέας εἶχε δοθῆ τὸ ὄνομα τοῦτο χωρὶς νὰ εἶναι ἐξηκριβωμένον ἀν ἡ ἀρχαία πόλις ἔκειτο ἐν αὐτῷ· καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἀκόμη δὲν εἶναι ἀσφαλῶς γνωστὴ ἡ θέσις τῆς Μανθυρέας, ἀναμφισβήτητον δ' ὅμως εἶναι ὅτι ἔκειτο ἐκτὸς τῆς περιοχῆς τοῦ καταργηθέντος δήμου, καὶ πιθανῶς παρὰ τὸ Καπαρέλι τοῦ τέως δήμου Τεγέας. Ὅθεν εἰς οὐδετέραν τῶν μνημονευθεισῶν κοινοτήτων προσήκει τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας Μανθυρέας. Παρὰ τὴν Ἀρβανιτοκρασιὰν ὑπὸ τῶν Ἀγγλων Loring καὶ Grazer τοποθετεῖται ἡ ἱστορικὴ πόλις Οἶος ἢ Οἶον. Ἀλλ' ἡμεῖς τοῦλάχιστον δὲν νομίζομεν ὀρθὸν οὔτε ἡ Ἀρβανιτοκρασιά νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ταύτης, τὸ ὁποῖον ἔνεκα τῆς σημερινῆς προφορᾶς δὲν εἶναι εὐήχον καὶ συμπίπτει πρὸς τὸ ὄνομα τῆς νήσου Ἴου, οὔτε κἂν νὰ μεταβληθῶι τὰ νῦν ἑλληνικὰ ἄλλως ὀνόματα τῶν δύο κοινοτήτων. Ἄν δὲ τυχὸν τὰ ὀνόματα ταῦτα διατηρῶσι τὴν μνήμην ἱστορικοῦ γεγονότος ἀγνώστου, οἶον τῆς ἐποικίσεώς ποτε Ἀλβανῶν ἢ Βλάχων, νομίζομεν καὶ τοῦτο πρόσθετον λόγον συνηγοροῦντα ὑπὲρ τῆς μὴ μεταβολῆς.

Ἅγιος Βασίλειος (Ἅγιος Βασίλειος Γλυππίας).

Ἄρ. 22 (4 Αὐγούστου 1914). Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 28206 διαβιβαστικοῦ ἐγγράφου τοῦ Ἰουργείου τῆς 26 Ἰουλίου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 7143 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἀρκαδίας μετὰ τοῦ συνημμένου ἀντιγράφου τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἁγίου Βασιλείου.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ἁγίου Βασιλείου ἐξ εὐλόγου ἐπιθυμίας ἀντικαταστάσεως τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος, ὅπερ πρὸς πολυάριθμα ἄλλα χωρία τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς νέας Ἑλλάδος ἔχει κοινόν,

προέβη πρὸς ἀποφυγὴν τῆς περαιτέρω συγχύσεως εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ. Ἄλλ' ἢ ἐκλογὴ τοῦ νέου ὀνόματος, Γλυπτίας, δὲν εἶναι εὖστοχος, μόνον λόγον ἔχουσα τὴν ὀνομασίαν τοῦ δήμου Γλυπτίας, εἰς ὃν μέχρι πρὸ μικροῦ ἀνήκεν. Διότι εἶναι ἀνκπόστατος ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ συμβουλίου, ὅτι «ὁ Ἅγιος Βασίλειος τὸ πάλαι, ὡς ἐξάγεται» ἐκ διαφόρων ἱστορικῶν βιβλίων, ὠνομάζετο Γλυπτία, ἐπειδὴ ἐν τῇ »περιφερείᾳ τῆς κοινότητος ὑπάρχουσι λείψανα τῆς ἀρχαίας Γλυπτίας.» Ἡ ἀρχαία κώμη Γλυπτία ὑπὸ μόνου τοῦ Πausανίου μνημονεύεται ἅπαξ, ἴσως δ' εἶναι ἡ αὐτή, κατὰ τὴν γνώμην ἀρχαιολόγων τινῶν, καὶ οἱ ὑπὸ τοῦ Πολυβίου μνημονευόμενοι Γλυμπεῖς. Ἄλλ' ἢ θέσις τῆς κώμης ταύτης δὲν εἶναι γνωστή. Ὁ Pausanias ἀναφέρει αὐτὴν μικρὸν ὑπὲρ τὸν Μαρίον (τὸ σημερινὸν Μαρί), οἱ πλεῖστοι δὲ τῶν νεωτέρων ὀρίζουσιν τὴν θέσιν αὐτῆς παρὰ τὸ Λεωνίδιον, ἄλλοι παρὰ τὸν Κοσμαῖν καὶ τινες παρὰ τὴν Κρεμαστὴν (πρὸς νότον τοῦ Μαρίου). Πάντως ἡ ἀρχαία Γλυπτία ἔκειτο ἐκτὸς τῆς περιοχῆς τοῦ δήμου Γλυπτίας, ὃν ἀπετέλουν τὸ Παλαιοχώριον καὶ ὁ Ἅγιος Βασίλειος. Ὅθεν δὲν νομίζομεν ὀρθὸν ν' ἀναλάβῃ ὁ Ἅγιος Βασίλειος τὸ ὄνομα τῆς Γλυπτίας· ἀλλὰ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκ τῆς ὁμωνυμίας συγχύσεως θὰ ἠδύνατο ἴσως νὰ προσλάβῃ πρὸς προσδιορισμὸν τὸ ὄνομα τοῦ καταργηθέντος δήμου, ἥτοι Ἅγιος Βασίλειος Γλυπτίας, καθὼς καὶ τὸ Παλαιοχώριον ὠνομάσθη Παλαιοχώριον Γλυπτίας.

NOMOS ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Μίλα (Μύλα)

Ἄρ. 10 (22 Ἰουλίου 1914). Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 23838 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῆς 4 Ἰουλίου. — Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἄρ. 6742 ἀναφορὰ τοῦ Νομάρχου Μεσσηνίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ.

Εὐσεβῆς καὶ φιλόπατρις γνώμη ὑπηγόρευσε βεβαίως τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μίλας, ἣν τὸ Σ. Ὑπουργεῖον διεβίβασεν ἡμῖν μετὰ τῆς ὑπ' ἄρ. 5242 ἀναφορᾶς πρὸς αὐτὸ τοῦ νομάρχου Μεσσηνίας, περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Ῥαμοβούνιον. Ἠθέλησε νὰ τιμήσῃ τὴν μνήμην τοῦ ἀειμνήστου στρατηγοῦ

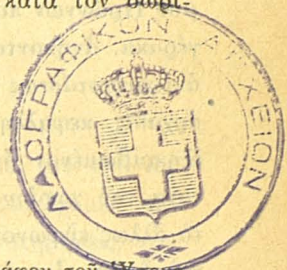
Θεοδώρου Κολοκοτρώνη, γεννηθέντος ἐπὶ τοῦ Ῥαδοβουνίου, ὡς καὶ αὐτὸς οὗτος μαρτυρεῖ εἰς τὰ ἀπομνημονεύματά του. Ἀλλὰ δὲν νομίζομεν ὀρθὴν τὴν ἀπόδοσιν τοῦ γεωγραφικοῦ τούτου ὀνόματος καὶ εἰς τὴν κοινότητα, διότι ἡ τοιαύτη διπλῆ χρῆσις θὰ φέρῃ δυσχερείας εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ βουνοῦ ἀπὸ τῆς κοινότητος. Καὶ τοιαύτας δυσχερείας πρέπει νὰ προσπαθῶμεν ν' ἀποφεύγωμεν, ὅπου εὐρίσκομεν ἐπικρατοῦσαν ἀπὸ μακροῦ χρόνου τὴν διπλῆν χρῆσιν, οὐχὶ δὲ ποτὲ νὰ δημιουργῶμεν νέας ἄνευ τινὸς ἀνάγκης, ἐπιθέτοντες ὄνομα γειτονικοῦ βουνοῦ εἰς συνοικισμὸν ἴδιον ἔχοντα ὄνομα. Πρὸς ἐκδήλωσιν τοῦ συναισθήματος τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Κολοκοτρώνην ἀρκεῖ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ἐκλέξαντος ἔμβλημα τῆς σφραγίδος τῆς κοινότητος τὴν κεφαλὴν τοῦ πρωταθλητοῦ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως. Τὸ δ' ὄνομα τῆς κοινότητος καλὸν νομίζομεν νὰ διατηρηθῇ. Εἶναι μὲν προδήλως ξενικὸν (ἢ ὀρθὴ γραφὴ αὐτοῦ εἶναι Μίλα οὐχὶ Μῆλα), ἀλλ' εἶναι εὐχηχὸν καὶ δὲν ξενίζει τὰς ἀκοάς. Ὅπως κατασταθῇ δὲ καὶ εἰς τὴν γραφὴν ἑλληνοφανέστερον θὰ ἐτολμῶμεν νὰ προτείνωμεν νὰ γράφεται Μύλα κατὰ τὸν δωρικὸν τύπον δηλ. τῆς μύλης (μύλου).

ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Γαῖος.

Ἄρ. 10 (17 Ἰουλίου 1914). Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 23838 ἐγγράφου τοῦ Υπουργείου τῆς 4 Ἰουλίου. — Ἐπιστρέφεται ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Κερκύρας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ.

Τὸν λόγον, ὅστις παρώρμησε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Γαῖου νὰ ἀποφασίσῃ τὴν μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος, ἀδυνατοῦμεν νὰ ἐννοήσωμεν. Κατὰ τὸν νόμον ἡ κοινότης λαμβάνει τὸ ὄνομα τοῦ ἀπαρτίζοντος αὐτὴν συνοικισμοῦ, ἂν δ' οἱ συνοικισμοὶ εἶναι πλείονες, τὸ τοῦ πολυπληθεστέρου. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ κοινότης πρέπει νὰ διατηρήσῃ τὸ ὄνομα τοῦ Γαῖου, εἰλημμένον ἐκ τοῦ μαθητοῦ τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ὃν θρησκευτικὴ παράδοσις συνδέει πρὸς τὴν νῆσον τῶν Παξῶν. Ἡ δ' ἐκλογή τοῦ ὀνόματος Γαϊανῶν

ἀντίκειται, ὡς νομίζομεν, εἰς τὸν νόμον, καθότι τὸ ὄνομα τοῦτο εἶναι τὸ δημοτικόν, τὸ δηλοῦν τὸν κάτοικον τοῦ Γαίτου, ὅχι δὲ τὸν συνοικισμόν, ὃ δὲ νόμος ῥητῶς κελεύει νὰ δίδεται εἰς πᾶσαν κοινότητα τὸ ὄνομα συνοικισμοῦ. Εἶτε χαρακτηρισθῶσιν ὡς συνοικισμοὶ ἴδιοι αἱ περὶ τὸν Γαῖον κατοικίαι, αἱ διὰ διαφόρων ὀνομάτων γνωριζόμεναι, εἶτε ὡς ἐπαύλεις ἀποτελοῦσαι τμήματα ἀναπόσπαστα τοῦ Γαίτου ἀναντίρρητον εἶναι ὅτι τὸ μόνον προσῆκον ὄνομα τῆς κοινότητος εἶναι τὸ ὄνομα Γαῖος.

ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

Ἀσπρογέρακα.

Ἄρ. 10 (17 Ἰουλίου 1914) Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 23838 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν τῆς 4 Ἰουλίου. Συνημμένον τὸ ὑπ' ἄρ. 22621 ἔγγραφον πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἐπιθυμίαν πρὸς διατήρησιν τοῦ ὀνόματος τοῦ καταργηθέντος δήμου Πρώνων παρώρμησε βεβαίως τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ἀσπρογέρακα, ἀνήκοντος τέως εἰς τὸν δῆμον ἐκεῖνον, ν' ἀποφασίσῃ περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας κεφαλληνιακῆς πόλεως. Ἄλλ' ἡ θέσις τῶν Πρώνων εἶναι ἐξηκριβωμένον ὅτι ἔκειτο εἰς τὴν περιφέρειαν ἐτέρας κοινότητος ἐγγύτατα τοῦ χωρίου Σπαθί. Ὅθεν δὲν νομίζομεν ὀρθὸν νὰ μεταβληθῇ τὸ ἄλλως εὐφωνον καὶ κάλλιστον ὄνομα Ἀσπρογέρακα τῆς κοινότητος καὶ δοθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομα τῶν Πρώνων, ἀνήκον εἰς ἄλλην κοινότητα.

ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Παλαιόκαστρον (Μητρόπολις).

Ἄρ. 10 (22 Ἰουλίου 1914). Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 23838 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου. Επιστρέφονται τὰ ὑπ' ἄρ. 20088 καὶ 22619 ἔγγραφα πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ τὰ συνημμένα αὐτοῖς.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Παλαιοκάστρου, ἣν διεβίβασεν εἰς τὸ Σ. Ὑπουργεῖον ὁ Νομάρχης Τρικάλων διὰ τῶν ὑπ'

ἀρ. 5469 καὶ 7052 ἀναφορῶν αὐτοῦ περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος Μητροπόλεως, εἶναι ὀρθοτάτη. Παλαιόκαστρο εἶναι τοπωνυμία κοινοτάτη καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Θεσσαλίᾳ, ὅθεν ἡ μετονομασία τῆς κοινότητος εἶναι καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀναγκαία. Ἡ δὲ ἐκλογή τοῦ νέου ὀνόματος εὐστοχος. Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Θεσσαλίᾳ ὑπῆρχον δύο πόλεις φέρουσαι τὸ ὄνομα τοῦτο, ἀλλ' ἡ σπουδαιότερα αὐτῶν ἦτο ἡ τῆς Ἰστιαιώτιδος. Αὕτη δ' ἔκειτο ὅπου νῦν τὸ Παλαιόκαστρο τοῦ τέως δήμου Καρδίτσας, ὡς ἐμφαίνεται ἐξ ἀσφαλῶν τεκμηρίων. Καὶ αὐτοῦ τοῦ ναοῦ τῆς Καστινήτιδος Ἀφροδίτης (οὐχὶ δὲ Κασθαναίας ὡς ἐκ παραδρομῆς τὴν ὀνομάζει τὸ συμβούλιον), ἥς ἡ λατρεία ἐπεχωρίαζεν ἐν τῇ Μητροπόλει, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Στράβωνος, εὐρέθησαν ἐν τῇ περιοχῇ τῆς κοινότητος λείψανα, ἀναγνωρισθέντα τὸ πρῶτον ὑπὸ Γαλλῶν ἀρχαιολόγων.

ΛΕΣΒΙΑΚΑΙ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑΙ

Ἀρ. 5 (12 Μαΐου 1914)

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν.

Ἐπαναπέμποντες εἰς τὸ Σ. Ὑπουργεῖον τὰ διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 20841 τῆς 3 μεσοῦντος διαβιβασθέντα ἡμῖν ἔγγραφα, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν εἰς αὐτὸ τὰς ἐπομένας παρατηρήσεις, κατ' ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπείας τῶν τοπωνυμιῶν τῆς Ἑλλάδος, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν προχθεσινὴν συνεδρίαν αὐτῆς.

Ἡ ἐπιτροπεία ἀσπάζεται τὴν γνώμην, ὅπως πᾶσαι αἱ ἄλλαι τοπωνυμιαί, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν ὑπ' ἀρ. 685 ἀναφορὰν τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς Λέσβου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1913, ἑλληνικαὶ καὶ εὐφωνοὶ οὔσαι, παραμείνωσιν ἀμετάβλητοι, ἐπανορθομένης μόνον τῆς ὀρθογραφίας ἐνίων τούτων ἢ κανονιζομένης συμφώνως πρὸς τὴν κοινὴν ἐκφορὰν ἀντὶ τῆς ἰδιωματικῆς, μετονομασθῶσι δὲ τρεῖς μόνον αὐτῶν, ἐκ τῆς τουρκικῆς γλώσσης εἰλημμένοι καὶ οὐδένα ἱστορικὸν ἢ ἄλλον τινὰ λόγον ἔχουσαι, συνηγοροῦντα ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως αὐτῶν.

Ὅθεν αἱ ἐπόμεναι τοπωνυμῖαι πρέπει νὰ διατηρηθῶσιν ὡς ἀναγράφονται ἐν τῇ ἀναφορᾷ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς Λέσβου:

1. Παναγιούδας.
4. Ἀσπροποτάμου.
8. Πέτρας.
9. Σιγρίου.
11. Γαβαθᾶ.
14. Καλλονῆς.
15. Πλωμαρίου.
16. Γέρας.

Περὶ τῶν τοπωνυμιῶν τούτων γράφων πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ὁ κυβερνήτης τῆς Δόξης πλωτάρχης κ. Γ. Κρίτσας, ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 25 ἀναφορᾷ αὐτοῦ τῆς 3 Μαρτίου 1914, συμφωνεῖ ὁμοίως ὅτι πρέπει νὰ διατηρηθῶσιν ἀμετάβλητοι αἱ ὑπ' ἀρ. 4. 8. 9. 14. περὶ δὲ τῶν ἐπιλοίπων τεσσάρων προτείνει μεταβολάς τινας, τὰς ὁποίας ἡ Ἐπιτροπεία δὲν κρίνει ἐπαρκῶς δικαιολογουμένας.

Καὶ περὶ μὲν τῆς ὑπ' ἀρ. 1 προτείνει νὰ μετονομασθῇ *Παναγία*. Ἄλλ' ἢ τὸ τοπωνυμῖα αὕτη (Παναγία) εἶναι κοινοτάτη καὶ προτιμωτέραν νομίζομεν τὴν ἐπιχώριον τῆς Παναγιούδας, τὴν ἔχουσαν τὸν ἰδιάζοντα ὑποκοριστικὸν λέσβιον τύπον. Ἡ τοπωνυμῖα αὕτη ἐλήφθη ἐκ τοῦ παρακειμένου ἐρημοκκλησίου Παναγιούδας τῆς ἐπιλεγόμενης *Φυλαίμη* (Λευκολαίμου), ὡς ἔχουσα δὲ τοπικὸν λόγον καὶ χαρακτηριστικὴ δὲν φαίνεται προσηκόν νὰ ἀντικατασταθῇ.

Περὶ δὲ τῆς 11 προτείνει τὴν γραφὴν Γαβαθᾶ, χωρὶς ν' ἀναφέρῃ λόγον τινὰ ὑπὲρ τῆς διὰ τοῦ διπλοῦ β γραφῆς. Ἀλλὰ τὸ χωρίον ὀνομάσθη προδήλως ἀπὸ τινος Γαβαθᾶ, λαβόντος τὸ ὄνομα ἀπὸ τῆς *γαβάθας* ἤτοι τοῦ τρυβλίου. Καὶ ἡ ἀρχαία δὲ ἑλληνικὴ λέξις *γαβαθόν*, τρυβλίον, δι' ἀπλοῦ β φέρεται γεγραμμένη παρ' Ἡσυχίου, καὶ ἡ ταυτὸσημος λατινικὴ *ganata* δὲν δικαιολογεῖ δίπλωσιν τοῦ β.

Τῆς 15 ὁ κ. Κρίτσας προτείνει τὴν ἀντικατάστασιν διὰ τῆς τοπωνυμίας *Ποταμός*, ὡς «ὀνομαζομένης καὶ οὕτω τῆς παραλίου πόλεως, ἔνθα ὁ λιμὴν τῆς περιοχῆς Πλωμαρίου.» Καὶ εἶναι μὲν βεβαίως ἀκριβὲς ὅτι λέγεται καὶ οὕτως ἢ πόλις, ἀπὸ τοῦ παραρρέοντος ῥύα-

κος, τοῦ φέροντος τὸ ἀρχαιοπρεπὲς ὄνομα *Σίδουδα* (= Σιδούντα, Σιδούς ἀπὸ τῆς Σίδης ἦτοι τῆς θοιάς). Ἀλλὰ ἀναγκαῖον νομίζομεν ν' ἀποφεύγωμεν κατὰ τὸ δυνατόν τὴν χρῆσιν τῶν αὐτῶν ὀνομάτων πρὸς δήλωσιν διαφόρων τόπων, ὡς αἰτίαν μεγάλης συγχύσεως. *Ποταμός* δὲ εἶναι ὀνομασία καὶ πολλῶν ἄλλων ἑλληνικῶν τόπων. Ἐπειτα ἡ τοπωνυμία *Πλωμάριον* (Πλουμάρι ἰδιωματικῶς) ἑλληνικωτάτη οὖσα (ἐκ τοῦ φυτοῦ πλόμος [κατὰ τὸ πρινάρι ἐκ τοῦ πρίνος] ἢ ἐκ τοῦ *προῦμάρι*, εἴδους σταφυλῆς *προῦμου*), καὶ ἐπὶ τῆς τουρκοκρατίας ὀνομασία *καζᾶ*, πρέπει πάντως νὰ διατηρηθῆ. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι Πλωμάρι ἐκαλεῖτο ἄλλο χωρίον μεσόγειον ἐκεῖ πλησίον ἄλλ' ἀφότου τοῦτο κατεστράφη ἐκ πυρκαϊᾶς (τῷ 1841) καὶ οἱ κάτοικοι μετόκησαν εἰς τὴν παραλίαν, τὸ νέον κτισθὲν καὶ εἰς πόλιν μεγαλυνθὲν χωρίον ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἐκεῖνο δὲ εἰς ὃ παρέμεινάν τινες κάτοικοι, ἔκτοτε δὲν ὀνομάζεται πλέον Πλουμάρι, ἀλλὰ Καμένου χουργιό.

Τοῦ ὑπ' ἀρ. 16 προτείνει ὁ κ. Κρίτσας τὴν ἀντικατάστασιν «διὰ τῆς λέξεως *Ἱερᾶς*, ὅρου γεωγραφικοῦ ἐπὶ νήσων καὶ πόλεων ξηρᾶς, συνηθέστατον παρ' ἀρχαίους.» Καὶ δὲν εἶναι μὲν συνήθης παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἢ ἀπλή τοπωνυμία *Ἱερά*, διότι οὕτω ἐκαλοῦντο μόνον ἢ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Θήρας ἠφαιστειογενῆς νηοῖς ἢ νῦν Παλιὰ Καμένη, καὶ μία τῶν Διπαραίων νήσων, πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἢ ἐν Κρήτῃ *Ἱεράτυτνα* βραχυλογικῶς, ἀλλ' εἶναι ὅμως βέβαιον ὅτι *Ἱερά* ἐκαλεῖτο κώμη τῆς Λέσβου, κατεστραμμένη κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Πλινίου. Ἄν δὲ πρέπει πρὸς τὴν ἀρχαίαν ταύτην κώμην νὰ ταυτισθῆ ἢ σημερινὴ Γέρα, εἶναι σφόδρα ἀμφίβολον: τὴν συνταύτισιν κατὰ πρώτιστον λόγον δυσκολεύει τὸ σημερινὸν ἐπιχώριον ἔθνικόν *Γεραγώτης*, προϋποθέτον ἄλλον πληρέστερον τύπον τῆς τοπωνυμίας. Πάντως δὲ οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει μεταβολῆς τῆς κοινῆς τοπωνυμίας, οὐδὲ τοῦ τόνου αὐτῆς ἀφοῦ μάλιστα καὶ ἀρχαία ὀνομασία Γέρα ὑπῆρχε πόλεως καὶ λιμένος ὅχι πολὺ μακρὰν τῆς Λέσβου, ἐν τῇ Μικρασιατικῇ παραλίᾳ.

Αἱ δ' ἐπόμεναι τοπωνυμίας πρέπει νομίζομεν ἐπίσης νὰ διατηρηθῶσι μὲ τινὰς μικρὰς μεταβολὰς ἐν τῇ γραφῇ.

2. *Παμφίλων* ἀντὶ Παμφύλων. Ὁ κ. Κρίτσας διορθώνει ὁμοίως Παμφίλων. Οἱ ἐπιχώριοι νῦν προφέρουσι *Πάφλα*. Ἡδύνατο νὰ γραφῆ καὶ Παμφύλων, ὡς γράφει ὁ κ. λιμενάρχης, ἂν τὸ ὄνομα προῆλ-

θεν ἐκ κατοίκων τῆς Παμφυλίας, ἐποικησάντων εἰς Λέσβον, οὐχὶ δ' ὅμως καὶ ἐκ τῆς δωρικῆς φυλῆς τῶν Παμφύλων, ἦτις οὐδὲν κοινὸν εἶχε ποτε πρὸς τὴν Λέσβον. Ἀλλὰ πιθανώτερον εἶναι ὅτι ὠνομάσθη οὕτως ἀπὸ τινος Παμφίλου, ὅπερ ὄνομα ἦτο σύνηθες κατὰ τοὺς μέσους μάλιστα χρόνους, προπάντων ὡς καλογηρικών.

3. *Μισιγνῶν καὶ Θερμῆς* καὶ ὄχι *Μυστιγνῶν*. Ὁ κ. Κρίτσας γράφει *Μησιγνῶν*, ἀκολουθῶν πιθανῶς τὴν αὐθαίρετον γραφὴν μυτιληναϊκοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐγγράφου, ἐκδοθέντος ὑπὸ Ἀναγνώστου. Ἀλλὰ ἡ τοπωνυμία προῆλθεν ἴσως ἐκ τῆς φράσεως μέσ' τὰ στιγνά (κατὰ τὸ λέσβιον ἰδίωμα, μίς' ἔς τὰ στιγνά), χαρακτηριστικῆς τοῦ ἀνύδρου τοῦ τόπου.

6. *Συκαμινέας*. Ἡ τοπωνυμία *Σκαμιά* ἢ ἀκριβέστερον *Σκαμιά* ἐλήφθη, ὡς καὶ ὁ κ. Κρίτσας ἀνεγνώρισεν, ἀπὸ τοῦ δένδρου, τῆς συκαμινέας, κατὰ τὴν λεσβίαν προφορὰν *σκαμινιάς*. Σκαμινία πάντως δὲν πρέπει νὰ μετονομασθῇ, ἐπειδὴ οὐδὲν κοινὸν ἔχει αὕτη πρὸς τὸν λέσβιον ἱστορικὸν Σκάμωνα, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἠθέλησε νὰ συνάψῃ πρὸς αὐτὴν ὁ κ. Κρίτσας.

10. *Ἐρισσοῦ* καὶ ὄχι *Ἐρεσοῦ*. Ὁρθῶς μὲν ὁ κ. Κρίτσας παρατηρεῖ ὅτι τὸ ἀρχαῖον ὄνομα εἶναι Ἐρεσος, ἀλλὰ φρονοῦμεν ὅτι τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ σημερινὸν Ἐρισσός, ἀφοῦ τοῦτο οὕτως εἶναι γνωστὸν ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ὁ τύπος εἶναι ἀρχαίως παλαιός, ἀπαντῶν καὶ εἰς τὰς διατυπώσεις τῆς τάξεως τῶν θρόνων τῶν ἐκκλησιῶν.

13. *Πολιχνίτου* ὄχι *Πολυχίτου*. Ἡ τοπωνυμία *Πολιχνίτος* (προπερισπωμένη καὶ ὄχι παροξύτονος) προέρχεται ἐκ τῆς γεν. πληθ. (κατὰ τὸν συνήθη κατὰ τοὺς μέσους χρόνους τονισμόν) *Πολιχνίτων* (πολιχνη, πολιχνίτης).

13. *Ἀποθηκῶν καὶ Παρακοίλων*, ὄχι *Παρακύλων*, ὡς εὐλόγως καὶ ὁ κ. Κρίτσας παρατηρεῖ.

Τὰ δὲ τρία ὑπολειπόμενα ὀνόματα, τουρκικὰ ὄντα, πρέπει καὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην ν' ἀντικατασταθῶσιν. Καὶ τὸ μὲν

5. *Γενὶ λιμάνι* οὐδὲν κωλύει νὰ λάβῃ καὶ ἐπισήμως τὴν κοινὴν ὀνομασίαν *Λιμῶνας*· ὅτι ὁ τύπος εἶναι τῆς δημοτικῆς γλώσσης δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐμπόδιον· τοῦναντίον μάλιστα μᾶς ἀπαλλάσσει

οὔτος τῆς ἀνάγκης νὰ προσφύγωμεν εἰς μετάφρασιν τῆς τουρκικῆς τοπωνυμίας, ὡς νὰ εἴχομεν ὑποχρέωσιν τινα νὰ μὴ ἀπομακρυνθῶμεν τῆς ἐννοίας αὐτῆς. Ἄλλως ἢ μετάφρασις *Νέος Διμήν*, ἦν προτείνει ὁ κ. Κρίτσας, πολὺ ἀμφίβολον εἶναι ἂν θὰ δυνηθῆ ποτε γενομένη ἀποδεκτὴ νὰ ἐπικρατήσῃ, ἐκδιώκουσα τὴν δημώδη καὶ γνωριμωτάτην ὀνομασίαν *Λιμιῶνας* πάντως δ' εἰς τὸ στόμα τοῦ λαοῦ θὰ ὑποστῆ μεγαλυτέραν φθορὰν ἐκείνης, ἦν ἔπαθεν ὁ λιμὴν γενόμενος *λιμιῶνας*.

6. *Μολίβου* (ὄχι *Μολύβου* διότι *μόλιβος* εἶναι ὁ ποιητικὸς τύπος τοῦ *μολύβδου*). Κατὰ τὴν εὔστοχον παρατήρησιν τοῦ κ. Κρίτσα ἡ τοπωνυμία αὕτη ἐγεννήθη ἐκ τῶν τουρκικῶν λέξεων *μολ-ο βά* (πετρώδης πεδιάς). Τοιαῦται δὲ δημῶδεις παρετυμολογίαι τοπωνυμῶν ξενικῶν εἶναι συνηθέσταται. Ἡ ἐπιτροπεία ἀσπάζεται πλήρέστατα τὴν γνώμην τοῦ κ. Κρίτσα περὶ μετονομασίας τοῦ *Μολίβου* εἰς *Μέθυμναν* ἢ *Μήθυμναν*. Διότι πρῶτον μὲν ὁ *Μόλιβος* κεῖται ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ὀνομαστῆς ἀρχαίας πόλεως *Μεθύμνης* καὶ ἔπειτα τὸ ὄνομα αὐτῆς περιέμεινε μέχρι τοῦδε ὡς ὄνομα τῆς μητροπόλεως *Μηθύμνης*.

17. Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ *Νιπίου* ἀναγκαῖον μὲν εἶναι ν' ἀντικατασταθῆ, ἀλλὰ βεβαίως ὄχι διὰ τοῦ *Διπίου* ὅπερ προτείνει ὁ κ. Κρίτσας. Τὸ *Δίπιον*, ὅπερ ἄγνωστον διατὶ διὰ διπλοῦ *π* γράφει, εἶναι ἀνύπαρκτον (ἢ ἀρχαία *Δίπαια* ἦτο πόλις τῆς Ἀρκαδίας), ἐμφαίνει δὲ μόνον προσπάθειαν πρὸς ἀπόδοσιν ἑλληνοφανοῦς μορφῆς εἰς τὸ τουρκικὸν *Ντίπ*. Τὸ *Ντίπ* τοῦτο εἶναι ἐπίγειον χωρίου ὑπὸ Τούρκων κατοικουμένου, καλουμένου δὲ εἰς τὸ λεσβιακὸν ἰδίωμα *Ἴπιους* εἶναι ἄρα γε τοῦτο *Ἴππειος*, ἢ *Ἠπιος* ἢ ἄλλο τί; Ἀγνοοῦμεν. Οὐδὲ τολμῶμεν νὰ προτείνωμεν ἄλλο τι ἑλληνικὸν ὄνομα πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ *Ντίπ* διότι ὅπως τὸ νέον ὄνομα ἐπικρατήσῃ, πρέπει πρωτίστως νὰ μὴ εἶναι αὐθαιρέτως ἐξευρημένον, ἀλλὰ νὰ συνδέεται ὅπωςδήποτε πρὸς τὸν τόπον. Πρὸς τοῦτο δὲ πρέπει νὰ προηγηθῆ μελέτη περὶ τῶν ὀνομασιῶν τῶν περὶ τὸ *Ντίπ* θέσεων καὶ ἐκ τούτων νὰ γίνῃ ἐκλογή τοῦ νέου ὀνόματος.

Ὁ Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπείας

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ

Β'.

ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Μενίδι (Ἀχαρναι)

Ἄρ. 29. (24 Σεπτεμβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 32552 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Αὐγούστου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 23724 ἀναφορά τοῦ νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας τῆς 14 Αὐγούστου

Τὸ Μενίδι κατέχει τὴν θέσιν τῶν ἀρχαίων Ἀχαρνῶν, καίτοι δὲ τὸ σημερινὸν ὄνομα, διατηροῦν τὴν μνήμην παλαιᾶς ἠπειρωτικῆς ἴσως οἰκογενείας, εἶναι εὐφωνότατον, καὶ εἰς τοὺς ἐπιστήμονας γνωστὸν διὰ τὸν ἐν αὐτῷ θολωτὸν μυκηναϊκὸν τάφον, τὸν τοῦ Μενιδίου λεγόμενον, ἡ ἀπόφασις οὐδὲν ἤττον τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου ὅπως ἀναλάβῃ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα εἶναι ὀρθή, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ δήμου τὸ ὄνομα τοῦτο ἐξαλείφεται ἐκ τοῦ ἐπισήμου διοικητικοῦ ὀνοματολογίου. Ὅθεν ἡ Ἐπιτροπεία ὑποβάλλει γνώμην περὶ ἐγκρίσεως αὐτῆς.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ παρακαλοῦμεν νὰ ἐπιτραπῇ ἡμῖν, κατὰ παρέκβασιν τῶν διαγεγραμμένων ὁρίων τῆς ἡμετέρας ἐργασίας, νὰ κάμωμεν παρατήρησιν τινα περὶ ἄλλης συναφοῦς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου. Ἐμβλημα τῆς σφραγίδος τῆς κοινότητος καθώρισε τοῦτο «σύμπλεγμα δύο ἰσπέων ἐνόπλων τῆς ἐποχῆς πρὸ τοῦ Ἀριστοφάνους, ἧτοι τῆς ἡγεμονίας Ἀθηνῶν ἐπὶ Περικλέους, ἧς τὸ ἰπικὸν ἀπήρτιζον κατὰ πλειοψηφίαν Ἀχαρνεῖς.» Τοῦτο εἶναι ἀνακριβές. Οἱ Ἀχαρνεῖς ἰπτεῖς οὐδέποτε ἐθεωρήθησαν ἄξιοι ἰδιαιτέρας μνείας, τούναντίον δὲ τὸ ὀπλιτικόν· ἂν καὶ εἶναι ὑπερβολικὸν τὸ πλῆθος τῶν ὀπλιτῶν τοῦ δήμου Ἀχαρνέων κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον,

ὅπερ ἀναφέρει ὁ Θουκυδίδης, διότι ὁ ἀριθμὸς τρισχίλιοι προέρχεται ἀναμφιβόλως ἐκ φθορᾶς τοῦ κειμένου τῆς συγγραφῆς, πάντως ὅμως οἱ Ἀχαρνεῖς ὀπλίται ἦσαν πλείονες τῶν ἐκ τῶν ἄλλων δήμων, ἀφοῦ ἄλλως καὶ ὁ δῆμος αὐτῶν ἦτο ὁ μέγιστος τῶν ἀθηναϊκῶν. Μᾶλλον προσήκουσα ἄρα θὰ ἦτο, νομίζομεν, ἡ ἐκλογή ὡς ἐμβλήματος τῆς σφραγίδος πανοπλίας ἢ καὶ ἀπλῶς θώρακος, ἀφοῦ ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ ἐξαρθῇ ἡ πολεμικὴ τῶν Ἀχαρνέων δύναμις κατὰ τὸν Ε΄ αἰῶνα π. Χ.

*
* *

Λιόπεσι (Παιανία)

Ἄρ. 59 (3 Ἰανουαρίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 43253 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρ. 1914.—Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' 24431 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ.

Δύο ἦσαν οἱ ἀττικοὶ δῆμοι Παιανιέων, πλησίον ἀλλήλων κείμενοι κατὰ τὴν ἀνατολικὴν κλιτὴν τοῦ Ὑμηττοῦ, πρὸς διάκρισιν δ' ἐπιλεγόμενοι ὁ μὲν Παιανία καθύπερθεν, ὁ δὲ Παιανία ὑπένερθεν· μεταξὺ δὲ τῶν δύο τούτων, ὧν τὴν θέσιν ὑποδεικνύουσιν ὀλίγιστα λείψανα καὶ τινες ἐπιγραφαί, εὗρίσκειται τὸ σημερινὸν χωρίον Λιόπεσι. Ὅθεν ὀρθῆ φαίνεται ἡμῖν ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ἀρχαίου ἀττικοῦ ὀνόματος, ἀντὶ τοῦ ἀλβανικοῦ Λιόπεσι, ὅπερ δὲν εἶναι παλαιότερον τῆς ἐποικίσεως τῶν Ἀλβανῶν εἰς τὴν Ἀττικὴν, ἀπομνημονεῦον κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸ ὄνομα Ἀλβανοῦ τινος ἰδιοκτῆτου τοῦ χωρίου, ἀγνώστου ἄλλοθεν.

*
* *

Μαρκόπουλον—(Μαρκόπουλον Μεσογαίας)

Ἄρ. 103. (21 Ἀπριλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 15048 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 13 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἀρ. 8192 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ.

Ἡ ἀνάγκη τῆς προσθήκης εἰς τὸ ὄνομα τῆς τέως πρωτευούσης τοῦ καταργηθέντος δήμου Κρωπίας προσδιορισμοῦ τινος πρὸς διάκρισιν εἶναι ἀναμφισβήτητος· διότι ἡ τοπωνυμία εἶναι κοινὴ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς

Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀττικῇ ὑπάρχει καὶ ἄλλο Μαρκόπουλον ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ πρώην δήμου Ὠρωπίων. Τὰ χωρία ταῦτα, ὡς εἶναι πρόδηλον, ἐκλήθησαν οὕτω ἐκ τῶν ποτε ἰδιοκτητῶν αὐτῶν, οἵτινες ἔτυχε νὰ ἔχῃσι τὸ συνηθέστατον τοῦτο οἰκογενειακὸν ὄνομα, καὶ ἀπὸ τῆς ἐν ἀρχῇ κατὰ γενικὴν ἐκφορᾶς αὐτοῦ (Μαρκοπούλου) εἰσήχθη σὺν τῷ χρόνῳ καὶ ἐξενίκησεν ἢ χρῆσις τῆς ὀνομαστικῆς τοῦ οὐδετέρου.

Ἡ ἀντικατάστασις τοῦ σημερινοῦ δι' ἀρχαίου ὀνόματος δὲν εἶναι δυνατὴ, διότι τὸ Μαρκόπουλον εἶναι συνοικισμὸς νεώτερος, λείψανα δ' ἀρχαίων οἰκήσεων εὐρίσκονται εἰς ἱκανὴν ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν, ἀλλὰ καὶ τούτων τὰ ἀρχαῖα ὀνόματα δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένα. Ὅθεν ἀπαραίτητος εἶναι ἡ προσθήκη προσδιορισμοῦ, θὰ ἦτο δ' εὖστοχος ἢ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ ἐκλογῆς ἀντὶ παντὸς ἄλλου προσδιορισμοῦ αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος τοῦ καταργηθέντος δήμου, ἂν τὸ ὄνομα τοῦτο ἦτο ὀρθῶς τεθειμένον. Ἄλλ' οἱ ὀνοματοθέται τῶν δήμων, πλανηθέντες ἐκ τῆς παρηγήσεως, εἶχον ὑπολάβῃ ὅτι τὸ σημερινὸν χωρίον Κοροπὶ διετήρησε παρεφθαρμένον τὸ ὄνομα τοῦ ἀρχαίου ἀττικοῦ δήμου Κρωπιάς ἢ Κρωπιῶν, οὗ ἕνεκα ὀνόμασαν δήμον Κρωπίας, τὸν περιλαμβάνοντα τὸ Κοροπὶ νεώτερον δήμον. Ἡ θέσις δ' ὅμως τοῦ ἀρχαίου δήμου τῶν Κρωπιδῶν δὲν εἶναι μὲν ἀσφαλῶς ὠρισμένη, ἀλλὰ πάντως ἦτο ἀπώτατα τοῦ Κοροπίου, καὶ δὴ ἐν τῷ πρὸ τῶν Ἀθηνῶν πεδίῳ, πιθανῶς δὲ παρὰ τὰς Ἀχαρνάς. Ὅθεν ἐπειδὴ δὲν πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνωνται καὶ διαιωνίζονται αἱ πλημελεῖς ἀρχαῖαι ὀνομασίαι, ἀποκρούοντες τὸν προσδιορισμὸν Μαρκόπουλον Κρωπίας, προτιμότερον κρίνομεν νὰ ὀνομασθῇ ἡ κοινότης Μαρκοπούλου Μεσογαίας, τοῦ προσδιορισμοῦ τούτου ὄντως σαφοῦς καὶ τοπογραφικῶς ἀρμόζοντος.

*
* *

Μουῦλι (Αἰάντειον)

Ἄρ. 97. (21 Ἀπριλίου 1915.)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 11795 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 11 Ἀπριλίου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 12331 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ.

Δικαίως ὡς ξενικὸν ψέγει τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Μουλικίου Σαλαμίνος, διότι εἶναι τουρκικῆς προελεύσεως, σημαῖνον τὸ κτῆμα, εὐλογος δ' εἶναι ἡ ἀπόφασις περὶ ἀντικαταστά-

σεως αὐτοῦ δι' ἄλλου ἀρχαίου, σχετιζομένου πρὸς τὴν μυθικὴν ἱστορίαν τῆς νήσου. Ἀλλὰ δὲν φαίνεται ἡμῖν προσήκουσα τοπωνυμία αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ Αἴαντος, προτιμῶμεν δὲ μᾶλλον ὄνομα τοπικόν, ἐσηματισμένον ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Σαλαμινίου ἥρωος. Ὅθεν ἔχομεν τὴν γνώμην νὰ μετονομασθῇ ἡ κοινότης οὐχὶ Αἴας, ὡς ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ἀλλ' Αἴάντειον.

*
**

Κακονιοχώρι (Πανάκτον)

Ἄρ. 45 (15 Ὀκτωβρίου 1914.) - Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 38953 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 8 Ὀκτωβρίου. -- Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 26115 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Τὰ λείψανα ἀρχαίων τευχῶν, τὰ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ εἰς τὸ ΝΔ ἄκρον τῆς πεδιάδος τῶν Σκούρτων λόφου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶναι ἐκτισμένον τὸ Κακονιοχώρι, ἔχουσιν ἀναγνωρισθῆ ὡς ὄντα ἀναμφισβητήτως τοῦ ἀττικοῦ φρουρίου Πανάκτου. Ὅθεν ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τῆς ἀρχαίας ὀνομασίας Πανάκτου εἶναι εὐλογος, ἀφοῦ καὶ τὸ ἐγγὺς χωρίον Καβάσαλα δὲν εἶναι χρεία νὰ μεταβάλλῃ τὸ ἱστορικὸν βυζαντινὸν ὄνομα αὐτοῦ.

*
**

Κλειδέτι

Ἄρ. 56 (27 Νοεμβρ. 1914.) - Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 42822 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Νοεμβρίου. -- Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 24302 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Τὸ ἐπίθετον νέος προστίθεται συνήθως εἰς τοπωνυμίας πρὸς δῆλωσιν ὅτι ὁ συνοικισμὸς ἀπετελέσθη ἐκ κατοίκων δι' οἰονδήποτε λόγον μεταστάντων ἐξ ἄλλου, φέροντος τὸ ἀπλοῦν ἄνευ τῆς προσθήκης τοῦ νέος ὄνομα. Ὅθεν ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κλειδετίου περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Νέαν Τάναγραν δὲν φαίνεται ἡμῖν εὐλογος, διότι οὐδὲν κοινὸν ἔχει τὸ Κλειδέτι πρὸς τὴν Τάναγραν,

εἰμὴ ὅτι ἀπετέλει τμήμα τοῦ καταργηθέντος δήμου Τανάγρας· εἰς δὲ τὴν περιοχὴν τῆς ἀρχαίας Τανάγρας ἐγγύτερον τοῦ Κλειδετίου εὐρίσκονται ἄλλα βοιωτικά χωρία.

*
*
*

Βράτση (Τάναγρα).— Σχηματάρη.

Ἄρ. 79 (28 Μαρτίου 1915).—'Ἐπὶ τῶν ὑπ' ἄρ. 49564 τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914 καὶ 48709 τῆς 9 Ἰανουαρίου ἐγγράφων τοῦ ὑπουργείου.—'Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 13 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Βρατσίου καὶ ἡ ὑπ' ἄρ. 35218 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Τὸ Σχηματάρη καὶ τὸ Βράτση ἀξιοῦσιν ἀμφοτέρωθεν νὰ λάβωσι τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας Τανάγρας· τὸ μὲν πρῶτον ὡς κείμενον πλησιέστερον πάσης ἄλλης κοινότητος πρὸς τὴν θέσιν τῆς πόλεως ταύτης, ὡς ἔχον τὸ ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον, ἐν ᾧ ἐναπόκειται ἀρχαιότητες ἐκ τῆς Τανάγρας καὶ προσέτι διὰ τὴν στάσιν τῆς παρὰ τὸ χωρίον διερχομένης σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, ἣτις φέρει τὸ ὄνομα Τάναγρα καὶ ὄχι Σχηματάρη· τὸ δὲ Βράτση, ἐπίσης ὡς κείμενον ἐγγύτατα τῆς Τανάγρας καὶ ὡς περιλαμβανόμενον ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτης κατὰ τὸ ἐν τῇ οἰκονομικῇ ἐφορείᾳ Θηβῶν διάγραμμα.

Μὴ ὑπάρχοντος νεωτέρου τινὸς συνοικισμοῦ ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ἐπιφανεστάτης τῶν ἀρχαίων πόλεων τῆς ἀνατολικῆς Βοιωτίας, ἥτοι παρὰ τὴν συμβολὴν τοῦ Θερμῶδοντος, τοῦ νῦν Λάρη ὀνομαζομένου, εἰς τὸν ποταμὸν Ἀσωπόν, εὐλόγον εἶναι νὰ ὀνομασθῇ Τάναγρα ὁ πλησιέστατος πρὸς ταύτην συνοικισμός. Οὗτος δ' εἶναι τὸ Βράτση, διότι κεῖται μικρὸν ἐγγύτερον τῆς Τανάγρας ἢ τὸ Σχηματάρη, ὅπερ ἄλλως χωρίζεται καὶ διὰ τοῦ Θερμῶδοντος τῆς περιοχῆς αὐτῆς. Ὅθεν δίκαιον εἶναι τὸ βαρβαρόνυμον Βράτση νὰ ὀνομασθῇ Τάναγρα, τὸ δὲ Σχηματάρη νὰ τηρήσῃ τὸ ἰδιόρρυθμον ἑλληνικὸν ὄνομα αὐτοῦ.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ ἐπιτραπήτω ἡμῖν νὰ παρακαλέσωμεν τὸ Σ. Ὑπουργεῖον ἵνα εὐαρεστούμενον μεριμνήσῃ διὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς συγκοινωνίας πρὸς ἐπανόρθωσιν τοῦ σφάλματος τῶν ἐπιγραφῶν τοῦ σιδηροδρόμου παρὰ τὸ χωρίον Σχηματάρη καὶ κατὰ τὴν διακλάδωσιν τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, σφάλματος, ἐξ οὗ πολλὰ καὶ σπουδαῖα

ἐνδεχόμενον νὰ προκύπτωσιν ἄτοπα ἢ μὲν παρὰ τὸ Σχηματάρη στάσις ὀνομάζεται Τανάγρα, ὁ δὲ κατὰ τὴν διακλάδωσιν τῆς εἰς Χαλκίδα γραμμῆς σταθμὸς, παρὰ τὸν ὁποῖον οὐδεὶς ὑπάρχει συνοικισμὸς, φέρει τὸ ὄνομα Σχηματάριον. Καὶ ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Σχηματαρίου πολλοὶ τῶν ἐκ βορρᾶ κατερχομένων ἐπιβατῶν «θέλοντες νὰ συνεχίσωσι τὸ ταξιδιὸν τῶν εἰς Χαλκίδα καὶ ἀκούοντες ἄχωριον Σχηματάριον, κατέρχονται νομίζοντες ὅτι εἰς τὸ χωρίον Σχηματάριον εἶναι ἡ διακλάδωσις, χωρὶς νὰ γνωρίζωσιν, ὅτι πέραν τούτου καὶ τῆς στάσεως Τανάγρας εἶναι ὁ σταθμὸς Σχηματαρίου καὶ ἔπομένως ἡ διακλάδωσις.» Οἱ δ' ἔξ Ἀθηναίων θέλοντες νὰ μεταβῶσιν εἰς τὸ χωρίον Σχηματάρη, ἂν ἀγνωῶσι τὴν αὐθαίρετον εἰμὴ τι ἄλλο μεταθέσιν ταύτην τῶν ὀνομάτων ὑπὸ τῆς ἐταιρείας τοῦ σιδηροδρόμου, λαμβάνουσιν εἰσιτήριον διὰ τὸ Σχηματάριον καὶ ἀναγκάζονται νὰ κατέλθωσι πρὶν ἢ φθάσωσιν εἰς αὐτό. Εἰρήσθω δ' ἐν παρόδῳ ὅτι ἐγγύτατα τῆς ἀρχαίας Τανάγρας κεῖται ὁ σταθμὸς Σχηματαρίου, ἐνῶ ἡ στάσις Τανάγρας ἀπέχει ταύτης περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα.

*
* *

Δρίτσα ('Ελεῶν)

'Αρ. 104. (21 Ἀπριλίου 1915).—'Επὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 11795 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 14 Ἀπριλίου.—'Επιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 33492 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ὁ 'Ελεῶν (ἢ Ἐλεῶν) ἔκειτο πιθανότατα παρὰ τὴν σημερινὴν Δρίτσαν, διότι τὰ σφζόμενα ἐπὶ τοῦ πλησίον λόφου λείψανα πολυγωνικῶν τειχῶν εὐλόγως ἀποδίδονται εἰς τὸν 'Ελεῶνα, ὅστις ἀκμάζων κατὰ τοὺς παλαιωτάτους χρόνους, κατέπεσεν ὕστερον εἰς τάξιν κώμης τῆς ταναγραϊκῆς. Καὶ ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τῆς ἀρχαίας Τανάγρας καὶ ἡ εἰς τὴν δυτικὴν ὑπώρειαν τοῦ λόφου ἀναβλύζουσα πηγὴ, ταυτιζομένη πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἀκίδουσαν, ἐνισχύουσι τὴν γνώμην περὶ τῆς θέσεως τῆς ταναγραϊκῆς ταύτης κώμης. Ὅθεν καλῶς ἔχει ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου ὡς πρὸς τὴν ἀπόδοσιν εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος ἡ ἀπόφασις δ' ὅμως περὶ διατηρήσεως καὶ τοῦ σημεριοῦ, οὕτως ὥστε τὸ ἀρχαῖον νὰ ἐπέχη θέσιν προσδιορισμοῦ (Δρί-

τσα - 'Ελεών) φαίνεται ἡμῖν ἀσύστατος τὸ δεύτερον ὄνομα ἔπρεπε νὰ τεθῆ τότε ἢ κατὰ γενικὴν ('Ελεῶνος) ἢ εἰς ἐπιθετικὸν τύπον ('Ελεωνία). 'Αλλ' οὐδεμία νομίζομεν ἀνάγκη ἐπιβάλλει τὴν διατήρησιν τοῦ βαροβαροφώνου σημερινοῦ ὀνόματος.

*
* *

Παραπούγγια (Λεῦκτρα)

'Αρ. 66 (16 Φεβρ. 1915)—'Επὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—'Επιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀρ. 5 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Παραπουγγίων.

Τὰ τρία χωρίδια, τὰ ἔχοντα κοινὸν τὸ ὄνομα Παραπούγγια, κεῖνται παρὰ τὰ ἀρχαῖα Λεῦκτρα καὶ τὸ πεδῖον τῆς μάχης τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν Βοιωτῶν ὅθεν ὀρθῶς τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Παραπουγγίων ἀπεφάσισε ν' ἀποδώσῃ εἰς τὴν κοινότητα τὸ ἱστορικὸν τῶν Λεῦκτρων ὄνομα.

*
* *

Κουτουμουλά (Κορωνεῖα)

'Αρ. 27 (24 Σεπτεμβρίου 1914).—'Επὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 31983 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Αὐγούστου.

'Επαναπέμποντες εἰς τὸ Σ. ὑπουργεῖον τὴν διαβιβασθεῖσαν ἡμῖν αἴτησιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κουτουμουλά, ἔχομεν τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρωμεν εἰς αὐτό, ὅτι κατὰ τὴν γνώμην τῆς 'Επιτροπείας πρέπει νὰ ἐγκριθῆ ἡ μετονομασία τοῦ Κουτουμουλά εἰς Κορωνεῖαν. Τὰ ἔρειπια τῆς Κορωνεῖας ἀπέχουσι σχεδὸν ἕξ ἴσου (5 χμ.) ἀπὸ τὸ χωρίον Ἁγιον Γεώργιον, τὴν πρώην θερινὴν ἔδραν τοῦ δήμου Πέτρας, καὶ ἀπὸ τοῦ Κουτουμουλά, τῆς χειμερινῆς ἔδρας αὐτοῦ. 'Επειδὴ δ' ὅμως ὁ Ἁγιος Γεώργιος, χωρίζεται τῆς Κορωνεῖας ὑπὸ ποταμίου, τοῦ ἀρχαίου Φαλάρου ἴσως, εὐλογώτερον εἶναι νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα αὐτῆς τὸ Κουτουμουλά.

*
* *

ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ ΚΑΙ ΦΩΚΙΔΟΣ

Μόδι

Ἄρ. 41. (10 Ὀκτωβρίου 1914.) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 38354 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 3 Ὀκτωβρίου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 5262 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος μετὰ τοῦ συνημμένου αὐτῆ πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μοδίου.

Διὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Φοντάναν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Μοδίου ἐσκόπει νὰ διαιωνίσῃ τὴν μνήμην ἐνδόξου νίκης τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως. Ἄλλ' ἡ νίκη αὕτη εἶναι γνωστὴ εἰς τὴν ἱστορίαν ὡς νίκη τῶν Βασιλικῶν διότι ἀληθῶς εἰς τὴν θέσιν Βασιλικὰ συνεκροτήθη ἡ μάχη τὴν 26 Αὐγούστου 1821. Εἶχον μὲν ἀποφασίσῃ οἱ συνεληθόντες εἰς Ῥεγγίνι ὄπλαρχηγοὶ νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν Φοντάναν, ὡς καταλληλοτέραν πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ ἐκ Λαμίας κατερχομένου ἐχθροῦ· ἀλλ' ἀντέτεινεν ὁ Δυοβουνιώτης, ὅστις εἶκασεν ὅτι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὁ Μπεϊράμ πασᾶς καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν πασᾶδες θὰ προετίμων τὴν πλατυτέραν διὰ τῶν Βασιλικῶν ὁδὸν πρὸς τὴν Λεβάρειαν, ἀπαξιούντες νὰ διέλθωσι διὰ τῆς στενωτέρας διόδου τῆς Φοντάνας· καὶ ἡ γνώμη τοῦ Δυοβουνιώτη κατίσχυσεν. Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἀναφέρει ὅτι εἰς τὴν θέσιν Φοντάναν «κατὰ τὴν 4 Σεπτεμβρίου 1821 ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ Γκούρας ἐνίκησαν τοὺς ὑπὸ τὸν Βεϊράμην Μεμίσην Τούρκους.» Ἄλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβές· ὁ Ὀδυσσεὺς Ἀνδρίτσου δὲν μετέσχε τῆς μάχης, ἀλλ' εὗρισκόμενος εἰς τὴν Βελίτσαν ἀπέστειλε τὸν Γούραν ὅπως ἐνωθῆ μετὰ τῶν ἄλλων ὄπλαρχηγῶν εἰς τὰ Βασιλικὰ. Ὑποθέτομεν ὅτι τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον παρεπλανήθη ἐκ τῆς ἀφηγήσεως τοῦ Γόρδωνος, οὗ τῆς ἱστορίας μέρος, καὶ δὴ καὶ τὸ περιλαμβάνον τὰ κατὰ τὴν μάχην τῶν Βασιλικῶν, ἔχει μεταφρασθῆ καὶ ἑλληνιστί. Οὗτος (*Gordon History of the Greek Revolution* τ. I σ. 279) ὀρίζει ὅτι ἡ μάχη ἐγένετο τὴν 4 Σεπτεμβρίου, καὶ ταυτίζων ἐσφαλμένως τὴν Φοντάναν καὶ τὰ Βασιλικὰ, λέγει, ὅτι οἱ πασᾶδες προχωροῦντες ἐπετέθησαν κατὰ τῶν ἐπαναστατῶν, κατεχόντων ἰσχυρὰς θέσεις ἐπὶ τῆς πρὸς τὴν Λεβάρειαν ὁδοῦ εἰς τὴν Φοντάναν ἢ Βασιλικὰ (at Fontana or Vasilica).

Ὅθεν ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος τοῦ Μοδίου διὰ

τοῦ ξενικοῦ Φοντιάνα δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῆ διὰ λόγους ιστορικῆς σπουδαιότητος τούτου. Τοῦναντίον δὲ τὸ ὄνομα Μόδιον πρέπει πάντως νὰ διατηρηθῆ, διότι καταλέγεται εἰς τὰ ὀλίγα ἐκεῖνα ὀνόματα χωρίων, τὰ ὁποῖα διατηροῦσιν ἔκπαλαι τὴν μνήμην τῆς ἀγροτικῆς διοικήσεως τοῦ βυζαντινοῦ κράτους, ὁποῖα εἶναι καὶ τὸ Ζευγολατιεῖο, Χιλιομόδι, Διμοῖρι καὶ εἴ τι ἄλλο.

*
* *

Γλουνίστα (Δρυμαία)

Ἄρ. 42 (10 Ὀκτωβρίου 1914) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 38356 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 3 Ὀκτωβρίου. — Επιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 5898 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος μετὰ τοῦ συνημμένου αὐτῇ πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Γλουνίστης.

Περὶ ἀποδόσεως τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας πόλεως Δρυμίας ἢ Δρυμαίας εἰς τὴν κοινότητα Γλουνίστης διελάβομεν ἐν τῷ ὑπ' ἄρ. 12 ἐγγράφῳ ἡμῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς 23 Ἰουλίου ἐ. ἔ., ἐν ᾧ ἐξ ἀφορμῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Δαδίου ὑπεδεικνύομεν ὅτι τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τοῦ δήμου, εἰς ὃν μέχρι τῆς συστάσεως τῶν κοινοτήτων περιελαμβάνετο ἡ Γλουνίστα προσῆκεν εἰς ταύτην, ὡς κειμένην ἐγγύτατα τοῦ λόφου ὅπου σφίζονται λείψανα τοῦ τείχους τῆς Δρυμαίας. Ἐντὶ δὲ τοῦ τύπου τοῦ ὀνόματος Δρυμίας (ὃν ἀπαντῶμεν παρὰ τῷ Στεφάνῳ τῷ Βυζαντίῳ) προτιμότερον κρίνομεν τὸν παρὰ Πανσανίαν τύπον Δρυμαία, ἐξ οὗ ἴσως καὶ ἡ ἐπίκλησις τοῦ Δρυμαίου Ἀπόλλωνος.

*
* *

Μουσταφάμπεη (Ἡράκλεια ἢ Τραχινία)

Ἄρ. 35 (27 Σεπτεμβρίου 1914.) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 35949 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Σεπτεμβρίου. — Επιστρέφεται ἡ ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου ἀναφορὰ τῆς κοινότητος.

Τὸ βαρβαρόνυμον χωρίον Μουσταφάμπεη κεῖται πλησιαίτατα τῆς ιστορικῆς πόλεως Ἡρακλείας, ἧς πολλὰ λείψανα καὶ ἐνεπίγραφοι στήλαι σφίζονται, τινὲς καὶ ἐν αὐτῷ τῷ χωρίῳ· τούτου δ' ἕνεκα ἡ ὑπὸ

τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου προτεινομένη μετονομασία εἶναι ὀρθή καὶ ἀναγκαία. Ἐπειδὴ δὲ πολλαὶ πόλεις καὶ κῶμαι, περὶ τὰς τριάκοντα, ἔφερον τὸ ὄνομα τοῦτο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἐν τῇ κυρίως Ἑλλάδι μετὰ τῆς Μακεδονίας καὶ τῶν νήσων καὶ ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ καὶ ἀλαχοῦ καὶ ἐνδέχεται καὶ ἄλλαι κοινότητες νὰ ζητήσωσι ν' ἀναλάβωσι τὸ ἀρχαῖον τοῦτο ὄνομα (μέχρι τοῦδε δύο ἠλιακαὶ κοινότητες διεξεδίκησαν τὸ ὄνομα, περὶ ὧν διελάβομεν ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 13.15.16 ἡμετέρῳ ἐγγράφῳ πρὸς τὸ Σ. ὑπουργεῖον τῆς 16 Ἰουλίου ἐ. ἔ.), ἐπάναγκες νὰ προστεθῇ εἰς τὴν ὀνομασίαν τῆς κοινότητος πρὸς διάκρισιν ὁ ἀρχαῖος τῆς Ἡρακλείας προσδιορισμός, καὶ τὸ Μουσταφάμπεη νὰ μετονομασθῇ Ἡράκλεια ἢ Τραχινία ἢ Ἡράκλεια ἢ ἐν Τραχίνι.

*
* *

Ἀβαρίτσα (Μελίτεια)

Ἄρ. 65 (14 Φεβρουαρίου 1915.)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν τῆς 20 Δεκεμβρ. 1914.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 5 πρᾶξις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἀβαρίτσης καὶ τὰ συνημμένα αὐτῇ.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ἀβαρίτσης εὐλόγως ἀξιοῖ ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν κοινότητα αὐτῶν τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας πόλεως Μελιτείας. Διότι ὄχι μόνον τὸ ὄνομα τοῦτο ἔφερον ὁ καταργηθεὶς δῆμος Μελιταίας, τοῦ ὁποίου πρωτεύουσα ἦτο ἡ Ἀβαρίτσα, ἀλλὰ προπάντων διότι ὀρθὴ ἦτο ἡ ὀνομασία τοῦ δήμου, καὶ ἡ πόλις Μελίτεια ἢ Μελίταια ἔκειτο παρὰ τὴν Ἀβαρίτσαν, ὡς ἀριθῆλως συνάγεται ἐκ τῆς γνωστοτάτης ἐπιγραφῆς τῆς διαιτησίας περὶ τῶν ὁρίων τῆς χώρας τῶν Μελιταίων καὶ Πηρέων, ἧτις ἐπιγραφὴ εὐρέθῃ ἐντετειχισμένη ἐν τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ τῆς ἐκκλησίας τῆς παρὰ τὴν Ἀβαρίτσαν μονῆς τῆς ἀγίας Τριάδος.

*
* *

Γυφτοχωῶρι

Ἄρ. 75 (23 Φεβρουαρίου 1915.)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—Ἐπιστρέφονται τὰ ἀντίγραφα τῶν ὑπ' ἀρ. 6 7 καὶ 17 πράξεων τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Γυφτοχωρίου.

Ἡ τοπωνυμία Γυφτοχωῶρι, καθὼς καὶ ἡ ὁμοία καὶ συνηθεστάτη Γυφτόκαστρο, σημαίνει τόπον λυπρόγεων, ἀπρόσφορον νὰ διαθρέψῃ κα-

τοίκους ἄλλους, εἰμὴ νομάδας χαλκεῖς, φύσει ὀλιγαρκεστάτους· οὐδεὶς δὲ θὰ ἠδύνατο νὰ ὑπολάβῃ ὅτι ἐνέχει ὕβριστικὴν ἔννοιαν. Ἀλλὰ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Γυφτοχωρίου ἀπεφάσισε νὰ μεταβάλλῃ τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος «διὰ τὸ κακόφωνον καὶ τὴν κακὴν σημασίαν αὐτοῦ,» ἐξέλεξε δὲ τὸ ὄνομα Γουλινᾶν, παραλαβὸν βεβιῶως αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ὑπερκειμένου τοῦ χωρίου βουνοῦ. Ἐπειδὴ δ' ὅμως ὁ νομάρχης Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος συνέστησεν εἰς τὸ συμβούλιον νὰ ἐξεύρῃ ἀρμοδιωτέραν ὀνομασίαν, ἀκυρῶσαν τοῦτο τὴν πρώτην προᾶξιν του ἐνέκρινε νὰ μετονομάσῃ τὸ χωρίον Καλλιθέαν, εὐρίσκον τὴν ὀνομασίαν ταύτην ὡς τὴν μᾶλλον ἀρμοζούσαν πρὸς τὴν θέσιν, ἐν ἣ κεῖται τὸ χωρίον. Καὶ ἐπόμενον εἰς γνώμην τοῦ νομάρχου ἀπεφάνθη δι' ἄλλης πράξεως αὐτοῦ νὰ προστεθῇ εἰς τὸ ὄνομα καὶ ὁ προσδιορισμὸς Σπερχειάδος πρὸς διακρίσιν.

Νομίζομεν ὅτι δὲν παρίσταται χρεῖα μεταβολῆς τοῦ ὀνόματος τοῦ Γυφτοχωρίου, ἀφοῦ ἄλλως τοῦτο οὐδὲν τὸ ἐπίφογον ἔχει, εἶναι δὲ καὶ μοναδικόν, διότι οὐδὲν ἄλλο χωρίον ἐν Ἑλλάδι οὕτως ὀνομάζεται. Τὸ δ' ἐκλεχθὲν νέον ὄνομα Καλλιθέα εἶναι κοινόν, ἐλέγχον ἀδυναμίαν πρὸς κατάλληλον ἐκλογὴν. διότι τὰ πλεῖστα τῶν ἑλληνικῶν χωρίων μετ' ἴσων δικαιωμάτων ἠδύνατο ν' ἀξιῶσιν, ὅτι τὸ ὄνομα τοῦτο ἀρμοζεὶ καλῶς πρὸς τὴν θέσιν των. Καὶ ὁ προσδιορισμὸς Καλλιθέα Σπερχειάδος εἶναι οὐχ ἥττον ἀτυχής. Σπερχειὰς χώρα εἶναι ἀνύπαρκτος, ἀστόχος δ' εἶχε δοθῆ τὸ ὄνομα τοῦτο εἰς τὸν καταργηθέντα δήμον, Σπερχειάδος, εἰς ὃν περιλαμβάνετο καὶ τὸ Γυφτοχωρί. Σπέρχεια ἢ Σπερχειὰ μόνον εἶναι ὄνομα ἀρχαίας κόμης, κειμένης ἴσως ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ δήμου ἐκείνου, τὸ δ' ὄνομα τοῦτο ἀπεδόθη πρὸ δεκαετίας διὰ Β. Διατάγματος εἰς τὴν τότε πρωτεύουσαν αὐτοῦ Ἀγᾶ.

*
**

Δρέμισα (Πανουργιᾶ).

Ἄρ. 70 (19 Φεβρουαρίου 1915.) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914. — Ἐπιστρέφονται τάντιγραφα τῶν ὑπ' ἄρ. 7 καὶ 15 πρακτικῶν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Δρεμίσης

Τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου Δρέμισα καθὼς καὶ αἱ συγγενεῖς ἄλλαι τοπωνυμῖαι, αἱ κοιναὶ εἰς τὴν παλαιὰν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὴν Ἡπειρον καὶ

τὴν Μακεδονίαν (οἶον Δραμίτζι, Δράμεσι, Δραμεσοί, Δράμιστα) εἶναι πιθανῶς ἄλβανικαί, δηλοῦσαι τὴν φυσικὴν σύστασιν τοῦ τόπου. Ἄν δὲ τοῦτο εἶναι ἀκριβές, οὐδεὶς ὑπάρχει σπουδαῖος λόγος, συνηγορῶν ὑπὲρ διατηρήσεως αὐτοῦ. Πάντως δ' ἐπαινετὴ εἶναι ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος Δρέμισας εἰς Πανουργιᾶ, ὑπαγορευθεῖσα ἐξ εὐσεβοῦς συναισθήματος τιμῆς πρὸς τὴν μνήμην τοῦ γενναίου ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ὄπλαρχηγοῦ τῆς Παρνασσίδος Πανουργιᾶ. Καὶ ἐπιδοκιμάζομεν τὴν ἀπόφασιν ταύτην, καθ' ὅσον μάλιστα νομίζομεν ὅτι καταλλήλως δίδεται τὸ ὄνομα τοῦ Πανουργιᾶ εἰς τὴν Δρέμισαν, τὸ χωρίον δηλ. τὸ ὁποῖον, κατὰ τὴν παράδοσιν, ἐπὶ τῆς τουρκοκρατίας παρεχώρησαν εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ πρὸς οἴκησιν οἱ Τοῦρκοι, ἀναγκασθέντες νὰ ἀμνηστεύσωσι καὶ ἀμείψωσιν αὐτὴν πρὸς ἀποφυγὴν τῶν κακώσεων, αἷς ἐπέφερον εἰς αὐτοὺς ὀρμωμένη ἐκ τῆς πρὸ τοῦ Γαλαξιδίου νησιδος.

*
**

Καρδάρα (Καλιδάριον).

Ἄρ. 93 (28 Μαρτίου 1915.) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 166 ἀναφορὰ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Τὸ ὄνομα Βελαώρα, ἂν καὶ ξενικόν, σλαβικὸν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, εἶναι προσφεύστατον ὡς τοπωνυμία, διότι κάλλιστα δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν αἱ τοπωνυμιαί, ὅσαι παριστῶσι τὴν φυσικὴν σύστασιν τοῦ τόπου. Ὅθεν καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Καρδάρας τοῦ τέως δήμου Εὐπαλίου τῆς Δωρίδος περὶ ἐκλογῆς τοῦ ὀνόματος Βελαώρα πρὸς μετονομασίαν τῆς κοινότητος, δηλοῦντος τὸ χαρακτηριστικὸν ἐρυθρομέλαν χρῶμα (βελαωρὸν) τοῦ ἐδάφους τοῦ χωρίου, εἶναι ἀναντιρρῆτως εὐστοχος. Ἄλλὰ νομίζομεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐγκριθῇ ἡ ἀπόφασις, διότι τὸ αὐτὸ ὄνομα ἔχει καὶ ἄλλο χωρίον, τὸ τοῦ τέως δήμου Ἀπεραντίων. Ἄν δὲ κατὰ κανόνα πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν τὴν δημιουργίαν ἄνευ ἀνάγκης ὁμωνυμιῶν, πολλῶ μᾶλλον ἐπιβάλλεται τοῦτο εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, διότι τὸ εὐρυτανικὸν χωρίον εἶναι ἡ κοιτὶς τῆς οἰκογενείας τοῦ Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου, ἡ δ' ἐπί-

θεις τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος καὶ εἰς ἄλλο χωρίον θὰ γεννᾷ ἐνδοιασμὸν περὶ τοῦ ὁπότερον εἶναι ἡ πατρὶς τοῦ ποιητοῦ καὶ τῶν ἀρματωλῶν προγόνων του.

Ἄν καὶ δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένον, δὲν εἶναι δ' ὅμως καὶ ἀπίθανον ὅτι τὸ σημερινὸν ὄνομα τῆς κοινότητος προῆλθεν ἐκ λόγου ἀναφερομένου εἰς τὴν οἰκονομικὴν διοίκησιν τῆς χώρας κατὰ τοὺς μέσους χρόνους, δηλοῦν ἴσως τὴν ὑπὸ τοῦ χωρίου ὀφειλομένην ἐνιαυσίαν καταβολὴν τοιαῦτα ὀνόματα περιεσώθησαν ὀλίγιστα, καὶ ὀφείλομεν διὰ τοῦτο νὰ τὰ διατηρῶμεν ὡς ἱστορικὰ μνημεῖα. Ἄλλ' ἐπειδὴ φαίνεται ὅτι τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἐπιθυμεῖ τὴν μεταβολὴν αὐτοῦ, ὑπολαμβάνον ὅτι ἐνδέχεται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐνέχον εὐτελῆ τινα ἔννοιαν, ἠθέλομεν προτείνῃ νὰ προκριθῇ ὁ βυζαντινὸς τοῦ ὀνόματος τῆς καρδίας τύπος *καλιδάριον*, καὶ νὰ μετονομασθῇ ἡ κοινότης Καλιδαρίου.

*
**

Τσουφλάρι (Σοφιάς)

Ἄρ. 72 (21 Φεβρουαρίου 1915).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.— Ἐπιστρέφονται δύο ἀντίγραφα τοῦ ὑπ' ἄρ. 2 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Ἄν καὶ σφόδρα ἀμφίβολος εἶναι ἡ ἐτυμολογία τῆς τοπωνυμίας Τσουφλάρι ἐκ λέξεως τουρκικῆς σημαίνουσης ὄμιλον ἢ χώραν σοφῶν, ἀλλ' ὅμως τὸ γεγονός, ὅτι ἤδη πρὸ ἐτῶν ὠρίσθη διὰ Β. Διατάγματος νὰ μετονομασθῇ τὸ χωρίον Σοφιάς καὶ ἡ μετονομασία αὕτη σχεδὸν καθ' ὁλοκληρίαν ἐπεκράτησε, συνηγορεῖ ὑπὲρ ἐγκρίσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Τσουφλαρίου, ἀφοῦ μάλιστα οὐδένα ἔχει λόγον ἢ διατήρησις τοῦ κακοφώνου τουρκικοῦ ὀνόματος.

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Ῥίζα.

Ἄρ. 92 (28 Μαρτίου 1915).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.— Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφο τῆς ὑπ' ἄρ. 12 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ῥίξης.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ῥίξης (τοῦ τέως δήμου Ναυπακτίδος)

ἀποφασίσαν νὰ μετονομάσῃ τὴν κοινότητα, ἠθέλησεν ἴσως νὰ δηλώσῃ διὰ τοῦ νέου ὀνόματος (Μαμάκου - Ρίζης), ὅτι εἰς τὴν κοινότητα εἶναι προσηρητημένος καὶ ὁ συνοικισμὸς Μαμάκου, σπουδαιότερος τῶν ἄλλων συνοικισμῶν, καὶ λόγῳ μὲν ἀριθμοῦ κατοίκων ἴσος περίπου πρὸς τὴν ἔδραν τῆς κοινότητος, πλεονεκτῶν δὲ ταύτης ἐν ἄλλοις, ὥστε νὰ κριθῆ ἀναγκαῖον νὰ προταχθῆ τὸ ὄνομα αὐτοῦ τοῦ τῆς ἔδρας τῆς κοινότητος. Τοιαῦται δ' ὅμως μετονομασίαι νομίζομεν, ὅτι ἀντίκεινται πρὸς τὸν σκοπὸν εἰς ὃν ἀπέβλεψεν ὁ νομοθέτης, ἐπιτρέψας εἰς τὰ κοινοτικά συμβούλια τὴν ἐκλογὴν νέου ὀνόματος τῆς κοινότητος, ἂν ὑπῆρχε λόγος τις σπουδαῖος ἐπιβάλλων τὴν μετονομασίαν.

*
* *

Παλαιοκάτουνον (Κροκύλειον)

Ἄρ. 44 (27 Ὀκτωβρίου 1914) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 37297 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 8 Ὀκτωβρίου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ἐπισημειωτικὴ διαταγὴ τοῦ ὑπουργείου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἡ θέσις τοῦ Κροκυλείου, καθὼς καὶ τῶν ἄλλων πολιχνῶν τῆς Ἐπικτήτου Αἰτωλίας, τὰς ὁποίας μνημονεύει μόνος ὁ Θουκυδίδης (Γ' 96,1) δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένη, οὐδ' ὑπάρχουσι πιθανότητες, ὅτι θὰ ἐξακριβωθῆ ποτε. Ἐπειδὴ δὲ τὸ Παλαιοκάτουνον ἦτο ἡ χειμερινὴ ἔδρα τοῦ καταργηθέντος δήμου Κροκυλείου, καὶ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου τούτου σφύζονται λείψανα ἀρχαίου συνοικισμοῦ, ἡ Ἐπιτροπεία φρονεῖ, ὅτι δύναται νὰ ἐγκριθῆ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Παλαιοκατούνου, ὅπως τὸ χωρίον μετονομασθῆ Κροκύλειον ἂν καὶ τὸ σημερινὸν ὄνομα αὐτοῦ σχηματισθὲν ἀπὸ τοῦ *κατοῦνα*, λέξεως ἣτις κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους ἐσήμαινε τόπον στρατοπεδεύσεως, ἔχει ἴσως ἱστορικὸν τινα λόγον.

*
* *

Λεπιανὰ

Ἄρ. 68 (15 Φεβρουαρίου 1915.) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914 — Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀρ. 20 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Λεπιανῶν καὶ τὰ συνημμένα αὐτῆ.

Ὁ κυριώτατος λόγος, δι' ὃν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Λεπιανῶν

ἔκρινεν ἀναγκαίαν τὴν μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος, εἶναι ὅτι τοῦτο «δοθὲν εἰς χρόνους δουλείας τοῦ ἑλληνικοῦ γένους δὲν προ-»
 «σῆκει νὰ διατηρηθῆ καὶ ἐφεξῆς.» Ἄλλ' οὐδαμῶς εἶναι βεβαιωμένον
 ὅτι τὸ ὄνομα Λεπιανὰ ἐτέθη ἐν χρόνοις δουλείας· ναὶ μὲν ἡ προέλευσις
 αὐτοῦ εἶναι ἀσαφὴς ἔτι, οὐδ' εἶναι ἐξηκριβωμένον ἂν ἔχη σχέσιν τινὰ
 ἱστορικὴν ἢ γλωσσικὴν πρὸς ὅμοια ὀνόματα πλησίον τόπων, οἷον Ἐπαι-
 νιανὰ τοῦ τέως δήμου Ἀγραφῶν, Λεπενοῦ τοῦ τέως δήμου Στράτου,
 Λεπενίτσα τοῦ τέως δήμου Λάκμωνος, Καρβουνολεπενίτσα τοῦ τέως δή-
 μου Πιαλίων, ἢ πρὸς τὸ δμώνυμον χωρίον τῶν Τσουμέρκων (ἐν τῷ
 τέως δήμῳ Ἀγνάντων). Ἄλλ' ἐκ τῆς ἀγνοίας τοῦ ἐτύμου αὐτῶν ὀρμώ-
 μενοι, δὲν δυνάμεθα ἀνενδοιάστως νὰ συναγάγωμεν τὸ πόρισμα, ὅτι
 ἐπεβλήθησαν ὑπὸ βαρβάρων κατακτητῶν. Πρὸς ἐκλογὴν δὲ τοῦ πρὸς
 ἀντικατάστασιν τοῦ τῶν Λεπιανῶν ὀνόματος Ἀπεραντίας, καθωδήγη-
 σεν ἡ ὀνομασία τοῦ καταργηθέντος δήμου Ἀπεραντίων, εἰς ὃν περιε-
 λαμβάνοντο τὰ Λεπιανὰ. Ὡς λίαν εὐλογοφανῶς παρατήρησεν εἰς τῶν
 κοινοτικῶν συμβούλων, «ἀφοῦ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ τέως δήμου
 » Ἀπεραντίων οὐδαμοῦ σφύζονται τοιαῦτα ἐρείπια, μαρτυροῦντα ὑπαρ-
 » ξιν ἀρχαίας πόλεως ἢ συνοικισμοῦ, ὅπως μορφωθῆ γνώμη, ὅτι ἡ πό-
 » λις Ἀπεραντία ἔκειτο ἀλλαχοῦ ἢ ἐν τῇ θέσει Παλαιόκαστρον, πάντως
 » ἡ πόλις αὕτη ἔκειτο ἐν τῇ εἰρημένῃ θέσει. Ἐὰν δὲ παραδεχθῶμεν
 » ἐναντίαν γνώμην, ὅτι ἀστόχως καὶ ἀμελετήτως ἀπεδόθη εἰς τὸν τέως
 » δήμον τὸ ὄνομα τῶν Ἀπεραντίων, ἀνάγκη νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι οἱ
 » δόντες ἐν ἀρχῇ τὸ ὄνομα τοῦτο εἰς τὸν δήμον δὲν ἦσαν ἐπαρκῶς πα-
 » ρεσκευασμένοι διὰ μελέτης ἀρχαιολογικῆς, ὅπερ εἶναι ἄτοπον λίαν νὰ
 » παραδεχθῶμεν.» Ἡ παρατήρησις εἶναι ὀρθοτάτη. Ἀληθῶς ἂν ὁ δήμος
 Ἀπεραντίων (ἢ ὀρθότερον Ἀπεραντῶν) ἐκλήθη ἀπὸ τῆς ἐν τῇ περιοχῇ
 του κειμένης ἀρχαίας κώμης Ἀπεραντίας, ἢ θέσις ταύτης δὲν πρέπει νὰ
 ζητηθῆ οὔτε παρὰ τὴν πρωτεύουσαν αὐτοῦ Γρανίτσαν, οὔτε παρὰ τι
 ἄλλο τῶν ἀποτελούντων αὐτὸν χωρίων, ἀλλ' εἰς τὰ Λεπιανὰ· διότι ἐκεῖ
 καὶ λείψανα ἀρχαίων τειχῶν σφύζονται καὶ ἐκάστοτε κατὰ τὰς γεωργικὰς
 σκαφὰς εὐρίσκονται καὶ νομίσματα καὶ ἄλλα εὐρήματα, μαρτυροῦντα
 ὅτι ὑπῆρχε κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἱστορικοὺς χρόνους συνοικισμός. Ἄλλ'
 ὁ συνοικισμὸς οὗτος πάντως δὲν ἀνήκεν εἰς τὴν χώραν τῶν Ἀπεραν-
 τῶν. Ἄν δὲ καθ' ὃν χρόνον ἐδόθησαν τὰ ὀνόματα τῶν δήμων ὅτε ἀτε-

λέσεται ἦσαν αἱ μελέται περὶ τῆς ἱστορικῆς γεωγραφίας τῆς Ἐπικτήτου Αἰτωλίας, ὠνομάσθη ἐσφαλμένως ὁ δῆμος, νῦν δὲν πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ τὸ σφάλμα τοῦτο. Διότι σήμερον τοῦτο τοῦλάχιστον γινώσκουμεν ἀσφαλῶς, ὅτι ὁ δῆμος Ἀπεραντίων δὲν ἔκειτο ἐκεῖ, ὅπου τὸ πάλαι ὄκει τὸ ἔθνος τῶν Ἀπεραντῶν. Τὴν χώραν τῶν Ἀπεραντῶν διέσχισε πιθανῶς ὁ νῦν καλούμενος ποταμὸς Μέγδοβας, ὁ δὲ δῆμος Ἀπεραντίων εὐρίσκεται μᾶλλον εἰς τὴν χώραν τῶν Ἀγραίων, ἤτοι ΒΔ τῆς τῶν Ἀπεραντῶν, παρὰ τὸν Ἀχελῷον.

*
* *

Κρικέλλον

Ἄρ. 82 (16 Μαρτίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49175 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 9 Ἰανουαρίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ὑπ' ἄρ. 6023 ἐγγραφοῦ τῆς νομαρχίας Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας μετὰ τοῦ συνημμένου ἀντιγράφου τοῦ πρακτικοῦ τῆς κοινότητος.

Τὸ Κρικέλλον εἶναι καλλίστη ἑλληνικὴ τοπωνυμία, προσελθοῦσα ἐκ τοῦ βυζαντινοῦ τύπου τοῦ ὑποκοριστικοῦ τοῦ κρικός (κρικέλλιον). Ὅθεν οὐδεὶς ὑπάρχει ἀποχρῶν λόγος πρὸς μεταβολὴν αὐτῆς, οὐδὲ κἂν πρόκειται περὶ ἐπαναφορᾶς ὀνόματος ἀρχαίας πόλεως, ἀντικατασταθέντος ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ. Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ἀποφασίσαν νὰ μετονομασθῇ ἡ κοινότης Κρικέλλου κοινότης Εὐρυτάνων, ἠθέλησεν ἀναμφιβόλως διὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ νὰ διατηρήσῃ τὴν ὀνομασίαν τοῦ καταργηθέντος δήμου τοῦ ὁποίου τὸ Κρικέλλον ἦτο πρωτεύουσα· διότι ἡ προσαγομένη αἰτιολογία, ὅτι «ἡ ἔδρα τοῦ ἀρχαίου βασιλείου τοῦ Εὐρύτου ὑπῆρχεν ἐν τῇ θέσει Φαντίνου καὶ εἰς τὸ ὄριον τῆς κοινότητος » Κρικέλλου, » εἶναι παντελῶς ἀστήρικτος. Ἡ πόλις Οἰχαλία, ἡ μυθικὴ ἔδρα τοῦ Εὐρύτου, τοῦ ἐπωνύμου ἥρωος τῶν Εὐρυτάνων, δὲν γινώσκουμεν ποῦ ἔκειτο· ἀλλ' οὐδ' αὐτὰ τὰ ὄρια τῆς χώρας, ἦν ὄκει τὸ ἔθνος τῶν Εὐρυτάνων, εἶναι ἐξηκριβωμένα.

*
* *

Κεφαλόβρυσον (Θέρμον)

Ἄρ. 71 (18 Φεβρουαρίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 4976 ὑπουργικοῦ ἐπισημειωτικοῦ ἐγγράφου τῆς 9 Ἰανουαρίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ μνημονευθὲν ἐγγραφοῦ μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Μετὰ τὰς ἐν Κεφαλοβρούσῳ κατὰ τὸ 1897 ἀρξαμένας ὑπὸ τοῦ κ.

Γ. Σωτηριάδου ἀνασκαφὰς καὶ τὴν περιφανῆ βεβαίωσιν τῆς θέσεως τοῦ κοινοῦ ἱεροῦ τῶν Αἰτωλῶν, ἦτο ἐνδεδειγμένη ἢ ἀπόδοσις τοῦ ὀνόματος τοῦ Θέρμου εἰς τὸ Κεφαλόβρυσον. Ὅθεν ὀρθὴν καὶ δικαίαν κρίνομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κεφαλοβρύσου περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος.

*
**

Μπιλοκωμίτη

Ἄρ. 53 (12 Νοεμβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 28365 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 7 Αὐγούστου.—Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἄρ. 76 αἴτησις τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Μπιλοκωμίτης.

Ἡ αἴτησις τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Μπιλοκωμίτης, ζητοῦντος πληροφορίας περὶ τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς σημασίας τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος, ἐμφαίνει λελογισμένην καὶ μεθοδικὴν ἐνέργειαν, ἣτις εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προηγήται πάσης ἀποφάσεως περὶ μετονομασίας. Διότι πρὸ τῆς ἑξακριβώσεως τοῦ ἱστορικοῦ λόγου καὶ τῆς σημασίας τοπωνυμίας τινός, ἢ μεταβολῆ αὐτῆς ἐλέγχεται πρόωρος καὶ ἀκροσφαλῆς. Ὅτι ἡ Μπιλοκωμίτη κατέχει τὴν θέσιν ἀρχαίας ἑλληνικῆς πόλεως, ὡς ὑποθέτει ὁ κύριος πρόεδρος, φαίνεται πιθανώτατον, ἕνεκα τῶν σφζομένων μέχρι τοῦδε ἐν τῇ περιοχῇ αὐτῆς ἀρχαίων ἀρχιτεκτονικῶν λειψάνων. Ἄν ἦτο γνωστὸν τίς ἢ ἀρχαία αὕτη πόλις, ἴσως θὰ ἠδυνάμεθα νὰ καθοδηγηθῶμεν ἐκ τοῦ ὀνόματος εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ἱστορίας αὐτῆς. Ἀλλὰ τὰ τῆς τοπογραφίας τῆς Ἐπικτήτου Αἰτωλίας εἶναι ἀσαφῆ καὶ ἀνεξερεύνητα τὰ πολλά. Περὶ δὲ τοῦ σημερινοῦ ὀνόματος τοῦτο μόνον δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν μετὰ τινος βεβαιότητος, ὅτι τὸ πρῶτον συνθετικὸν αὐτοῦ εἶναι τὸ οὐδέτερον σλαβικοῦ ὀνόματος *μπέλο* = λευκὸν (προφερόμενον ὅταν εἶναι ἄτονον κατὰ τὴν βορειοἑλληνικὴν φωνητικὴν *μπίλου*), τὸ δὲ δεύτερον πιθανῶς τὸ ἑλληνικὸν *κωμίτης*.

*
**

Ἅγιος Βασίλειος (Θύρρειον).

Ἄρ. 26 (25 Σεπτεμβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 31866 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Αὐγούστου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 80 ἀναφορὰ τῆς κοινότητος μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἁγίου Βασιλείου τοῦ τέως δήμου Ἀνακτοριῶν ὅπως μετονομασθῆ ἡ κοινότης Θύρρειον εἶναι ὀρθή· διότι διὰ τῆς μετονομασίας ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀποφεύγεται ἡ σύγχυσις ἐκ τῆς χρήσεως κοινοτάτης τοπωνυμίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀποδίδεται εἰς τὴν κοινότητα ἀρχαῖον ὄνομα ἐπισήμου ἀκαρνανικῆς πόλεως, τῆς ὁποίας τὴν θέσιν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα κατέχει ὁ Ἅγιος Βασίλειος.

ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ ΚΑΙ ΗΛΙΔΟΣ

Γαῖδουριάη (Καλλιθέα Πατρῶν)

Ἄρ. 73 (23 Φεβρουαρίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 5 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Γαῖδουριάη περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος δι' εὐφημοτέρου εἶναι εὐλογιατὴ, περὶ τῆς ἐκλογῆς δ' ὅμως τοῦ νέου ὀνόματος (Καλλιθέα) ἠδύνατο νὰ παρατηρήσῃ τις, ὅτι τοῦτο εἶναι κοινόν, διότι τὸ αὐτὸ φέρουσι καὶ προάστειον τῶν Ἀθηνῶν καὶ κοινότης τῆς Δωριδος. Ἀλλὰ διὰ τῆς προσθήκης ἑνὸς τοπικοῦ προσδιορισμοῦ, Καλλιθέα Πατρῶν, ἀποφεύγεται πᾶσα σύγχυσις, καὶ εἶναι πάντως πολλῶ προτιμότερον τοῦ σημερινοῦ δυσφήμου τὸ νέον καίπερ μακρότερον ὄνομα.

*
* *

Πορετσοῦ

Ἄρ. 31 (25 Σεπτεμβρίου 1914).—Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἄρ. 33201 διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου τῆς 30 Αὐγούστου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 13575 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἀχαΐας καὶ Ἡλιδος μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἡ Ἐπιτροπεία οὐδὲν ἔχει νὰ προσθέσῃ εἰς τὴν εὔστοχον παρατήρησιν τοῦ νομάρχου Ἀχαΐας καὶ Ἡλιδος, ὅτι τὸ κοινοτικὸν συμ-

βούλιον Πορετισοῦ διὰ τῆς μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Πορετισὸν Γερμοτσάνην, προσέθηκε καὶ ἄλλο βαρβαρικὸν ὄνομα εἰς τὸ ὑπάρχον, ἀντὶ τὰ ζητήσῃ κατάλληλον ἑλληνικόν. Τὸν κακόζηλον τοῦτον σχηματισμὸν τοῦ πολυσυλλάβου συνθέτου ὀνόματος, ἀποκρούει, ὡς εἰκός, πάσῃ δυνάμει καὶ ἡ Ἐπιτροπεία.

*
* *

Κλαπατισοῦνα (Πλατανιώτισσα)

Ἄρ. 30 (24 Σεπτεμβρίου 1914)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 32819 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 30 Αὐγούστου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 13577 ἀναφορὰ τοῦ νομαρχοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος καὶ τὰ συνημμένα ταύτη.

Τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κλαπατισούνης περὶ μετονομασίας αὐτῆς εἰς Πλατανιώτισσαν κρίνομεν εὐστοχόν. Τὸ σημερινὸν τοῦ χωρίου ὄνομα εἶναι πιθανῶς σλαβικόν, οὐδεμίαν δ' ἔχει ἱστορικὴν σημασίαν. Προσφορωτάτη δ' εἶναι ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ διὰ τῆς ἐπικλήσεως τῆς Παναγίας, τῆς τιμωμένης ἐν τῷ κοιλώματι τῆς θαυμαστῆς πλατάνου τοῦ χωρίου. Καὶ ὅτι μὲν τὴν πλάτανον ταύτην μνημονεῦει ἀρχαῖος τις συγγραφεύς, ὡς ἐβεβαίωσε τὸν πρόεδρον τῆς κοινότητος λόγιός τις, εἶναι ἀνακριβές—ἴσως ἐσύγχυσεν οὗτος ταύτην πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Θεοφράστου, τοῦ Πausανίου καὶ τοῦ Πλινίου ἀναφερομένην παλαιωτάτην πλάτανον τῶν ἀρκαδικῶν Καφνῶν—ἀλλ' οὐδὲν ἦττον ἡ πλάτανος τῆς Κλαπατισούνας εἶναι συνυφασμένη πρὸς δημῶδεις θρησκευτικὰς παραδόσεις, καὶ μεγάλη σημασία ἀποδίδεται εἰς αὐτὴν ὑπὸ νεωτέρων ἀλλοδαπῶν περιηγητῶν καὶ φυσιοδιφῶν. (L. Ross, H. Ulrich, V. Hehn).

*
* *

Βερσιτσι. Δεχούνη (Σεῖραι)

Ἄρ. 48 (12 Νοεμβρ. 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 36889 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 10 Ὀκτωβρίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 15312 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ, ἀναφορὰς τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Βερσιτισίου καὶ ἀντιγράφου τῆς πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Ἡ ἀρκαδικὴ πόλις Σεῖραι, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Βερσιτισίου ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν κοινότητα, ἔκειτο

μὲν ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ τέως δήμου Ψωφίδος, εἰς ὃν καὶ τὸ Βερσίτσι ὑπήγετο ἄλλ' ἢ θέσις αὐτῆς, ὀριζομένη ἀκριβῶς ὑπὸ τοῦ Πausανίου διὰ τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ τῆς ἀρχαίας Ψωφίδος, ἦτο ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Λιόπεση, ἐγγὺς τοῦ Λεχούνη. Ὅθεν τὸ ὄνομα νομίζομεν, ὅτι προσήκει μᾶλλον εἰς τὴν κοινότητα Δεχουνίου.

*
**

Δελήμπαλη (Ἐφύρα).—Κούλλογλη (Οἰνὴ).

Ἄρ. 36 (26 Σεπτεμβρ. 1914.)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 35943 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Σεπτεμβρίου.—Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἄρ. 195 αἴτησις τῆς κοινότητος τῆς 12 Σεπτεμβρίου.

Εἶναι εὐλόγος ἡ αἴτησις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Δελήμπαλη, ζητοῦντος τὴν ὑπόδειξιν ἑλληνικοῦ τινος ὀνόματος τῆς κοινότητος πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ σημερινοῦ τουρκικοῦ, τοῦ ὑπενθυμίζοντος ὅτι Τοῦρκός τις ἀσημότατος ἦτό ποτε ἰδιοκτῆτης τοῦ χωρίου. Ἀλλὰ τὸ Δελήμπαλη φαίνεται ὅτι δὲν εἶναι πολὺ παλαιὸς συνωνυμισμὸς, ἐκτὸς ἂν κατέχη τὴν θέσιν μιᾶς τῶν πολλῶν ἀγνώστων κωμῶν, τῶν ἀποτελουσῶν κατὰ τὴν ἀρχαιότητα τὴν πολιτείαν τῶν Ἡλείων ὅθεν ἀρχαῖον ὄνομα αὐτοῦ εἶναι μάταιον νὰ ζητῆται. Ἐπειδὴ δ' ὅμως τὸ πλησίον τοῦ Δελήμπαλη χωρίον Κούλλογλη κεῖται παρὰ τὴν ἀρχαίαν πόλιν Οἰνὴν, ἢ κατὰ τὴν ἡλιακὴν διάλεκτον Βοινῶν, αὕτη δὲ εἶχεν ἀντικαταστήσῃ κατὰ τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα τὴν Ἐφύραν (ἢ Ἐφύραν) τῶν ὁμηρικῶν χρόνων, δὲν νομίζομεν ἄτοπον νὰ λάβῃ ἡ κοινότης Δελήμπαλη τὸ ὄνομα τῆς Ἐφύρας. Τὸ δὲ ἑλληνοτουρκικὸν ὄνομα Κούλλογλη (τὸ δηλοῦν ὅτι ἦτό ποτε τὸ χωρίον ἰδιοκτησία υἱοῦ ἢ ἐγγόνου ἀνθρώπου πεπρωμένου τὴν χεῖρα) ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ ἀρχαίου Οἰνὴ.

*
**

Τουρκοχωῖρι (Ἐρμανθία)

Ἄρ. 77 (24 Φεβρουαρίου 1915.)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 3 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Τουρκοχωρίου.

Τὸ χωρίον Τουρκοχωῖρι, λαβὼν τὸ ὄνομα τοῦτο ἐπὶ τουρκοκρατίας ἀπὸ ἐγκατεστημένων ἐν αὐτῷ Τούρκων, οὐδεὶς λόγος ὑπῆρχε νὰ τὸ

διατηρήσῃ μετὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν, ἀφ' ὅτου οὐδείς πλέον Τοῦρκος παρέμεινεν ἐν αὐτῷ· διότι καίπερ οἰκούμενον ἔκτοτε ὑπὸ ἀμιγυῶς ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ παρεῖχε διὰ τοῦ ὀνόματος ψευδῆ παράστασιν τῆς ἐθνολογικῆς συστάσεως αὐτοῦ, ἐνῶ δὲν ἐπρόκειτο τοῦλάχιστον νὰ περιωθῆ δι' αὐτοῦ ἡ μνήμη ἀξιολόγου τινὸς ἱστορικοῦ γεγονότος. Ὅθεν ὀρθοτάτη εἶναι ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ μετονομασίας, τὸ δὲ νέον ὄνομα Ἑρμανθία νομιζόμεν προσφυῶς ἐκλελεγμένον. Καὶ δύνανται μὲν βεβαίως πλείστα χωρία τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος καὶ τῆς Ἀρκαδίας, ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἑρμανθίου ἢ παρὰ τὸ ῥεῦμα τοῦ ὁμωνύμου ποταμοῦ, ν' ἀξιώσωσι μετ' ἴσων δικαιωμάτων νὰ λάβωσιν ἄλλο ἐσχηματισμένον ἐκ τῆς ἀρχαίας ταύτης γεωγραφικῆς ὀνομασίας. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν κωλύει ὅπως ἐγκριθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Τουρκοχωρίου, τοῦ προτείναντος πρώτου εὐφωνον ὄνομα, ὅπερ δὲν εἶναι ὄνομα ἀρχαίας πόλεως ἢ κόμης, ὅτε θ' ἀπαιτεῖτο νὰ ἐξακριβωθῇ ἡ τοπικὴ σχέσις αὐτῆς πρὸς τὸ σημερινὸν χωρίον.

*
**

Μαζαράκι. Χαλαμπρέζα. Μποκοβίνα.

Ἄρ. 87 10 Μαρτίου 1915.) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 12 ἀναφορά τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Μαζαρακίου.

Τὰ ὀνόματα τῆς κοινότητος Μαζαρακίου καὶ τῶν προσηρητημένων εἰς αὐτὴν συνοικισμῶν Χαλαμπρέζας καὶ Μποκοβίνας διατηροῦσι ζῶσαν τὴν ἱστορικὴν παράδοσιν γεγονότων, περὶ ὧν οὐδεμίαν ἄλλοθεν ἔχομεν μαρτυρίαν ἢ ἔνδειξιν τινα. Εἶναι δὲ τὰ γεγονότα ταῦτα ἢ ἐποίκησις, ἄγνωστον κατὰ τίνα ἐποχὴν τῶν μέσων χρόνων, ἢ ἄλλη τις οἰαδήποτε συνάφεια πρὸς τοὺς τρεῖς γειτονικοὺς συνοικισμοὺς ἀνθρώπων ἀνηκόντων εἰς τρεῖς διαφόρους ἐθνότητας. Εἰς μὲν τὸ Μαζαράκι Ἀλβανῶν, εἰς τὴν Χαλαμπρέζαν Καλαβρῶν (ἦτοι Ἑλλήνων τῆς κάτω Ἰταλίας) καὶ εἰς τὴν Μποκοβίαν Βλάχων τῆς Μποκοβίνας. Ἐξ ἀφετηρίας δὲ τῶν σημερινῶν τοπωνυμιῶν τούτων, μεταγενέστεραι ἔρουναι, ὑποβοηθούμεναι ὑπὸ ἐνδεχομένης εὐρέσεως νέων

ιστορικῶν πηγῶν, θὰ διευκρινήσωσιν ἂν· ἡ ζῶσα παράδοσις ἀναφέρεται εἰς ἐποικήσιν ὁμάδων ἢ μεμονωμένων ἀτόμων ἢ εἰς ἄλλην τινα σχέσιν αὐτῶν πρὸς τοὺς τόπους. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐκ μόνων τῶν τοπωνυμιῶν δυνάμεθα νῦν νὰ συνάγωμεν εἶναι ὅτι τὸ μὲν Μαζαράκι θὰ ἔλαβε τὸ ὄνομα ἔκ τινος κατοίκου τοῦ χωρίου τῆς βορείου Ἀλβανίας Μάζι, ἢ ἔξ ἐποικήσεως Ἀλβανῶν ἐκ τοῦ χωρίου τούτου, ἴσως ἐκ τῶν κατελθόντων εἰς τὴν Ἑλλάδα Μαζαίων (ἄλβανιστὶ Μαζαράκ) κατὰ τὸ τέλος τοῦ ΙΔ' αἰῶνος ὑπὸ τὸν φύλαρχον Λιώσαν· ἢ δὲ Χαλαμπρέζα ὅτι θὰ ὠνομάσθη ἀπὸ κυρίας ποτὲ τοῦ χωρίου, Ἑλληνίδος τῆς κάτω Ἰταλίας, ἢ ἀπὸ Ἑλλήνων ἐκεῖθεν εἰς αὐτὸ ἐποικήσαντων· εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι συχνὴ ἦτο ἡ ἐπικοινωνία κατὰ τοὺς μέσους χρόνους τῶν ἐν Ἀχαΐᾳ μετὰ τῶν ὑπὸ τὴν βυζαντινὴν κυριαρχίαν διατελουσῶν χωρῶν τῆς κάτω Ἰταλίας· ταύτην ὑπεμφαίνουσιν αἱ ἱστορικαὶ παραδόσεις, ἢ φερομένη ἐν τῷ Χρονικῷ τῆς Μονεμβασίας, ὅτι οἱ κάτοικοι τῶν Πατρῶν μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Ἀβάρων ἐξοκίσθησαν εἰς Καλαβρίαν καὶ ἀποκατεστάθησαν πάλιν μετὰ δύο αἰῶνας εἰς τὴν πατρίδα των ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Νικηφόρου τοῦ παλαιοῦ (κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Θ' αἰῶνος)· καὶ ἡ περὶ ἐποικήσεως τρισχιλίων Πατρέων εἰς Ἀπουληΐαν ἐπὶ τοῦ βασιλέως Βασιλείου τοῦ Μακεδόνο· πολλά δ' ἄλλως παραδείγματα ἀναφέρονται γνωρίμων ἀνδρῶν ἐκ τῆς Κάτω Ἰταλίας ἐλθόντων εἰς τὴν Πελοπόννησον. Προσέτι δ' ὁ τύπος τοῦ ἐθνικοῦ Χαλαβρέζα ἀντὶ Καλαβρέζα, προδήλως δεικνύων τὴν ἐπίδρασιν τῆς τοςκανικῆς διαλέκτου (διὰ τὴν προφορὰν τοῦ ca ὡς ha), μετὰγει ὑμᾶς εἰς τοὺς χρόνους καθ' οὓς ἐδέσποζον τῆς Ἀχαΐας οἱ Φλωρεντινοὶ Ἀτζαϊῶλαι, καὶ δὴ ὅτε λατῖνοι ἀρχιεπίσκοποι καὶ κύριοι τῶν Πατρῶν ἦσαν Ἄγγελος ὁ Α' (1365-1367) καὶ Ἄγγελος ὁ Β' (1395-1405) οἱ Ἀτζαϊῶλαι. Ἀλλὰ ταῦτα εἶναι ζητήματα, τὰ ὁποῖα πληρεστέρα ἔρευνα δυνατὸν νὰ ἐξακριβώσῃ. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει καθῆκον ἔχομεν ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ θίγωμεν, ἀλλ' εὐσεβῶς νὰ διατηρῶμεν τοπωνυμίας, αἵτινες δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς ἱστορικὰ μνημεῖα πολύτιμα. Ἄλλως δὲ ἡ προτεινομένη μετονομασία δὲν φαίνεται ἡμῖν πρόσφορος. Φολόην πόλιν ἀρκαδικὴν μνημονεύουσι μεταγενέστεροί τινες συγγραφεῖς, ὡς ὁ Πλίνιος καὶ ὁ Στέφανος ὁ Βυζάντιος, ἀλλ' ἄγνωστον εἶναι ποῦ ἔκειτο αὕτη· εἰς δὲ

τοῦ ὄρους Φολόης τὴν περιοχὴν, καίτοι δὲν εἶναι ἀσφαλῶς ἐξηκριβωμένα τὰ ὄρια αὐτῆς, περιλαμβάνονται πολλὰ σημερινὰ χωρία, τούτου δ' ἔνεκα δὲν θὰ ἦτο σκόπιμον εἰς ἓν μόνον αὐτῶν ν' ἀποδοθῇ τοῦ ὄρους τὸ ὄνομα.

*
* *

Στραβοκέφαλον (Κλαδεοχώρι).

'Αρ. 40 (10 Ὀκτωβρίου 1914).—'Επὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 38179 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 2 Ὀκτωβρίου. —'Επιστρέφεται τὸ ἔγγραφο τοῦ ὑπουργείου μετὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 52 ἀναφορᾶς τῆς κοινότητος.

Τὸ χωρίον Στραβοκέφαλον τοῦ τέως δήμου Ὀλυμπίων κεῖται εἰς κοιλάδα τοῦ Κλαδέου, οἱ δὲ περίξ λόφοι δὲν παρουσιάζουν ἔξαιρετικὴν τινα ὁμοιότητα πρὸς τὸ ὑπερκείμενον τῆς Ὀλυμπίας Κρόνιον. Ἄλλως δὲ ἐπειδὴ καὶ ὁ λόφος οὗτος ἀπέχει περὶ τὰ 5 χιλιόμετρα τοῦ χωρίου, νομίζομεν ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Στραβοκεφάλου περὶ μετονομασίας τοῦ χωρίου εἰς Κρόνιον, δὲν δικαιολογεῖται ἐπαρκῶς· διότι εἰς τὴν ἐκλογὴν νέου ὀνόματος χωρίου τινὸς πρέπει νὰ καθοδηγῇ στενὴ τις σχέσις πρὸς τὸ ὄνομα, εἴτε ἀπόδοσις δηλ. παλαιότερου ἀντικατασταθέντος ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ, εἴτε ἐπέκτασις τοῦ ὀνόματος θέσεώς τινος τῶν περὶ αὐτὸ εἰς ὅλον τὸ χωρίον, εἴτε ὄνομά τι τέλος δηλωτικὸν ἰδιαιτέρου τινὸς χαρακτηρισμοῦ τοῦ χωρίου. Τὰ δὲ αὐθαιρέτως ἐπιτιθέμενα ὀνόματα οὐδέποτε εὐδοκιοῦσιν· οὐδ' εἶναι ἔλπις ν' ἀντικαταστήσωσι μονίμως τὸ ἐκτριβόμενον, ὅσονδῆποτε δυσώνυμον καὶ ἂν εἶναι τοῦτο.

Δηλωτικὸν τῆς θέσεως τοῦ Στραβοκεφάλου θὰ ἦτο τὸ ὄνομα Κλαδεοχώρι, ὡς παροχθίου τοῦ ποταμοῦ Κλαδέου, καὶ ἂν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἤθελεν ἐγκρίνῃ τοῦτο, δὲν θὰ ἦτο ἄτοπος ἡ ἀντικατάστασις δι' αὐτοῦ τοῦ σημερινοῦ ὀνόματος. Σημειωτέον δ' ὅτι τᾶλλα παρόχθια τοῦ Κλαδέου χωρία πλείοτερον ἀπέχουσι τοῦ ποταμοῦ, καὶ οὐδεμία παρίσταται ἀνάγκη μεταβολῆς τῶν ἑλληνικωτάτων ὀνομάτων αὐτῶν.

ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Χατζημουσταφᾶ (Εὐαγγελιστρια)

Ἄρ. 39 (5 Νοεμβρίου 1914.)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 35839 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 29 Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 12593 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας μετὰ τοῦ συνημμένου αὐτῇ πρακτικοῦ τῆς κοινότητος.

Διὰ τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους ἐκθέτομεν εἰς τὸ ὑπ' ἄρ. 50 καὶ ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν ἡμέτερον ἐγγραφον, περὶ τῶν ἀπὸ ἐκκλησιῶν ἢ μονῶν τοπωνυμῶν, ἢ Ἐπιτροπεία τῶν τοπωνυμῶν θεωρεῖ ὀρθὴν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κοκκῶνη περὶ ἀποβολῆς τοῦ τουρκοφώνου ὀνόματος τοῦ χωρίου Χατζημουσταφᾶ (τοῦ τέως δήμου Κορινθίων) καὶ μετονομασίας αὐτοῦ εἰς Εὐαγγελιστριαν. Τὸ αὐτὸ ὄνομα φέρει καὶ μικρὸς τις συνοικισμὸς ἐν Μεσσηνίᾳ (τοῦ τέως δήμου Ἀριστομένους), ἀλλ' ὁ λόγος οὗτος δὲν εἶναι σπουδαῖον ἐμπόδιον, ὅπως μὴ δοθῆ καὶ εἰς τὸ κορινθιακὸν χωρίον, τοῦ ὁποίου οἱ κάτοικοι ἐξέλεξαν αὐτοὶ τοῦτο, κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κοκκῶνη.

*
* *

Κούτου (Χελυδόριον)

Ἄρ. 81 (13 Μαρτίου 1915.)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 3936 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 29 Ἰανουαρίου — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 1097 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆς.

Δὲν εἶναι μὲν ἀκριβῆς ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κούτου, ὅτι ἡ κοινότης αὐτῶν κεῖται ἐγγύτερον πάσης ἄλλης εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Χελυδορέων· διότι ὁ κλάδος οὗτος τῆς Κυλλήνης, τὰ Χελυδόρεα, εἶναι τὸ νῦν καλούμενον Μαῦρον ὄρος, πλησιέστερα δ' εἰς αὐτὸ καὶ ἐπ' αὐτοῦ εἶναι ἄλλα χωρία (Γελίνη, Σοφιανά, Σκοῦπα). Ἄλλ' ἐπειδὴ τὰ χωρία ταῦτα δὲν πρόκειται νὰ μεταβάλωσιν ὄνομα, ἐνῶ ἡ κοινότης Κούτου φαίνεται θεωροῦσα ἀναγκαίαν τὴν ἀποβολὴν τοῦ σημερινοῦ ὀνόματος αὐτῆς, ὡς δυσφήμου ἴσως, δὲν κρίνομεν ἄτοπον τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς. Προτιμότερον δ' ὅμως νομίζομεν νὰ δοθῆ εἰς τὴν κοινότητα ὄνομα ἐσχηματισμένον ἀπὸ τοῦ ὄρους, νὰ

ὀνομασθῆ δηλ. Χελυδόριον, ὅπως μὴ ἄνευ ἀνάγκης ἢ αὐτῆ τοπωνυμία χρησιμοποιεῖται πρὸς δήλωσιν δύο διαφόρων τόπων ἐγγὺς κειμένων. Ἄλλως δὲ ὁ προτεινόμενος ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου τύπος τοῦ ὀνόματος ἢ Χελυδόρεα εἶναι πλημμελής, διότι ἡ ὀρθὴ ἔκφορὰ εἶναι κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν τοῦ οὐδετέρου (τὰ Χελυδόρεα).

*
*
*

Κάτω Φανάρι (Ὁρθολίθιον)

Ἄρ. 86 (6 Μαρτίου 1915.) Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914. — Ἐπιστρέφεται τὸ ὑπ' ἀρ. 15515 ἐγγραφοῦ τῆς νομαρχίας Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας.

Τὸ Κάτω Φανάρι, ἡ πρόην πρωτεύουσα τοῦ καταργηθέντος δήμου Δρυόπης, συνοικισθὲν κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους, μετὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν, ὠνομάσθη οὕτω πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ μικρὸν ἀπέχοντος φρουρίου Φαναρίου καὶ τοῦ ὁμωνύμου χωρίου, εἰς οὗ τὸ ὄνομα διὰ τὸν αὐτὸν λόγον προσετέθη ὁ τοπικὸς προσδιορισμὸς Ἀπάνω. Ἡ περὶ μετονομασίας αὐτοῦ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου εἶναι εὐλόγος, διότι ἡ τοπωνυμία Φανάρι εἶναι κοινὴ, εὐστοχωτάτῃ δὲ καὶ ἡ ἐκλογὴ τοῦ νέου ὀνόματος. Ὁρθῶς τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον δὲν ἐνέκρινε νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸ χωρίον τὸ τουρκικὸν ὄνομα Κάσι, ὡς κατ' ἀρχὰς ἐκαλεῖτο, ἀπὸ τῆς θέσεως ἐν ἣ ἐκτίσθη, προτιμῆσαν τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα Ὁρθολίθιον, τὸ τοῦ ὅρους δηλ. εἰς οὗ τὴν ἀκρόρειαν κεῖται.

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Μπεςίρι.—Μπολέτα (Παλλάντιον)

Ἄρ. 64 (14 Φεβρ. 1915.) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς 20 Σεπτεμβρ. 1914. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 3 πρόξις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μπεςιρίου.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μπεςιρίου περὶ μεταβολῆς τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος προσκρούει εἰς τοῦτο, ὅτι τὸ

ὄνομα τῆς ἀρκαδικῆς πόλεως Παλλαντίου, ὅπερ ἐξελέχθη πρὸς ἀντικατάστασιν, προσήκει μᾶλλον εἰς τὸ χωρίον Μπολέτα τῆς αὐτῆς κοινότητος. Διότι τοῦτο κεῖται ἐγγύτατα εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας πόλεως, εὐρισκόμενον δ' ἐπὶ στάσεως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Τριπόλεως Καλαμῶν εἶναι ὀρθὸν καὶ ἀναγκαῖον ν' ἀντικαταστήσῃ διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Παλλαντίου τὸ σήμερινὸν ξενόφωνον ὄνομα αὐτοῦ. Οὐδὲν ἦττον καὶ τὸ χωρίον Μπεσίρι δὲν πρέπει νὰ διατηρήσῃ τὸ ὄνομα τοῦτο, τουρκικὸν ὄν, ἀλλὰ πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ τὸ συμβούλιον δύναται νὰ ἐκλέξῃ εὐφωνόν τινα ἑλληνικὴν τοπωνυμίαν ἐκ τῶν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ χωρίου θέσεων.

*
*

Σήλυμνα. Ζαράκοβα.

Ἄρ. 63 (14 Φεβρουαρίου 1915).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.— Ἐπιστρέφονται αἱ πράξεις 3 τῆς κοινότητος Ζαράκοβης καὶ 5 τῆς κοινότητος Σηλύμνης.

Δύο κοινοτικά συμβούλια, τὸ τῆς Σηλύμνης καὶ τὸ τῆς Ζαράκοβης, ἔκριναν ἀναγκαίαν τὴν μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος τῶν οἰκείων κοινοτήτων, ἐξέλεξαν δὲ ἀμφοτέρω τὸ αὐτὸ ὄνομα, τὸ τοῦ παρακειμένου βουνοῦ τῶν Τρικόρφων. Τὸ ὑπερκείμενον τῆς Τριπόλεως τρικόρφον ὄρος, οὗ ἐγγὺς κεῖνται καὶ αἱ δύο κοινότητες, ἔχει μὲν εὐφωνον ὄνομα ἀπὸ τοῦ σχήματος δοθὲν εἰς αὐτό, καὶ συνδέεται πρὸς τὴν νεωτέραν ἱστορίαν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, διότι ἐν αὐτῷ ἐστρατοπέδευσαν οἱ Ἕλληνες κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς πολιορκίας τῆς Τριπόλεως καὶ ἠγειραν προμαχῶνας, τὸν Μάιον τοῦ 1821· ἀλλ' ἐπειδὴ πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν ὅσον ἔνεστι τὴν πολλαπλὴν χρῆσιν τῆς αὐτῆς τοπωνυμίας δι' εὐνοήτους πρακτικὸς λόγους, δὲν νομίζομεν σκοπίμους τὰς συμπιτούσας καὶ συγκρουομένας πρὸς ἀλλήλας ἀποφάσεις τῶν κοινοτικῶν συμβουλίων. Ἄλλως δὲ δὲν διαβλέπομεν ἐπείγουσαν τὴν ἀνάγκην μεταβολῆς τῶν σημερινῶν τοπωνυμιῶν. Ἡ Σήλυμνα εἶναι ἐπίσης γνωστὴ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν, διὰ τὴν συναφθεῖσαν αὐτοῦτι τὴν 18 Ἀπριλίου 1821 δίωρον μάχην, τὸ δ' ὄνομα αὐτῆς, καίτοι δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένη ἢ ἐτυμολογία του, φαίνεται ἑλληνικώτατον, ἐξ ἑλληνικῶν στοιχείων ἀπο-

τελούμενον. (Πρβλ. τὰ ἀρχαῖα ὀνόματα Σηλυβρία, Μέθυμνα, Κάλυμνα κτ.). Καὶ ἡ Ζαράκοβα, παρὰ τὴν σλαβικὴν κατάληξιν, ὑπενθυμίζει τὸν ἀρχαῖον Ζάρακα.

*
**

Κακούρη

Ἄρ. 60 (10 Ἰανουαρίου 1915.)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρ. 1914.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀρ. 4 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κακουρίου

Ὡς ἐκ τῆς πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κακουρίου περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος συνάγεται, οἱ κ. κ. σύμβουλοι ἔχουσι τὴν γνώμην ὅτι πρόσφορον πρὸς ἀντικατάστασιν σημερινῷ ἐκφυλλοφορητέου ὀνόματος δύναται νὰ εἶναι οἰονδήποτε ἄλλο, φθάνει μόνον νὰ εἶναι ἱστορικόν. Ἀλλὰ τοιαύτη ἐκλογή ὀνόματος δὲν εἶναι δεδικοιολογημένη, προσαπαιτεῖται δὲ ὁ μετονομαστέος συνοικισμὸς νὰ ἔφερεν ἄλλοτε τὸ ἀρχαῖον ἐκεῖνο ὄνομα ἢ τοῦλάχιστον νὰ κεῖται ἐγγύτατα τοῦ τόπου, ὅπου τὸ πάλαι ὑπῆρχε πόλις ἢ κώμη οὕτως ὀνομαζομένη. Τῆς ἀρχαίας Μαντινείας δ' ὅμως ἡ θέσις εἶναι ἀσφαλέστατα ἐξηκριβωμένη, καὶ ἡ ἀπόστασις ἀπὸ ταύτης τοῦ Κακουρίου εἶναι μεγάλη. Προκειμένου δὲ περὶ πόλεως οὕτως ἐπιφανοῦς, νομίζομεν ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ὄχι μόνον τὸ Κακούριον, ἀλλ' οὐδὲ τὸ ἐγγύτερον τῶν ἐρειπίων κείμενον χωρίον Κάψια νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα αὐτῆς, διότι διὰ τῆς μετονομασίας θὰ παρείχετο στρεβλὴ περὶ τῆς θέσεως αὐτῆς διδασκαλία.

*
**

Λάβδα (Θεισόα)

Ἄρ. 37 (27 Σεπτεμβρίου 1914)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 36086 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Σεπτεμβρίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 42 αἴτησις τῆς κοινότητος Λάβδα τῆς 10 Σεπτεμβρίου.

Ἐπὶ βραχάδους λόφου παρὰ τὸ χωρίον Λάβδα σφύζονται λείψανα ναοῦ καὶ ἐρείπια ἀρχαίου ἑλληνικοῦ φρουρίου καὶ μεσαιωνικῶν ὀχυρωμάτων, μαρτυροῦντα ὅτι ἐκεῖτο ἐκεῖ πόλις ἀρχαία, διατηρηθεῖσα μέχρι τῆς φραγκοκρατίας ἂν μὴ καὶ μετ' αὐτήν. Ἡ πόλις αὕτη κατὰ

τὴν ὁμόφωνον σχεδὸν γνώμην τῶν ἀρχαιολόγων εἶναι ἡ Θεισόα, ἥτις πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῆς ἐτέρας ἀρκαδικῆς ὁμωνύμου, τῆς συντελούσης εἰς τὸν Ὀρχομενὸν καὶ βορειότερον κειμένης, ἐπεκαλεῖτο Θεισόα ἡ πρὸς Λυκαίῳ. Μόνος δ' ὁ Ε. Curtius τοποθετεῖ τὴν Θεισόαν ταύτην εἰς τὴν Ἀνδρίτσαιναν, εἰς δὲ τὸ χωρίον Λάβδα τὴν ὑπὸ τοῦ Πολυβίου μνημονευομένην πόλιν Λυκόαν. Ὅθεν ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Λάβδα περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος τῆς Θεισόας στηρίζεται εἰς ἀσφαλῆ πορίσματα τοπογραφικῶν ἐρευνῶν.

*
**

Β ο ύ τ σ η.

Ἄρ. 25 (24 Σεπτεμβρίου 1914.)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 31474 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Αὐγούστου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 8915 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἀρκαδίας τῆς 7 Αὐγούστου καὶ τὰ συνημμένα αὐτῆ.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Βουτσίου, ἐψήφισε νὰ φέρῃ ἡ κοινότης τὸ ὄνομα Ὀπούντιον «ὄνομα ἀρχαίας παραλείμενης πόλεως, ἔνθα εὐρίσκονται τὰ εἱρεῖπια τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, κατὰ Πανσανίαν.» Ἄλλ' ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐστηρίχθη ἐπὶ δεδομένων ἀνακριβῶν. Πόλις καλουμένη Ὀπούντιον εἶναι ἀνύπαρκτος, καὶ ὁ Πανσανίας, ὡς εἶναι ἐπόμενον, δὲν μνημονεύει ναὸν ἐν αὐτῇ. Ὑπῆρχε δ' ὅμως πόλις παρεμφερὲς ἔχουσα ὄνομα ἐν Ἠλείῳ, ἡ Ὀπούς, τὴν ὁποίαν περὶ τὸ 400 π. Χ. κατέλαβεν ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης Πανσανίας, ἀλλ' αὕτη οὐδὲν ἔχει κοινὸν πρὸς τὸ Βούτση τῆς Ἀρκαδίας. Τὰ δ' ἐν τῷ πρακτικῷ τοῦ συμβουλίου ἀναφερόμενα εἱρεῖπια τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἴσως εἶναι τὰ παρὰ τὸ Τουμπίκι παρατηρηθέντα λείψανα ἀρχαίου οἰκοδομήματος, τὰ ὁποῖα εἰκάζουσί τινες ὅτι ἀνήκουσιν εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Πανσανίου μνημονευόμενον ἱερὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ παιδὸς παρὰ τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ Λάδωνος. Ὅθεν ἡ μετονομασία εἰς Ὀπούντιον τοῦ χωρίου εἶναι παντελῶς ἀδικαιολόγητος. Τὸ χωρίον ἔλαβε προφανῶς τὸ ὄνομα ἀπὸ οἰκογενειακοῦ ὀνόματος Βούτση. Ἄν δ' ἡ κοινότης ἐπιθυμῇ ν' ἀντικαταστήσῃ τοῦτο δι' ἄλλον εὐφωτονότερον, ἴσως θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκλέξῃ τὸ ὄνομά τινος τῶν περὶ τὸ χωρίον θέσεων· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπεία μὴ ἔχουσα πρὸ ὀφθαλμῶν ἀναγραφὴν τῶν

τοπωνυμιῶν τούτων ἄδυνατεῖ ν' ἀποφανθῆ ποιῶν ἐξ αὐτῶν εἶναι τὸ καταλληλότατον.

*
**

Ζιγοβίστι

Ἄρ. 62 (17 Φεβρ. 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914. —Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ πρακτικοῦ τῆς κοινότητος.

Τὸ Ζιγοβίστι, παρὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ζυγὸς παρετυμολογίαν, εἰς ἣν ὀφείλεται ἡ συνήθης διὰ τοῦ *υ* γραφῆ τῆς πρώτης συλλαβῆς, εἶναι ἡ σλαβικὴ τοπωνυμία *Zgonist*. Ὅθεν δὲν εἶναι ἀδικαιολόγητος ἡ ἐπιθυμία τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος. Ἄλλ' ἡ γενομένη ὑπ' αὐτοῦ ἐκλογὴ τοῦ ὀνόματος οὐδένα φαίνεται ἔχουσα λόγον, διότι τὸ ἐθνικὸν Καλλιστάται εἶναι μὲν γνωστὸν ἐκ νομισμάτων τῆς ἀρχαϊκῆς συμπολιτείας, ἐξ οὗ συνάγεται ἡ ὑπαρξίς πόλεως, Καλλίστης Ἰσως καλουμένης, ἀλλ' ἡ θέσις ταύτης εἶναι ἄδηλος· καὶ οἱ ἀποπειραθέντες νὰ ὀρίσωσιν αὐτὴν ἐξ εἰκασίας τὴν θέτουσι μακρὰν τοῦ Ζιγοβιστίου.

*
**

Μερζέζ.

Ἄρ. 78 (23 Φεβρουαρίου 1915.) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914. —Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 12 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μερζέ.

Ἡ ἀρχαδικὴ καὶ ἡ ἀργολικὴ τοπωνυμία Μερζέ, εἶναι τουρκικὴ, καὶ εὐκταία θὰ ἦτο ἡ μεταβολὴ αὐτῆς. Ἄλλ' ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ὀνόματος τῆς εἰς τὸν καταργηθέντα δῆμον Μεγαλοπόλεως περιλαμβανομένης κοινότητος Μερζέ διὰ τοῦ Σκιαδῆς δὲν φαίνεται ἡμῖν ἐπιτυχής, διότι ἀγνοοῦμεν καὶ τὴν θέσιν καὶ αὐτὸν τὸν ἀκριβῆ τύπον τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαδικῆς κώμης, τὸ ὁποῖον ζητεῖται ν' ἀποδοθῆ εἰς τὴν κοινότητα. Γινώσκομεν μόνον ὅτι ἡ κώμη αὕτη ἔκειτο εἰς ἀπόστασιν δεκατριῶν σταδίων ἀπὸ τῆς Μεγάλης πόλεως, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης εἰς Μεθύδιον, τὴν σημερινὴν Νεμνίτσαν. Τὸ δ'

ὄνομα αὐτῆς κατὰ μὲν τὸν Στέφανον τὸν Βυζάντιον ἦτο Σκιᾶς (ὁ κάτοικος Σκιᾶτης), ἐν δὲ τοῖς χειρογράφοις τοῦ Πausανίου φέρεται ἐφθαρμένον (Σκιᾶ, Σκιᾶδη)· καὶ ἄλλοι μὲν τῶν ἐκδοτῶν διορθῶνους Σκιᾶδης, ἄλλοι δὲ Σκιᾶς, ἐγκρίνοντας τὴν παρὰ Στεφάνῳ τῷ Βυζαντίῳ γραφήν.

*
* *

Ἴσαρη

Ἄρ. 61 (14 Φεβρουαρίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 4 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἴσαρη.

Ἡ ἀρχαία Λυκόσουρα ἔκειτο ἐγγὺς τοῦ χωρίου Στάλας ἢ Ἀστάλας, ἐξ οὗ καὶ τὸ τὸ κοινὸν ὄνομα αὐτῆς Παλιόκαστρο τῆς Στάλας. Ὅθεν ἂν ἦτο ἀναγκαῖον ν' ἀποδοθῆ τὸ ὄνομα τῆς Λυκοσοῦρας εἰς σημερινὸν χωρίον, ὀρθότερον θὰ ἦτο νὰ μετονομασθῆ οὕτως ὁ εἰς τὴν κοινότητα τοῦ Ἴσαρη προσαρτηθεὶς συνοικισμὸς τῆς Στάλας. Ἀλλ' οὔτε οὗτος, οὔτε ἡ ἔδρα τῆς κοινότητος τοῦ Ἴσαρη προσήκει ν' ἀποβάλλωσι τὰ ὀνόματα αὐτῶν, διότι τὸ μὲν πρῶτον εἶναι ἑλληνικώτατον (εἴτε εἶναι αὐτὴ ἡ ἀρχαία λέξις *στάλη*, εἴτε πρὸς τὸ σταλάζω συναφθῆ), τὸ δὲ Ἴσαρης εἶναι ὄνομα ἑλληνικῆς οἰκογενείας, εἰς ἣν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀνήκεν ὁ ἄλλοτε ποτε ἰδιοκτῆτης τοῦ χωρίου· τῆς δὲ Λυκοσοῦρας τὸ ὄνομα πρέπει πάντως νὰ ἐξακολουθῆ δηλοῦν τὰ ἐπιφανῆ ἔρεϊπια τῆς πρώτης καὶ παλαιοτάτης θεωρουμένης πασῶν τῶν πόλεων, ἐνῶ ἡ μετονομασία τοῦ Ἴσαρη, τὴν ὁποίαν ζητεῖ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον θὰ παρεῖχε ψευδῆ ὑπόδειξιν τῆς θέσεως αὐτῆς.

*
* *

Πλάτανος (Πλάτανος Κυνουρίας).

Ἄρ. 24 (24 Σεπτεμβρίου 1914).—Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἄρ. 30774 διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Αὐγούστου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 7766 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἀρκαδίας μετὰ τῆς συνημμένης αὐτῇ ἀναφορᾶς τῆς κοινότητος καὶ τοῦ ἀντιγράφου τοῦ πρακτικοῦ.

Εὐλογωτάτη βεβαίως εἶναι ἡ αἰτία ἡ παρορμήσασα τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Πλατάνου εἰς ἀπόφασιν περὶ μετονομασίας τῆς κοινότη-

τος, διότι πάμπολλα χωρία καὶ κωμοπόλεις φέρουσι τὸ αὐτὸ ὄνομα· ἀλλ' ἡ ἐκλογή τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας Ἀνθήνης πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ δὲν πληροῖ τοὺς ὄρους, οἵτινες ἀπαιτοῦνται ὅπως μεταβολῇ νεωτέρας τοπωνυμίας κριθῇ εὐστοχος καὶ ἀναγκαία. Ἡ ἐκλογή ἀρχαίου ὀνόματος δὲν πρέπει νὰ εἶναι αὐθαίρετος, ἀλλ' εἶναι χρεία νὰ καθοδηγῆται ὑπὸ ἱστορικῶν καὶ γεωγραφικῶν λόγων, ἄνευ δὲ τούτου πᾶσα προσπάθεια πρὸς ἀναβίωσιν τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος ἐλέγχεται πλημμελῆς καὶ ματαία. Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Πλατάνου ἀπεφάνθη ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸν Πλάτανον τὸ ὄνομα Ἀνθήνη, «καθόσον ἔφερε τοῦτο μία τῶν ἀρχαίων πόλεων τῆς Θυρέας, ἐξ ἧς ἀπεσπάσθη ἡ κοινότης αὕτη.» Ἐκ τούτων φαίνεται ὅτι τὸ συμβούλιον ὑπολαμβάνει τὴν Θυρέαν ὡς χώραν, ἧς τὰ ὅρια συνέλιπτον πρὸς τὰ τοῦ καταργηθέντος δήμου Θυρέας, καὶ ὅτι ἡ Ἀνθήνη ἦτο μία τῶν πόλεων τῆς χώρας ἐκείνης. Ἀλλ' ὅμως ἡ Θυρέα ἦτο πόλις ὡς ἡ Ἀνθήνη (ἢ Ἀνθιάνα ἢ Ἀθήνη), πόλις μάλιστα ἐρημωθεῖσα πολὺ πρὸ τῆς καταστροφῆς τῆς Ἀνθήνης. Ὅθεν ὁ λόγος τῆς μετονομασίας τοῦ Πλατάνου εἰς Ἀνθήνην, διότι ἀνῆκεν εἰς τὸν καταργηθέντα δήμον Θυρέας, δὲν ἔχει σπουδαιότητά τινα. Ἐπιτυχῆς θὰ ἦτο ἡ ἀπόδοσις εἰς τὸν Πλάτανον τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας Ἀνθήνης, ἂν αὕτη ἔκειτο ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ σημερινοῦ χωρίου ἢ πλησίον αὐτῆς. Ἀλλ' ἡ θέσις τῆς Ἀνθήνης δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένη· ἄλλοι τοποθετοῦσιν αὐτὴν παρὰ τὸ χωρίον Μελιγκοῦ, ἄλλοι παρὰ τὸ Ἄστρος, ἄλλοι παρὰ τὸν Ἅγιον Ἀνδρέαν καὶ ἄλλοι παρὰ τὴν μονὴν τῆς Λουκοῦς, δηλαδὴ περίπου εἰς τὰς αὐτὰς θέσεις, τὰς ὁποίας ἄλλοι τοπογράφου ὀρίζουσιν εἰς τὴν ἀρχαίαν Θυρέαν ἢ τὴν Νηρίδα. Ὁ δὲ Πλάτανος ἀπέχει πασῶν τούτων τῶν θέσεων, ὥστε οὐδὲ κατ' εἰκασίαν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἔχων συνάφειάν τινα πρὸς τὴν Ἀνθήνην. Κατὰ ταῦτα κρίνοντες ἀνεπιτυχῆ τὴν μετονομασίαν, νομίζομεν ὅτι σκοπιμώτερον εἶναι πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν ὁμωνύμων ὁ Πλάτανος νὰ προσλάβῃ τὸν προσδιορισμὸν τῆς χώρας, ἐν ἧ καίτα, καὶ νὰ ὀνομασθῇ Πλάτανος Κυνουρίας.

* *

Βούρβουρα

Ἄρ. 43 (27 Ὀκτωβρίου 1914.)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 36405 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 8 Ὀκτωβρίου.—Ἐπιστρέφεται συνημμένως ἡ ἐπισημειωτικὴ διαταγὴ τοῦ Ὑπουργείου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος τῶν Βουρβούρων εἶναι τοσοῦτο εὐφώνως γνωστόν, διὰ τὸν ζῆλον καὶ τὰς φιλοτίμους ἐργασίας αὐτῆς ὑπὲρ κοινωφελῶν σκοπῶν, ὥστε ἀδικαιολόγητος φαίνεται ἡ ἀπόφασις περὶ μεταβολῆς αὐτοῦ, ἀφοῦ οὔτε ξενικὸν οὔτε κακόφωνον εἶναι. Ἡ ἐκλογή δ' ἀντ' αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας λακωνικῆς κόμης Καρυῶν δὲν φαίνεται ἡμῖν πολὺ εὐστοχος· πρῶτον μὲν διότι αἱ Καρυαὶ εἶναι κοινὴ τοπωνυμία (μάλιστα ὁ εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν τύπος τοῦ ὀνόματος) καὶ ἔπειτα διότι ἡ θέσις τῆς ἀρχαίας ἐκείνης κόμης δὲν εἶναι ἀσφαλῶς ἐξηκριβωμένη· καὶ ἂν δεχθῶμεν ὡς πιθανωτάτην τὴν γνώμην τῶν ὀριζόντων αὐτῆν εἰς τὸν λόφον τῆς Ἀναλήψεως, ΝΑ. τοῦ χανίου τῆς Κρύας βρύσης, πάλιν ἡ ἀπὸ τῶν Βουρβούρων ἀπόστασις εἶναι ἱκανή, ὥστε νὰ μὴ ταυτισθῆ μετ' αὐτῶν. Τὰ δὲ ἀγάλματα τῶν κορῶν τῶν ἀνεχουσῶν τὸ ἐπιστύλιον τῆς νοτίας προστάσεως τοῦ Ἐρεχθείου, ὧν τὸν τύπον ἐξέλεξε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ὡς ἔμβλημα τῆς σφραγίδος τῆς κοινότητος, οὐδεμίαν ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὰς λακωνικὰς Καρυὰς (ἢ παρὰ τῷ Βιτρουβίῳ περὶ Καρυατίδων διήγησις εἶναι παράλογον μεταγενέστερον πλάσμα.)

ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Ἄλῃ Τσελεπῆ Τόσκεσι (Οἰχάλια).

Ἄρ. 109 (25 Ἀπριλίου 1915.)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 13007 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 17 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ἀναφορὰ τῆς κοινότητος μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ὁρθὴν νομίζομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἀλῆ Τσελεπῆ περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν σημερινῶν ὀνομάτων τῆς ἔδρας τῆς κοινότητος καὶ τοῦ προσηρημένου εἰς αὐτὴν συνοικισμοῦ Τόσκεσι διὰ κοινῆς ἀμφοτέρων ἀρχαίου ὀνόματος. Τὸ Τόσκεσι κεῖται τόσον

πλησίον τῆς ἔδρας τῆς κοινότητος, ὥστε οὐδὲν τὸ ἄτοπον παρουσιάζει ἢ ἐπίθεσις τοῦ ὀνόματος αὐτῆς καὶ εἰς τοῦτο. Τὰ δὲ σημερινὰ βάρβαρα καὶ ἄσημα ὀνόματα, ὧν τὸ μὲν τουρκικόν, τὸ δὲ ἄλβανικὸν μετ' ἄλβανικῆς μάλιστα καταλήξεως, ἔπρεπε πάντως νὰ μεταβληθῶσιν. Καλῶς δ' ἐξελέχθη ὡς ὄνομα τῶν δύο χωρίων καὶ τῆς κοινότητος τὸ τῆς ἀρχαιοτάτης μεσσηνιακῆς πόλεως Οἰγαλίας, ἧς τὸ ὄνομα εἶχεν ἀποδοθῆ καὶ εἰς τὸν καταργηθέντα δῆμον, τὸν περιλαμβάνοντα τὴν κοινότητα Ἀλῆ Τσελεπῆ. Ἡ θέσις τῆς Οἰγαλίας δὲν εἶναι βεβαίως γνωστή· ἢ πόλις δὲν ὑπῆρχε πλέον κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους, ἀλλὰ παραδόσις παλαιὰ παρὰ τῷ περιηγητῇ Πανσανίᾳ ὥριζεν ὅτι τὴν θέσιν αὐτῆς κατεῖχε τὸ Καρνάσιον ἄλσος, τοῦτο δὲ κατὰ τὰς εἰκασίας νεωτέρων τοπογράφων ἦτο παρὰ τὸ σημερινὸν χωρίον τοῦ Φίλια. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου τούτου καλὸν εἶναι νὰ διατηρηθῆ, προσήκει τὸ τῆς Οἰγαλίας νὰ δοθῆ εἰς τὴν περὶ ἧς πρόκειται κοινότητα.

*
* *

᾽Οσμάναγα (Κορυφάσιον).

Ἄρ. 110 (28 Ἀπριλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 2969 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 25 λήγοντος. — Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἄρ. 6 ἀναφορὰ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος ᾽Οσμάναγα μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ὅτι τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος ᾽Οσμάναγα πρέπει ν' ἀντικατασταθῆ οὐδεμία ἀμφιβολία, ἀφοῦ οὐδεὶς λόγος ἐπιβάλλει τὴν διατήρησιν τοῦ βαρβάρου ὀνόματος τούτου, τοῦ διαιωνίζοντος τὴν μνήμην ἀσήμου Τούρκου, διατελέσαντός ποτε ἰδιοκτῆτου τοῦ χωρίου. Μετά τινος δ' ὅμως ἐνδοιασμοῦ ἀποδεχόμεθα τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ ἐκλογῆς τοῦ νέου ὀνόματος τῆς κοινότητος, διότι ὀφείλομεν ὅσον ἔνεστι ν' ἀποφεύγωμεν, ὡς πολλάκις ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ παρατηρήσωμεν, τὴν διπλὴν χρῆσιν γεωγραφικῶν ὀνομάτων. Τὸ δ' ἐκλεχθὲν νέον ὄνομα Κορυφάσιον εἶναι τὸ τοῦ παρακειμένου ἀκρωτηρίου, ἐφ' οὗ σώζονται λείψανα οἰκοδομημάτων καὶ τειχῶν τῆς ἀρχαίας Πύλου καὶ ἐγείρεται τὸ μεσαιωνικὸν φρούριον Παλαιὸν Ναβαρίνον. Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα τὸ ὄνομα

ἦτο ἐν χρήσει ὡς ὄνομα πόλεως καὶ ἐνταῦθα καὶ ἀλλαγῶ, καὶ κατὰ τὴν σύστασιν τοῦ βασιλείου ἐδόθη τὸ ὄνομα τοῦτο εἰς δῆμον, οὗ πρωτεύουσα ἦτο τὸ Ὀσμάναγα, συγχωνευθέντα ἔπειτα μετὰ τοῦ δήμου Πυλίων, νομίζομεν ὅτι δύναται νὰ ἐγκριθῇ ἡ περὶ μετονομασίας ἀποφασίς τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

* *

Β α σ ι λ ί τ σ η .

Ἄρ. 100. (22 Ἀπριλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 14924 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 11 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ὑπ' ἄρ. 14924 ἐγγράφον τοῦ ὑπουργείου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Οὐδείς λόγος ἐπιβάλλει τὴν μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος Βασιλίτση τὸ ἀκραιφνῶς βυζαντινὸν ὄνομα τοῦτο, ἐμφαίνον ὅτι ἀνῆκέ ποτε τὸ χωρίον κατὰ τοὺς μέσους χρόνους εἰς μέλος τῆς οἰκογενείας Βασιλίτση, πρέπει πάντως νὰ διατηρηθῇ, ἀφοῦ ἄλλως οὔτε κακόφωνον οὔτε δύσφημον εἶναι. Περὶ δὲ τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου τοῦ νὰ δοθῇ εἰς τὴν κοινότητα τὸ ὄνομα τοῦ παρακειμένου ἀκρωτηρίου Ἀκρίτα, ἐπαναλαμβάνομεν τὴν παρατήρησιν, ἣν ἐποιήσαμεν περὶ ὁμοίας ἀποφάσεως κοινοτικοῦ συμβουλίου ἐν τῷ ὑπ' ἄρ. 10 ἡμετέρῳ ἐγγράφῳ ὅτι ἡ διπλῆ χρῆσις τοῦ αὐτοῦ γεωγραφικοῦ ὀνόματος συνεπάγεται πολλὰ ἄτοπα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ προσπαθῶμεν ὅσον ἔνεστι ν' ἀποφεύγωμεν, ὅπου εὐρίσκομεν ἐπικρατοῦσαν ἀπὸ μακροῦ χρόνου τὴν τοιαύτην διπλὴν χρῆσιν, καὶ οὐχὶ δ' ἄνευ τινὸς ἀνάγκης νὰ δημιουργῶμεν νέα, ἐπιθέτοντες ὄνομα γειτονικοῦ ὄρους εἰς συνοικισμὸν ἔχοντα ἴδιον ὄνομα.

* *

Παννιάραις (Φαλάνθη)

Ἄρ. 69 (19 Φεβρουαρίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ὑπουργικοῦ ἐγγράφου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1915.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἄρ. 3 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Παννιαρῶν καὶ τὸ συνημμένον αὐτῇ ἐπίδοτήριον.

Τὸ χωρίον Παννιάραις, καθὼς καὶ τοὺς προσαρτηθέντας εἰς τὴν κοινότητα Παννιαρῶν συνοικισμοὺς Παλαμάρι, Ἀγίαν Ἄνναν καὶ Χω-

ματερόν συνώκισαν πρὸ ἐξήκοντα ἐτῶν ποιμένες προερχόμενοι ἐκ χωρίων τοῦ ἀρκαδικοῦ δήμου Φαλάνθου. Ἡ μνήμη τοῦ γεγονότος τούτου εὐλογον εἶναι νὰ διατηρηθῇ διὰ μετονομασίας ἑνὸς τῶν χωρίων τούτων, ὑποδεικνυούσης τὸν σύνδεσμον αὐτῶν πρὸς τὴν μητροχωμίαν. Ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν ἄλλα χωρία ἔχουσιν ἑλληνικὰ ὀνόματα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ μεταβληθῶσι, μόναι δὲ αἱ Παννιάραις, αἵτινες συμπίπτει νὰ εἶναι καὶ ἡ ἔδρα τῆς κοινότητος, ἔχουσιν ὄνομα εὐτελές, ἐξ ἀσημάντου τινὸς περιστάσεως δοθέν, προσῆκον νομίζομεν τοῦτο τὸ χωρίον νὰ μετονομασθῇ. Προσφουεστάτη δ' εἶναι ἡ ὀνομασία Φαλάνθη, ἣν ἐξέλεξε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον· ὁ νέος ἄλλ' ἑλληνικώτατος τύπος οὗτος ὑπενθυμίζει μὲν τὸν ἐκλιπόντα δῆμον, ἐξ οὗ κατάγονται οἱ κάτοικοι τῆς κοινότητος, καὶ τὴν ἀρκαδικὴν πόλιν Φάλανθον καὶ τὸ Φάλανθον ὄρος, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ προκαλέσῃ σύγχυσιν πρὸς ταῦτα, οὔτε τὸ ὄνομα Φαλάνθη οὔτε τὸ ἐκ τούτου σχηματιζόμενον ἔθνικόν Φαλανθαῖοι.

Δάρα

Ἄρ. 91 (17 Μαρτίου 1915.)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 210 αἵτησις τῆς κοινότητος Δάρα.

Εὐκταία ἀναμφιβόλως εἶναι ἡ μεταβολὴ τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος Δάρα τοῦ τέως δήμου Βουφράδος, ὅχι μόνον διότι εἶναι τοῦτο ἄλβανικόν, ἀλλὰ καὶ διότι εἶναι κοινὸν καὶ εἰς ἄλλα ἑλληνικὰ χωρία. Ἄλλ' ἡ προτεινομένη ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου ἀντικατάστασις αὐτοῦ διὰ τοῦ ὀνόματος Ἰζουμαγιαῖ δὲν φαίνεται ἡμῖν πρόσφορος. Εὐσεβὲς μὲν καὶ ἀξιέπαινον εἶναι τὸ ὑπαγορευθῆναι τὴν ἐκλογὴν τοῦ ὀνόματος συναίσθημα τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ἀφοῦ ἐν τῇ μάχῃ τῆς Ἰζουμαγιαῖς ἔπασον οἱ ἐκ τῆς κοινότητος φονευθέντες ἐν τῷ ἑλληνοβουλγαρικῷ πολέμῳ πρὸς δήλωσιν δ' ὅμως εὐγνώμονος μνήμης τοῦ θανάτου αὐτῶν ὑπάρχουσιν ἄλλοι καταλληλότεροι τρόποι καὶ προπάντων ἐνδεικτικώτεροι, ἐνῶ δυσκολώτατον θὰ εἶναι νὰ διαγνωσθῇ ἐν τῷ μέλλοντι ἡ σημασία τοῦ νέου ὀνόματος τοῦ μεσσηνιακοῦ χωρίου. Οὐδ' ἄλλη τις παραπλησία τοπωνυμία τῶν ἄλλων πεδίων τῶν μαχῶν τῶν

τελευταίων πολέμων είναι προσήκον ν' αντικαταστήσῃ τὴν τοῦ Δάρα, ὡς ἐκφράζει ἐπιθυμίαν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον· διότι αἱ τοπωνυμιαὶ αὗται εἶναι ἀρρήκτως συνδεδεμέναι πρὸς τοὺς τόπους, ἐν οἷς διεδραματίσθησαν τὰ ἔνδοξα γεγονότα, καὶ ἡ χρῆσις αὐτῶν πρὸς μετονομασίαν ἄλλων τόπων θὰ ἠδύνατο νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς παραποίησης τῆς ἱστορίας.

*
*

Παιδεμένου (Φλεσιάς).

Ἄρ. 49 (3 Νοεμβρίου 1914).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 40210 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 17 Ὀκτωβρίου.— Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 54 ἀναφορὰ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Παιδεμένου.

Τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου Παιδεμένου, δοθὲν εἰς αὐτὸ ὑπὸ τινος, ἰδιοκτῆτου ποτὲ ὄντος αὐτοῦ, ὡς φανερώνει ἀναντιρρήτως καὶ ἡ μέχρι τοῦδε διατηρηθεῖσα κατὰ γενικὴν ἐκφορὰ, εἶναι βεβαίως ἑλληνικώτατον· ἀλλ' οὐδὲν ἦτον εὐλόγος εἶναι ἡ ἐπιθυμία τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ μετονομασίας, ἀφοῦ τὸ παιδεμένος ἀπώλεσεν ἐν τῇ κοινῇ χρῆσει τὴν παλαιὰν σημασίαν αὐτοῦ καὶ δὲν σημαίνει πλέον τὸν πεπαιδευμένον, ἀλλὰ τὸν τιμωρημένον ἢ ταλαιπωρημένον. Καὶ τὸ πρωτεινόμενον δὲ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ σημερινοῦ νέου ὀνομα Φλεσιάς εἶναι προσφυῶς ἐκλελεγμένον. Κατὰ τὰ ἀρχαῖα ἀνδρώνημα τοπικὰ (Δημητριάς, Φιλιππιάς) ἐσηματίσθη τὸ ὄνομα τοῦτο, ὅπερ ἄλλως ἔφερε καὶ ὁ καταργηθεὶς δήμος, εἰς οὗ τὴν περιφέρειαν ὑπήγετο τὸ χωρίον Παιδεμένου, εἰς ἔνδειξιν εὐγνώμονος μνήμης τοῦ ἡρωϊκῶς πεσόντος ἐν τῇ πρὸς τὸν Ἰμπραῖμ πασᾶν μάχῃ ἀρχηγοῦ τῶν Ἑλλήνων. Ἡ μάχη αὕτη ἔλαβε μὲν τὸ ὄνομα τοῦ Μανιάκη, ἀπὸ τοῦ παρακειμένου μεσσηνιακοῦ χωρίου, ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ ταμπούρια τοῦ Παπαφλέσα, ὡς ὀνομάζεται μέχρι τῆς σήμερον ὁ βραχῶδης λόφος, ὅπου συνήφθη κρατερῶτατος ὁ ἀγών, εὐρίσκονται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐπαρχίας Τριφυλίας καὶ ἐγγύτατα τοῦ Παιδεμένου, προσήκον εἶναι νὰ δοθῇ εἰς τὴν κοινότητα τούτου τὸ πρὸς τιμὴν τοῦ πρωταγωνιστοῦ τῆς μάχης τοῦ Μανιάκη ὀρισθὲν ὄνομα.

*
*

Κοντογόνη (Παπαφλέσα).

Ἄρ. 101 (22 Ἀπριλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 14423 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 11 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ὑπ' ἄρ. 14925 διαβιβαστικὸν ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Τὸ μὲν κοινοτικὸν συμβούλιον Παιδεμένου ἤξιωσε νὰ μετονομασθῆ ἢ κοινότης Φλεσιάς, τιμῶν τὴν μνήμην τοῦ Παπαφλέσα, τοῦ ὁποίου τὰ ταμπούρια, ἐν οἷς ἔπεσε ἐνδόξος ἀμυνόμενος κατὰ τῆς ἐπιδρομῆς τοῦ Ἰμβαήμ, περιλαμβάνονται εἰς τὴν περιφέρειαν αὐτῆς. Τὴν αὐτὴν δὲ τιμὴν ζητεῖ ν' ἀποδώσῃ εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἡρωικοῦ προμάχου τοῦ Μανιάκη καὶ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Κοντογόνη, ἀποφασίσαν νὰ μετονομασθῆ ἢ κοινότης Παπαφλέσα. Νομίζομεν δεδικαιολογημένην τὴν ἀπόφασιν ταύτην, πρῶτον μὲν διότι εἰς τὴν κοινότητα εἶναι προσηρημένος καὶ ὁ συνοικισμὸς Μανιάκη, τοῦ ὁποίου φερώνυμος εἶναι ἡ μάχη, ἔπειτα δὲ διότι ἐπὶ λόφου παρὰ τὸ Κοντογόνη ἐκτίσθη ὁ ἀναμνηστικὸς τῆς μάχης ναῖσκος καὶ προσέτι διότι ἡ οἰκογένεια Κοντογόνη, ἔξ ἧς ἔλαβε τὸ χωρίον τὸ ὄνομα, δὲν συνάπτεται πρὸς ἱστορικὸν τι γεγονός ἄξιον λόγου.

Χόντζογλη—Ῥύπαινα.

Ἄρ. 101 (24 Ἀπριλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 14923 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 11 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἄρ. 52 ἀναφορὰ τῆς κοινότητος μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Τὸ βάρβαρον ὄνομα τοῦ χωρίου Χόντζογλη, ἐμφαῖνον ὅτι ἀνηκέποτε εἰς υἱὸν ἢ ἀπόγονον Χόντζα, εἶναι ἀναντιρροῦτως ἀπόβλητον καὶ πρέπει πάντως νὰ μεταβληθῆ. Ἀλλὰ τὸ ὄνομα Ὀμόνοια, ὅπερ ἐξέλεξε πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον δὲν εἶναι κατάλληλον, διότι ἀφηρημένα ὀνόματα καὶ δὴ ὀνόματα ἀρετῶν, εἶναι ἀπρόσφορα εἰς τοπωνυμίας. Ὅθεν ἀναγκαῖον νομίζομεν νὰ ὑποδειχθῆ εἰς τὸ συμβούλιον, ὅτι πρέπει ἄλλο καταλληλότερον ὄνομα νὰ ἐκλέξῃ.

Τοῦ δὲ προσηρημένου εἰς τὴν κοινότητα συνοικισμοῦ Ῥύπαινας

τὸ ὄνομα, ὅχι μόνον δὲν «ὑπενθυμίζει χρόνους δουλείας καὶ σκότους», ὡς φρονεῖ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ἀλλὰ τοῦναντίον ἔχει ἑλληνικὴν τὴν ἔμφασιν, ὡς δεικνύουσι καὶ παρεμφερῆ ἀρχαῖα τοπωνυμικά Ῥύπες, Ῥύπαι κττ. Ὅθεν οὐδεμία παρίσταται ἀνάγκη μεταβολῆς αὐτοῦ, ἄλλως δὲ τὸ προτεινόμενον πρὸς ἀντικατάστασιν Μίνθη εἶναι τὸ ὄνομα ὄρους, οὐδὲν κοινὸν ἔχοντος πρὸς τὴν Ῥύπαιναν καὶ μακρὰν αὐτῆς κειμένου.

Μάζη (Σκιλλουντία).

Ἄρ. 98 (21 Ἀπριλίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 14921 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 11 Ἀπριλίου — Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἀρ. 110 ἀναφορὰ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Μάζη μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ὁ Σκιλλοῦς τῆς ἡλιακῆς Τριφυλίας εἶναι μὲν γνωστὸν ὅτι ἀπεῖχεν 20 στάδια τῆς Ὀλυμπίας, ἀλλ' ἢ θέσις αὐτοῦ δὲν ἔχει προσδιορισθῆ ἀκριβῶς. Οὐδὲν ἦττον τὰ μέχρι πρό τινων ἐτῶν σφζόμενα πλησίον τοῦ Μάζη λείψανα ἀρχαίου συνοικισμοῦ καὶ τὰ θεμέλια ναῶν, πρὸς δὲ καὶ ὑλικὸν ἀρχαίων οἰκοδομημάτων, τὸ ὅποιον ἀναγνωρίζεται εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ οἰκίας τινὰς τοῦ χωρίου, παρέχουσι τὸ τεκμήριον ὅτι τοῦτο εἶναι ἐκτισμένον ἐγγὺς τοῦ τόπου, ὅπου ἔκειτο ὁ Σκιλλοῦς, διότι ἄλλη τις πόλις δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὴν περιοχὴν ἐκείνην κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. Διὸ ἀξίαν ἐπιδοκιμασίας νομίζομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικῶν συμβουλίου, ἐκλέξαντος πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀλβανικοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος ἕτερον ἐσηματισμένον ἐκ τοῦ τῆς ἀρχαίας πόλεως (Σκιλλουντία). Τὸ σημερινὸν ὄνομα ἔπρεπε βεβαίως νὰ μεταβληθῆ, καθὸ κοινὸν καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ ἑλληνικὰ χωρία, καὶ ὡς ἐκ τούτου δημιουργοῦν ἐκάστοτε διὰ τὴν ὁμωνυμίαν ἀσάφειαν καὶ σύγχυσιν· ἄλλως δὲ τὸ ἱστορικὸν γεγονός τῆς ἐποικίσεως Ἀλβανῶν Μαζαρακαίων, οὗ τὴν μνήμην διασφῆζει τὸ ὄνομα τοῦτο, δὲν εἶναι ἀρκούντως ἰσχυρὸς λόγος πρὸς διατήρησιν αὐτοῦ. Καὶ περὶ τοῦ τύπου τοῦ ὀνόματος δὲν ἔχομεν ἀντήρησιν τινα, καίτοι ὁ ἐπιθετικὸς οὗτος τύπος δὲν φαίνεται προσαρμοζόμενος εἰς τὰ στενὰ ὄρια χωρίου, ἀναφερόμενος μᾶλλον εἰς εὐρύτεραν περιφέρειαν (οἷον Σκιλλουντία γῆ, χώρα), ἀλλ' ὅμως εἶναι προτιμότερος τοῦ περιττοσουλ-

λάβου ὀνόματος τοῦ Σκιλλοῦντος, καὶ διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς χρήσεως, προφυλάττουσαν ἀπὸ τῆς παραφθορᾶς αὐτοῦ, καὶ προσέτι ὡς μὴ ὑποδεικνύων ὅτι τὸ χωρίον κεῖται εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας πόλεως, ὅπερ δὲν θὰ ἦτο ἀκριβές, ἀλλ' εἰς τὴν περιοχὴν αὐτῆς.

ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Σκλαβοχωρι. — Μαχμούμπη (Ἀμύκλαι).

Ἄρ. 34 (17 Δεκεμβρίου 1914.) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 34937 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Σεπτεμβρίου. — Ἐπιστρέφεται τὸ ἐγγραφοὺν τοῦ ὑπουργείου καὶ τὰ συνημμένα αὐτῷ ὑπ' ἄρ. 12 καὶ 16 ἀντίγραφα πρακτικῶν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Σκλαβοχωρίου.

Ἡ γνώμη, ἣν ἐν τῷ κοινοτικῷ συμβουλίῳ Σκλαβοχωρίου ὑπεστήριξαν τρεῖς ἐκ τῶν συμβούλων, ὅτι δὲν πρέπει νὰ δοθῆ τὸ ὄνομα τῶν ἀρχαίων Ἀμυκλῶν εἰς τὴν ἔδραν τῆς κοινότητος, φαίνεται ἡμῖν ὀρθότερα τῆς ἀντιθέτου, ἥτις διὰ τῆς ψήφου τοῦ προέδρου κατίσχυσεν. Εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι ἐν τῷ Σκλαβοχωρίῳ εὐρέθησαν καὶ ἐνεπίγραφοι στήλαι καὶ ἀρχιτεκτονικὰ τεμάχια, καὶ ὅτι ταῦτα ἐθεωρήθησαν ὑπὸ πολλῶν τῶν παλαιότερων ἀρχαιολόγων ὡς τεκμήρια ἐνδεικνύοντα τὴν θέσιν τῶν Ἀμυκλῶν. Ἀλλὰ τὰρχαῖα λείψανα ταῦτα ἐκομίσθησαν ἄλλοθεν, προπάντων ὅπως χρησιμεύσωσιν ὡς ὑλικὸν πρὸς οἰκοδομίαν τῶν βυζαντινῶν ἐκκλησιδίων τοῦ Σκλαβοχωρίου. Ἐνῶ εἰς τὸ ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας ἀπέχον τούτου χωρίον Μαχμούμπη εὐρέθησαν κατὰ χώραν ἀρχαιότητες, βεβαιῶσαι ὅτι ἐκεῖ ἀναμφισβήτητως ἔκειντο αἱ Ἀμύκλαι. Ὁ πρὸ ἐξήκοντα περίπου ἔτων ἐπισκεφθεὶς τὴν Λακωνικὴν Ἑλβετὸς ἀρχαιολόγος Wilhelm Vischer παρῆσθη τυχαίως ἐν Μαχμούμπη εἰς σκαφήν, ἣν ἐνήργησαν οἱ χωρικοὶ πρὸς ἀνόρουξιν λίθων διὰ νὰ κτίσωσι τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς καὶ εἶδεν ἐξαγομένους ἐνεπιγράφους στήλας, αἵτινες τὸ πάλαι ἦσαν ἰδρυμένοι ἐν Ἀμύκλαις. «Τὰ πάντα ἐνέφαινον, λέγει, ὅτι τὰ εὐρήματα ταῦτα δὲν εἶχον μετακομισθῆ ἄλλοθεν, ἀλλ' ἀνέκαθεν εὐρίσκοντο εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην.» (Erinnerungen und Eindrücken aus Griechenland, Basel 1857 σ. 383). Κατὰ τὸν Β' αἰῶνα μ. Χ.

αἱ Ἀμύκλαι, ἐκπεσοῦσαι τῆς παλαιοτάτης ἀκμῆς αὐτῶν, ἦσαν μικρὰ κώμη, μόνον δ' ἄξιον θέας παρατήρησεν ἐν αὐταῖς ὁ Πανσανίας ἱερὸν τῆς Ἀλεξάνδρας. Τούτου δὲ τοῦ ἱεροῦ ἡ θέσις ἐξηκριβώθη κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1878, ὅτε εἰς κηπὸν τινα παρὰ τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἀγίας Παρασκευῆς ἀνεσκάφησαν πολλαὶ ἀρχαῖαι πλάκες, προερχόμεναι ἐκ τοῦ δαπέδου μεγάλου οἰκοδομήματος καὶ δύο ἐνεπίγραφοι στήλαι, ἐστημένοι ἄλλοτε ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀλεξάνδρας. Τὰ εὐρήματα ταῦτα, ὡς παρατηρεῖ ὁ ἐκδότης τῶν ἐπιγραφῶν Löschke (Athen. Mitteilungen τ. III σ. 169), ἐπειδὴ δὲν ἦσαν ἐνφοδομημένα εἰς νεώτερον κτίριον, οὐδ' ἄλλως ἐφαίνοντο χρησιμοποιοθέντα, καὶ ἐπομένως ἀποκλείεται ἡ ὑπόνοια μετατοπίσεως αὐτῶν, ἀποδεικνύουσιν ἀνατιλέκτως ὅτι αἱ Ἀμύκλαι ἔκειντο ὅπου τὸ σημερινὸν Μαχμούτμπεη.

Ὅθεν κατὰ ταῦτα τὸ Μαχμούτμπεη προσήκει ν' ἀναλάβῃ τὸ ἀρχαῖον αὐτοῦ ὄνομα, ἀποβάλλον τὸ τοῦ Τούρκου μπέη, τοῦ ὁποίου ὁ πύργος σώζεται ἀκόμη ἐρειπωμένος. Τοῦ δὲ Σκλαβοχωρίου τὸ ὄνομα πρέπει πάντως νὰ διατηρηθῇ, διότι ἔχει ἱστορικὸν λόγον, ἐμφαίνον τὴν ἐγκατάστασιν ποτε ἐν αὐτῷ Σλάβων ἐποίκων. Τὰ μνημεῖα τῆς ἱστορίας ἡμῶν, καὶ ὅταν ἀκόμη εἶναι μαρτύρια ἔθνικῶν συμφορῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ θίγωμεν, εἶναι δ' ἱερόσυλος πᾶσα προσπάθεια πρὸς ἐξαφάνισιν αὐτῶν, εὐλόγως χαρακτηριζομένη ὡς τάσις πρὸς παραχάραξιν τῆς ἱστορίας. Ἄλλως δὲ τὸ ὄνομα Σκλαβοχωρὶ ἐλέγχει ὀπόσον ἀσύστατος ἦτο ἡ γνώμη περὶ ἐκσλαβισμοῦ τῆς Πελοποννήσου. Ἄν ὁ Fallmerayer εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς χερσονήσου τοῦ Μορέως κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα (τ. I σ. 267) φέρει τὸ ὄνομα τοῦτο πρὸς ἀπόδειξιν τῆς περὶ ἐκσλαβισμοῦ θεωρίας του, ἀλλ' ὅμως ἀπλουστάτη σκέψις, ὅτι εἷς συνοικισμὸς λαμβάνει τὸ ὄνομα ἀπὸ ἔθνους μόνον ὅταν ἐξαιρετικῶς εἰς τοῦτον εἶναι συγκεντρωμένοι ἐποικοὶ ἔθνοτης ἄλλης παρ' ἐκείνην, εἰς ἣν ἀνήκουσιν οἱ συμπάσης τῆς λοιπῆς χώρας κάτοικοι, ἢ σκέψις αὕτη ἀρκεῖ νὰ πείσῃ, ὅτι σαθρὸν εἶναι τὸ προσαγόμενον τεκμήριον τοῦ ἐκσλαβισμοῦ καὶ ὅτι τάντιθετον μᾶλλον εἶναι πιθανώτερον, τὸ ὀλιγάριθμον δηλ. τῶν ἐποικησάντων ποτὲ εἰς τὴν Πελοπόννησον Σλάβων.

Κ α ρ β ε λ ᾱ.

Ἄρ. 102 (24 Ἀπριλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 12311 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 11 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 4658 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Λακωνίας τῆς 18 Μαρτίου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Καρβελᾶ δὲν σκοπεῖ τὴν μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος τῆς ἔδρας τῆς κοινότητος, ἀλλὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ ὀνόματος ἐνὸς τῶν προσηρηθέντων εἰς αὐτὴν συνοικισμῶν, ὡς ὀνόματος κοινοῦ τῆς κοινότητος· τοῦτο δὲ κατὰ παράβασιν τῆς διατάξεως τοῦ νόμου, καθ' ἣν τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος εἶναι αὐτὸ τὸ τῆς ἔδρας αὐτῆς. Ὁ δὲ λόγος, ὅστις ἔπεισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον νὰ ἐκλέξῃ τὸ ὄνομα τοῦ συνοικισμοῦ Μαραθέα ὡς ὄνομα τῆς κοινότητος εἶναι ἀβάσιμος. Τὸ ὄνομα τοῦτο δὲν εἶναι «ἀρχαῖον ἱστορικόν,» ὡς ἰσχυρίζεται τὸ συμβούλιον, ἀλλ' ἀπλῶς νεότερον οἰκογενειακόν, πρὸς οὐδὲν γνωστὸν ἱστορικὸν συμβεβηκὸς συνδεόμενον.

*
* *

Κ ο ὦ ν ο ς

Ἄρ. 94 (28 Μαρτίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 6344 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Λακωνίας.

Ὁ Κοῦνος τοῦ τέως δήμου Μέσσης ἔλαβε πιθανώτατα τὸ ὄνομα ἀπὸ δύο κωνοειδῶν προβολῶν τοῦ ὑψώματος, ἐφ' οὔ τὸ λεγόμενον Κάστρο τῆς Ὀριᾶς, ἀλέχον περὶ τὴν ἡμίσειαν ὄραν πρὸς δυσμὰς αὐτοῦ. Καίτοι δὲ οὐδεμίαν ἀνάγκην ἐπέβαλλε τὴν μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος τούτου, ἐν τούτοις τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Κούνον ἀπεφάσισε νὰ τὸ ἀντικαταστήσῃ διὰ τοῦ Κάτω Παγγία, ὀνόματος ἀρχαιοφανοῦς, ἀλλὰ παντελῶς ἀκατανόητου, διότι εἶναι διαστροφὴ ἐπιχωρίου τοπωνυμίας. *Κατωπάγκι* λέγεται ἡ περιφέρεια, ἐν ἣ κεῖνται ὁ Κοῦνος καὶ οἱ προσηρηθέντες εἰς τὴν κοινότητα συνοικισμοί, ὡς τόπος χαμηλὸς καὶ ὑψηνέμος, ἀπὸ τῆς λέξεως *κάτω* καὶ τοῦ κοινοῦ *ἀπάγκιο* ἢ *πάγκιο*, ἢ *ἀπόγκιο* (ἐκ τοῦ ἰταλ. *arroggio*), διὰ τὸν αὐτὸν δηλ. λόγον δι' ὃν καὶ εἷς τῶν συνοικισμῶν τῆς κοινότητος λέγεται τὰ Πάγκια. Ἀληθῶς δὲ ὁ τόπος

οὔτος δὲν προσβάλλεται ὑπὸ τῶν νοτίων ἀνέμων καὶ τοῦ δυτικοῦ, ὀρητικῶς πνεόντων εἰς τὰ πέριξ.

Κατὰ ταῦτα ὁ πεπλασμένος καὶ διάστροφος τύπος τοῦ ξενοφώνου ὀνόματος Κάτω Παγγία εἶναι ἀπόβλητος· ἀλλ' οὐδὲ ὁ δημόδης τύπος Κατωπάγκι, ἂν ὑπῆρχεν ἀνάγκη ἀντικαταστάσεως τῆς καλῆς ἑλληνικῆς τοπωνυμίας Κοῦνος, θὰ ἦτο προσῆκον νὰ προκριθῆ, διότι εἶναι ὄνομα περιληπτικόν, δηλοῦν πάντα τὰ χωρία τῆς κοινότητος, ἐνῶ αὕτη πρέπει νὰ ἔχη τὸ ὄνομα τῆς ἔδρας αὐτῆς.

NOMOS EYBOIAS

Σκυλόγιαννη (Κήρινθος)

Ἄρ. 80 (14 Μαρτίου 1915.) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 5815 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 14 Φεβρουαρίου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 1383 ἀναφορά τῆς νομαρχίας Εὐβοίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἄν καὶ δὲν γινώσκομεν τίς ὁ Σκυλόγιαννης, ἐξ οὗ ἔλαβε τὸ ὄνομα ἡ ἔδρα τῆς κοινότητος Σκυλόγιαννη, καὶ ἂν οὗτος ἦτό ποτε ὁ ἰδιοκτήτης ἀπλῶς τοῦ χωρίου ἢ ἂν συνδέεται τὸ ὄνομά του πρὸς ἄγνωστόν τι ἱστορικὸν γεγονός, ὅτε θὰ ὑπῆρχέ τις λόγος συνηγορῶν ὑπὲρ τοῦ ἀμεταβλήτου τῆς τοπωνυμίας, φρονοῦμεν ὅτι οὐδεὶς ἐπιτρέπεται ἐνδοιασμός προκειμένου περὶ διατηρήσεως τοῦ ὀνόματος ἀρχαιοτάτης ὀνομαστῆς πόλεως, μνημονευομένης καὶ εἰς τὰ ὀμηρικὰ ἔπη. Ἡ ἀρχαία Κήρινθος ἔκειτο πλησίον τοῦ χωρίου Σκυλόγιαννη, διότι εἰς αὐτὴν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀνήκουσι τὰ σφζόμενα σημαντικὰ λείψανα τειχῶν καὶ πύργων καθὼς καὶ πολυάριθμα θεμέλια μεγάλων ἢ μικρῶν οἰκοδομημάτων κατὰ τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ Βουδώρου, ἀμέσως πρὸ τῶν ἐκβολῶν τούτου εἰς τὸν μικρὸν ὄρμον Πελέκι· πιθανώτατα δὲ Κηρινθίων ἦσαν καὶ οἱ ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ χωρίου εὐρεθέντες ἀρχαῖοι τάφοι. Ὅθεν νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ ἐγκριθῆ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Σκυλόγιαννη περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος τῆς Κηρίνου.

ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Φιλότιον.

Ἄρ. 28 (25 Σεπτεμβρίου 1914). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 32187 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Αὐγούστου. — Ἐπιστρέφονται ἢ ὑπ' ἄρ. 9899 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Κυκλάδων καὶ τὰ συνημμένα ταύτη.

Ἄδυνατοῦμεν νὰ διίδωμεν τὸν λόγον, ὅστις ἔπεισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Φιλοτίου νὰ μεταβάλῃ τὸ ἑλληνιζώτατον ὄνομα τῆς κοινότητος εἰς τὸ ἀνελλήνιστον Φιλότην. Ὁ τύπος οὗτος τοῦ ὀνόματος οὔτε ἀρχαῖος εἶναι οὔτε δημώδης (τὸ κανονικὸν θὰ ἦτο ἢ Φιλότης-Φιλότητος ἢ Φιλότητα Φιλότητας). Τὰ λεγόμενα ἐν τῷ πρακτικῷ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ τοῦ ὀνόματος μιᾶς τῶν τροφῶν τοῦ Διονύσου νυμφῶν, κατὰ τὸν ἀρχαῖον μῦθον, εἶναι ἐσφαλμένα. Ὁ ναξιακὸς μῦθος περὶ τῶν τροφῶν τοῦ Διονύσου περιεσώθη ὑπὸ τοῦ Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου ἐν τῷ χωρίῳ (Ε' 52), ὅπερ παρατίθεται καὶ ἐν τῷ πρακτικῷ τοῦ συμβουλίου. Τὸ χωρίον δ' ὅμως τοῦτο δὲν ἔχει ὡς ἀντιγράφει τὸ συμβούλιον: «καὶ δοῦναι τρέφειν ταῖς ἐγχωρίαις νύμφαις *Φιλία ἢ Φιλότη* καὶ Κορωνίδη καὶ Κλείδην» ἀλλὰ: «καὶ δοῦναι τρέφειν ταῖς ἐγχωρίοις νύμφαις *Φιλία* καὶ Κορωνίδι καὶ Κλείδην.» Ὅθεν τὸ ὄνομα Φιλότη εἶναι ἀνύπαρκτον, ἄπορον δὲ διατὶ ἐπενοήθη καὶ πῶς παρεισέφρησεν εἰς τὸ ἀντίγραφον τοῦ χωρίου τοῦ Διοδώρου.

*
**

Μέσα Γωνιά (Ἐπισκοπὴ Γωνίας). — Ὁξω Γωνιά (Γωνιά).

Ἄρ. 89 (14 Μαρτίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914. — Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἄρ. 7783 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Κυκλάδων.

Ἡ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Μέσα Γωνιάς κειμένη βυζαντινὴ ἐκκλησία τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (κοινῶς Κυρίας τῆς Ἐπισκοπῆς), τῆς ὁποίας τὴν κτίσιν ἀνάγει ἢ παράδοσις εἰς τὸν βασιλέα Ἀλέξιον τὸν Κομνηνόν, καὶ τῆς ὁποίας αἱ πλούσιαι πρόσοδοι ἦσαν ὄρισμέναί πρὸς συντήρησιν τῆς ἐπισκοπῆς Θήρας, εἶναι τόσον ὀνομαστῆ ἐν τῇ νήσῳ, ὥστε τὸ ὄνομα Ἐπισκοπὴ εἶναι ἐν κοινοτάτῃ χρήσει παρὰ

τοῖς κατοίκοις πρὸς δήλωσιν καὶ αὐτοῦ τοῦ χωρίου Μέσα Γωνιάς. Οὗτος δὲ πιθανῶς θὰ εἶναι ὁ λόγος, δι' ὃν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Μέσα Γωνιάς προέβη εἰς τὴν ἀπόφασιν περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Ἐπισκοπὴν Γωνιάς. Ἄν καὶ ἡ μετονομασία αὕτη ἠδύνατο νὰ ὑποληφθῇ ὡς σημαίνουσα ἐπισκοπικὸν θρόνον ἐκκλησιαστικῆς περιφερείας ὀνομαζομένης Γωνίας, οὐδὲν ἦτον νομίζομεν ὀρθὴν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, διότι τοιαύτη παρερμηγεία δὲν εἶναι δυνατὴ ἐν Θήρᾳ καὶ διότι εἶναι ἀναγκαῖον εἰς τὸ ὄνομα Ἐπισκοπὴ νὰ προστεθῇ καὶ τοπικὸς προσδιορισμὸς, ὅπως μὴ συγγέηται πρὸς τὰς ὁμωνύμους κοινότητας τῆς Εὐρυτανίας, τῆς Εὐβοίας καὶ τῆς Ἰθάκης. Ἐξ ἄλλου δὲ καὶ ἡ κοινότης Ἐξω Γωνιάς εὐλόγον εἶναι νὰ ὀνομασθῇ ἀπλῶς Γωνιά, μετὰ τὴν μετονομασίαν τῆς Μέσα Γωνιάς ἐκλιπούσης τῆς ἀνάγκης τοῦ τοπικοῦ προσδιορισμοῦ αὐτῆς.

ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Ῥιγγλάδες — Ἅγιοι Θεόδωροι (Λευκίμμη).

Ἄρ. 32 (27 Σεπτεμβρίου 1914).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 33956 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Σεπτεμβρίου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 8767 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Κερκύρας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆς.

Ἐνῶ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ῥιγγλάδων περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Λευκίμμη μόνον λόγον ἔχει, ὅτι ὑπήγετο εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ τέως δήμου Λευκιμμαίων, ἡ ὁμοία τοῦναντίον ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἁγίων Θεοδώρων ἔχει πολλὰ τὰ συνηγοροῦντα ὑπὲρ ἐγκρίσεως αὐτῆς. Εἶναι ἀναγκαῖα πρῶτον ἡ μετονομασία τῆς κοινότητος ταύτης, διότι τὸ ὄνομα Ἅγιοι Θεόδωροι εἶναι κοινὸν καὶ εἰς ἄλλα χωρία τῆς Ἑλλάδος, ἔπειτα δὲ τὸ νῦν Λευκίμμο τὸ πάλαι δὲ Λευκίμμη καλούμενον ἀκρωτήριον εὐρίσκεται ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς κοινότητος, καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ Ἅγιοι Θεόδωροι μετὰ τῶν ἀποτελούντων τὸ λεγόμενον Πεντάχωρον χωρίων πρότερον ἐπισήμως ἐκαλοῦντο Λευκίμμη καὶ ἦσαν ἡ ἔδρα τοῦ δήμου Λευκιμμαίων. Ὅθεν προσῆκον νομίζομεν νὰ μετονομασθῇ ἡ

κοινότης Ἁγίων Θεοδώρων Λευκίμμη, ἡ δὲ τῶν Ῥιγγλάδων νὰ τηρήσῃ τὸ ἄχρι τοῦδε ὄνομα αὐτῆς.

*
* *

Ἐπισκοπιανὰ

Ἄρ. 74 (23 Φεβρουαρίου 1915.)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἄρ. 1 ψηφίσματος τῆς κοινότητος Ἐπισκοπιανῶν μετὰ τοῦ συνημμένου αὐτῷ ἐπιδοτηρίου.

Ἡ διαβιβασθεῖσα εἰς τὴν ἐπιτροπεῖαν πρᾶξις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἐπισκοπιανῶν δὲν σκοπεῖ κυρίως εἰς τὴν μετονομασίαν τῆς κοινότητος οὐδέ τις τῶν προσηρηθέντων εἰς ταύτην συνοικισμῶν, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸν προσδιορισμὸν ἄλλης ἕδρας τῆς κοινότητος. Διότι ἡ ἀπόφασις νὰ μετονομασθῇ κοινότης Μοραϊτικῶν συνεπάγεται καὶ τὴν μετάθεσιν τῆς ἕδρας αὐτῆς εἰς τὸν συνοικισμὸν Μοραϊτικά, ὅπερ μάλιστα καὶ ῥητῶς ἀξιοῦσι νὰ γίνῃ. Ἀλλὰ περὶ τούτου ἀρμόδιον εἶναι ν' ἀποφανθῇ τὸ Σ. ὑπουργεῖον.

ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

Χιονᾶτα (Χιονᾶτα Ἐλειοῦ).—Βλαχᾶτα (Βλαχᾶτα Εἰκοσιμιᾶς).

Ἄρ. 84 (6 Μαρτίου 1915.)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—Ἐπιστρέφονται τὰ ὑπ' ἄρ. 4641 καὶ 4644 ἔγγραφα τοῦ νομάρχου Κεφαλληνίας.

Κατὰ τὴν ὀνομασίαν τῶν δήμων τῆς Κεφαλληνίας μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Ἑπτανήσου εἰς τὸ ἑλληνικὸν βασίλειον, δὲν ἐλήφθη ἡ προσήκουσα φροντίς περὶ διατηρήσεως τῶν ὀνομάτων τῶν ἑδαφικῶν διαίρέσεων ἢ περιοχῶν τῆς νήσου, ἅτινα ἀπὸ τῶν μέσων χρόνων εἶναι μέχρι τῆς σήμερον ἐν πολλῇ χρήσει παρὰ τῷ λαῷ. Ἀλλ' ἐκ τῶν εἰκοσιενὸς ὀνομάτων τούτων ὀλίγιστα μόνον ἀπεδόθησαν εἰς τοὺς δήμους. Εἰς τὰς ὀλίγας ταύτας ἐξαιρέσεις καταλέγεται καὶ ἡ ὀνομασία τοῦ δήμου Ἐλειοῦ, οὕσα αὐτῇ ἢ τῆς περιοχῆς, εἰς ἣν οὗτος περιελαμβάνετο. Εἶναι δ' ἡ ὀνομασία αὕτη παλαιότητα, ὡς ἐμφαίνει ὁ

ἀρχαῖος μῦθος περὶ τοῦ ἐπωνύμου ἥρωος Ἐλείου. Ὅθεν καταργηθέντος τοῦ δήμου Ἐλείου, ὀρθῶς ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον τῆς τέως πρωτεύουσας αὐτοῦ Χιονάτων ν' ἀποδώσῃ τὸ ἐκλιπὸν ὄνομα εἰς τὴν κοινότητα. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τὸ νῦν ὄνομα τῆς κοινότητος Χιονᾶτα εἶναι κάλλιστον (ἔξ οἰκογενείας Χιόνῃ ἢ Χιονιᾷ προελθὸν) προτιμότερον κρίνομεν νὰ διατηρηθῇ καὶ τοῦτο, μετονομαζομένου τοῦ χωρίου Χιονᾶτα Ἐλείου. Οὕτω δὲν θὰ φανῇ τὸ χωρίον προσοικειούμενον ὄνομα ἔξ ἴσου ἀνήκον καὶ εἰς τᾶλλα χωρία τῆς περιοχῆς.

Ἐπίσης ὀρθὴν θεωροῦμεν καὶ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Βλαχάτων τὴν ἀπόφασιν τοῦ νὰ μετονομάσῃ ἢ κοινότης Βλαχάτων Εἰκοσιμιᾶς, τοσοῦτο μᾶλλον, καθόσον τὸ μεσαιωνικὸν ὄνομα τῆς περιοχῆς, τὸ διατηρούμενον παρὰ τῷ λαῷ τῆς Κεφαλληνίας δὲν εἶχεν ἀποδοθῆ εἷς τινα δῆμον, καὶ εἶχεν οἶονεὶ καταδικασθῆ ὑπὸ τῆς διοικήσεως εἰς ἔξαφάνισιν. Ἄν καὶ ἀριθμητικόν, πρέπει δ' ὅμως νὰ παραμείνῃ, ὡς ἐμφαίνον τὸν ὅλον ἀριθμὸν τῶν περιοχῶν, εἰς αἷς ἦτο διηρημένη ἢ νῆσος κατὰ τοὺς μέσους χρόνους. Καὶ τὸ ὄνομα Βλαχᾶτα ὁμοίως ἀναγκαῖον εἶναι νὰ διατηρηθῇ, ὡς ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ οἰκογενειακοῦ ὀνόματος τῶν πρώτων οἰκιστῶν τοῦ χωρίου. Ἄν καὶ σήμερον ἡ οἰκογένεια οὕτη φαίνεται ἐκλιπούσα, ἀφοῦ οὐδεὶς εἰς τὰ Βλαχᾶτα φέρει τὸ ὄνομα Βλάχος, ἀλλ' ὅμως ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἱστορικὴν παράδοσιν πρέπει νὰ μὴ ἐκβληθῇ τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας, ἥτις μεμαρτυρημένως ὑπῆρχεν ἐν Κεφαλληνίᾳ κατὰ τὸν δέκατον τρίτον αἰῶνα.

*
**

Αἰγιαλὸς (Σάμη)

Ἄρ. 85 (6 Μαρτίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—Ἐπιστρέφεται τὸ ὑπ' ἄρ. 4375 ἔγγραφο τοῦ νομάρχου Κεφαλληνίας.

Τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας κεφαλληνιακῆς πόλεως Σάμης, ὅχι μόνον κατὰ τοὺς μέσους χρόνους διετηρήθη ὑπὸ τὸν ἐπίσης ἀρχαῖον καὶ δόκιμον τύπον Σάμος, ἐλεκταθὲν εἰς πᾶσαν τὴν περιοχὴν, ἐν ἣ εὗρισκονται τὰ εἰρηπια αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ μέχρι τοῦ νῦν φέρεται εἰς τὰ στόματα

τοῦ λαοῦ μὲν πρὸς δήλωσιν τῆς περιοχῆς, τῶν δ' εὐπαιδευτῶν πρὸς δήλωσιν τῆς παρὰ τὴν Σάμην παραλίου κόμης Γιαλοῦ. Ὅθεν νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ ἐγκριθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Αἰγιαλοῦ περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Σάμην.

ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Πισινῶντα (Παντοκράτωρ).

Ἄρ. 106 (25 Ἀπριλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 106 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 14 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 1401 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ζακύνθου καὶ τὰ συνημμένα αὐτῇ.

Ἡ προέλευσις καὶ ἡ ἐτυμολογία τῆς τοπωνυμίας Πισινῶντα δὲν εἶναι γνωστή· βεβαίως οὐδὲν κοινὸν ἔχει αὕτη πρὸς τὴν ἀρχαίαν Πισινοῦντα ἢ Πεσσινοῦντα, ἀλλ' οὐδὲ πρὸς τὴν πίσσαν, πρὸς τὰς ἐκεῖ που πλησίον δηλ. ὑπαρχούσας πηγὰς πίσεως. Τὴν ἀκατανόητον ταύτην τοπωνυμίαν ἠθέλησε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον νὰ ἀποβάλλῃ, ἀποφασίσαν νὰ δώσῃ εἰς τὴν κοινότητα τὸ ὄνομα Παντοκράτωρ. Ἡ μετονομασία φαίνεται ἐπιτυχής, διότι συνήθεις εἶναι αἱ τοπωνυμιαὶ ἀπὸ ἐκκλησιῶν, ἐν δὲ τῇ κόμῃ ἐκείνῃ ὑπάρχει παλαιὰ ἐκκλησία τοῦ Παντοκράτορος

*
**

Πλεμονάρι ('Αναφωνήτρια)

Ἄρ. 50 (5 Νοεμβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 37589 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 13 Ὀκτωβρίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 2799 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ζακύνθου τῆς 22 Σεπτεμβρίου ε. ἔ. μετὰ τοῦ συνημμένου αὐτῷ ἀντιγράφου πρᾶ. ἕως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Πλεμοναρίου.

Ἀπὸ ἐκκλησιῶν ἢ μονῶν ἔχουσι τὸ ὄνομα πολλοὶ τόποι καὶ ἐν ἑλληνικαῖς καὶ ἐν ἄλλαις χώραις· ὅθεν οὐδὲν τὸ ἄτοπον παρουσιάζει ἡ τοιαύτη τοπωνυμία, ἐκτὸς ἂν εἶναι συνήθης καὶ ἔνεκα τούτου ἐπέρχεται σύγχυσις. Ἀλλὰ τὸ ὄνομα Ἀναφωνήτρια, τὸ ὁποῖον ἡ κοινότης Πλεμοναρίου ἐξέλεξε πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ σημερινοῦ, εἶναι μονα-

δικὸν ἐν Ἑλλάδι, ἡ δὲ μονὴ ἢ φέρουσα τὴν ἐπίκλησιν ταύτην, κτισθεῖσα κατὰ τινὰ παράδοσιν μικρὸν μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔγινεν ὀνομαστή, διότι ἐπὶ τριακονταπενταετίαν διετέλεσεν ἐν αὐτῇ ἡγούμενος μέχρι τοῦ θανάτου του (1622) ὁ προστάτης τῆς Ζακύνθου ἅγιος Διονύσιος· πρὸς τούτοις δὲ κεῖται ἐγγύτατα τοῦ χωρίου Πλεμοναρίου, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα δὲν ἔχει ἱστορικὸν τινὰ λόγον, τεθὲν πιθανώτατα ἀπὸ τινος οἰκογενειακοῦ ἐπωνύμου (Πλεμονάρης).

NOMOS ΑΡΤΗΣ

Κάτω Μπάνη

Ἄρ. 90 (16 Μαρτίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 3247 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀρτης.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κάτω Μπάνη περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Μπάνη σκοπὸν ἀπλῶς ἔχει τὴν ἀποβολὴν τοῦ τοπικοῦ προσδιορισμοῦ, ὃν κρίνει ἴσως περιτεύοντα, ἀφοῦ καὶ ὁ συνοικισμὸς Ἄνω Μπάνη προσηρηθῆται εἰς τὴν κοινότητα, ἀποτελουμένην ἐκ τῶν δύο τούτων χωρίων μόνον. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐκάστης κοινότητος τὸ ὄνομα δὲν πρέπει νὰ εἶναι ὄνομα ἴδιον καὶ συνήθως ἄσχετον πρὸς τὰ τῶν ἀπαρτιζόντων αὐτὴν συνοικισμῶν, ὡς τὰ τῶν δήμων, ἀλλ' αὐτὸ τὸ τῆς ἔδρας τῆς κοινότητος, πᾶσα μετονομασία εἶναι ἀναγκαίως καὶ τῆς ἔδρας τῆς κοινότητος μετονομασία. Ἐν τῇ προκειμένῃ δὲ περιπτώσει, ἔνεκα τῆς ὁμωνυμίας τῶν δύο συνοικισμῶν τῆς κοινότητος ὁ τοπικὸς αὐτῶν προσδιορισμὸς εἶναι ἀπαραίτητος. Ὅθεν φρονοῦμεν ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν πρέπει νὰ ἐγκριθῆ, καὶ διὰ τὸν πρόσθετον λόγον ὅτι ἡ τοπωνυμία Μπάνη δὲν πρέπει νὰ διατηρηθῆ, ὡς τουρκικὴ, προερχομένη ἐκ τοῦ ὀνόματος Τούρκου ἰδιοκτῆτου ποτὲ τοῦ χωρίου καὶ τοσοῦτο μᾶλλον ἐπιβάλλεται τοῦτο, καθόσον ἐκ τῶν δώδεκα χωρίων τοῦ παλαιοῦ τμήματος τῆς Βρύσεως μόνον τοῦ Μπάνη τὸ ὄνομα εἶναι τουρκικὸν καὶ πλὴν δύο ἀλβανικῶν τὰ λοιπὰ εἶναι ἑλληνικά.

ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ

Ἄκκιτσι (Μικραὶ Θῆβαι)

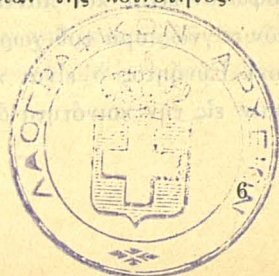
Ἄρ. 38 (2 Ὀκτωβρίου 1914).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 36228 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Σεπτεμβρίου.— Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 16593 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Λαρίσης μετὰ τοῦ συνημμένου αὐτῷ πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἄκκιτσι.

Ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἔχει ἀναγνωρισθῆ ὅτι τὰ παρὰ τὸ τουρκικὸν χωρίον Ἄκκιτσι σωζόμενα λείψανα ἀρχαίας πόλεως ἀνήκουσιν εἰς τὰς Φθιώτιδας Θῆβας, οὐδέ τις τῶν ἀρχαιολόγων προέβαλεν ἀντιρρησησιν εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Leake ὄρισμὸν τῆς θέσεως τούτων. Ὅθεν ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἄκκιτσι περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ βαρβάρου καὶ οὐδεμίαν ἱστορικὴν σημασίαν ἔχοντος σημερινοῦ ὀνόματος διὰ τοῦ τῆς ἀρχαίας πόλεως εἶναι ἐπιστημονικῶς ἄμεμπτος. Ἄλλὰ λόγοι πρακτικοὶ ἐλέγχουσιν νομίζομεν δυσχερῆ τὴν χρῆσιν τοῦ διπλοῦ ἀρχαίου ὀνόματος. Ἄνευ τοῦ προσδιορισμοῦ βεβαίως δὲν εἶναι δυνατόν τὸ ὄνομα τοῦτο νὰ ἐξενεχθῆ, ἔνεκα τῆς συγχύσεως πρὸς τὰς γνωστοτάτας Θῆβας τῆς Βοιωτίας· ἡ δὲ περιττοσύλλαβος κλίσις τοῦ προσδιοριστικοῦ ὀνόματος, προπάντων ἐν τῇ δοτικῇ πληθυντικῇ (ἐν Φθιώτισι Θῆβαις) ἐνέχει τραχύτητα, τὴν ὁποίαν καλὸν θὰ ἦτο ἂν ἀπεφεύγομεν ἐν τῇ σημερινῇ γλώσσῃ. Ἄλλως δὲ καὶ ὁ σχηματισμὸς τοῦ ἐθνικοῦ θὰ παρουσίαζε δυσκολίας. Οἱ ἀρχαῖοι κάτοικοι τῶν Φθιωτίδων Θηβῶν ἐλέγοντο Θηβαῖοι ἀπλῶς, ὡσάκεις δ' ἔκρινον ἀναγκαίαν τὴν διάκρισιν ἀπὸ τῶν ἄλλων Θηβαίων (π.χ. εἰς τὰ νομίσματα τῆς πόλεως) Θηβαῖοι Ἀχαιοί· ἀλλ' ὁ προσδιορισμὸς οὗτος δὲν δύναται σήμερον νὰ ἐπανέλθῃ, διότι δὲν ἔχουσιν, ὡς εἰκός, οἱ νῦν κάτοικοι τὴν συνείδησιν ὅτι ἀνήκουσιν εἰς τὸ Ἀχαικὸν ἔθνος, καὶ τότε μόνον θὰ ἦτο δυνατόν νὰ εἰσαχθῆ ἂν ἡ τοπωνυμία ἦτο Θῆβαι Ἀχαικαί, ὅπερ δὲν εἶναι ὀρθόν. Ὀλιγώτεροι θὰ εἶναι αἱ δυσχέρειαι ἂν προκρίθῃ ὁ ἕτερος ἐπίσης δόκιμος τύπος Θῆβαι αἱ Φθῖαι (τὸ ἐθνικὸν Φθῖος), ὅτε τὸ ἐθνικὸν ἠδύνατο σήμερον καὶ ἐν συνθέσει νὰ ἐκφέρηται (Φθιοθηβαῖοι). Ἡ ἐπιτροπεία δ' ὅμως νομίζει προτιμότερον, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς μείζονος βοιωτικῆς πόλεως καὶ τῆς φθιωτικῆς, τὸ Ἄκκιτσι νὰ μετονομασθῆ Μικραὶ Θῆβαι ἢ ἐν συνθέσει Μικροθῆβαι.

Δεδέργιαννη

Ἄρ. 54 (27 Νοεμβρίου 1914.) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 41657 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 154 ἀναφορά τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Δεδέργιαννης τῆς 14 Ὀκτωβρίου μετὰ τοῦ συνημμένου ἀντιγράφου πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Εἶναι βεβαίως ἀναμφισβήτητον ὅτι τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος Δεδέργιαννης εἶναι τουρκικόν, προελθὸν ἐκ τοῦ παρὰ τὸ χωρίον διαλελυμένου καὶ ἔρημον μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, ὡς ὀρθότατα ἀναφέρεται ἐν τῇ ὑπ' ἄρ. 17 πράξει τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, διότι τουρκιστὶ *Δεδερ βεράν* αὐτὸ τοῦτο σημαίνει, τὸ ἔρημον μοναστήριον. Παρατηροῦμεν δ' ὅμως ὅτι ὁ σημερινὸς τύπος τοῦ ὀνόματος εἶναι ἑλληνοφανής, καὶ ὅτι οὗτος ὄψέ ποτε καὶ κατὰ μικρὸν ἐσχηματίσθη διὰ παρετυμολογίας. Ἐπὶ τῆς τουρκοκρατίας τὸ χωρίον ὠνομάζετο Δεδέβερν, καὶ ὑπὸ τὸν τύπον τοῦτον φέρεται τὸ ὄνομα ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ τοῦ Ν. Γεωργιάδου (1880). Μετὰ τὴν προσάρτησιν ἐπῆλθε μικρά τις μεταβολὴ πρῶτον, διότι ἦδη εἰς τοὺς πίνακας τῆς ἀπογραφῆς τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας, τῆς γενομένης κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1881 ἀναγράφεται ὑπὸ τὸν τύπον Δεδέργια, καὶ ἔπειτα ἐκ τούτου ἐσχηματίσθη ὁ σημερινός. Ὅθεν εἶναι παντελῶς ἀβάσιμος ὁ ἰσχυρισμός, ὅτι τὸ ὄνομα παρεφθάρη ἐξ ὀνόματος ἀρχαίας πόλεως Δεδωρίου. Καίτοι δ' εἰς οὐδὲν προσκρούει νῦν τὸ Δεδέργιαννη, εὐπρόσδεκτος θὰ ἦτο ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ διὰ τοῦ Δεδωρίου, ἂν ὑπῆρχεν ὄντως ἀρχαία πόλις οὕτω καλουμένη, καὶ δὴ κειμένη ἐπὶ τῆς θέσεως, ἣν κατέχει σήμερον τὸ Δεδέργιαννη, ἢ πλησίον ταύτης. Ἄλλ' εἰς ἡμᾶς τοῦλάχιστον πόλις θεσσαλικὴ Δεδώριον εἶναι παντελῶς ἄγνωστος, παρακαλοῦμεν δὲ τὸ Σ. ὑπουργεῖον νὰ ἐρωτήσῃ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ὅπως παράσῃ ἀκριβεστεράς πληροφορίας περὶ τοῦ τίς εἶναι ἡ παράδοσις καὶ τίνες αἱ ἐκ τῶν σωζομένων ἔρειπων καὶ τῶν εὑρισκομένων τάφων ἐνδείξεις, ἐξ ὧν, ὡς λέγει, ὠρμήθη πρὸς μετονομασίαν τῆς κοινότητος.

*
*

Καζακλάρ (Δρυμός)

Ἄρ. 47 (5 Νοεμβρίου 1914) — Ἐπὶ τοῦ ἀρ. 39367 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 15 Ὀκτωβρίου. — Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἀρ. 682 αἰτήσεις τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Καζακλάρ τῆς 4 Ὀκτωβρίου.

Ἡ τουρκικὴ τοπωνυμία Καζακλάρ σημαίνει συνοικισμόν ἢ ομάδα Κοζάκων, ὑπεμφαίνει δ' ἴσως ἱστορικόν τι γεγονός, οὗ ἕνεκα ἐδόθη εἰς τὸ σημερινὸν χωρίον τοῦ Τιρνάβου. Ἄν ἐκρίνετο σκόπιμον νὰ διατηρηθῆ ἢ μὴμὴ τοῦ γεγονότος τούτου, τὸ ὁποῖον ἄλλως δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένον, θὰ ἦδύνατο νὰ γίνῃ τοῦτο προσλαμβάνοντος τοῦ ὀνόματος ἑλληνικὸν τύπον, μεταβαλλομένου δηλ. εἰς Κοζακοχώρι ἢ ἄλλο τι παρόμοιον ὄνομα. Ἄν δ' ὅμως ἡ κοινότης προκρίνει ἀκραιφνῆς ἑλληνικὸν ὄνομα, ἐπειδὴ τὸ χωρίον δὲν κατέχει τὴν θέσιν ἀρχαίας πόλεως διὰ νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα αὐτῆς, τὸ νέον ὄνομα πρέπει κατ' ἀνάγκην ἢ νὰ ληφθῆ ἔκ τινος τῶν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ χωρίου θέσεων, κατ' ἐκλογὴν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ἢ νὰ εἶναι χαρακτηριστικὸν τῆς φυσικῆς συστάσεως αὐτοῦ. Τοιοῦτο δὲ χαρακτηριστικὸν ὄνομα, προσῆκον εἰς τὸ Καζακλάρ, νομίζομεν τὸ ὄνομα Δρυμός, διὰ τὸν παρ' αὐτῷ δρυμῶνα. Δρυμός ἦτο συνήθης κατὰ τὴν ἀρχαιότητα τοπωνυμία, ἀλλ' οὐδεμία πόλις ἢ κώμη ὠνομάζετο οὕτω, πλὴν τῆς φωκικῆς, τῆς ὁποίας δ' ὅμως εὐχρηστότερος τύπος τοῦ ὀνόματος ἦτο Δρυμία ἢ Δρυμαία, ὃν καὶ προέκρινε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Γλουνίστης πρὸς μετονομασίαν τῆς κοινότητος.

* *

Τσαϊρλή

Ἄρ. 33 (13 Νοεμβρίου 1914) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 34537 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Σεπτεμβρίου. — Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἀρ. 14556 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Λαρίσης μετὰ τῆς συνημμένης αἰτήσεως τοῦ προέδρου τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Τσαϊρλή.

Ἡ ἐπιθυμία τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Τσαϊρλή περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἶναι εὐλογωτάτη, διότι τὸ σημερινὸν ὄνομα καὶ τουρκόφωνον εἶναι καὶ παντελῶς ἀσήμαντον, δηλοῦν μόνον χαρακτηριστικὸν τι γνῶρισμα τοῦ χωρίου (λιβαδότοπος, ἢ χορτότοπος, ἢ πολυλίβαδον). Εὐνόητος δ' εἶναι καὶ ἡ δυσχέρεια εἰς ἣν προσκρούει πρὸς ἀπόδοσιν εἰς τὴν κοινότητα ἀρχαίου τινὸς ὀνόματος, διότι ἀληθῶς οὐ-

δὲν γινώσκωμεν περὶ παλαιότερας ἱστορίας τοῦ χωρίου, οὐδὲ περὶ ὑπάρξεως ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ ἀρχαίου συνοικισμού, ἂν καὶ εὐρέθῃ ποτὲ ἐν αὐτῷ, ὡς βεβαιώνει ὁ πρόεδρος τοῦ συμβουλίου, ἀρχαίον τι ἀνάγλυφον. Ὅθεν προκειμένου ν' ἀποβάλλῃ ἡ κοινότης τὸ τουρκικὸν ὄνομα, ὅπερ καὶ ἡμεῖς νομίζομεν, ὅτι πρέπει πάντως νὰ πράξῃ, ἀναγκαῖον κρίνομεν ἢ ἐκλογή νέου ὀνόματος πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ σημερινοῦ νὰ μὴ γίνῃ αὐθαιρέτως, ἀλλὰ νὰ βασισθῇ εἰς ἐπιλογὴν τῶν ὀνομάτων τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ χωρίου θέσεων ἢ ἐκκλησιῶν ἢ ἔξωκκλησιῶν· διότι ἐνδέχεται μεταξὺ αὐτῶν νὰ ὑπάρχῃ ὄνομα τι ἑλληνικὸν ἐκ τῶν μὴ συνήθων καὶ παγκοίνων, ὄνομα δηλ. τὸ ὁποῖον νὰ μὴ φέρῃ ἄλλο ἑλληνικὸν χωρίον.

Δασποχώρι (Ὁμόλιον)

Αρ. 67 (15 Φεβρουαρίου 1915.)— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.— Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀρ. 22 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Δασποχωρίου.

Πρὸς νότον τοῦ Δασποχωρίου, εἰς ἐλαχίστην ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν, ὑφούται ἡ ἀκρόπολις καὶ ὑπ' αὐτὴν λείψανα ἀρχαίας πόλεως, ἣτις ὡς ἐκ πολλῶν τεκμηρίων συνάγεται εἶναι τὸ Ὁμόλιον· ὅθεν εὐλόγος εἶναι ἢ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Δασποχωρίου ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν κοινότητα τὸ ἀρχαῖον τοῦτο ὄνομα.

ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Καρβουνολεπενίτσα (Πιάλεια)

Αρ. 55 (27 Νοεμβρίου 1914.)— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 42197 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 1 Νοεμβρίου.— Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 15572 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Τρικάλων μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ.

Εἰς τὴν θέσιν τῆς θεσσαλικῆς ὑπὸ τὸ Κερκετικὸν ὄρος πόλεως Πιαλείας κεῖται νῦν πιθανῶς τὸ χωρίον Μεγάρχη, οὗ τὸ ἑλληνικώτατον ὄνομα, οὐδεμία παρίσταται χρεῖα νὰ μεταβληθῇ. Ἐπειδὴ δ' ἐγγύτατα κεῖται ἡ Καρβουνολεπενίτσα δὲν θεωροῦμεν ἄτοπον ν' ἀποδοθῇ εἰς ταύτην, συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας πόλεως, τοῦ ὁποῖου ὁ ὀρθὸς τύπος εἶναι Πιάλεια καὶ ὄχι Πιαλία.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Κατὰ τὸν περὶ συστάσεως δήμων καὶ κοινοτήτων νόμον τῆς 10 Φεβρουαρίου 1912, παρέρχεται εἰς τὰ κοινοτικά συμβούλια ἀπόλυτος ἐξουσία μεταβολῆς τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ δι' οἰοιδήποτε ἄλλου, ἂν ἀποφασίσωσι τοῦτο τὰ δύο τρίτα τοῦ συνόλου τῶν μελῶν. Ὁρίζεται δ' ἀνέκκλητος ἡ τοιαύτη ἀπόφασις, ἂν μὴ ἐγίνετο προσφυγὴ ἐναντίον αὐτῆς ὑπὸ κοινοτικοῦ συμβούλου πρὸς τὸν νομάρχην· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἡ ὀριστικὴ ἀπόφασις ἀνετίθετο εἰς τὸν ὑπουργόν.

Ἀνωτέρω (Δ' σ. 573 κέ.) ὑπεδείξαμεν τὰ ἄτοπα, ἅτινα ἠδύνατο νὰ προκύψωσιν ἐκ τῆς ἐξασκήσεως τοιοῦτου ἀπολύτου δικαιώματος ὑπὸ τῶν κοινοτικῶν συμβουλίῳν· εὐτυχῶς δὲ τελευταῖον προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν τεθεῖς ὑπ' ἀρ. 641 νόμος τῆς 11 Φεβρουαρίου 1915 «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ ΔΝΖ' νόμου τῆς 10 Φεβρουαρίου 1912» ἐκανόνισεν ἀκριβέστερον καὶ ὀρθότερον τὰ τῆς μετονομασίας τῶν κοινοτήτων. Τὸ 8 ἄρθρον αὐτοῦ περιέχει τὴν ἐπομένην διάταξιν:

«Εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ΔΝΖ' νόμου προστίθεται ἡ ἑξῆς παράγραφος: Ἐἴτε ὑποβληθῆ, εἴτε μὴ προσφυγὴ κοινοτικοῦ συμβούλου κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ τῆς ὀνομασίας τῆς κοινότητος, ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ ὑποβάλλεται πάντοτε εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀποφαινόμενον μετὰ γνωμοδότησιν τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Μαΐου 1909 Β. διατάγματος συσταθείσης ἐπιτροπείας τῶν τοπωνυμιῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἐπὶ πασῶν τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων τῶν κοινοτικῶν συμβουλίῳν περὶ μεταβολῆς τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος θὰ ζητηθῆ ἡ γνώμη τῆς εἰρημένης ἐπιτροπῆς καὶ θὰ ἀποφανθῆ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ ὑπουργείου δημοσιεύονται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.»

Συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Μαρτίου προέβη εἰς ἀναθεώρησιν τῶν περὶ μετονομασιῶν ἀποφάσεων τῶν κοινοτικῶν συμβουλίῳν. Τὰς μέχρι τοῦδε ἐκδοθείσας ὑπουργικὰς ἀποφάσεις ἀναγράφομεν ὧδε, σημειοῦν-

τες παρ' ἑκάστην τὴν ἡμερομηνίαν καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ φύλλου τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐν ᾧ ἐδημοσιεύθη.

Ἐν τῷ νομῷ **Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας**:

1. Μενίδι μετονομάζεται Ἀχαρναί (ΕΚ. 20 IV 1915 ἀρ. 149).
2. Κακόσι—Θίσβη (ΕΚ. 20 IV ἀρ. 148).
3. Διόπεσι—Παιανία (Αὐτόθι).
4. Παραπούγγια—Λεῦκτρα (ΕΚ. 4 III ἀρ. 89).

Ἐν τῷ νομῷ **Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος**.

1. Ἀβαρότσα—Μελίταια (ΕΚ. 4 III 1915 ἀρ. 89).
2. Δρέμισα—Πανουργιά (Αὐτ.).
3. Τσουφλάρι—Σοφιάς (Αὐτ.).
4. Γυφτοχώρι—Καλλιθέα Σπερχειάδος (ΕΚ. 14 III ἀρ. 98).

Ἐν τῷ νομῷ **Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας**.

1. Κεφαλόβροσσον—Θέρμον (ΕΚ. 4 III 1915 ἀρ. 89).

Ἐν τῷ νομῷ **Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος**.

1. Γαϊδουριάση—Καλλιθέα Πατρῶν (ΕΚ. 4 III ἀρ. 89).
2. Τουρκοχάρι—Ἐρμμανθία (ΕΚ. 7 III ἀρ. 90).
3. Κλαπατσούνα—Πλατανιώτισσα (ΕΚ. 17 IV ἀρ. 143).
4. Κούλλογλη—Οἰνὴ (Αὐτ.).
5. Κούκουρα—Σαλμώνη (Αὐτ.).
6. Σουλεϊμάναγα—Μυροῖνη (ΕΚ. 20 IV ἀρ. 148).
7. Παλαιόπολις—Ἥλις (ΕΚ. 20 IV ἀρ. 149).
8. Μπροῦμα—Ἡράκλεια (Αὐτ.).

Ἐν τῷ νομῷ **Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας**.

1. Κούτου—Χελυδόριον (ΕΚ. 11 IV 1915 ἀρ. 135).

Ἐν τῷ νομῷ **Μεσσηνίας**.

1. Παννίραι—Φαλίνθη (ΕΚ. 4 III 1915 ἀρ. 89).

Ἐν τῷ νομῷ **Εὐβοίας**.

1. Σκυλόγμαννη—Κήρινθος (ΕΚ. 11 IV 1915 ἀρ. 135).

Ἐν τῷ νομῷ **Κερκύρας**.

1. Ἄγιοι Θεόδωροι—Λευκίμμη (ΕΚ. 20 IV 1915 ἀρ. 148).

Ἐν τῷ νομῷ **Λαρίσης**.

1. Λασποχώρι—Ὀμόλιον (ΕΚ. 7 III 1915 ἀρ. 90).

Ἐν τῷ νομῷ *Τρικάλων*.

1. *Παλαιόκαστρον*—*Μητρόπολις* (ΕΚ. 4 ΠΙ 1915 ἀρ. 89).
2. *Καρβουνολεπενίτσα*—*Πιόλεια* (ΕΚ. 17 ΙV ἀρ. 143).

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΤΟΠΩΝΥΜΙΩΝ

Τῶν τοπωνυμιῶν, ὧν προτάσσεται ἀστερίσκος, προτείνεται ἡ μεταβολή. Αἱ διὰ παχύτερων στοιχείων τοπωνυμίας εἶναι αἱ προτεινόμεναι πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν σημερινῶν. Ἐντὸς παρενθέσεως περικλείονται ἀρχαῖα ὀνόματα ἢ ὀνόματα προταθέντα ὑπὸ κοινοτικῶν συμβουλιῶν, μὴ ἐγκριθέντα δ' ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας.—Οἱ ἀριθμοὶ δηλοῦσι σελίδας τῆς Λαογραφίας, ἀντιστοιχοῦσι δ' οἱ μὲν 575—600 πρὸς τὰς σ. 3—31 τῆς ἀνά χεῖρας ἀνατυπώσεως οἱ δὲ 247—300 πρὸς τὰς σ. 32—83.

* Ἀβαρίτσα 258.302.	Ἀρβανιτοκερασιά 592.
* Ἀγία Ἄννα 282.	Ἀσπρογέρακα 595.
* Ἅγιοι Θεόδωροι 292.293.302.	Ἀσπροπόταμος 597.
* Ἅγιος Ἀνδρέας 279	Ἀστάλα 278.
* Ἅγιος Βασίλειος (Ἀνακτορίων) 266.	Ἄστρος 279.
* Ἅγιος Βασίλειος (Κυνουρίας) 592.593.	(Ἄταλάντη) 585.
* Ἅγιος Βασίλειος Γλυππίας 592.593.	Ἀχαρναὶ 249.302
* Ἅγιος Γεώργιος 257.	* Ἀχοῦρια 584.585.
Ἀγώριανη 579	
* Ἀγώριανη (Ἄνω. Κάτω) 578.579.	Βαλτεσινίκον 590.
(Ἀθήνη) 279.	(Βασίλις) 589.
<i>Αἰάντειον</i> 252.	Βασιλίτση 282
* Αἰγιαλὸς 294.295.	Βελαώρα 260.
* Ἀκχίτσι 297.	Βερσίτσι 267.268.
(Ἀκρίτας) 282.	* Βλαχᾶτα 294.295.
(Ἀκύφας) 578.	<i>Βλαχᾶτα Εἰκοσιμῆς</i> 294.295.
(Ἀλέα) 585.	Βλαχοκερασιά 572.
* Ἀλῆ Τσελεπῆ 280.281.	(Βοῖτον) 578.
* Ἀμύκλαι 287.288.587.	Βούρβουρα 280.
* Ἀμφίκλεια 579.	Βούτση 276.
<i>Ἀνατολική Φραγκίστα</i> 580.	* Βράτση 263.
<i>Ἀναφωνήτρια</i> 295.296.	
* Ἀνδρίτσαϊνα 276.	Γαβαθᾶς 597.
(Ἀνθάνα) 279.	(Γαϊάνοι) 594.595.
(Ἀνθήνη) 279.	* Γαῖδουριάση 266.302.
* Ἄνω Ἀγώριανη 578.579.	Γάιος 594.595.
* Ἄνω Μπάνη 296.	* Γενί λεμάνι 599.600.
* Ἀπάνω Φανάρι 273.	Γέρα 597.598
(Ἀπεραντοί) 263.	(Γέραι) 598.
* Ἀποθήκαι 599.	Γερμοτσάνη 267.

- * Γιαλός 295.
- * Γλουνίτσα 579.257.
(Γλυμπεῖς) 593.
(Γλυπτία) 593.
Γρανίτσα [Απεραντίων] 263.
Γρανίτσα [Υαίας] 577.588.
Γυφτοχώρι 258.259.302.
Γωνιά 291.292.
- * Δαδί 579.
Δάρα 283.
Δεδέργιαννη 298.
- * Δελήμπαλη 268.
- * Δεχούνη 268
Δίβριτσα 589.
Διμοῖρι 257.
(Δίπαια) 588.589.
Δομβραΐνα 576.
Δράμει 260.
Δραμεσοί 260.
Δραμίτζι 260.
Δράμιστα 260.
Δράπανον 584
- * Δρέμισα 259.260.302.
Δρέπανον 584.
(Δρεπανοραχοβίτικα) 583.
- * Δρίτσα 254.255
Δρυμαία 579.257.299.
(Δρυμία) 257.299.
Δρυμός 299.
Δυτική Φραγκίστα 580.
- Εικοσιμία 293.294.
Ἐλειός 293.294.
(Ἐλευσίς) 589 590.
Ἐλεών. Ἐλεών 254.255.
(Ἐλικών) 576.577.
Ἐπισκοπή Γωνίας 291.292.
Ἐπισκοπιανὰ 293.
(Ἐρεσοί) 599.
(Ἐρνεός) 578.
Ἐρισσός 599.
Ἐρμάνθια 268.269.302.
Ἐναγγελίστρια 272.
- Ἐφυρα* 268.
Ζαράκοβα 274.275.
Ζευγολατεῖο 257.
Ζιγοβίσι 277.
- Ἴηλις* 581.302.
Ἴηράκλεια 582.583.302.
(Ἴηράκλεια) 257.258.
Ἴηράκλεια ἢ Τραχινία 257.258.
- Θεισόα* 276.
(Θέλοπυσα) 589.
Θέρμον 265.302.
(Θῆβαι αἱ Φθίαι) 597.
(Θῆβαι Φθιώτιδες) 297.
Θισβη 275.276.302.
(Θύραιοι) 591.
(Θυρέα) 279.
Θύρρειον 266.
(Ἴερά) 598.
- * Ἴμπραήμ 590.
Ἴμπραήμ ἐφένδη 584.585.
Ἴππιους 600.
Ἴσαρη 278.
- Καβάσαλα 252.
- * Καζακλάρ 299.
- * Κακονιοχώρι 252.
- * Κακόση 275.276 302.
Κακούρη 275.
Καλιδάριον 261.
Καλλιθέα Πατρῶν 266 302.
(Καλλιθέα Σπερχειάδος 259 302.
(Καλλίστα) 277.
(Καλλιστάται) 277.
Καλλονή 597.
Καλότυχον 582.
Καπαρέλι 592.
Καπιλέτη 582.
Καρβελᾶ 289.
- * Καρβουνολεπενίτσα 263 300.302.
* Καρδάρα 260.261.

- * Κάτω Ἀγώριανη 578.579.
- Κάτω Μπάνη 296.
- Κάτω Πάγκι 289.290.
- * Κάτω Φανάρι 273.307.
- (Καρνάσιον ἄλσος) 281.
- Καρυὰ 280
- (Καρύαι) 280.
- Καρυαὶ 280.
- Κάψια 275
- * Κεφαλόβρυσον 264.265 302.
- Κήρινθος* 290.302.
- Κλαδεοχώρι* 271.
- * Κλαπατσούνα 267.302.
- Κλειδέτι 252.253.
- Κλειτώρ 590.
- * Κοντογόνη 285.
- Κοροπί 251.
- Κορυφάσιον* 281.
- Κορώνεια* 255.
- (Κορσισαί) 577.
- Κούκουρα 582.
- * Κούλλογλη 268.302
- Κοῦνος 289.290.
- * Κούτου 272 273.302.
- * Κουτουμουλά 255.
- Κρεμαστή 593.
- Κρικέλλον 264.
- Κροκύλειον* 262.307.
- (Κρωπιὰ) 251.
- Κυπαρίσιον 589.
- Κυριακή 576.577.
- (Κυτίσιον) 578.
- * Λάβδα 275.276.
- * Λασποχώρι 300.302.
- Λεπενίτσα 263.
- Λεπενοῦ 263
- Λεπιανὰ 262—264.
- Λευκίμμη* 292 293 302.
- Λεῦκτρα* 255
- Λίλαια* 578.579.
- Διμνιῶνας* 599.600.
- * Λιόπεσι 250.302.
- (Λυκόα) 276
- (Λυκόσουρα) 278.
- Μαζαρακί 269.270.
- * Μάζη 286.308.
- Μάζι [*Ἀλβανίας] 270.
- Μαμάκου 262.
- (Μανθυρέα) 292.
- Μανιάκη 284.285.
- (Μαντίνεια) 275.
- Μαραθέα 289.
- Μαρι 593.
- (Μαριός) 593
- * Μαρκόπουλον 250.251.
- Μαρκόπουλον Μεσογαίας* 251.
- * Μαχμούτμπεη 287.288.
- * Μεγάλη Φραγκίστα 580.307.
- Μεράρχη 300.
- Μεθύδριον* 587.577.
- Μέθυμνα* 600.
- Μελιγχοῦ 279.
- (Μελίταια) 258.
- Μελίταια* 258 302.
- * Μενίδι 249.302
- Μερζές 277.
- * Μερτσαούση 584—586.
- * Μέσα Γωνιά 291 292.
- (Μήθυμνα) 600
- Μητρόπολις* 595 596 303.
- Μικραὶ Θῆβαι* 297.
- * Μικρὴ Φραγκίστα 580.307.
- * Μίλα 593 594.
- (Μίνθη) 286.
- Μιστιγνὰ 599.
- Μόδι 256.257.
- * Μόλιβος 600
- Μοραίτικα 293.302
- * Μοῦλι 251.252.
- * Μουσταφάμπεη 257.258.
- Μουχλί* 586.
- Μπάνη 296
- Μπεσίρι 273.274.
- Μπιλοχωμίτη 265.
- Μποκοβίνα 269.270.
- * Μπολέτα 274.

- * Μπροῦμα 582.583.302.
- Μύλα* 593.594.
- Μυρσίνη* 581.
- (Μύρσινος 581.302.
- (Μυρτούντιον) 581.
- * Νεμνίτσα 587.277.
- * Νεοχώριον 591.
- Νεοχώριον Σελινούντος* 591.
- (Νηρίς) 279.
- Νικλι* 584.585.
- Ντίπ 600.
- Οινόη* 268.302.
- (Οιον. Οιος) 592.
- Οίχαλια* [μεσσηνιακή] 281.
- Οίχαλια [Εδρυτανική] 264.
- * Όμερ τσαούση 584.586.
- * *Ομόλιον* 300.302.
- (Όμόνοια) 285.
- * Όξω Γωνιά 291.292.
- (Όπούντιον) 276.
- (Όπους) 276.
- * *Ορθολίθιον* 273.307.
- * Όσμάναγα 281.282.
- Πάγκια 289.
- Παιανία* 250.302.
- * Παιδεμένον 284.285.
- * Παλαιοζάτοννον 262.307.
- * Παλαιόκαστρο 595.596.302.
- * Παλαιόπολις 581.
- * Παλαιοχώριον 591.593.
- Παλαιοχώριον Γλυπτίας* 591.593.
- Παλαμάρι 591.
- Παλαμάρι [Μεσσηνίας] 282.
- Παλαιόκαστρο τής Στάλας 278.
- Παλλάντιον* 274.
- Πάμφιλα* 598.
- Παναγιούδα 597.
- Πάνακτον* 252.307.
- * Παννιάραις 282.283.302.
- Πανουργιά* 259.260.302.
- Πανιοκράτωρ* 295.308.
- Παπαφλέσα* 285.
- Παράκοιλα 599.
- * Παραπούγγια 255.301.
- (Παρώρεια) 591.
- Πάφλα 598.
- Πεντάχωρον 292.
- Πέτρα 597.
- Πιάλεια* 300.303.
- * Πιαλι 584.
- Πιάνα 588.589.
- (Πίνδος) 578.
- * Πισινῶντα 295.308.
- Πλατανιώτισσα* 267.302.
- * Πλάτανος 278.279.
- Πλάτανος Κονουρίας* 278.379.
- * Πλεμονάρι 295.296.307.
- Πλομάριον 597.598.
- Πολιχνίτος 599.
- Πορετσού 266.267.
- (Ποταμός) 597.
- Πουρνάρι 582.583.
- (Πρῶννοι) 595.
- Πυργάκι 587.
- (Ραμοβούνιον) 593.
- * Ραχοβίτικα 584.
- * Ρηγγάδες 292.
- * Ρίζα 261.262.
- (Ρύπαι) 286.
- * Ρύπαινα 285.286.
- (Ρύπες) 286.
- (Σαλμώνη) 581.302.
- Σάμη* 294.295.308.
- Σείραι* 267.268.
- Σήλυμνα 274.
- Σιγρίον 597.
- Σκαμνιά 599.
- (Σκιάδες) 277.
- (Σκιάδη, Σκιάδης) 277.
- (Σκιάς) 277.
- Σκιλλουντία* 286.308.
- (Σκιλλοῦς) 286.
- Σκλαβοχώρι 287.288.

- * Σκυλόγιαννη 290.302.
 Σουβάλα 578.
- * Σουλειμάναγα 581.302.
 Σοφιάς 261.302.
 Σπάθαρη 589.
 Σπαθί 595.
 (Σπέρχεια. Σπερχεαί) 259.
 (Σπερχειάς) 259.302.
 Στάλα 278.
- * Στεμνίτσα 588.
- * Σταβροκέφαλον 271.
 Συκαμινέα 599
 Σχηματάρι 253.254.
- Τάναγρα* 253.254.307.
Τεγέα 584.585.
 (Τετράπολις) 578
 Τζουμαγιά 283.
- * Τόσκει 280.281.
 Τουμπίκι 276
- * Τουρκοχώρι 268 269.302
 (Τρικόλωνοι) 588.
 Τσαϊρή 299.300.
 Τσουφλάρι 261.302.
- Υψους 588.
- Φαλάνθη* 283.302
 (Φάλανθον) 283.
 (Φάλανθος) 588.589 283
 Φανάρι 273.
 Φίλια 281.
 Φιλότιον 291.
Φλειιάς 284.285.
 (Φλυγονία. Φλυγόνιον) 577.
 (Φολόη) 170.271.
 Φραγκίστα 580.307.
Φυλιαδών 579 580.
- Χαλαμπρέζα 269.270
Χαρισία 590.
- * Χατζημουσταφά 272.
Χελυδόριον 272.273.302.
- * Χιλιαδού 579 580.
 Χιλιομόδι 257.
 Χιονάτα 293.294
Χιονάτα 'Ελειού 293.294.
 Χόντζογλη 285.
 (Χορσία. Χορσαί) 577.
 Χόστια 576.577.
 Χωματερόν 282 283.

Προσθήκη. Μετά την τύπωσιν τοῦ προηγουμένου φύλλου (σ. 302-3) ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως αἱ ἐπόμεναι ἀποφάσεις περὶ μετονομασίας κοινοτήτων.

Ἐν τῷ νομῷ *Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας:*

5. *Κακονιοχώρι* μενονομάζεται *Πάνακτον.* (ΕΚ. 1 V 1915 ἀρ. 164).

6 *Βράτση*—*Τάναγρα* (Αὐτ.)

Ἐν τῷ νομῷ *Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας:*

2. *Παλα οκάτουνον*—*Κροκύλειον* (ΕΚ. 1 V 1915 ἀρ. 162).

3. *Μεγάλη Φραγκίστα*—*Ἀνατολική Φραγκίστα* (Αὐτ.).

4. *Μικρὰ Φραγκίστα*—*Δυτικὴ Φραγκίστα* (ἴτ.).

Ἐν τῷ νομῷ *Αργολίδος καὶ Κορινθίας:*

2. *Κάτω Φανάριον*—*Ορθολίδιον* (Αὐτ. ἀρ. 164).

Ἐν τῷ νομῷ **Μεσσηνίας**:

2. *Μάζη*—*Σκιλλουντία* (Αὐτ. ἀρ. 162).

Ἐν τῷ νομῷ **Κεφαλληνίας**:

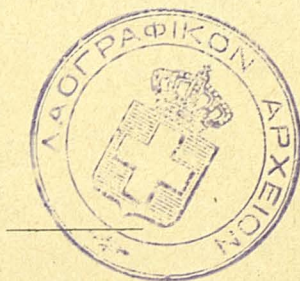
1. *Αἰγιαλός*—*Σάμη* (ΕΚ. 5 V 1915 ἀρ. 169).

2. *Βλαχᾶτα*—*Βλαχᾶτα Εἰκοσιμιᾶς* (ΕΚ. V ἀρ. 162).

Ἐν τῷ νομῷ **Ζακύνθου**:

1. *Πλεμονάρι*—*Αναφωνήτρια* (Αὐτ.)

2. *Πισινῶντα*—*Παντοκράτωρ* (ΕΚ. 5 V ἀρ. 169).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000126986

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

*Ἐκαστος τόμος τοῦ Δελτίου ἀποτελεῖται ἐκ 40 περιήπου
τυπογραφικῶν φύλλον.*

ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ Δρ. 15

Τιμὴ ἐκάστου ἀπλοῦ τεύχους δρ. 4.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται παρὰ τῶ ἐν Ἀθήναις Διεθνεῖ βιβλιο-
πωλείῳ Ἐλευθερουδάκη καὶ Μπαρτ (Eleftheroudakis & Barth
Librairie internationale, Place de la Constitution, Athènes).

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΟΥ

Μ Ε Λ Ε Τ Α Ι ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ. Ἐν Ἀθήναις 1899—1902. Τέσσαρες τόμοι, ἐκ
σελίδων ἐν ὄλῳ 2752. Τιμὴ ἐκάστου τόμου δρ. 8.

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ. Ἐν Ἀθήναις 1904. Δύο τόμοι ἐκ σελ. 1348
Τὸ ἔργον θὰ συμπληρωθῇ διὰ τῆς προσεχοῦς ἐκδόσεως καὶ τρίτου τό-
μου. Τιμὴ τῶν δύο τόμων δρ. 20.

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΟΥ

ΕΚΛΟΓΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Εἷς τόμος ἐκ σελ. 320

Τιμᾶται δρ. 4. Ἐπὶ πολυτελοῦς χάρτου δρ. 6.

Ἀποστέλλονται εἰς τοὺς αἰτοῦντας καὶ συναποστέλλον-
τας τὸ ἀντίτιμον ὑπὸ τοῦ γραφείου τῆς *Λαογραφίας* (ὁδὸς
Μητροπόλεως 36).

3, 1, 0' Εἰς τὴν Λαογραφίαν

Ν. Γ. Πολίτου

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΟΥ

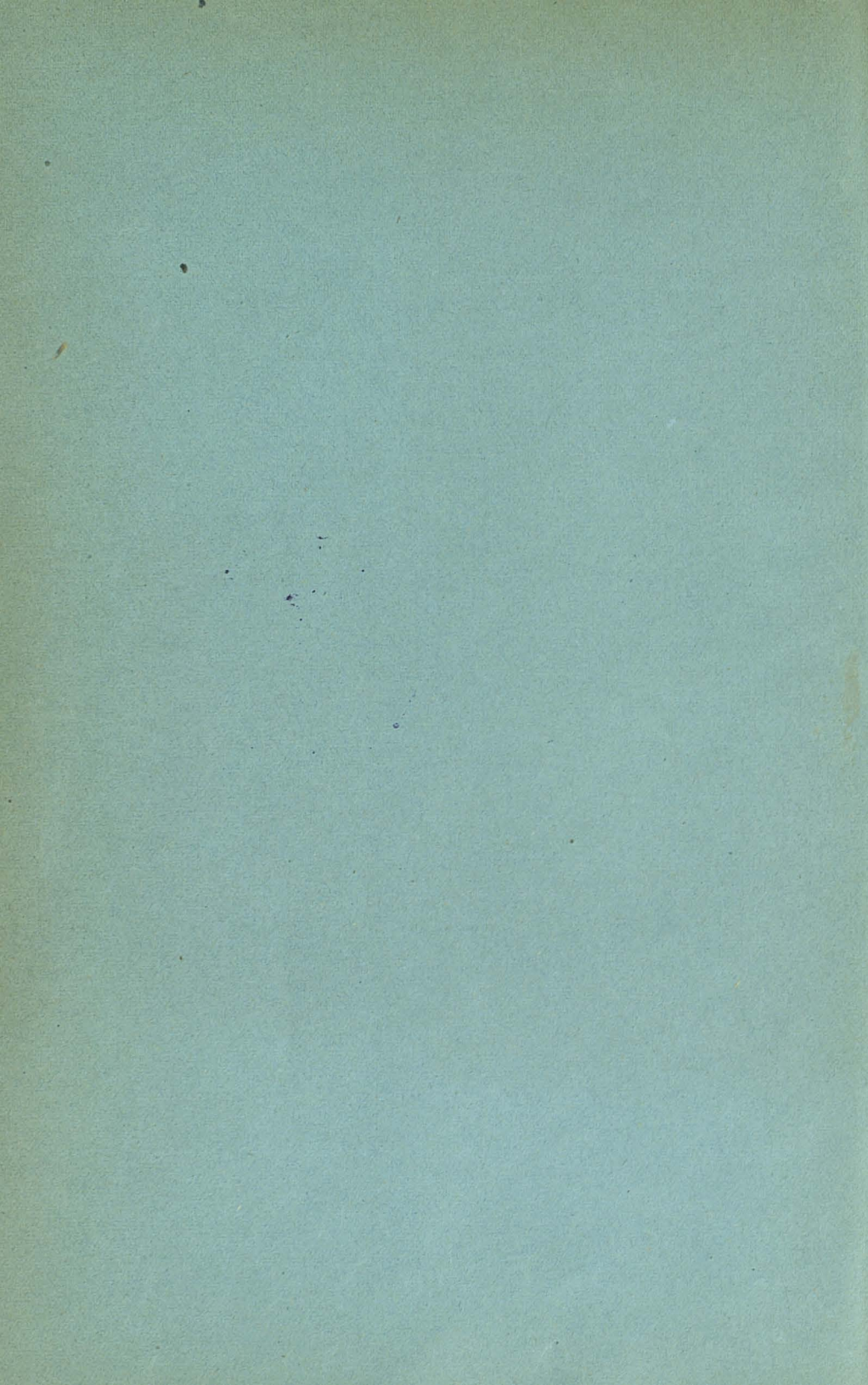
ΤΟΠΩΝΥΜΙΚΑ

ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ τ. Ε΄.

28

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
1916

ΤΟΠΙΚΑ

Ν. Τ. ΚΑΡΑΥΙΤΣ

ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΕΩΣ

Κακουργία (Κακουργία)

Υπόψη (Υπόψη)

ΤΟΠΩΝΥΜΙΚΑ*)

ΥΠΟ

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΟΥ

Γ'.

ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Κακολύρι (Ταξιάρχαι)

Άρ. 162 (29 Ιουλίου 1915).—Επί τοῦ ὑπ' ἀρ. 29130 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 29 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀρ. 8 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κακολυρίου.

Ἔνεκα τῆς δυσφημίας ἴσως, ἣν ὑπολαμβάνεται ἐμφαίνον τὸ πρῶτον συνθετικὸν τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος, ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Κακολυρίου νὰ μετονομάσῃ αὐτὴν κοινότητα Ταξιάρχων. Ἄν καὶ προτιμοτέραν θεωροῦμεν τὴν διατήρησιν τοῦ ὀνόματος, τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει ἐξακριβωθῆ ὁ ἱστορικὸς λόγος, οὐδὲν ἦττον ἀφοῦ τοῦτο δὲν εἶναι ἀνεκτὸν εἰς τοὺς κατοίκους, συνιστῶμεν νὰ ἐγκριθῆ ἡ ἀπόφασις. Τὸ νέον ὄνομα, εἰλημμένον ἐξ ἐκκλησίας τοῦ χωρίου, ἔχει τοῦτο τὸ πλεονέκτημα, ὅτι δὲν εἶναι σύνηθες, ἐνὸς μόνου ὑπάρχοντος ὁμωνύμου χωρίου ἐν Αἰτωλίᾳ, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἔχει τὸν ἐνικὸν τύπον Ταξιάρχης.

Χασιά (Φυλῆ)

Άρ. 139 (22 Ιουλίου 1915).—Επί τοῦ ὑπ' ἀρ. 19867 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 9 Μαΐου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 6754 π. ἔ. ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ.

Ἡ Χασιά τῆς Ἀττικῆς ἀπέχει μὲν ἱκανὸν διάστημα, περὶ τὰς 2 1/2 ὥρας, τοῦ φρουρίου τῆς Φυλῆς, ἧς τὸ ὄνομα ἔφερον ὁ καταργηθεὶς δῆμος, τοῦ ὁποίου ἦτο πρωτεύουσα· ἀλλὰ οὐδεὶς ἄλλος συνοι-

*) Βλ. Λαογραφ. Δ' 572 κέ. Ε' 249 κέ.

κισμός κεῖται μεταξύ τοῦ σημερινοῦ χωρίου καὶ τοῦ ἀρχαίου φρουρίου. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὄνομα Χασιά, ὡς κοινὸν καὶ εἰς ἄλλους τόπους καὶ τουρκικὸν (σημαῖνον βασιλικὴν ἰδιοκτησίαν), ἀναγκαῖον εἶναι ν' ἀντικατασταθῇ δι' ἄλλου, δὲν κρίνομεν ἄτοπον τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Χασιάς περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος τῆς Φυλῆς, ἀφοῦ μάλιστα τοῦτο δὲν εἶναι ὄνομα ἀρχαίας πόλεως, ἀλλὰ φρουρίου καὶ ἀττικοῦ δήμου, εἰς οὗ τὴν περιοχὴν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα περιλαμβάνετο ἡ θέσις, ἔνθα τὸ σημερινὸν χωρίον.

Καλύβια Χασιάς (Ἀσπρόπυργος).

Ἄρ. 143 (23 Ἰουλίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 22466 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 26 Μαΐου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 187 ἀναφορὰ τοῦ προέδρου τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἀσπρόπυργου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Πρὸ τινων ἐτῶν ἐξητήθη ἡ μετονομασία τοῦ ἐν τῷ Θριασίῳ πεδίῳ χωρίου Καλυβίων τῆς Χασιάς κ' ἐπροτάθη τότε νὰ δοθῇ εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἀττικοῦ δήμου Θρίας, τοῦ ὁποίου ἡ θέσις εἶναι ἐξηκριβωμένη καὶ εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ χωρίον ἔκειτο εἰς τὴν περιοχὴν αὐτοῦ. Ἄλλ' ἔνεκα τῆς δυσφήμου σημασίας, ἣν ἔχει τὸ ὄνομα τοῦτο εἰς τὴν ἀλβανικὴν γλῶσσαν, οἱ κάτοικοι ἀπέστεργον αὐτό, καὶ οὕτως ὠνομάσθη τὸ χωρίον Ἀσπρόπυργος. Ἡ ἐκλογή τοῦ ὀνόματος τούτου ἦτο εὐστοχωτάτη, διότι εἶναι ἑλληνικὸν καὶ εὐφωνον, δὲν ὠρίσθη δ' αὐθαιρέτως, ἀλλ' ἐλήφθη ἐκ τοπωνυμίας θέσεώς τινος τοῦ χωρίου· ἐπειδὴ δ' ὁ Ἀσπρόπυργος εἶναι στάσις τοῦ σιδηροδρόμου καὶ εἰς δημόσια γράμματα συχνάκις παρέχεται ἀφορμὴ νὰ μνημονεύεται ὡς ἔδρα ἀρχῶν, μέχρις ἐσχάτων δὲ καὶ ἑλληνικοῦ σχολείου, τὸ ὄνομα ἔγινε γνωστότατον καὶ ἡ χρῆσις αὐτοῦ ἠμπεδώθη, λιησμονηθέντων τῶν Καλυβίων τῆς Χασιάς. Τίς λοιπὸν χρεῖα τῆς νέας μεταβολῆς, τὴν ὁποίαν ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, προτεῖναν νὰ μετονομασθῇ Θριάσιον; Τὸ ὅτι δὲν ἔχει ἱστορικὴν σημασίαν ὁ Ἀσπρόπυργος δὲν εἶναι σοβαρὸς λόγος, οὐδὲ θὰ προσλάβῃ τοιαύτην σημασίαν μετονομαζόμενος Θριάσιον. Τὸ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος Θρία ἐσηματισμένον ἐπίθετον Θριάσιον κυριολεκτεῖται ἐπὶ τοῦ ὄλου πεδίου τῆς Ἐλευσίως, τοῦ ὁποίου ἐν σημεῖον κατέχει ὁ Ἀσπρόπυργος,

καὶ οὔτε εἶναι δυνατόν τὸ Θριάσιον πεδῖον νὰ συμπυκθῆ διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου εἰς μόνην τὴν περιοχὴν τοῦ Ἀσπρόπυργου, οὔτε πάλιν ὁ Ἀσπρόπυργος νὰ ἐξαιρεθῆ τοῦ Θριάσιου πεδίου, ὅπερ περιλαμβάνει καὶ τὴν Μαγοῦλαν καὶ ἄλλους συνοικισμούς. Ὅθεν ὁ Ἀσπρόπυργος πρέπει νὰ διατηρήσῃ τὸ κάλλιστον ὄνομα αὐτοῦ.

Καλύβια (Καλύβια Θεορικοῦ)

Ἄρ. 138 (22 Ἰουλίου 1915)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 19866 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 9 Μαΐου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 8280 π. ἔ. ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἡ κοινοτάτη τοπωνυμία Καλύβια ἔχει ἀναμφισβητήτως χρεῖαν προσδιορισμοῦ τινος πρὸς διάκρισιν, διὰ τοῦτο θεωροῦμεν εὐλόγον τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Καλυβίων τοῦ τέως δήμου Θεορικοῦ περὶ προσθήκης εἰς τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος αὐτῶν τοιοῦτου προσδιορισμοῦ. Ἄντι δ' ὅμως τοῦ δημοτικοῦ Καλύβια Θεορικών, θὰ προεκρίνομεν νὰ λάβῃ ἡ κοινότης τὸ ὄνομα Καλύβια Θεορικοῦ, διότι ἐν τῇ γλώσῃ ἡμῶν ἐπεκράτησε νὰ διακρίνονται οἱ διὰ μετοικησάντων κατοίκων τόπου τινὸς ἀπαρτισθέντες, ἐκ προχείρων κατ' ἀρχὰς οἰκημάτων, αὐτοτελεῖς συνοικισμοὶ διὰ τῆς προσθήκης ὅχι τοῦ ὀνόματος τῶν κατοίκων, ἀλλὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ τόπου, ἐξ οὗ ἀπεσπάσθησαν, συνήθως κατ' ἐπιθετικὸν τύπον (οἶον Καλύβια Ζαχολίτικα, Κ. Γιωργιτσιώτικα κτλ.). Εἶναι δὲ δίκαιον νὰ ἐπαναλαμβάνηται καὶ ἐνταῦθα τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαιοτάτης πόλεως Θεορικοῦ, τὸ ὁποῖον διετηρήθη διὰ τῶν αἰώνων μέχρι τῆς σήμερον ἐν τῷ κατέχοντι τὴν θέσιν αὐτῆς χωρίῳ (Θεορικό), ὑφ' οὗ φέκισθησαν καὶ τὰ Καλύβια.

Κόκλα (Πλαταιαὶ)

Ἄριθ. 184 (18 Φεβρουαρίου 1916)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 49675 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1915.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 26 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κόκλα.

Ἦδη ἀπὸ πολλοῦ ἔπρεπε τὸ φέρον τὸ ἄσημον οἰκογενειακὸν ὄνομα χωρίον Κόκλα νὰ λάβῃ τὸ τῶν Πλαταιῶν, διότι κεῖται εἰς

ἐλαχίστην ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν λειψάνων τῆς ἐνδόξου πόλεως, ἣτις ἀκμάζουσα καὶ κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους, ὀψέποτε ἠρημώθη, ἦτο δὲ ἔκκαλαι γνωστὴ ἢ ἀκριβῆς θέσις αὐτῆς. Καὶ εὐλογωτάτην διὰ τοῦτο θεωροῦμεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου τῆς κοινότητος Κόκλα περὶ ἀποδόσεως εἰς αὐτὴν τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος, μετονομαζομένης κοινότητος Πλαταιῶν, ἀλλ' ὄχι Πλαταιέων, ὡς ἀπεφάσισε τὸ συμβούλιον. Διότι τὸ δημοτικὸν ὄνομα κατὰ γενικὴν πληθυντικὴν προσήκει μόνον ὡς ὀνομασία δήμου, ἐνῶ κοινὸν πρέπει νὰ ἔχωσιν ὄνομα καὶ ἡ κοινότης καὶ ἡ ἔδρα αὐτῆς· ἄτοπον δὲ θὰ ἦτο οἱ κάτοικοι τοῦ Κόκλα νὰ προσαγορεύωνται Πλαταιεῖς, ὅπερ θὰ συνέβαινε ἀν μετονομάζετο μὲν ἡ κοινότης, παρέμενε δ' ἀμετάβλητον τὸ ὄνομα τῆς ἔδρας αὐτῆς.

Καπαρέλι (Καπαρέλι Πλαταιῶν).

Ἄρ. 141 (23 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 22688 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῆς 26 Μαΐου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 11223 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν ὁμωνύμων χωρίων τῆς Ἀρκαδίας καὶ τῆς Ἀργολίδος ἀναγκαῖον εἶναι βεβυίως τὸ βοιωτικὸν Καπαρέλιον νὰ προσλάβῃ ὡς προσδιορισμὸν τὸ ὄνομα τοῦ δήμου, εἰς ὃν τέως ἀνήκεν, ἀφοῦ μάλιστα οὗτος εἶχε τὸ ὄνομα ἀρχαίας ἐπισήμου πόλεως. Ὅθεν εὐλογον κρίνομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Καπαρελίου νὰ ὀνομασθῇ ἡ κοινότης Καπαρέλιον Πλαταιῶν.

Βρασταμίται.

Ἄρ. 173 (18 Φεβρουαρίου 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 36272 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῆς 10 Αὐγούστου 1915 —Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 24793 (1915) ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Βρασταμιτῶν ζητεῖ νὰ μεταβάλῃ τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος εἰς κοινότητα Πέτρας διὰ δύο λόγους· πρῶτον μὲν διότι «τὸ ὄνομα Βρασταμίται ἀν μὴ εἶναι ξενόγλωσσον, εἶναι ὅμως κακόηχον» καὶ δεύτερον διότι οὐδεμίαν ἱστορικὴν σημασίαν ἔχει, ἐνῶ μεταξὺ τῶν ἀποτελούντων τὴν κοινότητα συνοικισμῶν εὐ-

ρίσκεται καὶ ἡ Πέτρα ὅπου συνήφθη ὑπὸ τὸν Δημήτριον Ὑψηλάντην ἢ γνωστὴ μάχη. Ἄλλ' οἱ λόγοι οὗτοι δὲν εἶναι βάσιμοι. Τὸ ὄνομα Βρασταμιῖται, ἢ ὀρθότερον κατὰ τὸν παλαιότερον τύπον Βρεστεμιῖται οὐδαμῶς εἶναι κακὸν, ἂν δ' ἀγνοοῦμεν τὸ ἔτυμον αὐτοῦ, πάντως δ' ὅμως γινώσκουμεν, ὅτι εἶναι ἐπίσης ἱστορικὸν ὅσον καὶ τὸ τῆς Πέτρας. Ἡ τελευταία μάχη τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, ἢ χάριν συντομίας λεγομένη μάχη τῆς Πέτρας, διεξήχθη οὐχ ἤττον καὶ εἰς τοὺς Βρεστεμιῖτας, οὐ ἕνεκα καὶ τὸ χωρίον τοῦτο ἔχει ἴσην πρὸς τὴν Πέτραν ἱστορικὴν σημασίαν. Ἄτοπον δὲ θὰ ἦτο δύο διάφοροι συνοικισμοὶ νὰ φέρωσι τὸ αὐτὸ ὄνομα, διότι κατ' ἀνάγκην μετονομαζομένης τῆς κοινότητος θὰ μετωνομάζετο καὶ ἡ ἔδρα αὐτῆς οἱ Βρεστεμιῖται, θὰ ἐπέφερε δὲ συσκότισιν τῶν ἱστορικῶν γεγονότων ἢ ἐξαφάνισις τοῦ ὀνόματος τῶν Βρεστεμιῖτων καὶ ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ διὰ τοῦ τῆς Πέτρας, συνοικισμοῦ ἐγγὺς μὲν ἀλλ' εἰς ἄλλην θέσιν κειμένου. Κατὰ ταῦτα φρονοῦμεν ὅτι ὄχι μόνον δὲν πρέπει νὰ μετονομασθῇ ἡ κοινότης Βρασταμιῖτων κοινότης Πέτρας, ἀλλ' ὅτι καὶ ὀφείλει ν' ἀναλάβῃ τὸ παραφθαρὲν ὄνομα τῶν Βρεστεμιῖτων.

Καρανῆ (Ἐλλοπία).

Ἄρ. 183 (18 Φεβρουαρίου 1916). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 46191 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 7 Ὀκτωβρίου 1915. — Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἄρ. 17141 ἀναφορὰ τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας καὶ ἡ συνημμένη αὐτῇ τῆς κοινότητος Καρανῆ.

Ἡ κοινοτάτη τουρκικὴ ἐπωνυμία Καρανῆ, δηλοῦσα Μαῦρον βουνόν, εἶναι ἀνάγκη βεβαίως ν' ἀντικατασταθῇ τοῦτο δ' ἴσως παρῶρμησε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον τοῦ βοιωτικοῦ Καρανῆ νὰ ἐκλέξῃ τυχαίως τὸ ἀρχαῖον ὄνομα Ἐλλοπία καὶ νὰ ἐπιθέσῃ εἰς τὴν κοινότητα. Ἄν καὶ τὸ ὄνομα δὲν εἶναι βοιωτικῆς πόλεως, οὐδ' ἄλλως πῶς συνδέεται πρὸς τὴν κοινότητα, δὲν κρίνομεν σκόπιμον νὰ φέρομεν ἀντίρρησιν τινα εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ συμβουλίου, εἰμὴ ὅτι ἄτοπος εἶναι ἢ διατήρησις τοῦ τουρκικοῦ ὀνόματος, τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἢ ἐξαφάνισις, παρὰ τὸ ἀρχαῖον. Ὅθεν δύναται μὲν νὰ μετονομασθῇ Ἐλλοπία ἡ κοινότης, ἀλλ' ὄχι Ἐλλοπία ἢ Καρανῆ, ὡς ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον.

ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ ΚΑΙ ΦΩΚΙΔΟΣ

Σεργουῖνι (Ἁγίος Κωνσταντῖνος).

Ἄρ. 189 (27 Ἀπριλίου 1916). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 6118 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 29 Ἰανουαρίου. — Ἐπιστρέφεται ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 145 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἁγίου Γεωργίου Παρνασσίδος.

Δικαίαν θεωροῦμεν τὴν ἀξίωσιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἁγίου Γεωργίου Παρνασσίδος περὶ μετονομασίας τοῦ προσηρητημένου εἰς τὴν κοινότητα συνοικισμοῦ Σεργουίνου. Τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου ἔχει ξενικὴν τὴν προέλευσιν, ἐκ τῆς τουρκικῆς λέξεως *σιουργκιούν*, ἣτις διετήρησε μὲν ἐνιαχοῦ καὶ τὴν ἐν τῇ ἀρχικῇ γλώσσει σημασίαν τοῦ ἐξορίστου, ἀλλὰ συνηθεστέρα μᾶλλον εἶναι ἢ χρῆσις αὐτῆς εἰς τὴν σημασίαν τοῦ διασυρμοῦ καὶ τῆς ὑβριστικῆς πομπείας. Καὶ εἶναι μὲν ἄγνωστον ἐκ τίνος ἀφορμῆς ὠνομάσθη τὸ χωρίον οὕτως, ἀλλὰ πάντως δὲν εἶναι ἀνεκτὸν τὸ ὄνομα ὡς δύσφημον. Ἡ προτεινομένη ἀντικατάστασις διὰ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, εἶναι εὐπρόσδεκτος, ἐλλείπει ἄλλου ὀνόματος. Εὐτυχῶς δὲν εἶναι πολὺ κοινὸν τὸ ὄνομα, ἐν τῇ παλαιᾷ Ἑλλάδι ἐνὸς μόνου χωρίου τῆς Λοκρίδος φέροντος αὐτό· δικαιολογεῖ δὲ τὴν ἐπιβολὴν αὐτοῦ εἰς τὸ Σεργουίνιον ἢ ἐν τῷ χωρίῳ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ ἡ κατ' ἔτος, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγίου, ἀγομένη πανηγυρις.

Κάμπος. — Ὁμὲρ ἐφέντη (Ποτιδανία).

Ἄρ. 187. 190. (26 Ἀπριλίου 1916). — Ἐπὶ τῶν ὑπ' ἄρ. 57042 τῆς 23 Νοεμβρ. 1915 καὶ 15273 τῆς 23 Μαρτίου 1916 ἐγγράφων τοῦ ὑπουργείου. — Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 14 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κάμπου.

Ἄν εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου Κάμπου ὑπῆρχεν «ἀρχαία πόλις ὀνόματι Ποτιδανία», ὡς ἰσχυρίζεται τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Κάμπου, βεβαίως οὐδεὶς θὰ εἶχεν ἀντίρρησην ὅπως τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας πόλεως ἀποδοθῇ εἰς τὸν Κάμπον. Ἄλλ' ἡ αἰτωλικὴ πόλις Ποτιδανία, ἢ μνημονευομένη ὑπὸ τοῦ Θουκυδίδου, τοῦ Τίτου Λιβίου καὶ τοῦ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου, ἔκειτο ἀπώτερον, πιθανῶς κατὰ τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Δάφνου εἰς τὴν θέσιν Γαλαϊό-

καστρο ἔς τὸ Σιδεράλων, ΒΒΔ τοῦ Ὁμέρ ἐφέντη. Τὰ δὲ ἐγγὺς τοῦ Κάμπου εἰς τὴν θέσιν Ἁγιος Νικόλαος σωζόμενα λείψανα ἀρχαίων κτιρίων ἀποδίδονται κατὰ τινα εἰκασίαν εἰς ἄλλην πόλιν καὶ ὄχι τὴν Ποιτιδανίαν. Τὸ ὄνομα τοῦτο προσηύκει μᾶλλον νὰ δοθῆ εἰς τὸν συνοικισμὸν Ὁμέρ ἐφέντη, τῆς κοινότητος Μανάγουλας, ὅστις ἐγγύτερον παντὸς ἄλλου πρόσκειται εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας πόλεως καὶ πρέπει πάντως νὰ ἀποβάλλῃ τὴν βάρβαρον καὶ ἄσημον ὀνομασίαν του.

Βαριμπόμπη (Μακρακώμη)

Ἄρ. 192 (27 Ἀπριλ. 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 1696 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 16 Ἰανουαρίου. — Ἐπιστρέφεται ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 27 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Βαριμπόμπης.

Βαριμπόμπη εἶναι τοπωνυμία κοινότητος, ἣ ὁποία καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον καθὼς καὶ διὰ τὸ ξενόφωνον αὐτῆς εὐκταῖον εἶναι ν' ἀντικατασταθῆ δι' ἑλληνικῆς, ὅπου εἶναι δυνατόν. Ὅθεν νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ ἐγκριθῆ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος Βαριμπόμπης εἰς Μακρακώμην. Περὶ τῆς ἀρχαίας Μακρᾶς κώμης τοῦτο μόνον γινώσκομεν, ὅτι ἔκειτο παρὰ τὸν Σπερχειὸν καὶ παρὰ τὴν Ὑπάτην, πρὸς δυσμὰς αὐτῆς, ἦτοι πάντως ὄχι μακρὰν τῆς θέσεως τῆς σημερινῆς Βαριμπόμπης. Ὡς πρόσθετος λόγος ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος δύναται νὰ θεωρηθῆ ὅτι εἶναι τοῦτο γινώριμον καὶ οἰκεῖον εἰς τοὺς κατοίκους, διότι ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ βασιλείου ἦτο τὸ ὄνομα τοῦ πρὸ ὀλίγου καταργηθέντος δήμου, τοῦ ὁποίου ἡ Βαριμπόμπη ἦτο ἡ πρωτεύουσα.

Καλύβια Ἁγίας Μαρίνης (Ἁγία Παρασκευή).

Ἄρ. 172 (18 Φεβρουαρίου 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 36554 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 10 Αὐγούστου 1915. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 8406 (1915) ἀναφορὰ τῆς Νομαρχίας Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἁγίας Μαρίνης περὶ μετονομασίας τοῦ συνοικισμοῦ Καλύβια Ἁγίας Μαρίνης ὑψηγορεύθη ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ παγκοίνου ὀνόματος τῶν

Καλυβίων. Ἐάν καὶ τὸ ἐκλεχθὲν ὄνομα Ἁγία Παρασκευὴ δὲν εἶναι μονῆρες, διότι ἐν τῇ Παλαιᾷ Ἑλλάδι ὑπάρχει ὁμώνυμος συνοικισμὸς ἀποτελῶν ἰδίαν κοινότητα ἐν τῷ τέως δήμῳ Ἄνω Βόλου, οὐδὲν ἦντον εἶναι προτιμότερον τῶν Καλυβίων, καὶ τούτου ἕνεκα νομίζομεν ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου πρέπει νὰ ἐγκριθῇ.

Βελούχοβον (Κάλλιον).

Ἄριθ. 146 (30 Ἰουλίου 1915)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 23783 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 2 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 9365 π. ἔ ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος καὶ τὰ συνημμένα αὐτῇ.

Τὸ Βελούχοβον δὲν ὑπήγετο εἰς τὸν δῆμον, εἰς ὃν εἶχε δοθῆ τὸ ὄνομα τῶν Καλλιέων, μοίρας τοῦ αἰτωλικῶ ἔθνος τῶν Ὀφιοιέων· ἀλλ' ὑπήγετο εἰς τὸν δῆμον Ἰαίας, διότι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὀνοματοθεσίας τῶν δήμων καὶ ὕστερον ὑπετίθετο ὅτι ἡ ὄχυρὰ ἔδρα τῶν Καλλιέων, τὸ Κάλλιον, εὑρίσκετο εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ δήμου Καλλιέων, παρὰ τὴν Καστριώτισσαν. Τὸ δὲ Βελούχοβον ὑπετίθετο ὅτι κατεῖχε τὴν θέσιν τοῦ ἀρχαίου Αἰγυτίου, δι' ὃ καὶ ἐπιγραφὴ τις εὑρεθεῖσα ἐντετειχισμένη εἰς οἰκίαν τοῦ χωρίου ἐκείνου, προερχομένη δὲ κατ' ἀσφαλεῖς πληροφορίας ἐκ τῆς περιοχῆς τῆς παρ' αὐτὸν ἀρχαίας πόλεως καὶ ἀναγράφουσα τὸ ὄνομα τῶν κατοίκων αὐτῆς, ἀποκεκρυμένον δ' ὅμως καὶ μὴ διατηροῦν εἰμὴ τὴν κατάληξιν μόνην, συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ πρώτου ἐκδότου αὐτῆς (1896) Αἰγυτιτᾶν, ἦτοι δι' ὑποτιθεμένου τύπου τοῦ ἐθνικοῦ τῶν οἰκούντων τὸ Αἰγίτιον. Ἄλλ' ἐπινώρθωσε μετὰ μεγίστης πιθανότητος τὴν συμπλήρωσιν ταύτην ἐπιφανὴς Γερμανὸς ἐπιγραφικός, ὁ Dittenberger (1900), ἀναγνοὺς «πόλις (Καλλιπολιτᾶν)». Εἰς τὴν ἐπιγραφὴν δὲ ταύτην καὶ εἰς ἄλλας ἐνδείξεις στηριζόμενος ὁ καθηγητὴς κ. Γ. Σωτηριάδης ἠδυνήθη ἀσφαλῶς νὰ καθορίσῃ (1907) τὴν θέσιν τοῦ ἀρχαίου Καλλίου ἢ Καλλιπόλεως εἰς τὸ Κᾶστρον τοῦ Βελουχόβου.

Ὅθεν ὀρθοτάτη εἶναι ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Βελουχόβου περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας πόλεως. Προτιμότερον δ' ὅμως θεωροῦμεν τὸν βραχύτερον τύπον τοῦ ὀνόματος, καὶ συνιστῶμεν ὅπως ἡ κοινότης ὀνομασθῇ

Κοινότης Καλλίου καὶ οὐχὶ Κοινότης Καλλιπόλεως. Τὸ ὄνομα τῆς Καλλιπόλεως ἦτο κοινότατον κατὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ διατηροῦσιν αὐτὸ μέχρι τῆς σήμερον· ἢ τῆς Θρακικῆς χερσονήσου Καλλίπολις καὶ ἡ τῆς Καλαβρίας.

Νταουκλή (Ξυνία)

Ἄριθ. 182 (18 Φεβρουαρίου 1916) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 44565 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1915. — Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀρ. 3 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Δαουκλή.

Ὁρθῆ φαίνεται ἡ ἀντικατάστασις τοῦ τουρκικοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος Νταουκλή διὰ τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος Ξυνία, ὡς προέτεινε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον. Διότι τὸ Νταουκλή κεῖται παρὰ τὴν Ξυνιάδα λίμνην, ἐκεῖ δ' ὑπῆρχε καὶ ἡ καταστραφεῖσα τῷ 163 π. Χ. πόλις τῆς Θεσσαλιώτιδος, ἡ λεγομένη Ξυνία, κατὰ τὸν Πολύβιον καὶ Στέφανον τὸν Βυζάντιον, ἢ Ξυνίαι, κατὰ τὸν Λίβιον.

Δερβισᾶδες (Ἅγιος Σεραφεῖμ).

Ἄρ. 145 (23 Ἰουλίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 23785 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 31 Μαΐου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 13935 π. ἔ. ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος καὶ τὰ συνημμένα αὐτῆ.

Εὐστοχωτάτη ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Δερβισᾶδων τοῦ τέως δήμου Θρονίου περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ τουρκικοῦ ἱερατικοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος δι' ἁγιωνύμου χριστιανικοῦ. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐκύρωσε κοινὴν χρῆσιν, διότι ἀφότου πρὸ ἐξήκοντα περίπου ἐτῶν ἐκτίσθη ἐν τῷ χωρίῳ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Σεραφεῖμ, τὸ ὄνομα Δερβισᾶδες ὁσημέραι ἐξέλειπεν, ἐπικρατοῦντος τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου οὕτως ὥστε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, διὰ Β. Δ. τῆς 29 Αὐγούστου 1912 ἀνεγνωρίσθη διπλοῦν ὄνομα τοῦ χωρίου, Δερβισᾶδες ἢ Ἅγιος Σεραφεῖμ. Διὰ δὲ τῆς ἐγκρίσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου τὸ τουρκικὸν ὄνομα τῆς κοινότητος θὰ ἔξαφανισθῆ παντελῶς, θ' ἀπομείνῃ δὲ τὸ Ἅγιος Σεραφεῖμ, ὅπερ ἔχει καὶ τοῦτο τὸ πλεονέκτημα, ὅτι οὐδεὶς ἄλλος συνοικισμὸς ἐν Ἑλλάδι φέρει αὐτό.

ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Λιγουριό.

Ἄρ. 149 (24 Ἰουλίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ. ἀρ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Ἰουνίου. — Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀρ. 4 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Λιγουριοῦ.

Ἀσκληπιεῖον δὲν εἶναι ἡ ἀρχαία ὄνομασίᾳ τοῦ Λιγουριοῦ, ὡς φαίνεται ὑπολαμβάνον τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ὅπερ διὰ τὸν λόγον τοῦτον προέβη εἰς ἀπόφασιν περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος. Τὸ Ἀσκληπιεῖον, ὡς εἶναι γνωστότατον καὶ εἰς τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, κεῖται εἰς ἀπόστασιν ὥρας περίπου ἀπὸ τοῦ Λιγουριοῦ, καὶ διατηρεῖ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα αὐτοῦ, λεγόμενον ὑπὸ τοῦ λαοῦ Ἱερό (= Ἱερόν τοῦ Ἀσκληπιοῦ). Εἶναι δὲ προδήλως ἀτοπώτατον νὰ δοθῇ τὸ ἕτερον τῶν ὀνομάτων, τῶν δηλούντων τὸ αὐτὸ ἐπιφανέστατον ἴδρυμα, εἰς τόπον μακρὰν αὐτοῦ κείμενον, ὡσαυεὶ ἄλλο ἦτο τὸ Ἀσκληπιεῖον καὶ ἄλλο τὸ ἱερόν τοῦ Ἀσκληπιοῦ· καὶ τοσοῦτο μᾶλλον καθόσον καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Λιγουριοῦ δὲν πρέπει νὰ μετακινήθῃ, ὃν ἑλληνικόν, ἴσως δὲ καὶ τοῦτο ἀρχαῖον. Ἐν τῇ Ἐπιδουρία διετηρήθησαν μικρὸν παρηλλαγμένα ἀρχαῖαι τοπωνυμῖαι, οἷον τὸν Πίδαυρον (ἢ Ἐπίδαιρος), τὸ Ἱερό, πιθανῶς δὲ καὶ τὸ βουνὸν Θεόκαυστο καὶ τὸ χωρίδιον Κορῶνι (τὸ ὁποῖον εἵκασάν τινες ὅτι ὀνομάσθη ἀπὸ τῆς μητρὸς τοῦ Ἀσκληπιοῦ Κορωνίδος, ἀλλὰ μᾶλλον ἀπὸ τινος Κορώνη)· οὕτω καὶ τὸ Λιγουριό ἐνδέχεται νὰ προῆλθεν ἐξ ἀρχαίου τινὸς ὀνόματος, πάντως δ' εἶναι ἱκανῶς παλαιόν, εὐφωνον καὶ οὐδεμία παρίσταται χρεῖα μεταβολῆς αὐτοῦ.

Χέλι (Ἀραχναῖον).

Ἄρ. 154 (24 Ἰουλίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Ἰουνίου — Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀρ. 3 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ Χελίου.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Χελίου τοῦ τέως δήμου Μιδέας ἀπεφάσισε νὰ μετονομασθῇ ἡ κοινότης, λαμβάνουσα τὸ ὄνομα τοῦ ὑπερκειμένου ὄρους Ἀραχναίου. Ἡ μεταβολὴ τοῦ ὀνόματος ἦτο ἀναγκαία, διότι πολὺ γνωστότερον τοῦ Χελίου τῆς Μιδέας εἶναι διὰ

τὸν ἐν αὐτῷ λιμένα τὸ ὀλιγανθρωπότερον ὁμώνυμον χωρίον τοῦ αὐτοῦ νομοῦ (τοῦ τέως δήμου Κρανιδίου) καὶ ἡ σύγχυσις πρὸς αὐτὸ εἶναι εὐκόλος. Δὲν θεωροῦμεν δ' ἄτοπον καὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ὀνόματος, παρὰ τὴν διπλὴν χρῆσιν αὐτοῦ, διότι τὸ Χέλι εἶναι σχεδὸν τὸ μόνον ἐν τῷ Ἀραχναίῳ χωρίον, ὡς δ' εἶναι ἀπομεμονωμένον, εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἀπὸ ἄλλων συνοικισμῶν κείμενον, φαίνεται ὡς προσφυόμενον εἰς τὸ ὄρος καὶ οἶονεὶ συνταυτιζόμενον μετ' αὐτοῦ.

Κιάτου. Βασιλικὸ (Σικυῶν).

Ἄρ. 193 (27 Ἀπριλίου 1916). Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 42524 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 8 Σεπτεμβρίου 1915.

Ἡ Ἐπιτροπεία τῶν τοπωνυμῶν τῆς Ἑλλάδος, λαβοῦσα γνῶσιν τῆς διὰ Β. Δ. μετονομασίας τῆς κοινότητος Κιάτου εἰς κοινότητα Σικυῶνος, ἐκ τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ Σ. Ὑπουργείου, ἔχει τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσῃ αὐτὸ ἵνα τῇ ἐπιτραπῇ νὰ ὑποβάλλῃ εὐσεβάστως τὴν παρατήρησιν, ὅτι δὲν προεκλήθη, συμφώνως πρὸς τὸν περὶ κοινοτήτων νόμον, ἡ γνώμη αὐτῆς περὶ τῆς μετονομασίας ταύτης. Φρονεῖ δ' ἡ ἐπιτροπεία ὅτι ἂν ἐκρίνετο ἀναγκαῖον ν' ἀποδοθῇ τὸ ὄνομα τῆς Σικυῶνος εἰς νεώτερον συνοικισμόν, ἔπρεπε μᾶλλον νὰ μετονομασθῇ οὕτω ἡ ἐγγύτατα τῶν ἑρειπίων τῆς ἀρχαίας πόλεως κειμένη κοινότης Βασιλικῶν, καὶ οὐχὶ ἡ κωμόπολις Κιάτου, ἀπέχουσα περὶ τὴν ὥραν αὐτῶν. Ἐκ τῆς ἀντικαταστάσεως σημερινῶν τοπωνυμῶν δι' ὀνομάτων ἀρχαίων πόλεων εἰς ἄλλην θέσιν κειμένων, καὶ μάλιστα πόλεων ἐπιφανῶν, προέρχονται πλεῖστα ἄτοπα, τὰ ὁποῖα τὸ Σ. Ὑπουργεῖον κατέδειξεν εἰς τὴν εἰσηγητικὴν πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν βασιλέα ἔκθεσιν, τὴν συνοδεύουσαν τὸ περὶ ἰδρύσεως τῆς ἡμετέρας ἐπιτροπείας Β. Διάταγμα τῆς 31 Μαΐου 1909.

Ἡράκλειον (Νεμέα).—Ἅγιος Γεώργιος.

Ἄρ. 153 (24 Ἰουλίου 1915)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἄρ. 11 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἁγίου Γεωργίου.

Ὁ δῆμος Νεμέας, τοῦ ὁποίου πρωτεύουσα ἦτο ὁ Ἅγιος Γεώργιος, περιελάμβανε καὶ τὴν πεδιάδα τῆς Νεμέας, ἀλλὰ καὶ μέγα μέρος τῆς ἀρχαίας Φλιασίας χώρας. Ἀκριβῶς δ' ἡ πεδιάς τοῦ Ἁγίου

Γεωργίου είναι τὸ Φλιάσιον πεδῖον τῶν ἀρχαίων. Ὅθεν διαμελισθέντος εἰς κοινότητος τοῦ δήμου Νεμέας, ὁ Ἅγιος Γεώργιος οὐδὲν κοινὸν ἔχει πλέον πρὸς τὴν Νεμέαν, ἀνήκων εἰς τὸν Φλιοῦντα. Νεμέα δὲ πρέπει νὰ ὀνομασθῇ τὸ ἐκ τοῦ Κουτσομαδιοῦ ἐποικισθὲν νεώτερον χωρίον Ἡράκλειον, ὅπερ ἰδίαν ἀποτελεῖ κοινότητα, κεῖται δ' ἐν τῇ θέσει τοῦ ναοῦ τοῦ Νεμείου Διός. Καὶ ἡ ἀπόφασις ἄρα τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἁγίου Γεωργίου περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος τῆς Νεμέας πρέπει ν' ἀναθεωρηθῇ ὡς ἀστήρικτος, καθὼς καὶ ἡ περὶ τοῦ ἐμβλήματος τῆς σφραγίδος τῆς κοινότητος, ἐχούσης τὸν τύπον τοῦ λεοντοκτόνου Ἡρακλέους, ὅστις μόνον εἰς τὸ Ἡράκλειον προσήκει.

Ὁ μόνος εὐλογοφανῆς λόγος, ὅστις φαίνεται συνηγορῶν ὑπὲρ διατηρήσεως τῆς ὀνομασίας τοῦ καταργηθέντος δήμου εἰς τὸν Ἅγιον Γεώργιον εἶναι ὁ τῆς ἐμπορικῆς ἀνάγκης. Ἀληθῶς ὁ ἐν τῷ Φλιάσιῳ πεδίῳ παραγόμενος οἶνος καὶ ἐξαγόμενος ἐκ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα καὶ ἐκτὸς τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους εἶναι γνωστὸς εἰς τὸ ἐμπόριον ὑπὸ τὸ ὄνομα οἶνος Νεμέας. Καίτοι δ' ἡ ἐκλογή τοῦ ὀνόματος τούτου δὲν ἦτο εὔστοχος, διότι οἶνος Νεμέας ἦτο ἄγνωστος παντελῶς, ἐνῶ τούναντίον ὀνομαστὸς ἦτο κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ὁ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ παραγόμενος Φλιάσιος οἶνος, καὶ Φλιάσιος διὰ τοῦτο ἔπρεπεν ἐπίσης νὰ ὀνομασθῇ, ὡς συνεχίζων τὴν παλαιὰν φήμην, ὁ οἶνος τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἀλλ' ὅμως τὸ ὄνομα οἶνος Νεμέας δύσκολον καὶ ἀσύμφορον ἴσως εἶναι νὰ μεταβληθῇ. Ἄλλ' ἡ ἀποξένωσις τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τῆς Νεμέας, οὐδαμῶς ἔχει ἀναγκαῖον ἐπακολούθημα καὶ τὴν μετονομασίαν τῶν οἴνων αὐτοῦ, ἀφοῦ εἶναι συνηθεστάτη εἰς βιομηχανικὰ καὶ φυσικὰ προϊόντα ἡ διατήρησις ὀνόματος ἀρχῆθεν δοθέντος διὰ τινὰ λόγον εἰς αὐτὰ καὶ εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον, ὅτε ὁ λόγος οὗτος ἔχει ἐκλίπη.

Λιόντι (Λεόντιον)

Ἄρ. 155 (24 Ἰουλίου 1915)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Ἰουνίου—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀρ. 4 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Λιόντι.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Λιόντι δὲν σκοπεῖ εἰς

τὴν μετονομασίαν τῆς κοινότητος, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς ἀκριβοῦς ἐκφορᾶς τοῦ ὀνόματος αὐτῆς. Δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένον ἕνεκα τίνος αἰτίας ἐδόθη τὸ ὄνομα τοῦτο εἰς τὴν κοινότητα, ἀλλὰ κατάδηλον εἶναι ὅτι ὁ πλήρης καὶ ἀδιάφθορος τύπος αὐτοῦ εἶναι Λεόντιον. Ἡ πεδιάς, ἐφ' ἧς κεῖται τὸ Λεόντιον, εἶναι πιθανώτατα ἡ πεδιάς τῶν Ὀρνεῶν, ἀλλ' οὐδεμία ἀνάγκη νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας πόλεως Ὀρνεῶν, διότι τὸ σημερινὸν ὄνομα εἶναι ἑλληνικώτατον καὶ ἴσως ἀρχαῖον ἐπίσης.

Μποζικᾶ.—Βοῖβοντᾶ (Τιτάνη)

Ἄρ. 152 (24 Ἰουλίου 1915)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Ἰουνίου—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀρ. 4 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μποζικᾶ.

Τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας Τιτάνης κατέχει τὸ Α. τοῦ Μποζικᾶ καὶ εἰς μικρὰν ἀπὸ τούτου ἀπόστασιν κείμενον χωρίον Βοῖβοντᾶ. Ὅθεν ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μποζικᾶ περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος τῆς Τιτάνης (ἢ τοῦ δημοτικοῦ Τιτανίαν) δὲν νομίζομεν πρέπον νὰ ἐγκριθῇ, ἀφοῦ τὸ ὄνομα τοῦτο ἐνδεικνυμένον εἶναι νὰ λάβῃ ὁ βαρβαρῶνυμος συνοικισμὸς Βοῖβοντᾶ, προσηρημένους εἰς ἐτέραν κοινότητα.

Ζάχολη (Εὐρωστίνη)

Ἄρ. 147 (23 Ἰουλίου 1915)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Ἰουνίου—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ζαχόλης.

Ἡ Ζάχολη, τὸ περιληπτικὸν ὄνομα πέντε συνοικισμῶν ἐν οἷς καὶ ἡ ἔδρα τῆς κοινότητος τὰ Κουνιάνικα, ὀρθὸν εἶναι νὰ μετονομασθῇ, ὡς σλαβῶνυμος, κατάλληλον δὲ νομίζομεν τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου ὀνόματος, ἣν ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, μετονομάσαν αὐτὴν Εὐρωστίνην, «ἐπειδὴ, ὡς λέγει, εὐρίσκεται εἰς τὰς ὑπαρξείας τοῦ ὄρους Εὐρωστίνης, ἧς τὸ ὄνομα ἔφερεν ἄλλοτε ὁ δῆμος». Καὶ τὸ μὲν ὄνομα τοῦ δήμου Εὐρωστίνης, εἰς ὃν περιλαμβάνετο ἡ Ζάχολη, δὲν εἶναι ἀρχαῖον (τὸ ἀρχαῖον τοῦ ὄρους ὄνομα εἶναι ἄγνω-

στον), ἀλλ' ἐπλάσθη ὑπὸ λογίων, μετασκευασάντων οὕτω τὴν δημώδη ὀνομασίαν Βροστίνα ἢ Βρεστίνα. Ἡ τοπωνυμία αὕτη, ἀπαντῶσα καὶ ἐν Λακεδαιμόνι ὑπὸ τὸν τύπον Βρέστενα (ἴσως δὲ καὶ ἐν Βοιωτίᾳ ὡς Βρεστεμίται), κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, εἶναι ξενική. Ἄλλ' εἶναι εὐφρωνος καὶ ἔχει καθιερωθῆ ὑπὸ τῆς χρήσεως.

Ἄνω Δημνιά (Διμήνιον).

Ἄρ. 148 (24 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀρ. 3 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Πλημμελῶς φέρεται ἀναγεγραμμένον ἐν τῷ ἐπισήμῳ πίνακι τῶν κοινοτήτων τοῦ κράτους τὸ ὄνομα κοινότητος τοῦ τέως δήμου Σικυωνίων Ἄνω Δημνιά ἢ Ἄνω Δημιανά. Οὐδὲν χωρίον ὀνομάζεται οὕτω· τὸ ἀληθές ὄνομα τῆς κοινότητος εἶναι Διμηνιό, διαιρεῖται δ' εἰς δύο τμήματα, ὧν ἑκάτερον ἴδιον ἔχει ὄνομα κατὰ λόγον τῆς θέσεως αὐτοῦ, τὸ μὲν Ἄνω Διμηνιό καλούμενον, τὸ δὲ Κάτω Διμηνιόν. Ὁρθότατα δὲ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἀπεφάσισεν, ὄχι νὰ μετονομάσῃ τὴν κοινότητα, ἀλλὰ ν' ἀποδώσῃ εἰς αὐτὴν τὸ ἀληθές ὄνομά της Διμήνιον. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἔχει λάβη ἢ κοινότης ἐξ εἰδους τινὸς σίτου ἢ κριθῆς, ὠριμάζοντος ἐντὸς δύο μηνῶν, τοῦ ὁποίου ἴσως ἢ καλλιέργια διὰ κλιματικὸς λόγους ηὔδοκίμει ἐν τῷ χωρίῳ κατὰ τὴν σύστασιν αὐτοῦ. Τὸ εἶδος τοῦτο ἐκάλουν οἱ ἀρχαῖοι *σιτάνιον* ἢ *σιτάνιον*, καί, κατὰ λόγον τῆς ὠριμάνσεως αὐτοῦ, *δίμηνον* ἢ *τρίμηνον*.

Νεζαίικα (Κατακάλιον)

Ἄρ. 156 (24 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Νεζαίικων.

Ἐκ τῶν δύο ὀνομάτων τῆς εἰς τὸν τέως δήμον Σολυγείας ὑπαγομένης πρότερον κοινότητος, Νεζαίικα ἢ Κατακάλι, τὸ δεύτερον εἶναι τὸ παλαιότερον, ἀκραιφνῶς βυζαντινόν, διότι προδήλως εἶναι τὸ ὄνομα τῆς ἐπιφανοῦς βυζαντινῆς οἰκογενείας Κατακαλῶν, ἐμφαίνον ὅτι ἐν ἀρχῇ ἦτο πρόνοια ἢ ἰδιοκτησία ἐνὸς ἢ πλείονων μελῶν

τῆς οἰκογενείας ταύτης· τὸ δ' ἕτερον εἶναι νεώτερον, δοθὲν ἴσως εἰς τὴν κοινότητα ὅτε ἐξέλιπεν ὁ οἶκος Κατακαλῶν, κατφκίσθη δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ Νεζαίων, ἥτοι μελῶν οἰκογενείας ἐχούσης τὸ ὄνομα Νέζη. Ὅθεν ἐπιδοκιμάζομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Νεζαϊκῶν ὅπως δοθῆ εἰς τὴν κοινότητα τὸ ὄνομα Κατακάλιον· διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης περιορίζεται ἡ χρῆσις εἰς τὸ ἕτερον τῶν δύο ὀνομάτων, τὸ παλαιότερον, μετὰ τῆς ἐπὶ τὸ ὀμαλότερον μεταβολῆς τοῦ τύπου αὐτοῦ, ἣν καθιέρωσεν ἡ συνήθεια, ἀντὶ τοῦ ἀήθους Κατακαλῶν.

Λουτρακίον.

Ἄρ. 150 (24 Ἰουλίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Ἰουνίου — Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 1 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Λουτρακίου.

Εἶναι τοσοῦτο σαφῆς ἡ διάταξις τοῦ νόμου περὶ ὀνομασίας ἐκάστης κοινότητος, ἥτις πρέπει νὰ εἶναι ἡ αὐτὴ καὶ ἡ τῆς ἕδρας τῆς κοινότητος, ὥστε νὰ κινῆ εἰς ἀπορίαν ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Λουτρακίου περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος. Μετονομασία δὲν δύναται βεβαίως νὰ κληθῆ ἡ σύζευξις τῶν ὀνομάτων δύο ὀνοικισμῶν Λουτρακίου καὶ Περαιώρας, ἀπεχόντων ἀλλήλων δίωρον περίπου, οἷτινες θὰ ἐξακολουθήσωσι διατηροῦντες τὸ ἴδιον ἑκάτερος ὄνομα, ὅπωςδῆποτε καὶ ἂν ὀνομασθῆ ἡ κοινότης. Ὅθεν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον διὰ τῆς ἀσυμφώνου πρὸς τὸν νόμον ἀποφάσεως αὐτοῦ δὲν ἀποβλέπει εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ἀντικαταστάσεως ἢ διορθώσεως τοῦ ὀνόματος τῆς ἕδρας τῆς κοινότητος καὶ ἐπομένως καὶ αὐτῆς τῆς κοινότητος, ἀλλὰ κατέληξεν εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην ὀρῶμενον ἴσως ἐξ ἄλλης τινὸς σκέψεως, ἣν δὲν ἔχει τὴν ἀρμοδιότητα νὰ ἐξετάσῃ ἡ ἐπιτροπεία.

Κατσουλιάνικα Κυθηρίων (Διβάδιον).

Ἄρ. 151 (24 Ἰουλίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Ἰουνίου. — Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ. ἄρ. 3 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κατσουλιανικῶν.

Δύο συνοικισμοὶ ἐν Κυθήροις φέρουσι τὸ αὐτὸ ὄνομα Κατσουλιάνικα, ὧν ὁ μὲν ἀνήκεν εἰς τὸν τέως δήμον Κυθηρίων, ὁ δὲ εἰς

τὸν Ποταμίων διακρίνονται δ' ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων δι' ἰδίου ἐκάτερος προσδιορισμοῦ, καλούμενος Κατσουλιάνικα Λιβιάδιον καὶ Κατσουλιάνικα Ποταμοῦ. Εἰς τὴν διάκρισιν ταύτην σκοπεῖ καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κατσουλιανίκων (Κυθηρίων), ὅπως ὀνομασθῆ ἡ κοινότης Λιβιάδιον ὀρθῶς δ' ἐσκέφθη τὸ συμβούλιον νὰ μὴ διατηρήσῃ τὸ διπλοῦν ὄνομα, ἀλλὰ νὰ περιορισθῆ εἰς τὸ δεύτερον μόνον, ἀφοῦ τοῦτο δὲν ἔχει ἄλλος ἑλληνικὸς συνοικισμὸς, ἂν καὶ εἶναι κοινότατον ὡς τοπωνυμικὸν κτηματικῶν θέσεων.

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Ἰμπραήμ ἐφένδη (Ἐπισκοπή. Ἀρκάδιον).

Ἄρ. 163 (30 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 30220 ἐγγράφου τοῦ ὑπογεγίου τῆς 6 Ἰουλίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 15 πράξεως τῆς κοινότητος Τεγέας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἐκ ζήλου ὅπως ἀπαλλάξῃ τοῦ βαρβάρου ὀνόματος αὐτοῦ τὸν εἰς τὴν κοινότητα Τεγέας προσηρημένον συνοικισμὸν Ἰμπραήμ ἐφένδη καὶ πρὸ τῆς συστάσεως τῶν κοινοτήτων ἀπὸ ὀκταετίας περίπου τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Τεγεατῶν ἐζήτησεν ἐπανειλημμένως τὴν μετονομασίαν αὐτοῦ, καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν σύστασιν τῶν κοινοτήτων τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Τεγέας προέτεινεν νὰ μετονομασθῆ Ἀταλάντη. Μὴ κριθέντος δὲ προσφόρου τοῦ ὀνόματος, διὰ τοὺς λόγους οὓς ἐξεθέσαμεν ἐν τῷ ὑπ' ἄρ. 4 ἡμετέρῳ ἐγγράφῳ τῆς 2 Μαΐου 1914, τελευταῖον διὰ πράξεως αὐτοῦ τῆς 21 παρελθόντος μηνὸς προτείνει ἕτερα δύο ὀνόματα «Ἀρτεμίσιον ἐκ τοῦ ἐκεῖσε κειμένου ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος ἢ Ἀρκάδιον ἐκ τοῦ βασιλέως Ἀρκάδος.» Τὸ ἐφ' ἡμῖν θὰ ἐνομίζομεν προτιμότερον τὸ ὄνομα Ἐπισκοπή, ἐκ τῆς ἐγγύτατα τοῦ χωρίου κειμένης παλαιᾶς ὀνομαστῆς ἐκκλησίας. Ἄλλ' ἂν πρόκειται νὰ ἐκλέξωμεν μετὰ τῶν προτεινομένων ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου ὀνομάτων, καταλληλότερον θεωροῦμεν τὸ Ἀρκάδιον, διότι τὸ Ἀρτεμίσιον δὲν εἶναι εἰλημμένον ἐξ ἀρχαίου ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος, κειμένου ἐν τῷ τόπῳ, ὡς ἰσχυρίζεται τὸ συμβούλιον, ὅτι ἡ ἐκλογή τοῦ ὀνόματος θὰ ἦτο εὔστοχος, ἀλλ' ἐξ ἱεροῦ εὗρισκομένου, ὡς ἔδειξαν αἱ ὑπὸ τοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Κ. Α. Ῥωμαίου

γενόμεναι ἀνασκαφαί, τρεῖς ὥρας νοτίως τῆς Τεγέας, ὑπὲρ τὰ Δολιανά.

Μπесиρί

Ἄρ. 158 (29^η Ἰουλίου 1915) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 26490 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 17 Ἰουνίου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 6631 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀρκαδίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 64 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1915 ἡμετέρου ἐγγράφου εἴχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἐκθέσωμεν εἰς τὸ Σ. Ὑπουργεῖον τοὺς λόγους, ὧν ἕνεκα δὲν ἔπρεπε νὰ ἐγκριθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μπесиρίου περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος Παλλαντίου. Ὑπεδεικνύομεν δὲ ὅτι τὸ ὄνομα τοῦτο, προσῆκον μᾶλλον εἰς τὸ χωρίον τῆς αὐτῆς κοινότητος Μπολέτα, ὅπερ εὑρίσκεται ἐπὶ στάσεως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Τριπόλεως Καλαμῶν, ἦτο ὀρθὸν καὶ ἀναγκαῖον ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ ξενόφωνον ὄνομα τοῦ ἐν λόγῳ χωρίου. Ἀλλὰ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 23 πράξεως αὐτοῦ τῆς 20 Μαΐου ἐ. ἔ. ἀπεφάσισε νὰ παρακαλέσῃ τὸ ὑπομνεῖον νὰ μεταρρυθμίσῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου, κρίνον οὐχὶ λελογισμένην οὐδὲ νόμιμον τὴν ἀκύρωσιν. Τὴν ἀπόφασιν δὲ ταύτην ἐστήριξεν εἰς παρερμηνείαν τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ ΔΝΗ' νόμου περὶ κοινοτήτων, ὑπολαβὸν ὅτι αἱ κοινότητες δύνανται νὰ ἔχωσιν ὄνομα διάφορον τοῦ τῆς ἕδρας αὐτῶν, ὡς οἱ πλεῖστοι δῆμοι εἶχον ἴδιον ὄνομα, ἄλλο παρὰ τὸ τῆς πρωτευούσης. Ὅθεν ἡ νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μπесиρίου εἶναι ἀβάσιμος, οἱ δ' ἐπαγόμενοι πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς λόγοι δυσκόλως δύνανται νὰ θεωρηθῶσι σοβαρώτατοι, ὡς αὐτὸ τὸ συμβούλιον τοὺς χαρακτηρίζει.

Βρωμοσέλλα (Θωκνία)

Ἄρ. 186 (18 Φεβρουαρίου 1916) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 57338 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Νοεμβρίου 1915. — Ἐπιστρέφεται τὸ ὑπ' ἀρ. 245 ἀντίγραφον τῆς πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Βρωμοσέλλας.

Ὁ παρὰ Πανσανία (Η' κθ' 5) χωρογραφικὸς προσδιορισμὸς τῆς ἀρκαδικῆς πόλεως Θωκνίας, ἀρκοῦντως σαφῆς ὧν, ἀναδεικνύει

πιθανωτάτην τὴν εἰκασίαν νεωτέρων γεωγράφων, ὅτι ἐπὶ τῆς θέσεως αὐτῆς κεῖται ἡ Βρωμοσέλλα. Ὅθεν ὀρθὴν θεωροῦμεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Βρωμοσέλλας περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος Θωκνίας.

Χαρισία.

Ἄρ. 142 (23 Ἰουλίου 1915)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 21587 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Μαΐου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 3658 ἀναφορὰ τῆς νομορχίας Ἀρκαδίας καὶ τὰ συνημμένα αὐτῆ.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ἰμπραήμ ἀπεφάσισε πέρυσι ν' ἀποβάλῃ ἡ κοινότης τὸ ἄσημον καὶ βάρβαρον ὄνομά της καὶ νὰ λάβῃ ἄλλο ἑλληνικόν, ἀρχαῖον, τὸ τῆς ἀρκαδικῆς πόλεως Χαρισίας. Ἡ δ' ἡμετέρα ἐπιτροπεία θεωρήσασα εὐλογον τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ὑπέβαλεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 17 ἐγγράφου αὐτῆς τῆς 24 Ἰουλίου π. ἔ. τὴν γνώμην, ὅπως προκριθῆ ὁ ἐνικὸς τύπος τοῦ ὀνόματος, Χαρισία, ἀντὶ τοῦ προτεινομένου πληθυντικοῦ Χαρισιῶν. Νῦν δ' ὅμως τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον προέβη εἰς νέαν πρότασιν, ὅπως ἡ μὲν κοινότης λάβῃ τὸ ὄνομα Κολοκοτρώνεια, ἡ δ' ἔδρα αὐτῆς μετονομασθῆ Λιμποβίσι, εἰς ἔνδειξιν τιμῆς τῆς μνήμης τοῦ στρατάρχου, τοῦ ὁποίου ἡ οἰκογένεια κοιτίδα εἶχε τὸ ἐρημωθὲν χωρίον Λιμποβίσι. Ἄλλὰ πρῶτον μὲν ἔν και τὸ αὐτὸ ὄνομα πρέπει κατὰ νόμον νὰ ἔχῃ ἡ κοινότης καὶ ἡ ἔδρα αὐτῆς. Ἐπειτα δὲ τὸ Λιμποβίσι ἔκειτο μὲν ἐγγύτατα τῆς Χαρισίας (τοῦ ποτὲ Ἰμπραήμ) οἰκισθείσης κατὰ παράδοσιν ἐκ κατοίκων τοῦ χωρίου ἐκείνου, ἀλλὰ δὲν πρέπει βεβαίως νὰ συνταυτισθῶσι διὰ τῆς μετονομασίας τὰ δύο χωρία, οὕτως ὥστε νὰ νομίζεται ὅτι τὸ μετονομασθὲν Λιμποβίσι χωρίον εἶναι ἡ πατρις τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη, διότι τοῦτο ἠδύνατο νὰ παραπλανήσῃ τοὺς μελετῶντας τὴν ἱστορίαν τῶν ἔθνικῶν ἀγώνων καὶ θὰ ἦτο τρόπον τινὰ ἀκουσία παραχάραξις τῆς ἱστορίας. Ὅθεν ἡ σλαβικὴ τοπωνυμία Λιμποβίσι δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ διατηρηθῆ, καὶ ἡ κοινότης πρέπει νὰ μὴ μεταβάλῃ τὸ εὐφωνον ὄνομα Χαρισία, τὸ ὁποῖον τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἔχει ἐκλέξῃ.

Παλαμάρη (Παλαμάρη Γορτυνίας).

Ἄρ. 141 (23 Ἰουλίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 21984 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Μαΐου. — Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἄρ. 4879 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀρκαδίας καὶ τὰ συνημμένα αὐτῆ.

Ἡ ὁμωνυμία πρὸς τὸ μεσσηνιακὸν Παλαμάρη τοῦ τέως δήμου Κολωνίδων καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν προσθήκην προσδιορισμοῦ εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἀρκαδικῆς κοινότητος. Ὅθεν ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ συμπληρώσεως τῆς ὀνομασίας τῆς κοινότητος διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς ἐπαρχίας, λαμβανούσης τὸ ὄνομα κοινότης Παλαμάρη Γορτυνίας, εἶναι ὀρθὴ καὶ πρέπει νὰ ἐγκριθῇ.

Νεοχώριον (Βλυσηδιά).

Ἄρ. 140 (23 Ἰουλίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 11600 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Μαΐου. — Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἄρ. 2327 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀρκαδίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἦδη ἅμα τῷ καταρισμῷ τῶν κοινοτήτων τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Νεοχωρίου ὑπέβαλεν ἀπόφασιν αὐτοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος διὰ τοῦ δήμου εἰς ὃν μέχρι τῆς συστάσεως αὐτῆς ἀνήκε, καὶ ἡ ἀπόφασις αὕτη μετὰ γνωμοδότησιν τῆς ἡμετέρας ἐπιτροπείας (ἄρ. 17 τῆς 24 Ἰουλίου 1914) ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Σ. Ὑπουργείου. Νῦν δὲ διὰ τὸ μῆκος ἴσως τοῦ νέου ὀνόματος τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἀπεφάσισε νὰ μετονομασθῇ καὶ πάλιν ἡ κοινότης, λαμβάνουσα τὸ ὄνομα τοῦ διαρρέοντος τὴν ἔδραν αὐτῆς ποταμίου Βλυσηδιά. Τὴν ἐκλογὴν τοῦ ὀνόματος κρίνομεν εὐστοχον ὁ Βλυσηδιάς, εἶναι σπάνιον καὶ εὐφρονότατον ἑλληνικὸν ὄνομα, ἀπὸ τοῦ *βλυσῆδι* (=θησαυρός, ἐκ τοῦ ῥήματος βλύζω) σχηματισθέν. Ἐννοεῖται δ' ὅμως ὅτι τὸ νέον τοῦτο ὄνομα τῆς κοινότητος θὰ εἶναι ταυτοχρόνως καὶ νέον ὄνομα τῆς ἔδρας αὐτῆς, κατὰ τὸν νόμον, καὶ δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον ἢ μὲν κοινότης νὰ ὀνομάζεται Βλυσηδιά, ἢ δ' ἔδρα αὐτῆς νὰ διατηρῇ τὸ παλαιὸν ὄνομα Νεοχώριον, ὡς παραδόξως φαίνεται φρονοῦν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον. Οὐδ' εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ εἰς τὸ νέον ὄνομα ὡς προσδιορισμὸς καὶ τὸ τοῦ καταργηθέντος δήμου Σελινοῦντος, διότι οὐδεμία ἄλλη ὑπάρχει κοινότης Βλυσηδιά, διὰ νὰ ἔχη χρεῖαν προσδιορισμοῦ πρὸς διάκρισιν.

ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Κωνσταντῖνοι (Πολίχνη)

Ἄρ. 174 (27 Ἀπριλίου 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 37575 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 12 Αὐγούστου 1915.—Ἐπιστρέφεται ἡ ἀπὸ 28 Ἰουνίου 1915 αἰτήσις τῶν πρώην κατοίκων τοῦ χωρίου Κωνσταντίνων.

Εὐλογωτάτη εἶναι ἡ ἀξίωσις τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Κωνσταντίνων, οἵτινες πρὸ τριακονταετίας περίπου μετοικήσαντες εἰς θέσιν ἡμίσειαν ὥραν ἀπέχουσαν τούτου, ἀπειλέεσαν ἴδιον συνοικισμόν, νὰ δοθῇ ἔν ὄνομα εἰς τὸν συνοικισμόν αὐτῶν, ἀριθμοῦντα νῦν περὶ τὰς ἐξήκοντα οἰκογενείας, καὶ νὰ μὴ ἐξακολουθῇ δηλούμενος διὰ τοῦ ὀνόματος τῶν Κωνσταντίνων. Δὲν εἶναι δ' ἀνεπιτυχῆς καὶ ἡ ἐκλογή τοῦ ὀνόματος Πολίχνη, διότι ἡ οὕτως ὀνομαζομένη κώμη τῆς ἀρχαίας Μεσσηνίας ἐκεῖ που πλησίον ἔκειτο, ἂν καὶ ἀκριβῶς ὠρισμένη δὲν εἶναι θέσις αὐτῆς.

Ἄνεμοχωράκι (Φρίξα)

Ἄρ. 185 (16 Φεβρ. 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 56505 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 14 Νοεμβρίου 1915.—Ἐπιστρέφεται ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 8 πράξεως τῆς κοινότητος Ἄνεμοχωρακίου.

Οἱ λόγοι, οἵτινες παρώρμησαν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ἄνεμοχωρακίου ν' ἀποφασίσῃ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ἄλλως χαρακτηριστικοῦ καὶ οὐχὶ κακοφώνου ὀνόματος τῆς κοινότητος, εἶναι σοβαροὶ καὶ πείθουσι πάντα περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς μετονομασίας. Ἀληθῶς δὲ ἡ διὰ μόνης τῆς ὑποκοριστικῆς καταλήξεως διάκρισις τῆς κοινότητος ἀπὸ τῆς γειτονικῆς τοῦ Ἄνεμοχωρίου δὲν εἶναι ἐπαρκῆς, ἀφοῦ καὶ τὸ ἔμβλημα τῆς σφραγίδος ἀμφοτέρων τῶν κοινοτήτων εἶναι τὸ αὐτό, ὁ ἅγιος Γεώργιος ἔφιππος δρακοντοκτόνος, ὡς ἐκ τούτου δὲ δυσάρεστος ἐπέρχεται συχνάκις ἀνωμαλία εἰς τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν. Προκειμένου δὲ πάντως νὰ μεταβάλλῃ τὸ ὄνομα ἡ ἑτέρα τῶν κοινοτήτων, εὐλογώτερον εἶναι ν' ἀντικατασταθῇ τὸ τῆς ἐχούσης τὸ μακρότερον, τοῦ ὁποίου μάλιστα ὁ ὑποκοριστικὸς τύπος δὲν εὐαρμοστεῖ πρὸς τὰ πράγματα, ὑπερτεροῦντος κατὰ τὸν πληθυσμὸν τοῦ

Ἀνεμοχωρακίου τοῦ τέως δήμου Σκιλλοῦντος τὸ Ἀνεμοχώριον τοῦ τέως δήμου Βόλακος.

Ἡ προτεινομένη δ' ἀντικατάστασις διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς Φρίξης δὲν φαίνεται ἀτυχής. Ναι μὲν ἡ παναρχαία τριφυλιακὴ πόλις Φρίξα δὲν ἔκειτο ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ σημερινοῦ χωρίου· ἀλλ' ἡ θέσις αὐτῆς ἀναζητεῖται ἐκεῖ που πλησίον, οὐδεὶς δ' ἄλλος ὑπάρχει νεώτερος συνοικισμὸς δυνάμενος ν' ἀξιῶση ὅπως ἀναλάβῃ τὸ ἀρχαῖον ἐκεῖνο ὄνομα. Ὅθεν νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ ἐγκριθῇ ἡ ἀπόδοσις τοῦ ὀνόματος τῆς Φρίξης εἰς τὴν κοινότητα Ἀνεμοχωρακίου, ὅχι δ' ὅμως καθ' ὃν τρόπον προτείνεται· διότι τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, παρὰ τὴν διάταξιν τοῦ περὶ κοινοτήτων νόμου, ζητεῖ ἡ μὲν κοινότης Ἀνεμοχωρακίου νὰ ὀνομασθῇ κοινότης Φρίξης, τὸ δ' Ἀνεμοχωράκι νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα Παρθενία, ὅπερ εἶναι ἀρχαῖον παρακειμένου χειμάρρου ὄνομα. Ἀλλὰ καὶ ἡ κοινότης καὶ ἡ ἔδρα αὐτῆς πρέπει νὰ φέρωσι τὸ αὐτὸ ὄνομα, τὸ τῆς Φρίξης.

Περὶ δὲ τοῦ ἔμβληματος τῆς σφραγίδος παρατηρητέον ὅτι τῆς Κυδωνίας Ἀθηνᾶς δὲν ὑπάρχει ἴδιος εἰκονικὸς τύπος, τὸ δὲ κοινοτικὸν συμβούλιον, ἐλέξαν ὡς ἔμβλημα κεφαλῆν Ἀθηνᾶς, ὀφείλει νὰ ὀρίσῃ καὶ ἓνα τῶν γνωστῶν τύπων τῆς Ἀθηνᾶς.

ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Ἀλεποχώρι (Ἀλωπεκὴ)

Ἄρ. 105 (21 Ἰουλίου 1915)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 530 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 14 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ διαβιβασθεῖσα ἡμῖν αἴτησις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον τοῦ Ἀλεποχωρίου τοῦ τέως δήμου Γερονθρῶν ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν μετονομασίας τῆς κοινότητος, πρὸς ἀποφυγὴν, ὡς ὑποθέτομεν, συγχύσεως πρὸς ἄλλα ὁμώνυμα χωρία, διότι τὸ ὄνομα Ἀλεποχώρι εἶναι κοινὸν καὶ ἐν Πελοποννήσῳ (ἐν τοῖς τέως δήμοις Τριταίας καὶ Λετρίνων τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος, ἐν τοῖς νομοῖς Ἀρκαδίας καὶ Μεσσηνίας), ἐν τῇ Στερεῇ Ἑλλάδι (ἐν τῇ Μεγαρίδι καὶ ἐν τῷ τέως δήμῳ Κροκυλίου τῆς Δωριδος), καὶ ἐν Ἠλείῳ. Ἐπειδὴ δὲ δὲν δύναται νὰ δοθῇ εἰς αὐτὸ

τὸ ὄνομα ἀρχαίας τινὸς πόλεως, ἀφοῦ δὲν ὑπῆρχέ τις ἐκεῖ που πλησίον, ἐν τῇ ἐκλογῇ τοῦ νέου νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ προτιμηθῇ βραχύτερος καὶ εὐφωνότερος τοῦ σημερινοῦ ὀνόματος τύπος, διατηρῶν τὸ πρῶτον συνθετικὸν αὐτοῦ, οἷον Ἀλωπεκή. Τοπωνυμία ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τῆς ἀλώπεκος ἐσηματισμένη οὐδὲν ἐνέχει ἀναντιρρήτως τὸ δύσφημον, ὡς μαρτυροῦσι ὄχι μόνον ἀρχαῖαι τοπωνυμῖαι (ὡς Ἀλωπεκή, Ἀλώπεκος, Ἀλωπεκίας, Ἀλωπεκόννησος) ἀλλὰ καὶ κύρια ὀνόματα (ὡς Ἀλώπεκος, Ἀλώπηξ καὶ τὰ συνώνυμα λακωνικά Κινάδων καὶ Σκιραφίδας), πρὸς ἃ ἀντίστοιχα ἔχομεν νεώτερα καὶ τοπωνυμικά, πλὴν τοῦ Ἀλεποχωρίου, τὸ Ἀλεπὸν ἐν Γυθείῳ καὶ Ἀλπόσιτα ἐν Φθιώτιδι, καὶ οἰκογενειακά (ὡς Ἀλούπης). Διότι θέτοντες τὰ ὀνόματα ταῦτα οἱ ἀρχαῖοι εἰς ἐν καὶ μόνον ἀπέβλεπον ἐν μὲν ταῖς τοπωνυμίαις, εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἐν τῷ τόπῳ ἀλωπέκων, ἐν δὲ τοῖς κυρίοις ὀνόμασιν εἰς τὸ παροιμιῶδες θυμόσοφον τοῦ ζώου, τοῦ ὁποίου κατὰ τι ῥωμαϊκὸν λόγιον αἱ φρένες ἦσαν μείζονες τοῦ σώματος (cor corpore maius). Προκειμένου δὲ περὶ χωρίου τῆς Λακωνικῆς ἐπιβάλλεται ἡ διατήρησις τῆς ἐκ τῆς ἀλώπεκος τοπωνυμίας, εἰς μνήμην τῆς τιμῆς, ἣν οἱ ἀρχαῖοι Λάκωνες ἀπέδιδον εἰς τὸ ζῶον, ἐμφαινομένης καὶ ἐξ ἄλλων τεκμηρίων, μάλιστα δ' ἐκ τῶν μύθων περὶ εὐρέσεως τοῦ Ξοάνου τῆς Ὀρθίας Ἀρτέμιδος, καὶ περὶ τῆς σωτηρίας τοῦ Ἀριστομένου.

Παλαιοπαναγιά.

Ἄρ. 106 (21 Ἰουλίου 1915).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 19694 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 9 Μαΐου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 6210 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Λακωνίας καὶ τὰ συνημμένα ταύτη.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Παλαιοπαναγιάς ἰσχυρίζεται, ὅτι ἐγγὺς τοῦ χωρίου καὶ πρὸς ἀνατολὰς σώζονται εἰσέτι τὰ εἰρηπία τῆς ἀρχαίας πόλεως Φάριδος. Τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβές, οὐδ' ἦτο δυνατόν νὰ ἐσώζοντο σήμερον εἰρηπία τῆς παλαιοτάτης ἐκείνης ἀρχαϊκῆς πόλεως, ἥτις ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Πausανίου, πρὸ δεκαοκτῶ αἰώνων περίπου, ἦτο ἐρημωμένη. Ὅθεν ἡ προϋπόθεσις, ἐξ ἧς ὠρμήθη τὸ συμβούλιον πρὸς ἀπόδοσιν εἰς τὴν κοινότητα Παλαιοπαναγιάς τοῦ

ἀρχαίου ὀνόματος Φάριδος, εἶναι ἐσφαλμένη, πιθανῶς δὲ ἡ Φᾶρις ἔκειτο πολὺ μακρὰν τῶν ὄριων τοῦ τέως δήμου Φάριδος, εἰς ὃν περιλαμβάνετο καὶ ἡ Παλαιοπαναγιά, ἴσως παρὰ τὸ ἐκλιπὸν χωρίον Βαφειό.

Ἡ Κοινότης Παλαιοπαναγιάς πρέπει νὰ διατηρήσῃ τὸ ὄνομα αὐτῆς, ὅπερ ἄλλως δὲν εἶναι κοινόν τι καὶ σύνηθες, διότι τὸ ὄνομα βοιωτικὸν χωρίον θ' ἀναλάβῃ πάντως τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας πόλεως, τῆς ὁποίας τὴν θέσιν κατέχει. Εἶναι δὲ φανερόν ὅτι τὸ ὄνομα τοῦτο ἐδόθη εἰς τὸ χωρίον ἀπὸ παλαιᾶς τινος ἐκκλησίας τῆς Παναγίας, ὑπαρχούσης ἐν αὐτῷ· τὸ πρῶτον συνθετικὸν αὐτοῦ ἐμφαίνει τὴν ἔννοιαν τῆς ἀρχαιότητος, καὶ ὄχι τὴν μεταφορικὴν τοῦ εὐτελοῦς καὶ ἀχρήστου, ἥτις ἀδύνατον ἦτο νὰ συζευχθῆ πρὸς τὸ ὄνομα τῆς Παναγίας.

Καλύβια Γεωργιτσιώτικα (Καλύβια Πελλάνης).

Ἄρ. 120 (30 Ἰουλίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 16679 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 24 Ἀπριλίου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 13 ἀναφορὰ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Τὰ Καλύβια τὰ Γεωργιτσιώτικα ὑπήγοντο μὲν εἰς τὸν καταργηθέντα δῆμον Πελλάνης, ἀλλ' ἡ ἀρχαία λακωνικὴ πόλις Πελλάνη εὐρίσκετο πιθανώτατα εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ δήμου Σελασίας, παρὰ τὴν Κονιδίτσαν. Ὅθεν ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Καλυβίων περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος τῆς Πελλάνης στηρίζεται εἰς ἐσφαλμένον καθορισμὸν τῆς θέσεως ταύτης. Οὔτε εἶναι ἀκριβὲς ὅτι εὐρίσκεται ἐκεῖ ἡ Πελλανὶς πηγὴ, οὔτε ὅτι σώζονται λείψανα τοῦ ὑπὸ τοῦ Πανσανίου μνημονευομένου Ἀσκληπείου, οὔτε τάφοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης (;), «ἐντὸς τῶν ὁποίων εὐρέθησαν σπουδαῖα εὐρήματα παρὰ τοῦ ἐνεργήσαντος πρὸ τριετίας ἀνασκαφὰς ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Ῥωμαίου», ὡς βεβαιώνει τὸ συμβούλιον. Ὁ κ. Ῥωμαῖος ἐβεβαίωσε διὰ δοκιμαστικῆς σκαφῆς τὴν ὑπαρξίν παρὰ τὰ Καλύβια θολοειδῶν λαξευτῶν τάφων χρόνων μυκηναϊκῶν, ἕτερος δ' ἔφορος ὁ κ. Δ. Εὐαγγελίδης εὗρε πλησίον ἐπιγραφὴν ἐπιτύμβιον, οὐδεμίαν παρέχουσαν συμβολὴν πρὸς δια-

φώτισιν τοῦ τοπογραφικοῦ ζητήματος. Ἄλλ' οὐδὲν ἦττον δύναται νὰ θεωρηθῆ βέβαιον ἐκ τῶν ἐν τῷ τόπῳ ἀρχαίων λειψάνων καὶ προπάντων ἐκ τῶν παρὰ Πausanία τοπογραφικῶν ἐνδείξεων, ὅτι παρὰ τὰ Καλύβια ἔκειτο μία τῶν ἐτέρων δύο παλαιωτάτων λακωνικῶν πόλεων, τῶν ἀποτελουσῶν τὴν ἐγγὺς τῶν πρὸς τὴν Ἀρκαδίαν συνόρων Τρίπολιν, Ἰσως ἢ Αἴγυς.

Κατὰ ταῦτα τὰ Καλύβια τοῦ Γεωργίτη δὲν πρέπει νὰ λάβωσι τὸ ὄνομα τῆς Πελλάνης· ἐπειδὴ δ' ὅμως πάμπολλα εἶναι ἐν Ἑλλάδι τὰ ὁμώνυμα χωρία, ἀναγκαῖον νὰ προστεθῆ εἰς τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος καὶ προσδιορισμός, οὗτος δὲ ἂν δὲν προτιμηθῆ τὸ ὄνομα τῆς μητροκωμίας, τοῦ βυζαντινοῦ δηλ. Γεωργίτη ἐξ οὗ ἐπακρίσθησαν, δύναται νὰ εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ δήμου εἰς ὃν ἡ κοινότης μέχρι τῆς συστάσεως αὐτῆς ἀνήκε, καὶ νὰ ὀνομασθῆ κοινότης Καλυβίων Πελλάνης.

ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

Γίδαις

Ἄρ. 160 (29 Ἰουλίου 1915).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 29130 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 29 Ἰουνίου.— Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀρ. 2 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Γιδῶν.

Τὸ χωρίον Γίδαις ἀνῆκε μὲν εἰς τὸν καταργηθέντα δῆμον Ἀηλαντίων, ἀλλὰ κεῖται ἔξω τῶν ὁρίων τοῦ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Ἀηλάντου πεδίου καλουμένου, οὐδ' ἔχει κοινόν τι πρὸς τὸν ἐπώνυμον τοῦ πεδίου μυθικὸν Τιτᾶνα ἢ βασιλέα Ἀηλάντων. Ὅθεν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ἀποφασίσαν νὰ μετονομάσῃ τὴν κοινότητα Γιδῶν κοινότητα Ἀηλάντος, παρωρμήθη εἰς τοῦτο ἐκ τῆς ὀνομασίας τοῦ δήμου μᾶλλον, διότι ἡ αἰτιολογία τῆς ἀποφάσεως εἶναι ἀσύστατος, ὅτι «ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ χωρίου Γιδῶν εὐρίσκεται ὁ τάφος τοῦ ἀρχαίου βασιλέως Ἀηλάντος, ὡς καὶ τῆς οἰκογενείας του». Τοιοῦτος τάφος δὲν ὑπάρχει, τὰ δ' ἄλλα ὀλιγοστὰ ἀρχαῖα λειψανα ἐμφαίνουσι μὲν τὴν ὑπαρξιν ἀρχαίου συνοικισμοῦ ἐν τῷ τόπῳ, ἀλλ' ἀκριβῶς διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μὴ σπεύδωμεν πρὸς μετονομασίαν τοῦ χωρίου, μέχρις ὅτου νεώτερόν τι εὔρημα τυχόν ἢ ἀκριβέστεραι ἔρευναι διδάξωσιν ἡμᾶς τὸ ἀληθὲς ὄνομα τοῦ ἀρχαίου ἐκείνου συνοικισμοῦ.

Στενή (Στενή Δίρφους).

Ἄρ. 161 (29 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ἀρ. 29130 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 29 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 6004 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Εὐβοίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Τὸ εἰς τὸν δῆμον Διρφύων μέχρι τῆς συστάσεως τῶν κοινοτήτων ὑπαγόμενον χωρίον Στενή, κεῖται ἐγγύτερον τῶν ἄλλων εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους Δίρφους, ὃν ὁ τελευταῖος σταθμὸς τῆς ἀναβάσεως εἰς αὐτήν. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι βεβαίως ἐπαρκὴς λόγος, ὅπως ἀποβαλὼν τὸ ὄνομα του μετονομασθῆ Δίρφους, ὡς ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον. Μᾶλλον δὲ φαίνεται ὅτι προσήλωσις εἰς τὸ ὄνομα τοῦ καταργηθέντος δήμου ὑπηγόρευσε τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἀπόφασιν ἧς δὲν διαβλέπομεν τὴν σκοπιμότητα, ἀφοῦ τὸ σημερινὸν βραχὺ καὶ εὐφωρον ὄνομα εἶναι κάλλιστον. Διὰ τὴν ὁμωνυμίαν δ' ὅμως πρὸς τὴν κοινότητα τῆς Τήνου ἡδύνατο νὰ προσετιῆ πρὸς διάκρισιν εἰς τὸ ὄνομα τῆς εὐβοϊκῆς προσδιορισμὸς ἀπὸ τοῦ ὄρους καὶ νὰ ὀνομασθῆ κοινότης Στενῆς Δίρφους.

ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Πύργος (Πάνορμος).

Ἄρ. 137 (21 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 19746 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 9 Μαΐου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 7577 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας τῶν Κυκλάδων καὶ τὰ συνημμένα αὐτῆ.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Πύργου τοῦ τέως δήμου Πανόρμου, ἀπεφάσισε ν' ἀναλάβῃ ἡ κοινότης τὸ ὄνομα τοῦ δήμου, ὅπερ εἶναι γνωστότερον καὶ ἐκτὸς τῆς νήσου, διὰ τὸν ὁμώνυμον λιμένα, ἐνῶ τὸ ὄνομα Πύργος εἶναι πάγκοινον ἐν Ἑλλάδι, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως ἦτο πάντοτε ἀναγκαῖον νὰ συμπληρώνεται διὰ τινος προσδιορισμοῦ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι καὶ ὁ Πάνορμος ἦτο ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι ἐπίσης πάγκοινος τοπωνυμία, ἀλλὰ σήμερον καθ' ὅσον γινώσκομεν διατηροῦσιν αὐτὴν ἐν Ἑλλάδι μόνον ὁ λιμὴν ἐκεῖνος τῆς Τήνου, ὁ ἐν τῇ Λαυρεωτικῇ ὄρμος, ὁ κοινῶς Πανόριμο λεγόμενος, καὶ ἄλλος τις λιμὴν ἐν Χιμάρᾳ ὅστις δ' ὅμως ὑπὸ τῶν ἐπι-

χωρίων Παλέρμο καλεῖται. Ὅθεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου κρίνομεν ὀρθὴν καὶ δικαίαν, ἀλλὰ δὲν ἐννοοῦμεν διατὶ ἐν τῇ σφραγιδι τῆς κοινότητος προέκρινον νὰ θέσωσι τὸν τύπον Πανορμιτῶν, καίτοι κατὰ τὸν νόμον τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος πρέπει νὰ εἶναι αὐτὸ τὸ ὄνομα τῆς ἔδρας αὐτῆς. ἦτοι Πανόρμου.

Τσιπίδου (Κέφαλος).

Ἄρ. 166 (30 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 32354 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 15 Ἰουλίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Τσιπίδου.

Πλὴν τοῦ ὀνόματος αὐτῆς τῆς Πάρου, μία μόνη ἀρχαία τοπωνυμία τῆς νήσου παρεδόθη ἡμῖν ἢ τῆς Μαρπήσσης, τοῦ γνωστοῦ ἐκ τῶν λατομείων τοῦ μαρμάρου ὄρους. Τὸ ὄνομα δὲ τοῦτο ἐδόθη εἰς τὸν δῆμον, εἰς ὃν ὑπήγοντο ἡ κοινότης Τσιπίδου καὶ οἱ προσσηρηθέντες εἰς αὐτὸν συνοικισμοί, ὁ Τραγουλάς καὶ τὰ Μάρμαρα. Καταργηθέντος τοῦ δήμου, τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Τσιπίδου ἀπεφάσισε ν' ἀναλάβῃ ἡ κοινότης τὸ ὄνομα αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ὑπολαμβάνει συνδεόμενον καὶ πρὸς ἐπιχωρίους ἀρχαίους μύθους περὶ ἐπωνύμου τοῦ ὄρους Μαρπήσσης, θυγατρὸς τοῦ Μίνως, ἥτις μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ Κεφάλου διῆλθεν ἐκ Πάρου πρὸς ἀναζήτησιν τῆς ὑπὸ τοῦ Θησέως ἀπαχθείσης Ἀριάδνης. Ἄν καὶ τοιοῦτοι μῦθοι εἰς ἡμᾶς τοῦλάχιστον εἶναι ἄγνωστοι, μὴ μνημονεύομενοι ὑπὸ ἀρχαίου τινὸς συγγραφέως, πάντως δ' ὅμως ἂν ἡ ἀρχαία ἐκείνη τοπωνυμία ἐπρόκειτο νὰ ἐξαφανισθῇ, ἐκλιπόντος τοῦ δήμου, οὐδεμίαν θὰ εἶχομεν ἀντίρρησην πρὸς τὴν μετονομασίαν. Ἄλλ' ἡ τοπωνυμία θὰ διατηρηθῆται εἰς δήλωσιν τοῦ ὄρους, ὡς ἐν τῇ ἀρχαιότητι, καὶ οὐδεμία ἀνάγκη ἐπιβάλλει τὴν διπλὴν χρῆσιν αὐτῆς πρὸς δήλωσιν καὶ τῆς κοινότητος· τοῦναντίον μάλιστα ἡ κοινότης ἔχει πρόχειρον ἄλλο ὄνομα κάλλιστον, ὅπερ δύναται ν' ἀναλάβῃ. Καὶ ἡ ἔδρα τῆς κοινότητος καὶ οἱ προσσηρηθέντες εἰς αὐτὴν δύο συνοικισμοὶ ἔχουσι κοινὸν περιληπτικὸν ὄνομα «χωριά τοῦ Κεφάλου», ὅθεν ἡ κοινότης δύναται νὰ ὀνομασθῇ κοινότης Κεφάλου. Οὕτω θ' ἀντικατασταθῇ καὶ τὸ ὄνομα τῆς ἔδρας, περὶ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἀμφιβολία ἂν εἶναι ἐλληνικόν, καίτοι ἐν τῇ νήσῳ

αἱ τοπωνυμῖαι δὲν ἔτυχε μὲν νὰ περισωθῶσιν ὑπὸ ἀρχαίων συγγραφέων, ἀλλ' αἱ πλεῖσται ἑλληνικώταται οὖσαι εἶναι πιθανῶς καὶ ἀρχαῖαι, οἷον Παροικία, Λεῦκαι, Κέφαλος, Δρίος κλπ. (Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Τσιπίδου ἑτυμολογοῦσί τινες ἀπὸ τοῦ κῆπος, ἀλλ' ἡ ἑτυμολογία αὕτη δὲν εἶναι βεβαία).

Κάτω Μεριὰ (Ἀρκεσίγη).

Ἄρ. 165 (30 Ἰουλίου 1915).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 32354 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 15 Ἰουλίου.— Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 7942 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Κυκλάδων καὶ τὸ συνημμενον αὐτῇ ἀντίγραφον τοῦ πρακτικοῦ τῆς κοινότητος.

Κάτω Μεριὰν καλοῦσι περιληπτικῶς οἱ Ἀμοργῖνοι ὅλον τὸ δυτικὸν τμημα τῆς νήσου, ἐν ᾧ εὐρίσκονται καὶ τὰ ἐρείπια τῆς Ἀρκεσίγης, μιᾶς τῶν τριῶν ἀρχαίων πόλεων τῆς Ἀμοργοῦ. Ὅθεν εὐλογος εἶναι ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κάτω Μεριᾶς νὰ ὀνομασθῇ ἡ κοινότης Ἀρκεσίγης, ἀλλὰ περιττὸν κρίνομεν νὰ προστεθῇ εἰς τὸ ὄνομα τοῦτο ὁ προσδιορισμὸς Ἀμοργοῦ, ἀφοῦ ἄλλη Ἀρκεσίγη δὲν ὑπάρχει (ὁ εἰκαζόμενος ἕτερος τύπος Ἀρκεσίγη τῆς πόλεως Ἀρκασειᾶς τῆς Καρπάθου εἶναι ἀμφίβηλος).

ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ

Τρίκερι

Ἄρ. 157 (29 Ἰουλίου 1915).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 26953 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 18 Ἰουνίου.— Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 360 ἀναφορὰ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Τρικέρων καὶ τὰ συνημμένα αὐτῇ.

Ὅπως δοθῇ ἀρχαῖόν τι ὄνομα εἰς τὸν δῆμον τὸν σχηματισθέντα κατὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας ἐκ τοῦ Τρίκερι καὶ μικροτέρου τινὸς συνοικισμοῦ, ἐξελέχθη τὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Αἰαντείου, μνημονευομένου ὑπὸ τοῦ γεωγράφου Πτολεμαίου καὶ τοῦ Πλινίου. Μετὰ δὲ τὴν κατάργησιν τοῦ δήμου ἐπόμενον ἦτο ἢ ἐκ τοῦ Τρίκερι καὶ τοῦ αὐτοῦ συνοικισμοῦ τῆς Ἀγίας Κυριακῆς συσταθεῖσα κοινότης νὰ λάβῃ κατὰ νόμον τὸ ὄνομα τῆς ἔδρας αὐτῆς. Ἀλλὰ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἀποστέργον τὸ ὄνομα τοῦτο «ὡς σύγχρονον καὶ μὴ

ἔχον ἱστορικὴν σημασίαν», ἀπεφάσισεν «ὅπως ἡ κοινότης μετονομασθῆ διὰ τοῦ ἀρχαίου αὐτῆς ὀνόματος κοινότης Αἰάντειου.» Ὁ συλλογισμὸς οὗτος εἶναι ἀβάσιμος· τὸ μὲν Αἰάντειον εἶναι ἀπλῆ τοπωνυμία ἀρχαία, πρὸς οὐδὲν συναπτομένη ἱστορικὸν γεγονός, χρησιμοποιοιθεῖσα δὲ μόνον κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους πρὸς ὀνομασίαν δήμου τῆς Μαγνησίας· τὸ δὲ Τρίκερι συνδέεται πρὸς γεγονότα τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς ἱστορίας, μάλιστα δὲ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως. Πλὴν τούτου εἶναι χαρακτηριστικώτατον τοπωνυμικόν, εἰκονίζον τὸ σχῆμα τοῦ ἀκρωτηρίου, ὡς πρόσθετον δὲ κώλυμα ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου δύναται νὰ μνημονευθῆ καὶ ἡ ἐγκριθεῖσα ἤδη μετονομασία τοῦ Μουλκίου τῆς Σαλαμίνας εἰς Αἰάντειον.

Ἀληφακλὰρ

Ἄρ. 159 (6 Αὐγούστου 1915) Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 26953 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 18 Ἰουνίου.— Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 11934 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Λαρίσης μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἀληφακλὰρ περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ βαρβάρου ὀνόματος τῆς κοινότητος διὰ τοῦ τῆς Λακερείας, ἐστηρίχθη εἰς εἰσήγησιν τοῦ προέδρου, προσαγαγόντος εὐλογοφανεῖς λόγους ὑπὲρ τῆς γνώμης οὗτου, ἦν ἐμόρφωσεν μετ' εὐσυνείδητον μελέτην τοῦ τοπογραφικοῦ ζητήματος περὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας Λακερείας. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπεία κρίνει ὅτι τὰ πορίσματα τῆς μελέτης τοῦ κ. προέδρου δὲν εἶναι ἀσφαλῆ, συμεριζομένη τὰς γνώμας, τὰς ὁποίας ὁ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς καθηγητῆς κ. Χρ. Τσουντας, ἐπιτοπίως ἐξετάσας τὸ τοπογραφικὸν ζήτημα, διετύπωσεν ἐν τῷ κατωτέρῳ παρατιθεμένῳ σημειώματι, καὶ ἀποφαίνεται ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὀνομασθῆ Λακέρεια ἡ κοινότης Ἀληφακλὰρ, ὡς ἀπέχουσα τριῶν ἡμερῶν περίπου ἀπὸ τῆς πιθανῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας ἐκείνης πόλεως.

Σημείωμα τοῦ κ. Χρ. Τσουντα.

Ἡ Λακέρεια ἦτο πατρὶς τῆς Κορωνίδος, μητρὸς τοῦ Ἀσκληπιοῦ, καὶ ἔκειτο εἰς τὰς ὄχθας τῆς Βοιβηίδος λίμνης παρὰ τὰς ἐκβολὰς

τοῦ Ἀμύρου ποταμοῦ (*Πίνδ.* Πυθ. 3,34. Ἀπολλ. Ῥόδ. Δ 616). Τὸ παρὰ Στράβωνι (442 καὶ 647) ἀπόσπασμα ἐκ τῶν Ἑοϊῶν τοῦ Ἡσιόδου:

*ἦ οἴη διδύμους ἱεροὺς ναίουσα κολωνοὺς
Δωτίῳ ἐν πεδίῳ, πολυβότρουος ἄντ' Ἀμύροιο,
νίγατο Βοιβιάδος λίμνης πόδε παρθένος ἀδομής,*

τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς τὴν Κορωνίδα καὶ ἀναμφιβόλως τὴν ἰδίαν πόλιν ἐννοεῖ, διδάσκει ἡμᾶς προσέτι, ὅτι ἡ Λακέρεια ἦτο ἐκτισμένη ἐπὶ δύο λόφων τοῦ λεγομένου Δωτίου πεδίου.

Τὸ πεδίον τοῦτο, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸν Στράβωνα περιεκλείετο ὑπὸ ἰδίων λόφων, πρῶτος ὁ Γεωργιάδης (Θεσσαλία σ. 79 ἐξ.) ἐταύτισεν, ὀρθότατα ποιῶν, πρὸς τὴν πεδιάδα τῆς Ἀγιάς, ἐπομένως ἐκεῖ που πρέπει νὰ ζητηθῆ ἡ θέσις τῆς Λακερείας καὶ οὐχὶ δυτικῶς τῆς Βοιβηίδος παρὰ τὸ χωρίον Πέτρα, ὅπου ἐνόμισεν ὅτι εὔρεν αὐτὴν ὁ Leake (*Travels in the N. Greece*, IV σ. 446). Ἀλλὰ καὶ τοῦ Γεωργιάδου ἡ γνώμη (ἐνθ. ἀν. σ. 203 ἐξ.), ὅτι οἱ δίδυμοι κολωνοὶ—ἢ Δίδυμοι, ὅπως γράφουν οἱ πλεῖστοι ἐκλαμβάνοντες αὐτοὺς μετὰ τοῦ Στράβωνος ὡς κύριον ὄνομα—εἶναι δύο λόφοι παρὰ τὰ χωρία Δέσιανη καὶ Δογάνη καὶ ὅτι ἐπ' αὐτῶν ἔκειτο ἡ Λακέρεια, μοι φαίνεται ἐσφαλμένη· διότι, πλὴν ἄλλων, κατὰ τὴν Ἑοϊήν οἱ δύο λόφοι πρέπει ν' ἀπειχον πολὺ ὀλίγον ἀπ' ἀλλήλων.

Ἐπάρχει ὅμως ἐκεῖ πλησίον ἄλλη θέσις, ἣτις καὶ πρὸς τὸ ἀπόσπασμα τοῦ Ἡσιόδου καὶ πρὸς τὰς ἄλλας ἀρχαίας μαρτυρίας συμφωνεῖ ἄριστα. Ἀκριβῶς δηλαδὴ εἰς τὸ δυτικὸν ἄκρον τοῦ Δωτίου πεδίου ἐξαίρονται δύο μετριῶς ὑψηλοί, ἀλλ' εὐρύχωροι καὶ συνεχόμενοι λόφοι, οἵτινες φράσσουν τὴν εἰς τὸ πεδίον εἴσοδον ἐκ τῆς πεδιάδος τῆς Λαρίσης καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔκειτο βεβαίως σημαντικὴ παλαιὰ πόλις τῆς Θεσσαλίας, διότι σώζονται εἰς μεγάλην ἔκτασιν λείψανα τειχῶν, τῶν ὁποίων ἡ ὄψις εἶναι ἀρχαιοτάτη, ἂν καὶ ἡ ἡλικία των δὲν δύναται νὰ ὀρισθῆ ἀκριβέστερον. Εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν ἑρειπίων ἀναβρῦει τὸ Κεφαλάρι τοῦ Ἀγ. Νικολάου τοῦ Φοιῖα, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἀρχίζουσι τὰ ἔλη τῆς Βοιβηίδος, ὀλίγον δὲ

κατωτέρω ἐκβάλλει εἰς τὰ ἔλη ταῦτα ὁ ποταμὸς Ἄμυρος, ὅστις ῥέει μεσημβρινῶς τῶν λόφων, καὶ πέραν τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ εἶναι ὄρατὰ ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ ὄρους τὰ ἑρείπια τοῦ Καστροῦ, ὅπου σχεδὸν γενικῶς τοποθετεῖται ἡ πόλις Ἄμυρος.

Ἐχομεν ἄρα εἰς τὴν θέσιν ταύτην παρὰ τὸν Ἄγ. Νικόλαον λείψανα πόλεως, ἣτις ἤκμασε πιθανώτατα κατὰ τοὺς χρόνους τῆς γεωμετρικῆς καὶ τῆς πρωίμου ἀρχαϊκῆς ἐποχῆς—ἦτοι τοὺς χρόνους τῆς Ἡσιόδου ποιήσεως—καὶ ἣτις ἔκειτο εἰς τὰς ὄχθας τῆς Βοιβηίδος, πλησίον τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἄμύρου καὶ ἀπέναντι τῆς ὁμωνύμου πόλεως, ἦτο δ' ἐκτισμένη ἐπὶ δύο κολωνῶν. Ὅτι ἡ πόλις αὕτη ἦτο ἡ Λακέρεια, οὐδεμία νομίζω ὑπολείπεται ἀμφιβολία. Ἐνισχύει δὲ τὰ ἄλλα διδόμενα καὶ ἡ γειτονία τῆς ἀφθόνου πηγῆς τοῦ Ἄγ. Νικολάου, διότι τὸ ὄνομα ἔχει, ὡς φαίνεται, σχέσιν πρὸς τὴν βοῆν τοῦ ἀναβλύζοντος ὕδατος (*Preller-Robert, Gr. Mythol. I σ. 515*).

Ἀπὸ τῆς οὕτω ὀρισθείσης θέσεως τῆς Λακερείας ἀπέχει τὸ Ἄληφακλὰρ τρεῖς ὥρας περίπου, μεταξὺ δὲ αὐτοῦ καὶ τῆς πατρίδος τῆς Κορωνίδος κεῖνται τὰ χωρία Πλασιά, Καντρὶ καὶ Καλύβια. Δὲν θεωρῶ λοιπὸν ὀρθὸν νὰ λάβῃ τὸ Ἄληφακλὰρ τὸ ὄνομα τῆς Λακερείας.

Τατάρ (Φάλαννα)

Ἄρ. 181 (16 Φεβρουαρίου 1916)—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 44585 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 22 Σεπτεμβρ. 1915.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 251 ἀναφορὰ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Τατάρ μετὰ τοῦ συνήμμένου ἀντιγράφου τῆς ὑπ' ἄρ. 16 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Αἱ ὀλίγισται εἰδήσεις περὶ τῆς περραιβικῆς θεσσαλικῆς πόλεως Φαλάννης, τὰς ὁποίας παρέχουσιν ἀρχαῖοι συγγραφεῖς εἶναι ἀνεπαρκεῖς πρὸς ἀκριβῆ προσδιορισμὸν τῆς θέσεως αὐτῆς. Διὰ τοῦτο τῶν νεωτέρων τοπογράφων ἄλλος μὲν τοποθετεῖ ταύτην παρὰ τὸ χωρίον Καρατζόλ, ἄλλος δὲ παρὰ τὸ Καστρί. Ἐπιγραφὴ τις δ' ὅμως ἀναφέρει δῆμον Φαλανναίων, καὶ ἂν ἦτο ἀσφαλῶς γνωστὸς ὁ τόπος ἔνθα εὗρέθη, θὰ παρείχeto ἐκ τῆς ἐνδείξεως ταύτης ἀξιολογωτάτη συμβολὴ πρὸς διαφώτισιν τοῦ τοπογραφικοῦ ζητήματος. Οὐδὲν ἦττον, ἐπειδὴ ὁ Θεσσαλὸς Ν. Γεωργιάδης (Θεσσαλία σ. 254) βεβαιώνει ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ μετεκομίσθη ἐκ Τατάρ, εὐρεθεῖσα ἐν ἐκκλησίᾳ τοῦ χω-

ρίου, φαίνεται πολὺ πιθανὸν ὅτι ἡ Φάλασσα κατεῖχε μᾶλλον τὴν θέσιν τοῦ Τατάρ, ὅπου καὶ λείψανα ἀρχαίας πόλεως σφύζονται. Ὅθεν νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ ἐγκριθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Τατάρ περὶ ἀποδόσεως τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος εἰς τὴν κοινότητα, ἀλλ' ὄχι ὑπὸ τὸν ἐσφαλμένον καὶ ἀνύπαρκτον τύπον Φάλασσα. Πρέπει δὲ πάντως νὰ μεταβληθῇ καὶ τὸ ἐκ παρανοήσεως ἐκλεχθὲν ἔμβλημα τῆς σφραγίδος, διότι τὸ ζῶον ἢ *φάλασσα* οὐδὲν κοινὸν ἔχει πρὸς τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Φαλάννης.

Καλύβια (Ἀχιλλεῖον)

Ἄρ. 167 (1 Αὐγούστου 1915) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 33394 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 22 Ἰουλίου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 13738 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Λαρίσης μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Καλυβίων (Πτελεατῶν) ἀπεφάσισε νὰ μετονομάσῃ τὴν κοινότητα Ἀχιλλεῖον, συναισθανομένη ἴσως τὴν ἀνάγκην τῆς μεταβολῆς ὀνόματος παγκοίνου. Ἡ ἐκλογή τοῦ νέου ὀνόματος χωρίου ἀνήκοντος εἰς τόπον, ὅστις τὸ πάλαι ἦτο ἢ κοιτὶς τῶν περὶ Ἀχιλλέως μύθων, δὲν εἶναι ἀτυχή· ἄλλως δὲ πρὸ πολλοῦ ἤδη εἶχε γίνῃ ἡ ἐκλογή αὕτη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, ἣτις ἐπιτρέψασα διὰ Β. Δ. τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1841 συνοικισμὸν εἰς τὰ ΝΔ. τοῦ ὄρμου τοῦ Πτελεοῦ, διαλυθέντα κατόπιν, ὠνόμασεν αὐτὸν ἐπίσης Ἀχιλλεῖον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000126985

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Ἐκαστος τόμος τοῦ Δελτίου ἀποτελεῖται ἐκ 40 περίπου
τυπογραφικῶν φύλλων.

ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ Δρ. 15

Τιμὴ ἐκάστου ἀπλοῦ τεύχους δρ. 4.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται παρὰ τῶ ἐν Ἀθήναις Διεθνεῖ βιβλιο-
πωλείῳ Ἐλευθερουδάκη καὶ Μπάρτ (Eleftheroudakis & Barth
Librairie internationale, Place de la Constitution, Athènes)

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΟΥ

Μ Ε Λ Ε Τ Α Ι ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ. Ἐν Ἀθήναις 1899—1902. Τέσσαρες τόμοι, ἐκ
σελίδων ἐν ὄλῳ 2752. Τιμὴ ἐκάστου τόμου δρ. 8.

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ. Ἐν Ἀθήναις 1904. Δύο τόμοι ἐκ σελ. 1348
Τὸ ἔργον θὰ συμπληρωθῇ διὰ τῆς προσεχοῦς ἐκδόσεως καὶ τρίτου τό-
μου. Τιμὴ τῶν δύο τόμων δρ. 20.

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΟΥ

ΕΚΛΟΓΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ
Εἷς τόμος ἐκ σελ. 320

(Περιέχει τὰ ἄριστα τῶν δημοτικῶν ᾠσμάτων, 250 ἐν ὄλῳ,
μετὰ σημειώσεων ἐρμηνευτικῶν).

Τιμᾶται δρ. 4. Ἐπὶ πολυτελοῦς χάρτου δρ. 6.

Ἀποστέλλονται εἰς τοὺς αἰτοῦντας καὶ συναποστέλλον-
τας τὸ ἀντίτιμον ὑλὸ τοῦ γραφείου τῆς *Λαογραφίας* (ὁδὸς
Κυκλοβόρου 22^Α).

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑΙ

ΑΠΟΦΑΣΕΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΥΠΟ

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΟΥ

Πρόεδρον τῆς ἐπιτροπείας

26 a

ΑΘΗΝΑΙ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΗΜ. Μ. ΔΕΛΗ

1 — Ὀδὸς Μιλτιάδου — 1

1920

ΤΙΝΟΙ ΔΕΙΧΝΟΥΝ

ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΝΟΜΑΣΙΑΣ ΕΥΝΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΕΚΔΙΟΜΕΝΑΙ

ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΥΡΕΤΕΡΟΥ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΤΩΝ

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΩΝ

Προβλεπόντων τὴν ἐπιτροπὴν

ΑΘΗΝΑΙ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΗΜ. Μ. ΔΕΛΗ

1 — 0962 Mikrinos — 1

1920

Α. 2. 200
ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ ΤΩΝ ΤΟΠΩΝΥΜΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑΙ

ΑΠΟΦΑΣΕΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΥΠΟ

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΟΥ

Προέδρου τῆς ἐπιτροπείας

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Μ. ΔΕΛΗ
ΟΔΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ ΑΡΙΘ. Ι

1920

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

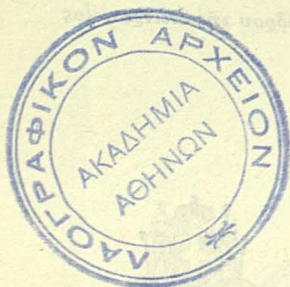
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

1910

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

1910

ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ ΤΩΝ ΤΟΠΩΝΥΜΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διά Β. Δ. τῆς 31 Μαρτίου 1909 συνέστη ἐπιτροπεία πρὸς μελέτην τῶν τοπωνυμιῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐξακριβῶσιν τοῦ ἱστορικοῦ λόγου αὐτῶν. Ὁ σκοπὸς καὶ τὸ ἔργον τῆς ἐπιτροπείας ταύτης ἐκτίθενται ἐν τῷ δημοσιευομένῳ ὡδε Βασιλικῷ Διατάγματι περὶ τῆς συστάσεως αὐτῆς καὶ ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει, τῆς ὁποίας ἐπίσης δημοσιεύομεν τὰ κυριώτερα μέρη.

Εἰσηγητικὴ ἐκθεσις.

«... Εἰς τὸ τοπωνυμικὸν τῆς Ἑλλάδος πολλὰ καὶ παντοειδῆ ἔχουσι εἰσχωρήσῃ κατὰ τὸν μακροαῖωνα ἱστορικὸν βίον τοῦ Ἕθνους ξενικὰ στοιχεῖα, ἐκτοπίσαντα τὰ παλαιότερα ἑλληνικὰ ὀνόματα. Αἱ δὲ τοιαῦται μετονομασίαι, προελθούσαι μὲν ἐξ ἱστορικῶν λόγων, ἀλλ' ὑπολαμβάνομεναι οὐχὶ πάντοτε ὀρθῶς ὡς τὰ περιλειπούμενα μαρτύρια ἐθνικῶν συμφορῶν καὶ ταπεινώσεων, προσέκρουον εἰς τὸ φιλόπατρι συναίσθημα τῶν εὐπαιδευτῶν, οἵτινες μετὰ τὴν ἀπόσεισιν τοῦ ζυγοῦ τῆς τουρκικῆς κατακτητέσεως ἔκριναν εὐλογον καὶ ἐπιβαλλομένην, οἶονεὶ συμπλήρωμα τῆς ἀπελευθερώσεως θεωροῦντες, καὶ τὴν ἐξάλειψιν παντὸς ἔχοντος τῶν προτέρων ἐθνικῶν δυσπραγιῶν. Εἰς τὴν ὁρμὴν δὲ ταύτην ὑπέκουςαι καὶ αἱ Κυβερνήσεις ἀπὸ τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς συστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου πολλὴν κατέβαλον σπουδὴν πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν νεωτέρων τοπωνυμιῶν «πρὸς ἀνάστασιν τῶν παλαιῶν ὀνομάτων τῆς Ἑλλάδος», ὡς ἀπεκάλουν τότε τὸ ἔργον τοῦτο. Ὅθεν οὐ μόνον ἐτέθησαν ὀνόματα ἀρχαίων ἑλληνικῶν πόλεων καὶ χωρῶν εἰς τὰς διοικητικὰς διαιρέσεις τοῦ Κράτους, ἀλλὰ καὶ πολλῶν πόλεων καὶ κωμῶν καὶ χωριῶν τὰ νεώτερα ὀνόματα μετεβλήθησαν συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχαίαν γεωγραφίαν τῆς Ἑλλάδος.

» Ἄν καὶ ἀγαθὴ ἦτο ἡ προαίρεσις τῶν πρώτων ἐκείνων Κυβερνήσεων καὶ χρησιμώτατον, ἀναγκαιότατον μάλιστα, τὸ ἔργον, ὅπερ ἐπεχείρησαν, καθ' ὅλου ὅμως κρινόμενον τοῦτο δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ, ὡς ἐπιτυχόν. Καὶ ἀπεδόθησαν μὲν ἀληθῶς ἀρχαῖα ἔνδοξα ὀνόματα εἰς πόλεις ἀπὸ πολλοῦ ἀποβαλούσας αὐτὰ, ὡς Πειραιεὺς, Λαμία, Ὑπάτη, Ἀμφισσα, Ἀΐγιον, Μεγαλόπολις, Γύθειον, καὶ τὰ ὀνόματα

ταῦτα ἐπεκράτησαν ἐν τῇ κοινῇ χρήσει. Ἄλλ' ἐπεκράτησαν ἐπίσης καὶ ἄλλα κακῶς ἐκλελεγμένα ἀρχαῖα ἢ ἀρχαιοφανῆ ὀνόματα, οἷον Καλάμαι, Ἄγρινον, Αἰτωλικόν, Ἀρεόπολις. Τῶν ὀνομάτων τῶν δῆμων πολλὰ μὲν κακῶς ἐτέθησαν, πολλὰ δὲ κατὰ τύπον ἀδόκιμον ἢ πλημμελῆ, παραπλήσια δὲ ἁμαρτήματα παρατηροῦνται καὶ εἰς τὰ ὀνόματα τῶν ἐπαρχιῶν (οὕτω ἐπαρχία Ὀλυμπίας ὀνομάσθη ἢ ἐν τῇ περιοχῇ τῆς ἀρχαίας Τριφυλίας διοικητικῆ περιφέρεια, καίπερ χωριζομένη τῆς ἀρχαίας Ὀλυμπίας διὰ φυσικοῦ ὄριον, τοῦ ποταμοῦ Ἀλφειοῦ καὶ τὸ ὄνομα τῆς ἀσῆμου ἀρχαίας λακωνικῆς πολίχνης Ἐπιδαύρου τῆς Διμηρᾶς προεκρίθη ὡς ὀνομασία τῆς ἐπαρχίας, ἐν ἣ κεῖται ἡ ἔνδοξος μεσαιωνικὴ πόλις Μονεμβασία). Πάμπολλα δὲ χωρία μετωμάσθησαν λαβόντα ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ ὀνόματα, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχεν ὀρισθέντα.

»Τὰ ὀνόματα δ' ὅμως ταῦτα δὲν ἀπεδέχθη ἡ συνήθεια, πλὴν ὀλιγίστων ἐξαιρέσεων· ἄκαρποι δ' ἀπέβησαν αἱ διοικητικαὶ προσπάθειαι πᾶσαι πρὸς ἀντικατάστασιν καὶ αὐτῶν τῶν τουρκικῶν ὀνομάτων. Οὕτω λ. χ. τρεῖς κατὰ καιροὺς διὰ Β. διαταγμάτων μετωμάσθησαν χωρία τῆς ἐπαρχίας Καλαμῶν, ἀλλὰ τὰ νέα ὀνόματα ἐμφανισθέντα μόνον ἐπὶ τινα χρόνον εἰς ἐπίσημα ἔγγραφα ἐλησμονήθησαν, παραμένουσι δ' ἀσάλευτα τὰ τουρκόφωνα.

»Εἶναι βεβαίως λυπηρὸν τὸ φαινόμενον τοῦτο, διότι τὰ βάρβαρα ὀνόματα καὶ τὰ κακόφωνα ἑλληνικὰ λυποῦσι μὲν τὸ γλωσσικὸν συναίσθημα, ἔχουσι δὲ καὶ ἐπιβλαβῆ μορφωτικὴν ἐπῆρειαν εἰς τοὺς κατοικοῦντας συστέλλοντά πως καὶ ταπεινοῦντα τὸ φρόνημα αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ παρέχουσι ψευδῆ ὑπόνοιαν τῆς ἐθνικῆς συστάσεως τοῦ πληθυσμοῦ τῶν χωρίων ἐκείνων, ὧν τὰ ξενικὰ ὀνόματα ἠδύναντο νὰ ἐκληφθῶσιν ὡς μαρτυροῦντα καὶ ξενικὴν καταγωγὴν. Εἶναι δ' ἀναντίρρητον ὅτι ἀνάγκη νὰ μεταβληθῶσιν ἐκεῖνα τὰ κακόφωνα ὀνόματα, ὧν ἄλλοι λόγοι δὲν ἐπιβάλλουσι τὴν διατήρησιν.

»Ἄλλ' ὅπως μὴ ἀτελεσφόρητον ἀποβῆ καὶ νέον ἐγχείρημα μετονομασίας, χρεῖα πρωτίστως συστηματικῆς ἐπιστημονικῆς μελέτης πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ὀρθῆς ἐκφορᾶς, τοῦ ἱστορικοῦ λόγου καὶ τῆς σημασίας πασῶν τῶν φερομένων νῦν τοπωνυμιῶν. Οὕτω δὲ θὰ δυνηθῶμεν νὰ προβῶμεν εἰς τὰς ἀναγκαίας μεταβολὰς τῶν ὀνομάτων καὶ εἰς ἀντικατάστασιν τούτων δι' ἄλλων οὐχὶ αὐθαιρέτων, ἀλλ' ἐλλόγων καὶ εὐπροσδέκτων εἰς τὴν κοινὴν συνήθειαν. Ἡ ἐξέτασις δὲ καὶ διάγνωσις τῶν αἰτίων, διὰ τὰ ὅποια δὲν εὐδοκίμησαν κατὰ τὸ πλεῖστον αἱ προηγουμέναι ἀπόπειραι, θὰ καθοδηγήσῃ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν διαπραχθέντων σφαλμάτων.

»Κεφαλαϊῶδες μειονέκτημα τῶν προτέρων ἐργασιῶν ἦτο, ὅτι οὐδέποτε ἐξητάσθη τὸ σύνολον τῶν τοπωνυμιῶν, ἀλλ' ἄνευ συστήματος ἀπεφασίζετο ἡ μεταβολὴ τῶν ὀνομάτων τῶν χωρίων ὅτε μὲν τούτων, ὅτε δ' ἐκείνου τοῦ δήμου, χωρὶς νὰ ὑπάρχη ἰδιαίτερός τις λόγος, ὑπαγορεύων τὴν ἄμεσον περὶ τῶν ὀνομάτων τούτων Κυβερνητικὴν πρόνοιαν, οὐδὲ γενικός τις κανὼν, πρὸς ὃν ἐκάστοτε νὰ προσαρμόζωνται αἱ ἀποφάσεις.

»Ἡ ἔφεσις δὲ «πρὸς ἀνάστασιν τῶν παλαιῶν ὀνομάτων τῆς Ἑλλάδος» δὲν ὑπεβοηθεῖτο ὑπὸ τῶν ἀναγκαίων ἐπιστημονικῶν ἐφοδίων ἕνεκα τῆς ἀνεπαρκείας τῶν τότε γεωγραφικῶν καὶ ἱστορικῶν γνώσεων, διότι πολλὰ ὑπῆρχον ἀκόμη τὰ σκοτεινὰ καὶ ἀνεξερεύνητα ἐν τῇ ἀρχαίᾳ γεωγραφίᾳ τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐν τῇ μέσῃ καὶ νεωτέρᾳ Ἑλληνικῇ ἱστορίᾳ. Ἄλλὰ τοῦτο δὲν ἐθεωρεῖτο σπουδαῖον κώλυμα πρὸς ἀναβολὴν τῆς μετονομοσίας, ἐπετίθεντο δ' εἰς τὰ σημερινὰ χωρία ὀνόματα ἀρχαίων πόλεων πρὸ τῆς ἐξακριβώσεως τῆς ἀληθοῦς θέσεως αὐτῶν κατ' εἰκασίας ἀμφιβόλους καὶ ἀστηρίκτους, ἐξελεγχομένας συχνάκις ὕστερον σφαλεράς, ἢ ἐλάμβανον τὰ ξενόφωνον ὄνομα ἔχοντα χωρία ὄνομα ἄλλο, ἑλληνικὸν μὲν, ἀλλ' αὐθαιρέτως ὀριζόμενον, οὐδὲν κοινὸν δ' ἔχον πρὸς τὴν ἱστορίαν, τὴν ἑδαφικὴν σύστασιν ἢ ἄλλας περιστάσεις τοῦ μετονομασθέντος χωρίου. Τὰ δ' ὀνόματα ταῦτα σφόδρα ἀμφίβολον ἀπεδείκνυον τὴν ἐκ τῆς μετονομοσίας ὠφέλειαν δημιουργοῦντα τὴν ἀνάγκην νέας μεταβολῆς τῶν τεθέντων ὀνομάτων, ἂν τυχὸν ἐπεκράτουν ταῦτα, ὅπερ δὲν συνέβη.

»Πλὴν δὲ τῶν μετονομασιῶν καὶ ἄλλαι ἐπηνέχθησαν εἰς τὰς τοπωνυμίας μεταβολαὶ ἐν ταῖς ἐπισήμοις ἀναγραφαῖς τῶν πόλεων καὶ χωρίων τοῦ Κράτους, ἐλαφραὶ κατὰ τὸ φαινόμενον καὶ ἀσήμαντοι, ἀλλ' οὐδὲν ἦττον ἀλλοιοῦσαι τὰ ὀνόματα πολλῶν ἐκ τούτων καὶ διαστρέφουσαι τὴν ἔννοιαν αὐτῶν. Διότι οὐ μόνον κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν ἀναγραφῶν τούτων δὲν κατεβλήθη ἡ προσήκουσα φροντίς περὶ τὴν ὀρθὴν ἐκφορὰν τῶν ὀνομάτων, τούτου δ' ἕνεκα πολλὰ ἀνεγράφησαν πλημμελῶς, ἀλλὰ καὶ πάντα σχεδὸν τὰ κατὰ γενικὴν ὀνόματα, ὅσων ἢ κατάληξις ἢ δύνατο νὰ ὑποληφθῇ ὡς ὀνομαστικῆς τοῦ οὐδετέρου, μετεβλήθησαν εἰς οὐδέτερα, προστεθείσης μάλιστα εἰς τὰ πλεῖστα πρὸς θεραπείαν τῆς δημόδους δῆθεν παραφθορᾶς καὶ τῆς καταλήξεως *ον*, οἷον Χασάνιον ἀντὶ Χασάνη, Καραμανώλιον ἀντὶ Καραμανώλη, Τατόιον ἀντὶ Τατόη, Λεβίδιον ἀντὶ Λεβίδη, Χαϊδάριον ἀντὶ Χαϊδάρη κλπ.

»Ἄλλ' ἡ κατὰ γενικὴν τοπωνυμία ἐδήλου ὅτι τὸ χωρίον ἦτο κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους *πρόνοια* ἢ κατὰ τοὺς ὕστερον *τσιφλίκιον*

τοῦ ἀνδρός, οὗ τὸ ὄνομα ἔφερεν. Ἡ εἰς ὀνομαστικὴν ἄρα τροπὴ δὲν ἡλλοίου ἀπλῶς τὸ ὄνομα, ἀλλὰ καὶ ἐξηφάνιζε τὴν ἐν αὐτῷ ἐγκρουπομένην ἱστορικὴν εἶδησιν.

»Εἶναι δ' αἱ ἱστορικαὶ εἰδήσεις, αἱ ἐν ταῖς τοπωνυμίαις ἐγλειόμεναι, σπουδαῖαι καὶ πολύτιμοι, καθόσον διαφωτίζουσι πρὸ πάντων σκοτεινάς περιόδους τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας, εὐστόχος δ' εἰς τῶν ἡμετέρων γεωγράφων συνέκρινεν αὐτὰς πρὸς ἐπιγραφὰς γεγλυμμένας ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἐδάφους. Διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον πᾶσα οἰαδήποτε σοβαρὰ περὶ τῶν τοπωνυμιῶν ἐργασία πρέπει νὰ ἐδράζηται ἐπὶ ἐμβριθοῦς ἐπιστημονικῆς γνώσεως τῶν ἐν αὐταῖς ἱστορικῶν στοιχείων. Πᾶσα δ' ἀπόπειρα πρὸς μεταβολὴν τοπωνυμίας ἄνευ ἐπιγνώσεως τοῦ ἱστορικοῦ λόγου αὐτῆς ἐλέγχει ἀσύγγνωστον ἐπιπολαιότητα. Ὡς δ' ἡ μεταβολὴ βαρβαροφώνων ὀνομάτων, συνδεομένων ἀρρήτως πρὸς τὴν νοπὴν ἱστορίαν τῆς ἐνδόξου ἐπαναστάσεως, θὰ ἐχαρακτηρίζετο ὡς βεβήλωσις τῶν ἱερῶν, διότι ὀνόματα ὡς Κλείσοβα, Ἀράχοβα, Βαλτέτσι, Δερβενάκια, Γραβιά, Ἀμπλιανη, Ἀλαμάνια καθηγιασθησαν δι' ἡρωϊκῶν πράξεων, οὕτως οὐδὲν ἦττον ἀκροσφαλῆς καὶ ἀκαιρος θὰ ἦτο καὶ ἡ μεταβολὴ παντὸς ἄλλου ὀνόματος, οὗ ἄγνωστος μὲν ἡ προέλευσις, ὅπερ δ' ὅμως ἐνδέχεται νὰ εἶναι τὸ μόνον περιλειφθὲν ἶχνος δόξης ἢ συμφορᾶς τινος κατὰ τὴν μεσοχρόνιον ἱστορίαν τοῦ Ἑθνους.

»Περὶ τὴν μελέτην τῶν τοπωνυμιῶν τούτων ἡσχολήθησαν μέχρι τοῦδέ τινες τῶν ἡμετέρων λογίων, οἵτινες καὶ μονογραφίας ἐπιστημονικὰς ἐδημοσίευσαν περὶ τοπωνυμιῶν τινων. Ἀλλ' ὅπως ἡ μελέτη ἀσφαλέστερον καὶ μετὰ κύρους συντελεσθῆ, ἀναγκαῖον εἶναι νὰ συστηματοποιηθῆ, συγκεντρουμένων τῶν μερικῶν ἐργασιῶν εἰς κοινὴν συνεργασίαν. Πρὸς τοῦτο δὲ λυσιτελὴς εἶναι ἡ ἀναγνώρισις καὶ ἡ ἀρωγὴ ταύτης ὑπὸ τῆς Πολιτείας. Ὅθεν σκόπιμον ἔκρινα τὴν σύστασιν «Ἐπιτροπείας τῶν τοπωνυμιῶν τῆς Ἑλλάδος», ἣτις ἀποτελομένη ἐξ ἀνδρῶν ἀσχολουμένων περὶ τὴν ἑλληνικὴν γεωγραφίαν, ἀρχαιολογίαν, ἱστορίαν καὶ γλώσσαν ἢ ἐμπείρων τῆς διοικητικῆς ὀργανώσεως τοῦ Κράτους, δεχομένη δὲ καὶ τὰς συμβολὰς καὶ μελέτας εἰδικῶν κατὰ τόπους ἐπιτροπειῶν, ἃς θὰ καθιστᾷ, καὶ διαφόρων ἄλλων λογίων ἔργον θὰ ἔχη τὴν ἔρευναν τῶν τοπωνυμιῶν δημοσιεύουσα ἐκάστοτε ἐπιστημονικὰς μελέτας περὶ τούτων καὶ τὴν ὑποβολὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἠτιολογημένων γνωμῶν περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν κακοφώνων ἢ ξενικῶν ὀνομάτων, ὧν ἀναγκαῖαν καὶ ὠφέλιμον ἤθελε κρίνει τὴν μεταβολήν».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαΐου 1909.

Βασιλικὸν Διάταγμα περὶ συστάσεως τῆς ἐπιτροπείας.

Ἄρθρ. 1. Καθίσταται «Ἐπιτροπεία τῶν τοπωνυμιῶν τῆς Ἑλλάδος» πρὸς μελέτην τῶν τοπωνυμιῶν καὶ ἐξακρίβωσιν τοῦ ἱστορικοῦ λόγου αὐτῶν. Τὰ πορίσματα τῆς ἐργασίας αὐτῆς ἀνακοινοῖ ἡ ἐπιτροπεία εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποβάλλουσα καὶ γνώμας περὶ μεταβολῆς: α') τῶν ἀλλογλώσσων ἢ κακοφώνων ὀνομάτων, ὅσα δὲν συνδέονται πρὸς ἐπίσημόν τι γεγονός τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας, καὶ β') τῶν ἀκαταλλήλων ἑλληνικῶν, ὅσα ἀντικατέστησαν παλαιότερα καὶ γνωριμώτερα ἑλληνικὰ ὀνόματα.

Ἄρθρ. 2. Μέλη τῆς ἐπιτροπείας διορίζομεν τοὺς κυρίους Ν. Γ. Πολίτην, Σπ. Λάμπρον, Γεωρ. Χατζιδάκιν, Γρ. Βερναρδάκη, Χρ. Τσουντιαν, καθηγητὰς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, Παν. Καββαδίαν, καθηγητὴν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ Γενικὸν Ἐφορον τῶν Ἀρχαιοτήτων, Κ. Παπαμιχαλόπουλον, Βουλευτὴν, Πρόεδρον τῆς Ἑλληνικῆς Γεωγραφικῆς Ἑταιρείας, Δημ. Καμπούρογλον, Ἐφορον τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης, Ἀριστ. Βαμπᾶν, Τμηματάρχην τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, Κλ. Στέφανον, Διευθυντὴν τοῦ Ἀνθρωπολογικοῦ Μουσείου, Γεώργ. Σωτηριάδη, Ἐφορον τῶν Ἀρχαιοτήτων, Μ. Χρυσόχοον, Χαρτογράφον, Κωνστ. Ν. Ράδον, Καθηγητὴν τῆς ναυτικῆς ἱστορίας καὶ Γ. Χωματιανόν, Διευθυντὴν τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἀπογραφῆς τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Κράτους.

Τῆς ἐπιτροπείας ὀρίζονται πρόεδρος μὲν ὁ κ. Ν. Γ. Πολίτης, Γραμματεῖς δὲ οἱ κ. κ. Κ. Ν. Ράδος καὶ Γ. Χωματιανός.

Τὸν Πρόεδρον καὶ τοὺς Γραμματεῖς τῆς ἐπιτροπείας ἀπόντας ἢ κωλυομένους ἀναπληροῦσι τὰ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας ὑποδεικνύμενα μέλη.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἐπιτροπεία δύναται νὰ καθιστᾷ ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν, ἔνθα ἔδρευε, τοπικὰς ἐπιτροπείας πρὸς μελέτην τῶν τοπωνυμιῶν ὀρισμένων περιφερειῶν, συνεδριάζουσα δ' ἅπαξ τοῖλάχιστον τοῦ μηνὸς συζητεῖ καὶ ἀποφασίζει περὶ τῶν ὑποβαλλομένων αὐτῇ ἐργασιῶν καὶ προτάσεων καὶ ὑποβάλλει εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν γνώμας ἠτιολογημένας περὶ μεταβολῆς ὀνομάτων καὶ ἀντικαταστάσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. 4. Ὁ Πρόεδρος συγκαλεῖ εἰς συνεδρία τὴν ἐπιτροπείαν, διευθύνει τὰς συζητήσεις, ὑποβάλλει εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τὰς ἐργασίας καὶ προτάσεις τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ τῶν τοπικῶν ἐπιτροπειῶν καὶ τὰς πληροφορίας, ὅσας αὕτη θεωρήσῃ ἀναγκαῖον νὰ λάβῃ παρὰ τῶν διοι-

κητικῶν ἀρχῶν, ὑπογράφει τὰ πρακτικὰ καὶ πάντα τὰ ἔγγραφα τῆς ἐπιτροπείας καὶ ἐπιμελεῖται μετὰ τῶν Γραμματέων τῆς ἐκδόσεως μελετῶν τῆς Κεντρικῆς ἢ τῶν τοπικῶν ἐπιτροπειῶν, ὧν ἤθελεν ἀποφασισθῆ ἢ τύπως. Οἱ δὲ Γραμματεῖς συντάσσουσι τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριῶν τῆς ἐπιτροπείας καὶ τὰ ἔγγραφα αὐτῆς, τηροῦσι τὸ ἀρχεῖον τῆς ἐπιτροπείας καὶ συνεπιμελοῦνται τῶν ἐκδόσεων αὐτῆς.

Ἄρθρ. 5. Ἡ διάρκεια τῶν καθηκόντων τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Γραμματέων ὁρίζεται τριετής. Μετὰ τὴν λήξιν τῆς πρώτης τριετίας ὁ Πρόεδρος καὶ οἱ Γραμματεῖς τῆς ἐπιτροπείας διορίζονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν προτάσει τῆς ἐπιτροπείας.

Ἄρθρ. 6. Τὰ ὀπωσδήποτε ἐκλείποντα μέλη τῆς ἐπιτροπείας ἀναπληροῦνται προτάσει αὐτῆς.

Ἄρθρ. 7. Ἡ ἐπιτροπεία ἔχει ἰδίαν σφραγίδα, ἐν ἣ ἀναγράφεται τὸ ὄνομα αὐτῆς καὶ τὸ ἔτος τῆς συστάσεως.

Ἄρθρον 8. Αἱ διοικητικαὶ καὶ πᾶσαι αἱ ἄλλαι τοῦ Κράτους ἀρχαὶ ὑποχρεοῦνται νὰ παρέχωσιν ἀμελλητὴ τῇ ἐπιτροπείᾳ πᾶσαν αἰτουμένην ἀναγκαίαν αὐτῇ πληροφορίαν καὶ νὰ συντρέχωσι τὸ καθ' ἑαυτὰς εἰς τὴν διευκόλυνσιν καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου αὐτῆς.

Ἀποθανόντων τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπείας Ἀριστείδου Βαμπᾶ, Κλωνὸς Στεφάνου καὶ Σπυρίδωνος Π. Λάμπρου καὶ παραιτηθέντων τῶν κ. κ. Γρηγ. Ν. Βερναρδάκη καὶ Δ. Καμπούρογλου, ἡ ἐπιτροπεία συνεπληρώθη διορισθέντων κατὰ πρότασιν αὐτῆς τῶν κ. κ. Ἀδαμ. Ἀδαμαντίου, Σίμου Μενάρδου, Σωκράτους Κουγέα, καθηγητῶν τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου, Στίλπωνος Π. Κυριακίδου, διευθυντοῦ τοῦ Λαογραφικοῦ ἀρχείου, Κ. Ἀμάντου καὶ Ι. Βογιατζίδου, συντακτῶν τοῦ ἱστοριοῦ λεξικοῦ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης.

Ἐπὶ πολὺν χρόνον τὸ ἔργον τῆς ἐπιτροπείας συνίστατο εἰς ἀκάροπους μελέτας καὶ συστάσεις περὶ μεταβολῆς τοπωνυμιῶν μὴ ἐκτελουμένας. Κυρίως δ' ὅμως δύναται νὰ λεχθῆ ὅτι αἱ ἐργασίαι αὐταὶ ἤρχισαν ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ΔΝΖ' νόμου τῆς 14 Φεβρουαρίου 1912 περὶ συστάσεως δήμων καὶ κοινοτήτων. Ὁ νόμος οὗτος, ἐπενεγῶν θεμελιώδεις μεταβολὰς εἰς τὸ ἀπὸ Δεκεμβρίου 1833 καθεστὼς σύστημα τῆς δημοτικῆς ὀργανώσεως, ἀνεγνώρισεν ὡς δήμους μόνας τὰς πρωτεύουσας τῶν νομῶν πόλεις καὶ τὰς ἐχούσας ἄνω τῶν δεκαμισχιλίων κατοίκων, καθώρισεν δὲ τίνες τῶν ἄλλων συνοικισμῶν θ' ἀποτελῶσιν ἰδίας κοινότητος. Κατὰ τὴν διάταξιν δὲ τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ νόμου εἰς πᾶσαν κοινότητα δίδεται τὸ ὄνομα τοῦ ἀπαρτίζοντος αὐτὴν συνοικισμοῦ, ἀν

δὲ οὗτοι εἶναι πλείονες, τὸ ὄνομα τοῦ πολυπληθεστέρου, ὅστις εἶναι καὶ ἡ ἔδρα τῆς κοινότητος, προτιμωμένου τοῦ ὑπάρχοντος ἀρχαίου ὀνόματος τοῦ συνοικισμοῦ, ἐφ' ὅσον τὸ σύγχρονον δὲν ἔχει ἱστορικὴν σημασίαν.

Ἄμεσον τῆς διατάξεως ταύτης ἀποτέλεσμα ἦτο ἡ ἀθρόα ἐξαφάνισις πλείστων ἀρχαίων τοπωνυμιῶν, αἵτινες μὴ περισωθεῖσαι ἐν τῇ κοινῇ χρήσει εἶχον ἀπὸ τῆς συστάσεως τῶν δήμων ὀρισθῆ ὡς ὀνόματα αὐτῶν. Κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν, ἦτοι βραχὺν χρόνον μετὰ τὰς δημοτικὰς καὶ κοινοτικὰς ἐκλογὰς τῆς 9 Φεβρουαρίου 1914, τὰ κοινοτικὰ συμβούλια ὄφειλον ἐν τοῖς πρώτοις ν' ἀποφασίσωσι περὶ τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος συμφώνως πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ νόμου. Ἔσπευσαν δὲ τὰ συμβούλια νὰ ἐκτελέσωσι τὸ ἔργον τοῦτο, τὰ πλείστα μετὰ πολλῆς φιλοτιμίας ἐπωφεληθέντα τὴν εὐκαιρίαν, ὅπως ἀντικαταστήσωσι τὰ τυχὸν βάρβαρα ἢ ἄσημα ὀνόματα τῶν κοινοτήτων διὰ γνωστοτέρων ἢ τοιῦλάχιστον ἀρχαίων ὀπωσδήποτε. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι κατὰ προτίμησιν ἐξελέγετο, ὡς τὸ προχειρότερον, τὸ ἐκλιπὸν ἀρχαῖον ὄνομα τοῦ καταργηθέντος δήμου, εἰς οὗ τὴν περιοχὴν ἀνῆκεν ἡ κοινότης. Ὅπου δὲ, δι' οἰονδήποτε λόγον ἄλλο ἐδίδετο εἰς τὴν κοινότητα ὄνομα, ὠρίζετο τοῦτο ἐκ τῆς πραγματικῆς ἢ ὑποτιθεμένης σχέσεως αὐτοῦ πρὸς τὴν κοινότητα.

Ἄλλ' ὁ νόμος παρεῖχε μείζονα τοῦ δέοντος ἐξουσίαν εἰς τὰ κοινοτικὰ συμβούλια πρὸς τὴν ὀνοματοθεσίαν τῆς κοινότητος. Βεβαίως καὶ μόνῃ ἡ ἐλευθερία τῆς προτιμήσεως τοῦ ὑπάρχοντος ἀρχαίου ὀνόματος, ἂν τὸ σύγχρονον δὲν ἔχη ἱστορικὴν σημασίαν, ἐνδέχεται νὰ φέρῃ ἄτοπα, ἀφοῦ οὐδεὶς ἄλλος γνώμων τῆς ἐκτιμήσεως τῆς ἀξίας τοῦ κοινοῦ ὀνόματος, καθὼς καὶ τῆς ἐντοπίσεως τοῦ ἀρχαίου, ὠρίζετο, εἰ μὴ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου. Ἄλλ' ὁ νόμος πλὴν τούτου ἀνεγνώριζεν εἰς τὸ συμβούλιον καὶ ἀπόλυτον τὸ δικαίωμα τῆς μεταβολῆς τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ δι' οἰονδήποτε ἄλλου, ἂν ἀποφασίσωσι τοῦτο τὰ δύο τρίτα τοῦ συνόλου τῶν μελῶν. Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου ἡ τοιαύτη ἀπόφασις τοῦ συμβουλίου εἶναι ἀνέκκλητος, ἂν δὲν γίνῃ προσφυγὴ ἐναντίον αὐτῆς ὑπὸ κοινοτικοῦ συμβούλου ἐνώπιον τοῦ νομάρχου. Ἐν περιπτώσει δὲ προσφυγῆς ὁ νομάρχης μετ' ἰδίαν ἔρευναν τῶν πραγμάτων ὑποβάλλει ἐκθεσιν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅπερ ἀποφαίνεται ὀριστικῶς.

Οὕτω λοιπὸν ἐνδεχόμενον ἦτο ἀντὶ νὰ ἐξαφανισθῶσι διὰ τῆς καταργήσεως τῶν δήμων τ' ἀρχαῖα ὀνόματα, ὅσα ἐκ πλάνης εἶχον τεθῆ ἀπὸ

τῆς συστάσεως τοῦ βασιλείου (1), νὰ προσλάβωσι τοῦναντίον νέαν ζο-
ήν ἀποδιδόμενα εἰς νεοπαγεῖς κοινότητας καὶ προσέτι νὰ πολλαπλασι-
ασθῶσι τὰ σφάλματα, ὅσα κατὰ τὴν ὀνομασίαν τῶν δήμων προῆλθον
ἐκ τῆς εὐγενούς ἄλλως ἐφέσεως «πρὸς ἀνάστασιν τῶν παλαιῶν ὀνομά-
των τῆς Ἑλλάδος», ἐφέσεως δ' ὅμως μὴ ὑποβοηθουμένης ὑπὸ τῶν ἀ-
ναγκαίων ἐπιστημονικῶν ἐφοδίων, νὰ πολλαπλασιασθῶσι διὰ τῆς προσ-
θήκης πολυπληθῶν ἀρχαίων ὀνομάτων, ἀντιαθιστῶντων σημερινὰ
τῶν κοινοτήτων ὀνόματα.

Τὰ κοινοτικά συμβούλια ἐκ φιλοπόλιδος ζήλου κινούμενα κατέ-
βαλλον ἄκαιρον σπουδὴν πρὸς μεταβολὴν τῶν σημερινῶν ὀνομάτων
ἄνευ ἀπρηριβωμένης ἐξετάσεως τοῦ ἱστορικοῦ λόγου αὐτῶν καὶ πρὸς
ἐπίθεσιν ἀρχαίων ὀνομάτων πρὸ τῆς ἀσφαλοῦς βεβαιώσεως τῆς
συναφείας τῶν ὀνομάτων τούτων πρὸς τοὺς τόπους. Καταφανὲς παρά-
δειγμα τοιαύτης σπουδῆς παρέχει ἡ ἀπόδοσις τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος
καταργουμένου δήμου εἰς πλείονας τῆς μῆς τῶν εἰς τὴν περιφέρειαν
τοῦ δήμου τούτου κειμένων κοινοτήτων.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς ἐπανόρθωσιν κατὰ τὸ ἐνὸν
τῶν ἀτόπων τούτων μέχρι νέου ὀριστικοῦ νομοθετικοῦ κανονισμοῦ,
παρέπεμπε τὰς ἀποφάσεις τῶν κοινοτικῶν συμβουλίων εἰς τὴν ἐπι-
τροπείαν τῶν τοπωνυμῶν τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ἀποφαίνεται αὕτη περὶ
ἐκάστης γνώμης. Τὰς γνώμας δὲ τῆς ἐπιτροπείας ὁ ὑπουργὸς διεβίβα-
ζε πρὸς τὰ οἰκεία κοινοτικά συμβούλια προκαλῶν νέας ἀποφάσεις αὐ-
τῶν, εὐελπιστῶν, ὡς ἐν ἐγγράφῳ πρὸς τὴν ἐπιτροπείαν (ὑπ' ἀρ. 24741
τοῦ 1914) ἀποφαίνεται, ὅτι αἱ ἀποφάσεις αὗται περὶ τοῦ ὀνόματος
τῶν διαφόρων κοινοτήτων, τοῦ μᾶλλον προσήκοντος αὐταῖς ἱστορικῶς
καὶ γεωγραφικῶς, θὰ εἶναι σύμφωνοι πρὸς τὰ πορίσματα τῶν γνωμο-
δοτήσεων τῆς ἐπιτροπείας. Δι' ἰδιαιτέρας προσέτι διαταγῆς αὐτοῦ (ὑπ'
ἀριθ. 24788 τοῦ 1914) ἔκρινε σκόπιμον νὰ συστήσῃ διὰ τῶν νομαρ-
χῶν εἰς τὰ κοινοτικά συμβούλια, ὅπως πρὶν ἢ ἀποφανθῶσιν ὀριστικῶς
περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος αὐτῶν ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ Ὑπουρ-
γεῖον τὴν πρότασίν των, διὰ νὰ ζητῆ τοῦτο τὴν γνώμην τῆς ἐπιτρο-
πείας τῶν τοπωνυμῶν, ἣτις θ' ἀποφαίνεται περὶ τοῦ ἐλλόγου ἢ μὴ
τῆς μετονομασίας.

Τὸ δ' ἐπόμενον ἔτος τὰ ἄτοπα ταῦτα ἦρθσαν, κανονισθέντων ἀ-
κριβέστερον καὶ ὀρθότερον τῶν τῆς μετονομασίας τῶν κοινοτήτων διὰ

1) Πρβλ. *Ν. Γ. Πολίτου* τὰ ὀνόματα τῶν δήμων, ἐν Ἐπετηρίδι τοῦ φιλολ.
συλλόγου «Παρθασσοῦ» 1899 Γ' σ. 64 κ. ἑ. καὶ ἐν Λαογραφίᾳ. Συμμίξεις τοῦ
αὐτοῦ τ. Α' (1920) σ. 149 κ. ἑ.

τοῦ προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν τεθέντος νόμου ὑπ' ἀριθ. 641 τῆς 11 Φεβρουαρίου 1915 «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινῶν τοῦ ΔΝΖ' νόμου τῆς 10 Φεβρουαρίου 1912». Τὸ 8 ἄρθρον αὐτοῦ περιέχει τὴν ἐπομένην διάταξιν:

«Εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ΔΝΖ' νόμου προστίθεται ἡ ἐξῆς παράγραφος. Εἴτε ὑποβληθῆ ἢ εἴτε μὴ προσφυγῆ κοινοτικοῦ συμβούλου κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ τῆς ὀνομασίας τῆς κοινότητος, ἢ ἀπόφασις αὐτοῦ ὑποβάλλεται πάντοτε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀποφαινόμενον μετὰ γνωμοδότησιν τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Μαΐου 1909 Β. διατάγματος συσταθείσης ἐπιτροπείας τῶν τοπωνυμιῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἐπὶ πασῶν τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων τῶν κοινοτικῶν συμβουλίων περὶ μεταβολῆς τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος θὰ ζητηθῆ ἡ γνώμη τῆς εἰρημένης ἐπιτροπῆς καὶ θὰ ἀποφανθῆ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ ὑπουργείου δημοσιεύονται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως».

Συμφώνως δὲ πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν προέβη εἰς ἀναθεώρησιν τῶν περὶ μετονομασιῶν ἀποφάσεων τῶν κοινοτικῶν συμβουλίων προκαλοῦν ἐκάστοτε τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπείας τῶν τοπωνυμιῶν.

Τὰς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας ὑποβληθείσας μέχρι τοῦδε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον γνώμας ταύτας δημοσιεύομεν ὧδε κατατάσσοντες ταύτας κατὰ λόγον τῶν νομῶν, εἰς οὓς ὑπάγονται αἱ μετονομαζόμεναι κοινότητες. Ἐν τέλει δ' ἐπισυνάπτομεν ἀναγραφὴν τῶν ἐκδοθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ πίνακα τῶν τοπωνυμιῶν, περὶ ὧν αἱ γνώμαι τῆς Ἐπιτροπείας.

ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Χασιὰ (Φυλή).

Ε' 522

Ἄρ. 139 [22 Ἰουλίου 1915].— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 19867 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 9 Μαΐου.— Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 6754 π. ἔ. ἀναφορὰ τῆς νομογραφίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἡ Χασιὰ τῆς Ἀττικῆς ἀπέχει μὲν ἰκανὸν διάστημα, περὶ τὰς 2 1/2 ὥρας, τοῦ φρουρίου τῆς Φυλῆς, ἧς τὸ ὄνομα ἔφερον ὁ καταργηθεὶς δῆμος, τοῦ ὁποίου ἦτο πρωτεύουσα· ἀλλὰ οὐδεὶς ἄλλος συνοικισμὸς κεῖται μεταξὺ τοῦ σημερινοῦ χωρίου καὶ τοῦ ἀρχαίου φρουρίου. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὄνομα Χασιὰ ὡς κοινὸν καὶ εἰς ἄλλους τόπους καὶ τουρκικὸν (σημαῖνον βασιλικὴν ἰδιοκτησίαν) ἀναγκαῖον εἶναι ν' ἀντικατασταθῆ δι' ἄλλον, δὲν κρίνομεν ἄτοπον τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Χασιᾶς περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος τῆς Φυλῆς, ἀφοῦ μάλιστα τοῦτο δὲν εἶναι ὄνομα ἀρχαίας πόλεως, ἀλλὰ φρουρίου καὶ ἀττικοῦ δήμου, εἰς οὗ τὴν περιοχὴν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα περιλαμβάνετο ἡ θέσις, ἔνθα τὸ σημερινὸν χωρίον.

Καλύβια Χασιᾶς (Ἀσπρόπυργος).

Ε' 523

Ἄρ. 143 (23 Ἰουλίου 1915).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 22466 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 26 Μαΐου.— Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 187 ἀναφορὰ τοῦ προέδρου τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἀσπρόπυργου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Πρὸ τινῶν ἐτῶν ἐξητήθη ἡ μετονομασία τοῦ ἐν τῷ Θριασίῳ πεδίῳ χωρίου Καλυβιῶν τῆς Χασιᾶς κ' ἐπροτάθη τότε νὰ δοθῆ εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἀττικοῦ δήμου Θρίας, τοῦ ὁποίου ἡ θέσις εἶναι ἐξηκριβωμένη καὶ εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ χωρίον ἔκειτο εἰς τὴν περιοχὴν αὐτοῦ. Ἄλλ' ἔνεκα τῆς δυσφήμου σημασίας, ἣν ἔχει τὸ ὄνομα τοῦτο εἰς τὴν ἀλβανικὴν γλῶσσαν, οἱ κάτοικοι ἀπέστρεγον αὐτό, καὶ οὕτως ὠνομάσθη τὸ χωρίον Ἀσπρόπυργος. Ἡ ἐκλογή τοῦ ὀνόματος τούτου ἦτο εὐστοχωτάτη, διότι εἶναι ἑλληνικὸν καὶ εὐφώνον, δὲν ὠρίσθη δ' αὐθαίρετως, ἀλλ' ἐλήφθη ἐκ τοπωνυμίας θέσεώς τινος τοῦ χωρίου· ἐπειδὴ δ' ὁ Ἀσπρόπυργος εἶναι στάσις τοῦ σιδηροδρόμου καὶ εἰς δημόσια γράμματα συγχάκις παρέχεται ἀφορμὴ νὰ μνημονεῖται ὡς ἔδρα ἀρχῶν,

μέχρις ἐσχάτων δὲ καὶ ἑλληνικοῦ σχολείου, τὸ ὄνομα ἔγινε γνωστότατον καὶ ἡ χρῆσις αὐτοῦ ἠμπεδώθη, λησμονηθέντων τῶν Καλυβιῶν τῆς Χασιᾶς. Τίς λοιπὸν χρεῖα τῆς νέας μεταβολῆς, τὴν ὁποίαν ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, προτεῖναν νὰ μετονομασθῇ Θριάσιον; Τὸ ὅτι δὲν ἔχει ἱστορικὴν σημασίαν ὁ Ἄσπρόπυργος δὲν εἶναι σοβαρὸς λόγος οὐδὲ θὰ προσλάβῃ τοιαύτην σημασίαν μετονομαζόμενος Θριάσιον. Τὸ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος Θριά ἐσηματισμένον ἐπίθετον Θριάσιον κυριολεκτεῖται ἐπὶ τοῦ ὄλου πεδίου τῆς Ἐλευσίνος, τοῦ ὁποίου ἐν σημεῖον κατέχει ὁ Ἄσπρόπυργος, καὶ οὔτε εἶναι δυνατὸν τὸ Θριάσιον πεδίου νὰ συμπυκνωθῇ διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου εἰς μόνην τὴν περιοχὴν τοῦ Ἄσπροπύργου, οὔτε πάλιν ὁ Ἄσπρόπυργος νὰ ἐξαιρεθῇ τοῦ Θριασίου πεδίου, ὅπερ περιλαμβάνει καὶ τὴν Μαγοῦλαν καὶ ἄλλους συνοικισμούς. Ὅθεν ὁ Ἄσπρόπυργος πρέπει νὰ διατηρησῇ τὸ κάλλιστον ὄνομα αὐτοῦ.

Μενίδι (Ἄχαρναί).

51249

Ἄρ. 29. (24 Σεπτεμβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 32552 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Αὐγούστου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 23124 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας τῆς 14 Αὐγούστου.

Τὸ Μενίδι κατέχει τὴν θέσιν τῶν ἀρχαίων Ἄχαρῶν, καίτοι δὲ τὸ σημερινὸν ὄνομα, διατηροῦν τὴν μνήμην παλαιᾶς ἠπειρωτικῆς ἴσως οἰκογενείας, εἶναι εὐφωνότερον, καὶ εἰς τοὺς ἐπιστήμονας γνωστὸν διὰ τὸν ἐν αὐτῷ θολωτὸν μυκηναϊκὸν τάφον, τὸν τοῦ Μενιδίου λεγόμενον, ἡ ἀπόφασις οὐδὲν ἤττον τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ὅπως ἀναλάβῃ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα, εἶναι ὀρθή, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ δήμου τὸ ὄνομα τοῦτο ἐξαλείφεται ἐκ τοῦ ἐπισήμου διοικητικοῦ ὀνοματολογίου. Ὅθεν ἡ Ἐπιτροπεία ὑποβάλλει γνώμην περὶ ἐγκρίσεως αὐτῆς.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ παρακαλοῦμεν νὰ ἐπιτραπῇ ἡμῖν, κατὰ παρέκβασιν τῶν διαγεγραμμένων ὀρίων τῆς ἡμετέρας ἐργασίας, νὰ κάμωμεν παρατήρησιν τινα περὶ ἄλλης συναφοῦς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου. Ἐμβλημα τῆς σφραγίδος τῆς κοινότητος καθόρισε τοῦτο «σύμπλεγμα δύο ἰσπέων ἐνόπλων τῆς ἐποχῆς πρὸ τοῦ Ἀριστοφάνους, ἥτοι τῆς ἡγεμονίας Ἀθηνῶν ἐπὶ Περικλέους, ἧς τὸ ἰπικὸν ἀπῆρτιζον κατὰ πλειονοψηφίαν Ἄχαρνεῖς». Τοῦτο εἶναι ἀνακριβές. Οἱ Ἄχαρνεῖς ἰππεῖς οὐδέποτε ἐθεωρήθησαν ἄξιοι ἰδιαίτερας μνείας, τοῦναντίον δὲ τὸ ὀπλιτικόν· ἂν καὶ εἶναι ὑπερβολικὸν τὸ πλῆθος τῶν ὀ-

πλιτῶν τοῦ δήμου Ἀχαρνέων κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὅπερ ἀναφέρει ὁ Θουκυδίδης, διότι ὁ ἀριθμὸς τρισχίλιοι προέροχεται ἀναμφιβόλως ἐκ φθορᾶς τοῦ κειμένου τῆς συγγραφῆς, πάντως ὅμως οἱ Ἀχαρνεῖς ὀπλιταὶ ἦσαν πλείονες τῶν ἐκ τῶν ἄλλων δήμων, ἀφοῦ ἄλλως καὶ ὁ δῆμος αὐτῶν ἦτο ὁ μέγιστος τῶν ἀθηναϊκῶν. Μᾶλλον προσήκουσα ἄρα θὰ ἦτο, νομίζομεν, ἡ ἐκλογή ὡς ἐμβλήματος τῆς σφραγίδος πανοπλίας ἢ καὶ ἀπλῶς θώρακος, ἀφοῦ ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ ἐξαρθῇ ἡ πολεμικὴ τῶν Ἀχαρνέων δύναμις κατὰ τὸν Ε' αἰῶνα π. Χ.

Διόπεσι (Παιανία).

Ε' 250

Ἄρ. 59. (3 Ἰανουρίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 34325 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρ. 1914. Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 24431 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Δύο ἦσαν οἱ ἀττικοὶ δῆμοι Παιανιέων, πλησίον ἀλλήλων κείμενοι, κατὰ τὴν ἀνατολικὴν κλιτὸν τοῦ Ὑμηττοῦ, πρὸς διακρίσιν δ' ἐπιλεγόμενοι ὁ μὲν Παιανία καθύπερθεν, ὁ δὲ Παιανία ὑπένερθεν μετὰ δὲ τῶν δύο τούτων, ὧν τὴν θέσιν ὑποδεικνύουσιν ὀλίγιστα λείψανα καὶ τινες ἐπιγραφαί, εὐρίσκεται τὸ σημερινὸν χωρίον Διόπεσι. Ὅθεν ὀρθῇ φαίνεται ἡμῖν ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ἀρχαίου ἀττικοῦ ὀνόματος ἀντὶ τοῦ ἀλβανικοῦ Διόπεσι, ὅπερ δὲν εἶναι παλαιότερον τῆς ἐποικίσεως τῶν Ἀλβανῶν εἰς τὴν Ἀττικὴν, ἀπομνημονεῦον κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸ ὄνομα Ἀλβανοῦ τινος ἰδιοκτῆτου τοῦ χωρίου, ἀγνώστου ἄλλοθεν

Μαρκόπουλον — (Μαρκόπουλον Μεσογαίας).

Ε' 250

Ἄρ. 103. (21 Ἀπριλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 15048 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 13 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 8192 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἡ ἀνάγκη τῆς προσθήκης εἰς τὸ ὄνομα τῆς τέως πρωτεύουσας τοῦ καταργηθέντος δήμου Κρωπίας προσδιορισμοῦ τινος πρὸς διακρίσιν εἶναι ἀναμφισβήτητος· διότι ἡ τοπωνυμία εἶναι κοινὴ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀττικῇ ὑπάρχει καὶ ἄλλο Μαρκόπουλον

ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ πρώην δήμου Ὁρωπίων. Τὰ χωρία ταῦτα, ὡς εἶναι πρόδηλον, ἐκλήθησαν οὕτω ἐκ τῶν ποτε ιδιοκτητῶν αὐτῶν, οἵτινες ἔτυχε νὰ ἔχωσι τὸ συνηθέστατον τοῦτο οἰκογενειακὸν ὄνομα, καὶ ἀπὸ τῆς ἐν ἀρχῇ κατὰ γενικὴν ἐκφορᾶς αὐτοῦ (Μαρκοπούλου) εἰσήχθη σὺν τῷ χρόνῳ καὶ ἐξενίκησεν ἡ χρῆσις τῆς ὀνομαστικῆς τοῦ οὐδετέρου.

Ἡ ἀντικατάστασις τοῦ σημερινοῦ δι' ἀρχαίου ὀνόματος δὲν εἶναι δυνατὴ, διότι τὸ Μαρκόπουλον εἶναι συνοικισμὸς νεώτερος, λείψανα δ' ἀρχαίων οἰκήσεων εὐρίσκονται εἰς ἱκανὴν ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν, ἀλλὰ καὶ τούτων τὰ ἀρχαῖα ὀνόματα δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένα. Ὅθεν ἀπαραίτητος εἶναι ἡ προσθήκη προσδιορισμοῦ, θὰ ἦτο δ' εὐστόχος ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ ἐκλογῆς ἀντὶ παντὸς ἄλλου προσδιορισμοῦ αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος τοῦ καταργηθέντος δήμου, ἂν τὸ ὄνομα τοῦτο ἦτο ὀρθῶς τεθειμένον. Ἄλλ' οἱ ὀνοματοθέται τῶν δήμων πλανηθέντες ἐκ τῆς παρηγήσεως εἶχον ὑπολάβῃ ὅτι τὸ σημερινὸν χωρίον Κοροπι διετήρησε παρεφθαρμένον τὸ ὄνομα τοῦ ἀρχαίου ἀττικοῦ δήμου Κρωπιᾶς ἢ Κρωπιῶν, οὗ ἕνεκα ὠνόμασαν δῆμον Κρωπίας, τὸν περιλαμβάνοντα τὸ Κοροπι νεώτερον δῆμον. Ἡ θέσις δ' ὅμως τοῦ ἀρχαίου δήμου τῶν Κρωπιδῶν δὲν εἶναι μὲν ἀσφαλῶς ὠρισμένη, ἀλλὰ πάντως ἦτο ἀπώτατα τοῦ Κοροπίου, καὶ δὴ ἐν τῷ πρὸ τῶν Ἀθηνῶν πεδίῳ, πιθανῶς δὲ παρὰ τὰς Ἀχαρνάς. Ὅθεν, ἐπειδὴ δὲν πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνωνται καὶ διαιωνίζωνται αἱ πλημμελεῖς ἀρχαῖαι ὀνομασίαι, ἀποκρούοντες τὸν προσδιορισμὸν Μαρκόπουλον Κρωπίας προτιμότερον κρίνομεν νὰ ὀνομασθῇ ἡ κοινότης Μαρκοπούλου Μεσογαίας, τοῦ προσδιορισμοῦ τούτου ὄντως σαφοῦς καὶ τοπογραφικῶς ἀρμόζοντος.

Κιούρκα.

Ἄρ. 272 (29 Μαΐου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 33791 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 28 Νοεμβρίου 1918, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Τὰ ἀρχαῖα ὀνόματα τῶν δήμων τῆς Ἀττικῆς, τοῦλάχιστον ὅσων ἡ θέσις εἶναι ἀσφαλῶς ὠρισμένη, ἔπρεπεν ἀναντιρρήτως πρὸ παντὸς ἄλλου ν' ἀντικαταστήσωσι τὰ ἐξωθήσαντα αὐτὰ ἄσχημα ἢ βαρβαρικὰ νεώτερα ὀνόματα. Ὅθεν εὐλογώτατη φαίνεται ἡ ἀξίωσις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κιούρκων περὶ ἀποβολῆς τοῦ σημερινοῦ καὶ ἀναλήψεως τοῦ ὀνόματος ἀρχαίου ἀττικοῦ δήμου. Ἄλλ' ἡ ἐκλογὴ πρὸς τοῦτο τοῦ ὀνό-

ματος τῆς Ἀφίδνης ἢ Ἀφιδνῶν, προσκρούει εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Ἀφιδνα, τῆς ὁποίας λείψανά τινα σώζονται ἐπὶ τοῦ λόφου Κοτρῶνι, πρόσκειται εἰς τὰ Λιῶσια, διὸ εἰς τὸ χωρίον τοῦτο προσήκει μᾶλλον ν' ἀποδοθῆ τὸ ἐλληνικὸν ὄνομα ἀντὶ τοῦ ἀλβανικοῦ, ὅπερ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ΙΔ' αἰῶνος φέρει. Εἰς δὲ τὰ Κιούρκα, πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ σημερινοῦ διὰ τοῦ ὀνόματός τινος τῶν ἀρχαίων δήμων τῆς Ἀττικῆς, ὑπολείπεται ἡ ἐκλογή ἐκ τῶν ὀνομάτων Πυρρίδαι, Τιτακίδαι, Θυργωνίδαι, διότι οἱ δήμοι οὗτοι εἶναι γνωστὸν ὅτι ἔκειντο ἐκεῖ που πλησίον, ἀλλ' ἡ θέσις αὐτῶν δὲν εἶναι ἀκριβέστερον ὠρισμένη.

Κιούρκα (Ἀφίδνη).

Ἄρ. 330 (24 Αὐγούστου 1919).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 28014 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 21 λήγοντος ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Οἱ λόγοι, οὓς προσάγει ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος Κιούρκων συνηγορῶν ὑπὲρ ἀποδόσεως τοῦ ὀνόματος τῆς Ἀφίδνης εἰς τὰ Κιούρκα, πείθουσιν ἡμᾶς ν' ἀποδεχθῶμεν τὴν πρότασιν αὐτοῦ. Ἀφοῦ τὰ ἐγγύτερον εἰς τὰ λείψανα τῆς Ἀφίδνης κείμενα Λιῶσα ἢ Λιωσάτι δὲν πρόκειται ν' ἀποτελέσωσιν αὐτοτελῆ συνοικισμὸν μετὰ τὴν προσεχῆ ἀπαλλοτριώσιν ἀμφοτέρων τῶν τοιφλικίων, ἅτινα θὰ συγχωνευθῶσιν εἰς ἓν, τὰ Κιούρκα, καὶ ἀφοῦ τὸ Κοτρῶνι, ἐπὶ τοῦ ὁποίου σώζονται τ' ἀρχαῖα ἔρειπια, θὰ περιληφθῆ εἰς τὸ σύνορον τῶν Κιούρκων, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ πλέον ἀντίρρησης εἰς τὴν μετονομασίαν τῶν Κιούρκων διὰ τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος τῆς Ἀφίδνης.

Καλύβια (Καλύβιά Θεορικοῦ).

Ε' 524

Ἄριθ. 138 (22 Ἰουλίου 1915).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 19866 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 9 Μαΐου.— Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 8280 π. ἔ. ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἡ κοινοτάτη τοπωνυμία Καλύβια ἔχει ἀναμφισβητήτως χρεῖαν προσδιορισμοῦ τινος πρὸς διάκρισιν, διὰ τοῦτο θεωροῦμεν εὐλογον τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Καλυβίων τοῦ τέως δήμου Θεορικοῦ περὶ προσθήκης εἰς τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος αὐτῶν τοιοῦτου προσδιορισμοῦ. Ἀντὶ δ' ὅμως τοῦ δημοτικοῦ Καλύβια Θεορικίων θὰ προεκρίνομεν νὰ λάβῃ ἡ κοινότης τὸ ὄνομα Καλύβια Θεορικοῦ, διότι

ἐν τῇ γλώσσει ἡμῶν ἐπεκράτησε νὰ διακρίνονται οἱ διὰ μετοικησάντων κατοίκων τόπου τινὸς ἀπαρισθέντες ἐκ προχείρων κατ' ἀρχὰς οἰκημάτων αὐτοτελεῖς συνοικισμοὶ διὰ τῆς προσθήκης ὄχι τοῦ ὀνόματος τῶν κατοίκων, ἀλλὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ τόπου, ἐξ οὗ ἀπεσπάρθησαν, συνήθως κατ' ἐπιθετικὸν τύπον (οἷον Καλύβια Ζαχολίτικα, Κ. Γιωργισιώτικα κτλ.). Εἶνε δὲ δίκαιον νὰ ἐπαναλαμβάνηται καὶ ἐνταῦθα τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαιοτάτης πόλεως Θορικοῦ, τὸ ὁποῖον διετηρήθη διὰ τῶν αἰώνων μέχρι τῆς σήμερον ἐν τῷ κατέχοντι τὴν θέσιν αὐτῆς χωρίῳ (Θερικό), ἐφ' οὗ φηκίσθησαν καὶ τὰ Καλύβια.

Μάζι (Οἰνότη).

Ἄρ. 248 (14 Φεβρουαρίου 1918).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 1646 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 19 Ἰανουαρίου.

Τὸ χωρίον Μάζι τοῦ τέως δήμου Μεγαρέων κεῖται μεταξὺ τῶν Ἐλευθερῶν καὶ τῆς Οἰνότης, ἐγγύτερον δ' ὅμως πρὸς ταύτην, ἣς τὰ σφζόμενα λείψανα τῆς ὀχυρώσεως εὐρίσκονται εἰς τὴν θέσιν τὴν καλουμένην νῦν *Μνούπολιν* ἢ *Οἰνιούπολιν*. Ὅθεν Οἰνότη προσήκει μᾶλλον νὰ μετονομασθῇ τὸ χωρίον ἀποβάλλον τὸ ἀλβανικὸν αὐτοῦ ὄνομα, τὸ ὁποῖον ἔχει κοινὸν μὲ πλεῖστα ἄλλα χωρία.

Μοῦλκι (Αἰάντειον).

Ἄρ. 97 (21 Ἀπριλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 11795 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 11 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 12331 ἀναφορὰ τῆς *τοπιοχώρας* Ἀτικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Δικαίως ὡς ξενικὸν ψέγει τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Μουλκίου Σαλαμίνος, διότι εἶναι τουρκικῆς προελεύσεως, σημαῖνον τὸ κτήμα, εὐλόγος δ' εἶναι ἡ ἀπόφασις περὶ ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ δι' ἄλλου ἀρχαίου, σχετιζομένου πρὸς τὴν μυθικὴν ἱστορίαν τῆς γῆσου. Ἀλλὰ δὲν φαίνεται ἡμῖν προσήκουσα τοπωνυμία αὐτὸ τὸ ὄνομα καὶ Αἶαντος, προτιμῶμεν δὲ μᾶλλον ὄνομα τοπικόν, ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Σαλαμινίου ἥρωος. Ὅθεν ἔχομεν τὴν γνώμην νὰ μετονομασθῇ ἡ κοινότης οὐχὶ Αἶας, ὡς ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ἀλλ' Αἰάντειον.

Κανοιοχώρι (Πάναντον).

Ἄρ. 45 (15 Ὀκτωβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 38953 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου *Γνωμοδοτήσεως ἐπιτρ. τοπωνυμιῶν*

γείου τῆς 8 Ὀκτωβρίου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 26115 ἀναφορά τοῦ νομαρχοῦ

Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆς.

Τὰ λείψανα ἀρχαίων τεχνῶν, τὰ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ εἰς τὸ ΝΔ ἄκρον τῆς πεδιάδος τῶν Σχοοῶτων λόφου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶναι ἐκτισμένον τὸ Κακονιοχώρι, ἔχουσιν ἀναγνωρισθῆ ὡς ἄντα ἀναμφισβήτητως τοῦ ἀττικοῦ φρονιρίου Πανάκτου. Ὅθεν ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τῆς ἀρχαίας ὀνομασίας Πανάκτου εἶναι εὐλογος, ἀφοῦ καὶ τὸ ἐγγυὸν χωρίον Καβάσαλα δὲν εἶναι χρεία νὰ μεταβάλῃ τὸ ἱστορικὸν βυζαντινὸν ὄνομα αὐτοῦ.

Κλειδέτι.

Ε' 252

Ἐπι τοῦ ὑπ' ἀρ. 42822 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Νοεμβρίου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 24302 ἀναφορά τῆς νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆς.

Τὸ ἐπίθετον γένος προστίθεται συνήθως εἰς τοπωνυμίας, πρὸς δήλωσιν ὅτι ὁ συναγισμὸς ἀπετελέσθη ἐκ κατοίκων δι' οἰονδήποτε λόγον μεταστάντων ἐξ ἄλλου φέροντος τὸ ἄλλοιον ἄνευ τῆς προσθήκης τοῦ γένου ὀνόματος. Ὅθεν ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κλειδετίου περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Νέα(ν) Τάναγρα(ν) δὲν φαίνεται ἡμῖν εὐλογος, διότι οὐδὲν κοινὸν ἔχει τὸ Κλειδέτι πρὸς τὴν Τάναγραν, εἰ μὴ ὅτι ἀπετελεῖ τμήμα τοῦ καταργηθέντος δήμου Τανάγρας· εἰς δὲ τὴν περιοχὴν τῆς ἀρχαίας Τανάγρας ἐγγύτερον τοῦ Κλειδετίου εὐρίζονται ἀλλὰ βοιωτικὰ γῶσιτά.

Βράτση (Τάναγρα). — Σχηματῶν.

Ε' 253

Ἐπι τῶν ὑπ' ἀρ. 49564 τῆς 20 Δεκεμβρίου καὶ 48709 τῆς 9 Ἰανουαρίου ἐγγράφων τοῦ ὑπουργείου. — Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀρ. 18 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Βρατσίου καὶ ἡ ὑπ' ἀρ. 35218 ἀναφορά τῆς νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆς.

Τὸ Σχηματῶν καὶ τὸ Βράτση ἀξιουσιν ἀμφότερα νὰ λάβωσι τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας Τανάγρας· τὸ μὲν πρῶτον ὡς κείμενον πλησιέστερον πίσης ἄλλης κοινότητος πρὸς τὴν θέσιν τῆς πόλεως ταύτης, ὡς ἔχον τὸ ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον ἐν ᾧ ἀναπόκεινται ἀρχαιοτάτες ἐκ τῆς Τανάγρας, καὶ προσέτι διὰ τὴν στάσιν τῆς παρὰ τὸ χωρίον διερχομένης σιδηροδρόμου γραμμῆς, ἣτις φέρει τὸ ὄνομα Τάναγρα καὶ ὄχι Σχηματῶν.

ριον· τὸ δὲ Βράτση ἐπίσης ὡς κείμενον ἐγγύτατα τῆς Τανάγρας καὶ ὡς περιλαμβανόμενον ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτης κατὰ τὸ ἐν τῇ τοπωνομικῇ ἐφορειᾷ Ὁθηβῶν διάγραμμα.

Μὴ ὑπάρχοντος νεωτέρου τινὸς συνοικισμοῦ ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ἐπιφανεστάτης τῶν ἀρχαίων πόλεων τῆς ἀνατολικῆς Βοιωτίας, ἤτοι παρὰ τὴν συμβολὴν τοῦ Θερωδῶντος τοῦ ἐν Ἰθάκῃ ὀνομαζομένου, εἰς τὸν ποταμὸν Ἀσωπὸν, εὐλογικὸν εἶναι τὸ ὀνομασθῆναι τὴν ἀπὸ τῆς ἀπαισιότερας πρὸς ταύτην συνοικισμός. Οὗτος δὲ εἶναι τὸ Βράτση, διότι καίτοι μὴ κρὸν ἐγγύτερον τῆς Τανάγρας ἢ τὸ Σχηματᾶριον, ὁ περὶ ἄλλως χωρίζεται τῆς περιοχῆς αὐτῆς καὶ διὰ τοῦ Θερωδῶντος, ὁ Θεωδῶν δίκαιον εἶναι τὸ βαρβαρῶν μὲν Βράτση τὸ ὀνομασθῆναι τὴν ἀπὸ τῆς Τανάγρας τὸ δὲ Σχηματᾶριον τὴν τῆσθε τὸ ἰδιόρρυθμον ἑλληνικὸν ὄνομα αὐτοῦ, ὅτι ἐπὶ τῷ ποταμῷ ὀνομαζομένη ἐστὶν ἡ εὐκαίρια δὲ ταύτη ἐπιτραπήτω ἡμῖν τὸ παρακαλέσωμεν τὸ Σχῆματᾶριον εἶνα εὐαρεστούμενον, ἡμερῶν δὲ διὰ τοῦ ὑπογεγραμμένου τῆς συγκοινωνίας πρὸς ἐπαγορθῶσιν τοῦ σφάλματος ἡμῶν ἐπιγράφον τοῦ σιδηροδρόμου παρὰ τὸ χωρίον Σχηματᾶριον καὶ κατὰ τὴν διακλάωσιν τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, σφάλματος, ἐξ οὗ πολλὰ καὶ σπουδαῖα ἐνδεχόμενον τὸ προκύπτωσιν ἄτοπα ἢ μὲν παρὰ τὸ Σχηματᾶριον στάσις ὀνομάζεται Τάναγρα, ὁ δὲ κατὰ τὴν διακλάωσιν τῆς εἰς Χαλκίδα γραμμῆς σταθμὸς παρὰ τὸν ὁποῖον οὐδεὶς ὑπάρχει συνοικισμός, φέρει τὸ ὄνομα Σχηματᾶριον. Καί, ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Σχηματᾶριον, πολλοὶ τῶν ἐκ βορρᾶ κατεχομένων ἐπιβατῶν «θέλοντες τὸ συνεχίσωσιν τὸ ταξιδίον των» εἰς Χαλκίδα καὶ ἀκούοντες «χωρίον Σχηματᾶριον κατέρχονται νομίζοντες ὅτι εἰς τὸ χωρίον Σχηματᾶριον εἶναι ἢ διακλάωσις, χωρὶς τὸ γνωρίζωσιν, ὅτι πέραν τοῦτου καὶ τῆς στάσεως Τανάγρας εἶναι ὁ σταθμὸς Σχηματᾶριον καὶ ἔπομένως ἢ διακλάωσις». Οἱ δ' ἐξ Ἀθηνῶν θέλοντες τὸ μεταβῶσιν εἰς τὸ χωρίον Σχηματᾶριον, ἂν ἀγνοῶσι τὴν ἀφαιρέτον εἰ μὴ τι ἄλλο μετὰθεσιν ταύτην τῶν ὀνομάτων ὑπὸ τῆς εταιρείας τοῦ σιδηροδρόμου, λαμβάνουσιν εἰσιτήριον διὰ τὸ Σχηματᾶριον καὶ ἀναγκάζονται τὸ κατέλθωσιν πρὶν ἢ φθάσωσιν εἰς αὐτό. Εἰρησθῶ δ' ἐν παρόδῳ ὅτι ἐγγύτατα τῆς ἀρχαίας Τανάγρας κεῖται ὁ σταθμὸς Σχηματᾶριον, ἐν ᾗ ἡ στάσις Τανάγρας ἀπέχει ταύτης περὶ τὰ πέντε χιλιόμετρα.

Δρίτσα (Ἐλεών).

Σ 254

Ἄρ. 104 (21 Ἀπριλίου, 1915). — Ἐπὶ τοῦ ἄρ. 11795 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 14 Ἀπριλίου. — Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἄρ. 33492 ἀναφορὰ πρὸς νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ.

Ὁ Ἑλεὼν (ἢ Ἑλεῶν) ἔκειτο πιθανώτατα παρὰ τὴν σημερινὴν Δρίτσαν, διότι τὰ σφρζόμενα ἐπὶ τοῦ πλησίον λόφου λείψανα πολυγωνικῶν τειχῶν εὐλόγως ἀποδίδονται εἰς τὸν Ἑλεῶνα, ὅστις ἀκμάζων κατὰ τοὺς παλαιωτάτους χρόνους κατέπεσεν ὕστερον εἰς τάξιν κώμης τῆς ταναγραϊκῆς. Καὶ ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τῆς ἀρχαίας Ταναγράφας καὶ ἡ εἰς τὴν δυτικὴν ὑπώρειαν τοῦ λόφου ἀναβλύζουσα πηγὴ, ταυτιζομένη πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἀκίδουσαν, ἐνισχύουσι τὴν γνώμην περὶ τῆς θέσεως τῆς ταναγραϊκῆς ταύτης κώμης. Ὅθεν καλῶς ἔχει ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου ὡς πρὸς τὴν ἀπόδοσιν εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος· ἡ ἀπόφασις δ' ὅμως περὶ διατηρήσεως καὶ τοῦ σημερινοῦ, οὕτως ὥστε τὸ ἀρχαῖον νὰ ἐπέχη θέσιν προσδιορισμοῦ (Δρίτσα-Ἑλεῶν) φαίνεται ἡμῖν ἀσύστατος· τὸ δεύτερον ὄνομα ἔπρεπε νὰ τεθῆ τότε ἢ κατὰ γενικὴν (Ἑλεῶνος) ἢ εἰς ἐπιθετικὸν τύπον (Ἑλεωνία). Ἄλλ' οὐδεμίαν νομίζομεν ἀνάγκη ἐπιβάλλει τὴν διατήρησιν τοῦ βαρβαροφώνου σημερινοῦ ὀνόματος.

Παραπούγγια (Λευκτρα).

Ε' 255

Ἄρ. 66 (16 Φεβρ. 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀρ. 5 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Παραπουγγίων.

Τα τρία χωρίδια, τὰ ἔχοντα κοινὸν τὸ ὄνομα Παραπούγγια, κεῖνται παρὰ τὰ ἀρχαῖα Λευκτρα καὶ τὸ πεδίον τῆς μάχης τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν Βοιωτῶν· ὅθεν ὀρθῶς τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Παραπουγγίων ἀπεφάσισε ν' ἀποδώσῃ εἰς τὴν κοινότητα τὸ ἱστορικὸν τῶν Λευκτρῶν ὄνομα.

Κουτουμουλά (Κορώνεια).

Ε' 255

Ἄρ. 27 (24 Σεπτεμβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 31983 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Αὐγούστου.

Ἐπαναλέμποντες εἰς τὸ Σ. ὑπουργεῖον τὴν διαβιβασθεῖσαν ἡμῖν αἴτησιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κουτουμουλά ἔχομεν τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρωμεν εἰς αὐτό, ὅτι κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπείας πρέπει νὰ ἐγκριθῇ ἡ μετονομασία τοῦ Κουτουμουλά εἰς Κορώνειαν. Τὰ εἰρηπια τῆς Κορωνείας ἀπέχουσι σχεδὸν ἕξ ἴσον (5 χμ.) ἀπὸ τὸ χωρίον Ἅγιον Γεώργιον, τὴν πρώην θερινὴν ἔδραν τοῦ δήμου Πέτρας, καὶ ἀπὸ τοῦ Κουτουμουλά, τῆς χειμερινῆς ἔδρας αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δ' ὅμως ὁ

Ἅγιος Γεώργιος χωρίζεται τῆς Κορωνείας ὑπὸ ποταμίῳ, τοῦ ἀρχαίου Φαλάρου ἴσως, εὐλογώτερον εἶναι νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα αὐτῆς τὸ Κουτουμουλά.

Κάπραινα (Χαιρωνεία). 91221

Ἄρ. 194. Ἐν Ἀθήναις 14 Σεπτεμβρίου 1916. — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 24097 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 16 Ἀπριλίου. — Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀρ. 3 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Ἄν τὸ σημερινὸν ὄνομα τοῦ χωρίου, τοῦ κατέχοντος τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας Χαιρωνείας, ἦτο ὁ τύπος τοῦ θηλυκοῦ γένους τῆς λέξεως **κάπρος**, θὰ παρουσίαζε περιεργὸν λεξιλογικὸν φαινόμενον ἄξιον μελέτης. Περὶ τούτου δ' ὅμως εὐλογοὶ ὑπάρχουσιν ἀντιρρήσεις καὶ πιθανώτερον φαίνεται ὅτι ἡ **Κάπραινα** οὐδὲν ἔχει κοινὸν πρὸς τὸν κάπρον, πλὴν τῆς συμπτωματικῆς τοῦ ὀνόματος ὁμοιότητος. Πάντως δὲ γραμματικοὶ λόγοι δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ δικαιολογήσωσι τὴν διατήρησιν τοῦ παρεισάκτου ὀνόματος ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου καὶ ἐνδόξου τῆς Χαιρωνείας. Ὅθεν δικαίαν νομίζομεν τὴν ἀξίωσιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ ἀποδόσεως τοῦ ὀνόματος τῆς Χαιρωνείας εἰς τὸν συνοικισμὸν αὐτῶν.

Κακόση (Θίσβη). Δομβραίνα. Δ' 575

Τὰ κοινοτικά συμβούλια Κακόση καὶ Δομβραίνης, ὧν αἱ κοινότητες περιλαμβάνοντο εἰς τὸν καταργηθέντα δήμον Θίσβης, ἀπεφάσισαν νὰ δοθῇ εἰς τὰς κοινότητας αὐτῶν τὸ ὄνομα Θίσβη.

Ἄρ. 3 (2 Μαΐου 1914). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 16233 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, τῆς 28 Ἀπριλίου. Ἐπιστρέφονται ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας καὶ τὰ συνημμένα ταύτῃ ἀντίγραφα ἀποφάσεων τῶν κοινοτικῶν συμβουλίων Κακόση καὶ Δομβραίνης.

Ἡ πρότασις τοῦ κ. νομάρχου, ὅπως τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Θίσβης λάβῃ ἢ μία τῶν ἀμφισβητουσῶν αὐτὸ κοινοτήτων, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν δοθῇ ἄλλο ὄνομα ἀρχαῖον, τὸ τοῦ ἕραστοῦ τῆς Θίσβης Πυράμου, δὲν εἶναι καλὸν νὰ ἐγκριθῇ, διότι ἀφωρηθῆ ἔκ συγχύσεως τῆς νύμφης Θίσβης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀσωποῦ ποταμοῦ καὶ ἐπωνύμου τῆς βοιωτικῆς πόλεως Θίσβης, πρὸς τὴν βαβυλωνίαν Θίσβην, τὴν ἐρωμένην τοῦ βαβυλωνίου ἐπίσης Πυράμου κατὰ τὸν παρὰ τοῖς ποιηταῖς Ὀβιδίῳ καὶ Νόννῳ μῦθον. Εἰς τὴν σύγχυσιν ταύτην ὑπέπεσε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον τοῦ χωρίου Κακόση ἀναφέρον ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 4 πράξει

αὐτοῦ πρὶν κηρῆν, εἰς τὴν ὁποίαν ἠτύοκτόνησεν ὁ Πύραμος, ὁ ἔραστὴς τῆς Θίσβης». Ἡ πηγὴ, παρὰ τὴν ὁποίαν ἠτύοκτόνησαν οἱ βαβυλώνιοι ἔρασταί, ἔκειτο ἐν Βαβυλῶνι πλησίον τοῦ τάφου τοῦ βασιλέως Νίνου, κηρῆν δὲ ἐν Θίσβη δὲν ἀναφέρει ὁ Πανσανίας, τοῦ ὁποίου τὴν μαρτυρίαν ἐπικαλεῖται τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ὀρίζων μάλιστα καὶ τὴν κοίτην θείων ταύτης.

Ἀναμφισβήτητον εἶναι ὅτι τὸ χωρίον Κακόση καὶ τὰ ὄρου ἢ ἀρχαία πόλις Θίσβη. Τοῦτο πιστοῦται ἐκ πολυπληθῶν ἱσυχίων λευφάνων καὶ ἐπιγραφῶν, εὐρεθεισῶν ἐν τῷ χωρίῳ ἀλλὰ καὶ ἂν οὐδὲν λείψανον τῆς Θίσβης ἐσώζετο, πάλιν ἐκ μόνως τῆς περιγραφῆς τῆς γεωγραφικῆς θέσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Στράβωνος καὶ τοῦ Πανσανίου θὰ ὀδηγούμεθα ἀσφαλῶς εἰς τὸν καθορισμὸν αὐτῆς. Ὅθεν καὶ πάντες οἱ ἰσχυροὶ περιηγηταί, γεωγράφοι, ἀρχαιολόγοι, τοῦ ὀπωσθήποτε ἀσχοληθέντες περὶ τῆς Θίσβης, ἀνεκδοιάστως τοποθετοῦσιν αὐτὴν εἰς τὴν περιόχην τοῦ χωρίου Κακόση ἠερολομακίῳ ἢν νῦν κενεὸν ἐστὶ ἢθ νέο λογὸν ἱσυχίον. Κατὰ ἄρηθρὸν τοῦ δήμου Θίσβης, ὀπως μὴ ἐκληθῆ τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας πόλεως, εἶλογον νομίζομεν νὰ μετονομασθῆ οὕτως τὸ σημερινὸν χωρίον Κακόση ἢ Γῆς δὲ Δομβραίνης, τὸ ὄνομα δὲν ὀεπατρέπεται κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην νὰ μεταβληθῆ, διότι εἶναι καθιερωμῆνον ὑπὸ τῆς ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ἀπὸ τῆς πολυμέρους πολιορκίας τῶν ἐν αὐτῇ ἐγλεισθέντων Τούρκων ὑπὸ τοῦ Καραϊσκάκη κατὰ τὴν ἔνδοξον στρατείαν τοῦ γεμῶνος τοῦ 1926.

Χόστια. Κυριακί. 576

Ἀρ. 6 (18) Ἰουνίου 1914. Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19469 ἐγγράφου τοῦ ὑπογεῖου τῶν ἐσωτερικῶν τῆς 4 Ἰουνίου.

Ἀποκρινόμενοι εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 19459 διαπεμπτικὸν ἐγγράφον τοῦ Σ. Υποουγείου τῆς 4 μεσοῦντος, τὸ ὀποῖον ἐπαναπεμπομεν μετὰ τῶν συνημμένων αὐτοῦ, ἔχομεν τὴν τιμὴν γ' ἀναφέρειν ὅτι ἡ Ἐπιτροπεία τῶν τοπωνυμῶν τῆς Ἑλλάδος ἔκοιεν ἀσυστάτως τὰς ἀφάσεις τῶν κοινοτικῶν συμβουλίων Χοστίων καὶ Κυριακίου περὶ μετονομασίας ἀμφοτέρων τῶν χωρίων δια τοῦ αὐτοῦ ὀνοματος Ἐλικῶνος. Ἡ ἐπιτροπεία φρονεῖ ὅτι μία καὶ ἡ αὐτὴ τοπωνυμία, καὶ μάλιστα τοπωνυμία γνωστοτάτη, οἶα ἡ τοῦ ὀρους Ἐλικῶνος, δὲν εἶναι ὀρθον νὰ λαμβάνεται πρὸς δήλωσιν καὶ ἄλλης γεωγραφικῆς ἔννοιας ἐκ τούτου θὰ προεἰθῆ ἀσάφεια καὶ σύγχυσις. Μονον ἂν ἐπεράλλε τὴν διπλὴν χρῆσιν τῆς

αὐτῆς τοπονομίας ἢ παραδόσεις, ἃν ἐκπαλοὶ δηλ. ἔφερον τὰ αὐτὰ ἔνομα και, τὸ ὄρος και, τὸ χωρίον, τὰ δὲ τῆτος δικαιολογημένα ἢ καθιέρωσις αὐτῆς. Ἄλλ' ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κυριακίου, ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ πρώτου συνοικισμοῦ τοῦ χωρίου ἦτο Ἐλικῶνος, εἶναι παντελῶς ἀστήρικτος καὶ ἀνακριβής. Πλὴν μικροῦ τιμος ποταμοῦ τῆς Σιζελίας οὐδεὶς ἄλλος πτότος ὠνομάζετο τὸ παλαιόν Ἐλικῶνος, ἀλλὰ μόνον τὸ βοιωτικόν ὄρος. Τὸ δὲ σημερινόν χωρίον Κυριακίου ἄγνωστον πῶς ὠνομάζετο πρότερον, τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἔλαβε κατὰ πάσαν πιθανότητα ἀπὸ τιμος Κυριακῆ ιδιοκτητοῦ αὐτοῦ. Ἐπὶ τιμος πλησίον λόφου σφίζονται ἔτι λείψανα τειχῶν, μαρτυροῦντα τὴν ὑπαρξιν ἀρχαίου συνοικισμοῦ, εἰκάζουσι δὲ τινες (Bursian, Lolling) ὅτι ἔκειτο ἐκεῖ ἡ ἀρχαία πολίχνη Φλυγονία ἢ Φλυγόνιον. Οὐδεμία δ' ὁμως ἀνάγκη παρίσταται ν' ἀναλάβῃ τὸ Κυριακίον τὸ ὄνομα τῆς πασημόν ταύτης πολίχνης, ἀφοῦ τὸ σημερινόν ὄνομα εἶναι ἑλληνικώτατον καὶ ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ εἶναι μοναδικόν, μὴ ὑπάρχοντος ἄλλου ὁμωνύμου χωρίου εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ὁμοίως ἀστήρικτος διὰ τὸν αὐτὸν λόγον εἶναι καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Χοστίων, περὶ μετονομασίας τοῦ χωρίου τῶν. Ἄν ἦτο ὀρθρὸν πόλεις ἢ χωρία νὰ φερωσὶ τὸ ὄνομα τοῦ ὄρους, ἐπὶ τοῦ ὁποίου κενταί, ἴσα δικαιώματα νὰ ὀνομασθῶσιν Ἐλικῶνες θὰ εἶχον πάντα τὰ ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Ἐλικῶνος εὐδοκίμοι, κατ' ἐξοχὴν δὲ τὰ εἰς τὰς ΒΑ κλιτύς αὐτοῦ, ὅπου τὸ παλαιὸν ἦνδεν ἡ λατρεία τῶν Ἐλικωνιάδων Μουσῶν.

Πόθεν δ' ὠνομασθῆσαν οὗτὼ τὰ Χοστία (ἢ Χωστία) δὲν εἶναι γνωστόν, οὐδ' ἡ ἐτυμολογία τοῦ ὀνόματος εἶναι ἐξηκριβωμένη. Εἰς ἀπόστασιν μᾶς περίπου ὥρας ἀπὸ τῶν Χοστίων, εἰς τὴν Ν. παρωρείαν τοῦ ὄρους Παλιοβοῦνι (ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Ἐλικῶνος) καὶ παρὰ τὸν χειμαρρὸν, τὸν νῦν δι' ἀλβανικοῦ ὀνόματος καλούμενον Φινεζα, ἔκειτο ἀρχαία πόλις, αἱ Χορσαὶ ἢ Κορσαὶ ἢ Χορσία. Ἄλλ' ἐνεκα τῆς μεγάλης ἀποστάσεως ἢ Ἐπιτροπεία δὲν τολμᾷ νὰ προτεινῇ τὴν μετονομασίαν τοῦ χωρίου διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας πόλεως προκρίνουσα τὴν διατήρησιν τοῦ σημερινῦ ὀνόματος.

Καρανιά (Ἐλλοπία).
Ἄρ. 183 (18 Φεβρουαρίου 1916). — Ἐπὶ τοῦ ἔγρ. ἀρ. 46191 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 7 Ὀκτωβρίου 1915. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 17141 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας καὶ ἡ συννημένη αὐτῇ πηρὸς κοινότητος Καρανιά, νομαρχία Βοιωτίας ὅτι ἡ ἀρχαία μνηστὴρ νομαρχία τοῦ ὀνόματος

Ἡ κοινοτάτη τουρκικὴ ἑπωνυμία Καραντᾶ, δηλοῦσα Μαῦρον βουνόν, εἶναι ἀνάγκη βεβαίως ν' ἀντικατασταθῇ τοῦτο δ' ἴσως παρώρμησε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον τοῦ βοιωτικοῦ Καραντᾶ νὰ ἐκλέξῃ τυχαίως τὸ ἀρχαῖον ὄνομα Ἑλλοπία καὶ νὰ ἐπιθέσῃ εἰς τὴν κοινότητα. Ἄν καὶ τὸ ὄνομα δὲν εἶναι βοιωτικῆς πόλεως, οὐδ' ἄλλως πως συνδέεται πρὸς τὴν κοινότητα, δὲν κρίνομεν σκόπιμον νὰ φέρωμεν ἀντίρρῳσιν τινα εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ συμβουλίου, εἰ μὴ ὅτι ἄτοπος εἶναι ἡ διατίθησις τοῦ τουρκικοῦ ὀνόματος, τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἐξαφάνισις, παρὰ τὸ ἀρχαῖον. Ὅθεν δύναται μὲν νὰ μετονομασθῇ Ἑλλοπία ἢ κοινότης, ἀλλ' ὄχι Ἑλλοπία ἢ Καραντᾶ, ὡς ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον.

Κόκλα (Πλαταιαί).

Ε' 524

Ἀριθ. 184 (18 Φεβρουαρίου 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 49675 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1915.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀρ. 26 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κόκλα.

Ἦδη ἀπὸ πολλοῦ ἔπρεπε τὸ φέρον τὸ ἄσημον οἰκογενειακὸν ὄνομα χωρίον Κόκλα νὰ λάβῃ τὸ τῶν Πλαταιῶν, διότι κεῖται εἰς ἐλαχίστην ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν λειψάνων τῆς ἐνδόξου πόλεως, ἥτις ἀκμάζουσα καὶ κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους ὀψέποτε ἠρημώθη, ἦτο δὲ ἐκπαλαι γνωστὴ ἡ ἀκριβὴς θέσις αὐτῆς. Καὶ εὐλογωτάτην διὰ τοῦτο θεωροῦμεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου τῆς κοινότητος Κόκλα περὶ ἀποδόσεως εἰς αὐτὴν τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος, μετονομαζομένης κοινότητος Πλαταιῶν, ἀλλ' ὄχι Πλαταιέων, ὡς ἀπεφάσισε τὸ συμβούλιον. Διότι τὸ δημοτικὸν ὄνομα κατὰ γενικὴν πληθυντικὴν προσήκει μόνον ὡς ὀνομασία δήμου, ἐνῶ κοινὸν πρέπει νὰ ἔχωσιν ὄνομα καὶ ἡ κοινότης καὶ ἡ ἔδρα αὐτῆς· ἄτοπον δὲ θὰ ἦτο οἱ κάτοικοι τοῦ Κόκλα νὰ προσαγορεύωνται Πλαταιεῖς, ὅπερ θὰ συνέβαινε, ἂν μετωνομάζετο μὲν ἡ κοινότης, παρέμενε δ' ἀμετάβλητον τὸ ὄνομα τῆς ἔδρας αὐτῆς.

Καπαρέλι (Καπαρέλι Πλαταιῶν).

Ε' 525

Ἀριθ. 144 (23 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 22683 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῆς 25 Μαΐου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 11223 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆς.

Πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν ὁμωνύμων χωρίων τῆς Ἀρκαδίας καὶ τῆς Ἀργολίδος ἀναγκαῖον εἶναι βεβαίως τὸ βοιωτικὸν Καπαρέλιον νὰ προσ-

λάβη ὡς προσδιορισμὸν τὸ ὄνομα τοῦ δήμου, εἰς ὃν τέως ἀνήκεν, ἀφοῦ μάλιστα οὗτος εἶχε τὸ ὄνομα ἀρχαίας ἐπισήμου πόλεως. Ὅθεν εὐλόγον κρίνομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Καπαρέλιου νὰ ὀνομασθῇ ἡ κοινότης Καπαρέλιον Πλαταιῶν.

Βρεστεμίται.

Ἄρ. 173 (18 Φεβρουαρίου 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 36272 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 10 Αὐγούστου 1915.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 24793 (1915) ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Βρασταμιτῶν ζητεῖ νὰ μεταβάλλῃ τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος εἰς κοινότητα Πέτρας διὰ δύο λόγους· πρῶτον μὲν διότι «τὸ ὄνομα Βρασταμίται, ἂν μὴ εἶναι ξενόγλωσσόν, εἶναι ὅμως κακόηχον» καὶ δεύτερον διότι οὐδεμίαν ἱστορικὴν σημασίαν ἔχει, ἐνῶ μεταξὺ τῶν ἀποτελούντων τὴν κοινότητα συνοικισμῶν εὐρίσκεται καὶ ἡ Πέτρα, ὅπου συνήφθη ὑπὸ τὸν Δημήτριον Ὑψηλάντην ἡ γνωστὴ μάχη. Ἄλλ' οἱ λόγοι οὗτοι δὲν εἶναι βάσιμοι. Τὸ ὄνομα Βρασταμίται ἢ ὀρθότερον κατὰ τὸν παλαιότερον τύπον Βρεστεμίται οὐδαμῶς εἶναι κακόηχον, ἂν δ' ἀγνοοῦμεν τὸ ἔτυμον αὐτοῦ, πάντως δ' ὅμως γινώσκουμεν, ὅτι εἶναι ἐπίσης ἱστορικόν, ὅσον καὶ τὸ τῆς Πέτρας. Ἡ τελευταία μάχη τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, ἡ χάριν συντομίας λεγομένη μάχη τῆς Πέτρας, διεξήχθη οὐχ ἤττον καὶ εἰς τοὺς Βρεστεμίτας, οὐ ἕνεκα καὶ τὸ χωρίον τοῦτο ἔχει ἴσην πρὸς τὴν Πέτραν ἱστορικὴν σημασίαν. Ἄτοπον δὲ θὰ ἦτο δύο διάφοροι συνοικισμοὶ νὰ φέρωσι τὸ αὐτὸ ὄνομα, διότι κατ' ἀνάγκην, μετονομαζομένης τῆς κοινότητος, θὰ μετωνομάζετο καὶ ἡ ἔδρα αὐτῆς οἱ Βρεστεμίται, θὰ ἐπέφερε δὲ συσκοτίσιν τῶν ἱστορικῶν γεγονότων ἢ ἐξαφάνισις τοῦ ὀνόματος τῶν Βρεστεμιτῶν καὶ ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ διὰ τοῦ τῆς Πέτρας, συνοικισμοῦ ἐγγὺς μὲν ἀλλ' εἰς ἄλλην θέσιν κειμένον. Κατὰ ταῦτα φρονοῦμεν ὅτι ὄχι μόνον δὲν πρέπει νὰ μετονομασθῇ ἡ κοινότης Βρασταμιτῶν κοινότης Πέτρας, ἀλλ' ὅτι καὶ ὀφείλει ν' ἀναλάβῃ τὸ παραφθαρὲν ὄνομα τῶν Βρεστεμιτῶν.

Χάνι Κριμπᾶ (Ἀλιάρτος).

Ἄρ. 315 (8 Ἰουνίου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 12470 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 31 Μαΐου ἐπιστρεφόμενον μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Παρὰ τὴν θέσιν, ἣτις ὀνομάζεται Χάνι Κριμπᾶ ἀπὸ τοῦ ποτὲ ἰδιο-

νακρινῶν ρωῆτ νῶ ρίε, νομῆρδ ὕστ κμονῶ ὅτ νόμοισιοῦδοσκ ρῶ βῆλλ
 κτήτων τοῦ μόνου ἐκεῖ πρότερον ὑπάρχοντος πανδοχείου, ἐπὶ αὐτῆς ἀπὸ
 Θηβῶν εἰς Λεβαδείαν δημοσίας ὁδοῦ, συνεπήχθη ἕνεκα τῶν ἐγκαταστά-
 σεων τῆς εταιρείας τῆς Κοπαίδος συνοικισμὸς ἄξιος λόγου, ὁ ὁσημέρα
 εὐδοούμενος καὶ αὐξάνων. Ὁ συνοικισμὸς οὗτος ζητεῖται ν' ἀποβάλλῃ
 τὸ σημερινὸν ἄσημον ὄνομα, ὅπως ἐκ τυχαίας συμπτώσεως φέρει, προσ-
 ῆκει δὲ ν' ἀναλάβῃ τὸ ἐκλιπὸν τῆς ἀρχαίας πόλεως Ἀλιαρτου. Διότι
 τὰ εἰρηπία τῆς πόλεως ταύτης κενταῖ ἐγγύτερον εἰς τὸν συνοικισμὸν ἢ
 εἰς τὰ χωρία Μάλι καὶ Μουλι καὶ ἡ Ἀλιαρτος κατὰ τὴν ἀρχαιότητα
 ἦτο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς συνοεουσης τὴν ἀνατολικὴν μετὰ τῆς δυτικῆς βοί-
 ωτικῆς πεδιάδος, ἀκριβῶς ὡς νῦν ὁ συνοικισμὸς εἶναι ἐπὶ τῆς ἀπὸ Θη-
 βῶν εἰς Λεβαδείαν. Ὅτι δὲ καὶ εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν παρὰ
 τὸ χωρίον Μουλι εἶχε ἤδη τεθῆ τὸ ὄνομα Ἀλιαρτος, νομίζομεν ὅτι
 δὲν εἶναι λόγος κωλύων τὴν μετονομασίαν τοῦ συνοικισμοῦ, διότι ὁ
 σταθμὸς δὲν ἀπέχει πολὺ πλείοτερον τοῦ συνοικισμοῦ, ἀφ' ὅσον ἀπέχει
 τὸ χωρίον Μουλι, καὶ διότι τὸ χωρίον τηρεῖ ἀκριβῶς τὸ τουρκικὸν ὀ-
 νομα τοῦ μὴ μετονομασθέν, καὶ τὸ ὄνομα τῆς Ἀλιαρτου, ἀν δὲν εἶδεν
 το εἰς τὸν συνοικισμὸν, ἐπρεπε μᾶλλον νὰ δοθῇ εἰς τὸ χωρίον Μάλι
 ὡς πλησιέστερον τοῦ χωρίου Μουλι πρὸς τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας
 πόλεως.

Ἡ ρωῆτ II ρῆτ ὅτ ἰακ νοσῶ, νόμοισιοῦδοσκ ρῶ βῆλλ ἰακ
 κτήτων τοῦ μόνου ἐκεῖ πρότερον ὑπάρχοντος πανδοχείου, ἐπὶ αὐτῆς ἀπὸ
 Θηβῶν εἰς Λεβαδείαν δημοσίας ὁδοῦ, συνεπήχθη ἕνεκα τῶν ἐγκαταστά-
 σεων τῆς εταιρείας τῆς Κοπαίδος συνοικισμὸς ἄξιος λόγου, ὁ ὁσημέρα
 εὐδοούμενος καὶ αὐξάνων. Ὁ συνοικισμὸς οὗτος ζητεῖται ν' ἀποβάλλῃ
 τὸ σημερινὸν ἄσημον ὄνομα, ὅπως ἐκ τυχαίας συμπτώσεως φέρει, προσ-
 ῆκει δὲ ν' ἀναλάβῃ τὸ ἐκλιπὸν τῆς ἀρχαίας πόλεως Ἀλιαρτου. Διότι
 τὰ εἰρηπία τῆς πόλεως ταύτης κενταῖ ἐγγύτερον εἰς τὸν συνοικισμὸν ἢ
 εἰς τὰ χωρία Μάλι καὶ Μουλι καὶ ἡ Ἀλιαρτος κατὰ τὴν ἀρχαιότητα
 ἦτο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς συνοεουσης τὴν ἀνατολικὴν μετὰ τῆς δυτικῆς βοί-
 ωτικῆς πεδιάδος, ἀκριβῶς ὡς νῦν ὁ συνοικισμὸς εἶναι ἐπὶ τῆς ἀπὸ Θη-
 βῶν εἰς Λεβαδείαν. Ὅτι δὲ καὶ εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν παρὰ
 τὸ χωρίον Μουλι εἶχε ἤδη τεθῆ τὸ ὄνομα Ἀλιαρτος, νομίζομεν ὅτι
 δὲν εἶναι λόγος κωλύων τὴν μετονομασίαν τοῦ συνοικισμοῦ, διότι ὁ
 σταθμὸς δὲν ἀπέχει πολὺ πλείοτερον τοῦ συνοικισμοῦ, ἀφ' ὅσον ἀπέχει
 τὸ χωρίον Μουλι, καὶ διότι τὸ χωρίον τηρεῖ ἀκριβῶς τὸ τουρκικὸν ὀ-
 νομα τοῦ μὴ μετονομασθέν, καὶ τὸ ὄνομα τῆς Ἀλιαρτου, ἀν δὲν εἶδεν
 το εἰς τὸν συνοικισμὸν, ἐπρεπε μᾶλλον νὰ δοθῇ εἰς τὸ χωρίον Μάλι
 ὡς πλησιέστερον τοῦ χωρίου Μουλι πρὸς τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας
 πόλεως.

(ρωῆτ II) ἰακ νοσῶ

— 26 —
 ἰακ νοσῶ, νόμοισιοῦδοσκ ρῶ βῆλλ ἰακ κτήτων τοῦ μόνου ἐκεῖ πρότερον ὑπάρχοντος πανδοχείου, ἐπὶ αὐτῆς ἀπὸ Θηβῶν εἰς Λεβαδείαν δημοσίας ὁδοῦ, συνεπήχθη ἕνεκα τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς εταιρείας τῆς Κοπαίδος συνοικισμὸς ἄξιος λόγου, ὁ ὁσημέρα εὐδοούμενος καὶ αὐξάνων. Ὁ συνοικισμὸς οὗτος ζητεῖται ν' ἀποβάλλῃ τὸ σημερινὸν ἄσημον ὄνομα, ὅπως ἐκ τυχαίας συμπτώσεως φέρει, προσῆκει δὲ ν' ἀναλάβῃ τὸ ἐκλιπὸν τῆς ἀρχαίας πόλεως Ἀλιαρτου. Διότι τὰ εἰρηπία τῆς πόλεως ταύτης κενταῖ ἐγγύτερον εἰς τὸν συνοικισμὸν ἢ εἰς τὰ χωρία Μάλι καὶ Μουλι καὶ ἡ Ἀλιαρτος κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἦτο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς συνοεουσης τὴν ἀνατολικὴν μετὰ τῆς δυτικῆς βοιωτικῆς πεδιάδος, ἀκριβῶς ὡς νῦν ὁ συνοικισμὸς εἶναι ἐπὶ τῆς ἀπὸ Θηβῶν εἰς Λεβαδείαν. Ὅτι δὲ καὶ εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν παρὰ τὸ χωρίον Μουλι εἶχε ἤδη τεθῆ τὸ ὄνομα Ἀλιαρτος, νομίζομεν ὅτι δὲν εἶναι λόγος κωλύων τὴν μετονομασίαν τοῦ συνοικισμοῦ, διότι ὁ σταθμὸς δὲν ἀπέχει πολὺ πλείοτερον τοῦ συνοικισμοῦ, ἀφ' ὅσον ἀπέχει τὸ χωρίον Μουλι, καὶ διότι τὸ χωρίον τηρεῖ ἀκριβῶς τὸ τουρκικὸν ὄνομα τοῦ μὴ μετονομασθέν, καὶ τὸ ὄνομα τῆς Ἀλιαρτου, ἀν δὲν εἶδεν το εἰς τὸν συνοικισμὸν, ἐπρεπε μᾶλλον νὰ δοθῇ εἰς τὸ χωρίον Μάλι ὡς πλησιέστερον τοῦ χωρίου Μουλι πρὸς τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας πόλεως.

λακτώματα λέγονται ὀμβροδέκται (μπουροδέκται) εἰς τινὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου καὶ ἀρόλιθοι ἐν Κρήτῃ (εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν ἄρος). Ἡ δὲ ἀρχαιοτάτη πόλις Δίλαια, ἣς τὸ ὄνομα παρέλαβε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Σουβάλας, εἶναι ἀσφαλῶς γνωστὸν ὅτι ἔκειτο εἰς τὰς βορείας ὑψοφείας τοῦ Παρνασσοῦ εἰς ἀπόστασιν τετάρτου τῆς ὥρας ἀπὸ τῶν πηγῶν τοῦ Κηφισοῦ, τὰ δὲ ἑρείπια αὐτῆς χωρίζονται ἀπὸ τῆς Κάτω Σουβάλας διὰ τοῦ ρεύματος τοῦ ποταμοῦ τούτου. Ἐνῶ δὲ ἀπὸ τῆς Κάτω Ἀγώριανης ἢ ἀρχαία πόλις ἀπέχει 4 χιλιόμετρα περίπου, ἀπὸ τῆς διὰ φυσικοῦ ὁρίου χωριζομένης ἀπ' αὐτῆς Κάτω Σουβάλας ἀπέχει μικρόν τι πλέον τῶν 5 χιλιομέτρων καὶ ἀπὸ τῆς Ἄνω Σουβάλας ἢ ἀπόστασις εἶναι πολλῶ μείζων. Ὅθεν τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας Διλαίας ὀρθότερον εἶναι, νομίζομεν, νὰ λάβῃ ἢ Κάτω Ἀγώριανη, διατηρούσης τῆς Ἄνω Ἀγώριανης τὸ ὄνομα τοῦτο ἄνευ τοῦ τοπικοῦ προσδιορισμοῦ Ἄνω, περιττοῦ πλέον, ἀφοῦ δὲν θὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη διακρίσεως.

Δαδί (Ἀμφικλεία)—Γλοῦνιτσα (Δρυμία).

Δ' 579

Οἱ λόγοι, οὓς ἔφερε πρὸς ὑποστήριξιν τῆς προτάσεως αὐτοῦ ὁ πρόεδρος τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Δαδίου, εἶναι ἰσχυροί. Καὶ ἀγνοοῦμεν μὲν κατὰ πόσον εἶναι ἀκριβεῖς αἱ ἱστορικαὶ εἰδήσεις περὶ τοῦ συνοικισμοῦ τοῦ Δαδίου, ὃν ἀνάγει εἰς τὸν ΙΕ' ἢ καὶ τὸν ΙΔ' αἰῶνα· πιθανῶς πηγὴν ἔχουσι παραδόσεις τῶν κατοίκων, ἐν τοιαύτῃ δ' ὅμως περιπτώσει παρατηροῦμεν, ὅτι αὐταὶ ὡς πρὸς τὴν χρονολογίαν σπανίως εἶναι ἀσφαλεῖς, ὅταν ἐκτείνωνται εἰς χρονικὸν διάστημα πλέον τοῦ αἰῶνος. Ἄλλ' ὅσα λέγει περὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας Ἀμφικλείας εἶναι ἀκριβέστατα. Ἡ Ἀμφικλεία ἔκειτο ἐγγύτατα τοῦ Δαδίου, πρὸς Δ. αὐτοῦ, τῆς πόλεως δὲ ταύτης τὸ ὄνομα ἔπρεπε νὰ εἶχε δοθῇ καὶ εἰς τὸν καταργηθέντα δῆμον Δρυμίας, οὗ πρωτεύουσα ἦτο τὸ Δαδίον· διότι ἢ ἀρχαία Δρυμία ἢ Δρυμία ἔκειτο εἰς ἀπόστασιν 38 σταδίων ἀπὸ τῆς Ἀμφικλείας, ἐπομένως εἰς ἴσην περίπου καὶ τοῦ Δαδίου, παρὰ τὴν σημερινὴν Γλοῦνιτσαν. Ὅθεν κατὰ ταῦτα ὀρθῶς ἔχει ἢ μετονομασία τῆς κοινότητος Δαδίου εἰς κοινότητα Ἀμφικλείας.

Χιλιαδὸν (Φυλιαδών).

Δ' 579

Τὴν δὲ ὑπὸ τοῦ οἰκείου συμβουλίου ἀπόδοσιν εἰς τὴν κοινότητα Χιλιαδοῦς τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας Φυλιαδόνος προθύμως ἐγκρίνομεν. Ἐξ ἐπιγραφῆς τοῦ τέλους τοῦ Ι' αἰῶνος π. Χ. (IG. IX, 2,205)

μανθάνομεν ὅτι ἡ Φυλιαδῶν ἀνῆκεν εἰς τὴν χώραν τῶν Μελιταιέων, εἰς τῆς ὁποίας τὴν περιοχὴν πιθανώτατα κεῖται ἡ Χιλιαδοῦ. Ὅτι τὸ ὄνομα Φυλιαδῶν μετεγράφη εἰς Χιλιαδοῦν συμφώνως πρὸς φθορολογικούς νόμους τῆς νέας ἑλληνικῆς, ὡς νομίζει τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ἀσπαζόμενον τὴν ὑπὸ Ν. Γιαννοπούλου ἐν Δελτίῳ τῆς Ἐ-Ἀλμυρῶ φιλαρχαίου εταιρείας Ὁθρυος, τεῦχος Γ', ἔξενεχθεῖσαν γνώμην, ὅτι δηλ. τὸ φ ἔτραπη εἰς χ, ὡς ἐν τῷ φουῦχτα—χουῦφτα, λείχω—γλείφω, δὲν εἶναι πιθανόν, διότι τὰ προσαγόμενα παραδείγματα εἶναι παντελῶς ἀλλότρια καὶ ἡ κανονικὴ γλωσσικὴ μεταβολὴ τοῦ Φυλιαδῶν θὰ ἦτο Φυλιαδόνα. Ἀλλ' οὐδὲν ἥττον πιθανώτατον φαίνεται ὅτι τὸ χωρίον Χιλιαδοῦ διετήρησε τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Φυλιαδόνος μεταβεβλημένον κατὰ παρετυμολογίαν. Ὡς τοπωνυμία εἶναι γνωστὸν καὶ ἄλλοθεν, διότι Χιλιαδοῦ καλεῖται καὶ θέσις τις παρὰ τὴν Γορίτσαν τοῦ Βώλου, ὑπεμφαίνουσα ἴσως σχέσιν τινὰ δυσεξακριβίωτον πρὸς τὴν σημερινὴν κοινότητα Χιλιαδοῦς. Πάντως δ' ἐπειδὴ ἡ Χιλιαδοῦ κεῖται εἰς τὴν περιοχὴν τῆς χώρας τῶν Μελιταιέων, καθὼς καὶ ἡ Φυλιαδῶν, καὶ ἂν μὴ ἐλέγετο οὕτω τὸ πάλαι ἡ θέσις, ἡ κατεχομένη ὑπὸ τῆς Χιλιαδοῦς, θὰ ἦτο δ' ὅμως ἐγγύτατα αὐτῆς, καὶ ἐπειδὴ τὸ ὄνομα τῆς Χιλιαδοῦς φαίνεται ἐκ παρετυμολογίας παραφθαρὲν ἐκ τοῦ τῆς Φυλιαδόνος, κρίνομεν ὀρθὴν τὴν μετονομασίαν τῆς κοινότητος.

Κάτω Ἀγώριανη (Λίλαια).

Ἄρ. 359 (15 Ἰανουαρίου 1920).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 41559 ἐγγράφου τοῦ ἱπουργείου τῆς 25 Ν)βρίου π.ἔ. ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῷ.

Πρὸς ἐτῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 12 ἡμετέρου ἐγγράφου τῆς 23 Ἰουλίου 1914 ἀποδοκιμάζοντες τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Σουβιάλας περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Λίλαιαν ἐλέγομεν ὅτι τὸ ὄνομα τοῦτο προσήκει μᾶλλον εἰς τὴν Κάτω Ἀγώριανη, τέσσαρα μόλις χιλιόμετρα ἀπέχουσαν ἀπὸ τῶν ἑρειπίων τῆς ἀρχαιοτάτης ἐκεῖνης φωκικῆς πόλεως. Ὅθεν νῦν, ὅτε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Κάτω Ἀγώριανης ἀπεφάνθη περὶ ἀποδόσεως τοῦ ὀνόματος τῆς Λιλαίας εἰς τὴν κοινότητα ταύτην, συνιστῶμεν τὴν ἔγκρισιν τῆς μετονομασίας.

Μουσταφάμπη (Ἡράκλεια ἢ Τραχινία).

Ἄρ. 35 (27 Σεπτεμβ. 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 35949 ἐγγράφου τοῦ ἱπουργ-

Ε' 257

γείου τῆς 23 Σεπτεμβρίου.—'Επιστρέφεται ἡ ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου ἀναφορὰ τῆς κοινότητος.

Τὸ βαρβαρόνυμον χωρίου Μουσταφάμπεη κεῖται πλησιαιτάτα τῆς ἱστοικῆς πόλεως Ἡρακλείας, ἣς πολλὰ λείψανα καὶ ἐνεπίγραφοι στήλαι σώζονται, τινὲς καὶ ἐν αὐτῷ τῷ χωρίῳ· τούτου ἕνεκα ἢ ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου προτεινομένη μετονομασία εἶναι ὀρθὴ καὶ ἀναγκαία. Ἐπειδὴ δὲ πολλαὶ πόλεις καὶ κῶμαι, περὶ τὰς τριακόσια, ἔφερον τὸ ὄνομα τοῦτο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἐν τῇ γῆσι, Ἑλλάδι μετὰ τῆς Μακεδονίας καὶ τῶν νήσων καὶ ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, καὶ ἐνδέχεται καὶ ἄλλα κοινότητες νὰ ζητήσωσι ν' ἀναλάβωσι τὸ ἀρχαῖον τοῦτο ὄνομα (μεχοὶ τοῦδε δύο ἡλιακαὶ κοινότητες διεξεδίωξαν τὸ ὄνομα, περὶ ὧν διελάβομεν ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 13.15.16 ἡμετέρῳ ἐγγράφῳ πρὸς τὸ Σ. ὑπουργεῖον τῆς 16 Ἰουλίου ἐ. ἔ.), ἐπιίταται νὰ προστεθῇ εἰς τὴν ὀνομασίαν τῆς κοινότητος πρὸς διάκρισιν ὁ ἀρχαῖος τῆς Ἡρακλείας προσδιορισμὸς, καὶ τὸ Μουσταφάμπεη νὰ μετονομασθῇ Ἡρακλεία ἢ Τραχινία ἢ Ἡρακλεια ἢ ἐν Τραχίνοι.

Βαριμπόμπη (Μακρακώμη)

51 528

Ἀρ. 192 (27 Ἀπρίλ. 1916).—'Επὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 1696 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 16 Ἰανουαρίου.—'Επιστρέφεται ἀντίγραφον τῆς ἐπ' ἀρ. 27 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Βαριμπόμπης.

(Ἡρακλεια) μετονομασθῆναι

Βαριμπόμπη εἶναι τοπωνυμία κοινότητος, ἡ ὁποία καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον, καθὼς καὶ διὰ τὸ ξενόφωνον αὐτῆς, εὐταῖον εἶναι νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ ἑλληνικῆς, ὅπου εἶναι δυνατόν. Ὅθεν νομιζομεν ὅτι πρέπει νὰ ἐγκριθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος Βαριμπόμπης εἰς Μακρακώμην. Περὶ τῆς ἀρχαίας Μακρακώμης τοῦτο μόνον γινώσκομεν, ὅτι ἔκειτο παρὰ τὸν Σπερχεῖον καὶ παρὰ τὴν Ὑπάτην, πρὸς δυσμὰς αὐτῆς, ἦτοι πάντως ὀμι μακρὰν τῆς θέσεως τῆς σημερινῆς Βαριμπόμπης. Ὡς πρόσθετος λόγος ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἀρχαίου ὀνοματός δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι εἶναι τοῦτο γινώριμον καὶ οἰκειὸν εἰς τοὺς κατοίκους, διότι ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ βασιλείου ἦτο τὸ ὄνομα τοῦ πρὸ ὀλίγου καταργηθέντος δήμου, τοῦ ὁποίου ἡ Βαριμπόμπη ἦτο ἡ πρωτεύουσα.

(Ἡρακλεια) μετονομασθῆναι

Νταουκλή (Ευνία).

Ε' 530

ἄρ. 3 πρᾶξεως τοῦ κοινοτικοῦ Συμβουλίου Νταουκλή.
'Αρ. 162 (18 Φεβρουαρίου 1916).—'Επί τοῦ ἰπ' ἄρ. 44565 ἐγγράφου τοῦ
ὑπουργείου τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1915.—'Επιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ'
ἄρ. 3 πρᾶξεως τοῦ κοινοτικοῦ Συμβουλίου Νταουκλή.

Ἡ ὀρθὴ φαίνεται ἡ ἀντικατάστασις τοῦ τουρκικοῦ ὀνόματος τῆς κοι-
νότητος Νταουκλή διὰ τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος Ευνία, ὡς προσέτινεν τὸ κοι-
νοτικὸν συμβούλιον. Διότι τὸ Νταουκλή κείται παρὰ τὴν Ευνιάδα-Λιμνὴν,
ἐκεῖ δ' ὑπῆρχε καὶ ἡ καταστροφεῖσα τῷ 163 π. Χ. πόλις τῆς Θεσσα-
λιώτιδος, ἡ λεγομένη Ευνία, κατὰ τὸν Πολύβιον καὶ Στέφανον τὸν Βυ-
ζαντινόν, ἡ Ευνία, κατὰ τὸν Λίβριον.

Τσουφλάρι (Σοφιάς).

Ε' 461

ἄρ. 72 (21 Φεβρουαρίου 1915).—'Επί τοῦ ἰπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ
ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—'Επιστρέφονται δύο ἀντίγραφα τοῦ ἰπ'
ἄρ. 2 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Ἄν καὶ σφόδρα ἀμφίβολος εἶναι ἡ ἐτυμολογία τῆς τοπωνυμίας
Τσουφλάρι ἐκ λέξεως τουρκικῆς, σημαίνουσης ὄμιλον ἢ χώραν σοφῶν,
ἀλλ' ὅμως τὸ γεγονός, ὅτι ἤδη πρὸ ἐτῶν ὠρισθῆ διὰ Β. Διατάγματος
νὰ μετονομασθῇ τὸ χωρίον Σοφιάς καὶ ἡ μετονομασία αὕτη σχεδὸν
καθ' ὀλοκληρίαν ἐπεκράτησε, συνηγορεῖ ὑπὲρ ἐγκρίσεως τῆς ἀποφάσεως
τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Τσουφλαρίου, ἀφοῦ μάλιστα οὐδένα ἔχει
λόγον ἢ διατήρησις τοῦ κακοφώνου τουρκικοῦ ὀνόματος.

Ἀβαρίτσα (Μελίτεια).

Ε' 258

'Αρ. 65 (14 Φεβρουαρίου 1915).—'Επί τοῦ ἰπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑ-
πουργείου τῶν ἐσωτερικῶν τῆς 20 Δεκεμβρ. 1914.—'Επιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 5
πρᾶξις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἀβαρίτσης καὶ τὰ συνημμένα αὐτῆ.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ἀβαρίτσης εὐλόγως ἀξιοῖ ν' ἀποδοθῇ εἰς
τὴν κοινότητα αὐτῶν τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας πόλεως Μελίτειας. Διότι
ὄχι μόνον τὸ ὄνομα τοῦτο ἔφερον οἱ καταργηθεῖς δημὸς Μελιταίας, τοῦ
ὁποίου πρῶτεύουσα ἦτο ἡ Ἀβαρίτσα, ἀλλὰ προπάντων διότι ὀρθὴ ἦτο
ἡ ὀνομασία τοῦ δήμου, καὶ ἡ πόλις Μελίτεια ἢ Μελιταία ἔκειτο παρὰ
τὴν Ἀβαρίτσαν, ὡς ἀριθίμως συνάγεται ἐκ τῆς γνωστοτάτης ἐπιγρα-
φῆς τῆς διατηρηθείσης περὶ τῶν ὄριων τῆς χώρας τῶν Μελιταίων καὶ Πη-

ρέων, ἡτις ἐπιγραφὴ εὐρέθῃ ἐντετειχισμένη ἐν τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ τῆς ἐκκλησίας τῆς παρὰ τὴν Ἀβαρίτσαν μονῆς τῆς ἀγίας Τριάδος.

Γλούνιτσα (Δρυμαία). ε' 257

Ἄρ. 42 (10 Ὀκτωβρίου 1914). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 38356 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 5 Ὀκτωβρίου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 5898 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος μετὰ τοῦ συνημμένου αὐτῇ πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Γλουνίτσης.

Περὶ ἀποδόσεως τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας πόλεως Δρυμίας ἢ Δρυμαίας εἰς τὴν κοινότητα Γλουνίτσης διελάβομεν ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 12 ἐγγράφῳ ἡμῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς 23 Ἰουλίου ἐ.ἔ, ἐν ᾧ ἔξ ἀφορμῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Δαδίου ὑπεδεικνύομεν ὅτι τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τοῦ δήμου, εἰς ὃν μέχρι τῆς συστάσεως τῶν κοινοτήτων περιελαμβάνετο ἡ Γλούνιτσα, προσῆγεν εἰς ταύτην ὡς κειμένην ἐγγύτατα τοῦ λόφου, ὅπου σφύζονται λείψανα τοῦ τείχους τῆς Δρυμαίας. Ἐντὶ δὲ τοῦ τύπου τοῦ ὀνόματος Δρυμίας (ὃν ἀπαντῶμεν παρὰ τῷ Στεφάνῳ τῷ Βυζαντίῳ) προτιμότερον κρίνομεν τὸν παρὰ Πανσανίᾳ τύπον Δρυμαία, ἔξ οὗ ἴσως καὶ ἡ ἐπίκλησις τοῦ Δρυμαίου Ἀπόλλωνος.

Δραχμάνιον (Ἐλατεία). ς' 221

Ἄρ. 224. Ἐν Ἀθ. 12 Νοεμβρ. 1916. — Ἐπὶ τοῦ ἀρ. 62023 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 3 Νοεμβρίου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 12513 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ.

Εἰς τὴν θέσιν τῆς Ἐλατείας ἔκειτο τὸ ἀπὸ πολλῶν ἤδη δεκαετηρίδων ἐγκαταλειφθὲν χωρίον Λεῦτα· νῦν δὲ ὁ ἐγγύτατος τῶν λειψάνων τῆς ἀρχαίας πόλεως συνοικισμὸς εἶναι τὸ Δραχμάνιον, περὶ τὰ τρία μόνον χιλιόμετρα ἀπέχον αὐτῶν. Ὅθεν εὐλογον θεωροῦμεν τὴν ἀξίωσιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου ν' ἀγαλᾶθῃ ἡ κοινότης τὸ ὄνομα τῆς Ἐλατείας, ὅπερ ἔφερε καὶ ὁ καταργηθεὶς δήμος, τοῦ ὁποίου τὸ Δραχμάνιον ἦτο πρωτεύουσα, ν' ἀπαλλαγῇ δὲ τοῦ σημερινοῦ βαρβάρου ὀνόματος, μόνον σκοπὸν πληροῦντος τὴν διατήρησιν τῆς ἀναμνήσεως, ὅτι ἡτό ποτε κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας ἰδιοκτησίᾳ ἀσῆμου τινὸς Τούρκου Δραχμὰν ἀγᾶ. Ὁ αὐτὸς Τούρκος ἢ ἄλλος τις ὁμώνυμός του ἔδωκε τὸ ὄνομά του καὶ εἰς ἄλλον συνοικισμὸν, τὸ προσηρηθὲν εἰς τὴν κοινότητα Ξυνίας (πρώην Νταουλῆ) Δραχμάναγα, τὸ ὁποῖον ἡ κοινότης

αὕτη, ἢ φιλοτίμως μεριμνήσασα περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ τουρκοφώ-
νου ὀνόματος τῆς ἑδρας αὐτῆς, πρέπει ἐπίσης νὰ σκεφθῆ νὰ μεταβάλῃ.

Κηφισοχώριον. — Βελίτσα (Τιθορέα).

51.222

Ἄρ. 234 (25 Φεβρ. 1917).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 67025 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 14 Δεκεμβρίου 1913.

Ἡ ἀρχαία φωκικὴ πόλις Τιθορέα, ἧς τὸ ὄνομα ζητεῖ ν' ἀντικατα-
στήσῃ τὸ τοῦ Κηφισοχωρίου τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ἔκειτο ἀκρι-
βῶς ἐπὶ τῆς σημερινῆς Βελίτσῃς, ὡς ἀποδεικνύουσιν ἀσφαλῶς τὸ πλῆ-
θος τῶν σφραγισμένων λειψάνων καὶ ἐπιγραφῶν ἐπὶ τόπου εὑρεθεῖσαι.
Ὅθεν τὸ ὄνομα Τιθορέα προσήκει μᾶλλον ν' ἀποδοθῆ εἰς τὴν Βελί-
τσαν, τὸ δὲ Κηφισοχώριον νὰ διατηρησῇ τὸ κάλλιστον ὄνομα αὐτοῦ.

Δερβισᾶδες (Ἅγιος Σεραφεῖμ).

51.520

Ἄρ. 145 (23 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 23785 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 31 Μαΐου.—Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἀριθ. 13935 π. ἔ. ἀναφορὰ τῆς νο-
μαρχίας Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος καὶ τὰ συνημμένα αὐτῆ.

Εὐστοχωτάτη ἢ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Δερβισᾶδων
τοῦ τέως δήμου Θρονίου περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ τουρκικοῦ ἱερατι-
κοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος δι' ἀγιωνύμου χριστιανικοῦ. Ἡ ἀπόφα-
σις αὕτη ἐκύρωσε κοινήν χοῆσιν, διότι, ἀφότου πρὸ ἐξήκοντα περίπου
ἔτων ἐκτίσθη ἐν τῷ χωρίῳ ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Σεραφεῖμ, τὸ ὄνομα
Δερβισᾶδες ὁσημέραι ἐξέλειπεν, ἐπικρατοῦντος τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου
οὕτως, ὥστε πρὸ ὀλίγων ἔτων διὰ Β.Δ. τῆς 29 Αὐγούστου 1912 ἀνεγνω-
ρίσθη διπλοῦν ὄνομα τοῦ χωρίου, Δερβισᾶδες ἢ Ἅγιος Σεραφεῖμ. Διὰ
δὲ τῆς ἐγκρίσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου τὸ τουρ-
κικὸν ὄνομα τῆς κοινότητος θὰ ἐξαφανισθῆ παντελῶς, θ' ἀπομείνῃ δὲ
τὸ Ἅγιος Σεραφεῖμ, ὅπερ ἔχει καὶ τοῦτο τὸ πλεονέκτημα, ὅτι οὐδεὶς
ἄλλος συνοικισμὸς ἐν Ἑλλάδι φέρει τὸ ὄνομα αὐτό.

Μόδι.

51.258

Ἄρ. 41 (10 Ὀκτωβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 38354 ἐγγράφου τοῦ ὑ-
πουργείου τῆς 3 Ὀκτωβρίου.—Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἄρ. 5262 ἀναφορὰ τοῦ νο-
μάρχου Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος μετὰ τοῦ συνημμένου αὐτῆ πρακτικοῦ τοῦ κοι-
νοτικοῦ συμβουλίου Μοδίου.

Διὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ περὶ τῆς μετονομασίας τῆς κοινότητος

Γνωμοδοτήσεις ἐπιτρο. Τοπωνυμιῶν

εἰς Φοντάναν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Μοδίου ἐσκόπει νὰ διαιωνίσῃ τὴν μνήμην ἐνδόξου νίκης τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως. Ἄλλ' ἡ νίκη αὕτη εἶναι γνωστὴ εἰς τὴν ἱστορίαν ὡς νίκη τῶν Βασιλικῶν· διότι ἀληθῶς εἰς τὴν θέσιν Βασιλικὰ συνεκροτήθη ἡ μάχη τὴν 26 Αὐγούστου 1821. Εἶχον μὲν ἀποφασίσῃ οἱ συνελθόντες εἰς Ῥεγγίνι ὄπλαρχηγοὶ νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν Φοντάναν ὡς καταλληλοτέραν πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ ἐκ Λαμίας κατερχομένου ἐχθροῦ· ἀλλ' ἀντέτεινεν ὁ Δυοβουνιώτης, ὅστις εἶκασεν ὅτι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὁ Μπεϊράμ πασᾶς καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν πασᾶδες θὰ προετίμων τὴν πλατυτέραν διὰ τῶν Βασιλικῶν ὁδὸν πρὸς τὴν Λεβιάδειαν ἀπαξιοῦντες νὰ διέλθωσι διὰ τῆς στενωτέρας διόδου τῆς Φοντάνας· καὶ ἡ γνώμη τοῦ Δυοβουνιώτη κατίσχυσε. Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἀναφέρει ὅτι εἰς τὴν θέσιν Φοντάνα «κατὰ τὴν 4 Σεπτεμβρίου 1821 ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ Γκούρας ἐνίκησαν τοὺς ὑπὸ τὸν Βεϊράμην Μερμίσην Τούρκους». Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβές· ὁ Ὀδυσσεὺς Ἀνδρίτσου δὲν μετέσχε τῆς μάχης, ἀλλ' εὐρισκόμενος εἰς τὴν Βελίτσαν ἀπέστειλε τὸν Γκούραν, ὅπως ἐνωθῆ μετὰ τῶν ἄλλων ὄπλαρχηγῶν εἰς τὰ Βασιλικά. Ὑποθέτομεν ὅτι τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον παρεπλήθη ἐκ τῆς ἀφηγήσεως τοῦ Γόρδωνος, οὗ τῆς ἱστορίας μέρος, καὶ δὴ καὶ τὸ περιλαμβάνον τὰ κατὰ τὴν μάχην τῶν Βασιλικῶν, ἔχει μεταφρασθῆ καὶ ἑλληνιστί. Οὗτος (Gordon, History of the Greek Revolution τ. I. σ. 279) ὀρίζει ὅτι ἡ μάχη ἔγινε τὴν 4 Σεπτεμβρίου, καὶ ταυτίζων ἐσφαλμένως τὴν Φοντάναν καὶ τὰ Βασιλικὰ ὅτι οἱ πασᾶδες προχωροῦντες ἐπετέθησαν κατὰ τῶν ἐπαναστατῶν, κατεχόντων ἰσχυρὰς θέσεις ἐπὶ τῆς πρὸς τὴν Λεβιάδειαν ὁδοῦ εἰς τὴν Φοντάναν ἢ Βασιλικὰ (at Fontana or Vasilica).

Ὅθεν ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος τοῦ Μοδίου διὰ τοῦ ξενικοῦ Φοντάνα δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῆ διὰ λόγους ἱστορικῆς σπουδαιότητος τούτου. Τοῦναντίον δὲ τὸ ὄνομα Μόδιον πρέπει πάντως νὰ διατηρηθῆ, διότι καταλέγεται εἰς τὰ ὀλίγα ἐκεῖνα ὀνόματα χωρίων, τὰ ὁποῖα διατηροῦσιν ἐκπλαίη τὴν μνήμην τῆς ἀγροτικῆς διοικήσεως τοῦ βυζαντινοῦ κράτους, τὰ ὁποῖα εἶναι καὶ τὸ Ζευγολατεῖο, Χιλιομόδι, Διμοῖρι καὶ εἴ τι ἄλλο.

Γυφτοχωρὶ.

Σ' 258

Ἄρ. 75 (2; Φεβρουαρίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ. ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—Ἐπιστρέφονται τὰ ἀντίγραφα τῶν ὑπ' ἀρ. 6, 7 καὶ 17 πράξεων τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Γυφτοχωρίου.

Ἡ τοπωνυμία Γυφτοχωρὶ, καθὼς καὶ ἡ ὁμοία καὶ συνηθεστάτη

Γυφτόκαστρο, σημαίνει τόπον λυπρόγεων, ἀπρόσφορον νὰ διαθρέψη κατοίκους ἄλλους, εἰ μὴ νομάδας χαλκείς, φύσει ὀλιγαρχεστάτους· οὐδείς δὲ θὰ ἠδύνατο νὰ ὑπολάβῃ ὅτι ἐνέχει ὕβριστικὴν ἔννοιαν. Ἀλλὰ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Γυφτοχωρίου ἀπεφάσισε νὰ μεταβάλλῃ τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος «διὰ τὸ κακόφωνον καὶ τὴν κακὴν σημασίαν αὐτοῦ,» ἐξέλεξε δὲ τὸ ὄνομα Γουλινᾶν παραλαβὸν βεβαίως αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ὑπερκειμένου τοῦ χωρίου βουνοῦ. Ἐπειδὴ δ' ὅμως ὁ νομάρχης Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος συνέστησεν εἰς τὸ συμβούλιον νὰ ἐξεύρη ἀρμοδιωτέραν ὀνομασίαν, ἀκυρῶσαν τοῦτο τὴν πρώτην πράξιν τοῦ ἐνέκρινε νὰ μετονομάσῃ τὸ χωρίον Καλλιθέαν εὐρίσκον τὴν ὀνομασίαν ταύτην ὡς τὴν μᾶλλον ἀριόζουσαν πρὸς τὴν θέσιν, ἐν ἣ κείται τὸ χωρίον. Καὶ ἐπόμενον εἰς γνώμην τοῦ νομάρχου ἀπεφάνθη δι' ἄλλης πράξεως αὐτοῦ νὰ προστεθῇ εἰς τὸ ὄνομα καὶ ὁ προσδιορισμὸς Σπερχειάδος πρὸς διάκρισιν.

Νομίζομεν ὅτι δὲν παρίσταται χρεῖα μεταβολῆς τοῦ ὀνόματος τοῦ Γυφτοχωρίου, ἀφοῦ ἄλλως τοῦτο οὐδὲν τὸ ἐπίφογον ἔχει, εἶναι δὲ καὶ μοναδικόν, διότι οὐδὲν ἄλλο χωρίον ἐν Ἑλλάδι οὕτως ὀνομάζεται. Τὸ δ' ἐκλεχθὲν νέον ὄνομα Καλλιθέα εἶναι κοινόν, ἐλέγχον ἀδυναμίαν πρὸς κατάλληλον ἐκλογὴν, διότι τὰ πλεῖστα τῶν ἐλληνικῶν χωρίων μετ' ἴσων δικαιομάτων ἠδύνατο ν' ἀξιόσωσιν, ὅτι τὸ ὄνομα τοῦτο ἀριόζει καλῶς πρὸς τὴν θέσιν των. Καὶ ὁ προσδιορισμὸς Καλλιθέα Σπερχειάδος εἶναι οὐχ ἥττον ἀτυχής. Σπερχειᾶς χώρα εἶναι ἀνύπαρκτος, ἀστόχως δ' εἶχε δοθῆ τὸ ὄνομα τοῦτο εἰς τὸν καταργηθέντα δήμον, Σπερχειάδος, εἰς ὃν περιλαμβάνετο καὶ τὸ Γυφτοχωρί. Σπέρχεια ἢ Σπερχεῖαι μόνον εἶναι ὄνομα ἀρχαίας κώμης, κειμένης ἴσως ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ δήμου ἐκείνου, τὸ δ' ὄνομα τοῦτο ἀπεδόθη πρὸ δεκαετίας διὰ Β. Διατάγματος εἰς τὴν τότε πρωτεύουσαν αὐτοῦ Ἀγᾶ.

Δρέμισα (Πανουργιά).

Ἄρ. 70 (19 Φεβρουαρίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914. — Ἐπιστρέφονται τ' ἀντίγραφα τῶν ὑπ' ἀρ. 7 καὶ 15 πρακτικῶν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Δρεμίσης.

Τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου Δρέμισα, καθὼς καὶ αἱ συγγενεῖς ἄλλαι τοπωνυμῖαι, αἱ κοιναὶ εἰς τὴν παλαιὰν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὴν Ἡπειρον καὶ τὴν Μακεδονίαν (οἷον Δραμίτζι, Δράμεσι, Δραμεσοί, Δράμιστα) εἶναι πιθανῶς ἄλβανικαὶ δηλοῦσαι τὴν φυσικὴν σύστασιν τοῦ τόπου. Ἄν δὲ τοῦτο εἶναι ἀκριβές, οὐδείς ὑπάρχει σπουδαῖος λόγος, συνηγορῶν

ὑπὲρ διατηρήσεως αὐτοῦ. Πάντως δ' ἐπαινετὴ εἶναι ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος Δρέμισας εἰς Πανουργιᾶ, ὑπαγορευθεῖσα ἔξ εὐσεβοῦς συναισθήματος τιμῆς πρὸς τὴν μνήμην τοῦ γενναίου ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ὀπλαρχηγοῦ τῆς Παρνασσίδος Πανουργιᾶ. Καὶ ἐπιδοκιμάζομεν τὴν ἀπόφασιν ταύτην, καθ' ὅσον μάλιστα νομίζομεν ὅτι καταλλήλως δίδεται τὸ ὄνομα τοῦ Πανουργιᾶ εἰς τὴν Δρέμισαν, τὸ χωρίον δηλ. τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν παρὰ τοὺς Δρέμισαν εἰς τὴν τουρκοκρατίαν παρεχώρησαν εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ πρὸς οἰκήσιν οἱ Τούρκοι, ἀναγκασθέντες νὰ ἀμνηστεύσωσι καὶ ἀμείψωσιν αὐτὴν πρὸς ἀποφυγὴν τῶν κακώσεων, ἃς ἐπέφερον εἰς αὐτοὺς ὀρμωμένη ἐκ τῆς πρὸ τοῦ Γαλαξιδίου νησιδος.

Καρδάρα (Καλιδάριον).

Ε' 260

Ἄρ. 98 (28 Μαρτίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 166 ἀναφορὰ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Τὸ ὄνομα Βελαώρα, ἂν καὶ ξενικόν, σλαβικόν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, εἶναι προσφιέστατον ὡς τοπωνυμία, διότι κάλλιστα δύναται νὰ θεωρηθῶσιν αἱ τοπωνυμῖαι, ὅσαι παριστῶσι τὴν φυσικὴν σύστασιν τοῦ τόπου. Ὅθεν καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Καρδάρας τοῦ τέως δήμου Εὐπαλίου τῆς Δωριδος περὶ ἐκλογῆς τοῦ ὀνόματος Βελαώρα πρὸς μετονομασίαν τῆς κοινότητος, δηλοῦντος τὸ χαρακτηριστικὸν ἐρυθρομέλαν χροῶμα (*βελαωρὸν*) τοῦ ἐδάφους τοῦ χωρίου, εἶναι ἀναντιρρήτως εὐστόχος. Ἀλλὰ νομίζομεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐγκριθῇ ἡ ἀπόφασις, διότι τὸ αὐτὸ ὄνομα ἔχει καὶ ἄλλο χωρίον, τὸ τοῦ τέως δήμου Ἄπεραντίων. Ἄν δὲ κατὰ κανόνα πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν τὴν δημιουργίαν ἄνευ ἀνάγκης ὁμωνυμιῶν, πολλῶ μᾶλλον ἐπιβάλλεται τοῦτο εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, διότι τὸ εὐρυτανικὸν χωρίον εἶναι ἡ κοιτίς τῆς οἰκογενείας τοῦ Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου, ἡ δ' ἐπίθεσις τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος καὶ εἰς ἄλλο χωρίον θὰ γεννᾷ ἐνδοιασμόν περὶ τοῦ ὁπότερον εἶναι ἡ πατρίς τοῦ ποιητοῦ καὶ τῶν ἀρματολῶν προγόνων του.

Ἄν καὶ δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένον, δὲν εἶναι δ' ὅμως καὶ ἀπίθανον ὅτι τὸ σημερινὸν ὄνομα τῆς κοινότητος προήλθεν ἐκ λόγου ἀναφερομένου εἰς τὴν οἰκονομικὴν διοίκησιν τῆς χώρας κατὰ τοὺς μέσους χρόνους, δηλοῦν ἴσως τὴν ὑπὸ τοῦ χωρίου ὀφειλομένην ἐνιαυσίαν καταβολήν. τοιαῦτα ὀνόματα περιεσώθησαν ὀλίγιστα, καὶ ὀφείλομεν διὰ

τοῦτο νὰ τὰ διατηρῶμεν ὡς ἱστορικὰ μνημεῖα. Ἄλλ' ἐπειδὴ φαίνεται ὅτι τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἐπιθυμῆι τὴν μεταβολὴν αὐτοῦ ὑπολαμβάνον ὅτι ἐνδέχεται νὰ θεωρηθῆι ὡς ἐνέχον εὐτελεῖ τινα ἐννοιαν, ἠθέλομεν προτείνῃ νὰ προκριθῆι ὁ βυζαντινὸς τοῦ ὀνόματος τῆς καρδάρας τύπος *καλιδάριον*, καὶ νὰ μετονομασθῆι ἡ κοινότης Καλιδαρίου.

Παλαιοκάτουρον (Κροκύλειον).

Ε' 262

Ἄρ. 44 (27 Ὀκτωβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 37297 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 4 Ὀκτωβρίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ἐπισημειωτικὴ διαταγὴ τοῦ ὑπουργείου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἡ θέσις τοῦ Κροκυλείου, καθὼς καὶ τῶν ἄλλων πολιχνῶν τῆς Ἐπικτητοῦ Αἰτωλίας, τὰς ὁποίας μνημονεύει μόνος ὁ Θουκυδίδης (Γ' 96,1), δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένη, οὐδ' ὑπάρχουσι πιθανότητες, ὅτι θὰ ἐξακριβωθῆι ποτε. Ἐπειδὴ δὲ τὸ Παλαιοκάτουρον ἦτο ἡ χειμερινὴ ἔδρα τοῦ καταργηθέντος δήμου Κροκυλείου, καὶ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου τούτου σφύζονται λείψανα ἀρχαίου συνοικισμοῦ, ἡ Ἐπιτροπεία φρονεῖ ὅτι δύναται νὰ ἐγκριθῆι ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Παλαιοκατούρου, ὅπως τὸ χωρίον μετονομασθῆι Κροκύλειον, ἂν καὶ τὸ σημερινὸν ὄνομα αὐτοῦ σχηματισθῆν ἀπὸ τὸ κατοῦνα, λέξεως ἣτις κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους ἐσήμαινε τόπον στρατοπεδεύσεως, ἔχει ἴσως ἱστορικὸν τινα λόγον.

Σεργουῖνι (Ἅγιος Κωνσταντῖνος Ἀμφισσέων).

Ε' 527

Ἄρ. 189 (37 Ἀπριλίου 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 6118 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 29 Ἰανουαρίου.—Ἐπιστρέφεται ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀρ. 145 πράξεώς τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἁγίου Γεωργίου Παρνασσίδος.

Δικαίαν θεωροῦμεν τὴν ἀξίωσιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἁγίου Γεωργίου Παρνασσίδος περὶ μετονομασίας τοῦ προσηρητημένου εἰς τὴν κοινότητα συνοικισμοῦ Σεργουνίου. Τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου ἔχει ξενικὴν τὴν προέλευσιν, ἐκ τῆς τουρκικῆς λέξεως *σεουργκιούν*, ἣτις διετήρησε μὲν ἐνιαχοῦ καὶ τὴν ἐν τῇ ἀρχικῇ γλώσσει σημασίαν τοῦ ἐξορίστου, ἀλλὰ συνηθεστέρα μᾶλλον εἶναι ἡ χοῆσις αὐτῆς εἰς τὴν σημασίαν τοῦ διασυρμού καὶ τῆς ὕβριστικῆς πομπείας. Καὶ εἶναι μὲν ἀγνωστον ἐκ τίνος ἀφορμῆς ὠνομάσθη τὸ χωρίον οὕτως, ἀλλὰ πάντως δὲν εἶναι ἀνεκτὸν τὸ ὄνομα ὡς δύσφημον. Ἡ προτεινομένη ἀντικατάστασις διὰ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου εἶναι εὐπρόσδεκτος ἐλλείψει ἄλλου ὀνόματος.

Εὐτυχῶς δὲν εἶναι πολὺ κοινὸν τὸ ὄνομα, ἐν τῇ παλαιᾷ Ἑλλάδι ἐνὸς μόνου χωρίου τῆς Λοκρίδος φέροντος αὐτό· δικαιολογεῖ δὲ τὴν ἐπιβολὴν αὐτοῦ εἰς τὸ Σεργούνιον ἢ ἐν τῷ χωρίῳ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ ἡ κατ' ἔτος, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς τοῦ ἁγίου, ἀγομένη πανήγυρις.

Κάμπος. — Ὁμὲρ ἐφέντη (Ποτιδανία).

Ε' 527

Ἄρ. 187. 190 (26 Ἀπριλίου 1916).— Ἐπὶ τῶν ὑπ' ἄρ. 57042 τῆς 23 Νοεμβρίου 1915 καὶ 15273 τῆς 23 Μαρτίου 1916 ἐγγράφων τοῦ ὑπουργείου.— Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 14 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κάμπου.

Ἄν εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου Κάμπου ὑπῆρχεν «ἀρχαία πόλις ὀνόματι Ποτιδανία», ὡς ἰσχυρίζεται τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Κάμπου, βεβαίως οὐδεὶς θὰ εἶχεν ἀντίρρησην, ὅπως τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας πόλεως ἀποδοθῆ εἰς τὸν Κάμπον. Ἄλλ' ἡ αἰτωλικὴ πόλις Ποτιδανία, ἢ μνημονευομένη ὑπὸ τοῦ Θουκυδίδου, τοῦ Τίτου Λιβίου καὶ τοῦ Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου, ἔκειτο ἀπώτερον, πιθανῶς κατὰ τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ Δάφνου εἰς τὴν θέσιν Παλαιόκαστρο ὡς τὸ Σιδεράλων, ΒΒΔ τοῦ Ὁμὲρ ἐφέντη. Τὰ δὲ ἐγγύς τοῦ Κάμπου εἰς τὴν θέσιν Ἅγιος Νικόλαος σφζόμενα λείψανα ἀρχαίων κτιρίων ἀποδίδονται κατὰ τινα εἰκασίαν εἰς ἄλλην πόλιν καὶ ὄχι τὴν Ποτιδανίαν. Τὸ ὄνομα τοῦτο προσήκει μᾶλλον νὰ δοθῆ εἰς τὸν συνοικισμὸν Ὁμὲρ ἐφέντη, τῆς κοινότητος Μανάγουλας, ὅστις ἐγγύτερον παντὸς ἄλλου πρόσκειται εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας πόλεως καὶ πρέπει πάντως νὰ ἀποβάλλῃ τὴν βάρβαρον καὶ ἄσημον ὀνομασίαν του.

Καλύβια Ἁγίας Μαρίνης (Ἁγία Παρασκευή).

Ε' 528

Ἄρ. 172 (18 Φεβρουαρίου 1916).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 36544 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 10 Αὐγούστου 1915.— Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 8406 (1915) ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἁγίας Μαρίνης περὶ μετονομασίας τοῦ συνοικισμοῦ Καλύβια Ἁγίας Μαρίνης ὑπηρεοῦθη ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ παγκοίνου ὀνόματος τῶν Καλυβίων. Ἄν καὶ τὸ ἐκλεχθὲν ὄνομα Ἁγία Παρασκευή δὲν εἶναι μονήρες, διότι ἐν τῇ Παλαιᾷ Ἑλλάδι ὑπάρχει ὁμώνυμος συνοικισμὸς ἀποτελῶν ἰδίαν κοινότητα ἐν τῷ τέως δήμῳ Ἄνω Βόλου, οὐδὲν ἦτον

εἶναι προτιμότερον τῶν Καλυβίων, καὶ τούτου ἕνεκα νομίζομεν ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου πρέπει νὰ ἐγκριθῇ.

Βελοῦχοβον (Κάλλιον).

51529

Ἄρ. 146 (30 Ἰουλίου 1615).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 23783 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 2 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 9365 π. ἔναφορὰ τῆς νομαρχίας Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος καὶ τὰ συνημμένα αὐτῇ.

Τὸ Βελοῦχοβον δὲν ὑπήγето εἰς τὸν δῆμον, εἰς ὃν εἶχε δοθῆ τὸ ὄνομα τῶν Καλλιέων, μοίρας τοῦ αἰτωλικοῦ ἔθνους τῶν Ὀφιονέων· ἀλλ' ὑπήγето εἰς τὸν δῆμον Ὑαίας, διότι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὀνομασθεσίας τῶν δήμων καὶ ὕστερον ὑπετίθετο ὅτι ἡ ἐχυρὰ ἔδρα τῶν Καλλιέων, τὸ Κάλλιον, εὑρίσκετο εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ δήμου Καλλιέων, παρὰ τὴν Καστριώτισσαν. Τὸ δὲ Βελοῦχοβον ὑπετίθετο ὅτι κατεῖχε τὴν θέσιν τοῦ ἀρχαίου Αἰγυτίου, δι' ὃ καὶ ἐπιγραφὴ τις εὑρεθεῖσα ἐντετειχισμένη εἰς οἰκίαν τοῦ χωρίου ἐκείνου, προερχομένη δὲ κατ' ἀσφαλεῖς πληροφορίας ἐκ τῆς περιοχῆς τῆς παρ' αὐτὸ ἀρχαίας πόλεως καὶ ἀναγράφουσα τὸ ὄνομα τῶν κατοίκων αὐτῆς, ἀποκεκρυμένον δ' ὅμως καὶ μὴ διατηροῦν εἰ μὴ τὴν κατάληξιν μόνην, συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ πρώτου ἐκδότου αὐτῆς (1896) Αἰγυτιτᾶν, ἦτοι δι' ὑποτιθεμένου τύπου τοῦ ἐθνικοῦ τῶν οἰκούντων τὸ Αἰγύτιον. Ἄλλ' ἐπηγώρθωσε μετὰ μεγίστης πιθανότητος τὴν συμπλήρωσιν ταύτην ἐπιφανῆς Γερμανὸς ἐπιγραφικός, ὁ Dittenberger (1900), ἀναγνοὺς « πόλις (Καλλιπολιτᾶν) ». Εἰς τὴν ἐπιγραφὴν δὲ ταύτην καὶ εἰς ἄλλας ἐνδείξεις στηριζόμενος ὁ καθηγητὴς κ. Γ. Σωτηριάδης ἠδυνήθη ἀσφαλῶς νὰ καθορίσῃ (1907) τὴν θέσιν τοῦ ἀρχαίου Καλλίου ἢ Καλλιπόλεως εἰς τὸ Κάστρον τοῦ Βελοῦχοβου.

Ὅθεν ὀρθοτάτη εἶναι ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Βελοῦχοβου περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας πόλεως. Προτιμότερον δ' ὅμως θεωροῦμεν τὸν βραχύτερον τύπον τοῦ ὀνόματος καὶ συνιστῶμεν, ὅπως ἡ κοινότης ὀνομασθῇ Κοινότης Καλλίου καὶ οὐχὶ Κοινότης Καλλιπόλεως. Τὸ ὄνομα τῆς Καλλιπόλεως ἦτο κοινότατον κατὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ διατηροῦσιν αὐτὸ μέχρι τῆς σήμερον ἡ τῆς Θρακικῆς χερσονήσου Καλλίπολις καὶ ἡ τῆς Καλαβρίας.

Γ'.

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ.

Ἅγιος Βασίλειος (Θύρρειον).

Σ' 266

Ἄρ. 26 (25 Σεπτεμβρίου 1914). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 31866 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Αὐγούστου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 86 ἀναφορὰ τῆς κοινοτικῆς μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἁγίου Βασιλείου τοῦ τέως δήμου Ἀνακτοριῶν, ὅπως μετονομασθῆ ἡ κοινότης Θύρρειον, εἶναι ὀρθή· διότι διὰ τῆς μετονομασίας ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀποφεύγεται ἡ σύγχυσις ἐκ τῆς χρήσεως κοινοτάτης τοπωνυμίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀποδίδεται εἰς τὴν κοινότητα ἀρχαῖον ὄνομα ἐπισήμου ἀκαρνανικῆς πόλεως, τῆς ὁποίας τὴν θέσιν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα κατέχει ὁ Ἅγιος Βασίλειος.

Ῥίζα.

Σ' 261

Ἄρ. 92 (28 Μαρτίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914. — Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 12 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ῥίξης.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ῥίξης (τοῦ τέως δήμου Ναυπακτίδος) ἀποφασίσαν νὰ μετονομάσῃ τὴν κοινότητα ἠθέλησεν ἴσως νὰ δηλώσῃ διὰ τοῦ νέου ὀνόματος (Μαμάκου-Ῥίξης), ὅτι εἰς τὴν κοινότητα εἶναι προσηρτημένος καὶ ὁ συνοικισμὸς Μαμάκου, σπουδαιότερος τῶν ἄλλων συνοικισμῶν, καὶ λόγῳ μὲν ἀριθμοῦ κατοίκων ἴσως περίπου πρὸς τὴν ἔδραν τῆς κοινότητος, πλεονεκτῶν δὲ ταύτης ἐν ἄλλοις, ὥστε νὰ κριθῆ ἀναγκαῖον νὰ προταχθῆ τὸ ὄνομα αὐτοῦ τοῦ τῆς ἔδρας τῆς κοινότητος. Τοιαῦται δ' ὅμως μετονομασίαι νομίζομεν, ὅτι ἀντίκεινται πρὸς τὸν σκοπὸν, εἰς ὃν ἀπέβλεψεν ὁ νομοθέτης, ἐπιτρέψας εἰς τὰ κοινοτικὰ συμβούλια τὴν ἐκλογὴν νέου ὀνόματος τῆς κοινότητος, ἂν ὑπῆρχε λόγος τις σπουδαῖος ἐπιβάλλον τὴν μετονομασίαν.

Μαμάκου.

Σ' 222

Ἄρ. 201 (16 Σεπτεμβρίου 1916.). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 31491 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 18 Μαΐου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 7597 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας.

Τὸ ψήφισμα τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ῥίξης ἀποβλέπει κυρίως εἰς τὴν μεταφορὰν τῆς ἔδρας τῆς κοινότητος ἀπὸ τῆς Ῥίξης εἰς

Μαμάκου, περί τῆς ὁποίας δὲν εἶναι ἀρμοδία ἡ ἐπιτροπεία ν' ἀποφανθῆ. Περὶ τῆς προτεινομένης δ' ὅμως προσθήκης εἰς τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου Μαμάκου τοῦ προσδιορισμοῦ Ναυπακτίας παρατηροῦμεν, ὅτι οὗτος παρέλκει καθ' ὁλοκληρίαν, διότι τὸ ὄνομα τοῦτο μονήρης ὄν οὐδεὶς ὑπάρχει φόβος νὰ συγχυθῆ πρὸς ἄλλο.

Μοῦι (Μολύκρειον).

Ἄρ. 281 (26 Ἀπριλίου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 9477 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 12 Ἀπριλίου 1918.—Ἐπιστρέφεται μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Τὸ χωρίον Μοῦι, τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ μετονομασία διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 3 πράξεως τῆς κοινότητος Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου, ἀγνοοῦμεν ποῦ ἀκριβῶς κεῖται, διότι ἐν οὐδενὶ γεωγραφικῷ πῖνακι ἀναγράφεται χωρίον οὕτως ὀνομαζόμενον, καθὼς ἐπίσης οὐδὲ ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος. Ἄλλ' ἐπειδὴ εἰς τὴν κοινότητα Μονὴν Ἁγίου Γεωργίου εἶναι προσηρητέμους καὶ ὁ συνοικισμὸς Βελβίνα (Ναυπακτίδος), συνάγομεν ὅτι εὐρίσκεται ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ τέως δήμου Ναυπακτίδος καὶ ὅτι κεῖται πιθανῶς εἰς τὴν θέσιν, ὅπου ὁ τῶ 1884 ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἐκδοθεὶς γεωγραφικὸς πῖναξ τῆς Ἑλλάδος σημειώνει χωρίον Ἁγιος Γεώργιος (καίτοι ὁ πῖναξ τῆς γαλλικῆς ἐπιστημονικῆς ἀποστολῆς οὐδὲν ἀναγράφει ἐκεῖ χωρίον). Ἐν οὕτως ἔχη τὸ πρᾶγμα, τότε ἐπιτυχῆς εἶναι ἡ προτεινομένη μετονομασία, διότι ἡ ἀρχαία πόλις Μολύκρειον (ἢ Μολύκρεια) ἔκειτο κατὰ τὴν πιθανωτάτην γνώμην εἰς τὴν θέσιν μεταξὺ Βελβίνας καὶ Ἁγίου Γεωργίου, ὅπου σφύζονται μέχρι τοῦ νῦν ἀρχαία τινα εἰσείδια, σημειούμενα εἰς τὸν τοπογραφικὸν πῖνακα τὸν προσηρητέμον εἰς τὴν Αἰτωλίαν τοῦ Hobhouse.

Κωλοσύρτης (Μηλιά Ναυπακτίας).

Ἄρ. 240 (9 Ἰανουαρίου 1918).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 34874 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1917.—Ἐπιστρέφεται μετὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 12260 ἀναφορᾶς τῆς νομαρχίας Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας τῆς 5 Ὀκτωβρίου 1917 καὶ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κωλοσύρτη ὅτι τὸ σημερινὸν ὄνομα τῆς Κοινότητος «ἐδόθη ἐπὶ τὸνκοκρατίας πρὸς ἐμπαιγμὸν» εἶναι ἀντικρως ἐσφαλμένος, διότι ἡ τοπωνυμία αὕτη συνήθης καὶ ἀλλαχοῦ, εἶναι ἀπλῶς χαρακτηριστικὴ τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους. Ἄλλ' οὐχ ἦττον δικαία εἶναι ἡ ἀξίωσις, ὅπως τὸ κακέμφατον ὄνομα ἐξαλειφθῆ, ἀντικαθιστάμενον δι' ἑτέρου παλαιότερου. Κατὰ παράδοσιν τὸ χωρίον, ἀμμάζον ἄλλοτε, ὠνομάζετο Μηλιά, καταστραφὲν δὲ ὑπὸ

τῶν Τούρκων κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1770 ἠρημόθη σχεδὸν καθ' ὅλοκληρίαν καὶ μετὰ πολλῆς δυσκολίας ἠδυνήθη ν' ἀνακύψῃ. Κατὰ τὴν ἴδρυσιν τοῦ βασιλείου τὴν θέσιν αὐτοῦ κατεῖχεν ὑπὸ τὸ ὄνομα Κωλοσύρτης συνοικισμός, ὅστις, ὡς μαρτυρεῖ ἡ κατὰ τὸ 1844 γενομένη ἀπογραφὴ, ἀπετελεῖτο ἐξ 23 μόνον κατοίκων. Νῦν δὲ ὑπερδεκαπλασιασθέντος τοῦ πληθυσμοῦ αὐτοῦ καὶ σχηματισθείσης ἰδίας κοινότητος, ζητεῖται ν' ἀποδοθῇ εἰς ταύτην τὸ παλαιὸν τοῦ χωρίου ὄνομα. Κατὰ τῆς μετονομασίας ταύτης μία ἀντίρρησης ἠδύνατο νὰ προβληθῇ, ὅτι ἡ τοπωνυμία Μηλιά εἶναι κοινοτάτη, ἀλλὰ τὸ ἐκ τούτου ἄτοπον αἴρεται ὁπωσδήποτε διὰ προσθήκης τοῦ προσδιορισμοῦ *Μηλιά Ναυπακτίας*.

Κεφαλόβρυσον (Θέρμον).

Ε' 264

Ἄρ. 71 (18 Φεβρουαρίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4976 ὑπουργικοῦ ἐπισημειωτικοῦ ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 9 Ἰανουαρίου. — Ἐπιστρέφεται τὸ μνημονευθὲν ἐγγράφον μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Μετὰ τὰς ἐν Κεφαλοβρύσῳ κατὰ τὸ 1897 ἀρξαμένας ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Σωτηριάδου ἀνασκαφὰς καὶ τὴν περιφανῆ βεβαίωσιν τῆς θέσεως τοῦ κοινοῦ ἱεροῦ τῶν Αἰτωλῶν ἦτο ἐνδεδειγμένη ἡ ἀπόδοσις τοῦ ὀνόματος τοῦ Θέρμου εἰς τὸ Κεφαλόβρυσον. Ὅθεν ὀρθὴν καὶ δικαίαν κρίνομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κεφαλοβρύσου περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος.

Μεγάλῃ Φραγκίστα (Ἀνατολικὴ Φραγκίστα).

Μικρῇ Φραγκίστα (Δυτικὴ Φραγκίστα).

Δ' 580

Ἄρ. 14 (17 Ἰουλίου 1919).—Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀρ. 25139 διαταγῆς τῆς 4 Ἰουλίου. Συνημμέναί αἱ ὑπ' ἀρ. 3444 καὶ 3537 ἀναφοραὶ τοῦ νομάρχου Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας.

Αἱ ἀποφάσεις τῶν κοινοτικῶν συμβουλίων τῆς Μεγάλῃς καὶ τῆς Μικρῃς Φραγκίστας περὶ μετονομασίας τῶν κοινοτήτων εἰς Ἀνατολικὴν καὶ Δυτικὴν Φραγκίσταν εἶναι κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην εὐλογώταται, ἀφοῦ, μεταβληθέντων τῶν ὄρων τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς Μικρῃς Φραγκίστας ἐχούσης νῦν ἀριθμὸν κατοίκων ἴσον ἢ καὶ μείζονα τῶν τῆς Μεγάλῃς, ὁ μέχρι τοῦδε ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς ἐκατέρας δὲν εἶναι πρόσφορον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα, ἐνῶ τοῦναντίον ὁ ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν εἰλημμένος γεωγραφικὸς προσδιορισμὸς, σταθερὸς καὶ ἀμετάβλητος ὢν, καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν σύγχυσιν.

Ἄρ. 63 (17 Φεβρουαρίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914. — Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 20 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Δεπιανῶν καὶ τὰ συνημμένα αὐτῶ.

Ὁ κυριώτατος λόγος, δι' ὃν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Δεπιανῶν ἔκριεν ἀναγκαίαν τὴν μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος, εἶναι ὅτι τοῦτο «δοθὲν εἰς χρόνους δουλείας τοῦ ἑλληνικοῦ γένους δὲν προσήκει νὰ διατηρηθῆ καὶ ἐφεξῆς». Ἄλλ' οὐδαμῶς εἶναι βεβαιωμένον ὅτι τὸ ὄνομα Δεπιανά ἐτέθη ἐν χρόνοις δουλείας· ναὶ μὲν ἡ προέλευσις αὐτοῦ εἶναι ἀσαφὴς ἔτι, οὐδ' εἶναι ἐξηκριβωμένον ἂν ἔχη σχέσιν τινὰ ἱστορικὴν ἢ γλωσσικὴν πρὸς ὅμοια ὀνόματα πλησίον τόπων, οἷον Ἐπαινιανά τοῦ τέως δήμου Ἀγραφῶν, Λεπενοῦ τοῦ τέως δήμου Στρατοῦ, Λεπενίτσα τοῦ νέως δήμου Λάκμωνος, Καρβουνολεπενίτσα τοῦ τέως δήμου Πιταλίων, ἢ πρὸς τὸ ὁμώνυμον χωρίον τῶν Τσουμέρκων (ἐν τῷ τέως δήμῳ Ἀγνάντων). Ἄλλ' ἐκ τῆς ἀγνοίας τοῦ ἐτύμου αὐτῶν ὀρμώμενοι δὲν δυνάμεθα ἀνευδοιάστως νὰ συναγάγωμεν τὸ πόρισμα, ὅτι ἐπεβλήθησαν ὑπὸ βαρβάρων κατακτητῶν. Πρὸς ἐκλογὴν δὲ τοῦ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ τῶν Δεπιανῶν ὀνόματος Ἀπεραντίας καθωδήγησεν ἡ ὀνομασία τοῦ καταργηθέντος δήμου Ἀπεραντίων, εἰς ὃν περιλαμβάνοντο τὰ Δεπιανά. Ὡς λίαν εὐλογοφανῶς παρετήρησεν εἰς τῶν κοινοτικῶν συμβούλων, «ἀφοῦ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ τέως δήμου Ἀπεραντίων οὐδαμοῦ σφύζονται τοιαῦτα ἐρείπια, μαρτυροῦντα ὑπαρξίν ἀρχαίας πόλεως ἢ συνοικισμοῦ, ὅπως μορφωθῆ γνώμη, ὅτι ἡ πόλις Ἀπεραντία ἔκειτο ἀλλαγῶ ἢ ἐν τῇ θέσει Παλαιόκαστρον, πάντως ἢ πόλις αὕτη ἔκειτο ἐν τῇ εἰρημένῃ θέσει. Ἐὰν δὲ παραδεχθῶμεν ἐναντίαν γνώμην, ὅτι ἀστόχως καὶ ἀμελετήτως ἀπεδόθη εἰς τὸν τέως δῆμον τὸ ὄνομα τῶν Ἀπεραντίων, ἀνάγκη νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι οἱ δόντες ἐν ἀρχῇ τὸ ὄνομα τοῦτο εἰς τὸν δῆμον δὲν ἦσαν ἐπαρκῶς παρεσκευασμένοι διὰ μελέτης ἀρχαιολογικῆς, ὅπερ εἶναι ἄτοπον λίαν νὰ παραδεχθῶμεν». Ἡ παρατήρησις εἶναι ὀρθοτάτη. Ἀληθῶς, ἂν ὁ δῆμος Ἀπεραντίων (ἢ ὀρθότερον Ἀπεραντῶν) ἐκλήθη ἀπὸ τῆς ἐν τῇ περιοχῇ του κειμένης ἀρχαίας κόμης Ἀπεραντίας, ἡ θέσις ταύτης δὲν πρέπει νὰ ζητηθῆ οὔτε παρὰ τὴν πρωτεύουσαν αὐτοῦ Γρανίτσαν οὔτε παρὰ τι ἄλλο τῶν ἀποτελούντων αὐτὸν χωρίων, ἀλλ' εἰς τὰ Δεπιανά· διότι ἐκεῖ καὶ λείψανα ἀρχαίων τειχῶν σφύζονται καὶ ἐκάστοτε κατὰ τὰς γεωργικὰς σκαφὰς εὐρίσκονται καὶ νομίσματα καὶ ἄλλα εὑρήματα, μαρτυροῦντα ὅτι ὑπῆρχε κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἱστορικοὺς χρόνους συνοικισμός. Ἄλλ'

ὁ συνοικισμὸς οὗτος πάντως δὲν ἀνήκεν εἰς τὴν χώραν τῶν Ἀπεραντῶν. Ἄν δὲ καθ' ὃν χρόνον ἐδόθησαν τὰ ὀνόματα τῶν δήμων, ὅτε ἀτελέσταται ἦσαν αἱ μελέται περὶ τῆς ἱστορικῆς γεωγραφίας τῆς Ἐπικτήτου Αἰτωλίας, ὠνομάσθη ἐσφαλμένως ὁ δῆμος, νῦν δὲν πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ τὸ σφάλμα τοῦτο. Διότι σήμερον τοῦτο τοῦλάχιστον γινώσκωμεν ἀσφαλῶς, ὅτι ὁ δῆμος Ἀπεραντίων δὲν ἔκειτο ἐκεῖ, ὅπου τὸ πάλαι ὄκει τὸ ἔθνος τῶν Ἀπεραντῶν. Τὴν χώραν τῶν Ἀπεραντῶν διέσχισε πιθανῶς ὁ νῦν καλούμενος ποταμὸς Μέγδοβας, ὁ δὲ δῆμος Ἀπεραντίων εὐρίσκεται μᾶλλον εἰς τὴν χώραν τῶν Ἀγραίων, ἥτοι ΒΔ τῆς τῶν Ἀπεραντῶν, παρὰ τὸν Ἀγελῶν.

Κρικέλλων.

Σ' 264

Ἄριθ. 82 (16 Μαρτίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 49175 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 9 Ἰανουαρίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ὑπ' ἀρ. 6023 ἐγγράφον τῆς νομαρχίας Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας μετὰ τοῦ συνημμένου ἀντιγράφου τοῦ πρακτικοῦ τῆς κοινότητος.

Τὸ Κρικέλλον εἶναι καλλίστη ἑλληνικὴ τοπωνυμία, προελθοῦσα ἐκ τοῦ βυζαντινοῦ τύπου τοῦ ὑποκοριστικοῦ τοῦ κρίζος (κρικέλλιον). Ὅθεν οὐδεὶς ὑπάρχει ἀποχρῶν λόγος πρὸς μεταβολὴν αὐτῆς, οὐδὲ κἂν πρόκειται περὶ ἐπαναφορᾶς ὀνόματος ἀρχαίας πόλεως, ἀντικατασταθέντος ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ. Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ἀποφασίσαν νὰ μετονομασθῇ ἡ κοινότης Κρικέλλου κοινότης Εὐρυτάνων, ἠθέλησεν ἀναμφιβόλως διὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ νὰ διατηρήσῃ τὴν ὀνομασίαν τοῦ καταργηθέντος δήμου, τοῦ ὁποίου τὸ Κρικέλλον ἦτο πρωτεύουσα· διότι ἡ προσαγομένη αἰτιολογία, ὅτι ἡ «ἔδρα τοῦ ἀρχαίου βασιλείου τοῦ Ἐυρύτου ὑπῆρχεν ἐν τῇ θέσει Φαντίνου καὶ εἰς τὸ ὄριον τῆς κοινότητος Κρικέλλου,» εἶναι παντελῶς ἀστήρικτος. Ἡ πόλις Οἰχαλία, ἡ μυθικὴ ἔδρα τοῦ Εὐρύτου, τοῦ ἐπωνύμου ἥρωος τῶν Εὐρυτάνων, δὲν γινώσκωμεν ποῦ ἔκειτο· ἀλλ' οὐδ' αὐτὰ τὰ ὄρια τῆς χώρας, ἣν ὄκει τὸ ἔθνος τῶν Εὐρυτάνων, εἶναι ἐξηκριβωμένα.

Μπιλοκομίτη.

Σ' 265

Ἄρ. 53 (12 Νοεμβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 23365 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 7 Αὐγούστου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 76 αἴτησις τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Μπιλοκομίτης.

Ἡ αἴτησις τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Μπιλοκομίτης, ζητοῦντος

πληροφρορίας περὶ τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς σημασίας τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος, ἐμφαίνει λελογισμένην καὶ μεθοδικὴν ἐνέργειαν, ἥτις εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προηγηθῆται πάσης ἀποφάσεως περὶ μετονομασίας. Διότι πρὸ τῆς ἑξακριβώσεως τοῦ ἱστορικοῦ λόγου καὶ τῆς σημασίας τοπωνυμίας τινὸς ἢ μεταβολῆ αὐτῆς ἐλέγχεται πρόωρος καὶ ἀκροσφαλῆς. Ὅτι ἡ Μπιλοκομίτη κατέχει τὴν θέσιν ἀρχαίας ἑλληνικῆς πολίχνης, ὡς ὑποθέτει ὁ κύριος πρόεδρος, φαίνεται πιθανώτατον ἕνεκα τῶν σωζομένων μέχρι τοῦδε ἐν τῇ περιοχῇ αὐτῆς ἀρχαίων ἀρχιτεκτονικῶν λειψάνων. Ἐὰν ἦτο γνωστὸν τίς ἢ ἀρχαία αὕτη πολίχνη, ἴσως θὰ ἠδυνάμεθα νὰ καθοδηγηθῶμεν ἐκ τοῦ ὀνόματος εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ἱστορίας αὐτῆς. Ἄλλὰ τὰ τῆς τοπογραφίας τῆς Ἐπιπέτου Αἰτωλίας εἶναι ἀσαφῆ καὶ ἀνεξερεύνητα τὰ πολλά. Περὶ δὲ τοῦ σημερινοῦ ὀνόματος τοῦτο μόνον δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν μετὰ τινος βεβαιότητος, ὅτι τὸ πρῶτον συνθετικὸν αὐτοῦ εἶναι τὸ οὐδέτερον σλαβικοῦ ὀνόματος *μπέλο* = λευκὸν (προφερόμενον ὅταν εἶναι ἄτονον κατὰ τὴν βορειοελληνικὴν φωνητικὴν *μπίλου*), τὸ δὲ δεύτερον πιθανῶς τὸ ἑλληνικὸν *κομίτης*.

Δ'.

ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ ΚΑΙ ΗΛΙΔΟΣ

Γαΐδουριάρη (Καλλιθέα Πατρῶν).

Σ' 266

Ἄρ. 73 (23 Φεβρουαρίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914. — Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀρ. 5 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Γαΐδουριάρη περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος δι' εὐφημοτέρου εἶναι εὐλογωτάτη, περὶ τῆς ἐκλογῆς δ' ὅμως τοῦ νέου ὀνόματος (Καλλιθέα) ἠδύνατο νὰ παρατηρήσῃ τις, ὅτι τοῦτο εἶναι κοινόν, διότι τὸ αὐτὸ φέρουσι καὶ προάστειον τῶν Ἀθηναίων καὶ κοινότης τῆς Δωρίδος. Ἀλλὰ διὰ τῆς προσθήκης ἑνὸς τοπικοῦ προσδιορισμοῦ, Καλλιθέα Πατρῶν, ἀποφεύγεται πᾶσα σύγκυσις καὶ εἶναι πάντως πολλῶ προτιμότερον τοῦ σημερινοῦ δυσφήμου τὸ νέον καίπερ μακρότερον ὄνομα.

Δρέπανον.

Δ' 583

Ἄρ. 21 (24 Ἰουλίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 24428 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 14 Ἰουλίου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 5698 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος καὶ τὰ συνημμένα αὐτῆ.

Τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Δρεπάνου περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Δρεπανοραχοβίτικα ὑπηγόρευσεν, ὡς μετὰ πολλῆς πιθανότητος ἰσχυρίζονται οἱ προσφυγόντες εἰς τὸν νομάρχην κοινοτικὸς σύμβουλος καὶ κάτοικοι Δρεπάνου, ἡ ἐπιθυμία ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα ὀνόματος, δηλοῦντος ὅτι ἀπαρτίζεται αὕτη πλὴν τοῦ Δρεπάνου (ἢ Δραπάνου, ὡς ἰδιωματικῶς ἀπὸ τῶν ἐπιχωρίων λέγεται) καὶ ἐκ τοῦ συνοικισμοῦ Ῥαχοβίτικα. Τοῦτο δ' ὅμως δὲν εἶναι σύμφωνον πρὸς τὸν νόμον, δρίζοντα ἐν ἄρθρῳ 7, ὅτι εἰς τὴν ἐκ πλειόνων συνοικισμῶν ἀπαρτιζομένην κοινότητα δίδεται τὸ ὄνομα τοῦ πολυπληθεστεροῦ συνοικισμοῦ, ὅστις εἶναι ἡ ἔδρα τῆς κοινότητος. Ἄλλως δ' ὁ συνοικισμὸς Δρέπανον περιέσωσε τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τοῦ ἐγγὺς ἀκρωτηρίου, καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο δὲν πρέπει βεβαίως νὰ μεταβληθῆ.

Δρέπανον.

Σ' 223

Ἄρ. 198 (15 Σεπτεμβρίου 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 26662 ἐγγράφου τοῦ

υπουργείου τῆς 2 Μαΐου. Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 322 ἀναφορά τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Δρεπίνου μετὰ τοῦ συνημμένου αὐτῆ ἀντιγράφου πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου καὶ αἰτήσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβούλου Θ. Ζάκα καὶ τῶν κατοίκων Δρεπίνου.

Πρὸ δύο καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Δρεπάνου ἀπεφάσισε νὰ δοθῆ εἰς τὴν κοινότητα ὄνομα σύνθετον ἐκ τῶν ὀνομάτων τῆς ἔδρας τῆς κοινότητος καὶ τοῦ προσσηρημένου εἰς αὐτὴν συνοικισμοῦ δημιουργήσαν πρὸς τοῦτο τὴν κακὸςζήλον τοπωνυμίαν Δρεπανοραχοβίτικα. Κληθεῖσα δὲ νὰ γνωματεύσῃ περὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ ἡμετέρα ἐπιτροπεία ὑπέδειξε διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 21 ἐγγράφου τῆς 24 Ἰουλίου 1914 τὰ ἄτοπα αὐτῆς.

Κατὰ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπείας ὑπέβαλεν ἔνστασιν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον διὰ τῆς ΚΕ' πράξεως αὐτοῦ διατεινόμενον «ἀ' ὅτι τὸ «ἀρωατήριον Δρέπανον κεῖται πολὺ μακρὰν τῆς κοινότητος καὶ ἐπομέως οὐδεὶς λόγος συντρέχει, ὅπως τὸ ὄνομά του ἐπεκαθῆ καὶ εἰς τὴν «κοινότητα» β' ὅτι πλησιέστερον πρὸς τὴν ἐν λόγῳ ἄκρην Δρέπανον «κεῖται τὸ χωρίον Ἀραχοβίτικα καὶ οὐχὶ τὸ σήμερον λεγόμενον Δρέπανον καὶ γ' ὅτι ἐφ' ἧς θέσεως κεῖνται σήμερον τὰ χωρία Ἀραχοβίτικα καὶ Δρέπανον ἔκειτο ἡ ἀρχαία πόλις Βολίνα, ἧς φυσικὰ τὸ ὄνομα ὀρθοῦν εἶναι νὰ δοθῆ εἰς τὴν κοινότητα». Ἐψηφίσε δέ, ὅπως παρακληθῆ ἡ ἡμετέρα ἐπιτροπεία ν' ἀναθεωρήσῃ τὴν ἀπόφασίν της καὶ νὰ προτείνῃ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος Δρέπανον διὰ τοῦ ὀνόματος Βολίνα, ὑφ' ἣν νὰ ὑπάγωνται τὰ χωρία Ἀραχοβίτικα καὶ Δρέπανον.

Οἱ λόγοι οὗτοι, οὓς προσάγει τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, δὲν πείθουσι τὴν ἐπιτροπείαν, ὅπως μεταβάλῃ τὴν γνώμην αὐτῆς. Πρῶτον δὲν πρόκειται περὶ νέου ὀνόματος, τὸ ὁποῖον ἐζήτησεν ἡ ἐπιτροπεία νὰ ἐπιθέσῃ ἐπὶ τῆς ἔδρας τῆς κοινότητος παραλαβοῦσα αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ἀρωατηρίου, ἀδιάφορον ἂν μακρὰν ἢ πλησίον κειμένου, ἀλλὰ περὶ ὀνόματος, ὅπερ ἔκπαλαι φέρει τὸ χωρίον καὶ ἔπειτα ἡ ἀξίωσις τοῦ νὰ δοθῆ εἰς τὴν κοινότητα ἴδιον ὄνομα, διατηρουμένων τῶν ὀνομάτων τῆς ἔδρας αὐτῆς καὶ τοῦ προσσηρημένου εἰς αὐτὴν συνοικισμοῦ, εἶναι ἄτοπος καὶ ἀντίκεινται εἰς ῥητὴν διάταξιν τοῦ περὶ κοινοτήτων νόμου. Ἄλλως δὲ καὶ τὸ ὄνομα, ὅπερ ἐξέλεξε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ὡς χωριστὸν ὄνομα τῆς κοινότητος εἶναι παντελῶς ἀπρόσφορον. Ἡ θέσις τῆς Βολίνης, τὴν ὁποίαν ἀνεκδοιάστως τοποθετεῖ τὸ συμβούλιον καὶ εἰς τὸ Δρέπανον καὶ εἰς τὰ Ἀραχοβίτικα, εἶναι ἄγνωστος. Ἡ Ἀρχαϊκὴ αὕτη πόλις εἶχε καταστραφῆ ἀπὸ τοῦ 278 π. Χ., ἐξ ἀκοῆς δὲ τὴν ἀναφέρει

ὁ Πausanias εἰς τὰ Ἐραϊκά του. Οὐδεμία δὲ ἔνδειξις ὁδηγοῦσα εἰς ἀκριβέστερον τοπογραφικὸν προσδιορισμὸν αὐτῆς ὑπάρχει εἰς τὸν περιηγητὴν τοῦτον ἢ εἰς ἄλλον τινὰ ἀρχαῖον συγγραφέα.

Οἱ ἀληθεῖς λόγοι, οἵτινες παρορμῶσι τὴν πλειονοψηφίαν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ἀποτελουμένην ἐκ κατοίκων τῶν Ἐραχοβίτικων, νὰ ἐπιμένωσιν εἰς τὴν μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος Δρεπάνου, ὑπεμφαίνονται καὶ εἰς τὸ πρακτικὸν τῆς συνεδρίας τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου καὶ εἰς τὰς αἰτήσεις τῶν ἐνισταμένων κατὰ τῆς πράξεως αὐτοῦ κατοίκων τοῦ Δρεπάνου καὶ τοῦ διαφωνοῦντος κοινοτικοῦ συμβούλου κ. Θωμᾶ Ζάκα. Εἶναι λόγοι τοπικῆς μικροφιλοτιμίας. Οἱ κάτοικοι τοῦ προσηρημένου συνοικισμοῦ φρονοῦσιν ὅτι ἀναγνωρίζεται ὑπεροχὴ τις εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ Δρεπάνου, ἂν ἡ κοινότης ἐξακολουθῇ νὰ φέρῃ τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου αὐτῶν. Ἄλλ' ἡ ὀνομασία τῆς κοινότητος ὠρίσθη συμφώνως πρὸς τὸν νόμον, κελεύοντα νὰ ὀνομάζεται ἐκάστη κοινότης ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς ἔδρας αὐτῆς καὶ ὀρίζοντα ὡς ἔδραν τὸν πολυπληθέστερον συνοικισμὸν τῆς κοινότητος. Ἐντελῶς δὲ ξένη τῆς διανοίας τοῦ νομοθέτου ἦτο ἡ ἀναγνώρισις οἰασδήποτε ἐκ τούτου ὑπεροχῆς τῆς ἔδρας τῆς κοινότητος ἐπὶ τῶν προσηρημένων εἰς αὐτὴν συνοικισμῶν.

Ἐλπίζομεν ὅτι ὠριμώτεροι σκέψεις θὰ πείσωσι τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον νὰ φανῇ ἀνώτερον τοιούτων ταπεινῶν ὑπολογισμῶν. Θὰ ἦτο αὐτόχρημα ἱεροσυλία ἢ μεταβολὴ τοῦ ὀνόματος τοῦ Δρεπάνου, ὀνόματος διατηρηθέντος ἀμεταλλάκτου ἐπὶ μακροῦς αἰῶνας. Εἶναι πολὺ ὀλίγα αἱ ἀρχαῖαι τοπωνυμῖαι, ὅσαι ἀντέσχον εἰς μεταβολάς, τὰς ὁποίας ἐπήνεγκον ἔθνικαι καταγίδες. Καὶ μία τούτων εἶναι ἡ τοῦ Δρεπάνου, ἢ ὁποία δὲν προέρχεται ἐξ ἀναβιώσεως ἀρχαίου ὀνόματος, ὀφειλομένης εἰς φιλόλογον ἐπιβολὴν λογίων, ἀλλὰ διεσώθη εἰς τὴν προφορικὴν παράδοσιν. Ἡ ὀνομασία τῆς ἄκρας Δρέπανου εἶναι ἀρχαιοτάτη συνδεομένη ὑπὸ τῶν ἀρχαίων πρὸς τοὺς περὶ τοὺς Κρόνου μύθους. Εἶναι δὲ πιθανὸν ὅτι καὶ ἀρχαῖός τις ἐγγὺς τοῦ ἀκρωτηρίου συνοικισμὸς ἔφερε τὸ αὐτὸ ὄνομα· πάντως δὲ εἶναι βέβαιον ὅτι κατὰ τοὺς μέσους χρόνους τὸ σημερινὸν χωρίον οὕτως ὠνομάζετο καὶ μάλιστα μὲ τὸν ἰδιωματικὸν τύπον, τὸν ὁποῖον μέχρι τῆς σήμερον διετήρησε. Τὰ Χρονικά τοῦ Μορέως ἱστοροῦσιν ὅτι ὁ Δεσπότης τῆς Ἡπείρου διῆλθε διὰ τοῦ Δρεπάνου μεταβαίνων ἐκ Ναυπάκτου εἰς Πάτρας:

Στὸν Ἐπαρχον ἀπέσωσεν ἐτότες ὁ Δεσπότης,

ἀπὸ τὸ Δράπανο περνᾷ καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Πάτραν.

Δρέπανον ἔχει τὸ χειρόγραφον τῶν χρονικῶν τῶν Παρισίων, Δρά-

πανο δέ, ὡς σήμερον προφέρεται, τὰ ἄλλα δύο χειρόγραφα τὸ τῆς Κοπενάγης καὶ τὸ τοῦ Τορίνου.

Τοιαῦτα ὀνόματα εἶναι ζωντανὰ μνημεῖα, ἀποτελοῦντα πολύτιμον ἀπόδειξιν ἀδιασπάστου συνεχείας ἀκραιφνοῦς ἑλληνισμοῦ τῆς χώρας, καὶ ὀφείλομεν μετ' εὐλαβείας καὶ στοργῆς νὰ φυλάττωμεν αὐτά.

Ζευγολατειὸν (Ἑλίκη).

Ἄρ. 236 (1^η Μαρτίου 1917). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7045 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 27 Φεβρουαρίου. Ἐπιστρέφεται τὸ ἐγγράφον τοῦτο μετὰ τῆς συνημμένης ὑπ' ἀριθ. 454 ἀναφορᾶς τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Ζευγολατειοῦ καὶ τοῦ ψηφίσματος τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Ἡ ἐν ἔτει 373 π. Χ. ἐκ φοβεροῦ σεισμοῦ κατακλυσθεῖσα ὑπὸ τῆς θαλάσσης καὶ ἐξαφανισθεῖσα ἀρχαία ἀχαιϊκὴ πόλις Ἑλίκη ἔκειτο ἐγγὺς πον τοῦ Ζευγολατειοῦ, ὅθεν οὐδὲν βλέπομεν τὸ ἄτοπον νὰ δοθῇ τὸ ὄνομα ταύτης εἰς τὴν κοινότητα συμφώνως πρὸς τὴν πρότασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου. Ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τοῦ σημερινοῦ ὀνόματος θὰ συνηγόρει ἡ ἱστορικὴ σημασία αὐτοῦ, διότι εἶναι βυζαντινὸν περιῶξον τὴν μνήμην τῆς κατὰ τοὺς μέσους χρόνους ἀγροτικῆς διοικήσεως· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἄλλα ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι ὁμώνυμα χωρία, ἢ ἀνάγκη τῆς διακρίσεως δικαιολογεῖ πως τὴν μετονομασίαν, ἀφοῦ μάλιστα σκοπεῖται διὰ ταύτης ἢ ἀναβίωσις ἐπιφανοῦς ἀρχαίας τοπωνυμίας.

Τουρκοχωρί (Ἐρμανθία).

Ἄρ. 77 (24 Φεβρουαρίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914. — Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. 3 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Τουρκοχωρίου.

Τὸ χωρίον Τουρκοχωρί, λαβὼν τὸ ὄνομα τοῦτο ἐπὶ τουρκοκρατίας ἀπὸ ἐγκατεστημένων ἐν αὐτῷ Τούρκων, οὐδεὶς λόγος ὑπῆρχε νὰ τὸ διατηρήσῃ μετὰ τὴν ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν, ἀφ' οὔτου οὐδεὶς πλέον Τούρκος παρέμεινεν ἐν αὐτῷ· διότι, καίπερ οἰκούμενον ἔκτοτε ὑπὸ ἀμιγοῦς ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ, παρεῖχε διὰ τοῦ ὀνόματος ψευδῆ παράστασιν τῆς ἐθνολογικῆς συστάσεως αὐτοῦ, ἐνῶ δὲν ἐπρόκειτο τοῦλάχιστον νὰ περισωθῇ δι' αὐτοῦ ἡ μνήμη ἀξιολόγου τινὸς ἱστορικοῦ γεγονότος. Ὅθεν ὀρθοτάτη εἶναι ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ μετονομασίας, τὸ δὲ νέον ὄνομα Ἐρμανθία νομίζομεν προσφυῶς

ἐκλελεγμένον. Καὶ δύνανται μὲν βεβαίως πλεῖστα χωρία τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος καὶ τῆς Ἀρκαδίας ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἐρυμάνθου ἢ παρὰ τὸ ρεῦμα τοῦ ὁμωνύμου ποταμοῦ ν' ἀξιόσωσι μετ' ἴσων δικαιωμάτων νὰ λάβωσιν ἄλλο ἐσχηματισμένον ἐκ τῆς ἀρχαίας ταύτης γεωγραφικῆς ὀνομασίας, ἀλλὰ τοῦτο δὲν καλύει, ὅπως ἐγκριθῆ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινετικοῦ συμβουλίου Τουρκοχωρίου, τοῦ προτείναντος πρῶτον εὐφωνον ὄνομα, ὅπερ δὲν εἶναι ὄνομα ἀρχαίας πόλεως ἢ κώμης, ὅτε θ' ἀληθεῖτο νὰ ἐξακριβωθῆ ἡ τοπικὴ σχέσις αὐτῆς πρὸς τὸ σημερινὸν χωρίον.

Μαζαράκι. Χαλαμπρέζα. Μποκοβίνα.

ε' 269

Ἄρ. 87 (10 Μαρτίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ἐπ' ἀριθ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ἱπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—Ἐπιστρέφεται ἡ ἐπ' ἀρ. 12 ἀναφορὰ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Μαζαρακίου.

Τὰ ὀνόματα τῆς κοινότητος Μαζαρακίου καὶ τῶν προσηρηθέντων εἰς αὐτὴν συνοικισμῶν Χαλαμπρέζας καὶ Μποκοβίνας διατηροῦσι ζῶσαν τὴν ἱστορικὴν παράδοσιν γεγονότων, περὶ ὧν οὐδεμίαν ἄλλοθεν ἔχομεν μαρτυρίαν ἢ ἔνδειξιν τινα. Εἶναι δὲ τὰ γεγονότα ταῦτα ἡ ἐποικήσις, ἄγνωστον κατὰ τίνα ἐποχὴν τῶν μέσων χρόνων, ἢ ἄλλη τις οἰαδῆποτε συνάφεια πρὸς τοὺς τρεῖς γειτονικοὺς συνοικισμοὺς ἀνθρώπων ἀνηκόντων εἰς τρεῖς διαφόρους ἐθνότητας. Εἰς μὲν τὸ Μαζαράκι Ἀλβανῶν, εἰς τὴν Χαλαμπρέζαν Καλαβρῶν (ἴητοι Ἑλλήνων τῆς κάτω Ἰταλίας) καὶ εἰς τὴν Μποκοβίναν Βλάχων τῆς Μποκοβίνας. Ἐξ ἀφετηρίας δὲ τῶν σημερινῶν τοπωνυμιῶν τούτων μεταγενέστεραι ἔρευναι, ὑποβοηθούμεναι ὑπὸ ἐνδεχομένης εὐρέσεως νέων ἱστορικῶν πηγῶν, θὰ διευκρινήσωσιν, ἂν ἡ ζῶσα παράδοσις ἀναφέρεται εἰς ἐποικήσιν ὁμάδων ἢ μεμονωμένων ἀτόμων ἢ εἰς ἄλλην τινα σχέσιν αὐτῶν πρὸς τοὺς τόπους. Ἐκείνο τὸ ὅποῖον ἐκ μόνων τῶν τοπωνυμιῶν δυνάμεθα νῦν νὰ συναγάγωμεν εἶναι ὅτι τὸ μὲν Μαζαράκι θὰ ἔλαβε τὸ ὄνομα ἐκ τινος κατοίκου τοῦ χωρίου τῆς βορείου Ἀλβανίας Μάζι ἢ ἐξ ἐποικήσεως Ἀλβανῶν ἐκ τοῦ χωρίου τούτου, ἴσως ἐκ τῶν κατελθόντων εἰς τὴν Ἑλλάδα Μαζαίων (ἀλβανιστὶ Μαζαράκι) κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἸΔ' αἰῶνος ὑπὸ τὸν φύλαρχον Λιώσαν· ἡ δὲ Χαλαμπρέζα ὅτι θὰ ὠνομάσθη ἀπὸ κυρίας ποτὲ τοῦ χωρίου Ἑλληνίδος τῆς κάτω Ἰταλίας ἢ ἀπὸ Ἑλλήνων ἐκεῖθεν εἰς αὐτὸ ἐποικισάντων· εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι συγγὴ ἦτο ἡ ἐπικολωνία κατὰ τοὺς μέσους χρόνους τῶν ἐν Ἀχαΐᾳ μετὰ τῶν ὑπὸ τὴν βυζαντινὴν κυριαρχίαν διατελουσῶν χωρῶν τῆς κάτω Ἰταλίας· ταύτην ὑπεμφαίνουσιν αἱ ἱστορικαὶ παραδόσεις, ἢ φερομένη ἐν τῷ Χρονικῷ

τῆς Μονεμβασίας, ὅτι οἱ κάτοικοι τῶν Πατρῶν μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Ἀβάρων ἐξοκίσθησαν εἰς Καλαβρίαν καὶ ἀποκατεστάθησαν πάλιν μετὰ δύο αἰῶνας εἰς τὴν πατρίδα των ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Νικηφόρου τοῦ παλαιοῦ (κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Θ' αἰῶνος), καὶ ἡ περὶ ἐποικίσεως τρισχιλίων Πατρέων εἰς Ἀπουληίαν ἐπὶ τοῦ βασιλέως Βασιλείου τοῦ Μακεδόνης· πολλὰ δ' ἄλλως παραδείγματα ἀναφέρονται γνωρίμων ἀνδρῶν ἐκ τῆς Κάτω Ἰταλίας ἐλθόντων εἰς τὴν Πελοπόννησον. Προσέτι δ' ὁ τύπος τοῦ ἐθνικοῦ Χαλαβρέζα ἀντὶ Καλαβρέζα, προδήλως δεικνύων τὴν ἐπίδρασιν τῆς τοςκανικῆς διαλέκτου (διὰ τὴν προφορὰν τοῦ ca ὡς ha), μετὰγει ἡμᾶς εἰς τοὺς χρόνους, καθ' οὓς ἐδέσποζον τῆς Ἀχαΐας οἱ Φλωρεντινοὶ Ἀτζαϊῶλαι, καὶ δὴ ὅτε λατινοὶ ἀρχιεπίσκοποι καὶ κύριοι τῶν Πατρῶν ἦσαν Ἄγγελος ὁ Α' (1365-1367) καὶ Ἄγγελος ὁ Β' (1395-1405) οἱ Ἀτζαϊῶλαι. Ἄλλα ταῦτα εἶναι ζητήματα, τὰ ὁποῖα πληρεστέρα ἔρευνα δυνατὸν νὰ ἐξακριβώσῃ. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει καθῆκον ἔχομεν ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ θίγωμεν, ἀλλ' εὐσεβῶς νὰ διατηρῶμεν τοπωνυμίας, αἵτινες δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς ιστορικὰ μνημεῖα πολύτιμα. Ἄλλως δὲ ἡ προτεινομένη μετονομασία δὲν φαίνεται ἡμῖν πρόσφορος. Φολόην πόλιν ἀρκαδικὴν μνημονεύουσι μεταγενέστεροί τινες συγγραφεῖς, ὡς ὁ Πλίνιος καὶ ὁ Στέφανος ὁ Βυζάντιος, ἀλλ' ἄγνωστον εἶναι ποῦ ἔκειτο αὕτη· εἰς δὲ τοῦ ὄρους Φολόης τὴν περιοχὴν, καίτοι δὲν εἶναι ἀσφαλῶς ἐξηκριβωμένα τὰ ὄρια αὐτῆς, περιλαμβάνονται πολλὰ σημερινὰ χωρία, τούτου δ' ἔνεκα δὲν θὰ ἦτο σκόπιμον εἰς ἓν μόνον αὐτῶν ν' ἀποδοθῇ τοῦ ὄρους τὸ ὄνομα.

Σαβανοὶ (Καλλιφώνιον).

Ἄρ. 207 (17 Σεπτεμβρίου 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 53888 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 13 Σεπτεμβρίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 22107 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἀποστέργοντες διὰ τὸ δύσφημον ἴσως τὸ ὄνομα Σαβανοὶ (ὡς παρηχοῦν πρὸς τὸ σάβανον) οἱ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Σαβανῶν ἀπεφάσισαν νὰ μετονομασθῇ ἡ κοινότης Καλλιφώνιον. Καλλιφώνιον εἶναι τὸ σημερινὸν ὄνομα τοῦ ὑπερκειμένου τῶν Σαβανῶν ὄρους, τῆς Λαμπεΐας τῶν ἀρχαίων. Ἐπειδὴ δ' εἶναι ἀκριβῆς ἑλληνικὸν ὄνομα, καὶ παλαιὸν ἴσως, διατηρηθὲν διὰ τῆς ἀπὸ στόματος παραδόσεως, οὐδὲν βλέπομεν τὸ κωλύον νὰ ἐγκριθῇ ἡ μετονομασία.

Δροβολοβόν.— Καμενιάνοι.

5', 225

Ἄρ. 200 (17 Σεπτεμβρίου 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 2710 ἐγγράφου τῆς 4 Μαΐου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 10873 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος καὶ τὰ συνημμένα αὐτῆ.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Δροβολοβοῦ ἐψήφισε τὴν μεταφορὰν τῆς ἔδρας τῆς κοινότητος ἀπὸ Δροβολοβοῦ εἰς Καμενιάνους, φρονοῦν δὲ ὅτι ἡ κοινότης πρέπει νὰ ἔχῃ ἰδιαιτερον ὄνομα διάφορον τοῦ τῆς ἔδρας αὐτῆς ἀπεφάνθη προσέτι «νὰ μετονομασθῆ καὶ ἡ κοινότης Δροβολοβοῦ κοινότης Ἐρμιάνθου μὲ προτεύουσαν τὸν συνοικισμὸν Καμενιάνους». Ἐὰν τὸ Σ. ὑπουργεῖον ἤθελεν ἐγκρίνῃ τὴν περὶ μεταφορᾶς τῆς ἔδρας τῆς κοινότητος ἀπόφασιν, αὕτη κατὰ νόμον θὰ φέρῃ τὸ ὄνομα τῆς νέας ἔδρας αὐτῆς, τῶν Καμενιάνων· τὸ δ' ὄνομα τοῦτο δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ μεταβληθῆ, διότι προέρχεται ἐκ βυζαντινοῦ οἰκογενειακοῦ ὀνόματος, ἐξ οὗ πιθανώτατα ἐσχηματίσθη καὶ ἡ συνηθεστάτη ἐν ἑλληνικαῖς χώραις τοπωνυμία Καμενίτσα ἢ Καμινίτσα.

Κλαπατσούνα (Πλατανιώτισσα).

5' 267

Ἄρ. 30 (24 Σεπτεμβρίου 1914). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 32819 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 30 Αὐγούστου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 13577 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος καὶ τὰ συνημμένα αὐτῆ.

Τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κλαπατσούνης περὶ μετονομασίας αὐτῆς εἰς Πλατανιώτισσαν κρίνομεν εὐστοχον. Τὸ σημερινὸν τοῦ χωρίου ὄνομα εἶναι πιθανῶς σλαβικόν, οὐδεμίαν δ' ἔχει ἱστορικὴν σημασίαν. Προσφορωτάτη δι' εἶναι ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ διὰ τῆς ἐπικλήσεως τῆς Παναγίας, τῆς τιμωμένης ἐν τῷ κοιλώματι τῆς θαυμαστῆς πλατάνου τοῦ χωρίου. Καὶ ὅτι μὲν τὴν πλάτανον ταύτην μνημονεύει ἀρχαῖός τις συγγραφεύς, ὡς ἐβεβαίωσε τὸν πρόεδρον τῆς κοινότητος λόγιός τις, εἶναι ἀνακριβές—ἴσως ἐσύγχυσεν οὗτος ταύτην πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Θεοφράστου, τοῦ Πανσανίου καὶ τοῦ Πλινίου ἀναφερομένην παλαιωτάτην πλάτανον τῶν ἀρκαδικῶν Καρυῶν—ἀλλ' οὐδὲν ἦττον ἡ πλάτανος τῆς Κλαπατσούνας εἶναι συνυφασμένη πρὸς δημῶδεις θρησκευτικὰς παραδόσεις καὶ μεγάλην σημασίαν ἀποδίδεται εἰς αὐτὴν ὑπὸ νεωτέρων ἀλλοδαπῶν περιηγητῶν καὶ φυσιοδιφῶν (L. Ross, H. Ulrich, V. Hehn).

Βερσίτσι.— Δεχούνη (Σείραι).

Ε' 267

Ἄρ. 48 (12 Νοεμβρίου 1914).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 36889 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 10 Ὀκτωβρίου.— Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 15312 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἀχαΐας καὶ Ἥλιδος μετὰ των συνημμένων αὐτῇ, ἀναφορᾶς τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Βερσιτσίου καὶ ἀντιγράφου τῆς πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Ἡ ἀρκαδικὴ πόλις Σείραι, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Βερσιτσίου ν' ἀποδοθῆ εἰς τὴν κοινότητα, ἔκειτο μὲν ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ τέως δήμου Ψωφίδος, εἰς ὃν καὶ τὸ Βερσίτσι ὑπήγετο· ἄλλ' ἡ θέσις αὐτῆς, ὀριζομένη ἀκριβῶς ὑπὸ τοῦ Πανσανίου διὰ τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ τῆς ἀρχαίας Ψωφίδος, ἦτο ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ Λιόπεση, ἐγγὺς τοῦ Δεχούνη. Ὅθεν τὸ ὄνομα νομίζομεν, ὅτι προσήκει μᾶλλον εἰς τὴν κοινότητα Δεχονίου.

Παλαιόπολις (Ἦλις).

Δ' 581

Ἄρ. 13, 15, 16 (16 Ἰουλίου 1914).— Ἐπὶ τῶν ὑπ' ἄρ. 21986, 25466, 25924 διαταγῶν.— Ἐπιστρέφονται αἱ ὑπ' ἄρ. 7964, 8364, 7470 καὶ 8690 ἀναφοραὶ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τοῦ νομάρχου Ἀχαΐας καὶ Ἥλιδος μετὰ τῶν συνημμένων αὐταῖς.

Τὴν ἀπόφασιν τῆς πλειονοψηφίας τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Παλαιόπολεως περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας πόλεως Ἥλιδος θεωροῦμεν δικαίαν καὶ εὐστόχον. Τὸ σημερινὸν ὄνομα, ὅπερ ἔχει κοινὸν ἢ κοινότης τῆς Ἥλιδος ἐν τῇ παλαιᾷ Ἑλλάδι μετὰ συνοικισμοῦ τῆς κοινότητος Πιστροφοῦ ἐν Ἀνδρῶ, ἀφοῦ ἀπεφασίσθη ἡ μεταβολὴ αὐτοῦ, δὲν ἠδύνατο ν' ἀντικατασταθῆ δι' ἄλλου εἰ μὴ διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς Ἥλιδος. Διότι ἡ Παλαιόπολις κεῖται ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας πόλεως Ἥλιδος, ἥς ἄλλως τὸ μέχρις ἐσχάτως διατηρούμενον ὄνομα δὲν ἦτο προσῆκον νὰ ἐξαφανισθῆ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ φερωνύμου δήμου.

Δελήμπαλη (Ἐφουρα).—Κούλλογλη (Οἰνὴ).

Ε' 268

Ἄρ. 36 (26 Σεπτεμβρίου 1914).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 35943 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Σεπτεμβρίου.— Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 195 αἴτησις τῆς κοινότητος τῆς 12 Σεπτεμβρίου.

Εἶναι εὐλογος ἡ αἴτησις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Δελήμπαλη,

ζητοῦντος τὴν ὑπόδειξιν ἑλληνικοῦ τινος ὀνόματος τῆς κοινότητος πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ σημερινοῦ τουρκικοῦ, τοῦ ὑπενθυμιζόντος ὅτι Τοῦρκος τις ἀσημότατος ἤτο ποτε ἰδιοκτήτης τοῦ χωρίου. Ἀλλὰ τὸ Δελήμπαλη φαίνεται ὅτι εἶναι πολὺ παλαιὸς συνοικισμὸς, ἐκτὸς ἂν κατέχη τὴν θέσιν μιᾶς τῶν πολλῶν ἀγνώστων κωμῶν, τῶν ἀποτελουσῶν κατὰ τὴν ἀρχαιότητα τὴν πολιτείαν τῶν Ἡλείων· ὅθεν ἀρχαῖον ὄνομα αὐτοῦ εἶναι μάταιον νὰ ζητῆται. Ἐπειδὴ δ' ὅμως τὸ πλησίον τοῦ Δελήμπαλη χωρίον Κούλλογλη κείται παρὰ τὴν ἀρχαίαν πόλιν Οἰνόνην ἢ κατὰ τὴν ἠλιακὴν διάλεκτον Βοινῶαν, αὕτη δὲ εἶχεν ἀντικαταστήσῃ κατὰ τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα τὴν Ἐφύραν (ἢ Ἐφύραν) τῶν ὀμηρικῶν χρόνων, δὲν νομίζομεν ἄτοπον νὰ λάβῃ ἢ κοινότητος Δελήμπαλη τὸ ὄνομα τῆς Ἐφύρας. Τὸ δὲ ἑλληνοτουρκικὸν ὄνομα Κούλλογλη (τὸ δηλοῦν ὅτι ἤτο ποτε τὸ χωρίον ἰδιοκτησία υἱοῦ ἢ ἐγγόνου ἀνθρώπου πεπηρωμένου τὴν χεῖρα) ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ ἀρχαίου Οἰνόη.

Ψάριον (Βουπρασίον).

Ἄρ. 242 (8 Ἰανουαρίου 1918).—Ἐπὶ τοῦ ἑπ' ἀριθ. 41399 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 3 Ἰανουαρίου ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτοῦ.

Ὁ τέως δῆμος Βουπρασίων εὐστοχῶς εἶχεν οὕτως ὀνομασθῆ ἀπὸ τῆς ἀρχαίας πόλεως Βουπρασίου, ἣτις κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐκεῖτο ἐντὸς τῆς περιοχῆς αὐτοῦ, μὴ ὄντος δυνατοῦ τοῦ ἀκριβοῦς καθορισμοῦ τῆς θέσεως, διότι ἡ ἀρχαιοτάτη αὕτη καὶ ὑπὸ τῶν ὀμηρικῶν ἐπῶν μνημονευομένη πόλις εἶχεν ἐκλίπη κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Στράβων. Ὁρθῆ λοιπὸν καὶ εὐλογος εἶναι ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου τῆς κοινότητος Ψάρι περὶ ἀποδόσεως εἰς αὐτὴν τοῦ καταργηθέντος ὀνόματος τοῦ δήμου, ἀφοῦ εἰς αὐτὸν συμπεριλαμβάνοντο καὶ τὸ Ψάρι καὶ οἱ προσσηρητέμοι εἰς αὐτὸ συνοικισμοὶ καὶ ἀφοῦ διὰ τῆς μετονομασίας τοῦ Ψαρίου εἰς Βουπρασίον αἴρονται ἀνωμαλῖαι αἱ προερχόμεναι ἐκ τῆς ταυτωνυμίας τῆς κοινότητος ταύτης καὶ ἄλλων κοινοτήτων καὶ συνοικισμῶν τῆς Κορινθίας, τῆς Γορτυνίας καὶ τῆς Μεσσηνίας.

Πορτσουῦ.

8' 266

Ἄρ. 31 (25 Σεπτεμβρίου 1914).—Ἐπὶ τῆς ἑπ' ἀρ. 32201 διαταγῆς τοῦ ὑ-

πουργείου τῆς 30 Αὐγούστου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 13575 ἀναφορά τοῦ νομάρχου Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἡ Ἐπιτροπεία οὐδὲν ἔχει νὰ προσθέσῃ εἰς τὴν εὐστοχὸν παρατήρησιν τοῦ νομάρχου Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος ὅτι τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Πορετσῶ διατῆς μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Πορετσὸν Γερμοτσάνην προσέθηκε καὶ ἄλλο βαρβαρικὸν ὄνομα εἰς τὸ ὑπάρχον, ἀντὶ νὰ ζητήσῃ κατάλληλον ἑλληνικόν. Τὸν κακόζηλον τοῦτον σχηματισμὸν τοῦ πολυσυλλάβου συνθέτου ὀνόματος ἀποκρούει, ὡς εἰκός, πάσῃ δυνάμει καὶ ἡ Ἐπιτροπεία.

Σουλεϊμάναγα (Μυρσίνη).

Ἄρ. 15 (16 Ἰουλίου 1914).

Δ' 581

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Σουλεϊμάναγα ὀρθῶς ἔκρινεν ἀποφασίσαν τὴν μεταβολὴν τοῦ βαρβάρου ὀνόματος τῆς κοινότητος, ὅπερ οὐδένα ἄλλον σκοπὸν ἐπλήρου εἰ μὴ νὰ περισώξῃ τὴν ἀσήμαντον ὅλως καὶ ἀδιάφορον ἱστορικὴν εἶδησιν, ὅτι τὸ χωρίον ἐπὶ τουρκοκρατίας ἦτο ποτε ἰδιοκτησία Τούρκου τινὸς ἀγᾶ ὀνομαζομένου Σουλεϊμάν. Ἡ ἐκλογή δ' ὅμως τοῦ νέου ὀνόματος φαίνεται πως ἀνθαίρετος ἕως τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ὠδήγησεν εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην τὸ γεγονός, ὅτι τὸ Σουλεϊμάναγα ἀνῆκε διοικητικῶς εἰς τὸν καταργηθέντα δῆμον Μυρτουντίων. Ἄν καὶ ἡ ὀνομασία αὕτη τοῦ δήμου ἦτο ἀκατάλληλος, διότι ἡ ἀρχαία πόλις Μυρτουντίων (ἢ καὶ ἄλλως Μύρσινος καλουμένη) ἔκειτο ἔξω τῆς περιοχῆς τοῦ δήμου, βορειότερον πιθανῶς μετὰ τῶν χωρίων Καλότυχον καὶ Καπελέτη, ἀλλ' ὅμως πρόσφορον νομιζομένην τοιαύτην μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ χωρίου, διότι τοῦτο βάρβαρον ὄν καὶ οὐδεμίαν ἱστορικὴν ἀνάμνησιν ἀξίαν λόγου διατηροῦν ἔπρεπε πάντως ν' ἀντικατασταθῇ καὶ διότι τὸ νέον ὄνομα εἶναι εὐφώνον καὶ ἑλληνικώτατον καὶ οὐχὶ κοινόν.

Κούκουρα.

Ἄρ. 16 (16 Ἰουλίου 1914).

Δ' 582

Ἄνεπιτυχῆ θεωροῦμεν τοῦναντίον τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας Σαλμώνης εἰς τὴν κοινότητα Κούκουρα. Ὡς λόγον τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον φέρει, ὅτι ἡ κοινότης «κεῖται παρὰ τὰ ἐρείπια τῆς ἐκ Σαλμωνικοῦ κτισθείσης πόλεως Σαλμώνης». Ἄλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβές. Ἡ Σαλμώνη, πόλις τῆς Πισατίδος, κτι-

σθεῖσα κατὰ τὸν μῦθον ὑπὸ τοῦ Σαλμωνέως, δὲν γινώσκομεν ἀκριβῶς ποῦ ἔκειτο· πάντως δὲ ἔκειτο εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ χωρίου Κούκουρα, παρὰ τὰς πηγὰς τοῦ Ἐνικέως (Λεσθενίτσας) καὶ ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ τέως δήμου Ὀλυμπίων.

Μπροῦμα (Ἡράκλεια).— Πουρνάρι.

Δ' 582

Τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας κώμης Ἡρακλείας διεκδικουσι δύο κοινότητες τῆς Ἡλείας, τὸ Πουρνάρι καὶ ἡ Μπροῦμα. Ὁ δὲ κ. νομάρχης Ἀγαθὰς καὶ Ἡλιδος, πεισθεὶς εἰς τὴν γνώμην τοῦ ἐπιμελητοῦ τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀρχαιοτήτων, προτείνει τὴν ἔγκρισιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Πουρναριοῦ καὶ τὴν ἀπόρριψιν τῆς τοῦ Μπροῦμα. Ἄλλ' ἡμεῖς νομίζομεν μᾶλλον ὅτι ὀρθότερον εἶναι νὰ μετονομασθῇ Ἡράκλεια τὸ Μπροῦμα (τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα δὲν εἶναι ἐτυμολογικῶς ἐξηκριβωμένον), νὰ διατηρήσῃ δὲ τὸ Πουρνάρι τὸ ἑλληνικώτατον ὄνομά του.

Τὴν ἐν Ἡλιδι Ἡράκλειαν μνημονεύουσιν ὁ Πausanίας (Σ' κβ' 7) καὶ ὁ Στράβων (Η' 356), οὗτος μὲν ὀρίζων τὴν ἀπόστασιν αὐτῆς ἀπὸ τῆς Ὀλυμπίας εἰς 40 περίπου στάδια, ὁ δὲ Πausanιάσεις 50 περίπου· ἔκειτο δὲ παρὰ τὴν ἐτέραν ἀπὸ τῆς Ἡλιδος εἰς Ὀλυμπίαν ὁδόν, τὴν ὄρεινὴν. Τὴν θέσιν αὐτῆς ὀρίζουσιν οἱ νεώτεροι παρὰ τὸ Μπροῦμα. Τελευταίως ὁ περὶ τὴν φυσικὴν γεωγραφίαν τῆς Ἑλλάδος ἐντριβεστάτος Paritsch ἐν τῇ τελειωτικῇ ἐκδόσει τῆς συγγραφῆς περὶ τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀνασκαφῶν (Olympria τόμ. κειμένου I σ. 5 κέ.) παραδέχεται ὅτι τὸ χωρίον Μπροῦμα εὑρίσκεται εἰς τὴν θέσιν τῆς Ἡρακλείας καὶ ταυτίζει τὴν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἀναφερομένην ἱαματικὴν πηγὴν ἐν αὐτῇ πρὸς τὴν παρὰ τὸ χωρίον Μπροῦμα πηγὴν, τὴν καλουμένην Βρωμόβουσιν. Αὐτὸ τὸ κοινὸν ὄνομα τῆς πηγῆς εἶναι ἐνδεικτικὸν πηγῆς μεταλλικοῦ ὕδατος. Ἄλλ' ὡς ὁ κ. ἐπιμελητῆς τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀρχαιοτήτων ἀναφέρει, καὶ ἐγγύτατα τοῦ χωρίου Πουρναριοῦ ἀνεκαλύφθη πρὸ ὀλίγων ἐτῶν πηγὴ, τῆς ὁποίας τὰ ὕδατα ἐξετασθέντα καὶ ἀναλυθέντα ἐν τῷ χημικῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἀπεκάλυψαν τὰς ἱαματικὰς ιδιότητες, ἃς εἰς τὴν ἐν Ἡρακλείᾳ πηγὴν ἀποδίδει ὁ Pausanías: «λυομένοις δὲ ἐν τῇ πηγῇ καμάτων τέ ἐστι καὶ ἀλγημάτων παντοίων ἰάματα». Ἄν καὶ τοιαύτας ἱαματικὰς ιδιότητες πηγῆς τινος δὲν ἀρκεῖ νὰ δείξῃ μόνη καὶ ἀκριβεστάτη χημικὴ ἀνάλυσις, ἐν τούτοις κατὰ τὰς πληροφορίες, τὰς ὁποίας παρέσχεν ἡμῖν ὁ καθηγητῆς κ. Ἀναστ. Δαμβέργης, αἱ ἀναλύσεις τῶν ἐν ἀρχαιολογικοῖς τόποις ὑδάτων εἶναι πρόχειροι ἀνευ λεπτομεροῦς ἐξέτισεως, μὴ θεωρουμένης ἀπαραί-

τήτου». Ούτε δ' ὁ καθηγητὴς οὗτος οὔτε ὁ καθηγητὴς κ. Ἡλ. Ζέγγελης ἔχουσι γνῶσιν περὶ χημικῆς ἀναλύσεως τῶν ὑδάτων τοῦ Πουρναριοῦ ἐν τοῖς χημικοῖς ἐργαστηρίοις τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου. Ὅπως ἂν ᾖ, δεδομένου ὅτι καὶ ἐν τῷ χωρίῳ Μπρούμα ὑπάρχει πηγὴ μεταλλικοῦ ὑδάτος, διατηροῦσιν ὅλην τὴν βαρῦτητα αὐτῶν οἱ λόγοι, οἱ συνηγοροῦντες ὑπὲρ τῆς τοποθετήσεως τῆς ἀρχαίας Ἑρακλείας παρὰ τὸ χωρίον τοῦτο.

Στραβοκέφαλον (Κλαδεοχώρι). 5' 271

Ἄρ. 40 (10 Ὀκτωβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 38179 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 16 Ὀκτωβρίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἔγγραφο τοῦ ὑπουργείου μετὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 52 ἀναφορᾶς τῆς κοινότητος.

Τὸ χωρίον Στραβοκέφαλον τοῦ τέως δήμου Ὀλυμπίων κεῖται εἰς κοιλάδα τοῦ Κλαδέου, οἱ δὲ πέριξ λόφοι δὲν παρουσιάζουν ἐξαιρετικὴν τινα ὁμοιότητα πρὸς τὸ ὑπερκείμενον τῆς Ὀλυμπίας Κρόνιον. Ἄλλως δέ, ἐπειδὴ καὶ ὁ λόφος οὗτος ἀπέχει περὶ τὰ 5 χιλμ. τοῦ χωρίου, νομίζομεν ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Στραβοκεφάλου περὶ μετονομασίας τοῦ χωρίου εἰς Κρόνιον δὲν δικαιολογεῖται ἐπαρκῶς· διότι εἰς τὴν ἐκλογὴν νέου ὀνόματος χωρίου τινὸς πρέπει νὰ καθοδηγῆ στενὴ τις σχέσις πρὸς τὸ ὄνομα, εἴτε ἀπόδοσις δηλ. παλαιότερου, ἀντικατασταθέντος ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ, εἴτε ἐπέκτασις τοῦ ὀνόματος θέσεώς τινος τῶν περὶ αὐτὸ εἰς ὅλον τὸ χωρίον, εἴτ ὄνομά τι τέλος δηλωτικὸν ἰδιαιτέρου τινὸς χαρακτῆρος τοῦ χωρίου. Τὰ δὲ αὐθαιρέτως ἐπιτιθέμενα ὀνόματα οὐδέποτε εὐδοκιμοῦσιν· οὐδ' εἶναι ἔλπις ν' ἀντικαταστήσωσι μονίμως τὸ ἐκτριβόμενον, ὅσονδήποτε δυσώνυμον καὶ ἂν εἶναι τοῦτο.

Δηλωτικὸν τῆς θέσεως τοῦ Στραβοκεφάλου θὰ ἦτο τὸ ὄνομα Κλαδεοχώρι, ὡς παροχθίου τοῦ ποταμοῦ Κλαδέου, καὶ ἂν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἤθελεν ἐγκρίνη τοῦτο, δὲν θὰ ἦτο ἄτοπος ἡ ἀντικατάστασις δι' αὐτοῦ τοῦ σημερινοῦ ὀνόματος. Σημειωτέον δ' ὅτι τᾶλλα παρόχθια τοῦ Κλαδέου χωρία πλείοτερον ἀπέχουσι τοῦ ποταμοῦ καὶ οὐδεμία παρίσταται ἀνάγκη μεταβολῆς τῶν ἐλληνικωτάτων ὀνομάτων αὐτῶν.

Στραβοκέφαλον (Κλαδεοχώρι ἢ Κλαδεοκώμη ἢ Ἐπικλάδεον).

Ἄρ. 251 (6 Σεπτεμβρίου 1918).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 22319 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 9 Αὐγούστου.—Ἐπιστρέφεται μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ, ἀναφορᾶς

τῆς νομαρχίας Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος καὶ πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Στραβοκεφάλου.

Εἰς τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Στραβοκεφάλου, ὅτε ἐξήτει νὰ λάβῃ ἡ κοινότης τὸ ὄνομα τοῦ εἰς ἀπόστασιν 5 χιλιομέτρων ἀπὸ τοῦ χωρίου κειμένου λόφου Κρόνιου, ὑπεδείξαμεν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 40 ἡμετέρου ἐγγράφου πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ὑπὸ χρονολογίαν 10 Ὀκτωβρίου 1914 ὅτι ἡ μετονομασία Κρόνιον δὲν ἐδικαιολογεῖτο ἐπαρκῶς, μᾶλλον δὲ θὰ ἤρμοζεν εἰς τὸ Στραβοκέφαλον, παρόχθιον ὄν τοῦ ποταμοῦ Κλαδέου, ὄνομα δηλωτικὸν τῆς θέσεως αὐτοῦ, οἷον **Κλαδεοχώρι**. Νῦν δὲ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἐπόμενον εἰς τὴν ὑπόδειξιν ταύτην ἀποφαίνεται νὰ μετονομασθῇ τὸ χωρίον **Κλάδεος**· τὸ ὄνομα βεβαίως εἶναι εὐπρόφερτον, γνωστότατον δ' εἰς πάντας τοὺς περιοίκους, δὲν εἶναι ἀμφιβολία, ὅτι ταχέως θὰ ἐπικρατήσῃ. Ἄλλ' ἐνέχει μόνον τοῦτο τὸ ἄτοπον, ὅτι γίνεται χρῆσις τῆς αὐτῆς τοπωνυμίας πρὸς δῆλωσιν καὶ τοῦ ποταμοῦ καὶ τοῦ χωρίου, πρὸς ἀποφυγὴν δὲ τούτου θὰ ἦτο προτιμότερον, ἂν μετωνομάζετο ἡ κοινότης ὅχι δι' αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος τοῦ ποταμοῦ, ἀλλὰ δι' ἑτέρου ἐμφαινόντος τὴν σχέσιν τοῦ χωρίου πρὸς τὸν Κλάδεον, ὡς Κλαδεοχώρι ἢ Κλαδεοζώμη ἢ Ἐπιπλαδέον.

Ε΄.

ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Λιγουριό.

Ε' 531

Ἄρ. 149 (24 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 4 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Λιγουριού.

Ἄσκληπιεῖον δὲν εἶναι ἡ ἀρχαία ὀνομασία τοῦ Λιγουριοῦ, ὡς φαίνεται ὑπολαμβάνον τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ὅπερ διὰ τὸν λόγον τοῦτον προέβη εἰς ἀπόφασιν περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος. Τὸ Ἄσκληπιεῖον, ὡς εἶναι γνωστότατον καὶ εἰς τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, κεῖται εἰς ἀπόστασιν ὥρας περίπου ἀπὸ τοῦ Λιγουριοῦ καὶ διατηρεῖ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα αὐτοῦ λεγόμενον ὑπὸ τοῦ λαοῦ Ἱερὸ (= Ἱερὸν τοῦ Ἄσκληπιοῦ). Εἶναι δὲ προδήλως ἀτοπώτατον νὰ δοθῇ τὸ ἕτερον τῶν ὀνομάτων, τῶν δηλούντων τὸ αὐτὸ ἐπιφανέστατον ἴδρυμα εἰς τόπον μακρὰν αὐτοῦ κείμενον, ὡσανεὶ ἄλλο ἦτο τὸ Ἄσκληπιεῖον καὶ ἄλλο τὸ Ἱερὸν τοῦ Ἄσκληπιοῦ· καὶ τοσοῦτο μᾶλλον καθόσον καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Λιγουριοῦ δὲν πρέπει νὰ μετακινηθῇ, ὃν ἑλληνικόν, ἴσως δὲ καὶ τοῦτο ἀρχαῖον. Ἐν τῇ Ἐπιδαυρίᾳ διατηρήθησαν μικρὸν παρηλλαγμένα ἀρχαῖα τοπωνυμία, οἷον τὰ Πίδαυρα (ἢ Ἐπίδαιρος), τὸ Ἱερό, πιθανῶς δὲ καὶ τὸ βουνὸν Θεόκαστο καὶ τὸ χωρίδιον Κορῶνι (τὸ ὁποῖον εἰκάσαν τινες ὅτι ὀνομάσθη ἀπὸ τῆς μητρὸς τοῦ Ἄσκληπιοῦ Κορωνίδος, ἀλλὰ μᾶλλον ἀπὸ τινος Κορῶνῆ)· οὕτω καὶ τὸ Λιγουριὸ ἐνδέχεται νὰ προῆλθεν ἐξ ἀρχαίου τινὸς ὀνόματος, πάντως δ' εἶναι ἱκανῶς παλαιόν, εὐφωνον καὶ οὐδεμία παρίσταται χρεία μεταβολῆς αὐτοῦ.

Χέλι (Ἄραχναῖον).

Ε' 531

Ἄρ. 154 (24 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἄρ. 3 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Χελίου.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Χελίου τοῦ τέως δήμου Μιδέας ἀπεφάσισε νὰ μετονομασθῇ ἡ κοινότης λαμβάνουσα τὸ ὄνομα τοῦ ὑπερκείμενου ὄρους Ἄραχναῖον. Ἡ μεταβολὴ τοῦ ὀνόματος ἦτο ἀναγκαία, διότι πολὺ γνωστότερον τοῦ Χελίου τῆς Μιδέας εἶναι διὰ τὸν ἐν αὐτῷ λιμένα τὸ ὀλιγανθροπότερον ὀμώνυμον χωρίον τοῦ αὐτοῦ νομοῦ (τοῦ

τέως δήμου Κρασιδίου) και ἡ σύγχυσις πρὸς αὐτὸ εἶναι εὐκόλος. Δὲν θεωροῦμεν δ' ἄτοπον και τὴν ἐκλογὴν τοῦ ὀνόματος, παρὰ τὴν διπλὴν χρῆσιν αὐτοῦ, διότι τὸ Χέλι εἶναι σχεδὸν τὸ μόνον ἐν τῷ Ἀραχναίῳ χωρίῳ, ὡς δ' εἶναι ἀπομεμονωμένον, εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἀπὸ ἄλλων συνοικισμῶν κείμενον, φαίνεται ὡς προσφυόμενον εἰς τὸ ὄρος και οἰνοεὶ συνταντιζόμενον μετ' αὐτοῦ.

Χαρβάτι (Μυκήναι).

927

Ἄρ. 202. (14 Σεπτεμβρίου 1916).— Ἐπὶ τοῦ ἑπ' ἄρ. 31444 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 18 Μαΐου.— Ἐπιστρέφεται τὸ ὑπ' ἄρ. 16 πρακτικὸν συνεδρίας τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Χαρβατίου.

Ἡ ὀνομασία τοῦ Χαρβατίου διατηρεῖ τὴν μνήμην ἐγκαταστάσεως ἐν τῷ χωρίῳ Κροατῶν ἢ τινος Κροάτου (Χορβάτι) ἰδιοκτητοῦ αὐτοῦ. Τὸ ἄδοξον δὲ και ἄσημον γεγονός τοῦτο ἐξηφάνισε τὸ σεπτὸν ὄνομα τῶν Μυκητῶν, ὧν τὴν θέσιν κατέχει τὸ χωρίον· εὐλόγως δὲ ζητεῖ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Χαρβατίου ν' ἀναλάβῃ ἡ κοινότης των τὸ ἀρχαῖον ὄνομα.

Κάτω Φανάρι (Ὁρθολίθιον).

ε' 273

Ἄρ. 86 (6 Μαρτίου 1915).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.— Ἐπιστρέφεται τὸ ὑπ' ἄρ. 15515 ἐγγράφον τῆς νομαρχίας Ἀργολίδος και Κορινθίας.

Τὸ Κάτω Φανάρι, ἡ πρῶην πρωτεύουσα τοῦ καταργηθέντος δήμου Δρυόπης, συνοικισθὲν κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους μετὰ τὴν ἐλληνικὴν ἐπανάστασιν, ὀνομάσθη οὕτω πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ μικρὸν ἀπέχοντος φρουρίου Φαναρίου και τοῦ ὁμωνύμου χωρίου, εἰς οὗ τὸ ὄνομα διὰ τὸν αὐτὸν λόγον προσετέθη ὁ τοπικὸς προσδιορισμὸς Ἀπάνω. Ἡ περὶ μετονομασίας αὐτοῦ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου εἶναι εὐλόγως, διότι ἡ τοπωνυμία Φανάρι εἶναι κοινή, εὐστοχωτάτη δὲ και ἡ ἐκλογὴ τοῦ νέου ὀνόματος. Ὁρθῶς τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον δὲν ἐνέκρινε νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸ χωρίον τὸ τουρκικὸν ὄνομα Κάσι, ὡς κατ' ἀρχὰς ἐκαλεῖτο, ἀπὸ τῆς θέσεώς ἐν ἣ ἐκτίσθη, προτιμήσαν τὸ ἐλληνικὸν ὄνομα Ὁρθολίθιον, τὸ τοῦ ὄρους δηλ. εἰς οὗ τὴν ἀκρόρειαν κεῖται.

Ἄνω Φανάριον.

Ἄρ. 265 (17 Νοεμβρίου 1913).—Ἐπὶ τοῦ ἱπ' ἄρ. 29509 ἐγγράφου τοῦ ἱπουργείου τῆς 19 Ὀκτωβρίου, ἐπιστρεφόμενον μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Ἐκ τῶν δύο κυριωτέρων χωρίων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ τέως δήμου Δρυόπης, τοῦ Κάτω Φαναρίου καὶ τοῦ Ἄνω Φαναρίου, τὸ μὲν πρῶτον μετονομάσθη Ὀρθολίθιον ἀπὸ τοῦ ὑπερκείμενου ὄρους, τὸ δὲ δευτέρον προτείνεται νῦν ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου νὰ ὀνομασθῆ Δρυόπη ἀπὸ τῆς ἀρχαίας πόλεως τῆς Ἐρμιονίας, ἧς τὸ ὄνομα εἶχε δοθῆ εἰς τὸν καταργηθέντα δήμον. Βεβαίως, ἂν ἦτο ἀναμφισβήτητον, ὡς διατείνεται τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ὅτι τὸ Ἄνω Φανάρι κεῖται ἐπὶ τῶν ἑρειπίων τῆς ἀρχαίας πόλεως Δρυόπης δὲν θὰ ἐπετρέπετο ἀντίρροσις πρὸς τὴν προτεινομένην μετονομασίαν. Ἀλλὰ περὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας Δρυόπης γινώσκομεν τοῦτο μόνον, ὅτι ἔκειτο ἐγγύτατα τῆς Ἐρμιόνης, ἐνῶ τὸ Ἄνω Φανάρι ὄχι μόνον εἰς μεγάλην ἀπόστασιν κεῖται ἀπὸ τῆς Ἐρμιόνης (τοῦ σημερινοῦ Καστριοῦ), ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς τῆς περιοχῆς τῆς ἀρχαίας Ἐρμιονίας εὐρισκόμενον ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Ἐπιδαυρίας.

Οὐδεμία νομίζομεν ἀνάγκη ἐπιβάλλει τὴν μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος, τὸ ὅποιον φέρει τὸ χωρίον ἀπὸ τῶν μέσων χρόνων πιθανῶς, ἀφ' ὅτου δηλ. ἐπὶ τῶν λειψάνων ἀρχαίας ἐχυρώσεως ἀνακοδομήθη τὸ νεώτερον κἄστρον. Καὶ αὐτὸς ὁ προσδιορισμὸς Ἄνω ἢ Ἀπάνω καλὸν εἶναι νὰ διατηρηθῆ, ἂν καὶ μετὰ τὴν μετονομασίαν τοῦ Κάτω Φαναρίου φαίνεται ἐκλιπὼν ὁ σκοπὸς αὐτοῦ· διότι θὰ χρησιμεύσῃ τοῦ λοιποῦ πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν ὁμωνύμων χωρίων τῶν ἐπαρχιῶν Ὀλυμπίας καὶ Καρδίτσας.

Χατζημουσταφᾶ (Ἐδαγγελίστρια).

51272

Ἄρ. 39 (5 Νοεμβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ἱπ' ἄρ. 35589 ἐγγράφου τοῦ ἱπουργείου τῆς 29 Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ.—Ἐπιστρέφεται ἡ ἱπ' ἄρ. 12593 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας μετὰ τοῦ συνημμένου αὐτῆ πρακτικοῦ τῆς κοινότητος.

Διὰ τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους ἐκθέτομεν εἰς τὸ ὑπ' ἄρ. 50 καὶ ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν ἡμέτερον ἐγγραφον περὶ τῶν ἀπὸ ἐκκλησιῶν ἢ μονῶν τοπωνυμιῶν, ἡ Ἐπιτροπεία τῶν τοπωνυμιῶν θεωρεῖ ὀρθὴν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κοκκῶνῃ περὶ ἀποβολῆς τοῦ τουρκοφώνου ὀνόματος τοῦ χωρίου Χατζημουσταφᾶ (τοῦ τέως δήμου Κορινθίων) καὶ μετονομασίας αὐτοῦ εἰς Ἐδαγγελίστριαν. Τὸ

αὐτὸ ὄνομα φέρει καὶ μικρὸς τις συνοικισμὸς ἐν Μεσσηνίᾳ (τοῦ τέως δήμου Ἀριστομένους), ἀλλ' ὁ λόγος οὗτος δὲν εἶναι σπουδαῖον ἐμπόδιον, ὅπως μὴ δοθῆ καὶ εἰς τὸ κορινθιακὸν χωρίον, τοῦ ὁποίου οἱ κάτοικοι ἐξέλεξαν αὐτοὶ τοῦτο, κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κοκκῶνη.

Ἱμπραήμμπεη (Κρήναι).

Ἄρ. 253 (8 Σεπτεμβρίου 1918).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 23205 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 24 Αὐγούστου, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῆς ὑπ' ἄρ. 16975 ἀναφορᾶς τῆς νομαρχίας Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας καὶ τῆς συνημμένης πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἱμπραήμμπεη.

Πολὺ δικαίως τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον τοῦ Ἱμπραήμμπεη τῆς Κορινθίας ἐκφράζει δυσφορίαν, διότι μέχρι τοῦδε, καίτοι ἐγγίζει νὰ συμπληρωθῆ ἑκατονταετηρὶς ἀπὸ τῆς ἀποτινάξεως τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, τὸ χωρίον τῶν μένει ἀκόμη φερόνυμον ἀσημοτάτου τινὸς Τούρκου γαιοκτήμονος, ἐνῶ μάλιστα τὸ βάρβαρον τοῦτο ὄνομα συμπίπτει μὲ τὸ τοῦ Αἰγυπτίου καταστροφέως τῆς Πελοποννήσου. Καὶ ἀποφασίσαν τὴν μετονομασίαν τὸ συμβούλιον λίαν εὐστόχως ἐξέλεξε τὸ νέον ὄνομα ἐκ τοπικοῦ χαρακτηρισμοῦ ἐνομάσαν αὐτὸ Κρήνην. Καίτοι ἠδύνατό τις νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι προσῆκε μᾶλλον Κρήναι νὰ ὀνομασθῆ, διότι δύο κρήνας ἔχει τὸ χωρίον· αὗται δὲ εἶναι τὸ διακρίνον αὐτὸ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα ἀπὸ τὰ ἄλλα χωρία τῆς πεδιάδος Βόχας, ἅτινα πάντα ὑδρεύονται ἐκ φρεάτων.

Κιάτου.—Βασιλικὸ (Σικυῶν).

ε' 532

Ἄρ. 193 (27 Ἀπριλίου 1916). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 42524 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 8 Σεπτεμβρίου 1915.

Ἡ Ἐπιτροπεία τῶν τοπωνυμιῶν τῆς Ἑλλάδος λαβοῦσα γῶσιν τῆς διὰ Β. Δ. μετονομασίας τῆς κοινότητος Κιάτου εἰς κοινότητα Σικυῶνος ἐκ τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ Σ. Ὑπουργείου ἔχει τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσῃ αὐτό, ἵνα τῇ ἐπιτραπῆ νὰ ὑποβάλλῃ εὐσεβάτως τὴν παρατήρησιν, ὅτι δὲν προεκλήθη συμφῶνως πρὸς τὸν περὶ κοινοτήτων νόμον ἡ γνώμη αὐτῆς περὶ τῆς μετονομασίας ταύτης. Φρονεῖ δ' ἡ ἐπιτροπεία ὅτι, ἂν ἐκρίνετο ἀναγκαῖον ν' ἀποδοθῆ τὸ ὄνομα τῆς Σικυῶνος εἰς νεότερον συνοικισμὸν, ἔπρεπε μᾶλλον νὰ μετονομασθῆ οὕτω ἡ ἐγγύτατα τῶν ἑρειπίων τῆς ἀρχαίας πόλεως κειμένη κοινότης Βασιλικῆ, καὶ οὐχὶ ἡ κομόπολις Κιάτου, ἀπέχουσα περὶ τὴν ὥραν αὐτῶν. Ἐκ τῆς ἀντικα-

ταστάσεως σημερινῶν τοπωνυμιῶν δι' ὀνομάτων ἀρχαίων πόλεων εἰς ἄλλην θέσιν κειμένων, καὶ μάλιστα πόλεων ἐπιφανῶν, προέρχονται πλεῖστα ἄτοπα, τὰ ὅποια τὸ Σ. Ὑπουργεῖον κατέδειξεν εἰς τὴν εἰσηγητικὴν πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα ἔκθεσιν τὴν συνοδεύουσαν τὸ περι ἰδρύσεως τῆς ἡμετέρας ἐπιτροπείας Β. Διάταγμα τῆς 31 Μαΐου 1909.

Κιάτου (Σικυωνία).

9'277

Ἄρ. 199 (17 Σεπτεμβρίου 1916). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 24489 π. ἔ. 27304 ἔ. ἔ. ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 4 Μαΐου. — Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἄρ. 2377 τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1913 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας καὶ τὰ συνημμένα αὐτῇ.

Τὴν ἡμετέραν γνώμην περὶ τῆς μετονομασίας τοῦ Κιάτου εἶχομεν τὴν τιμὴν νὰ δηλώσωμεν εἰς τὸ Σ. Ὑπουργεῖον διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 193 ἡμετέρου ἐγγράφου τῆς 27 Ἀπριλίου ἀποκρινόμενοι εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 42524 π. ἔ. ἐγγράφον αὐτοῦ. Ἐν τῷ ἐγγράφῳ ἡμῶν ἐκείνῳ ὑπεδείξαμεν τὰ ἄτοπα, ἅτινα συνεπάγεται ἡ ἀντικατάστασις σημερινῶν τοπωνυμιῶν δι' ὀνομάτων ἀρχαίων πόλεων εἰς ἄλλην θέσιν κειμένων, οἷον τὸ τῆς Σικυῶνος, ἣτις ἔκειτο εἰς ἀπόστασιν ὥρας ἀπὸ τοῦ Κιάτου, ἐνῶ ἐγγύτατα τῶν ἑρειπίων αὐτῆς εὐρίσκειται ἄλλη κοινότης, ἢ τοῦ Βασιλικοῦ. Ἄλλ' ἀφοῦ διὰ Β. Διατάγματος ἐνεκρίθη ἡ μετονομασία, θὰ ἦτο δυνατόν ἴσως ν' ἀποφύγωμεν τὰ ἐκ τοιαύτης χρήσεως τοῦ ὀνόματος τῆς Σικυῶνος ἄτοπα, ἂν ἐλάμβανεν ἡ κοινότης τὸ ὄνομα Σικυωνία, διότι τὸ Κιάτου περιλαμβάνεται εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ἀρχαίας Σικυωνίας.

Κούτου (Χελυδόριον).

9'272

Ἄρ. 81 (13 Μαρτίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 3936 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 29 Ἰανουαρίου. — Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἄρ. 1097 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ.

Δὲν εἶναι μὲν ἀκριβὴς ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κούτου, ὅτι ἡ κοινότης αὐτῶν κείτα ἐγγύτερον πάσης ἄλλης εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Χελυδορέων· διότι ὁ κλάδος οὗτος τῆς Κυλλήνης τὰ Χελυδόρεα, εἶναι τὸ νῦν καλούμενον Μαῦρον ὄρος, πλησιέστερα δ' εἰς αὐτὸ καὶ ἐπ' αὐτοῦ εἶναι ἄλλα χωρία (Γελίνη, Σοφιανὰ, Σκοῦπα). Ἄλλ' ἐπειδὴ τὰ χωρία ταῦτα δὲν πρόκειται νὰ μεταβάλωσιν ὄνομα,

ἐνῶ ἡ κοινότης Κούτου φαίνεται θεωροῦσα ἀναγκαίαν τὴν ἀποβολὴν τοῦ σημερινοῦ ὀνόματος αὐτῆς, ὡς δυσφήμου ἴσως, δὲν κρίνομεν ἄτοπον τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς. Προτιμότερον δ' ὅμως νομίζομεν νὰ δοθῇ εἰς τὴν κοινότητα ὄνομα ἐσχηματισμένον ἀπὸ τοῦ ὄρους, νὰ ὀνομασθῇ δηλ. Χελυδόριον, ὅπως μὴ ἄνευ ἀνάγκης ἡ αὐτὴ τοπωνυμία χρησιμοποιηταί πρὸς δῆλωσιν δύο διαφόρων τόπων ἐγγὺς κειμένων. Ἄλλως δὲ ὁ προτεινόμενος ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου τύπος τοῦ ὀνόματος ἡ Χελυδόρεα εἶναι πλημμελής, διότι ἡ ὀρθὴ ἐκφορὰ εἶναι κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν τοῦ οὐδετέρου (τὰ Χελυδόρεα).

Ἡράκλειον (Νεμέα).—Ἅγιος Γεώργιος. Σ' 532

Ἄρ. 153 (24 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἄρ. 11 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἁγίου Γεωργίου.

Ὁ δῆμος Νεμέας, τοῦ ὁποίου πρωτεύουσα ἦτο ὁ Ἅγιος Γεώργιος, περιελάμβανε καὶ τὴν πεδιάδα τῆς Νεμέας, ἀλλὰ καὶ μέγα μέρος τῆς ἀρχαίας Φλιασίας χώρας. Ἀκριβῶς δ' ἡ πεδιάς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου εἶναι τὸ Φλιάσιον πεδῖον τῶν ἀρχαίων. Ὄθεν διαμελισθέντος εἰς κοινότητας τοῦ δήμου Νεμέας, ὁ Ἅγιος Γεώργιος οὐδὲν κοινὸν ἔχει πλέον πρὸς τὴν Νεμέαν, ἀνήκων εἰς τὸν Φλιούντα. Νεμέα δὲ πρέπει νὰ ὀνομασθῇ τὸ ἐκ Κουτσομαδιοῦ ἐποικισθὲν νεώτερον χωρίον Ἡράκλειον, ὅπερ ἰδίαν ἀποτελεῖ κοινότητα, κεῖται δ' ἐν τῇ θέσει τοῦ ναοῦ τοῦ Νεμείου Διός. Καὶ ἡ ἀπόφασις ἄρα τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἁγίου Γεωργίου περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος τῆς Νεμέας πρέπει ν' ἀναθεωρηθῇ ὡς ἀστήρικτος, καθὼς καὶ ἡ περὶ τοῦ ἐμβλήματος τῆς σφραγίδος τῆς κοινότητος, ἐχούσης τὸν τύπον τοῦ λεοντοκτόνου Ἡρακλέους, ὅστις μόνον εἰς τὸ Ἡράκλειον προσήκει.

Ὁ μόνος εὐλογοφανὴς λόγος, ὅστις φαίνεται συνηγορῶν ὑπὲρ διατηρήσεως τῆς ὀνομασίας τοῦ καταργηθέντος δήμου εἰς τὸν Ἅγιον Γεώργιον, εἶναι ὁ τῆς ἐμπορικῆς ἀνάγκης. Ἀληθῶς ὁ ἐν τῷ Φλιασίῳ πεδίῳ παραγόμενος οἶνος καὶ ἐξαγόμενος ἐκ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα καὶ ἐκτὸς τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους εἶναι γνωστὸς εἰς τὸ ἐμπόριον ὑπὸ τὸ ὄνομα οἶνος Νεμέας. Καίτοι δ' ἡ ἐκλογή τοῦ ὀνόματος τούτου δὲν ἦτο εὔστοχος, διότι οἶνος Νεμέας ἦτο ἄγνωστος παντελῶς, ἐνῶ τοῖναντίον ὀνομαστὸς ἦτο κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ὁ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ παραγόμενος Φλιάσιος οἶνος, καὶ Φλιάσιος διὰ

τοῦτο ἔπρεπεν ἐπίσης νὰ ὀνομασθῆ, ὡς συνεχίζων τὴν παλαιὰν φήμην, ὁ οἶνος τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἀλλ' ὅμως τὸ ὄνομα οἶνος Νεμέας δύσκολον καὶ ἀσύμφωρον ἴσως εἶναι νὰ μεταβληθῆ. Ἄλλ' ἡ ἀποξένωσις τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τῆς Νεμέας οὐδαμῶς ἔχει ἰναγκαῖον ἐπακολούθημα καὶ τὴν μετονομασίαν τῶν οἴνων αὐτοῦ, ἀφοῦ εἶναι συνηθεστάτη εἰς βιομηχανικὰ καὶ φυσικὰ προϊόντα ἡ διατήρησις ὀνόματος ἀρχῆθεν δοθέντος διὰ τινὰ λόγον εἰς αὐτὰ καὶ εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον, ὅτε ὁ λόγος οὗτος ἔχει ἐκλίπη.

Λιόντι (Λεόντιον).

Ε' 533

Ἄρ. 155 (24 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀρ. 4 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Λιόντι.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Λιόντι δὲν σκοπεῖ εἰς τὴν μετονομασίαν τῆς κοινότητος, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς ἀκριβοῦς ἐκφορᾶς τοῦ ὀνόματος αὐτῆς. Δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένον ἔνεκα τίνος αἰτίας ἐδόθη τὸ ὄνομα τοῦτο εἰς τὴν κοινότητα, ἀλλὰ κατάδηλον εἶναι ὅτι ὁ πλήρης καὶ ἀδιάφθορος τύπος αὐτοῦ εἶναι Λεόντιον. Ἡ πεδιάς, ἔφ' ἧς κεῖται τὸ Λεόντιον, εἶναι πιθανώτατα ἡ πεδιάς τῶν Ὀρνεῶν, ἀλλ' οὐδεμία ἀνάγκη νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας πόλεως Ὀρνεῶν, διότι τὸ σημερινὸν ὄνομα εἶναι ἑλληνικώτατον καὶ ἴσως ἀρχαῖον ἐπίσης.

Μποζικᾶ.—Βοϊβοντᾶ (Τιτάνη).

Ε' 534

Ἄρ. 152 (24 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀρ. 4 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μποζικᾶ.

Τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας Τιτάνης κατέχει τὸ Α. τοῦ Μποζικᾶ καὶ εἰς μικρὰν ἀπὸ τούτου ἀπόστασιν κείμενον χωρίον Βοϊβοντᾶ. Ὅθεν ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μποζικᾶ περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος τῆς Τιτάνης (ἢ τοῦ δημοτικοῦ Τιτανίων) δὲν νομίζομεν πρέπον νὰ ἐγκριθῆ, ἀφοῦ τὸ ὄνομα τοῦτο ἐνδεδειγμένον εἶναι νὰ λάβῃ ὁ βαρβαρόνυμος συνοικισμὸς Βοϊβοντᾶ, προσηρητημένος εἰς ἑτέραν κοινότητα.

Ζάχολη (Εὐρωστίνη).

Ε' 534

Ἄρ. 147 (23 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου Γνωμοδοτήσεως ἐπιτετ. Τοπωνυμιῶν

γείου τῆς ὁ Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀρ. 6 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ζαχόλης.

Ἡ Ζάχολη, τὸ περιληπτικὸν ὄνομα πέντε συνοικισμῶν, ἐν οἷς καὶ ἡ ἔδρα τῆς κοινότητος τὰ Κουινιάνα, ὀρθὸν εἶναι νὰ μετονομασθῇ ὡς σλαβῶνυμος, κατάλληλον δὲ νομίζομεν τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου ὀνόματος, ἣν ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον μετονομάσαν αὐτὴν Εὐρωστίνην, «ἐπειδὴ, ὡς λέγει, εὐρίσκεται εἰς τὰς ὑπωρείας τοῦ ὄρους Εὐρωστίνης, ἣς τὸ ὄνομα ἔφερεν ἄλλοτε ὁ δῆμος». Καὶ τὸ μὲν ὄνομα τοῦ δήμου Εὐρωστίνης, εἰς ὃν περιλαμβάνετο ἡ Ζάχολη, δὲν εἶναι ἀρχαῖον (τὸ ἀρχαῖον τοῦ ὄρους ὄνομα εἶναι ἄγνωστον), ἀλλ' ἐπλάσθη ὑπὸ λογίων, μετασκευασάντων οὕτω τὴν δημώδη ὀνομασίαν Βροστίνα ἢ Βρεστίνα. Ἡ τοπωνυμία αὕτη, ἀπάντῳσα καὶ ἐν Λακεδαίμονι ὑπὸ τὸν τύπον Βρέστενα (ἴσως δὲ καὶ ἐν Βοιωτίᾳ ὡς Βρεστεμίται), κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, εἶναι ξενική. Ἄλλ' εἶναι εὐφωνος καὶ ἔχει καθιερωθῆ ὑπὸ τῆς χρήσεως.

Ἄνω Δημινιά (Διμήνιον).

Ε' 535

Ἄρ. 148 (24 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ἵπουργείου τῆς 6 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀρ. 3 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Πλημμελῶς φέρεται ἀναγεγραμμένον ἐν τῷ ἐπισήμῳ πίνακι τῶν κοινοτήτων τοῦ κράτους τὸ ὄνομα κοινότητος τοῦ τέως δήμου Σικνωνίων Ἄνω Δημινιά ἢ Ἄνω Δημιανά. Οὐδὲν χωρίον ὀνομάζεται οὕτω· τὸ ἀληθὲς ὄνομα τῆς κοινότητος εἶναι Διμηνιό, διαιρεῖται δ' εἰς δύο τμήματα, ὧν ἑκάτερον ἴδιον ἔχει ὄνομα κατὰ λόγον τῆς θέσεως αὐτοῦ, τὸ μὲν Ἄνω Διμηνιὸ καλούμενον, τὸ δὲ Κάτω Διμηνιόν. Ὁρθότατα δὲ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἀπεφάσισεν, ὅχι νὰ μετονομάσῃ τὴν κοινότητα, ἀλλὰ ν' ἀποδώσῃ εἰς αὐτὴν τὸ ἀληθὲς ὄνομά της Διμήνιον. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἔχει λάβῃ ἡ κοινότης ἐξ εἰδους τινὸς σίτου ἢ κριθῆς, ὠριμάζοντος ἐντὸς δύο μηνῶν, τοῦ ὁποίου ἴσως ἡ καλλιέργια διὰ κλιματικῶς λόγους ἠὺδοκίμει ἐν τῷ χωρίῳ κατὰ τὴν σύστασιν αὐτοῦ. Τὸ εἶδος τοῦτο ἐκάλουν οἱ ἀρχαῖοι *σιτανίαν* ἢ *σιτάνιον*, καὶ κατὰ λόγον τῆς ὠριμάσεως αὐτοῦ *δίμηνον* ἢ *τριμηνον*.

Νεξαίικα (Κατακάλιον).

Ε' 535

Ἄρ. 156 (24 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 24459 ἐγγράφου τοῦ ἵπουργ-

γείου τῆς 6 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Νεζαϊκῶν.

Ἐκ τῶν δύο ὀνομάτων τῆς εἰς τὸν τέως δῆμον Σολυγείας ὑπαγομένης πρότερον κοινότητος Νεζαϊκὰ ἢ Κατακάλι τὸ δεύτερον εἶναι τὸ παλαιότερον ἀκραιφνῶς βυζαντινόν, διότι προδήλως εἶναι τὸ ὄνομα τῆς ἐπιφανοῦς βυζαντινῆς οἰκογενείας Κατακαλών, ἐμφαίνον ὅτι ἐν ἀρχῇ ἦτο πρόνοια ἢ ἰδιοκτησία ἐνὸς ἢ πλειόνων μελῶν τῆς οἰκογενείας ταύτης· τὸ δ' ἕτερον εἶναι νεώτερον, δοθὲν ἴσως εἰς τὴν κοινότητα, ὅτε ἐξέλιπεν ὁ οἶκος Κατακαλών, κατοικήσθη δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ Νεζαϊκῶν, ἧτοι μελῶν οἰκογενείας ἐχούσης τὸ ὄνομα Νέζη. Ὅθεν ἐπιδοκιμάζομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Νεζαϊκῶν, ὅπως δοθῇ εἰς τὴν κοινότητα τὸ ὄνομα Κατακαλίον· διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης περιορίζεται ἡ χρῆσις εἰς τὸ ἕτερον τῶν δύο ὀνομάτων, τὸ παλαιότερον, μετὰ τῆς ἐπὶ τὸ ὁμαλότερον μεταβολῆς τοῦ τύπου αὐτοῦ, ἣν καθιέρωσεν ἡ συνήθεια, ἀντὶ τοῦ ἀήθους Κατακαλών.

Λουτρακίον.

Ε' 536

Ἄρ. 150 (24 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀρ. 1 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Λουτρακίου.

Εἶναι τοσοῦτο σαφῆς ἡ διάταξις τοῦ νόμου περὶ ὀνομασίας ἐκάστης κοινότητος, ἣτις πρέπει νὰ εἶναι ἡ αὐτὴ καὶ ἡ τῆς ἑδρας τῆς κοινότητος, ὥστε νὰ κινή εἰς ἀπορίαν ἢ ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Λουτρακίου περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος. Μετονομασία δὲν δύναται βεβαίως νὰ κληθῇ ἢ σύζευξις τῶν ὀνομάτων δύο συνοικισμῶν Λουτρακίου καὶ Περαιχώρας, ἀπεχόντων ἀλλήλων δίωρον περίπου, οἵτινες θὰ ἐξακολουθήσωσι διατηροῦντες τὸ ἴδιον ἐκάτερος ὄνομα, ὅπως ἴσως καὶ ἂν ὀνομασθῇ ἡ κοινότης. Ὅθεν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον διὰ τῆς ἀσυμφώνου πρὸς τὸν νόμον ἀποφάσεως αὐτοῦ δὲν ἀποβλέπει εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ἀντικαταστασεως ἢ διορθώσεως τοῦ ὀνόματος τῆς ἑδρας τῆς κοινότητος καὶ ἐπομένως καὶ αὐτῆς τῆς κοινότητος, ἀλλὰ κατέληξεν εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην ὁρμώμενον ἴσως ἐξ ἄλλης τινὸς σκέψεως, ἣν δὲν ἔχει τὴν ἀρμοδιότητα νὰ ἐξετάσῃ ἢ ἐπιτροπεύῃ.

Κατσουλιάνικα Κυθνηρίων (Λιβάδιον).

Ε' 536

Ἄρ. 151 (24 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 24439 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου

γείου τῆς 6 Ἰουνίου. — Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀρ. 3 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κατσουνιανίκων.

Δύο συνοικισμοὶ ἐν Κυθηροῖς φέρουσι τὸ αὐτὸ ὄνομα Κατσουνιανικά, ὧν ὁ μὲν ἀνήκεν εἰς τὸν τέως δήμον Κυθηρίων, ὁ δὲ εἰς τὸν Ποταμιῶν· διακρίνονται δ' ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων δι' ἰδίου ἑκάτερος προσδιορισμοῦ, καλούμενος Κατσουνιανικά Διβαδίου καὶ Κατσουνιανικά Ποταμοῦ. Εἰς τὴν διάκρισιν ταύτην σκοπεῖ καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κατσουνιανίκων (Κυθηρίων), ὅπως ὀνομασθῆ ἡ κοινότης Διβάδιον· ὁρθῶς δ' ἐσκέφθη τὸ συμβούλιον νὰ μὴ διατηρήσῃ τὸ διπλοῦν ὄνομα, ἀλλὰ νὰ περιορισθῆ εἰς τὸ δεύτερον μόνον, ἀφοῦ τοῦτο δὲν ἔχει ἄλλος ἑλληνικὸς συνοικισμὸς, ἀν καὶ εἶναι κοινότατον ὡς τοπωνυμικὸν κτηματικῶν θέσεων.

Κατσουνιανικὰ Διβαδίου (Διβάδιον)

Σ'.

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ.

Μπεςίρι. — Μπολέτα (Παλλάντιον).

Σ' 273

Ἄρ. 64 (14 Φεβρ. 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1914.—Ἐπιστρέφεται ἡ ἐπ' ἄρ. 3 πρᾶξις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μπεςιρίου.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μπεςιρίου περὶ μετονομασίας τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος προσοικροῦει εἰς τοῦτο, ὅτι τὸ ὄνομα τῆς ἀρκαδικῆς πόλεως Παλλαντίου, ὅπερ ἐξελέχθη πρὸς ἀντικατάστασιν, προσήκει μᾶλλον εἰς τὸ χωρίον Μπολέτα τῆς αὐτῆς κοινότητος. Διότι τοῦτο κεῖται ἐγγύτατα εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας πόλεως, εὐρισκόμενον δ' ἐπὶ στάσεως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Τριπόλεως Καλαμάτας εἶναι ὀρθὸν καὶ ἀναγκαῖον ν' ἀντικαταστήσῃ διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Παλλαντίου τὸ σημερινὸν ξενόφωνον ὄνομα αὐτοῦ. Οὐδὲν ἦττον καὶ τὸ χωρίον Μπεςίρι δὲν πρέπει νὰ διατηρήσῃ τὸ ὄνομα τοῦτο, τουρκικὸν ὄν, ἀλλὰ πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ τὸ συμβούλιον δύναται νὰ ἐκλέξῃ εὐφώνον τινα ἑλληνικὴν τοπωνυμίαν ἐκ τῶν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ χωρίου θέσεων.

Μπεςίρι.

Σ' 538

Ἄρ. 158 (29 Ἰουλίου 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 26490 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 17 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ἐπ' ἄρ. 6631 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀρκαδίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ.

Διὰ τοῦ ὑπ' ἄρ. 64 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1915 ἡμετέρου ἐγγράφου εἴχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἐκθέσωμεν εἰς τὸ Σ. Ὑπουργεῖον τοὺς λόγους, ὧν ἕνεκα δὲν ἔπρεπε νὰ ἐγκριθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μπεςιρίου περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος Παλλαντίου. Ὑπεδεικνύομεν δὲ ὅτι τὸ ὄνομα τοῦτο, προσήκον μᾶλλον εἰς τὸ χωρίον τῆς αὐτῆς κοινότητος Μπολέτα, ὅπερ εὐρίσκεται ἐπὶ στάσεως τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Τριπόλεως Καλαμάτας, ἦτο ὀρθὸν καὶ ἀναγκαῖον ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ ξενόφωνον ὄνομα τοῦ ἐν λόγῳ χωρίου. Ἀλλὰ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον διὰ τῆς ὑπ' ἄρ. 22 πρᾶξεως αὐτοῦ τῆς 20 Μαΐου ἐ. ἔ. ἀπεφάσισε νὰ παρακαλέσῃ τὸ ὑπουργεῖον νὰ

μεταρρυθμίση τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου κρῖνον οὐχὶ λελογισμένην οὐδὲ νόμιμον τὴν ἀκύρωσιν. Τὴν ἀπόφασιν δὲ ταύτην ἐστήριξεν εἰς παρερμηγείαν τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ ΔΝΗ' νόμου περὶ κοινοτήτων ὑπολαβὸν ὅτι αἱ κοινότητες δύνανται νὰ ἔχωσιν ὄνομα διάφορον τοῦ τῆς ἔδρας αὐτῶν, ὡς οἱ πλεῖστοι δήμοι εἶχον ἴδιον ὄνομα, ἄλλο παρὰ τὸ τῆς πρωτευούσης. Ὅθεν ἡ νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μπεσιρίου εἶναι ἀβάσιμος, οἱ δ' ἐπαγόμενοι πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς λόγοι δυσκόλως δύνανται νὰ θεωρηθῶσι σοβαρώτατοι, ὡς αὐτὸ τὸ συμβούλιον τοὺς χαρακτηρίζει.

Κακούρη.

Ε' 275

Ἄρ. 60 (10 Ἰανουαρίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρ. 1914.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 4 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κακουρίου.

Ὡς ἐκ τῆς πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κακουρίου περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος συνάγεται, οἱ κ. κ. σύμβουλοι ἔχουσι τὴν γνώμην ὅτι πρόσφορον πρὸς ἀντικατάστασιν σημερινοῦ ἐκφυλλοφορητέου ὀνόματος δύνανται νὰ εἶναι οἰονδήποτε ἄλλο, φθάνει μόνον νὰ εἶναι ἱστορικόν. Ἀλλὰ τοιαύτη ἐκλογή ὀνόματος δὲν εἶναι δεδικαιολογημένη, προσαπαιτεῖται δὲ ὁ μετονομαστέος συνοικισμὸς νὰ ἔφερεν ἄλλοτε τὸ ἀρχαῖον ἐκεῖνο ὄνομα ἢ τοῦλάχιστον νὰ κεῖται ἐγγύτατα τοῦ τόπου, ὅπου τὸ πάλαι ὑπῆρχε πόλις ἢ κώμη οὕτως ὀνομαζομένη. Τῆς ἀρχαίας Μαντινείας δ' ὅμως ἡ θέσις εἶναι ἀσφαλέστατα ἐξηκριβωμένη, καὶ ἡ ἀπόστασις ἀπὸ ταύτης τοῦ Κακουρίου εἶναι μεγάλη. Προκειμένου δὲ περὶ πόλεως οὕτω ἐπιφανοῦς, νομίζομεν ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ὄχι μόνον τὸ Κακούριον, ἀλλ' οὐδὲ τὸ ἐγγύτερον τῶν ἑρειπίων κείμενον χωρίον Κάψια νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα αὐτῆς, διότι διὰ τῆς μετονομασίας θὰ παρείχετο στρεβλὴ περὶ τῆς θέσεως αὐτῆς διδασκαλία.

Πιαλί (Τεγέα).—Ἀχούρια (Νίκλι).

Δ' 584

Ἄρ. 4 (2 Μαΐου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 15524 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν τῆς 28 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἀρκαδίας καὶ τὰ συνημμένα αὐτῇ.

Τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου Πιαλί, τῆς πρωτευούσης τοῦ ἄλλοτε δήμου Τεγέας, βεβαίως δὲν εἶναι εἰλημμένον ἐκ τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης, διότι

ἡ προταθεῖσα ὑπὸ τοῦ Hiller von Gärtringen ἑτυμολογία, πρὸς ἣν ἀποκλίνει καὶ ὁ ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων Γ. Π. Οἰκονόμου (ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 102 ἐγγράφῳ αὐτοῦ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1911), ἀπὸ τοῦ Ἑπ' Ἀλέας, ὀνομασίας τμήματος τῆς ἀρχαίας Τεγέας, δὲν φαίνεται πιθανή. Ἄλλ' εἶναι τουρκικόν, τὸ ὄνομα τοῦ ποτὲ κυρίου τοῦ χωρίου, ὅστις, ἂν δὲν εἶναι ὁ γνωστός ἐκ τῆς ἱστορίας Πιαλῆ, πάντως εἶναι ἕτερός τις Τοῦρκος. Ὅθεν ἡ ἀξίωσις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ἀποφασίσαντος διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 8 πράξεως αὐτοῦ τῆς 12 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. νὰ μετονομασθῆ, εἶναι εὐλογος, ἐπίσης δ' εὐλογος ἡ ἀπόφασις, ὅπως ἀναλάβῃ τὸ χωρίον Πιαλι τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας Τεγέας. Τὸ Πιαλι κεῖται εἰς τὸ νότιον ἄκρον τῆς περιοχῆς τῆς ἀρχαίας πόλεως, ἧς τὸ ὄνομα ἐπίσης θὰ ἤρμοζε καὶ εἰς τὰ ἐν τῇ περιοχῇ αὐτῆς κείμενα χωρία Ἰμπραῆμ ἐφένδη, Ὁμὲρ τσαούση καὶ Ἀγούρια, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπὶ τινα χρόνον τὸ Πιαλι ἦτο πρωτεύουσα τοῦ καταργηθέντος δήμου Τεγέας, νομίζομεν προτιμότερον τοῦτο νὰ ὀνομασθῆ Τεγέα.

Τὸ δὲ χωρίον Ἰμπραῆμ ἐφένδη τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Τεγεατῶν εἶχε προτείνει πρὸ τίνος χρόνου νὰ μετονομασθῆ Ἀλέα, ἀλλ' ὡς ὀρθῶς παρετήρησεν ἐν τῷ μνημονευθέντι ἐγγράφῳ του ὁ ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων Γ. Π. Οἰκονόμου, ἡ ἀρχαία ἀρκαδικὴ πόλις Ἀλέα ἔκειτο ἐν τόπῳ πόρρω ἀπέχοντι τῆς Τεγέας· ἀποδοκιμάζων δ' οὗτος τὴν πρότασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐγνωμάτευσεν, ὅπως τὸ χωρίον μετονομασθῆ Ἀταλάντη. Τοῦτου τὴν γνώμην ἀπεδέχθη καὶ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ἀποφασίσαν, ὡς ἐκ τῆς ὑπ' ἀρ. 7 πράξεως αὐτοῦ τῆς 12 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. φαίνεται, περὶ τῆς μετονομασίας ταύτης. Ἀλλὰ τὸ ὄνομα Ἀταλάντη οὐδὲν ἄλλο κοινὸν ἔχει πρὸς τὴν Τεγέαν εἰ μὴ ὅτι ἡ Ἀρκαδικὴ νύμφη Ἀταλάντη κατὰ τινὰς ἐμυθεύετο Τεγεαῖτις καὶ κατὰ τὸν μῦθον μετέσχε τῆς θήρας τοῦ Καλυδωνίου σὺός, ἧς παράστασιν εἶχον τὰ ἐναέτια τοῦ ναοῦ τῆς Ἀλέας Ἀθηνᾶς. Τοῦτο δὲ νομίζομεν ὅτι δὲν εἶναι ἐπαρκῆς λόγος πρὸς στήριξιν μετονομασίας, ἐνεχούσης τὸ μέγα ἄτοπον τῆς ὁμωνυμίας πρὸς τὴν γνωστοτάτην κωμόπολιν Ἀταλάντην, ἧς ἔνεκα θὰ ἦτο ἀναγκαῖον νὰ προστίθεται πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως καὶ προσδιορισμός τις, οἷον Ἀταλάντη ἢ Ἀρκαδική.

Ἐν τῶν βαρβαρωνύμων χωρίων τῆς Τεγέας προσῆκον νομίζομεν νὰ ἀναλάβῃ τὸ ὄνομα τῆς ὀνομαστῆς πόλεως Νίκλι, τῆς καταλαβούσης κατὰ τοὺς μέσους χρόνους τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας Τεγέας. Τοῦτο τὸ ὄνομα τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τοῦ δήμου Τεγεατῶν εἶχε προτείνει νὰ δοθῆ εἰς τὸ χωρίον Ὁμὲρ τσαούση. Ἀλλὰ νομίζομεν προτιμότερον νὰ

λάβη τὸ ὄνομα τὸ μεγαλύτερον χωρίον Ἀχούρια, τοῦ ὁποίου τὸ σημερινὸν κακόφωνόν ὄνομα δὲν εἶναι ἴσως πρέπον νὰ διατηρηθῆ.

Περὶ δὲ τῆς προσηκούσης μετονομασίας τοῦ Ἱμπραήμ ἐφένδη, καθὼς καὶ τῶν ἐτέρων δύο τουρκοφώνων ὀνομάτων τῶν χωρίων Μεϊμέτ ἀγὰ καὶ Ὅμερ τσαούση, ὀνομάτων δηλούντων ἀσήμους Τούρκους, ἐπὶ τινα χρόνον κατὰ τὴν τουρκοκρατίαν διατελέσαντας κυρίους τῶν χωρίων, τὰ ὅποια πάντως πρέπει ν' ἀντικατασταθῶσιν, ὅπως ἀποφασίσῃ ἡ Ἐπιτροπεία, ἀνάγκη νὰ γινώσκῃ τὰς τοπωνυμίας τῶν ἐν τῇ περιοχῇ ἐκάστου τῶν χωρίων τούτων θέσεων. Παρακαλοῦμεν δὲ τὸ Σ. ὑπουργεῖον νὰ μεριμνήσῃ περὶ συναγωγῆς τῶν τοπωνυμίων τούτων διὰ τῶν οἰκείων δημοδιδασκάλων ἢ τοῦ σχολάρχου τοῦ ἐν Πιαλί ἑλληνικοῦ σχολείου ἢ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου. Κατέχουσα δὲ καὶ τὰ στοιχεῖα ταῦτα ἡ ἐπιτροπεία θὰ δυνηθῆ νὰ ἐκφέρῃ γνώμην περὶ ἐκλογῆς ἄλλων γνωρίμων ὀνομάτων, τὰ ὅποια θὰ εἶναι ἐλπίς ν' ἀντικαταστήσῃσι μόνιμος τὰ ἐκφυλλοφορητέα βάρβαρα ὀνόματα.

Μερτσαούση (Μουχλί).

Δ/ 586

Ἄρ. 8 (18 Ἰουνίου 1914).

Ἐν συναφείᾳ πρὸς τὸ ὑπ' ἀρ. 4 ἡμέτερον ἔγγραφον τῆς 2 Μαΐου ἐ. ἔ. ἔχομεν τὴν τιμὴν ν' ἀναφέρωμεν εἰς τὸ Σ. ὑπουργεῖον, ὅτι ἐν τῶν τουρκωνύμων τοῦ τέως δήμου Τεγεατῶν χωρίων, τὸ **Μερτσαούση**, οὕτως ὀνομασθὲν ἀπὸ τινος ἀξιοματικοῦ (**τσαούση**) καλουμένου Ὅμερ, ἔχοντος τὸ χωρίον τσιφλίκι ἐπὶ τῆς τουρκοκρατίας, ὅτι τὸ χωρίον τοῦτο προσήκει ν' ἀναλάβῃ τὸ ὄνομα τοῦ Μουχλίου. Ἡ ἐπιτροπεία ἀσπάζεται τὴν περὶ τούτου γνώμην τοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων Κ. Ι. Ρωμαίου, ἀνακοινώσαντος εἰς αὐτὴν ὅτι **Μουχλί** ὀνομάζεται σήμερον ἀμπελόφυτος θέσις, ἀπέχουσα ἐν χιλιόμετρον περίπου ΝΑ τοῦ Μερτσαούση. Ἡ μεσαιωνικὴ ὄχυρὰ πόλις Μουχλίν, ἡ χαρακτηριζομένη ὑπὸ τοῦ Λαονίκου Χαλκοκονδύλη (σ. 447 Bonn) ὡς πόλις Τεγέας, ἔκειτο μὲν πολὺ ἀπωτέρω εἰς ἀπόστασιν τριῶν περίπου ὥρῶν ἀπὸ τῆς Τεγέας, ἐπὶ τῆς κλιτύος παρωρείας τοῦ Παρθενίου, δεξιόθεν τῆς ἀπὸ Τριπόλεως εἰς Ἀγλαδόκαμπον σιδηρᾶς ὁδοῦ. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς πόλεως ὑπὸ τοῦ Μωάμεθ τοῦ πορθητοῦ (τῷ 1458) οἱ πολειφθέντες κάτοικοι μετόκησαν εἰς Τεγέαν καὶ μετέφερον τὸ ὄνομα τῆς πατρίδος τῶν εἰς τὴν νέαν αὐτῶν ἑδραν. Ἐκτοτε δὲ τὰ εἰρηπια τοῦ καθαντὸ Μουχλίου ὀνομάζονται μέχρι τῆς σήμερον **Παλαιομουχλί** πρὸς

διάκρισιν. Τὴν μνήμην τοῦ ἱστορικοῦ τούτου γεγονότος τῆς μετοικεσίας τῶν Μονχλιωτῶν διετήρησεν ἢ τῶν παρὰ τὸ Μερτσαούση ἀμπελώων τοπωνυμία, ἣτις τούτου ἔνεκα καλὸν εἶναι νὰ ἐπεκταθῇ εἰς τὸ χωρίον ἀντικαθιστῶσα τὸ βάρβαρον ὄνομα αὐτοῦ διὰ τοῦ ὀνόματος ἱστορικῆς βυζαντινῆς πόλεως.

Ἄξιον σημειώσεως εἶναι ὅτι εἰς ἓνα τῶν κωδίκων τοῦ Γεωργίου Φραντζῆ τὸ Μονχλίον ἢ, ὡς ἄλλοι κώδικες τοῦ βυζαντινοῦ χρονογράφου γράρουσι, τὸ Μοχλίον φέρεται ὑπὸ τὸν τύπον Ἐμύκλιον. Ἀλλὰ νομίζομεν, ὅτι ὁ τύπος οὗτος δὲν εἶναι γνήσιος, μᾶλλον δὲ λόγιον πλάσμα τοῦ βιβλιογράφου, συμφύραντος τὸ κοινὸν ὄνομα πρὸς τὴν ἀρχαίαν λακωνικὴν πόλιν Ἐμύκλας.

Ἐχούρια (Νίκλιον).

Ἄρ. 259 (18 Νοεμβρίου 1918).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 26253 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 18 Σεπτεμβρίου, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Τὴν ἀνάγκην τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν βαρβάρων ὀνομάτων, τῶν ἀποτελούντων τὸν καταργηθέντα δῆμον Τεγεατῶν χωρίων, συναισθανόμενοι οἱ κάτοικοι αὐτῶν ἐξέφρασαν ἐπανειλημμένως καὶ πρὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ περὶ κοινοτήτων νόμου τὴν ἐπιθυμίαν περὶ μετονομασίας αὐτῶν. Μετὰ δὲ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἡ ἡμετέρα Ἐπιτροπεία ὑπέβαλε περὶ τούτων γνώμας διὰ τῶν ὑπ' ἀρ. 4, 8 καὶ 163 ἐγγράφων αὐτῆς τῆς 2 Μαΐου, 18 Ἰουνίου καὶ 30 Ἰουλίου 1915. Εἰς τὸ πρῶτον τούτων τροποποιούσα παλαιὰν πρότασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ δήμου Τεγεατῶν, ὅπως εἰς τὸ χωρίον Μερτσαούση δοθῇ τὸ ὄνομα τῆς ὀνομαστῆς κατὰ τοὺς μέσους χρόνους πόλεως Νίκλι, ἐξήνεγκε τὴν γνώμην, ὅπως οὕτω μετονομασθῇ ἢ κοινότης Ἐχουρίων, τῆς ὁποίας τὸ σημερινὸν κακόφωνον ὄνομα ἐφρόνει ὅτι δὲν ἦτο πρέπον νὰ διατηρηθῇ.

Τὸ Νίκλι, πόλις ἐπισημοτάτη τῆς Πελοποννήσου, πολλὰκις μνημονευομένη εἰς τὰ χρονικά τοῦ Μορέως, ἔκειτο εἰς τὴν Τεγεατικὴν πεδιάδα εἰς τὴν θέσιν περὶ τοῦ τῆς ἀρχαίας Τεγέας. Ὅθεν προσήκει νὰ μεριμνήσωμεν, ὅπως μὴ ἐξαφανισθῇ, λίαν δὲ καταλλήλως θὰ ἀντικαθίστα τὸ ὄνομα τῶν Ἐχουρίων ὄνομα, διαιωνίζον τὴν ἀνάμνησιν ὅτι οἱ Τοῦρκοι μέρηδες τῆς Τριπολιτσᾶς εἶχον ἐκεῖ τοὺς στάβλους των. Ἀλλὰ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ἐχουρίων προτείνει ἢ κοινότης νὰ μετονομασθῇ Νέα Τεγέα. Τὸ ὄνομα τοῦτο φαίνεται ἡμῖν λίαν ἀπρόσφορον. Ὅ

προσδιορισμὸς τοῦ νέου προστίθεται εἰς τοπωνυμίας πρὸς δήλωσιν ὅτι αὐταί εἶναι ἐποικήσεις, ὅτι οἱ νῦν κατοικοῦντες τοὺς οὕτω καλουμένους τόπους ἤλθον ἐξ ἄλλης πατρίδος, ἧς διατηροῦσι τὸ ὄνομα (οἶον Νέα Ψαρά, Νέα Μιτζέλλα, Νέα Πέλλα, Νέα Ἐπίδαυρος, Νέα Ἀγχίαλος, Νέα Καμάρινα κτλ.) Ἐπὶ τὰ Ἀχούρια κεῖνται ἐν αὐτῇ τῇ περιοχῇ τῆς ἀρχαίας Τεγέας καὶ ἐπίσης ὀρθῶς καὶ δικαίως ἠδύναντο νὰ ὀνομασθῶσι Τεγέα, ὡς καὶ τὸ ἐν τῇ αὐτῇ περιοχῇ κείμενον Πιαλί. Ἄλλ' ἀφοῦ ἤδη πλέον τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας πόλεως ἔλαβε τὸ Πιαλί, εἰς τὰ Ἀχούρια προσήκει ν' ἀποδοθῇ τὸ ὄνομα τῆς μεσαιωνικῆς πόλεως Νικλίου.

Ἱμπραῆμ ἐφένδη (Ἐπισκοπή, Ἀρχάδιον).

Σ' 532

Ἄρ. 163 (30 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ἑπ' ἄρ. 30320 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 Ἰουλίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ἑπ' ἄρ. 15 πράξεως τῆς κοινότητος Τεγέας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ.

Ἐκ ζήλου, ὅπως ἀπαλλάξῃ τοῦ βαρβάρου ὀνόματος αὐτοῦ τὸν εἰς τὴν κοινότητα Τεγέας προσηρητημένον συνοικισμὸν Ἱμπραῆμ ἐφένδη, καὶ πρὸ τῆς συστάσεως τῶν κοινοτήτων ἀπὸ ὀκταετίας περίπου τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Τεγεατῶν ἐζήτησεν ἐπανειλημμένως τὴν μετονομασίαν αὐτοῦ καὶ εὐθὺς μετὰ τὴν σύστασιν τῶν κοινοτήτων τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Τεγέας προέτεινε νὰ μετονομασθῇ Ἀταλάντη. Μὴ κριθέντος δὲ προσφόρου τοῦ ὀνόματος διὰ τοὺς λόγους, οὓς ἐξεθέσαμεν ἐν τῷ ἑπ' ἄρ. 4 ἡμετέρῳ ἐγγράφῳ τῆς 2 Μαΐου 1914, τελευταῖον διὰ πράξεως αὐτοῦ τῆς 21 παρελθόντος μηνὸς προτείνει ἕτερα δύο ὀνόματα « Ἀρτεμίσιον ἐκ τοῦ ἐκεῖσε κειμένου ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος ἢ Ἀρχάδιον ἐκ τοῦ βασιλέως Ἀρχάδος ». Τὸ ἐφ' ἡμῖν θὰ ἐνομιζομεν προτιμότερον τὸ ὄνομα Ἐπισκοπή ἐκ τῆς ἐγγύτατα τοῦ χωρίου κειμένης παλαιᾶς ὀνομαστῆς ἐκκλησίας. Ἄλλ' ἂν πρόκειται νὰ ἐκλέξωμεν μετὰ τῶν προτεινομένων ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου ὀνομάτων, καταλληλότερον θεωροῦμεν τὸ Ἀρχάδιον, διότι τὸ Ἀρτεμίσιον δὲν εἶναι εἰλημμένον ἐξ ἀρχαίου ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος, κειμένου ἐν τῷ τόπῳ, ὡς ἰσχυρίζεται τὸ συμβούλιον, ὅτε ἡ ἐκλογή τοῦ ὀνόματος θὰ ἦτο εὔστοχος, ἀλλ' ἐξ ἱεροῦ εὐρισκομένου, ὡς ἔδειξαν αἱ ὑπὸ τοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Κ. Α. Ῥωμαίου γερόμενοι ἀνασκαφαί, τρεῖς ὥρας νοτίως τῆς Τεγέας ὑπὲρ τὰ Δολιανά.

Πιάννα.

Δ' 588

Ἄρ. 17 (24 Ἰουλίου 1914).

Πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν τῆς διατηρήσεως τοῦ ὀνόματος τοῦ ἄρχου τοῦδε δήμου *Φαλάνθου* καὶ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον *Πιάννας* ἀπεφάσισε τὴν μετονομασίαν τῆς κοινότητος ἀποδίδον εἰς αὐτὴν τὸ ἐκλιπὸν ὄνομα τοῦ δήμου· ἀλλ' εἶχε τὸ συμβούλιον καὶ ἄλλον λόγον ἰσχυρότερον, ὅτι τὸ ὄνομα τῆς Φαλάνθου διατηροῦσιν ἀκόμη τὸ εἰρηνοδικεῖον καὶ ὁ ἀστυνομικὸς σταθμὸς. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἐδόθη εἰς τὸν δῆμον ἀπὸ τῆς ἀρκαδικῆς πόλεως Φαλάνθου, ἣτις ἔκπαλαι εἶχε καταστραφῆ, ἀφοῦ κατὰ τὴν δευτέραν πεντηκονταετηρίδα τοῦ Β' αἰῶνος μ. Χ. ὁ Πανσανίας μόνον τὰ ἐρεῖπια αὐτῆς εἶδεν. Ἄλλ' ἡ πόλις αὕτη δὲν ἔκειτο, ὅπου ἡ σημερινὴ Πιάννα, ἣτις τοῦναντίον κατέχει τὴν θέσιν ἄλλης ἀρκαδικῆς πόλεως, τῆς Διπαίας, παρὰ τὴν ὁποίαν οἱ Σπαρτιῶται ἐνίκησαν τοὺς Ἀρκάδας τῷ 469 π. Χ. Πλὴν δὲ τῶν λειψάνων τῆς ἀρχαίας Διπαίας ἡ Πιάννα ἔχει καὶ μεσαιωνικὸν φρούριον, μαρτυροῦν τὴν ἱστορικὴν σημασίαν αὐτῆς καὶ κατὰ τοὺς μέσους χρόνους. Ἄν δ' ἔφερε καὶ κατὰ τὸν μεσαίωνα τὸ σημερινὸν ὄνομα, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐξακριβώσωμεν, πάντως δ' ὅμως τὸ ὄνομα τοῦτο εἶναι ἱστορικόν, ἀφ' ἧς προπάντων συνεδέθη μετὰ τῆς ἱστορίας τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως· διότι κατὰ τὰς κρίσιμους ὥρας τῶν ἀρχῶν τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως εἰς τὴν Πιάνναν ἐστρατοπέδευεν ὁ Κολοκοτρώνης καὶ ἐκεῖθεν ἐστράτευσεν εἰς τὸ Βαλτέτσι, ὅπου κατήγαγε τὴν πρώτην περιφανῆ νίκην κατὰ τῶν Τούρκων. Ὅθεν νομίζομεν ὅτι ἡ Πιάννα καλὸν εἶναι νὰ διατηρήσῃ τὸ σημερινὸν ὄνομα, πάντως δὲ νὰ μὴ μεταβάλῃ αὐτὸ εἰς Φάλανθον, ἀλλὰ τοῦναντίον καὶ ὁ ἀστυνομικὸς σταθμὸς νὰ ὀνομασθῆ Πιάννας καὶ τὸ εἰρηνοδικεῖον, ἂν μὴ Πιάννας, ἀφοῦ ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια, τὰ εἰρηνοδικεῖα νὰ λαμβάνωσιν ὀνόματα ἀρχαίων πόλεων, νὰ ὀνομασθῆ Διπαίας.

Σηλύμνα. Ζαράκοβα.

Ε' 274

Ἄρ. 63 (14 Φεβρουαρίου 1915). — Ἐπι τοῦ ἐπ' ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914. — Ἐπιστρέφονται αἱ πράξεις 3 τῆς κοινότητος Ζαράκοβης καὶ 5 τῆς κοινότητος Σηλύμνης.

Δύο κοινοτικά συμβούλια, τὸ τῆς Σηλύμνης καὶ τὸ τῆς Ζαράκοβης, ἔκριναν ἀναγκαίαν τὴν μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος τῶν οἰκείων κοινοτή-

των, ἐξέλεξαν δὲ ἀμφότερα τὸ αὐτὸ ὄνομα, τὸ τοῦ παρακειμένου βουνοῦ τῶν Τρικώρφων. Τὰ ὑπερκείμενον τῆς Τριπόλεως τρικώρφον ὄρος, οὗ ἐγγὺς κείνται καὶ αἱ δύο κοινότητες, ἔχει μὲν εὐφωνον ὄνομα ἀπὸ τοῦ σχήματος δοθὲν εἰς αὐτὸ καὶ συνδέεται πρὸς τὴν νεωτέραν ἱστορίαν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, διότι ἐν αὐτῷ ἑστρατοπέδευσαν οἱ Ἕλληνες κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς πολιορκίας τῆς Τριπόλεως καὶ ἤγειραν προμαχῶνας τὸν Μάϊον τοῦ 1821· ἀλλ' ἐπειδὴ πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν ὅσον ἔνεστι τὴν πολλαπλὴν χρῆσιν τῆς αὐτῆς τοπωνυμίας δι' εὐνοήτους πρακτικούς λόγους, δὲν νομίζομεν σκοπίμους τὰς συμπιπτούσας καὶ συγκρουομένας πρὸς ἀλλήλας ἀποφάσεις τῶν κοινοτικῶν συμβουλίων. Ἄλλως δὲ δὲν διαβλέπομεν ἐπιείγουσαν τὴν ἀνάγκην μεταβολῆς τῶν σημερινῶν τοπωνυμιῶν. Ἡ Σήλυμμα εἶναι ἐπίσης γνωστὴ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν διὰ τὴν συναφθεῖσαν αὐτόθι τὴν 18 Ἀπριλίου 1821 δίωρον μάχην, τὸ δ' ὄνομα αὐτῆς, καίτοι δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένη ἢ ἐτυμολογία του, φαίνεται ἑλληνικώτατον, ἐξ ἑλληνικῶν στοιχείων ἀποτελούμενον. (Προβλ. τὰ ἀρχαῖα ὀνόματα Σηλυβρία, Μέθυμμα, Κάλυμμα κτλ.) Καὶ ἡ Ζαράκοβα παρὰ τὴν σλαβικὴν κατάληξιν ὑπενθυμίζει τὸν ἀρχαῖον Ζάρακα.

Ζιγοβίστι.

Ε' 277

Ἄρ. 62 (17 Φεβρ. 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914. —Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ πρακτικοῦ τῆς κοινότητος.

Τὸ Ζιγοβίστι παρὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ζυγὸς παρετυμολογίαν, εἰς ἣν ὀφείλεται ἡ συνήθης διὰ τοῦ *υ* γραφὴ τῆς πρώτης συλλαβῆς, εἶναι ἡ σλαβικὴ τοπωνυμία Zgonist. Ὅθεν δὲν εἶναι ἀδικαιολόγητος ἡ ἐπιθυμία τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος. Ἄλλ' ἡ γενομένη ἐπ' αὐτοῦ ἐκλογή τοῦ ὀνόματος οὐδένα φαίνεται ἔχουσα λόγον, διότι τὸ ἐθνικὸν Καλλιστᾶται εἶναι μὲν γνωστὸν ἐκ νομισμάτων τῆς ἀρχαῖκῆς συμπολιτείας, ἐξ οὗ συνάγεται ἡ ὑπαρξὶς πόλεως Καλλίστης ἴσως καλουμένης, ἀλλ' ἡ θέσις ταύτης εἶναι ἄδηλος· καὶ οἱ ἀποπειραθέντες νὰ ὀρίσωσιν αὐτὴν ἐξ εἰκασίας τὴν θέτουσι μακρὰν τοῦ Ζιγοβιστίου.

Ἰμπραῆμ (Χαρισία).

Δ' 570

Ἄρ. 17 (24 Ἰουλίου 1914).

Αἱ *Χαρισιαί*, ἢ ἄλλως καὶ *Χαρισία* λεγομένη πόλις, ἣς τὸ ὄνομα

ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ εἰς τὴν κοινότητα Ἰμβραήμ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, εἶναι ἄγνωστον ποῦ ἔκειτο. Ἡ ἀρκαδικὴ αὕτη πόλις ἠρημώθη μετὰ τὸν συνοικισμὸν τῆς Μεγάλης πόλεως, ἐπὶ δὲ τοῦ Πausανίου ὀλίγα ἐρείπια μόνον αὐτῆς ἐσφύζοντο. Ἄλλ' οὐδόλως εὐρίσκομεν ἄτοπον νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα αὐτῆς (καὶ δὴ μᾶλλον εἰς τὸν ἐνικὸν τύπον Χαρισία) ἢ βαρβαρῶνυμος κοινότης Ἰμβραήμ, ἀφοῦ οὐδόλως εἶναι πιθανὸν νὰ εὐρεθῶσι που λείψανα πόλεως ἐρημωθείσης ἀπὸ τοῦ τετάρτου αἰῶνος π. Χ. καὶ νὰ καθορισθῇ τυχὸν ἡ θέσις αὐτῆς μακρὰν τοῦ Ἰμβραήμ.

Χαρισία.

Σ' 539

Ἄρ. 142 (23 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 21587 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Μαΐου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 3653 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀρκαδίας καὶ τὰ συνημμένα αὐτῆ.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ἰμπραήμ ἀπεφάσισε πέρυσι ν' ἀποβάλλῃ ἢ κοινότης τὸ ἄσημον καὶ βάρβαρον ὄνομά της καὶ νὰ λάβῃ ἄλλο ἑλληνικόν, ἀρχαῖον, τὸ τῆς ἀρκαδικῆς πόλεως Χαρισίας. Ἡ δ' ἡμετέρα ἐπιτροπεία θεωρήσασα εὐλόγον τὴν ἀπόφασιν ταύτην ὑπέβαλεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 17 ἐγγράφου αὐτῆς τῆς 24 Ἰουλίου π.ἔ. τὴν γνώμην, ὅπως προκοιθῆ ὁ ἐνικὸς τύπος τοῦ ὀνόματος, Χαρισία, ἀντὶ τοῦ προτεινομένου πληθυντικοῦ Χαρισιῶν. Νῦν δ' ὅμως τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον προέβη εἰς νέαν πρότασιν, ὅπως ἡ μὲν κοινότης λάβῃ τὸ ὄνομα Κολοκοτρώνεια, ἡ δ' ἔδρα αὐτῆς μετονομασθῆ Διμποβίσι εἰς ἔνδειξιν τιμῆς τῆς μνήμης τοῦ στρατάρχου, τοῦ ὁποίου ἡ οἰκογένεια κοιτίδα εἶχε τὸ ἐρημωθὲν χωρίον Διμποβίσι. Ἄλλὰ πρῶτον μὲν ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ὄνομα πρέπει κατὰ νόμον νὰ ἔχῃ ἡ κοινότης καὶ ἡ ἔδρα αὐτῆς. Ἐπειτα δὲ τὸ Διμποβίσι ἔκειτο μὲν ἐγγύτατα τῆς Χαρισίας (τοῦ ποτὲ Ἰμπραήμ), οἰκισθείσης κατὰ παράδοσιν ἐκ κατοίκων τοῦ χωρίου ἐκείνου, ἀλλὰ δὲν πρέπει βεβαίως νὰ συνταυτισθῶσι διὰ τῆς μετονομασίας τὰ δύο χωρία οὕτως, ὥστε νὰ νομίζεται ὅτι τὸ μετονομασθὲν Διμποβίσι χωρίον εἶναι ἡ πατρὶς τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη, διότι τοῦτο ἠδύνατο νὰ παραπλανήσῃ τοὺς μελετῶντας τὴν ἱστορίαν τῶν ἐθνικῶν ἀγώνων καὶ θὰ ἦτο τρόπον τινὰ ἀκουσία παραχάραξις τῆς ἱστορίας. Ὅθεν ἡ σλαβικὴ τοπωνυμία Διμποβίσι δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ διατηρηθῆ, καὶ ἡ κοινότης πρέπει νὰ μὴ μεταβάλλῃ τὸ εὐφώνον ὄνομα Χαρισία, τὸ ὁποῖον τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἔχει ἐκλέξῃ.

Βούτση.

ΕΙ 276

Ἄρ. 25 (24 Σεπτεμβρίου 1914).—Ἐπι τοῦ ὑπ' ἄρ. 31474 ἐγγράφου τοῦ ἱπουργείου τῆς 20 Αὐγούστου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 8915 ἀναφορά τοῦ νομάρχου Ἀρκαδίας τῆς 7 Αὐγούστου καὶ τὰ συνημμένα αὐτῆ.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Βουτσίου ἐψήφισε νὰ φέρῃ ἡ κοινότης τὸ ὄνομα Ὀπούντιον «ὄνομα ἀρχαίας παρακειμένης πόλεως, ἔνθα εὐρίσκονται τὰ εἰρημια τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ κατὰ Πανσανίαν». Ἄλλ' ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐστηρίχθη ἐπὶ δεδομένων ἀνακριβῶν. Πόλις καλουμένη Ὀπούντιον εἶναι ἀνύπαρκτος καὶ ὁ Πανσανίας, ὡς εἶναι ἐπόμενον, δὲν μνημονεύει ναὸν ἐν αὐτῇ. Ὑπῆρχε δ' ὅμως πόλις παρεμφερὲς ἔχουσα ὄνομα ἐν Ἠλείᾳ, ἡ Ὀπούς, τὴν ὁποίαν περὶ τὸ 400 π. Χ. κατέλαβεν ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης Πανσανίας, ἀλλ' αὕτη οὐδὲν ἔχει κοινὸν πρὸς τὸ Βούτση τῆς Ἀρκαδίας. Τὰ δ' ἐν τῷ πρακτικῷ τοῦ συμβουλίου ἀναφερόμενα εἰρημια τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἴσως εἶναι τὰ παρὰ τὸ Τουμίκι παρατηρηθέντα λείψανα ἀρχαίου οἰκοδομήματος, τὰ ὁποῖα εἰκάζουσι τινες ὅτι ἀνήκουσιν εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Πανσανίου μνημονευόμενον ἱερὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ παιδὸς παρὰ τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ Λάδωνος. Ὅθεν. ἡ μετονομασία εἰς Ὀπούντιον τοῦ χωρίου εἶναι παντελῶς ἀδικαιολόγητος. Τὸ χωρίον ἔλαβε προφανῶς τὸ ὄνομα ἀπὸ οἰκογενειακοῦ ὀνόματος Βούτση. Ἄν δ' ἡ κοινότης ἐπιθυμῇ ν' ἀντικαταστήσῃ τοῦτο δι' ἄλλου εὐφωνοτέρου, ἴσως θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκλέξῃ τὸ ὄνομά τινος τῶν περὶ τὸ χωρίον θέσεων· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπεία μὴ ἔχουσα πρὸ ὀφθαλμῶν ἀναγραφὴν τῶν τοπωνυμιῶν τούτων ἀδυνατεῖ ν' ἀποφανθῇ ποῖον ἐξ αὐτῶν εἶναι τὸ καταλληλότερον.

Δίβριτσα.

Δ' 589

Ἄρ. 17 (24 Ἰουλίου 1914).

Ἡ κοινότης Δίβριτσας οὐδὲν κοινὸν ἔχει πρὸς τὴν Ἐλευσίνα, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, εἰ μὴ ὅτι ὁ καταργηθεὶς δῆμος, εἰς οὗ τὴν περιφέρειαν ὑπήγετο ἡ Δίβριτσα, ὠνομάζετο δῆμος Ἐλευσίνος. Ἀλλὰ τὸ ὄνομα ἐδόθη εἰς τὸν δῆμον ἐκεῖνον ἐκ πλάνης, διότι ὑπετέθη ἐσφαλμένως ὅτι ἡ Δημήτηρ, ἣτις ἐτιμᾶτο τὸ πάλαι ἐκεῖ που ἐν Ἀρκαδίᾳ, ἦτο ἡ Ἐλευσινία θεά. Οὔτε δ' ὅμως Ἐλευσίς ἢ Ἐλευσίνιον ὑπῆρχε ποτε ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ τῶς δῆμου Ἐλευσίνος οὔτε μῦθός τις ἐφέρετο περὶ καταφυγῆς τῆς

Ἐλευσινίας Δήμητρος, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος, ἄγνωστον ποῦ στηριζόμενος, εἰς θέσιν τῆς περιοχῆς τῆς Διβρίτσης, καλουμένην γυν Κλιβοκᾶ. Λατρεία τῆς Ἐλευσινίας Δήμητρος μνημονεύεται ἐν Ἀρκαδίᾳ μόνον παρὰ τὴν Θέλπουσαν (κατωτέρω τοῦ σημερινοῦ χωρίου Σπάθαρη τοῦ τέως δήμου Τροπαίων) καὶ ἐν τῇ πόλει Βασιλίδι, παρὰ τὸ χωρίον Κυπαρίσσιον τοῦ τέως δήμου Γόρτυνος, ὄχι μακρὰν τῆς Μεγαλόπολεως. Ἡ δὲ θεά, ἡ τιμωμένη παρὰ τὸν ἄνω ῥοῦν τοῦ Λάδωνος, ἦν οἱ ἀρχαῖοι ἐταύτιζον μὲ τὴν Δήμητρα, ἦτο θεότης ἀρκαδικῆ οὐδὲν ἔχουσα τὸ κοινὸν πρὸς τὴν Ἐλευσινίαν Δήμητρα. Ἡ Δίβριτσα βεβαίως κεῖται εἰς τὴν θέσιν ἀρχαίας πόλεως, ὡς μαρτυροῦσι σφζόμενά τινα λείψανα καὶ θεμέλια ναοῦ, τὰ ὅποια εὐρέθησαν παρ' αὐτὴν κατὰ τὰς ἀνασκαφάς, αἵτινες ἔγιναν τῷ 1891, ἀλλ' εἶναι ἄγνωστον τίνος θεότητος ἦτο ναός. Ὅθεν, ἂν νέα εὐρήματα δὲν διαφωτίσωσιν ἡμᾶς περὶ τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας ἐκείνης πόλεως, δὲν πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὴν Δίβριτσαν ὄνομα ἀρχαίας πόλεως αὐθαιρέτως ἐκλεγόμενον, ἥμιστα δὲ τὸ τῆς Ἐλευσίνος, πρὸς ἣν οὐδὲν ἔχει τὸ κοινόν. Ἄλλως δὲ τὸ ὄνομα Δίβριτσα δὲν εἶναι σλαβικόν, ὡς ὑπολαμβάνει ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος.

Βαλτεσινῖκον.

Ἄρ. 17 (24 Ἰουλίου 1914).

Δ' 590

Οὐδεὶς ὑπάρχει ἀποχωρῶν λόγος, νομιζόμεν, νὰ διακρίνεται ἡ κοινότης *Βαλτεσινῖκου* διὰ προσδιορισμοῦ (*Βαλτεσινῖκον Κλείτορος*), ὡς ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ἀφοῦ τὸ ὄνομα δὲν εἶναι κοινόν. Ἐν τῷ κοινοτικῷ συμβούλιον προέβη εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς διατηρήσεως τοῦ ὀνόματος τοῦ δήμου, εἰς ὃ τέως ἡ κοινότης ἀνῆκε, δυσκολευόμεθα νὰ ἐπιδοκιμάσωμεν τοῦτο, πρῶτον μὲν διότι ἄνευ σπουδαίας ἀνάγκης διπλασιαζόμενον γίνεται δύσχρηστον τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος, καὶ δεύτερον διότι τὸ ὄνομα τοῦ Κλείτορος ἐσφαλμένως εἶχε δοθῇ εἰς τὸν καταργηθέντα δήμον, ἀφοῦ ὁ ἀρχαῖος Κλείτωρ δὲν ἔκειτο εἰς τὴν περιοχὴν αὐτοῦ.

Ῥεκούνιον.

Ἄρ. 250 (14 Ἰουλίου 1918).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 17938 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 28 Ἰουνίου 1918, ἐπιστρεφόμενου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῷ.

Εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας ἀρκαδικῆς κόμης Τευθίδος κεῖται σήμε-

ρον ἢ Διμιτσάνα, ὡς παραδέχονται οἱ πλεῖστοι ἐρευνηταὶ πλὴν ὀλίγων τινῶν παλαιότερων, οὔτινες τοποθετοῦσι τὴν Τευθίδα ἀλλαχοῦ, ἀλλὰ μακρὰν τοῦ Ῥεκουνίου. Ὁ μόνος δὲ λόγος, ὅστις ὑπηγόρευσε εἰς τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ῥεκουνίου τὴν ἐκλογὴν τοῦ ὀνόματος τῆς Τευθίδος πρὸς μετονομασίαν τῆς κοινότητος, φαίνεται ὅτι εἶναι ἡ παλαιότερα ὀνομασία τοῦ δήμου, εἰς ὃν ἀνῆκεν ἡ κοινότης, ἂν καὶ πρὸ πολλῶν δεκαετηρίδων ὁ δῆμος Τευθίδος ἀποβαλὼν τὸ ἀρχαῖον τοῦτο ὄνομα εἶχε μετονομασθῆ ἀπὸ τῆς πρωτευούσης του δῆμος Λαγκαδιῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ παλαιὰ ἐκείνη ὀνομασία τοῦ δήμου ἀφωρμάτο ἐξ ἀστηρίκτου καὶ πεπλανημένης εἰκασίας περὶ τῆς θέσεως τῆς Τευθίδος, ἡ προτεινομένη νῦν μετονομασία τῆς κοινότητος Ῥεκουνίου εἶναι ἀδικαιολόγητος.

Πυργάκι.—Νεμνίτσα (Μεθύδριον).

Δ' 582

Ἄρ. 9 (3 Ἰουλίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ἱπ' ἀρ. 25533 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν — Ἐπιστρέφονται ἀναφορὰ νομάρχου Ἀρκαδίας καὶ τὰ συνημμένα αὐτῇ.

Ἡ Ἐπιτροπεία φρονεῖ ὅτι δὲν παρίσταται ἀνάγκη μεταβολῆς τοῦ σημερινοῦ ὀνόματος τοῦ Πυργακίου, ἑλληνικωτάτου ὄντος καὶ ἔχοντος τὸ σπουδαῖον πλεονέκτημα, ὅτι εἶναι μοναδικὸν ἐν Ἑλλάδι· διότι, ἐνῶ ἡ τοπωνυμία *Πύργος* εἶναι συνηθεστάτη ὅχι μόνον ἐν Πελοποννήσῳ καὶ τῇ ἄλλῃ παλαιᾷ Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ ἐν πολλαῖς ἑλληνικαῖς χώραις, ὅμοια τοπωνυμία μεθ' ὑποκοριστικῆς καταλήξεως, *Πυργάκι*, εἶναι μόνη αὕτη ἀκριβῶς, τῆς ὁποίας ζητεῖται ἡ μεταβολή.

Ἄλλως δὲ τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας ἀρκαδικῆς πόλεως *Μεθυδρίου* δικαιοτέρον εἶναι ν' ἀποδοθῆ εἰς ἄλλο χωρίον βαρβαρῶνυμον, τὸ ὁποῖον ὀρθὸν εἶναι ν' ἀποβάλλῃ τὸ σημερινὸν ὄνομα καὶ νὰ μετονομασθῆ Μεθύδριον. Ἡ θέσις τοῦ ἀρχαίου Μεθυδρίου ἀσφαλῶς καθορίζεται ἐκ τῆς περιγραφῆς τοῦ Πανσανίου ἐν τοῖς Ἀρκαδικοῖς, ὁ δὲ λόφος, ἐφ' οὗ περισφύζονται μέχρι τοῦ νῦν εἰρεῖπια τῆς ἀρχαίας πόλεως, ἀπέχει μόλις πού δεκά λεπτὰ τῆς ὥρας ἀπὸ τῆς *Νεμνίτσας*, ἐνῶ τὸ Πυργάκι κεῖται ἀπώτερον. Τὸ ὄνομα Νεμνίτσα εἶναι σλαβικόν, σημαῖνον πιθανῶς «μικρὸν *γερμανικὸν* χωρίον», δοθὲν δ' εἰς τὸ χωρίον, ἄγνωστον διὰ τίνα λόγον, ὑπὸ Σλάβων ἐπιδρομῶν.

Ὅθεν κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπείας τὸ μὲν *Πυργάκι* πρέπει νὰ μὴ μεταβάλλῃ τὸ ἑλληνικωτάτον ὄνομά του, νὰ μετονομασθῆ δὲ Μεθύδριον ἢ Νεμνίτσα.

'Αρ. 78 (23 Φεβρουαρίου 1915).— 'Επί τοῦ ὑπ' ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—'Επιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀρ. 12 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μερζέ.

Ἡ ἀρκαδικὴ καὶ ἡ ἀργολικὴ τοπωνυμία Μερζέ εἶναι τουρκικὴ, καὶ εὐκαταία θὰ ἦτο ἡ μεταβολὴ αὐτῆς. Ἄλλ' ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ὀνόματος τῆς εἰς τὸν καταργηθέντα δήμον Μεγαλοπόλεως περιλαμβανομένης κοινότητος Μερζέ διὰ τοῦ Σκιαδες δὲν φαίνεται ἡμῖν ἐπιτυχής, διότι ἀγνοοῦμεν καὶ τὴν θέσιν καὶ αὐτὸν τὸν ἀκριβῆ τύπον τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρκαδικῆς κόμης, τὸ ὁποῖον ζητεῖται ν' ἀποδοθῆ εἰς τὴν κοινότητα. Γινώσκουμεν μόνον ὅτι ἡ κόμη αὕτη ἔκειτο εἰς ἀπόστασιν δεκατριῶν σταδίων ἀπὸ τῆς Μεγάλης πόλεως, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγοῦσης εἰς Μεθύριον, τὴν σημερινὴν Νερνίτσαν. Τὸ δ' ὄνομα αὐτῆς κατὰ μὲν τὸν Στέφανον τὸν Βυζάντιον ἦτο Σκιάς (ὁ κάτοικος Σκιάτης), ἐν δὲ τοῖς χειρογράφοις τοῦ Πausanίου φέρεται ἐφθασμένον (Σκιά, Σκιάδη) καὶ ἄλλοι μὲν τῶν ἐκδοτῶν διορθώνουσι Σκιάδης, ἄλλοι δὲ Σκιάς, ἐγκρίνοντες τὴν παρὰ Στεφάνῳ τῷ Βυζαντιῷ γραφήν.

Στεμνίτσα (*Υψοῦς).

Δ' 1588

'Αρ. 17 (24 Ἰουλίου 1914).—'Επί τῆς ὑπ' ἀρ. 25318 διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν τῆς 4 Ἰουλίου.—'Επιστρέφονται αἱ ὑπ' ἀρ. 3041, 3174, 3525, 3939, 3944, 4028, 4294, 4892, 5185 καὶ 5625 ἀναφοραὶ τοῦ νομάρχου Ἀρκαδίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐταῖς.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον *Στεμνίτσης* ἀπεφάσισε νὰ μετονομασθῆ ἡ κοινότης *Τρικολώνων* πρὸς τὸν σκοπὸν ἴσως τῆς διατηρήσεως τοῦ ὀνόματος τοῦ καταργηθέντος δήμου Τρικολώνων, οὗ ἡ Στεμνίτσα ἦτο πρωτεύουσα. Ἀλλὰ τὸ ὄνομα τοῦτο ἐσφαλμένως εἶχε δοθῆ εἰς τὸν δήμον, διότι ἡ θέσις τῶν Τρικολώνων, τῆς ἀρχαίας ἀρκαδικῆς κόμης, παραμένει μέχρι τοῦδε ἀγνωστος καὶ ἀμφισβητήσιμος. Ἡ Στεμνίτσα τοῦναντίον εἶναι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας κόμης Ὑψοῦντος, ἣτις ἔκειτο νοτίως τοῦ ὑπερκειμένου τῆς Στεμνίτσης ὄρους Κλινίτσας. Ἄν λοιπὸν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἐπιθυμῆ νὰ μεταβάλλῃ τὴν σημερινὴν οὐαβικὴν ὀνομασίαν τῆς κοινότητος, ὡς εἶναι εὐλόγον, πολλῶν προτιμότερον εἶναι νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομα Ὑψοῦντος, ἀφοῦ τὸ ὄνομα τοῦτο πιθανῶς εἶναι τὸ τοῦ ἀρχαίου συνοικισμοῦ, τοῦ ἐν τῇ θέσει τῆς Στεμνίτσης.

Παλαμάρι.

Δ' 591

Ἄρ. 17 (24 Ἰουλίου 1914).

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Παλαμαρίου ἀπεφάσισε νὰ μετονομάσῃ τὴν κοινότητα Παρώρεια διὰ τὸν λόγον, ὅτι τὸ ὄνομα Παλαμάρι δὲν ἔχει ἱστορικὴν σημασίαν καὶ ὅτι ἐγγὺς τοῦ χωρίου ἔκειτο ἡ ἀρχαία ἀρκαδικὴ πόλις Παρώρεια. Ἄλλ' ἡ ἀρχαία Παρώρεια (ἢ Παρώρεια) εἶναι ἄγνωστον ποῦ ἔκειτο· μόνον ὁ Ἄγγλος τοπογράφος Leake εἶκασεν ὅτι παρὰ τὸ Παλαμάρι ἔκειτο ἴσως μία τῶν δύο ἀρκαδικῶν πόλεων τὸ Θύραιον ἢ ἡ Παρώρεια. Ὅθεν ὁ λόγος τῆς θέσεως δὲν συντρέχει εἰς τὴν μετονομασίαν, ἀφοῦ ἡ θέσις δὲν εἶναι ἀσφαλῶς γνωστὴ. Οὐδὲ ἱστορικὴν τινα σημασίαν εἶχεν ἡ Παρώρεια, ἄσῃμος ἀρκαδικὴ κόμη, ἣς ἐρείπια μόνον περιεσφύζοντο εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Πανσανίου. Δὲν εἶναι δὲ ἀπίθανον μεγαλυτέραν ἱστορικὴν σπουδαιότητα νὰ ἔχη τὸ σημερινὸν ὄνομα. Τοῦτο κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐδόθη εἰς τὸ χωρίον ἀπὸ τινος Παλαμάρη, περὶ οὗ ἢ περὶ τῆς οἰκογενείας του ἐνδεχόμενον νὰ προκύψωσιν εἰς φῶς γεγονότα τινά, ὅταν πληρέστερον ἐρευνηθῶσι τὰ τῆς σκοτεινῆς μεσοχρονίου ἱστορίας τοῦ ἡμετέρου ἔθνους. Ὅπως ἂν ἦ, δὲν διαβλέπομεν τὴν ἀνάγκην τῆς μεταβολῆς τοῦ εὐφώνου καὶ ἑλληνικωτάτου ὀνόματος τῆς κοινότητος.

Παλαμάρι (Παλαμάρι Γορτυνίας).

Ε' 540

Ἄρ. 141 (23 Ἰουλίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ἐπ' ἀριθ. 21984 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Μαΐου — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 4879 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀρκαδίας καὶ τὰ συνημμένα αὐτῆς.

Ἡ ὁμωνυμία πρὸς τὸ μεσσηνιακὸν Παλαμάρι τοῦ τέως δήμου Κολωνίδων καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν προσθήκην προσδιορισμοῦ εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἀρκαδικῆς κοινότητος. Ὅθεν ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ συμπληρώσεως τῆς ὀνομασίας τῆς κοινότητος διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς ἐπαρχίας, λαμβανούσης τὸ ὄνομα κοινότης Παλαμάρι Γορτυνίας, εἶναι ὀρθὴ καὶ πρέπει νὰ ἐγκριθῇ.

Ἀρβανιτοκερασιά. Βλαχοκερασιά.

Δ' 592

Ἄρ. 17 (24 Ἰουλίου 1914).

Τὸ ὄνομα τῆς Μανθυρέας διεκδικοῦσι δύο κοινότητες, ἡ τῆς Ἀρβα-

νιτοκρασιᾶς καὶ ἡ τῆς Βλαχοκρασιᾶς, ὧν τὰ συμβούλια ἀπεφάσισαν τὴν τοιαύτην μετονομασίαν; βεβαίως ὅπως ἐκατέρα ἀναλάβῃ τὸ ὄνομα τοῦ καταργηθέντος δήμου, εἰς ὃν πρότερον ἀνῆκον καὶ οὐ ἡ Βλαχοκρασιὰ ἦτο πρωτεύουσα. Ἄλλ' εἰς τὸν δήμον Μανθυρέας εἶχε δοθῆ τὸ ὄνομα τοῦτο χωρὶς νὰ εἶναι ἐξηκριβωμένον, ἂν ἡ ἀρχαία πόλις ἔκειτο ἐν αὐτῷ· καὶ μέχρι σήμερον ἀκόμη δὲν εἶναι ἀσφαλῶς γνωστὴ ἡ θέσις τῆς Μανθυρέας, ἀναμφισβήτητον δ' ὁμῶς εἶναι ὅτι ἔκειτο ἐκτὸς τῆς περιοχῆς τοῦ καταργηθέντος δήμου καὶ πιθανῶς παρὰ τὸ Καπαρέλι τοῦ τέως δήμου Τεγέας. Ὅθεν εἰς οὐδετέραν τῶν μνημονευθειῶν κοινοτήτων προσήκει τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας Μανθυρέας. Παρὰ τὴν Ἀρβανιτοκρασιᾶν ὑπὸ τῶν Ἀγγλων Loring καὶ Frazer τοποθετεῖται ἡ ἱστορικὴ πόλις Οἶος ἢ Οἶον. Ἄλλ' ἡμεῖς τοῦλάχιστον δὲν νομίζομεν ὀρθὸν οὔτε ἡ Ἀρβανιτοκρασιὰ νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ταύτης, τὸ ὁποῖον ἔνεκα τῆς σημερινῆς προφορᾶς δὲν εἶναι εὐήχον καὶ συμπίπτει πρὸς τὸ ὄνομα τῆς νήσου Ἴου, οὔτε κἂν νὰ μεταβληθῶσι τὰ νῦν ἑλληνικὰ ἄλλως ὀνόματα τῶν δύο κοινοτήτων. Ἄν δὲ τυχὸν τὰ ὀνόματα ταῦτα διατηρῶσι τὴν μνήμην ἱστορικοῦ γεγονότος ἀγνώστου, οἷον τῆς ἐποικισέως ποτε Ἀλβανῶν ἢ Βλάχων, νομίζομεν καὶ τοῦτο πρόσθετον λόγον συνηγοροῦντα ὑπὲρ τῆς μὴ μεταβολῆς.

Ἅγιος Βασίλειος (Ἅγιος Βασίλειος Γλυπτίας).

Δ' 592

Ἄρ. 22 (4 Αὐγούστου 1914). Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 28206 διαβιβαστικοῦ ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 26 Ἰουλίου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 7143 ἀναφορά τοῦ νομάρχου Ἀρκαδίας μετὰ τοῦ συνημμένου ἀντιγράφου τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἁγίου Βασιλείου.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ἁγίου Βασιλείου ἐξ εἰλόγου ἐπιθυμίας ἀντικαταστάσεως τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος, ὅπερ πρὸς πολυάριθμα ἄλλα χωρία τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς νέας Ἑλλάδος ἔχει κοινόν, προέβη πρὸς ἀποφυγὴν τῆς περαιτέρω συγχύσεως εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ. Ἄλλ' ἡ ἐκλογὴ τοῦ νέου ὀνόματος, Γλυπτίας, δὲν εἶναι εὐστοχος, μόνον λόγον ἔχουσα τὴν ὀνομασίαν τοῦ δήμου Γλυπτίας, εἰς ὃν μέχρι πρὸ μικροῦ ἀνῆκε. Διότι εἶναι ἀνυπόστατος ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ συμβουλίου, ὅτι ὁ «Ἅγιος Βασίλειος τὸ πάλαι, ὡς ἐξάγεται ἐκ διαφόρων ἱστορικῶν βιβλίων, ὀνομαζέτο Γλυπτία, ἐπειδὴ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς κοινότητος ὑπάρχουσι λείψανα τῆς ἀρχαίας Γλυπτίας». Ἡ ἀρχαία κώμη Γλυπτία ὑπὸ μόνου τοῦ Πανσανίου μνημονεύεται ἅπαξ, ἴσως δ' εἶναι ἡ αὐτὴ κατὰ τὴν γνώμην ἀρχαιολόγων τινῶν καὶ οἱ ὑπὸ τοῦ Πολυ-

βίου μνημονεύομενοι Γλυμπεῖς. Ἄλλ' ἢ θέσις τῆς κώμης ταύτης δὲν εἶναι γνωστή. Ὁ Πausanias ἀναφέρει αὐτὴν μικρὸν ὑπὲρ τὸν Μαρίον (τὸ σημερινὸν Μαρί), οἱ πλεῖστοι δὲ τῶν νεωτέρων ὀρίζουσι τὴν θέσιν αὐτῆς παρὰ τὸ Λεωνίδιον, ἄλλοι παρὰ τὸν Κοσμᾶν καὶ τινες παρὰ τὴν Κρεμαστήν (πρὸς νότον τοῦ Μαρίου). Πάντως ἡ ἀρχαία Γλυππία ἔκειτο ἔκτος τῆς περιοχῆς τοῦ δήμου Γλυππίας, ὃν ἀπετέλουν τὸ Παλαιοχώριον καὶ ὁ Ἅγιος Βασίλειος. Ὅθεν δὲν νομίζομεν ὀρθὸν ν' ἀναλάβῃ ὁ Ἅγιος Βασίλειος τὸ ὄνομα τῆς Γλυππίας· ἀλλὰ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκ τῆς ὁμωνυμίας συγχύσεως θὰ ἠδύνατο ἴσως νὰ προσλάβῃ πρὸς προσδιορισμὸν τὸ ὄνομα τοῦ καταργηθέντος δήμου, ἤτοι Ἅγιος Βασίλειος Γλυππίας, καθὼς καὶ τὸ Παλαιοχώριον ὠνομάσθη Παλαιοχώριον Γλυππίας.

Πλάτανος (Πλάτανος Κυνουρίας).

Ε' 278

Ἄρ. 24 (24 Σεπτεμβρίου 1914).— Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἄρ. 30774 διαταγῆς τοῦ ἱπουργείου τῆς 20 Αὐγούστου.— Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 7766 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἀρκαδίας μετὰ τῆς συνημμένης αὐτῇ ἀναφορᾶς τῆς κοινότητος καὶ τοῦ ἀντιγράφου τοῦ πρακτικοῦ.

Εὐλογωτάτη βεβαίως εἶναι ἡ αἰτία, ἡ παρορμήσασα τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Πλατάνου εἰς ἀπόφασιν περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος, διότι ἀμπολλα χωρία καὶ κωμοπόλεις φέρουσι τὸ αὐτὸ ὄνομα· ἀλλ' ἡ ἐκλογή τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας Ἀνθήνης πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ δὲν πληροῖ τοὺς ὅρους, οἵτινες ἀπαιτοῦνται, ὅπως μεταβολὴ νεωτέρας τοπωνυμίας κριθῆ εὔστοχος καὶ ἀναγκαία. Ἡ ἐκλογή ἀρχαίου ὀνόματος δὲν πρέπει νὰ εἶναι αὐθαίρετος, ἀλλ' εἶναι χρεία νὰ καθοδηγῆται ὑπὸ ἱστορικῶν καὶ γεωγραφικῶν λόγων, ἀνευ δὲ τούτου πᾶσα προσπάθεια πρὸς ἀναβίωσιν τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος ἐλέγχεται πλημμελὴς καὶ ματαία. Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Πλατάνου ἀπεφάνθη ν' ἀποδοθῆ εἰς τὸν Πλάτανον τὸ ὄνομα Ἀνθήνη, «καθόσον ἔφερε τοῦτο μία τῶν ἀρχαίων πόλεων τῆς Θυρέας, ἐξ ἧς ἀπεσπάσθη ἡ κοινότης αὕτη». Ἐκ τούτων φαίνεται ὅτι τὸ συμβούλιον ὑπολαμβάνει τὴν Θυρέαν ὡς χώραν, ἧς τὰ ὅρια συνέπιπτον πρὸς τὰ τοῦ καταργηθέντος δήμου Θυρέας, καὶ ὅτι ἡ Ἀνθήνη ἦτο μία τῶν πόλεων τῆς χώρας ἐκείνης. Ἄλλ' ὅμως ἡ Θυρέα ἦτο πόλις, ὡς ἡ Ἀνθήνη (ἢ Ἀνθάνα ἢ Ἀθήνη), πόλις μάλιστα ἐρημωθεῖσα πολὺ πρὸ τῆς καταστροφῆς τῆς Ἀνθήνης. Ὅθεν ὁ λόγος τῆς μετονομασίας τοῦ Πλατάνου εἰς Ἀνθήνην, διότι ἀνήκεν εἰς τὸν καταργηθέντα δήμον Θυρέας, δὲν ἔχει σπουδαιότητά τινα. Ἐπιτυ-

χῆς θὰ ἦτο ἡ ἀπόδοσις εἰς τὸν Πλάτανον τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας Ἀνθήνης, ἐν αὐτῇ ἔκειτο ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ σημερινοῦ χωρίου ἢ πλησίον αὐτῆς. Ἄλλ' ἡ θέσις τῆς Ἀνθήνης δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένη· ἄλλοι τοποθετοῦσιν αὐτὴν παρὰ τὸ χωρίον Μελιγκοῦ, ἄλλοι παρὰ τὸ Ἄστρος, ἄλλοι παρὰ τὸν Ἅγιον Ἀνδρέαν καὶ ἄλλοι παρὰ τὴν μονὴν τῆς Λουκοῦς, δηλαδὴ περίπου εἰς τὰς αὐτὰς θέσεις, τὰς ὁποίας ἄλλοι τοπογράφου ὀρίζουσιν εἰς τὴν ἀρχαίαν Θυρέαν ἢ τὴν Νηρίδα. Ὁ δὲ Πλάτανος ἀπέχει πασῶν τούτων τῶν θέσεων, ὥστε οὐδὲ κατ' εἰκασίαν δύναται νὰ θεωρηθῆ ἔχων συνάφειάν τινα πρὸς τὴν Ἀνθήνην. Κατὰ ταῦτα κρίνοντες ἀνεπιτηχῆ τὴν μετονομασίαν νομίζομεν ὅτι σκοπιμώτερον εἶναι πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν ὁμωνύμων ὁ Πλάτανος νὰ προσλάβῃ τὸν προσδιορισμὸν τῆς χώρας, ἐν ἣ κεῖται, καὶ νὰ ἑνομασθῆ Πλάτανος Κυνουρίας.

Β ο ύ ρ β ο υ ρ α .

Σ' 280

Ἀρ. 43 (27 Ὀκτωβρίου 1914).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 36405 ἔγγραφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 8 Ὀκτωβρίου. Ἐπιστρέφεται συνημμένως τὸ ἐπισημειωτικὸν ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος τῶν Βουρβούρων εἶναι τοσοῦτο εὐφῆμως γνωστὸν διὰ τὸν ζῆλον καὶ τὰς φιλοτίμους ἐργασίας αὐτῆς ὑπὲρ κοινωφελῶν σκοπῶν, ὥστε ἀδικαιολόγητος φαίνεται ἡ ἀπόφασις περὶ μεταβολῆς αὐτοῦ, ἀφοῦ οὔτε ξενικὸν οὔτε κακόφωνον εἶναι. Ἡ ἐκλογὴ δ' ἀντ' αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας λακωνικῆς κώμης Καρυῶν δὲν φαίνεται ἡμῖν πολὺ εὐστοχος· πρῶτον μὲν, διότι αἱ Καρυαὶ εἶναι κοινὴ τοπωνυμία (μάλιστα ὁ εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν τύπος τοῦ ὀνόματος), καὶ ἔπειτα, διότι ἡ θέσις τῆς ἀρχαίας ἐκείνης κώμης δὲν εἶναι ἀσφαλῶς ἐξηκριβωμένη· καὶ ἂν δεχθῶμεν ὡς πιθανωτάτην τὴν γνώμην τῶν ὀριζόντων αὐτὴν εἰς τὸν λόφον τῆς Ἀναλήψεως, ΝΑ τοῦ χανίου τῆς Κρύας βρύσης, πάλιν ἡ ἀπὸ τῶν Βουρβούρων ἀπόστασις εἶναι ἰκανή, ὥστε νὰ μὴ ταυτισθῆ μετ' αὐτῶν. Τὰ δὲ ἀγάλματα τῶν κορῶν, τῶν ἀνεχουσῶν τὸ ἐπιστύλιον τῆς νοτίας προστάσεως τοῦ Ἐρεχθίδου, ὧν τὸν τύπον ἐξέλεξε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ὡς ἔμβλημα τῆς σφραγίδος τῆς κοινότητος, οὐδεμίαν ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὰς λακωνικὰς Καρυὰς· (ἡ παρὰ τῷ Βιτρουβίῳ περὶ Καρυατίδων διήγησις εἶναι παράλογον μεταγενέστερον πλάσμα.)

Παλαιοχώριον (Παλαιοχώριον Γλυπτίας).

Νεοχώριον (Νεοχώριον Σελινοῦντος).

51571

Ἄρ. 17 (24 Ἰουλίου 1914).

Τοῦναντίον δὲ ἀναγκαιοτάτους κρίνομεν τοὺς προσδιορισμοὺς τῶν ὀνομάτων τῶν κοινοτήτων Παλαιοχωρίου καὶ Νεοχωρίου τῆς Κυνουρίας διὰ τῆς προσθήκης τῶν ὀνομάτων τῶν δήμων, εἰς οὓς μέχρι τῆς συστάσεως αὐτῶν ἀνήκον, ὀνομασθεῖσων κατ' ἀποφάσεις τῶν οἰκείων συμβουλίων ταύτης μὲν Νεοχωρίου Σελινοῦντος, ἐκείνης δὲ Παλαιοχωρίου Γλυπτίας, διότι αἱ τοπωνυμῖαι Παλαιοχώριον ἢ Παλιοχώρι ἢ Παλιοχωράκι καὶ Νεοχώριον ἢ Νιοχώρι ἢ Νιοχωράκι εἶναι πάγκοινοι καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἀδύνατον νὰ διακριθῶσιν ἄνευ προσδιορισμοῦ.

Νεοχώριον (Βλυσηδιά).

51540

Ἄρ. 140 (28 Ἰουλίου 1915).—Επὶ τοῦ ὕπ' ἄρ. 11600 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Μαΐου.—Επιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 2327 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Ἄρκαδίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἦδη ἅμα τῶ καταρτισμῶ τῶν κοινοτήτων τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Νεοχωρίου ὑπέβαλεν ἀπόφασιν αὐτοῦ περὶ συμπλήρωσεως τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος διὰ τοῦ δήμου, εἰς ὃν μέχρι τῆς συστάσεως αὐτῆς ἀνήκε, καὶ ἡ ἀπόφασις αὕτη μετὰ γνωμοδότησιν τῆς ἡμετέρας ἐπιτροπείας (ἄρ. 17 24 Ἰουλίου 1914) ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Σ. Ὑπουργείου. Νῦν δὲ διὰ τὸ μῆκος ἴσως τοῦ νέου ὀνόματος τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἀπεφάσισε νὰ μετονομασθῆ καὶ πάλιν ἡ κοινότης λαμβάνουσα τὸ ὄνομα τοῦ διαρρέοντος τὴν ἕδραν αὐτῆς ποταμίου Βλυσηδιά. Τὴν ἐκλογὴν τοῦ ὀνόματος κρίνομεν εὐστοχόν· ὁ Βλυσηδιάς εἶναι σπάνιον καὶ εὐφωνότατον ἑλληνικὸν ὄνομα, ἀπὸ τὸ βλυσῆδι (=θησαυρός, ἐκ τοῦ ῥήματος βλύω) σχηματισθέν. Ἐννοεῖται δ' ὅμως ὅτι τὸ νέον τοῦτο ὄνομα τῆς κοινότητος θὰ εἶναι ταυτοχρόνως καὶ νέον ὄνομα τῆς ἕδρας αὐτῆς, κατὰ τὸν νόμον, καὶ δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον ἢ μὲν κοινότης νὰ ὀνομάζεται Βλυσηδιά, ἢ δ' ἕδρα αὐτῆς νὰ διατηρῆ τὸ παλαιὸν ὄνομα Νεοχώριον, ὡς παραδόξως φαίνεται φρονοῦν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον. Οὐδ' εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προστεθῆ εἰς τὸ νέον ὄνομα ὡς προσδιορισμὸς καὶ τὸ τοῦ καταργηθέντος δήμου Σελινοῦντος, διότι οὐδεμία ἄλλη ὑπάρχει κοινότης Βλυσηδιά, διὰ νὰ ἔχη χρεῖαν προσδιορισμοῦ πρὸς διάκρισιν.

Βρωμοσέλλα (Θωκνία). 11578

Ἄρ. 186 (18 Φεβρουαρίου 1916). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 57338 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Νοεμβρίου 1915 — Ἐπιστρέφεται τὸ ὑπ' ἀρ. 245 ἀντίγραφον τῆς πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Βρωμοσέλλας.

Ὁ παρὰ Παυτανία (Η' κθ' 5) χωρογραφικὸς προσδιορισμὸς τῆς ἀρκαδικῆς πόλεως Θωκνίας, ἀρκούντως σαφῆς ὄν, ἀναδεικνύει πιθανωτάτην τὴν εἰκασίαν νεωτέρων γεωγράφων, ὅτι ἐπὶ τῆς θέσεως αὐτῆς κεῖται ἡ Βρωμοσέλλα. Ὅθεν ὀρθὴν θεωροῦμεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Βρωμοσέλλας περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος Θωκνίας.

Ἰσαρη. 11278

Ἄρ. 61 (14 Φεβρουαρίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914. — Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀρ. 4 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἰσαρη.

Ἡ ἀρχαία Λυκόσουρα ἔκειτο ἐγγὺς τοῦ χωρίου Στάλας ἢ Ἀστάλας, ἐξ οὗ καὶ τὸ τὸ κοινὸν ὄνομα αὐτῆς Παλιόκαστρο τῆς Στάλας. Ὅθεν, ἂν ἦτο ἀναγκαῖον ν' ἀποδοθῆ τὸ ὄνομα τῆς Λυκοσούρας εἰς σημερινὸν χωρίον, ὀρθότερον θὰ ἦτο νὰ μετονομασθῆ οὕτως ὁ εἰς τὴν κοινότητα τοῦ Ἰσαρη προσαρτηθεὶς συνοικισμὸς τῆς Στάλας. Ἄλλ' οὔτε οὗτος οὔτε ἡ ἔδρα τῆς κοινότητος τοῦ Ἰσαρη προσήκει ν' ἀποβάλωσι τὰ ὀνόματα αὐτῶν, διότι τὸ μὲν πρῶτον εἶναι ἑλληνικώτατον (εἶτε εἶναι αὐτὴ ἡ ἀρχαία λέξις *στάλη* εἶτε πρὸς τὸ σταλάζω συναφθῆ), τὸ δὲ Ἰσαρης εἶναι ὄνομα ἑλληνικῆς οἰκογενείας, εἰς ἣν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀνήκεν ὁ ἄλλοτε ποτε ἰδιοκτῆτης τοῦ χωρίου· τῆς δὲ Λυκοσούρας τὸ ὄνομα πρέπει πάντως νὰ ἔξακολουθῆ δηλοῦν τὰ ἐπιφανῆ ἐρείπια τῆς πρώτης καὶ παλαιοτάτης θεωρουμένης πασῶν τῶν πόλεων, ἐνῶ ἡ μετονομασία τοῦ Ἰσαρη, τὴν ὁποίαν ζητεῖ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, θὰ παρεῖχε ψευδῆ ὑπόδειξιν τῆς θέσεως αὐτῆς.

Ἀχμέταγα (Ἄκρα). Ἀσλάναγα (Μακαρία). — Κούρταγα (Μακρουπλάμι). — Ἀλητσελεπή (Βουπράσιον).

Ἄρ. 325 (24 Αὐγούστου 1919). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 26576 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 9 Αὐγούστου.

Προτοῦ ἀποφανθῶμεν γνώμην περὶ μετονομασίας τῶν βαρβαρωνύ

μων χωρίων κατὰ τοὺς σιδηροδρομικοὺς σταθμοὺς Πειραιῶς-Ἀθηνῶν-Πελοποννήσου, ἥς τὴν ἀνάγκην μᾶς ὑποδεικνύει τὸ Σ. ὑπουργεῖον, ἐκρίναμεν χρήσιμον νὰ ζητήσωμεν πληροφορίας περὶ τῶν περὶ τὰ χωρία Τζεφερεμίι, Κούρταγα (τοῦ τέως δήμου Ἀνδανίας) καὶ Δεδέμπεη τοπωνυμιῶν· διότι τὰ χωρία ταῦτα δὲν κεῖνται ἐπὶ τῆς θέσεως ἀρχαίας πόλεως ἢ παρὰ ἱστορικῶς ἐπίσημον τόπον, ὅπως τοῖς ὑποδοθῆ τὸ ὄνομα αὐτῶν καὶ πρέπει πάντως ἡ μετονομασία νὰ μὴ εἶναι αὐθαίρετος, ἀλλὰ τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον θ' ἀντικαταστήσῃ τὸ ἀποσκοραμιστέον τουρκικόν, νὰ εἶναι σύνθητες καὶ οἰκτεῖον εἰς τοὺς κατοίκους, ἵνα καταστῆ καὶ εὐπρόσδεκτον, τοῦτο δὲ ἐπιτυγχάνεται, ἂν ἡ ἐκλογή τοῦ ὀνόματος γίνῃ ἐκ τῶν περὶ τὸ χωρίον τοπωνυμιῶν.

Τὸ ἐν Εὐβοίᾳ Ἀχμέταγα δὲν κατέχει τὴν θέσιν ἀρχαίας πόλεως· ἔχῃ τινὰ ἀρχαίων οἰκήσεων σφύζονται εἰς ἀπόστασιν τινα ἀπ' αὐτοῦ, ἐγγύτερον δ' ὅμως πρὸς ἄλλο χωρίον, τὸ Πῆλι, ἀλλὰ τί ὄνομα εἶχε κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὁ τόπος, ὅπου τὰ λείψανα ἐκεῖνα, εἶναι ἄδηλον. Ἐν τῇ νήσῳ πλὴν τῶν γνωστῶν ὑπῆρχον καὶ τρεῖς πόλεις, περὶ ὧν οὐδὲν ἄλλο γινώσκουμεν, εἰ μὴ μόνον τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ἡ Ἄκρα, ὁ Ἀκράγας καὶ τὸ Ἀκόντιον. Ἐν δὲ τῶν ὀνομάτων τούτων καὶ δὴ τὸ πρῶτον θὰ ἠδύνατο ἴσως νὰ δοθῆ εἰς τὸ τουρκικόν Ἀχμέταγα. Καὶ ἂν τυχόν ἐν τῷ μέλλοντι ἔξ εὐρήματός τινος καταστῆ δυνατόν νὰ ὀρισθῆ ἀκριβῶς ἡ θέσις τῆς ἀρχαίας ταύτης πόλεως, ἡ μετονομασία τοῦ Ἀχμέταγα δὲν θ' ἔπαυε νὰ ἔχῃ τὸν λόγον τῆς, ὥστε νὰ παρίσταται ἀνάγκη νέας μεταβολῆς. Διότι τὸ ὄνομα Ἄκρα εἶναι δηλωτικὸν τοπικῆς σχέσεως ἐμφαίνον συνοικισμὸν ἐπὶ ὑψώματος εὐρισκόμενον. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ Ἀχμέταγα ἡ κυριωτάτη ἀγροικία, ἀνήκουσα εἰς τὸν ἰδιοκτητήν τοῦ χωρίου, ἐγείρεται ἐπὶ ὑψώματος, περὶ αὐτὴν δ' εἶναι ἐκτισμένοι αἱ οἰκῆσεις τῶν χωρικῶν.

Τὸ δὲ Ἀσλάναγα τῆς Μεσσηνίας, οὕτως ὀνομασθὲν ἐκ τινος ἄλλου Τούρκου ἀγᾶ, εἰς ὃν ἀνῆκεν ἐπὶ τουρκοκρατίας, κεῖται εἰς τὸ μέσον τῆς ἐτέρας τῶν εὐφορωτάτων πεδιάδων τῆς Μεσσηνίας, ἥτις ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ὀνομάζετο Μακαρία. Καὶ εἶναι μὲν ἀγνωστον, ἂν ὑπῆρχε κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους καὶ πόλις ὁμώνυμος, ἔξ ἧς ἔλαβεν ἡ πεδιάς τὸ ὄνομα, ὡς ἐκ τῆς πόλεως Στενυκλάρου ὀνομάσθη ἡ ἐτέρα μεσσηνιακὴ πεδιάς· ἀλλ' οὐδὲν ἐμποδίζει, φρονοῦμεν, νὰ μετονομασθῆ Μακαρία τὸ Ἀσλάναγα, τὸ μεγαλύτερον χωρίον τῆς πεδιάδος, νῦν μάλιστα, ὅτε τῆς Στενυκλάρου τὸ ὄνομα ἐδόθη εἰς τὸ βορειότερον κείμενον χωρίον Ἀλητοῦργι.

Τὸ Κούρταγα τοῦ τέως δήμου Λυκοσοῦρας εὐρίσκεται κατὰ τὴν εἴσο-

δον τῆς κλεισωρείας, ἥτις ἀπὸ τῶν μέσων χρόνων φέρει τὸ ὄνομα Μακρυπλάγι· εἰς τὰ στενὰ ταῦτα ἀπεδίδετο μεγίστη σπουδαιότης, διότι ὁ κατέχων αὐτὰ ἦτο κύριος τῶν συγκοινωνιῶν τῆς νοτίας Πελοποννήσου πρὸς τὴν λοιπὴν χερσόνησον, εἶναι δὲ καὶ ὀνομαστά διὰ τὴν ἐν αὐτοῖς τῷ 1263 συγκροτηθεῖσαν κρίσιμον μάχην τῶν Φράγκων ὑπὸ τὸν Γουλιέλμον Β' Βιλλαρδουῖνον πρὸς τὸν ὑπὸ τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου στρατὸν τῶν βυζαντινῶν, καθὼς καὶ διὰ τὰς ἐν ἔτει 1826 ἐπανειλημμένας, ἀλλ' ἀτυχεῖς ἀποπειράς τῶν Ἑλλήνων νὰ ἐμποδίσωσι τὴν εἰσβολὴν τοῦ Ἰμπραῖμ. Ὅθεν προσήκει, νομίζομεν, τὸ ἱστορικὸν ὄνομα Μακρυπλάγι νὰ δοθῇ εἰς τὸ κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ στενοῦ χωρίον Κούρταγα.

Ἐκ τῶν δύο τέλος παρὰ σιδηροδρομικοὺς σταθμοὺς χωρίον Ἀλῆ-Τσελεπῆ τοῦ μὲν ἐν τῷ τέως δήμῳ Οἰχαλίας ἔχομεν ἤδη προτείνῃ τὴν μετονομασίαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 109 ἡμετέρου ἐγγράφου τῆς 25 Ἀπριλίου 1915· εἰς δὲ τὸ Ἀλῆ-Τσελεπῆ τῆς Ἡλιδος δύναται καταλλήλως νὰ δοθῇ τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας πόλεως Βουπρασίου. Ἡ πόλις αὕτη, μνημονομένη καὶ ὑπὸ τῶν ὀμηρικῶν ἐπῶν, τὸ «πολύπτυρον Βουπράσιον», δὲν ἐσφύζετο κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους, ἀλλὰ τὸ ὄνομα διετηρήθη πρὸς δῆλωσιν τῆς χώρας καὶ τοῦ παραρρέοντος αὐτὴν ποταμίον, τοῦ σήμερον καλουμένου Μάννα. Τὸ Ἀλῆ-Τσελεπῆ κεῖται ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Βουπρασίδος, μετονομαζόμενον δὲ Βουπράσιον θὰ λάβῃ ὄνομα οἰκειότατον εἰς τοὺς κατοίκους, διότι ἦτο τοῦτο τὸ τοῦ καταργηθέντος δήμου, εἰς ὃν ὑπήγετο.

Ζαΐμη.

Ἄρ. 204. 16 Σεπτεμβρίου 1916. Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 42186 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 16 Ἰουλίου.— Ἐπισ-ρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 8886 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἀρκαδίας μετὰ τῶν συνημένων αὐτῆ.

Ὁ λόγος, δι' ὃν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ζαΐμη ζητεῖ νὰ μεταβάλῃ τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος, εἶναι εὐγενὴς καὶ ὀρθός· ἐπιθυμοῦσιν, ὡς γράφουσιν εἰς τὴν πρὸς τὴν νομαρχίαν Ἀρκαδίας ἀναφορὰν αὐτῶν, ν' ἀποτινάξωσι καὶ τὸ τελευταῖον ἔγχος τῆς τουρκικῆς τυραννίας διὰ τῶν Ζαΐμ ἀγάδων. Ἀληθῶς δὲ τὸ ὄνομα Ζαΐμ ἀγὰς εἶναι ἀραβοτουρκικόν, σημαῖνον τὸν κάτοχον μεγάλου τιμαρίου ἢ ἀπλῶς τὸν πλούσιον γαιοκτήμονα, καὶ πιθανώτατα τὸ χωρίον ὀνομάσθη οὕτως ὡς ἀνήκόν ποτε εἰς τινα τοιοῦτον Ζαΐμην, διότι πρὸς τὴν ἱστορικὴν οἰκογένειαν

τῶν Ζαΐμηδων οὐδὲν εἶχε τὸ κοινόν. Ἄλλ' ἡ ἐκλογή πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ τῆς ἀρχαίας τοπωνυμίας Φαλαισίας δὲν ἔχει ἄλλην δικαιολογίαν εἰ μὴ ὅτι ἦτο ὄνομα τοῦ δήμου, εἰς ὃν ἀνῆκε τὸ Ζαΐμη. Διότι δὲν εἶναι ἀκριβὲς τὸ ἀναφερόμενον ἐν τῷ ψηφίσματι τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ὅτι «ἐντὸς τῶν ὄριων τῆς κοινότητος Ζαΐμη κείνται τὰ ἑρείπια τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς πόλεως Φαλαισίας». Ἡ ἀρκαδικὴ πόλις αἰ Φαλαισία (οὗτος εἶναι ὁ ὁρθὸς τύπος τοῦ ὀνόματος) δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένον ποῦ ἔκειτο. Πολλοὶ εἰκάζουσιν ὅτι ἔκειτο παρὰ τὸ χωρίον Μπούρα, ὅπερ ἀποτελεῖ ἰδίαν κοινότητα, περὶ δὲ τοῦ Ζαΐμη οὐδεὶς ὑπεστήριξεν ὅτι κατέχει τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας ταύτης πόλεως. Ὅθεν νομίζομεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ δοθῇ τὸ ὄνομα αὐτῆς εἰς τὴν κοινότητα· θὰ συνιστῶμεν δ' εἰς τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ βαρβαροφώνου ὀνόματος τῆς κοινότητος νὰ ἐκλέξῃ μᾶλλον εὐχρὸν τινα ἑλληνικὴν τοπωνυμίαν ἐκ τῶν περὶ τὸ χωρίον θέσεων, δι' ἧς ν' ἀντικαταστήσῃ αὐτό.

Ζαΐμη.

Ἄρ. 238 (10 Ἰανουαρίου 1918).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 22187 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 24 Ἰουνίου 1917, ἐπιστρεφόμενου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ, καὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 40693 τῆς 3 Ἰανουαρίου.

Ἡ Κουτοφαρίνα, τὸ παραποτάμιον τοῦ Ἀλφειοῦ, ὅπερ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα εἶχε τὸ ὄνομα ὁ Θειοῦς, παραρρέει παρὰ τὸ Ζαΐμη, ὥστε ἐν ἀνάγκῃ τὸ ἀρχαῖον τοῦτο ὄνομα ἠδύνατο ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ σημερινὸν ξενόφωνον τῆς κοινότητος, ὡς ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον. Εἶναι δ' ὅμως πιθανώτατον ὅτι τὸ ὄνομα Θειοῦς, περιττοσύλλαβον τὴν κλίσιν καὶ ὄχι εὐφωνον, ταχέως ἐν τῇ χρήσει θὰ στρεβλωθῇ καὶ θὰ καταστῇ ἀγνώριστον καὶ σφόδρα ἀμφίβολον, ἂν θὰ δυνηθῇ νὰ ἐκτοπίσῃ τὸ σημερινὸν εὐφωνώτατον ὄνομα τῆς κοινότητος. Πρέπει δὲ πρωτίστως κατὰ τὰς μετονομασίας νὰ καταβάλλεται προσοχή, ὅπως τὸ ἐκλεγόμενον νέον ὄνομα μὴ παρουσιάσῃ στοιχεῖα καθιστῶντα δυσχερῆ τὴν εὐδοκίμησιν αὐτοῦ. Ἄλλ' εἰς τὸ Σ. Ὑπουργεῖον ἀπόκειται ν' ἀποφασίσῃ, ἂν ὁ βέβαιος κίνδυνος τῆς παραμορφώσεως τοῦ ὀνόματος πρέπει νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἔγκρισιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Ζαΐμη (Βουτσαρά).

Ἄρ. 249 (10 Ἰουλίου 1918).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 11320 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου

γείου τῆς 23 Ἀπριλίου 1918, ἐπιστρεφόμενου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῷ.

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 204 ἡμετέρου ἐγγράφου τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1916 ὑπεδείξαμεν τίνος ἔνεκα δὲν ἐκρίναμεν εὐλογον νὰ ὑποβοηθήσωμεν τὴν φιλότιμον προσπάθειαν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου τῆς Κοινότητος Ζαΐμη πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ τουρκοφώνου ὀνόματος αὐτῆς δι' ἀκραιφνοῦς ἑλληνικοῦ. Ἡ προταθεῖσα τότε μετονομασία τῆς κοινότητος Φαλαισίας δὲν ἐθεωρήθη εὐστοχος, ὡς μὴ οὔσης ἀκριβῶς γνωστῆς τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας ταύτης ἀρκαδικῆς πόλεως. Ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς ἐτέρας ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ σημερινοῦ ὀνόματος διὰ τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος τοῦ παρὰ τὸ Ζαΐμη παραρρέοντος ποταμοῦ Θειοῦντος παρατηρήσαμεν διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 238 ἡμετέρου ἐγγράφου τῆς 10 Ἰανουαρίου ἔ. ἔ. ὅτι διὰ λόγους πρακτικῶς ἦτο σφόδρα ἀμφίβολον, ἂν τὸ περιττοσύλλαβον τὴν κλίσιν ὄνομα ἐκεῖνο ἠδύνατο νὰ παραμείνῃ ἀλόβητον ἐν τῇ κοινῇ χρήσει καὶ νὰ ἐκτοπίσῃ τὸ σημερινὸν εὐφωνον ὄνομα.

Νῦν δὲ ζητεῖται ἡ γνώμη ἡμῶν περὶ νέας ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, θεωρήσαντος κατάλληλον νὰ λάβῃ ἡ κοινότης τὸ ὄνομα τῆς Ροδόπης. Καὶ εἶναι μὲν ἀναντιροήτως καλὸν καὶ εὐῆχον τὸ ὄνομα τοῦτο, ἀλλ' ὁ λόγος, δι' ὃν ἐξελέχθη, εἶναι εἰς ἡμᾶς ἀκατανόητος. Τὸ ὄνομα Ροδόπη εἶναι γνωστὸν ὡς ὄνομα ἑταιρῶν τοῦ ἀρχαίου κόσμου, γνωστότερον δὲ ὡς ὄνομα τοῦ μεγάλου Θρακικοῦ ὄρους, καθὼς καὶ τῆς ἀπ' αὐτοῦ ὀνομασθείσης ἀρχαίας θρακικῆς ἐπαρχίας. Ὅθεν, ὅταν τοῦτο παρουσιάζεται καὶ ὡς ὄνομα ἀρκαδικοῦ χωρίου, ἐπειδὴ αἱ τοπωνυμῖαι δὲν τίθενται αἰθαιρέτως, ἀλλ' ἔχουσι πᾶσαι τὸν λόγον των, θὰ διερωτᾶται τίνα σινάφειαν ἔχει τὸ χωρίον, ἂν ὄχι πρὸς τὰς ἀρχαίας ἐτάρας ἀλλὰ πάντως πρὸς τὰς θρακικὰς τοπωνυμίας. Καὶ θὰ ἐκφέρωνται ἴσως ἀνυπόστατοι εἰκασίαι περὶ ἐποικήσεων θρακικῶν εἰς τὴν Ἀρκαδίαν, πρόσφοροι πρὸς δημιουργίαν ἱστορικῶν πλανῶν.

Τούτων ἔνεκα ἐπιμένομεν εἰς τὴν γνώμην, ἣν ἐξεφράσαμεν εἰς τὸ μνημονευθὲν ἐγγράφον ἡμῶν τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1916, ἐν ᾧ συνεστήσαμεν εἰς τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ βαρβαροφώνου ὀνόματος τῆς κοινότητος νὰ ἐκλέξῃ μᾶλλον εὐῆχόν τινα ἑλληνικὴν τοπωνυμίαν ἐκ τῶν περὶ τὸ χωρίον θέσεων, δι' ἣς ν' ἀντικαταστήσῃ αὐτό. Καὶ τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον παρὰ τὸ χωρίον Ζαΐμη ὑπάρχει, ὡς μανθάνομεν, τοπωνυμία κατάλληλος, ὅπως ἀντικαταστήσῃ τὸ σημερινὸν τουρκικὸν ὄνομα, ὄχι μόνον εὐῆχος, ἀλλ' ἔχουσα καὶ μεγίστην ἱστορικὴν σημασίαν. Εἶναι τὸ **ῥέμα τοῦ Βουτσαρά**, τοπωνυμία διατη-

ρήσασα τὴν μνήμην τοῦ ἡρωϊκοῦ Βουτσαρᾶ, τοῦ ἐν ἀρχῇ τοῦ Π' αἰῶ-
νος ἀντιταχθέντος ἐν τῷ ὀχυρωτάτῳ μικρῷ φρουρίῳ Ἀρακλόβῳ κατὰ
τῆς φραγκικῆς ἐπιδρομῆς. Ἡ σημασία τῆς τοπωνυμίας ταύτης συνί-
σταται κυρίως εἰς τὴν βοήθειαν, ἣν παρέχει πρὸς διαφώτισιν τοῦ ἱστο-
ρικοῦ ἐκείνου γεγονότος. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ μόνη ἱστορικὴ πηγὴ περὶ
τοῦ Βουτσαρᾶ Δοξαπατοῦ καὶ τοῦ «μεγάλου στρατιώτου», ὁ ὁποῖος
ὑπερήσπισε τὸ Ἀράκλοβον, τὴν κλεῖδα «τοῦ δρόγγου, ὁποῦ τὸ λέγουν
τὰ Σκορτά», εἶναι τὸ *Χρονικὸν τοῦ Μορέως*. Ἄλλ' ἡ βραχυτάτη διή-
γησις τοῦ χρονικοῦ καταλείπει πολλὰ ἀδιευκρίνητα, πρὸ πάντων δὲ δὲν
καθορίζεται ποῦ ἔκειτο αὐτὸ τὸ φρούριον τοῦ Βουτσαρᾶ, ὅπερ συνήθως
τοποθετεῖται ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἱστορικῶν παρὰ τὴν Ἀνδρότσιαναν.
Ἡ τοπωνυμία *ῥέμα τοῦ Βουτσαρᾶ* ἐν συνδυασμῶ μετὰ τοῦ ὀνόματος
τοῦ πλησίον χωρίου *Σκορτσινού*, ὅπερ δὲν φαίνεται ἄσχετόν πρὸς τὰ
Σκορτά, καὶ ἄλλοι τινὲς λόγοι, ὧν ἡ ἕκθεσις δὲν εἶναι τοῦ παρόντος,
ὑποδεικνύουσιν ὅτι ἡ θέσις τοῦ Ἀρακλόβου πρέπει νὰ ζητηθῇ μᾶλλον
ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ τέως δήμου Φαλαισίας παρὰ τὸ Ζαῖμη.

Ὅθεν νομιζομεν εὐλόγον ἢ κοινότης Ζαῖμη νὰ μετονομασθῇ *Βου-
τσαρᾶ*. Καλὸν δὲ θὰ ἦτο, ἂν ἀπεφασίζετο ἡ τοιαύτη μετονομασία, καὶ
τὸ ἔμβλημα τῆς σφραγίδος τῆς κοινότητος νὰ ὀρισθῇ συναφὲς πρὸς τὴν
ὑπαγορεύσασαν τὴν μετονομασίαν παράδοσιν, ἦτοι θώραξ καὶ ῥόπαλον.
Διότι τὸ ἀραγωνικὸν κείμενον τοῦ χρονικοῦ διέσωσε παράδοσιν περὶ
τῆς ὑπερανθρώπου ῥώμης τοῦ ὑπερασπιστοῦ τοῦ Ἀρακλόβου Βουτσαρᾶ,
ὅτι οὗτος ἦτο πολὺ δυνατὸς καὶ ἀνδρεῖος καὶ τοσοῦτο ῥωμαλέος, ὥστε
τὸ ἀπελατίμιον, ἦτοι τὸ ῥόπαλον (μασα) αὐτοῦ ἦτο τόσον βαρὺ, ὥστε
κανεὶς ἄνθρωπος δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ σηρώσῃ μὲ τὴν μίαν χεῖρα καὶ ὁ
θώραξ αὐτοῦ εἶχε βάρος ἑκατὸν πενήκοντα λιτρῶν καὶ πλέον.

Μπούρα (Φαλαισίαι).

Ἄρ. 239 (9 Ἰανουαρίου 1918).—Ἐπι τοῦ ὑπ' ἀριθ. 39044 ἐγγράφου τοῦ
ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1917.—Ἐπιστρέφεται μετὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 13041
ἀναφορᾶς τῆς νομαρχίας Ἀρχαδίας καὶ τῶν συνημμένων αὐτῇ.

Ἀφορμὴν λαβόντες ἐξ αἰτήσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ζαῖμη
περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Φαλαισίαν παρετηρήσαμεν ἐν τῷ
ὑπ' ἀρ. 204 ἡμετέρῳ ἐγγράφῳ τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1916, ὅτι, ὡς εἰ-
κάζουσι πολλοὶ ἀρχαιολόγοι, ἡ ἀρχαδικὴ πόλις αἱ Φαλαισίαι ἔκειτο παρὰ
τὸ χωρίον Μπούρα. Τὴν γνώμην δὲ ταύτην ἡμῶν ἐπικαλεῖται καὶ τὸ

κοινοτικὸν συμβούλιον Μπούρα πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀποφάσεώς του περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀλβανοφώνου ὀνόματος τῆς κοινότητος διὰ τοῦ τῆς ἀρχαίας πόλεως Φαλαισιῶν, ἣν ἀπόφασιν συνιστῶμεν, ὡς εἰκόσ, ὅπως ἐγκριθῆ.

Σαμαρᾶ (Βελιγοστή).

Ἄρ. 252 (8 Σεπτεμβρίου 1908).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 22829 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 21 Αὐγούστου, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 10501 ἀναφορᾶς τῆς νομαρχίας Ἀρκαδίας καὶ τῆς συνημμένης αὐτῇ πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Σαμαρᾶ.

Ἐρείπια ἄξια λόγου τῆς κατὰ τοὺς μέσους χρόνους ἀκμαζούσης πόλεως Βελιγοστῆς, χώρας *προεστῆς* ἢ *μειζονος*, ὡς ἀποκαλοῦσιν αὐτὴν τὰ *Χρονικὰ τοῦ Μωρέως*, σφύζονται εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ σημερινοῦ χωρίου Σαμαρᾶ· πλὴν δὲ τούτων καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα Βελιγοστή φέρει σήμερον καὶ ἡ πηγὴ καὶ ὁ παραρρέων τὸ χωρίον ῥυάξ. Ἐναντιοβλητικότητος δ' οὔσης τῆς θέσεως τῆς πόλεως, εὐλογον εἶναι ἢ ἀποδοθῆ καὶ τὸ ἱστορικὸν ὄνομα αὐτῆς, καίπερ σλαβικόν, εἰς τὸ χωρίον Σαμαρᾶ συμφώνως πρὸς τὴν ἐκδηλωθεῖσαν ἐπιθυμίαν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Z'.

ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Ἀσλάναγα (Μακαρία).

Βλ. Ἀρκαδίας (Κούρταγα) [ἀνωτέρω σ. 88].

Διαβολίτζη.—Σανδάνη (Ἀνδανία).

Ἄρ. 255 (17 Νοεμβρίου 1918).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 24820 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργοῦ τῆς 4 Σεπτεμβρίου ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Τὸ Διαβολίτζη εἶναι μὲν πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἀνδανίας, ἀλλ' ἡ ἀρχαία μεσσηνιακὴ πόλις, ἐξ ἧς ὁ δήμος εἶχεν ὀνομασθῆ, ἔκειτο παρὰ τὸ χωρίον Τρύφα, εἰς ἀπόστασιν τριῶν τετάρτων τῆς ὥρας ἀπὸ τοῦ χωρίου Σανδάνη, ὅπερ διετήρησεν ἴσως μικρὸν παρηλλαγμένον τὸ ἀρχαῖον ὄνομα. Ὅθεν ὀρθότερον νομίζομεν μᾶλλον τὸ ὄνομα Ἀνδανία ν' ἀποδοθῆ εἰς τὴν κοινότητα Σανδάνη, τὸ δὲ Διαβολίτζη νὰ διατηρήσῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὅπερ εἶναι ἱστορικόν, ὃν τὸ ὄνομα βυζαντινῆς οἰκογενείας.

Κωνσταντινοὶ (Πολίχνη).

Σ' 541

Ἄρ. 174 (27 Ἀπριλίου 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 37575 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργοῦ τῆς 12 Αὐγούστου 1915.—Ἐπιστρέφεται ἡ ἀπὸ 28 Ἰουνίου 1915 αἴτησις τῶν πρῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Κωνσταντίνων.

Εὐλογωτάτη εἶναι ἡ ἀξίωσις τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Κωνσταντίνων, οἵτινες πρὸ τριακονταετίας περίπου μετοικήσαντες εἰς θέσις, ἡμίσειαν ὥραν ἀπέχουσαν τούτου, ἀπετέλεσαν ἴδιον συνοικισμόν, νὰ δοθῆ ἔν ὄνομα εἰς τὸν συνοικισμόν αὐτῶν, ἀριθμοῦντα νῦν περὶ τὰς ἐξήκοντα οἰκογενείας, καὶ νὰ μὴ ἐξακολουθῆ δηλούμενος διὰ τοῦ ὀνόματος τῶν Κωνσταντίνων. Δὲν εἶναι δ' ἀνεπιτυχῆς καὶ ἡ ἐκλογή τοῦ ὀνόματος Πολίχνη, διότι ἡ οὕτως ὀνομαζομένη κώμη τῆς ἀρχαίας Μεσσηνίας ἔκειτο πλησίον ἔκειτο, ἃν καὶ ἀκριβῶς ὠρισμένη δὲν εἶναι ἡ θέσις αὐτῆς.

Μίλα (Μύλα).

Δ' 599

Ἄρ. 10 (22 Ἰουλίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 23838 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργοῦ

γείου τῆς 4 Ἰουλίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 6742 ἀναφορά τοῦ νομάρχου Μεσσηνίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ.

Εὐσεβῆς καὶ φιλόπατρις γνώμη ὑπηγόρευσε βεβαίως τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μίλας, ἦν τὸ Σ. Ὑπουργεῖον διεβίβασεν ἡμῖν μετὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 5242 ἀναφορᾶς πρὸς αὐτὸ τοῦ νομάρχου Μεσσηνίας, περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Ῥαμοβούνιον. Ἡθέλησε νὰ τιμήσῃ τὴν μνήμην τοῦ ἀειμνήστου στρατηγοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη, γεννηθέντος ἐπὶ τοῦ Ραμοβουνίου, ὡς καὶ αὐτὸς οὗτος μαρτυρεῖ εἰς τὰ ἀπομνημονεύματά του. Ἀλλὰ δὲν νομίζομεν ὀρθὴν τὴν ἀπόδοσιν τοῦ γεωγραφικοῦ τούτου ὀνόματος καὶ εἰς τὴν κοινότητα, διότι ἡ τοιαύτη διπλῆ χρῆσις θὰ φέρῃ δυσχερείας εἰς τὴν διακρίσιν τοῦ βοινοῦ ἀπὸ τῆς κοινότητος. Καὶ τοιαύτας δυσχερείας πρέπει νὰ προσπαθῶμεν ν' ἀποφεύγωμεν, ὅπου εὐρίσκομεν ἐπικρατοῦσαν ἀπὸ μακροῦ χρόνου τὴν διπλὴν χρῆσιν, οὐχὶ δέ ποτε νὰ δημιουργῶμεν νέας ἄνευ τινὸς ἀνάγκης ἐπιθέτοντες ὄνομα γειτονικοῦ βοινοῦ εἰς συνοικισμὸν ἴδιον ἔχοντα ὄνομα. Πρὸς ἐκδήλωσιν τοῦ συναισθήματος τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Κολοκοτρώνην ἀρκεῖ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ἐκλέξαντος ἔμβλημα τῆς σφραγίδος τῆς κοινότητος τὴν κεφαλὴν τοῦ πρωταθλητοῦ τῆς ἑλληνικῆς ἐπανάστασεως. Τὸ δ' ὄνομα τῆς κοινότητος καλὸν νομίζομεν νὰ διατηρηθῇ. Εἶναι μὲν προδήλως ξενικὸν (ἡ ὀρθὴ γραφὴ αὐτοῦ εἶναι Μίλα οὐχὶ Μῆλα), ἀλλ' εἶναι εὔηχον καὶ δὲν ξενίζει τὰς ἀκοάς. Ὅπως κατασταθῇ δὲ καὶ εἰς τὴν γραφὴν ἑλληνοφανέστερον, θὰ ἐτολμῶμεν νὰ προτείνωμεν νὰ γραφεταὶ Μύλα κατὰ τὸν δωρικὸν τύπον δηλ. τῆς μύλης (μύλου).

Χασάμπαση (Ἀριστοδήμειον).

Ἀρ. 296 (26 Ἀπριλίου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 7634 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 11 Μαρτίου, ἐπιστρεφόμενου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Εὐλογωτάτη εἶναι ἡ ἐπιθυμία τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Χασάμπαση μεταβολῆς τοῦ βαρβάρου ὀνόματος τῆς κοινότητος τοῦ διαωνίζοντος τὴν μνήμην τῆς τουρκικῆς δυναστείας καὶ ἀντικαταστάσεως δι' ἄλλου εἰλημμένου ἐκ τῆς πατρίου ἱστορίας. Ὡς τοιοῦτο δ' ἐξέλεξε τὸ τοῦ μυθολογουμένου ἡρωϊκοῦ βασιλέως τῆς Μεσσηνίας Ἀριστοδήμου· καὶ καλὴ μὲν ἡ ἐκλογή, ἐπειδὴ δ' ὅμως ἐν τῇ ἑλληνικῇ γλώσσῃ δὲν λαμβάνονται ὡς τοπωνυμιαὶ ὀνόματα ἀνδρῶν, ἀλλὰ παράγωγα ἐκ τούτων, τὸ χωρίον πρέπει μᾶλλον νὰ μετονομασθῇ Ἀριστοδήμειον.

Ἄλῃ Τσελεπῆ. Τόσκεσι (Οἰχαλία).

Σ' 280

Ἄρ. 10 (25 Ἀπριλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 13007 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 17 Ἀπριλίου. —Ἐπιστρέφεται ἡ ἀναφορὰ τῆς κοινότητος μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ὁρθὴν νομίζομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἄλῃ Τσελεπῆ περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν σημερινῶν ὀνομάτων τῆς ἔδρας τῆς κοινότητος καὶ τοῦ προσηρημένου εἰς αὐτὴν συνοικισμοῦ Τόσκεσι διὰ κοινοῦ ἀμφοτέρων ἀρχαίου ὀνόματος. Τὸ Τόσκεσι κεῖται τόσον πολὺ πλησίον τῆς ἔδρας τῆς κοινότητος, ὥστε οὐδὲν τὸ ἄτοπον παρουσιάζει ἡ ἐπίθεσις τοῦ ὀνόματος αὐτῆς καὶ εἰς τοῦτο. Τὰ δὲ σημερινὰ βάρβαρα καὶ ἄσημα ὀνόματα, ὧν τὸ μὲν τουρκικόν, τὸ δὲ ἄλβανικὸν μετ' ἄλβανικῆς μάλιστα καταλήξεως, ἔπρεπε πάντως νὰ μεταβληθῶσι. Καλῶς δ' ἐξελέχθη ὡς ὄνομα τῶν δύο χωρίων καὶ τῆς κοινότητος τὸ τῆς ἀρχαιοτάτης μεσσηνιακῆς πόλεως Οἰχαλίας, ἧς τὸ ὄνομα εἶχεν ἀποδοθῆ καὶ εἰς τὸν καταργηθέντα δῆμον, τὸν περιλαμβάνοντα τὴν κοινότητα Ἄλῃ Τσελεπῆ. Ἡ θέσις τῆς Οἰχαλίας δὲν εἶναι βεβαίως γνωστή· ἡ πόλις δὲν ὑπῆρχε πλέον κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους, ἀλλὰ παράδοσις παλαιὰ παρὰ τῷ περιηγητῇ Πausanias ὠριζεν ὅτι τὴν θέσιν αὐτῆς κατεῖχε τὸ Καρνάσιον ἄλσος, τοῦτο δὲ κατὰ τὰς εἰκασίας τῶν νεωτέρων τοπογράφων ἦτο παρὰ τὸ σημερινὸν χωρίον τοῦ Φίλια. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου τούτου καλὸν εἶναι νὰ διατηρηθῆ, προσήκει τὸ τῆς Οἰχαλίας νὰ δοθῆ εἰς τὴν περὶ ἧς πρόκειται κοινότητα.

Ἄλητοῦργι (Στενυκλάρος).

Σ' 229

Ἄρ. 210 (16 Νοεμβρίου 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 48860 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 17 Αὐγούστου. Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 11461 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Μεσσηνίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἡ τουρκικὴ τοπωνυμία Ἄλητοῦργι, δοθεῖσα εἰς τὸ χωρίον ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτοῦ ἐπὶ τουρκοκρατίας, ὀνομαζομένου Ἄλῃ Τουργούτ πιθανώτατα, ἀγνώστου δ' ἄλλοθεν, πρέπει βεβαίως νὰ μεταβληθῆ, καὶ ὀρθῶς ἐσκέφθη τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον τῆς κοινότητος τοῦ Ἄλητοῦργι ἀποφασίσαν τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας πόλεως Στενυκλάρου. Ἡ πόλις αὕτη ἦτο ἡ μυθολογούμενη ἔδρα τοῦ βασιλέως Κρυσφόγου, ἧτις εἶχεν ἐκλείψῃ κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους· παρέμεινε δ' ὅμως ἡ μνήμη αὐτῆς εἰς τὸ ἀπὸ ταύτης ὀνομασθὲν Στενυκλά-

ριον πεδίον. Ὅθεν οὐδὲν τὸ ἄτοπον, ἂν ἀποδοθῇ τὸ ὄνομα τῆς Στενυκλάρου, ἧς τὴν θέσιν οὐδ' οἱ ἀρχαῖοι γεωγράφοι ἐγίνωσκον, εἰς τὸ ἐν τῷ Στενυκλαρίῳ πεδίῳ κείμενον τουρκῶνυμον Ἀλητοῦργι.

Ὁσμάναγα (Κορυφάσιον).

Σ' 281

Ἄρ. 110 (28 Ἀπριλίου 1915).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2969 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 25 λήγοντος. — Ἐπιστρέφεται ἡ ἰπ' ἀριθ. 6 ἀναφορὰ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Ὁσμάναγα μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ὅτι τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος Ὁσμάναγα πρέπει ν' ἀντικατασταθῇ οὐδεμία ἀμφιβολία, ἀφοῦ οὐδεὶς λόγος ἐπιβάλλει τὴν διατήρησιν τοῦ βαρβάρου ὀνόματος τούτου, τοῦ διαιωνίζοντος τὴν μνήμην ἀσήμου Τούρκου, διατελέσαντός ποτε ἰδιοκτῆτου τοῦ χωρίου. Μετὰ τινος δ' ὅμως ἐνδοιασμοῦ ἀποδεχόμεθα τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ ἐκλογῆς τοῦ νέου ὀνόματος τῆς κοινότητος, διότι ὀφείλομεν ὅσον ἔνεστι ν' ἀποφεύγωμεν, ὡς πολλάκις ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ παρατηρήσωμεν, τὴν διπλὴν χρῆσιν γεωγραφικῶν ὀνομάτων. Τὸ δ' ἐκλεχθὲν νέον ὄνομα Κορυφάσιον εἶναι τὸ τοῦ παρακειμένου ἀκρωτηρίου, ἐφ' οὗ σφίζονται λείψανα οἰκοδομημάτων καὶ τειχῶν τῆς ἀρχαίας Πύλου καὶ ἐγείρεται τὸ μεσαιωνικὸν φρούριον Παλαιὸν Ναβαρίνον. Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα τὸ ὄνομα ἦτο ἐν χρῆσει ὡς ὄνομα πόλεως καὶ ἐνταῦθα καὶ ἀλλαχοῦ, καὶ κατὰ τὴν σύστασιν τοῦ βασιλείου ἐδόθη τὸ ὄνομα τοῦτο εἰς δῆμον, οὗ πρωτεύουσα ἦτο τὸ Ὁσμάναγα, συγχωνευθέντα ἔπειτα μετὰ τοῦ δήμου Πυλίων, νομίζομεν ὅτι δύναται νὰ ἐγκριθῇ ἡ περὶ μετονομασίας ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Κορυφάσιον.

Σ' 221

Ἄρ. 235 (25 Φεβρουαρίου 1917). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 1940 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 26 Ἰανουαρίου.

Ἡ κοινότης Κορυφασίου, Ὁσμάναγα πρότερον καλουμένη, ἔλαβε τὸ σημερινὸν ὄνομα αὐτῆς συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀρ. 6 πράξιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ἐγκριθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 110 γνωμοδοτήσεως τῆς ἡμετέρας ἐπιτροπείας καὶ τῆς ὑπουργικῆς πράξεως, τῆς δημοσιευθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 180 φύλλῳ τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως» τῆς 11 Μαΐου 1915. Οὐδεὶς δ' ὑπάρχει λόγος συνηγορῶν ὑπὲρ

νέας μεταβολῆς τοῦ ὀνόματος αὐτῆς· τοιαύτη μεταβολὴ θὰ ἐπετρέπετο, μόνον ἂν νεότεραι ἔρευνοι κατεδείκνυον, ὅτι κατέχει τὴν τέως ἀγνοουμένην θέσιν ἀρχαίας τινὸς πόλεως. Ἄλλ' ἢ ἀποκάλυψις διὰ τῶν ἐσχάτως γενομένων ἀνασκαφῶν λειψάνων τινῶν τῶν μυκηναϊκῶν χρόνων δὲν συνεπάγεται τὴν ἀνάγκην τῆς μετονομασίας, ἥμιστα δὲ τὴν ἐπίθεσιν εἰς αὐτὴν ὀνόματος πεπλασμένον, οἷον τὸ προτεινόμενον **Νεστορία**.

Δάρα. ΕΙ 283

Ἄρ. 91 (17 Μαρτίου 1915).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.— Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 210 αἴτησις τῆς κοινότητος Δάρα.

Εὐκταία ἀναμφιβόλως εἶναι ἡ μεταβολὴ τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος Δάρα τοῦ τέως δήμου Βουφράδος, ὅχι μόνον διότι εἶναι τοῦτο ἄλβανικόν, ἀλλὰ καὶ διότι εἶναι κοινὸν καὶ εἰς ἄλλα ἑλληνικὰ χωρία. Ἄλλ' ἢ προτεινομένη ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου ἀντικατάστασις αὐτοῦ διὰ τοῦ ὀνόματος Τζουμαγιά δὲν φαίνεται ἡμῖν πρόσφορος. Εὐσεβὲς μὲν καὶ ἀξιεπαινον εἶναι τὸ ὑπαγορευθῆσαν τὴν ἐκλογὴν τοῦ ὀνόματος συναίσθημα τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ἀφοῦ ἐν τῇ μάχῃ τῆς Τζουμαγιάς ἔπεσον οἱ ἐκ τῆς κοινότητος φονευθέντες ἐν τῷ ἑλληνοβουλγαρικῷ πολέμῳ· πρὸς δὴλώσιν δ' ὅμως εὐγνώμονος μνήμης τοῦ θανάτου αὐτῶν ὑπάρχουσιν ἄλλοι καταλληλότεροι τρόποι καὶ προπάντων ἐνδεικτικώτεροι, ἐνῶ δυσκολώτατον θὰ εἶναι νὰ διαγνωσθῇ ἐν τῷ μέλλοντι ἡ σημασία τοῦ νέου ὀνόματος τοῦ μεσσηνιακοῦ χωρίου. Οὐδ' ἄλλη τις παραπλησία τοπωνυμία τῶν ἄλλων πεδίων τῶν μαχῶν τῶν τελευταίων πολέμων εἶναι προσῆκον ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν τοῦ Δάρα, ὡς ἐκφράζει ἐπιθυμίαν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον· διότι αἱ τοπωνυμίαι αὗται εἶναι ἀρρήκτως συνδεδεμένα πρὸς τοὺς τόπους, ἐν οἷς διεδραματίσθησαν τὰ ἐνδοξα γεγονότα, καὶ ἡ χρῆσις αὐτῶν πρὸς μετονομασίαν ἄλλων τόπων θὰ ἠδύνατο νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς παραποίησης τῆς ἱστορίας.

Κοντογόνη (Παπαφλέσα). ΕΙ 285

Ἄρ. 101 (22 Ἀπριλίου 1915).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 14423 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 11 Ἀπριλίου.— Ἐπιστρέφεται τὸ ὑπ' ἀρ. 14925 διαβιβαστικὸν ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτοῦ.

Τὸ μὲν κοινοτικὸν συμβούλιον Παιδεμένου ἠξίωσε νὰ μετονομασθῇ ἡ κοινότης Φλεσιὰς τιμῶν τὴν μνήμην τοῦ Παπαφλέσα, τοῦ ὁποίου τὰ

ταμπούρια, ἐν οἷς ἔπεσεν ἐνδόξως ἀμυνόμενος κατὰ τῆς ἐπιδρομῆς τοῦ Ἰμβραήμ, περιλαμβάνονται εἰς τὴν περιφέρειαν αὐτῆς. Τὴν αὐτὴν δὲ τιμὴν ζητεῖ ν' ἀποδώσῃ εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἡρωικοῦ προμάχου τοῦ Μανιάκη καὶ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Κοντογόνη, ἀποφασίσαν νὰ μετονομασθῇ ἢ κοινότης Παπαφλέσα. Νομίζομεν δεδικαιολογημένην τὴν ἀπόφασιν ταύτην, πρῶτον μὲν διότι εἰς τὴν κοινότητα εἶναι προσηρημένους καὶ ὁ συνοικισμὸς Μανιάκη, τοῦ ὁποίου φερώνυμος εἶναι ἡ μάχη, ἔπειτα δὲ διότι ἐπὶ λόφου παρὰ τὸ Κοντογόνη ἐκτίσθη ὁ ἀναμνηστικὸς τῆς μάχης ναῖσκος καὶ προσέτι διότι ἡ οἰκογένεια Κοντογόνη, ἔξ ἧς ἔλαβε τὸ χωρίον τὸ ὄνομα, δὲν συνάπτεται πρὸς ἱστορικὸν τι γεγονὸς ἄξιον λόγου.

Χόντζογλη—Ρύπαινα.

ΕΙ 285

Ἄρ. 101 (24 Ἀπριλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 14923 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 11 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἄρ. 52 ἀναφορὰ τῆς κοινότητος μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Τὸ βάρβαρον ὄνομα τοῦ χωρίου Χόντζογλη, ἐμφαῖνον ὅτι ἀνῆκε ποτε εἰς υἱὸν ἢ ἀπόγονον Χόντζα, εἶναι ἀναντιρρήτως ἀπόβλητον καὶ πρέπει πάντως νὰ μεταβληθῇ. Ἀλλὰ τὸ ὄνομα *Ἄμόνοια*, ὅπερ ἐξέλεξε πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, δὲν εἶναι κατάλληλον, διότι ἀφηρημένα ὀνόματα καὶ δὴ ὀνόματα ἀρετῶν εἶναι ἀπρόσφορα εἰς τοπωνυμίας. Ὅθεν ἀναγκαῖον νομίζομεν νὰ ὑποδειχθῇ εἰς τὸ συμβούλιον, ὅτι πρέπει ἄλλο καταλληλότερον ὄνομα νὰ ἐκλέξῃ.

Τοῦ δὲ προσηρημένου εἰς τὴν κοινότητα συνοικισμοῦ Ρύπαινας τὸ ὄνομα ὄχι μόνον «δὲν ὑπενθυμίζει χρόνους δουλείας καὶ σκότους», ὡς φρονεῖ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ἀλλὰ τοῦναντίον ἔχει ἑλληνικὴν τὴν ἔμφασιν, ὡς δεικνύουσι καὶ παρεμφερῆ ἀρχαῖα τοπωνυμικὰ Ρύπες, Ρύπαι κττ. Ὅθεν οὐδεμία παρίσταται ἀνάγκη μεταβολῆς αὐτοῦ, ἄλλως δὲ τὸ προτεινόμενον πρὸς ἀντικατάστασιν Μίνθη εἶναι τὸ ὄνομα ὄρους, οὐδὲν κοινὸν ἔχοντος πρὸς τὴν Ρύπαιναν καὶ μακρὰν αὐτῆς κειμένου.

Βασιλίτση.

ΕΙ 282

Ἄρ. 100 (22 Ἀπριλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 14924 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 11 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ὑπ' ἄρ. 14924 ἔγγραφο τοῦ ὑπουργείου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Οὐδεὶς λόγος ἐπιβάλλει τὴν μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος Βασιλίτση· τὸ ἀρραιφνῶς βυζαντινὸν ὄνομα τοῦτο, ἐμφαῖνον ὅτι ἀνῆκε

ποτε τὸ χωρίον κατὰ τοὺς μέσους χρόνους εἰς μέλος τῆς οἰκογενείας Βασιλίτση, πρέπει πάντως νὰ διατηρηθῆ, ἀφοῦ ἄλλως οὔτε κακόφωνον οὔτε δύσφημον εἶναι. Περὶ δὲ τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου τοῦ νὰ δοθῆ εἰς τὴν κοινότητα τὸ ὄνομα τοῦ παρακειμένου ἀκρωτηρίου Ἀκριτά ἐπαναλαμβάνομεν τὴν παρατήρησιν, ἣν ἐποιήσαμεν περὶ ὁμοίας ἀποφάσεως κοινοτικοῦ συμβουλίου ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 10 ἡμετέρῳ ἐγγράφῳ· ὅτι ἡ διπλῆ χρῆσις τοῦ αὐτοῦ γεωγραφικοῦ ὀνόματος συνεπάγεται πολλὰ ἄτοπα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ προσπαθῶμεν ὅσον ἐνεστὶν ἀποφεύγωμεν, ὅπου εὐρίσκομεν ἐπικρατοῦσαν ἀπὸ μακροῦ χρόνου τὴν τοιαύτην διπλὴν χρῆσιν, καὶ οὐχὶ δ' ἄνευ τινὸς ἀνάγκης νὰ δημιουργῶμεν νέα ἐπιθέτοντες ὄνομα γειτονικοῦ ὄρους εἰς συνοικισμὸν ἔχοντα ἴδιον ὄνομα.

Παννιάραις (Φαλάνθη).

Ε' 282

Ἄρ. 69 (19 Φεβρουαρίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 49564 ὑπουργικοῦ ἐγγράφου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1915.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀρ. 3 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Παννιαρῶν καὶ τὸ συνημμένον αὐτῇ ἐπιστήριον.

Τὸ χωρίον Παννιάραις, καθὼς καὶ τοὺς προσαρτηθέντας εἰς τὴν κοινότητα Παννιαρῶν συνοικισμοὺς Παλαμάρι, Ἀγίαν Ἄνναν καὶ Χωματερόν, συνώκισαν πρὸ ἐξήκοντα ἐτῶν ποιμένες, προερχόμενοι ἐκ χωρίων τοῦ ἀρκαδικοῦ δήμου Φαλάνθου. Ἡ μνήμη τοῦ γεγονότος τούτου εὐλογον εἶναι νὰ διατηρηθῆ διὰ μετονομασίας ἐνὸς τῶν χωρίων τούτων, ὑποδεικνυούσης τὸν σύνδεσμον αὐτῶν πρὸς τὴν μητροκομίαν. Ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν ἄλλα χωρία ἔχουσιν ἑλληνικὰ ὀνόματα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ μεταβληθῶσι, μόναι δὲ αἱ Πανιάραις, αἵτινες συμπίπτει νὰ εἶναι καὶ ἡ ἕδρα τῆς κοινότητος, ἔχουσιν ὄνομα εὐτελές, ἐξ ἀσημάντου τινὸς περιστάσεως δοθέν, προσήκον νομίζομεν τοῦτο τὸ χωρίον νὰ μετονομασθῆ. Προσφεστάτῃ δ' εἶναι ἡ ὀνομασία Φαλάνθη, ἣν ἐξέλεξε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ὁ νέος, ἀλλ' ἑλληνικώτατος τύπος οὗτος ὑπενθυμίζει μὲν τὸν ἐκλιπόντα δῆμον, ἐξ οὗ κατάγονται οἱ κάτοικοι τῆς κοινότητος, καὶ τὴν ἀρκαδικὴν πόλιν Φάλανθον καὶ τὸ Φάλανθον ὄρος, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ προκαλέσῃ σύγχυσιν πρὸς ταῦτα οὔτε τὸ ὄνομα Φαλάνθη οὔτε τὸ ἐκ τούτου σχηματιζόμενον ἔθνικόν Φαλανθαῖοι.

Τζαφέρογλη (Ἀσίνη Κορώνης).

Ε' 229

Ἄρ. 211 (15 Νοεμβρίου 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 56403 ἐγγράφου τοῦ

ὑπουργείου τῆς 27 Σεπτεμβρίου. Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 14092 ἀναφορά τῆς νομαρχίας Μεσσηνίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κορώνης περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ὀνόματος τοῦ προσηρητημένου εἰς τὴν κοινότητα συνοικισμοῦ Τζαφέρογλη διὰ τοῦ τῆς ἀρχαίας Ἀσίνης εἶναι ὀρθὴ καὶ εὐλόγος. Ἀσίνη εἶναι τὸ ὄνομα, ὅπερ ἀπὸ παλαιωτάτων χρόνων, ἀφ' ὅτου οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔδωσαν πρὸς οἴκησιν εἰς τοὺς ἐκδιωχθέντας ὑπὸ τῶν Ἀργείων κατοίκους τῆς ἐν τῇ Ἀργολίδι Ἀσίνης γῆν ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ, μέχρι τῶν μέσων χρόνων ἔφερεν ἡ πόλις, ἡ μετονομασθεῖσα ὕστερον Κορώνη ἀπὸ τῆς παρακειμένης ἀρχαίας πόλεως Κορώνης. Καὶ τὸ μὲν ὄνομα τῆς Κορώνης, ἀρχαῖον καὶ τοῦτο, καὶ ἐν τῇ μεσαιωνικῇ καὶ τῇ νέᾳ ἱστορίᾳ ἡμῶν ἔνδοξον, δὲν πρέπει κατ' οὐδένα λόγον νὰ μεταβληθῇ· ἀλλ' οὐδὲν κωλύει ν' ἀναλάβῃ τὸ ὄνομα τῆς Ἀσίνης, ἔξ ἧς καὶ ὁ μεταξὺ Ταινάρου καὶ Ἀκρίτα κόλπος, ὁ Μεσσηνιακός, ἔκαλεῖτο τὸ πάλαι καὶ Ἀσιναῖος, τὸ τουρκῶνυμον χωρίον Τζαφέρογλη, εἰς ἐλαχίστην μὲν ἀπόστασιν (ἑνὸς καὶ ἡμίσεος χιλιόμετρον περίπου) ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως τῆς Ἀσίνης κείμενον, διατηροῦν δὲ καὶ τινα λείψανα τῆς ἀρχαίας οἰκήσεως. Ἡ μόνη ἀντίρρησης, ἣτις ἠδύνατο ν' ἀντιταχθῆ εἶναι, ὅτι τὸ ὄνομα Ἀσίνη ἀπεδόθη καὶ εἰς τὸ χωρίον Τζαφέρ ἀγᾶ, τὸ κείμενον ἐν Ναυπλίᾳ ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς δρυοπικῆς Ἀσίνης, ἔξ ἧς ᾠκίσθη ἡ ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ. Ἐπειδὴ δ' ὅμως ἡ ἀργολικὴ Ἀσίνη ἀποτελεῖ ἰδίαν κοινότητα, ἐνῶ ἡ μεσσηνιακὴ εἶναι συνοικισμὸς τῆς κοινότητος Κορώνης, τὰ ἄτοπα, τὰ ὁποῖα ἐνδέχεται νὰ προκύψωσιν ἐκ τῆς ὁμωνυμίας, εἶναι ἀσήμαντα, δύνανται δὲ καθ' ὅλοκληρίαν νὰ ἐκλείψωσιν, ἂν ἡ μεσσηνιακὴ προσλάβῃ τὸν προσδιορισμὸν Ἀσίνη Κορώνης.

Τσαϊζη (*Υάμεια).

9230

Ἄρ. 214 (12 Νοεμβρίου 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 58029 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 7 Ὀκτωβρίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 14735 ἀναφορά τῆς νομαρχίας Μεσσηνίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ὅπως ἀποκαθάρσῃ τὸν προσηρητημένον εἰς τὴν κοινότητα Καπλαινίου συνοικισμὸν Τσαϊζη τοῦ βαρβαροφώνου ὀνόματος αὐτοῦ, τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἐγνωμάτευσεν νὰ τῷ δοθῆ τὸ ἀρχαῖον μεσσηνιακὸν ὄνομα Ὑάμια. Οὐδεμίαν ἀντίρρησην ἔχομεν κατὰ τῆς γνώμης ταύτης

τοῦ συμβουλίου, διότι δὲν πρόκειται περὶ πόλεως γνωστῆς, ἣς τὸ ὄνομα ἠδύνατο ν' ἀξιῶση νὰ λάβῃ ἕτερός τις νεώτερος συνοικισμός, πλείονα πρὸς τοῦτο παρουσιάζων δικαιώματα. Ὑαμία ὠνομάζετο μία τῶν πέντε μοιρῶν, εἰς ἃς διήρесе τὴν Μεσσηνίαν ὁ βασιλεὺς Κρεσφόντης κατὰ τὸν ἱστορικὸν Ἐφορον, ἄδηλον ἂν ἀπὸ παλαιότητος τινὸς πόλεως ἀποδώσας τὸ ὄνομα τοῦτο εἰς αὐτήν· ὥστε δὲν δύναται νὰ ἐγερθῇ συζήτησις περὶ τῆς θέσεως αὐτῆς, ἀφοῦ καὶ ἡ ὑπαρξις αὐτῆς κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους ἔτι δὲν εἶναι βεβαιωμένη. Ἄλλ' ἠδύνατό τις ν' ἀντιτάξῃ κατὰ τῆς μετονομασίας ταύτης, ὅτι δυσκόλως ὁ προτεινόμενος τύπος τοῦ ὀνόματος θὰ ἐμπεδωθῇ παρὰ τοῖς κατοίκοις, εὐεπίφορος ὢν πρὸς παραφθοράν. Μᾶλλον δὲ εἴμεθα τῆς γνώμης νὰ προτιμηθῇ ὁ τύπος Ὑάμεια (ὁ κατοικὸς Ὑαμείτης), ἐπίσης φερόμενος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Οὕτως ἡ τουρκικὴ ὀνομασία Τσαϊζη, ἡ σημαίνουσα, ὡς βεβαιώνει ἡ ὑπὸ τοῦ συμβουλίου ἀναφερομένη παράδοσις, στρατιωτικὴν θέσιν, δι' ἣς διήρχοντο τὰ στρατεύματα μεταξὺ τῶν φρουρίων Κορώνης καὶ Μοθώνης, δύναται κάλλιστα ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς Ὑαμείας.

Χόντζογλη (Πήδασος).

Ἄρ. 205 (15 Σεπτεμβρίου 1916.) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 35091 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 12 Ἰουλίου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 7369 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Μεσσηνίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Περὶ προηγουμένης πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Χόντζογλη, προτείναντος τὴν μετονομασίαν τῆς κοινότητος εἰς Ὁμόνοϊαν καὶ τὴν ἀντικατάστασιν ἐπίσης τοῦ ὀνόματος τοῦ προσηρτημένου εἰς τὴν κοινότητα συνοικισμοῦ Ρυπαίνης διὰ τοῦ ἀρχαίου Μίνθη, παρετηρήσαμεν διὰ τοῦ ὑπ' ἄρ. 101 ἐγγράφου ἡμῶν τῆς 24 Ἀπριλίου 1915, ὅτι τούτου μὲν τὸ ὄνομα ἔχον ἑλληνικὴν τὴν ἔμφασιν οὐδεμία παρίσταται ἀνάγκη νὰ μεταβληθῇ, τὸ δὲ τῆς ἔδρας τῆς κοινότητος εἶναι ἀναντιρρήτως ἀπόβλητον, ἀλλὰ τὸ προτεινόμενον πρὸς ἀντικατάστασιν ἦτο ἀπρόσφορον. Νῦν δὲ διὰ νέας πράξεως αὐτοῦ τοῦ κοινοτικῶν συμβουλίου ἀποφαίνεται περὶ διατηρήσεως μὲν τοῦ ὀνόματος τῆς Ρυπαίνης, περὶ μεταβολῆς δὲ τοῦ βαρβάρου καὶ ἀσήμου Χόντζογλη εἰς τὸ ἀρχαῖον Πήδασος.

Ἡ Πήδασος ἦτο μεσσηνιακὴ πόλις, μνημονευομένη ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου, ἀλλ' ἐξαφανισθεῖσα κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς χρόνους· ἐπειδὴ δὲ τὰ ὀμηρικὰ ἔπη ἀσαφεῖς καὶ ἀνεπαρκεστάτας παρεῖχον πληροφορίας περὶ

τῆς θέσεως αὐτῆς, ἐπεκράτει καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς ἀρχαίοις ἀμφιλογία, ἄλλων μὲν ταυτιζόντων αὐτὴν πρὸς τὴν Μοθώνην, ἄλλων δὲ πρὸς τὴν Κορώνην. Οὕτω δὲ δύναται νὰ λεχθῆ ὅτι ἡ τοπωνυμία αὕτη εἶναι τρόπον τινὰ ἀδέσποτος καὶ ὅτι οὐδὲν τὸ ἄτοπον, ἂν ἀναληφθῆ ὑπὸ νεωτέρου τινὸς μεσσηνιακοῦ συνοικισμοῦ, μάλιστα τῶν μεταξὺ Μοθώνης καὶ Κορώνης. Ὅθεν νομίζομεν ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Χόντζογλη πρέπει νὰ ἐγκριθῆ.

Παιδεμένου (Φλεσιᾶς).

51289

Ἄρ. 49 (3 Νοεμβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 40210 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 17 Ὀκτωβρίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 54 ἀναφορὰ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Παιδεμένου.

Τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου Παιδεμένου, δοθὲν εἰς αὐτὸ ὑπὸ τινος ἰδιοκτῆτου ποτὲ ὄντος αὐτοῦ, ὡς φανερόν, ἀναντιρρήτως καὶ ἡ μέχρι τοῦδε διατηρηθεῖσα κατὰ γενικὴν ἐκφορὰ, εἶναι βεβαίως ἑλληνικώτατον· ἀλλ' οὐδὲν ἦττον εὐλόγος εἶναι ἡ ἐπιθυμία τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ μετονομασίας, ἀφοῦ τὸ *παιδεμένος* ἀπόλεσεν ἐν τῇ κοινῇ χρήσει τὴν παλαιὰν σημασίαν αὐτοῦ καὶ δὲν σημαίνει πλέον τὸν πεπαιδευμένον, ἀλλὰ τὸν τιμωρημένον ἢ ταλαιπωρημένον. Καὶ τὸ προτεινόμενον δὲ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ σημερινοῦ νέον ὄνομα Φλεσιᾶς εἶναι προσφωῶς ἐλλελεγμένον. Κατὰ τὰ ἀρχαῖα ἀνδρόνυμα τοπικὰ (Δημητριάς, Φιλιππιάς) ἐσηματίσθη τὸ ὄνομα τοῦτο, ὅπερ ἄλλως ἔφερε καὶ ὁ καταργηθεὶς δῆμος, εἰς οὗ τὴν περιφέρειαν ὑπήγετο τὸ χωρίον Παιδεμένου, εἰς ἔνδειξιν εὐγνώμονος μνήμης τοῦ ἠρωϊκῶς πεσόντος ἐν τῇ πρὸς τὸν Ἱμπραῖμ πασᾶν μάχῃ ἀρχηγοῦ τῶν Ἑλλήνων. Ἡ μάχη αὕτη ἔλαβε μὲν τὸ ὄνομα τοῦ Μανιάκη ἀπὸ τοῦ παρακειμένου μεσσηνιακοῦ χωρίου, ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ *ταμπούρια τοῦ Παπαφλέσα*, ὡς ὀνομάζεται μέχρι τῆς σήμερον ὁ βραχῶδης λόφος, ὅπου συνήφθη κρατερώτατος ὁ ἀγὼν, εὐρίσκονται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐπαρχίας Τριφυλίας καὶ ἐγγύτητα τοῦ Παιδεμένου, προσῆκον εἶναι νὰ δοθῆ εἰς τὴν κοινότητα τούτου τὸ πρὸς τιμὴν τοῦ πρωταγωνιστοῦ τῆς μάχης τοῦ Μανιάκη ὀρισθὲν ὄνομα.

Στροβίτσι (Δέπρεον).

51292

Ἄρ. 203 (16 Σεπτεμβρίου 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 33842 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 7 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 8795 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Μεσσηνίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἀναντίρρητον εἶναι ὅτι τὸ ἀρχαῖον Δέπρεον ἔκειτο, ὅπου τὸ σημερινὸν χωρίον Στροβίτσι, τοῦ ὁποίου τὸ σλαβικὸν ὄνομα οὐδεὶς ὑπάρχει

λόγος να διατηρηθῆ. Ὅθεν ἡ ἐπιτροπεία συμφωνεῖ πληρέστατα πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Στροβιτισίου περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας τριφυλιακῆς πόλεως.

Λάβδα (Θεισόα).

Ε' 275

Ἄρ. 37 (27 Σεπτεμβρίου 1914).— Ἐπὶ τοῦ ἑπ' ἀρ. 36086 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Σεπτεμβρίου.— Ἐπιστρέφεται ἡ ἑπ' ἀρ. 42 αἰτήσεις τῆς κοινότητος Λάβδα τῆς 10 Σεπτεμβρίου.

Ἐπὶ βραχέδους λόφου παρὰ τὸ χωρίον Λάβδα σφύζονται λείψανα ναοῦ καὶ ἑρείπια ἀρχαίου ἑλληνικοῦ φρουρίου καὶ μεσαιωνικῶν ὀχυρωμάτων, μαρτυροῦντα ὅτι ἔκειτο ἐκεῖ πόλις ἀρχαία, διατηρηθεῖσα μέχρι τῆς φραγκοκρατίας, ἂν μὴ καὶ μετ' αὐτήν. Ἡ πόλις αὕτη κατὰ τὴν ὁμόφωνον σχεδὸν γνώμην τῶν ἀρχαιολόγων εἶναι ἡ Θεισόα, ἣτις ἀπὸ τῆς ἐτέρας ἀρκαδικῆς ὁμωνύμου, τῆς συντελούσης εἰς τὸν Ὀρχομενὸν καὶ βορειότερον κειμένης, ἐπεκαλεῖτο Θεισόα ἢ πρὸς Λυκαίῳ. Μόνος δ' ὁ Ε. Curtius τοποθετεῖ τὴν Θεισοῶν ταύτην εἰς τὴν Ἀνδρίτσειαν, εἰς δὲ τὸ χωρίον Λάβδα τὴν ὑπὸ τοῦ Πολυβίου μνημονευομένην πόλιν Λυκόαν. Ὅθεν ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Λάβδα περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος τῆς Θεισοῶς στηρίζεται εἰς ἀσφαλῆ πορίσματα τοπογραφικῶν ἐρευνῶν.

Ἀγεμοχωράκι (Φρίξα).

Ε' 541

Ἄρ. 185 (19 Φεβρουαρίου 1916).— Ἐπὶ τοῦ ἑπ' ἀρ. 56507 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 14 Νοεμβρίου 1915.— Ἐπιστρέφεται ἀντίγραφον τῆς ἑπ' ἀρ. 8 πράξεως τῆς κοινότητος Ἀγεμοχωρακίου.

Οἱ λόγοι, οἵτινες παρώρμησαν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ἀγεμοχωρακίου ν' ἀποφασίσῃ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ἄλλως χαρακτηριστικοῦ καὶ ὄχι κακοφώνου ὀνόματος τῆς κοινότητος, εἶναι σοβαροὶ καὶ πείθουσι πάντα περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς μετονομασίας. Ἀληθῶς δὲ ἡ διὰ μόνης τῆς ὑποκοριστικῆς καταλήξεως διάκρισις τῆς κοινότητος ἀπὸ τῆς γειτονικῆς τοῦ Ἀγεμοχωρίου δὲν εἶναι ἐπαρκής, ἀφοῦ καὶ τὸ ἔμβλημα τῆς σφραγίδος ἀμφοτέρων τῶν κοινοτήτων εἶναι τὸ αὐτὸ, ὁ ἅγιος Γεώργιος ἔφιππος δρακοντοκτόνος, ὡς ἐκ τούτου δὲ δυσάρεστος ἐπέρχεται συχνάκις ἀνωμαλία εἰς τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν. Προκειμένου δὲ πάντως νὰ μεταβάλῃ τὸ ὄνομα ἢ ἑτέρα τῶν κοινοτήτων, εὐλογώτερον

εἶναι ν' αντικατασταθῆ τὸ τῆς ἐχούσης τὸ μακρότερον, τοῦ ὁποίου μά-
λιστα ὁ ὑποκοριστικὸς τύπος δὲν εὐαρμοστεῖ πρὸς τὰ πράγματα, ὑπερ-
τεροῦντος κατὰ τὸν πληθυσμὸν τοῦ Ἀνεμοχωρακίου τοῦ τέως δήμου
Σκιλλοῦντος τὸ Ἀνεμοχώριον τοῦ τέως δήμου Βόλακος.

Ἡ προτεινομένη δ' αντικατάστασις διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς Φρίξης
δὲν φαίνεται ἀτυχής. Ναι μὲν ἡ παναρχαία τριφυλιακὴ πόλις Φρίξα
δὲν ἔκειτο ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ σημερινοῦ χωρίου· ἀλλ' ἡ θέσις
αὐτῆς ἀναζητεῖται ἐκεῖ που πλησίον, οὐδεὶς δ' ἄλλος ὑπάρχει νεώτερος
συννοικισμὸς δυνάμενος ν' ἀξιῶσῃ, ὅπως ἀναλάβῃ τὸ ἀρχαῖον ἐκεῖνο
ὄνομα. Ὅθεν νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ ἐγκριθῆ ἡ ἀπόδοσις τοῦ ὀνό-
ματος τῆς Φρίξης εἰς τὴν κοινότητα τοῦ Ἀνεμοχωρακίου, ὅχι δ' ὅμως
καθ' ὃν τρόπον προτείνεται· διότι τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον παρὰ τὴν
διάταξιν τοῦ περὶ κοινοτήτων νόμου ζητεῖ ἡ μὲν κοινότης Ἀνεμοχω-
ρακίου νὰ ὀνομασθῆ κοινότης Φρίξης, τὸ δ' Ἀνεμοχωράκι νὰ λάβῃ τὸ
ὄνομα Παρθενία, ὅπερ εἶναι ἀρχαίου παρακειμένου χειμάρρου ὄνομα,
Ἄλλὰ καὶ ἡ κοινότης καὶ ἡ ἔδρα αὐτῆς πρέπει νὰ φέρωσι τὸ αὐτὸ ὄνομα
τὸ τῆς Φρίξης.

Περὶ δὲ τοῦ ἔμβληματος τῆς σφραγίδος παρατηρητέον ὅτι τῆς Κν-
δωνίας Ἀθηνᾶς δὲν ὑπάρχει ἴδιος εἰκονικὸς τύπος, τὸ δὲ κοινοτικὸν
συμβούλιον, ἐλλέξαν ὡς ἔμβλημα κεφαλὴν Ἀθηνᾶς, ὀφείλει νὰ ὀρίσῃ
καὶ ἓνα τῶν γνωστῶν τύπων τῆς Ἀθηνᾶς.

Μάζη (Σκιλλουντία).

ΣΙ 286

Ἄρ. 98 (21 Ἀπριλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 14921 ἐγγράφου τοῦ ὑπουρ-
γείου τῆς 11 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 110 ἀναφορὰ τοῦ προέδρου
τῆς κοινότητος Μάζη μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ὁ Σκιλλοῦς τῆς ἡλιακῆς Τριφυλίας εἶναι μὲν γνωστὸν ὅτι ἀπέιχεν
20 στάδια τῆς Ὀλυμπίας, ἀλλ' ἡ θέσις αὐτοῦ δὲν ἔχει προσδιορισθῆ
ἀκριβῶς. Οὐδὲν ἦττον τὰ μέχρι πρό τινων ἐτῶν σωζόμενα πλησίον τοῦ
Μάζη λείψανα ἀρχαίου συννοικισμοῦ καὶ τὰ θεμέλια ναῶν, πρὸς δὲ καὶ
ὑλικὸν ἀρχαίων οἰκοδομημάτων, τὸ ὁποῖον ἀναγνωρίζεται εἰς τὴν ἐκκλη-
σίαν καὶ οἰκίαν τινὰς τοῦ χωρίου, παρέχουσι τὸ τεκμήριον ὅτι τοῦτο
εἶναι ἐκτισμένον ἐγγὺς τοῦ τόπου, ὅπου ἔκειτο ὁ Σκιλλοῦς, διότι ἄλλη
τις πόλις δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὴν περιοχὴν ἐκείνην κατὰ τὴν ἀρχαιότητα.
Διὸ ἀξίαν ἐπιδοκιμασίας νομίζομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμ-
βουλίου, ἐκλέξαντος πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀλβανικοῦ ὀνόματος τῆς

κοινότητος ἕτερον ἐσχηματισμένον ἐκ τοῦ τῆς ἀρχαίας πόλεως (Σκιλλουντία). Τὸ σημερινὸν ὄνομα ἔπρεπε βεβαίως νὰ μεταβληθῆ, καθὸ κοινὸν καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ ἑλληνικὰ χωρία, καὶ ὡς ἐκ τούτου δημιουργοῦν ἐκάστοτε διὰ τὴν ὁμωνυμίαν ἀσάφειαν καὶ σύγχυσιν· ἄλλως δὲ τὸ ἱστορικὸν τῆς ἐποικίσεως Ἀλβανῶν Μαζαρακαίων, οὗ τὴν μνήμην διασφῆζει τὸ ὄνομα τοῦτο, δὲν εἶναι ἀρκούντως ἰσχυρὸς λόγος πρὸς διατήρησιν αὐτοῦ. Καὶ περὶ τοῦ τύπου τοῦ ὀνόματος δὲν ἔχομεν ἀντίρρῳσιν τινα, καίτοι ὁ ἐπιθετικὸς οὗτος τύπος δὲν φαίνεται προσαρμοζόμενος εἰς τὰ στενὰ ὄρια χωρίου ἀναφερόμενος μᾶλλον εἰς εὐρύτεραν περιφέρειαν (οἷον Σκιλλουντία γῆ, χώρα), ἀλλ' ὅμως εἶναι προτιμότερος τοῦ περιττοσυλλάβου ὀνόματος τοῦ Σκιλλοῦντος, καὶ διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς χρήσεως, προφυλάττουσαν ἀπὸ τῆς παραφθορᾶς αὐτοῦ, καὶ προσέτι ὡς μὴ ὑποδεικνύων ὅτι τὸ χωρίον κεῖται εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας πόλεως, ὅπερ δὲν θὰ ἦτο ἀκριβές, ἀλλ' εἰς τὴν περιοχὴν αὐτῆς.

Η'.

ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

Σκλαβοχωρι. — Μαχμούτμπεη (Ἀμύκλαι).

Σ' 282

Ἄρ. 34 (17 Δεκεμβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 31937 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Σεπτεμβρίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἔγγραφο τοῦ ὑπουργείου καὶ τὰ συνημμένα αὐτῷ ὑπ' ἄρ. 12 καὶ 16 ἀντίγραφα πρακτικῶν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Σκλαβοχωρίου.

Ἡ γνώμη, ἣν ἐν τῷ κοινοτικῷ συμβουλίῳ Σκλαβοχωρίου ὑπεστήριξαν τρεῖς ἐκ τῶν συμβούλων, ὅτι δὲν πρέπει νὰ δοθῆ τὸ ὄνομα τῶν ἀρχαίων Ἀμυκλῶν εἰς τὴν ἔδραν τῆς κοινότητος, φαίνεται ἡμῖν ὀρθότερα τῆς ἀντιθέτου, ἥτις διὰ τῆς ψήφου τοῦ προέδρου κατίσχυσεν. Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἐν τῷ Σκλαβοχωρίῳ εὐρέθησαν καὶ ἐνεπιγράφοι στήλαι καὶ ἀρχιτεκτονικὰ τεμάχια καὶ ὅτι ταῦτα ἐθεωρήθησαν ὑπὸ πολλῶν τῶν παλαιότερων ἀρχαιολόγων ὡς τεκμήρια ἐνδεικνύοντα τὴν θέσιν τῶν Ἀμυκλῶν. Ἀλλὰ τὰρχαῖα λείψανα ταῦτα ἐκομίσθησαν ἄλλοθεν, προπάντων ὅπως χρησιμεύσωσιν ὡς ἕλικόν πρὸς οἰκοδομίαν τῶν βυζαντινῶν ἐκκλησιδίων τοῦ Σκλαβοχωρίου. Ἐνῶ εἰς τὸ ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας ἀπέχον τούτου χωρίον Μαχμούτμπεη εὐρέθησαν κατὰ χώραν ἀρχαιότητες, βεβαιοῦσαι ὅτι ἐκεῖ ἀναμφισβητήτως ἔκειντο αἱ Ἀμύκλαι. Ὁ πρὸ ἐξήκοντα περίπου ἐτῶν ἐπισκεφθεὶς τὴν Λακωνικὴν Ἑλβετὸς ἀρχαιολόγος Wilhelm Vischer παρέστη τυχαίως ἐν Μαχμούτμπεη εἰς σκαφήν, ἣν ἐνήργησαν οἱ χωρικοὶ πρὸς ἀνόρουξιν λίθων διὰ νὰ κτίσωσι τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, καὶ εἶδεν ἐξαγομένας ἐνεπιγράφους στήλας, αἵτινες τὸ πάλαι ἦσαν ἰδρυμένοι ἐν Ἀμύκλαις. «Τὰ πάντα ἐνεφαινον, λέγει, ὅτι τὰ εὐρήματα ταῦτα δὲν εἶχον μετακομισθῆ ἄλλοθεν, ἀλλ' ἀνέκαθεν εὐρίσκοντο εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην» (Erinerungen und Eindrücken aus Griechenland, Basel 1857 σ. 383). Κατὰ τὸν Β' αἰῶνα μ. Χ. αἱ Ἀμύκλαι ἐκπεσοῦσαι τῆς παλαιότητος ἀκμῆς αὐτῶν ἦσαν μικρὰ κώμη, μόνον δ' ἄξιον θέας παρετήρησεν ἐν αὐταῖς ὁ Πausanias ἱερὸν τῆς Ἀλεξάνδρας. Τούτου δὲ τοῦ ἱεροῦ ἡ θέσις ἐξηκριβώθη κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1878, ὅτε εἰς κῆπὸν τινα παρὰ τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς ἀνεσκάφησαν πολλὰ ἀρχαῖα πλάκες, προσερχόμεναι ἐκ τοῦ

δαπέδου μεγάλου οικοδομήματος, καὶ δύο ἐνεπίγραφοι στῆλαι, ἐστημένα ἄλλοτε ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀλεξάνδρας. Τὰ εὐρήματα ταῦτα, ὡς παρατηρεῖ ὁ ἐκδότης τῶν ἐπιγραφῶν Löschke (Athen. Mitteilungen τ. III σ. 169), ἐπειδὴ δὲν ἦσαν ἐνφοδομημένα εἰς νεώτερον κτίριον οὐδ' ἄλλως ἐφαίνοντο χρησιμοποιηθέντα καὶ ἐπομένως ἀποκλείεται ἡ ὑπόνοια μετατοπίσεως αὐτῶν, ἀποδεικνύουσιν ἀναντιλέκτως ὅτι αἱ Ἀμύκλαι ἔκειντο, ὅπου τὸ σημερινὸν Μαχμούτμπεη.

Ὅθεν κατὰ ταῦτα τὸ Μαχμούτμπεη προσήκει ν' ἀναλάβῃ τὸ ἀρχαῖον αὐτοῦ ὄνομα ἀποβάλλον τὸ τοῦ Τούρκου μπέη, τοῦ ὁποίου ὁ πύργος σφίζεται ἀκόμη ἐρειπιωμένος. Τοῦ δὲ Σκλαβοχωρίου τὸ ὄνομα πρέπει πάντως νὰ διατηρηθῆ, διότι ἔχει ἱστορικὸν λόγον ἐμφαίνον τὴν ἐγκατάστασιν ποτε ἐν αὐτῷ Σλάβων ἐποίκων. Τὰ μνημεῖα τῆς ἱστορίας ἡμῶν, καὶ ὅταν ἀκόμη εἶναι μαρτύρια ἐθνικῶν συμφορῶν, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ θίγωμεν, εἶναι δ' ἱερόσυλος πᾶσα προσπάθεια πρὸς ἐξαφάνισιν αὐτῶν, εὐλόγως χαρακτηριζομένη ὡς τάσις πρὸς παραχάραξιν τῆς ἱστορίας. Ἄλλως δὲ τὸ ὄνομα Σκλαβοχωρι ἐλέγχει ὀπόσον ἀσύστατος ἦτο ἡ γνώμη περὶ ἐκσλαβισμού τῆς Πελοποννήσου. Ἐὰν ὁ Fallmerayer εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς χερσονήσου τοῦ Μορέως κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα (τ. I σ. 267) φέρει τὸ ὄνομα τοῦτο πρὸς ἀπόδειξιν τῆς περὶ ἐκσλαβισμού θεωρίας του, ἀλλ' ὅμως ἀπλουστάτη σκέψις, ὅτι εἰς συνουκισμὸς λαμβάνει τὸ ὄνομα ἀπὸ ἔθνους, μόνον ὅταν ἐξαιρετικῶς εἰς τοῦτον εἶναι συγκεντρωμένοι ἔποικοι ἐθνότητος ἄλλης παρ' ἐκείνην, εἰς ἣν ἀνήκουσιν οἱ συμπάσης τῆς λοιπῆς χώρας κάτοικοι, ἢ σκέψις αὕτη ἀρκεῖ νὰ πείσῃ ὅτι σαθρὸν εἶναι τὸ προσαγόμενον τεκμήριον τοῦ ἐκσλαβισμού καὶ ὅτι τάντιθέτον μᾶλλον εἶναι πιθανώτερον, τὸ ὀλιγάριθμον δηλ. τῶν ἐποικισάντων ποτὲ εἰς τὴν Πελοπόννησον Σλάβων.

Ἀλεποχωρι (Ἀλωπεκῆ).

Ε' 542

Ἄρ. 105 (21 Ἰουλ. 1915).—Ἐπὶ τοῦ ἰπ' ἀρ. 530 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 14 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ διαβιβασθεῖσα ἡμῖν αἴτησις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον τοῦ Ἀλεποχωρίου τοῦ τέως δήμου Γερονθρῶν ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν μετονομασίας τῆς κοινότητος πρὸς ἀποφυγὴν, ὡς ὑποθέτομεν, συγχύσεως πρὸς ἄλλα ὁμώνυμα χωρία, διότι τὸ ὄνομα Ἀλεποχωρι εἶναι κοινὸν καὶ ἐν Πελοποννήσῳ (ἐν τοῖς τέως δήμοις Τριταίας καὶ Λετρίνων τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἡλιδος, ἐν τοῖς ὁμοῖς Ἀρκαδίας καὶ Μεσσηνίας), ἐν τῇ Στερεᾷ Ἑλλάδι (ἐν τῇ Με-

γαρίδι και ἐν τῷ τέως δήμῳ Κροκυλίου τῆς Δωρίδος) και ἐν Ἡπείρῳ. Ἐπειδὴ δὲ δὲν δύναται νὰ δοθῆ εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα ἀρχαίας τινὸς πόλεως, ἀφοῦ δὲν ὑπῆρχέ τις ἐκεῖ που πλησίον, ἐν τῇ ἐκλογῇ τοῦ νέου νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ προτιμηθῆ βραχυτέρος και εὐφωνότερος τοῦ σημερινοῦ ὀνόματος τύπος διατηρῶν τὸ πρῶτον συνθετικὸν αὐτοῦ, οἷον Ἄλωπεκῆ. Τοπωνυμία ἀπὸ τοῦ ὀνόματος ἐσχηματισμένη οὐδὲν ἐνέχει ἀναντιρρήτως τὸ δῦσφημον, ὡς μαρτυροῦσιν ὄχι μόνον ἀρχαῖαι τοπωνυμῖαι (ὡς Ἄλωπεκῆ, Ἄλώπεκος, Ἄλωπεκιάς, Ἄλωπεκόννησος), ἀλλὰ και κύρια ὀνόματα (ὡς Ἄλώπεκος, Ἄλώπηξ και τὰ συνώνυμα λακωνικά Κινάδων και Σκιραφίδας), πρὸς ἃ ἀντίστοιχα ἔχομεν νεώτερα και τοπωνυμικά πλην τοῦ Ἄλεποχωρίου τὸ Ἄλεπὸν ἐν Γυθειῷ και Ἄλπόσιτα ἐν Φθιώτιδι και οἰκογενειακά (ὡς Ἀλούπης). Διότι θέτοντες τὰ ὀνόματα ταῦτα οἱ ἀρχαῖοι εἰς ἐν και μόνον ἀπέβλεπον, ἐν μὲν ταῖς τοπωνυμίαις εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἐν τῷ τόπῳ ἀλωπέκων, ἐν δὲ τοῖς κυρίοις ὀνόμασιν εἰς τὸ παροιμιῶδες θυμόσοφον τοῦ ζῶου, τοῦ ὁποίου κατὰ τι ῥωμαϊκὸν λόγιον αἱ φρένες ἦσαν μείζονες τοῦ σώματος (cor corpore maius). Προκειμένου δὲ περὶ χωρίου τῆς Λακωνικῆς, ἐπιβάλλεται ἡ διατήρησις τῆς ἐκ τῆς ἀλώπεκος τοπωνυμίας εἰς μνήμην τῆς τιμῆς, ἣν οἱ ἀρχαῖοι Λάκωνες ἀπέδιδον εἰς τὸ ζῶον, ἐμφαινομένης και ἔξ ἄλλων τεκμηρίων, μάλιστα δ' ἐκ τῶν μύθων περὶ εὐρέσεως τοῦ ξοάνου τῆς Ὀρθίας Ἀρτέμιδος και περὶ τῆς σωτηρίας τοῦ Ἀριστομένους.

Ἄλεποχώριον (Ἄλωπεκῆ).

Ἄρ. 206)16 Σεπτ. 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 33869 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 7 Ἰουνίου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 3189 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Λακωνίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 105 ἡμετέρου ἐγγράφου τῆς 21 Ἰουλίου 1915 ἀποκρινόμενοι εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 530 ἐγγραφοῦν τοῦ ὑπουργείου τῆς 14 Ἀπριλίου προετείναμεν, ὅπως τὸ Ἄλεποχώριον τοῦ τέως δήμου Γερωνθρῶν μετονομασθῆ Ἄλωπεκῆ. Ἀλλὰ διὰ ψηφίσματος τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἄλεποχωρίου, ἔξ οὗ δὲν ἐμφαίνεται, ἂν ἔλαβε τοῦτο γνῶσιν τῆς ἡμετέρας προτάσεως, ἐκφράζεται ἡ εὐχή, ὅπως ἡ κοινότης μετονομασθῆ *Λακεδαίμων* πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ σημερινοῦ ὀνόματος, ὅπερ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκλείψῃ, διότι εἶναι τουρκικόν, προσερχόμενον ἀπὸ τινος Τούρκου Ἀλῆ, ὅστις «κατὰ πληροφορίας γερόντων» κατόκει εἰς τὸ χωρίον ὧν κύριος και κάτοχος ὁλοκλήρου σχεδὸν τῆς κτηματικῆς περιουσίας τῆς κοινότητος.

Αἱ πληροφορίες τῶν γερόντων εἶναι παντελῶς ἀσύστατοι πλασθεῖσαι ἐκ παρετυμολογίας τοῦ ὀνόματος, ὅπερ εἶναι ἑλληνικόν, ὡς καὶ τὸ τῶν πολυαριθμῶν Ἀλεποχωρίων, τὰ ὁποῖα ἀναγράφομεν εἰς τὸ μνημονευθὲν ἔγγραφο ἡμῶν, ὅπου σημειώνομεν καὶ τὸν ἀληθῆ λόγον τῶν τοιούτων τοπωνυμιῶν. Ἄστοχος δ' εἶναι καὶ ἡ ἐκλογή τοῦ προτεινομένου ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου ὀνόματος. Ὄνομα τοσοῦτον ἔνδοξον καὶ πασίγνωστον, οἷον τὸ τῆς Λακεδαίμονος, δηλοῦν ἔκπαλαι τὴν χώραν καὶ τὴν πρωτεύουσαν αὐτῆς Σπάρτην, εἶναι ἄτοπον νὰ ζητῶμεν νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς δῆλωσιν ἑνὸς τῶν σημερινῶν χωρίων αὐτῆς.

Ἀλεποχώριον.

Ἄρ. 247 (14 Φεβρουαρίου 1918).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 33348 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 16 Δεκεμβρίου 1917, ἐπιστρεφόμενον μετὰ τῆς ὑπ' ἄρ. 9772 ἀναφορᾶς τῆς νομαρχίας Λακωνίας τῆς 23 Ὀκτωβρίου 1917 καὶ τῶν ἐσωκλειστων αὐτῆ.

Διὰ τοῦ ὑπ' ἄρ. 206 ἡμετέρου ἐγγράφου τῆς 16 Σεπτεμβρίου ὑπεδείξαμεν τὸ ἄστοχον τῆς ἐκλογῆς τοῦ ὀνόματος *Λακεδαίμων* πρὸς μετονομασίαν τῆς κοινότητος Ἀλεποχωρίου, ἣν προέτεινε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον. Ἀλλὰ καὶ τὸ προτεινόμενον νῦν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ συμβουλίου ἀρχαῖον ὄνομα Ραμνοῦς ἐπίσης δὲν δικαιολογεῖται. Ὁ Ραμνοῦς οὐδὲν κοινὸν ἔχει πρὸς τὴν Λακωνίαν μόνον ὡς τοπωνυμία ἐν Ἀττικῇ καὶ ἐν Κρήτῃ ἀναφερόμενος. Ὅθεν δὲν θεωροῦμεν ἐγκριτέαν τὴν τοιαύτην μετονομασίαν.

Καλύβια Γεωργιτσιώτικα (Καλύβια Πελλάνης).

Ε' 544

Ἄρ. 120 (30 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 16679 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 24 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 13 ἀναφορὰ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Τὰ Καλύβια τὰ Γεωργιτσιώτικα ὑπήγοντο μὲν εἰς τὸν καταργηθέντα δῆμον Πελλάνης, ἀλλ' ἡ ἀρχαία λακωνικὴ πόλις Πελλάνη εὐρίσκετο πιθανότατα εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ δήμου Σελλάσις, παρὰ τὴν Κονιδίτσαν. Ὅθεν ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Καλυβίων περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος τῆς Πελλάνης στηρί-

ζεται εἰς ἐσφαλμένον καθορισμὸν τῆς θέσεως ταύτης. Οὔτε εἶναι ἀκριβὲς ὅτι εὐρίσκεται ἐκεῖ ἡ Πελλανὶς πηγὴ οὔτε ὅτι σφύζονται λείψανα τοῦ ὑπὸ τοῦ Πausανίου μνημονευομένου Ἀσκληπείου οὔτε τάφοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης(;)· «ἐντὸς τῶν ὁποίων εὐρέθησαν σπουδαῖα εὐρήματα παρὰ τοῦ ἐνεργήσαντος πρὸ τριετίας ἀνασκαφὰς ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Ρωμαίου», ὡς βεβαιώνει τὸ συμβούλιον. Ὁ κ. Ρωμαῖος ἐβεβαίωσε διὰ δοκιμαστικῆς σκαφῆς τὴν ὑπαρξιν παρὰ τὰ Καλύβια θολοειδῶν λαξευτῶν τάφων χρόνων μυκηναϊκῶν, ἕτερος δ' ἔφορος ὁ κ. Δ. Εὐαγγελίδης εὔρε πλησίον ἐπιγραφῆν. ἐπιτύμβιον, οὐδεμίαν παρέχουσαν συμβολὴν πρὸς διαφώτισιν τοῦ τοπογραφικοῦ ζητήματος. Ἄλλ' οὐδὲν ἥττον δύναται νὰ θεωρηθῆ βέβαιον ἐκ τῶν ἐν τῷ τόπῳ ἀρχαίων λειψάνων καὶ προπάντων ἐκ τῶν παρὰ Πausανίαν τοπογραφικῶν ἐνδείξεων, ὅτι παρὰ τὰ Καλύβια ἔκειτο μία τῶν ἐτέρων δύο παλαιοτάτων λακωνικῶν πόλεων, τῶν ἀποτελουσῶν τὴν ἐγγὺς τῶν πρὸς τὴν Ἀρκადίαν συνόρων Τρίπολιν, ἴσως ἡ ΑἼγυς.

Κατὰ ταῦτα τὰ Καλύβια τοῦ Γεωργίτη δὲν πρέπει νὰ λάβωσι τὸ ὄνομα τῆς Πελλάνης· ἐπειδὴ δ' ὅμως ἀμπόλλα εἶναι ἐν Ἑλλάδι τὰ ὁμώνυμα χωρία, ἀναγκαῖον νὰ προστεθῆ εἰς τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος καὶ προσδιορισμὸς, οὗτος δέ, ἂν δὲν προτιμηθῆ τὸ ὄνομα τῆς μητροκομίας, τοῦ βυζαντινοῦ δηλ. Γεωργίτη, ἐξ οὗ ἐπωκίσθησαν, δύναται νὰ εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ δήμου, εἰς ὃν ἡ κοινότης μέχρι τῆς συστάσεως αὐτῆς ἀνῆκε, καὶ νὰ ὀνομασθῆ κοινότης Καλυβίων Πελλάνης.

Παλαιοπαναγιὰ. E 543

Ἄρ. 106 (21 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 19694 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 9 Μαΐου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 6210 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Λακωνίας καὶ τὰ συνημμένα ταύτη.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Παλαιοπαναγιᾶς ἰσχυρίζεται, ὅτι ἐγγὺς τοῦ χωρίου καὶ πρὸς ἀνατολὰς σφύζονται εἰσέτι τὰ ἔρειπια τῆς ἀρχαίας πόλεως Φάριδος. Τοῦτο δὲν εἶναι ἀκριβὲς οὐδ' ἦτο δυνατόν νὰ ἐσφύζοντο σήμερον ἔρειπια τῆς παλαιοτάτης ἐκείνης ἀχαικῆς πόλεως, ἥτις ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Πausανίου, πρὸ δεκαοκτῶ αἰῶνων περίπου, ἦτο ἐρημωμένη. Ὅθεν ἡ προϋπόθεσις, ἐξ ἧς ὠρμήθη τὸ συμβούλιον πρὸς ἀπόδοσιν εἰς τὴν κοινότητα Παλαιοπαναγιᾶς τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος Φάριδος, εἶναι ἐσφαλμένη, πιθανῶς δὲ ἡ Φᾶρις ἔκειτο πολὺ μακρὰν

τῶν ὀρίων τοῦ τέως δήμου Φάριδος, εἰς ὃν περιλαμβάνετο καὶ ἡ Παλαιοπαναγιά, ἴσως παρὰ τὸ ἐκλιπὸν χωρίον Βαφειό.

Ἡ κοινότης Παλαιοπαναγιαῖς πρέπει νὰ διατηρήσῃ τὸ ὄνομα αὐτῆς, ὅπερ ἄλλως δὲν εἶναι κοινόν τι καὶ σύνθητες, διότι τὸ ὁμώνυμον βοιωτικὸν χωρίον θ' ἀναλάβῃ πάντως τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας πόλεως, τῆς ὁποίας τὴν θέσιν κατέχει. Εἶναι δὲ φανερόν ὅτι τὸ ὄνομα τοῦτο ἐδόθη εἰς τὸ χωρίον ἀπὸ παλαιᾶς τιнос ἐκκλησίας τῆς Παναγίας, ὑπαρχούσης ἐν αὐτῷ· τὸ πρῶτον συνθετικὸν αὐτοῦ ἐμφαίνει τὴν ἔννοιαν τῆς ἀρχαιότητος καὶ ὄχι τὴν μεταφορικὴν τοῦ εὐτελοῦς καὶ ἀχρήστου, ἥτις ἀδύνατον ἦτο νὰ συζευχθῇ πρὸς τὸ ὄνομα τῆς Παναγίας.

Κουτουμοῦ (Σύνορα).

Ἄρ. 244 (14 Φεβρουαρίου 1918).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 28205 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 9 Αὐγούστου 1917, ἐπιστρεφόμενου μετὰ τῆς ἐσωκλειστοῦ ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Κουτουμοῦς.

Τὸ χωρίον Κουτουμοῦ τῆς κοινότητος Γυθείου κατὰ τινα παράδοσιν τῶν κατοίκων ἐκλήθη οὕτως ὑπὸ τῶν Ἀλβανοτούρκων Βαρδουλιωτῶν, ὀνομαζόμενον πρότερον **Σύνορα**, ὡς κείμενον ἐν τοῖς ὀρίοις τῆς Μάνης καὶ τῆς Λακεδαίμονος. Ἐπεκράτησε δὲ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ βασιλείου τὸ ἀλβανικὸν ὄνομα ἕνεκα τῆς χρήσεως αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπισήμοις ἐγγράφοις, ἂν καὶ οἱ ἐγχώριοι ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον διετήρουν τὸ παλαιὸν ὄνομα. Ὅθεν εὐλογον κείμενον τὴν αἴτησιν τῶν κατοίκων περὶ ἀποδόσεως εἰς τὸ χωρίον τοῦ ὀνόματος **Σύνορα** ἀντὶ τοῦ σημερινοῦ, ὅπερ ἀποκρούουσιν ὡς ξενόφωνον καὶ δύσφημον.

Καρβελαῖ.

Ἄρ. 102 (24 Ἀπριλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 12311 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 11 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 4658 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Λακωνίας τῆς 18 Μαρτίου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Καρβελαῖ δὲν σκοπεῖ τὴν μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος τῆς ἑδρας τῆς κοινότητος, ἀλλὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ ὀνόματος ἐνδὲς τῶν προσηρηθέντων εἰς αὐτὴν συνοικισμῶν ὡς ὀνόματος κοινοῦ τῆς κοινότητος· τοῦτο δὲ κατὰ παράβασιν τῆς διατάξεως τοῦ νόμου, καθ' ἣν τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος εἶναι αὐτὸ τὸ τῆς ἑδρας αὐτῆς. Ὁ δὲ λόγος, ὅστις ἔπεισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον νὰ ἐπέλεξῃ τὸ ὄνομα τοῦ συνοικισμοῦ Μαραθέα ὡς ὄνομα τῆς κοινότητος, εἶναι

ἄβυσσος. Τὸ ὄνομα τοῦτο δὲν εἶναι «ἀρχαῖον ἱστορικόν», ὡς ἰσχυρίζεται τὸ συμβούλιον, ἀλλ' ἀπλῶς νεώτερον οἰκογενειακόν, πρὸς οὐδὲν γνηστὸν ἱστορικόν συμβεβηκὸς συνδεόμενον.

Ἄνω Ρίγλια. Κάτω Ρίγλια (Ρίγλια).

Ἄρ. 241 (8 Ἰανουαρίου 1918).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 26775 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 15 Ἰουλίου 1917, ἐπιστρεφόμενου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Ὁ λόγος ὁ προκαλέσας τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου **Κάτω Ρίγλιων** περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος, εἶναι ἰσχυρότατος, ἀπρὸς καὶ νῦν συνήθης εἶναι ἡ κοινὴ ὀνομασία **Ρίγλια** πρὸς δῆλωσιν τῆς **Ἰδρας** τῆς κοινότητος καὶ τοῦ προσηρηθέντος αὐτὴν συνοικισμοῦ **Ἄνω Ρεγλιῶν**, ὅστις εἰς ἐλάχιστην ἀπόστασιν κεῖται τῶν **Κάτω Ρεγλιῶν** ἀποτελῶν μᾶλλον συνοικίαν αὐτῶν. Ὅθεν νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ ἐγκριθῇ ἡ ζητούμενη μετατροπὴ, παραλειπομένου ἐκ τῆς ὀνομασίας τῆς κοινότητος τοῦ προσδιορισμοῦ **Κάτω**.

(Φαγγριάνικα (Μηλέα). 5232

Ἄρ. 222. (15 Νοεμβρ. 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 59546 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 17 Ὀκτωβρίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 12861 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Λακωνίας μετὰ τοῦ συνημμένου αὐτῆ.

Ἐπὶ τουρκοκρατίας ἡ **Μηλέα** ἦτο μία τῶν τεσσάρων ἐπαρχιῶν, εἰς αὐτὴν δὲ περιεῖτο ἡ **Ἐξω Μάνη**, ἔχουσα τρεῖς καπιτανίας, ἐξ οὗ καὶ **τρισηπτάτοτος** ἀποκαλεῖται ὑπὸ τοῦ **Νηφάλι**, κατὰ δὲ τὴν σύστασιν τῶν **δῆμων** ἀπετέλεσεν ἴδιον ὁμώνυμον δῆμον, συγχωνευθέντα μετὰ βραχὺν **χρόνον** μετὸν τοῦ **Λεύκτρου**. Νῦν δὲ καλοῦνται διὰ τοῦ περιληπτικοῦ ὀνόματος **Μηλέα** οἱ συνοικισμοὶ **Φαγγριάνικα** καὶ **Ξανθιάνικα**. Ὅθεν εἰλεγοτάτη εἶναι ἡ ἀξίωσις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου **Φαγγριανίκων**, νὰ ἀναλάβῃ ἡ κοινότης τὸ παλαιὸν ὄνομα αὐτῆς.

Κοῦνος. 5249

Ἄρ. 94 (28 Μαρτίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 6344 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Λακωνίας.

Ὁ **Κοῦνος** τοῦ τέως δήμου **Μέσσης** ἔλαβε πιθανώτατα τὸ ὄνομα **ἀπὸ** δύο κωνοειδῶν προβολῶν τοῦ ὑψώματος, ἐφ' οὗ τὸ λεγόμενον **Κά-**

Γνωμοδοτήσεις ἐπιτρ. Τοπωνυμιῶν

στρο τῆς Ὠριᾶς, ἀπέχον περὶ τὴν ἡμίσειαν ὥραν πρὸς δυσμὰς αὐτοῦ. Καίτοι δὲ οὐδεμία ἀνάγκη ἐπέβαλλε τὴν μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος τούτου, ἐν τούτοις τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Κούνου ἀπεφάσισε νὰ τὸ ἀντικαταστήσῃ διὰ τοῦ Κάτω Παγγία, ὀνόματος ἀρχαιοφανοῦς, ἀλλὰ παντελῶς ἀκατανοήτου, διότι εἶναι διαστροφὴ ἐπιχωρίου τοπωνυμίας. **Κατωπάγχι** λέγεται ἡ περιφέρεια, ἐν ἣ κείνται ὁ Κοῦνος καὶ οἱ προσηρητημένοι εἰς τὴν κοινότητα συνοικισμοί, ὡς τόπος χαμηλὸς καὶ ὑψηνέμος, ἀπὸ τῆς λέξεως *κάτω* καὶ τοῦ κοινοῦ *ἀπάγγιο* ἢ *πάγγιο* ἢ *ἀπόγγιο* (ἐκ τοῦ ἰταλ. *arroggio*), διὰ τὸν αὐτὸν δηλ. λόγον, δι' ὃν καὶ εἰς τῶν συνοικισμῶν τῆς κοινότητος λέγεται τὰ Πάγγια. Ἀληθῶς δὲ ὁ τόπος οὗτος δὲν προσβάλλεται ὑπὸ τῶν νοτίων ἀνέμων καὶ τοῦ δυτικοῦ, ὀρητικῶς πνεόντων εἰς τὰ πέριξ.

Κατὰ ταῦτα ὁ πεπλασμένος καὶ διάστροφος τύπος τοῦ ξενοφώνου ὀνόματος Κάτω Παγγία εἶναι ἀπόβλητος· ἀλλ' οὐδὲ ὁ δημῶδης τύπος Κατωπάγχι, ἂν ὑπῆρχεν ἀνάγκη ἀντικαταστάσεως τῆς καλῆς ἑλληνικῆς τοπωνυμίας Κοῦνος, θὰ ἦτο προσῆκον νὰ προκριθῇ, διότι εἶναι ὄνομα περιληπτικόν, δηλοῦν πάντα τὰ χωρία τῆς κοινότητος, ἐνῶ αὕτη προέπει νὰ ἔχη τὸ ὄνομα τῆς ἔδρας αὐτῆς.

Θ'.

ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

Ἀχμέταγα (Ἀκρο).

Βλ. σ. 88 (Κούρταγα).

Γίδαις.

ΕΙ 545

Ἄρ. 160 (29 Ἰουλίου 1915).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 29130 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 29 Ἰουνίου.— Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀρ. 2 πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Γιδῶν.

Τὸ χωρίον Γίδαις ἀνῆκε μὲν εἰς τὸν καταργηθέντα δῆμον Ληλαντίων, ἀλλὰ κείται ἔξω τῶν ὄριων τοῦ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Ληλάντου πεδίου καλουμένον, οὐδ' ἔχει κοινόν τι πρὸς τὸν ἐπώνυμον τοῦ πεδίου μυθικὸν Τιτᾶνα ἢ βασιλέα Λήλαντον. Ὅθεν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ἀποφασίσαν νὰ μετονομάσῃ τὴν κοινότητα Γιδῶν κοινότητα Λήλαντος, παρωρμήθη εἰς τοῦτο ἐκ τῆς ὀνομασίας τοῦ δήμου μᾶλλον, διότι ἡ αἰτιολογία τῆς ἀποφάσεως εἶναι ἀσύστατος, ὅτι «ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ χωρίου Γιδῶν εὐρίσκεται ὁ τάφος τοῦ ἀρχαίου βασιλέως Λήλαντος, ὃς καὶ τῆς οἰκογενείας του». Τοιοῦτος τάφος δὲν ὑπάρχει, τὰ δ' ἄλλα ὀλιγοστὰ ἀρχαῖα λείψανα ἐμφαίνουσι μὲν τὴν ὑπαρξιν ἀρχαίου συνοικισμοῦ ἐν τῷ τόπῳ, ἀλλ' ἀκριβῶς διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μὴ σπεύδωμεν πρὸς μετονομασίαν τοῦ χωρίου, μέχρις ὅτου νεώτερόν τι εὔρημα τυχὸν ἢ ἀκριβέστερα ἔρρουναι διδάξωσιν ἡμᾶς τὸ ἀληθὲς ὄνομα τοῦ ἀρχαίου συνοικισμοῦ.

Στενή (Στενή Δίρφυος).

ΕΙ 546

Ἄρ. 161 (29 Ἰουλίου 1915).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 29130 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 29 Ἰουνίου.— Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 6004 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Εὐβοίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Τὸ εἰς τὸν δῆμον Διρφύων μέχρι τῆς συστάσεως τῶν κοινοτήτων

υπαγόμενον χωρίον Στενή κεῖται ἐγγύτερον τῶν ἄλλων εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους Δίρφους, ὃν ὁ τελευταῖος σταθμὸς τῆς ἀναβάσεως εἰς αὐτήν. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι βεβαίως ἐπαρκὴς λόγος, ὅπως ἀποβαλὼν τὸ ὄνομα τοῦ μετονομασθῆ Δίρφους, ὡς ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον. Μᾶλλον δὲ φαίνεται ὅτι προσήλωσις εἰς τὸ ὄνομα τοῦ καταργηθέντος δήμου ὑπεγόρευσε τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἀπόφασιν, ἧς δὲν διαβλέπομεν τὴν σκοπιμότητα, ἀφοῦ τὸ σημερινὸν βραχὺ καὶ εὐφώνον ὄνομα εἶναι κάλλιστον. Διὰ τὴν ὁμωνυμίαν δ' ὅμως πρὸς τὴν κοινότητα τῆς Τήνου ἠδύνατο νὰ προστεθῆ πρὸς διακρίσιν εἰς τὸ ὄνομα τῆς εὐβοϊκῆς προσδιορισμὸς ἀπὸ τοῦ ὄρους καὶ νὰ ὀνομασθῆ κοινότης Στενῆς Δίρφους.

Σκυλόγαινη (Κήρινθος).

Ε' 290

Ἄρ. 80 (14 Μαρτίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 5815 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 14 Φεβρουαρίου. — Ἐπιστρέφεται ἢ ἔπ' ἄρ. 1383 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Εὐβοίας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἄν καὶ δὲν γινώσκομεν τίς ὁ Σκυλόγαινης, ἐξ οὗ ἔλαβε τὸ ὄνομα ἢ ἔδρα τῆς κοινότητος Σκυλόγαινη, καὶ ἂν οὗτος ἦτό ποτε ὁ ἰδιοκτητῆς ἀπλῶς τοῦ χωρίου ἢ ἂν συνδέεται τὸ ὄνομα τοῦ πρὸς ἄγνωστόν τι ἱστορικὸν γεγονός, ὅτε θὰ ὑπῆρχε τις λόγος συνηγορῶν ὑπὲρ τοῦ ἀμεταβλήτου τῆς τοπωνυμίας, φρονοῦμεν ὅτι οὐδεὶς ἐπιτρέπεται ἐνδοιασμός, προκειμένου περὶ διατηρήσεως τοῦ ὀνόματος ἀρχαιοτάτης ὀνομαστῆς πόλεως, μνημονευομένης καὶ εἰς τὰ δημοικὰ ἔπη. Ἡ ἀρχαία Κήρινθος ἔκειτο πλησίον τοῦ χωρίου Σκυλόγαινη, διότι εἰς αὐτὴν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀνήκουσι τὰ σφζόμενα σημαντικὰ λείψανα τειχῶν καὶ πύργων, καθὼς καὶ πολυάριθμα θεμέλια μεγάλων ἢ μικρῶν οἰκοδομημάτων κατὰ τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ Βουδώρου, ἀμέσως πρὸ τῶν ἐκβολῶν τούτου εἰς τὸν μικρὸν ὄρμον Πελέκι· πιθανώτατα δὲ Κηρινθίων ἦσαν καὶ οἱ ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ χωρίου εὐρεθέντες ἀρχαῖοι τάφοι. Ὅθεν νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ ἐγκριθῆ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Σκυλόγαινη περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ὀνόματος τῆς Κηρίνθου.

Κακολύρι (Ταξιάρχαι).

Ε' 522

Ἄρ. 162 (29 Ἰουλίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 29130 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου

γείου τῆς 29 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀρ. 8 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κακολυρίου.

Ἐνεκα τῆς δυσφημίας ἴσως, ἣν ὑπολαμβάνεται ἐμφαίνον τὸ πρῶτον συνθετικὸν τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος, ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Κακολυρίου νὰ μετονομάσῃ αὐτὴν κοινότητα Ταξιαρχῶν. Ἐὰν καὶ προτιμότεραν θεωροῦμεν τὴν διατήρησιν τοῦ ὀνόματος, τοῦ ὁποίου δὲν ἔχει ἐξακριβωθῆ ὁ ἱστορικὸς λόγος, οἷδεν ἦττον, ἀφοῦ τοῦτο δὲν εἶναι ἀνεκτὸν εἰς τοὺς κατοίκους, συνιστῶμεν νὰ ἐγκριθῆ ἡ ἀπόφασις. Τὸ γένον ὄνομα, εἰλημμένον ἐξ ἐκκλησίας τοῦ χωρίου, ἔχει τοῦτο τὸ πλεονέκτημα, ὅτι δὲν εἶναι σύνηθες, ἐνὸς μόνου ὑπάρχοντος ὁμωνύμου χωρίου ἐν Αἰτωλίᾳ, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἔχει τὸν ἐνικὸν τύπον Ταξιάρχης.

Γ.

ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Διβάδιον (Κορησία). 9' 234

Ἄρ. 212 (12 Νοεμβρίου 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 54821 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 27 Σεπτεμβρίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 11152 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Κυκλάδων μετὰ τῆς πρὸς αὐτὴν αἰτήσεως τῶν κατοίκων Διβადίου κλπ.

Δύο λόγοι συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς αἰτήσεως τῶν κατοίκων τοῦ Διβადίου καὶ τῶν ἄλλων δύο συνοικισμῶν τῆς νήσου Κέας περὶ ἀποδόσεως εἰς αὐτὸ τοῦ ὀνόματος τῆς Κορησίας (ἢ Κορησσίας, οὐχὶ δὲ Κορρυσίας ὡς πλημμελῶς γράφεται τὸ ὄνομα ἐν τοῖς ἐγγράφοις). Πρῶτον καὶ κυριώτατον ὅτι ἡ Κορησία, μία τῶν τεσσάρων πόλεων τῆς νήσου, ἔκειτο ἐν τῇ θέσει τοῦ Διβαδίου· καίτοι δ' ἔκπαλαι ἐξέπεσε τῆς προτέρας ἀκμῆς ἐν ἀρχῇ τοῦ Α' αἰῶνος μ. Χ. οὐδὲ πληθυσμὸν κώμης ἔχουσα, ὡς λέγει ὁ Στράβων, ἐξ οὗ συνάγεται ὅτι ἐνωρὶς ἐπῆλθεν ἐρήμωσις αὐτῆς, ἀλλ' ὅμως σφύζονται λείψανά τινα τοῦ τείχους τῆς ὑπερκείμενα τοῦ Διβαδίου. Δεύτερον δὲ ὅτι ἡ τοπωνυμία Διβάδιον εἶναι κοινοτάτη πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος, τοῦτο δ' ἐπιβάλλει τὴν ἀνάγκην τῆς μετονομασίας πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως. Ὅθεν τὸ ὄνομα τῆς Κορησίας πρέπει νὰ λάβῃ τὸ Διβάδιον καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν ἤθελε τυχόν ἐγκριθῆ ἢ ἴδρυσις ἰδίας κοινότητος, ἔδραν ἐχούσης τὸν συνοικισμὸν τοῦτον.

Πύργος (Πάνορμος). 9' 546

Ἄρ. 137 (21 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 19746 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 9 Μαΐου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 7577 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας τῶν Κυκλάδων καὶ τὰ συνημμένα αὐτῇ.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Πύργου τοῦ τέως δήμου Πανόρμου ἀπεφάσισε ν' ἀναλάβῃ ἡ κοινότης τὸ ὄνομα τοῦ δήμου, ὅπερ εἶναι γνωστότερον καὶ ἐκτὸς τῆς νήσου διὰ τὸν ὁμώνυμον λιμένα, ἐνῶ τὸ ὄνομα Πύργος εἶναι πάγιον ἐν Ἑλλάδι, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως ἦτο πάντοτε ἀναγκαῖον νὰ συμπληρῶνεται διὰ τινος προσδιορισμοῦ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι καὶ ὁ Πάνορμος ἦτο ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι

ἐπίσης πάγκοινος τοπωνυμία, ἀλλὰ σήμερον, καθ' ὅσον γινώσκομεν, διατηροῦσιν αὐτὴν ἐν Ἑλλάδι μόνον ὁ λιμὴν ἐκεῖνος τῆς Τήνου, ὁ ἐν τῇ Λαυρεωτικῇ ὄρμος, ὁ κοινῶς Πανόριμο λεγόμενος, καὶ ἄλλος τις λιμὴν ἐν Χιμάρρα, ὅστις δ' ὅμως ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων Παλέριμο καλεῖται. Ὅθεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου κρίνομεν ὀρθὴν καὶ δικαίαν, ἀλλὰ δὲν ἐννοοῦμεν διατὶ ἐν τῇ σφραγίδι τῆς κοινότητος προέβριναν νὰ θέσωσι τὸν τύπον Πανοριμῶν, καίτοι κατὰ τὸν νόμον τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος πρέπει νὰ εἶναι αὐτὸ τὸ ὄνομα τῆς ἑδρας αὐτῆς, ἥτοι Πανόριμου.

Τσιπίδου (Κέφαλος).

Ε' 547

Ἄρ. 166 (30 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 32354 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 15 Ἰουλίου.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Τσιπίδου.

Πλὴν τοῦ ὀνόματος αὐτῆς, τῆς Πάρου, μία μόνη ἀρχαία τοπωνυμία τῆς νήσου παρεδόθη ἡμῖν, ἡ τῆς Μαροπήσσης, τοῦ γνωστοῦ ἐκ τῶν λατομείων τοῦ μαρμάρου ὄρους. Τὸ ὄνομα δὲ τοῦτο ἐδόθη εἰς τὸν δῆμον, εἰς ὃν ὑπήγοντο ἡ κοινότης Τσιπίδου καὶ οἱ προσηρημένοι εἰς αὐτὸν συνοικισμοί, ὁ Τραγουλάς καὶ τὰ Μάρμαρα. Καταργηθέντος τοῦ δήμου, τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Τσιπίδου ἀπεφάσισε ν' ἀναλάβῃ ἡ κοινότης τὸ ὄνομα αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ὑπολαμβάνει συνδεόμενον καὶ πρὸς ἐπιχωρίους ἀρχαίους μύθους περὶ ἐπανύμου τοῦ ὄρους Μαροπήσσης, θυγατρὸς τοῦ Μίνως, ἥτις μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ Κεφάλου διήλθεν ἐκ Πάρου πρὸς ἀναζήτησιν τῆς ὑπὸ τοῦ Θεσέως ἀπαχθείσης Ἀριάδνης. Ἐὰν καὶ τοιοῦτοι μῦθοι εἰς ἡμᾶς τοῦλάχιστον εἶναι ἄγνωστοι μὴ μνημονευόμενοι ὑπὸ ἀρχαίους τινὸς συγγραφέως, πάντως δ' ὅμως, ἂν ἡ ἀρχαία ἐκεῖνη τοπωνυμία ἐπρόκειτο νὰ ἐξαφανισθῇ, ἐκλιπόντος τοῦ δήμου, οὐδεμίαν θὰ εἴχομεν ἀντίρρῃσιν πρὸς τὴν μετονομασίαν. Ἄλλ' ἡ τοπωνυμία θὰ διατηρηθῆται εἰς δῆλωσιν τοῦ ὄρους, ὡς ἐν τῇ ἀρχαιότητι, καὶ οὐδεμίαν ἀνάγκη ἐπιβάλλει τὴν διπλὴν χρῆσιν αὐτῆς πρὸς δῆλωσιν καὶ τῆς κοινότητος· τοῦναντίον μάλιστα ἡ κοινότης ἔχει πρόχειρον ἄλλο ὄνομα κάλλιστον, ὅπερ δύναται ν' ἀναλάβῃ. Καὶ ἡ ἑδρα τῆς κοινότητος καὶ οἱ προσηρημένοι εἰς αὐτὴν δύο συνοικισμοὶ ἔχουσι κοινὸν περιληπτικὸν ὄνομα «χωριὰ τοῦ Κεφάλου», ὅθεν ἡ κοινότης δύναται νὰ ὀνομασθῇ κοινότης Κεφάλου. Οὕτω θ' ἀντικατασταθῇ καὶ τὸ ὄνομα τῆς ἑδρας, περὶ τοῦ ὁποῖου ὑπάρχει ἀμφιβολία, ἂν εἶναι ἐλληνικόν, καίτοι ἐν τῇ νήσῳ αἱ τοπωνυμίαι δὲν ἔτυχε μὲν νὰ περισωθῶσιν

ὑπὸ ἀρχαίων συγγραφέων, ἀλλ' αἱ πλεῖστοι ἑλληνικώταται οὐσαι εἶναι πιθανῶς καὶ ἀρχαῖαι, οἷον Παροιμία, Λεῦκαι, Κέφαλος, Δρίος κλπ. (Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Τσιπίδου ἐτυμολογοῦσί τινες ἀπὸ τοῦ κῆπος, ἀλλ' ἡ ἐτυμολογία αὕτη δὲν εἶναι βεβαία).

Φιλότηιον. Σ' 291

Ἄρ. 28 (25 Σεπτεμβρίου 1914).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 32187 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Αὐγούστου.— Ἐπιστρέφονται ἡ ὑπ' ἄρ. 9899 ἀναφορὰ τοῦ νομαρχοῦ Κυκλάδων καὶ τὰ συνημμένα ταύτη.

Ἄδυνατοῦμεν νὰ δίδωμεν τὸν λόγον, ὅστις ἔπεισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Φιλοτίου νὰ μεταβάλη τὸ ἑλληνικώτατον ὄνομα τῆς κοινότητος εἰς τὸ ἀνελληνιστὸν Φιλότην. Ὁ τύπος οὗτος τοῦ ὀνόματος οὔτε ἀρχαῖος εἶναι οὔτε δημώδης (τὸ κανονικὸν θὰ ἦτο ἡ Φιλότης-Φιλότητος ἢ Φιλότητα-Φιλότητας). Τὰ λεγόμενα ἐν τῷ πρακτικῷ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου περὶ τοῦ ὀνόματος μιᾶς τῶν τροφῶν τοῦ Διονύσου νυμφῶν, κατὰ τὸν ἀρχαῖον μῦθον, εἶναι ἐσφαλμένα. Ὁ ναξιακὸς μῦθος περὶ τῶν τροφῶν τοῦ Διονύσου περιεσώθη ὑπὸ τοῦ Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου ἐν τῷ χωρίῳ (Ε' 52), ὅπερ παρατίθεται καὶ ἐν τῷ πρακτικῷ τοῦ συμβουλίου. Τὸ χωρίον δ' ὅμως τοῦτο δὲν ἔχει, ὡς ἀντιγράφει τὸ συμβούλιον: «καὶ δοῦναι τρέφειν ταῖς ἐγχωρίαις νύμφαις *Φιλία* ἢ *Φιλότη* καὶ Κορωνίδη καὶ Κλειδή», ἀλλὰ: «καὶ δοῦναι τρέφειν ταῖς ἐγχωρίαις νύμφαις *Φιλία* καὶ Κορωνίδι καὶ Κλειδή». Ὅθεν τὸ ὄνομα Φιλότη εἶναι ἀνύπαρκτον, ἄπορον δὲ διατὶ ἐπενεγήθη καὶ πῶς παρεισέφρησεν εἰς τὸ ἀντίγραφον τοῦ χωρίου τοῦ Διοδώρου.

Μέσα Γωνιά (Ἐπισκοπὴ Γωνίας).— Ὁξω Γωνιά (Γωνιά). Σ' 291

Ἄρ. 89 (14 Μαρτίου 1915).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.— Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 7783 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Κυκλάδων.

Ἡ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Μέσα Γωνίας κειμένη βυζαντινὴ ἐκκλησία τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (κοινῶς Κυρίας τῆς Ἐπισκοπῆς), τῆς ὁποίας τὴν κτίσιν ἀνάγει ἡ παράδοσις εἰς τὸν βασιλεῖα Ἀλέξιον τὸν Κομνηνὸν καὶ τῆς ὁποίας αἱ πλούσιαι πρόσοδοι ἦσαν ὠφισμέναί πρὸς συντήρησιν τῆς ἐπισκοπῆς Θήρας, εἶναι τόσον ὀνομαστὴ ἐν τῇ νήσῳ, ὥστε τὸ ὄνομα Ἐπισκοπὴ εἶναι ἐν κοινοτάτῃ χρήσει παρὰ

τοῖς κατοίκοις πρὸς δῆλωσιν καὶ αὐτοῦ τοῦ χωρίου Μέσα Γωνιάς. Οὗτος δὲ πιθανῶς θὰ εἶναι ὁ λόγος, δι' ὃν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Μέσα Γωνιάς προέβη εἰς τὴν ἀπόφασιν περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς "Ἐπισκοπὴν Γωνιάς." Ἄν καὶ ἡ μετονομασία αὕτη ἠδύνατο νὰ ὑποληφθῇ ὡς σημαίνουσα ἐπισκοπικὸν θρόνον ἐκκλησιαστικῆς περιφερείας, ὀνομαζομένης Γωνιάς, εὐδὲν ἦττον νομίζομεν ὀρθὴν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, διότι τοιαύτη παρερμηνεῖα δὲν εἶναι δυνατὴ ἐν Θήρᾳ καὶ διότι εἶναι ἀναγκαῖον εἰς τὸ ὄνομα "Ἐπισκοπὴ νὰ προστεθῇ καὶ τοπικὸς προσδιορισμὸς, ὅπως μὴ συγχέται πρὸς τὰς ὁμωνύμους κοινότητας τῆς Εὐρυτανίας, τῆς Εὐβοίας καὶ τῆς Ἰθάκης. Ἐξ ἄλλου δὲ καὶ ἡ κοινότης "Ἐξω Γωνιάς εὐλογον εἶναι νὰ ὀνομασθῇ ἀπλῶς Γωνιά, μετὰ τὴν μετονομασίαν τῆς Μέσα Γωνιάς ἐκλιπούσης τῆς ἀνάγκης τοῦ τοπικοῦ προσδιορισμοῦ αὐτῆς.

Κάτω Μεριὰ ('Ἀρκεσίνη).

ΕΙ 548

Ἄρ. 165 (30 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 32354 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 15 Ἰουλίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 7942 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Κυκλάδων καὶ τὸ συνημμένον αὐτῇ ἀντίγραφον τοῦ πρακτικοῦ τῆς κοινότητος.

Κάτω Μεριὰν καλοῦσι περιληπτικῶς οἱ Ἀμοργῖνοι ὅλον τὸ δυτικὸν τμήμα τῆς νήσου, ἐν ᾧ εὐρίσκονται καὶ τὰ ἑρείπια τῆς Ἀρκεσίνης, μιᾶς τῶν τριῶν ἀρχαίων πόλεων τῆς Ἀμοργοῦ. Ὅθεν εὐλόγος εἶναι ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κάτω Μεριᾶς νὰ ὀνομασθῇ ἡ κοινότης Ἀρκεσίνης, ἀλλὰ περιττὸν κρίνομεν νὰ προστεθῇ εἰς τὸ ὄνομα τοῦτο ὁ προσδιορισμὸς Ἀμοργοῦ, ἀφοῦ ἄλλη Ἀρκεσίνη δὲν ὑπάρχει (ὁ εἰκαζόμενος ἕτερος τύπος Ἀρκεσίνη τῆς πόλεως Ἀρκασείας τῆς Καρπάθου εἶναι ἀμφίβολος).

ΙΑ΄.

ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

ῚΡιγγλάδες—ῚΓιοι Θεόδωροι (Λευκίμμη). Σ' 292

Ὶρ. 32 (27 Σεπτεμβρίου 1914).—Ὶπί τοῦ Ὶπ' Ὶρ. 33956 Ὶγγράφου τοῦ Ὶπουργείου τῆς 23 Σεπτεμβρίου.—Ὶπιστρέφεται Ὶ Ὶπ' Ὶρ. 8767 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Κερκύρας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

ῚνῚ Ὶ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικῚ συμβουλίου Ριγγλάδων περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Λευκίμμη μόνον λόγον Ὶχει, ὅτι Ὶπήγετο εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ τέως δήμου Λευκιμαίων, Ὶ ὁμοία τοῦναντίον ἀπόφασις τοῦ κοινοτικῚ συμβουλίου Ὶγίων Θεοδώρων Ὶχει πολλὰ τὰ συνηγοροῦντα Ὶπὲρ Ὶγκρίσεως αὐτῆς. Εἶναι ἀναγκαία πρῚτων Ὶ μετονομασία τῆς κοινότητος ταύτης, διότι τὸ ὄνομα ῚΓιοι Θεόδωροι εἶναι κοινὸν καὶ εἰς Ὶλλα χωρία τῆς Ὶλλάδος, Ὶπειτα δὲ τὸ νῚν Λευκίμμη, τὸ πάλαι δὲ Λευκίμμη καλούμενον ἀκρωτήριον, εὑρίσκεται ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς κοινότητος, καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ ῚΓιοι Θεόδωροι μετὰ τῶν ἀποτελούντων τὸ λεγόμενον Πεντάχωρον χωρίων πρῚτερον ἐπισήμως Ὶγαλοῦντο Λευκίμμη καὶ Ὶσαν Ὶ Ὶδρα τοῦ δήμου Λευκιμαίων. Ὶθεν προσῚκον νομίζομεν νὰ μετονομασθῆ Ὶ κοινότης Ὶγίων Θεοδώρων Λευκίμμη, Ὶ δὲ τῶν Ριγγλίδων νὰ τηρήσῃ τὸ Ὶχοι τοῦδε ὄνομα αὐτῆς.

ῚΠισκοπιανὰ. Σ' 293

Ὶρ. 74 (23 Φεβρουαρίου 1915).—Ὶπί τοῦ Ὶπ' Ὶρ. 42564 Ὶγγράφου τοῦ Ὶπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—Ὶπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τοῦ Ὶπ' Ὶρ. 1 ψηφίσματος τῆς κοινότητος Ὶπισκοπιανῶν μετὰ τοῦ συνημμένου αὐτῚ ἐπιδοτηρίου.

Ὶ διαβιβασθεῖσα εἰς τὴν ἐπιτροπεῖαν πρῚξις τοῦ κοινοτικῚ συμβουλίου Ὶπισκοπιανῶν δὲν σκοπεῖ κυρίως εἰς τὴν μετονομασίαν τῆς κοινότητος οὔδὲ τινος τῶν προσηρημένων εἰς ταύτην συνοικισμῶν, Ὶλλὰ μῚλλον εἰς τὸν προσδιορισμὸν Ὶλλης Ὶδρας τῆς κοινότητος. Διότι Ὶ ἀπόφασις νὰ μετονομασθῆ κοινότης Μοραϊτικῶν συνεπάγεται καὶ τὴν μετῚθεσιν τῆς Ὶδρας αὐτῆς εἰς τὸν συνοικισμὸν Μοραϊτικά, ὅπερ μῚλι-

στα καὶ ρητῶς ἀξιούσι νὰ γίνῃ. Ἀλλὰ περὶ τούτου ἀρμόδιον εἶναι ν' ἀποφανθῇ τὸ Σ. ὑπουργεῖον.

Γάϊος.

Δ' 574

Ἄρ. 10 (17 Ἰουλίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ἕπ' ἀρ. 25838 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργίου τῆς 4 Ἰουλίου.—Ἐπιστρέφεται ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Κερκύρας μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ.

Τὸν λόγον, ὅστις παρώρμησε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Γαίτου νὰ ἀποφασίσῃ τὴν μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος, ἀδυνατοῦμεν νὰ ἐννοήσωμεν. Κατὰ τὸν νόμον ἡ κοινότης λαμβάνει τὸ ὄνομα τοῦ ἀπαρτίζοντος αὐτὴν συνοικισμοῦ, ἂν δ' οἱ συνοικισμοὶ εἶναι πλείονες, τὸ τοῦ πολυπληθεστέρου. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ κοινότης πρέπει νὰ διατηρήσῃ τὸ ὄνομα τοῦ Γαίτου, εἰλημμένον ἐκ τοῦ μαθητοῦ τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ὃν θρησκευτικὴ παράδοσις συνδέει πρὸς τὴν νῆσον τῶν Παξῶν. Ἡ δ' ἐκλογή τοῦ ὀνόματος Γαϊανῶν ἀντίκειται, ὡς νομίζομεν, εἰς τὸν νόμον, καθότι τὸ ὄνομα τοῦτο εἶναι τὸ δημοτικόν, τὸ δηλοῦν τὸν κάτοικον τοῦ Γαίτου, ὅχι δὲ τὸν συνοικισμόν, ὃ δὲ νόμος ρητῶς κελεύει νὰ δίδεται εἰς πᾶσαν κοινότητα τὸ ὄνομα συνοικισμοῦ. Εἴτε χαρακτηρισθῶσιν ὡς συνοικισμοὶ ἴδιοι αἱ περὶ τὸν Γάϊον κατοικίαι, αἱ διὰ διαφόρων ὀνομάτων γνωριζόμεναι, εἴτε ὡς ἐπαύλεις ἀποτελοῦσαι τμήματα ἀναπόσπαστα τοῦ Γαίτου, ἀναντίρρητον εἶναι ὅτι τὸ μόνον προσήκον ὄνομα τῆς κοινότητος εἶναι τὸ ὄνομα Γάϊος.

IB'

ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

Ἀσπρογέρακας.

Δ' 595

Ἄρ. 10 (17 Ἰουλίου 1914).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 23838 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς 4 Ἰουλίου. Συνημμένον τὸ ὑπ' ἀρ. 22621 ἔγγραφο πρὸς τὸ ὑπουργεῖον.

Ἐπιθυμία πρὸς διατήρησιν τοῦ ὀνόματος τοῦ καταργηθέντος δήμου Πρώνων παρώρμησε βεβαίως τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ἀσπρογέρακα, ἀνήκοντος τέως εἰς τὸν δῆμον ἐκεῖνον, ν' ἀποφασίσῃ περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ὀνόματος τῆς κοινότητος διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας κεφαλληνιακῆς πόλεως. Ἄλλ' ἢ θέσις τῶν Πρώνων εἶναι ἐξηκριβωμένον ὅτι ἔκειτο εἰς τὴν περιφέρειαν ἐτέρας κοινότητος ἐγγύτατα τοῦ χωρίου Σπαθί. Ὅθεν δὲν νομίζομεν ὀρθὸν νὰ μεταβληθῇ τὸ ἄλλως εὐφώνον καὶ κάλλιστον ὄνομα Ἀσπρογέρακα τῆς κοινότητος καὶ δοθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομα τῶν Πρώνων, ἀνήκον εἰς ἄλλην κοινότητα.

Χιονᾶτα (Χιονᾶτα Ἐλειοῦ).— Βλαχᾶτα (Βλαχᾶτα Εἰκοσιμιᾶς).

Σ' 29

Ἄρ. 84 (6 Μαρτίου 1915).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.— Ἐπιστρέφονται τὰ ὑπ' ἀρ. 4641 καὶ 4644 ἔγγραφα τοῦ νομάρχου Κεφαλληνίας.

Κατὰ τὴν ὀνομασίαν τῶν δήμων τῆς Κεφαλληνίας μετὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Ἑπτανήσου εἰς τὸ ἑλληνικὸν βασίλειον δὲν ἐλήφθη ἡ προσήκουσα φροντίς περὶ διατηρήσεως τῶν ὀνομάτων τῶν ἑδαφικῶν διαιρέσεων ἢ περιοχῶν τῆς νήσου, ἅτινα ἀπὸ τῶν μέσων χρόνων εἶναι μέχρι τῆς σήμερον ἐν πολλῇ χρήσει παρὰ τῷ λαῷ. Ἄλλ' ἐκ τῶν εἰκοσιενδὸς ὀνομάτων τούτων ὀλίγιστα μόνον ἀπεδόθησαν εἰς τοὺς δήμους. Εἰς τὰς ὀλίγας ταύτας ἐξαιρέσεις καταλέγεται καὶ ἡ ὀνομασία τοῦ δήμου Ἐλειοῦ, οὕσα αὐτὴ ἢ τῆς περιοχῆς, εἰς ἣν οὗτος περιλαμβάνετο. Εἶναι δ' ἡ ὀνομασία αὕτη παλαιοτάτη, ὡς ἐμφαίνει ὁ ἀρχαῖος μῦθος περὶ τοῦ ἐπωνύμου ἦρωος Ἐλειοῦ. Ὅθεν, καταργηθέντος τοῦ δήμου Ἐλειοῦ, ὀρθῶς ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον τῆς τέως προ-

τευούσης αὐτοῦ Χιονάτων ν' ἀποδόσῃ τὸ ἐκλιπὸν ὄνομα εἰς τὴν κοινότητα. Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ τὸ νῦν ὄνομα τῆς κοινότητος Χιονᾶτα εἶναι κάλλιστον (ἐξ οἰκογενείας Χιόνῃ ἢ Χιονιᾷ προσελθόν) προτιμότερον κρίνομεν νὰ διατηρηθῇ καὶ τοῦτο, μετονομαζομένου τοῦ χωρίου Χιονᾶτα Ἐλειοῦ. Οὕτω δὲν θὰ φανῇ τὸ χωρίον προσοικειούμενον ὄνομα, ἐξ Ἰσου ἀνήκον καὶ εἰς τάλλα χωρία τῆς περιοχῆς.

Ἐπίσης ὀρθὴν θεωροῦμεν καὶ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Βλαχάτων τὴν ἀπόφασιν τοῦ νὰ μετονομασθῇ ἡ κοινότης Βλαχάτων Εἰκοσιμιᾶς, τοσοῦτο μᾶλλον, καθόσον τὸ μεσαιωνικὸν ὄνομα τῆς περιοχῆς, τὸ διατηρούμενον παρὰ τῷ λαῷ τῆς Κεφαλληνίας, δὲν εἶχεν ἀποδοθῆ εἰς τινα δῆμον καὶ εἶχεν οἰονεὶ καταδικασθῆ ὑπὸ τῆς διοικήσεως εἰς ἐξαφάνισιν. Ἄν καὶ ἀριθμητικόν, πρέπει δ' ὅμως νὰ παραμείνῃ, ὡς ἐμφαίνον τὸν ὅλον ἀριθμὸν τῶν περιοχῶν, εἰς ἃς ἦτο διηρημένη ἡ νῆσος κατὰ τοὺς μέσους χρόνους. Καὶ τὸ ὄνομα Βλαχᾶτα ὁμοίως ἀναγκαῖον εἶναι νὰ διατηρηθῇ ὡς ἐσηματισμένον ἐκ τοῦ οἰκογενειακοῦ ὀνόματος τῶν πρώτων οἰκιστῶν τοῦ χωρίου. Ἄν καὶ σήμερον ἡ οἰκογένεια αὕτη φαίνεται ἐκλιπούσα, ἀφοῦ οὐδεὶς εἰς τὰ Βλαχᾶτα φέρει τὸ ὄνομα Βλάχος, ἀλλ' ὅμως ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἱστορικὴν παράδοσιν πρέπει νὰ μὴ ἐκβληθῇ τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας, ἥτις μεμαρτυρημένως ὑπῆρχεν ἐν Κεφαλληνίᾳ κατὰ τὸν δέκατον τρίτον αἰῶνα.

Αἰγιαλὸς (Σάμη).

Σ' 294

Ἄρ. 85 (6 Μαρτίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—Ἐπιστρέφεται τὸ ὑπ' ἀρ. 4375 ἐγγράφον τοῦ νομάρχου Κεφαλληνίας.

Τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας κεφαλληνιακῆς πόλεως Σάμης ὄχι μόνον κατὰ τοὺς μέσους χρόνους διετηρήθη ὑπὸ τὸν ἐπίσης ἀρχαῖον καὶ δόκιμον τύπον Σάμος, ἐπεκταθὲν εἰς πᾶσαν τὴν περιοχὴν, ἐν ἣ εὐρίσκονται τὰ εἰρηπία αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ μέχρι τοῦ νῦν φέρεται εἰς τὰ στόματα τοῦ λαοῦ μὲν πρὸς δήλωσιν τῆς περιοχῆς, τῶν δ' εὐπαιδευτῶν πρὸς δήλωσιν τῆς παρὰ τὴν Σάμην παραλίου κόμης Γιαλοῦ. Ὅθεν νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ ἐγκριθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Αἰγιαλοῦ περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Σάμην.

ΓΓ΄.

ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Πισινῶντα (Παντοκράτωρ).

Ε' 295

Ἄρ. 103 (25 Ἀπριλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 106 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 14 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 1401 ἀναφορά τῆς νομαρχίας Ζακύνθου καὶ τὰ συνημμένα αὐτῆ.

Ἡ προέλευσις καὶ ἡ ἔτυμολογία τῆς τοπωνυμίας Πισινῶντα δὲν εἶναι γνωστή· βεβαίως οὐδὲν κοινὸν ἔχει αὕτη πρὸς τὴν ἀρχαίαν Πισινοῦντα ἢ Πεσσινοῦντα, ἀλλ' οὐδὲ πρὸς τὴν Πίσσαν, πρὸς τὰς ἐκεῖ που πλησίον δηλ. ὑπαρχούσας πηγὰς Πίσσης. Τὴν ἀκατανόητον ταύτην τοπωνυμίαν ἠθέλησε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον νὰ ἀποβάλλῃ ἀποφασίσαν νὰ δώσῃ εἰς τὴν κοινότητα τὸ ὄνομα Παντοκράτωρ. Ἡ μετονομασία φαίνεται ἐπιτυχής, διότι συνήθεις εἶναι αἱ τοπωνυμιαὶ ἀπὸ ἐκκλησιῶν, ἐν δὲ τῇ κώμῃ ἐκεῖνῃ ὑπάρχει παλαιὰ ἐκκλησία τοῦ Παντοκράτορος.

Πλεμονάρι (Ἀναφωνήτρια).

Ε' 295

Ἄρ. 50 (5 Νοεμβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 3758 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 13 Ὀκτωβρίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 2799 ἀναφορά τοῦ νομάρχου Ζακύνθου τῆς 22 Σεπτεμβρίου ἐ. ἐ. μετὰ τοῦ συνημμένου αὐτῷ ἀντιγράφου πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Πλεμοναρίου.

Ἀπὸ ἐκκλησιῶν ἢ μονῶν ἔχουσι τὸ ὄνομα πολλοὶ τόποι καὶ ἐν ἑλληνισαῖς καὶ ἐν ἄλλαις χώραις· ὅθεν οὐδὲν τὸ ἄτοπον παρουσιάζει ἡ τοιαύτη τοπωνυμία, ἐκτὸς ἂν εἶναι συνήθης καὶ ἔνεκα τούτου ἐπέρχεται σύγχυσις. Ἀλλὰ τὸ ὄνομα Ἀναφωνήτρια, τὸ ὁποῖον ἡ κοινότης Πλεμοναρίου ἐξέλεξε πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ σημερινοῦ, εἶναι μοναδικὸν ἐν Ἑλλάδι, ἡ δὲ μονή, ἡ φέρουσα τὴν ἐπίκλησιν ταύτην, κτισθεῖσα κατὰ τινὰ παραδόσιν μικρὸν μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔγγεν ὀνομαστή, διότι ἐπὶ τριακονταπενταετίαν διετέλεσεν ἐν αὐτῇ ἡγούμενος μέχρι τοῦ θανάτου του (1622) ὁ προστάτης τῆς Ζακύνθου ἅγιος Διονύσιος· πρὸς τούτοις δὲ κεῖται ἐγγύτατα τοῦ χωρίου Πλεμοναρίου, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα δὲν ἔχει ἱστορικὸν τινὰ λόγον τεθὲν πιθανώτατα ἀπὸ τινος οἰκογενειακοῦ ἐπωνύμου (Πλεμονάρης).

ΙΔ'.

ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ

Κάτω Μπάνη.

Ε' 296

Ἄρ. 90 (16 Μαρτίου 1915). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 47664 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 3247 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Ἄρτης.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κάτω Μπάνη περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Μπάνη σκοπὸν ἀπλῶς ἔχει τὴν ἀποβολὴν τοῦ τοπικοῦ προσδιορισμοῦ, ὃν κρίνει ἴσως περιτεύοντα, ἀφοῦ καὶ ὁ συνοικισμὸς Ἄνω Μπάνη προσηγορήθη εἰς τὴν κοινότητα, ἀποτελουμένην ἐκ τῶν δύο τούτων χωρίων μόνον. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐκάστης κοινότητος τὸ ὄνομα δὲν πρέπει νὰ εἶναι ὄνομα ἴδιον καὶ συνήθως ἄσχετον πρὸς τὰ τῶν ἀπαρτιζόντων αὐτὴν συνοικισμῶν, ὡς τὰ τῶν δήμων, ἀλλ' αὐτὸ τὸ τῆς ἕδρας τῆς κοινότητος, πᾶσα μετονομασία εἶναι ἀναγκαίως καὶ τῆς ἕδρας τῆς κοινότητος μετονομασία. Ἐν τῇ προκειμένῃ δὲ περιπτώσει ἕνεκα τῆς ὁμωνυμίας τῶν δύο συνοικισμῶν τῆς κοινότητος ὁ τοπικὸς αὐτῶν προσδιορισμὸς εἶναι ἀπαραίτητος. Ὅθεν φρονοῦμεν ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν πρέπει νὰ ἐγκριθῇ καὶ διὰ τὸν προσθετον λόγον, ὅτι ἡ τοπωνυμία Μπάνη δὲν πρέπει νὰ διατηρηθῇ, ὡς τουρκική, προερχομένη ἐκ τοῦ ὀνόματος Τούρκου ἰδιοκτῆτου ποτὲ τοῦ χωρίου καὶ τοσοῦτο μᾶλλον ἐπιβάλλεται τοῦτο, καθόσον ἐκ τῶν δώδεκα χωρίων τοῦ παλαιοῦ τμήματος τῆς Βρύσεως μόνον τοῦ Μπάνη τὸ ὄνομα εἶναι τουρκικὸν καὶ πλὴν δύο ἄλβανικῶν τὰ λοιπὰ εἶναι ἑλληνικά.

ΙΕ΄.

ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ

Τουρσουνλάρ.

Ἄρ. 307 (25 Μαΐου 1919).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 6273 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου, ἐπιστρεφόμενου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῷ.

Ὅπως ἀποφανθῶμεν περὶ τῆς προτεινομένης μετονομασίας τῆς κοινότητος Τουρσουνλάρ, ἀναγκαῖον ἦτο νὰ ἐμανθάνομεν προηγουμένως τὸν λόγον, δι' ὃν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἐξέλεξε τὸ ὄνομα *Θωμαῖ* εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀποσκορακιστέου σημερινοῦ. Τὸ ὄνομα τοῦτο μᾶς εἶναι μόνον γνωστὸν ὡς κύριον γυναικεῖον ὄνομα οὐχὶ ἐκ τῶν συνήθων, ἀλλ' ἂν ἔχη σχέσιν τινὰ πρὸς τὸ μετονομαστέον χωρίον καὶ ὁποῖαν ἀγνοοῦμεν, περὶ τούτου δὲ παρακαλοῦμεν τὸ Ὑπουργεῖον νὰ εὐαρεστηθῇ νὰ ζητήσῃ ἀρμοδίως τὰς ἀναγκαίας πληροφορίες.

Τουρσουνλάρ (Θωμαῖ).

Ἄρ. 329 (24 Αὐγούστου 1919).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ. ἄρ. 24403 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Ἰουλίου ἐπιστρεφόμενου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῷ.

Ἡ ἀκατανόητος εἰς ἡμᾶς ἐκλογή ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Τουρσουνλάρ τοῦ ὀνόματος *Θωμαῖ* πρὸς μετονομασίαν τοῦ χωρίου, περὶ ἧς ἐζητήσαμεν ἐξηγήσεις, διευκρινήθη πληρέστατα ἐκ τῶν διὰ τῆς νομαρχίας Λαρίσης ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος παρασχεθεισῶν πληροφοριῶν. Κατὰ τὰς πληροφορίες ταύτας εἶναι *Θωμαῖ* τὸ ὄνομα χωρίου παλαιοῦ, εἰς ἐλαχίστην κειμένου ἀπὸ τοῦ Τουρσουνλάρ ἀπόστασιν, κατασκαφέντος δὲ πρὸ αἰώνων κατὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Θεσσαλίας ὑπὸ τῶν Τούρκων· τὸ μόνον δὲ ὑπολειφθὲν λείψανον τοῦ χωρίου ἐκείνου εἶναι ἐκκλησία τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, ἀνοικοδομηθεῖσα πρὸ ἑκατὸν περίπου ἐτῶν.

Διὰ τῆς ἀποδόσεως τοῦ ὀνόματος τούτου εἰς τὴν τουρκῶνυμον κοινότητα τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ὄχι μόνον δεικνύει ἀξιέπαινον σεβασμὸν πρὸς τὴν παράδοσιν, ἀλλὰ διασῶζον ταύτην ἀποκαλύπτει ἴσως συνάφειαν τοῦ χωρίου πρὸς ἱστορικὸν πρόσωπον τῶν μέσων χρόνων. Τὸ γυναικεῖον ὄνομα *Θωμαῖ* καὶ εἰς τοὺς βυζαντινοὺς δὲν ἦτο πολὺ σῦνηθες, πιθανώτατον φαίνεται ὅτι ἡ *Θωμαῖς*, ἡ δέσποινα τοῦ χωρίου,

ἕξ ἧς τοῦτο ὠνομάσθη, εἶναι ἡ θυγάτηρ τοῦ Ἰωάννου, κόμητος τῆς Κεφαλληνίας, καὶ τῆς Ἄννης Παλαιολογίνας, σύζυγος δὲ τοῦ Σέρβου Σαρκεν Οὐρός, ὅστις μετ' αὐτῆς ἐστέφθη τῷ 1359 ἐν Τρικάλοις βασιλεὺς προσλαβὼν καὶ τὸ ὄνομα Παλαιολόγος· ἡ Θωμαΐς ἐπὶ τινα χρόνον διῶκησεν ὡς ἀντιβασίλισσα τὴν Θεσσαλίαν, ὅτι δὲ θά εἶχεν ἰδιόκτητα χωρία ἐν τῇ χώρᾳ καὶ ὅτι ἐν τούτων ὠνομάσθη ἕξ αὐτῆς φαίνεται φανερότατον.

Ἄλλὰ καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἠθέλεν ἀποδειχθῆ σέσις τις τῆς Θωμαΐδος ἐκείνης πρὸς τὸ μετονομαζόμενον χωρίον, ἡ μετονομασία συμφωνοῦσα πρὸς τὴν παράδοσιν τῶν κατοίκων πρέπει πάντως νὰ ἐγκριθῆ.

Γκερλή (Ἀρμένιον).

Ἀρ. 263 (17 Νοεμβρίου 1918).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 28766 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 10 Ὀκτωβρίου ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῷ.

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς συμπήξεως ἀγροτικοῦ συνεταιρισμοῦ ἐξαγορᾶς τοῦ καιρικίου Γκερλή καὶ εἰς μνήμην τῆς γεωργικῆς ἀποκαταστάσεως αὐτῶν οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου τούτου ἐξέφρασαν ὁμοθυμῶς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ σημερινοῦ βαρβαροφώνου ὀνόματος δι' ἀκατανόμως ἑλληνικοῦ, τὸ δὲ κοινοτικὸν συμβούλιον Γκερλή συμφωνοῦν πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην ἀπεφάσισε νὰ μετονομασθῆ τὸ χωρίον Ἀρμένιον. Ἐπειδὴ δέ, καὶ ἂν ἡ ἀρχαία αὕτη πόλις τῆς Θεσσαλίας δὲν ἔκειτο ἀκριβῶς ἐν τῇ θέσει τοῦ Γκερλή, ὅπου εὐρίσκονται τινα ἀρχαῖα λείψανα, πάντως θὰ ἔκειτο πολὺ πλησίον αὐτοῦ, ἐπὶ τινος ὑψώματος, νομίζομεν ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου πρέπει νὰ ἐγκριθῆ.

Γιαχάλαρ (Σωτήριον). — Καρλάρ (Ἐλευθέριος).

Ἀρ. 264. 266 (18 Νοεμβρίου 1918).—Ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀρ. 29993 καὶ 29983 ἐγγράφων τοῦ ὑπουργείου τῆς 16 καὶ 19 Ὀκτωβρίου, ἐπιστρεφομένων μετὰ τῶν συνημμένων αὐτοῖς.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Γιαχάλαρ καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Καρλάρ ἐκφράζουσι τὴν ἐπιθυμίαν, ὅπως ἀντὶ τῶν σημερινῶν βαρβάρων ὀνομάτων μετονομασθῶσι τὸ μὲν πρῶτον Σωτήριον, τὸ δὲ Καρλάρ Ἐλευθέριος· τὴν ἐπιθυμίαν δὲ τῶν κατοίκων τούτου ἐνισχύει δι' ἀποφάσεώς του καὶ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Τοπουσάρι τῆς κοινότητος.

Ἐνωμοδοτήσεις ἐπιτρο. Τοπωνυμιῶν

εἶς ἦν εἶναι προσηρητημένους ὁ συνοικισμὸς αὐτῶν. Νομίζομεν ὅτι δύνανται νὰ ἐγκριθῶσιν αἱ προτάσεις αὗται, ἀφοῦ μάλιστα ἡ μετονομασία θεωρεῖται ὡς εὐόωνος ἐπισφράγις τῆς συντελεσθείσης γεωργικῆς ἀποκαταστάσεως τῶν κατοίκων διὰ τῆς συμπήξεως ἀγροτικῶν συνεταιρισμῶν ἐξαγορᾶς τῶν τσιφλικίων αὐτῶν.

Θὰ εἴχομεν ἐπιφύλαξιν τινα ὡς πρὸς τὴν μετονομασίαν τῆς κοινότητος Γιαχαλάρ, διότι ἐν τῷ χωρίῳ σφύζονται λείψανά τινα ἀρχαίων οἰκησεων, ἐξ οὗ γίνεται πρόδηλον ὅτι κατέχει τὴν θέσιν ἀρχαίας πόλεως. Ἀλλὰ τῆς πόλεως ταύτης τὸ ὄνομα εἶναι ἄγνωστον, ἡ δὲ εἰκασία τινῶν, ὅτι εἶναι ἡ ἀρχαία Λακέρεια, φαίνεται παντελῶς ἀσύστατος. Ὅθεν οὐδὲν κωλύει νὰ μετονομασθῇ νῦν τὸ χωρίον, ὅπως ζητεῖ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ἂν δ' ἐν τῷ μέλλοντι γνωσθῇ τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας πόλεως, τότε ν' ἀποδοθῇ τοῦτο εἰς αὐτό.

Δεδέργιαννη.

ΣΙ 298

Ἄρ. 54 (27 Νοεμβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 41657 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 154 ἀναφορὰ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Δεδέργιαννης τῆς 14 Ὀκτωβρίου μετὰ τοῦ συνημμένου ἀντιγράφου πρακτικῶν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Εἶναι βεβαίως ἀναμφισβήτητον ὅτι τὸ ὄνομα τῆς κοινότητος Δεδεργιάννης εἶναι τουρκικόν, προελθὸν ἐκ τοῦ παρὰ τὸ χωρίον διαλελυμένου καὶ ἐρήμου μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, ὡς ὀρθότατα ἀναφέρεται ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 17 πράξει τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, διότι τουρκιστὶ *Δεδερ βεράν* αὐτὸ τοῦτο σημαίνει, τὸ ἐρημον μοναστήριον. Παρατηροῦμεν δ' ὅμως ὅτι ὁ σημερινὸς τύπος τοῦ ὀνόματος εἶναι ἑλληνοφανῆς καὶ ὅτι οὗτος ὀψέ ποτε καὶ κατὰ μικρὸν ἐσχηματίσθη διὰ παρετυμολογίας. Ἐπὶ τῆς τουρκοκρατίας τὸ χωρίον ὠνομάζετο Δεδέβερην, καὶ ὑπὸ τὸν τύπον τοῦτον φέρεται τὸ ὄνομα ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ τοῦ Ν. Γεωργιάδου (1880). Μετὰ τὴν προσάρτησιν ἐπῆλθε μικρά τις μεταβολὴ πρῶτον, διότι ἤδη εἰς τοὺς πίνακας τῆς ἀπογραφῆς τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἠπείρου καὶ Θεσσαλίας, τῆς γενομένης κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1881, ἀναγράφεται ὑπὸ τὸν τύπον *Δεδέργια*, καὶ ἔπειτα ἐκ τούτου ἐσχηματίσθη ὁ σημερινός. Ὅθεν εἶναι παντελῶς ἀβάσιμος ὁ ἰσχυρισμὸς, ὅτι τὸ ὄνομα παρεφθάρη ἐξ ὀνόματος ἀρχαίας πόλεως Δεδωρίου. Καίτοι δὲ εἰς οὐδὲν προεκρούει νῦν τὸ Δεδέργιαννη εὐπρόσδεκτος θὰ ἦτο ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ διὰ τοῦ Δεδωρίου, ἂν ὑπῆρχεν ὄντως ἀρχαία πόλις οὕτω καλουμένη, καὶ δὴ κειμένη ἐπὶ τῆς θέσεως, ἣν κατέχει σήμερον τὸ Δεδέργιαννη, ἢ

πλησίον ταύτης. Ἄλλ' εἰς ἡμᾶς τοῦλάχιστον πόλις θεσσαλικῆ Δεδώριον εἶναι παντελῶς ἄγνωστος, παρακαλοῦμεν δὲ τὸ Σ. ὑπουργεῖον νὰ ἐρωτήσῃ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, ὅπως παράσῃ ἀκριβεστέρας πληροφορίας περὶ τοῦ τίς εἶναι ἡ παράδοσις καὶ τίνας αἱ ἐκ τῶν σφζομένων ἐρειπίων καὶ τῶν εὐρισκομένων τάφων ἐνδείξεις, ἐξ ὧν, λέγει, ὠρμήθη πρὸς μετονομασίαν τῆς κοινότητος.

Κιελέρ (Κυψέλη).

Ἄρ. 302 (3 Μαΐου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 11762 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 10 Ἀπριλίου, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Κιελέρ περὶ ἀποβολῆς τοῦ τουρκικοῦ τούτου ὀνόματος καὶ ἀντικαταστάσεως διὰ τοῦ ἑλληνικοῦ Κυψέλη θεωροῦμεν εὐλογον καὶ προτεινόμεν νὰ ἐγκριθῇ.

Μπουραζάν (Ἀχιλλίος).

Ἄρ. 270 (18 Νοεμβρίου 1918).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 32009 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 9 μεσοῦντος, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Εὐστοχον θεωροῦμεν τὴν πρότασιν τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Μπουραζάν, ἣν καὶ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Χαντζόμπαση ἐνέκρινεν, ὅπως ὁ συνοικισμὸς αὐτῶν μετονομασθῇ Ἀχιλλίος. Ἀποφασίσαντες ν' ἀποβάλωσι τὸ τουρκόφωνον ὄνομα τοῦ χωρίου, ἐπ' εὐκαιρίᾳ μάλιστα συμπήξεως ἀγροτικοῦ συνεταιρισμοῦ ἑξαγορᾶς τοῦ τσιφλικίου, μὴ ἔχοντες δὲ νὰ προτείνωσι πρὸς ἀντικατάστασιν ἀρχαῖον τι ὄνομα θεσσαλικῆς πόλεως ἐξέλεξαν τὸ ἑλληνικώτατον καὶ εὐῆχον ὄνομα τοῦ ἐπισκόπου Λαρίσης, τοῦ προστάτου ἀγίου τοῦ χωρίου. Ὅθεν νομίζομεν, ὅτι ἡ πρότασις αὕτη πρέπει νὰ ἐγκριθῇ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου.

Τζορμακλή (Ἅγιοι Ἀνάργυροι).

Ἄρ. 267 (17 Νοεμβρίου 1918).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 30847 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 25 Ὀκτωβρίου, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον τῆς κοινότητος Τζορμακλή ἀπεφάσισε ν' ἀποβάλῃ τὸ σημερινὸν βάρβαρον καὶ κακόηχον ὄνομα τῆς κοινότητος ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς συμπήξεως ἀγροτικοῦ συνεταιρισμοῦ ἑξαγορᾶς τοῦ τσιφλικίου. Προέκρινε δὲ πρὸς ἀντικατάστασιν τὸ ὄνομα Ἅγιοι Ἀνάργυροι, ἴσως τὸ τῆς ἐκ ἀλησίας τοῦ χωρίου. Τὸ ὄνομα τοῦτο θεωροῦμεν

καταλληλότετον, διότι ἔχει τὸ πλεονέκτημα ὅτι εἶναι μοναδικόν, οὐδενὸς ἄλλου ἑλληνικοῦ χωρίου ὀνομαζομένου οὕτω.

Χαντζηλάρ (Κραννῶν).

Ἄρ. 291 (11 Ἀπριλίου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 10258 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 27 Μαρτίου, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Εἶναι ἄξιον ἀπορίας πῶς ἐπὶ τοσοῦτον ἑβράδυνε ν' ἀποδοθῆ τὸ ὄνομα τῆς ἐπιφανοῦς καὶ πλουσιωτάτης πόλεως τῶν Σκοπαδῶν εἰς τὸ βαρβαρῶνυμα Χαντζηλάρ, ἀφοῦ πρὸ ἐνὸς σχεδὸν αἰῶνος ἔβεβαιώθη ἕξ ἐπιγραφῆς ὅτι τοῦτο ἔκειτο ἐν τῇ περιοχῇ τῆς ἀρχαίας Κραννῶνος, ἧς ἡ ἀκρόπολις εὐρίσκεται εἰς ἀπόστασιν δύο χιλιομέτρων περιῖπου ἀπὸ τοῦ σημερινοῦ χωρίου. Ὅθεν νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ ἐγκριθῆ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Τζορμακλή περὶ μετονομασίας τοῦ Χαντζηλάρ εἰς Κραννῶνα.

Χατζηχαλάρ (Ἐλευθεραί).

Ἄρ. 290 (12 Ἀπριλίου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 9770 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 21 Μαρτίου, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Ἐκ τῶν ποικίλων ὀνομάτων, δι' ὧν μετονομάζοντες οἱ κάτοικοι τὰ βαρβαρῶνυμα χωρία τῶν ἠθέλησαν νὰ διατηρήσωσι τὴν μνήμην τῆς διὰ συνεταιρισμοῦ ἐξαγορᾶς τῶν γαιῶν συμβολίζοντες οὕτω τὴν χαρὰν τῶν, ἐπὶ τῇ ἀπολυτρώσει ἐκ καταστάσεως οἰονεὶ δουλοπαροικίας, ὀνομάτων, οἷα τὰ Ἐλευθέριος, Νίκη κτ., ἐκ τῶν εὐστοχωτέρων δύναται νὰ θεωρηθῆ καὶ τὸ Ἐλευθεραί, ὡς ἀπεφάσισε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ἄμαρλαρ νὰ μετονομασθῆ τὸ χωρίον Χατζηχαλάρ. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἔφερε καὶ ἀρχαία πόλις ἐπὶ τοῦ Κιθαιρῶνος, κατὰ τὰ ὅρια τῆς Ἀττικῆς καὶ τῆς Βοιωτίας, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδεὶς ὑπάρχει κίνδυνος συγχύσεως πρὸς ταύτην, καθὼς οὐδὲ πρὸς τὸν μακεδονικὸν λιμένα τῶν Ἐλευθερῶν, τοῦ θησσαλικοῦ χωρίου, νομίζομεν ὅτι οὐδὲν ἐμποδίζει νὰ ἐγκριθῆ ἡ μετονομασία τοῦ Χατζηχαλάρ.

Χατζήμπεη (Ἅγιος Κωνσταντῖνος)—Μπουχλάρ (Ἅγιος Γεώργιος).

Ἄρ. 287 καὶ 288 (15 Φεβρουαρίου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 3690 καὶ 4192 ἐγγράφων τοῦ ὑπουργείου τῆς 6 καὶ 9 μεσοῦντος, ἐπιστρεφομένων μετὰ τῶν συνημμένων αὐτοῖς.

Οἱ κάτοικοι δύο χωρίων τοῦ νομοῦ Λαρίσης, τοῦ Χατζήμπεη καὶ

τοῦ Μπουγλάου, ἐξέφρυσαν τὴν ἐπιθυμίαν ν' ἀντικαταστήσωσι δι' ἑλληνικῶν τὰς τουρισφόνους τοπωνυμίας, μετονομαζομένου τοῦ μὲν χωρίου Χατζήμπεη Ἅγιος Κωνσταντῖνος, τοῦ δὲ Μπουγλάου Ἅγιος Γεώργιος καὶ τὰ ἀρμόδια συμβούλια τῶν κοινοτήτων Κολαζοῦς καὶ Σουλέτσι ἐπεδοκίμασαν ταῦτα. Καίτοι τὰ ἐκλεχθέντα ὀνόματα εἶναι κοινότατα καὶ εἰς ἄλλα χωρία τῆς Ἑλλάδος, προπάντων τὸ δεύτερον, ἀλλ' ὅμως ἐπειδὴ ἀναγκαῖον εἶναι νὰ παύσωσιν ἀκούμενα τὰ βάρβαρα καὶ παντελῶς ἄσημα ὀνόματα, νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ ἐγερθῶσιν αἱ ἀποφάσεις τῶν κοινοτικῶν συμβουλίων περὶ μετονομασίας τοῦ Χατζήμπεη εἰς Ἅγιον Κωνσταντῖνον καὶ τοῦ Μπουγλάου εἰς Ἅγιον Γεώργιον.

Ὁρτάκιοϊ (Μεσοχωῶρι).

Ἄρ. 349 (15 Ἰανουαρίου 1920).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 38271 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 4 Νοεμβρίου π. ἔ. ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῷ.

Τὸ ὄνομα Παναγία, τὸ ὁποῖον προτείνει τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ὁρτάκιοϊ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ σημερινοῦ, δὲν πρέπει νὰ ἐγερθῆ, διότι εἶναι ὄνομα πολλῶν ἑλληνικῶν χωρίων καὶ, ὡς ἐπανειλημμένως παρετηρήσαμεν, ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν κοινῶν ὀνομάτων ἐπιφέρει ἀνωμαλίαν παρέχον πολλὰς ἀφορμὰς συγχύσεως. Τὸ τουρισκὸν ὄνομα ἠδύνατο ν' ἀντικατασταθῆ διὰ τῆς ἑλληνικῆς μεταφράσεως αὐτοῦ, Μεσοχωῶρι, ἂν καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο δὲν ἦτο σχεδὸν ἐπίσης κοινόν, ὡς τὸ προτεινόμενον Παναγία.

Μαῖμουλι (Χάλκη).

Ἄρ. 254 (7 Σεπτεμβρίου 1918).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 23697 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 24 Αὐγούστου, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 14580 ἀναφορᾶς τῆς νομαρχίας Λαρίσης καὶ πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μαῖμουλίου.

Ἐντὶ τοῦ βαρβάρου ὀνόματος Μαῖμουλι, τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον διερωτηθεὶς ὡς βεβαιώνει ὁμόφωνον ἐπιθυμίαν τῶν κατοίκων, ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ τὸ χωρίον τὸ ὄνομα Χάλκη. Ἡ μετονομασία αὕτη θεωρεῖται ὡς εὐλόγως ἀρετηρία τοῦ κοινωνικοῦ βίου μετὰ τὴν σύμπηξιν ἀγροτικοῦ συνεταιρισμοῦ πρὸς ἀγορὰν τοῦ ἐν τῷ χωρίῳ τσιφλικίου, ὅστις ἐπαγγέλλεται τὴν γεωργικὴν ἀποκατάστασιν τῶν κατοίκων. Προεκοιμήθη προφανῶς κατὰ τὴν μετονομασίαν τὸ ὄνομα Χάλκη, ὡς ὄνομα

θεσσαλικῆς πόλεως. Ἄλλ' ἡ θέσις αὐτῆς δὲν εἶναι γνωστή, τοῦτο δὲ μόνον γινώσκομεν ὅτι ἔκειτο πλησίον τῆς Λαρίσης. Ἄρκεϊ ἄρα τοῦτο μόνον τὸ τεκμηρίον πρὸς ἐγκρισιν τῆς μετονομασίας; Ἄλλ' ἡ ὁμόθυμος ἐπιθυμία τῶν κατοίκων καὶ ἡ ἄδεια, ἡ δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου εἰς τὸν ἀγροτικὸν συνεταιρισμόν, ὅπως φέρῃ τὸ ὄνομα Χάλκη, μᾶς ἐπιβάλλουσι νὰ μὴ ἀποδοκιμάσωμεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου.

Μπεχτσιλέρ (Μοσκοχώρι).—Σουφλάρ (Κυπαρίσσι).

Ἄρ. 271 (18 Ἰανουαρίου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 34179 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 28 Νοεμβρίου 1918, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Ἡ μόνη ἀντίρρηση, ἦν ἡδύνατό τις νὰ ἔχη κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μπεχτσιλέρ περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἰς Μοσκοχώρι, θὰ ἦτο ὅτι ἡ τοπωνυμία αὕτη δὲν εἶναι μοναδικὴ ὑπάρχουσα καὶ ἀλλαγῶ τῆς Ἑλλάδος, ἐν Μεσσηνίᾳ καὶ ἐν Φθιώτιδι· ἀλλὰ θεωρεῖται τοσοῦτον ἐπείγουσα ἡ ἀποβολὴ τοῦ τουρκοφώνου ὀνόματος ἐπ' εὐκαιρίᾳ μάλιστα τῆς συμπήξεως ἀγροτικοῦ συνεταιρισμοῦ τῶν κατοίκων καὶ ἔξαγορᾶς τοῦ χωρίου, ὥστε δὲν κρίνομεν προσήζον ν' ἀποκρούσωμεν τὴν προσθήκην καὶ τρίτου Μοσκοχωρίου εἰς τὰ νῦν ὑπάρχοντα. Ἐπίσης νομίζομεν ἐγκριτέαν καὶ τὴν μετονομασίαν τοῦ χωρίου Σουφλάρ εἰς Κυπαρίσσι.

Μπετσιλέρ (Ἑλληνικό).

Ἄρ. 282 (16 Φεβρουαρίου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 2024 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 22 Ἰανουαρίου, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Πολλαχῶς τῆς Ἑλλάδος ἐπιχωριάζει ἡ τοπωνυμία Ἑλληνικό πρὸς δῆλωσιν τόπου, ἐν ᾧ εὐρίσκονται ἀρχαῖα εἰρεπια, ὅθεν κάλλιστα δύναται αὕτη νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς μετονομασίαν τοῦ χωρίου Μπετσιλέρ συμφώνως πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τῶν κατοίκων καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου τῆς κοινότητος Δρίσκολη. Ἐχει δὲ καὶ τοῦτο τὸ πλεονέκτημα ἡ τοιαύτη μετονομασία ὅτι, ἐνῶ ἡ τοπωνυμία Ἑλληνικό εἶναι κοινοτάτη, οὐδαμῶς φέρεται ὡς ὄνομα χωρίου, εἰ μὴ ἐν Εὐβοίᾳ, καὶ ἐκεῖ ὑπὸ τὸν τύπον τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τὰ Ἑλληνικά (τοῦ τέως δήμου Ἰστιαίων). Εἰς τὸ πλεονέκτημα τοῦτο σκοποῦντες καὶ εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ἀντιστασάσεως τοῦ βαρβαροφώνου ὀνόματος τοῦ

Μπετσιλέρ δὲν πρέπει βεβαίως νὰ πολυπραγμονήσωμεν ζητοῦντες νὰ ἐξακριβώσωμεν, ἂν τὸ ὄνομα ἐλήφθη ἐκ τοπωνυμίας θέσεως ἐν τῇ περιουσίᾳ τοῦ χωρίου εὐρισκομένης, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῇ ἀρχαῖα λείψανα.

Τοπουσλάρ.

Ἄρ. 300 (22 Ἀπριλίου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 12820 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 16 Ἀπριλίου, ἐπιστρεφόμενον μετὰ τῶν συνημμένων αὐτοῦ.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπεία τῆς κοινότητος Τοπουσλάρ τῆς Λαρίσης ἀπεφάσισε νὰ μετονομασθῇ τὸ χωρίον Ἀντιταύρεια, δι' ὀνόματος, τὸ ὁποῖον, ὡς διατείνεται, ἔφερον ἀρχαῖα πόλις τοῦ δήμου. Προτοῦ ἐκφέρωμεν γνώμην περὶ τῆς προτεινομένης μετονομασίας, κρίνομεν ἀναγκαῖον νὰ ζητήσωμεν τὴν πληροφορίαν, πόθεν οἱ προτείναντες ἔμαθον ὅτι ὀνομάζετο οὕτως ἀρχαῖα θεσσαλικὴ πόλις, διότι ἡμεῖς τοῦλάχιστον οὔτε εἰς ἀρχαῖον συγγραφέα οὔτε εἰς ἐπιγραφὴν τινα εὕρομεν τοιοῦτο ὄνομα.

Τοπουσλάρ (Βούνομον).

Ἄρ. 322 (26 Αὐγούστου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 22043 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 2 Ἰουλίου, ἐπιστρεφόμενον μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆς.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ἡμῶν περὶ μετονομασίας τοῦ Τοπουσλάρ ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπεία τῆς κοινότητος ἀνακάλεσασα τὴν ἐλογὴν τοῦ ὀνόματος Ἀντιταύρεια διὰ νέας πράξεως αὐτῆς προτείνει τὸ ὄνομα Ἀπολλωνία πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ σημερινοῦ. Πρὸς τοῦτο παρωρομήθη ἐξ ἐπιγραφῆς ἀναθηματικῆς εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, εὐρεθείσης ἐν τῷ χωρίῳ πρὸ τινῶν ἐτῶν, ἀγνώστου δ' εἰς ἡμᾶς, ὡς μὴ περιλαμβανομένης ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν θεσσαλικῶν ἐπιγραφῶν τῆς βερολιναίας ἀκαδημίας· καίτοι δὲ ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου δὲν συνάγεται ὅτι ἐλατρώετο ἰδιαιτέρως ὁ Ἀπόλλων ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ, ἥμιστα δ' ὅτι εἶχεν οὗτος τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ, ἀφοῦ μάλιστα οὐδεμία πόλις ὀνομαζομένη Ἀπολλωνία ὑπῆρχεν ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐνῶ εἶναι γνωστὸν ὅτι εἴκοσι θεσσαλικαὶ πόλεις εἶχον ἱερὰ τοῦ Ἀπόλλωνος ἢ ἦγον εἰς τιμὴν αὐτοῦ ἑορτὰς ἢ ἔκοπτον νομίσματα μὲ τὸν τύπον τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ὅμως ἠδύνατο ἴσως καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς ἐλαχίστης ἐνδείξεως τῆς λατρείας τοῦ Ἀπόλλωνος νὰ σχηματισθῇ ὄνομα πόλεως, τὸ ὁποῖον νὰ δοθῇ εἰς τὸ τουρκῶνον χωρίον, ὅπου εὐρέθη ἡ ἐπιγραφὴ. Ἄλλ' εἶναι τόσον μέγα τὸ πλῆθος τῶν

ἐκ τοῦ Ἀπόλλωνος ὀνομασμένων τόπων (Ἀπολλωνίας ὑπὲρ τὰς τοιαύ-
κοντα μνημονεύουσιν ἀρχαῖαι πηγαί), ὥστε δὲν ἐπιτρέπεται νὰ σκε-
πτώμεθα νὰ ἐπαυξήσωμεν αὐτὸ μὲ νεοτεύκτους Ἀπολλωνίας. Ὅθεν
διὰ τὸν λόγον τοῦτον φρονοῦμεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐγκριθῇ ἡ πρό-
τασις τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπείας.

Ἴσως δὲν θὰ ἦτο ἄστοχος ἐκλογή ἄλλου ὀνόματος, προσαρμολομένου
μᾶλλον πρὸς τὴν φύσιν αὐτοῦ. Εἰς τὴν πρώτην πρότασιν αὐτῆς περὶ
μετονομασίας προέβη ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπεία τῆς κοινότητος ἀφορ-
μηθεῖσα ἐκ παρερμηνείας τοῦ ἐμβλήματος τῆς σφραγίδος τοῦ τέως δή-
μου Σικουρίου, οὗ πρωτεύουσα ἦτο τὸ Τοπουσλάρ, ὅπερ ἐμβλημα παρ-
έλαβε καὶ ἡ κοινότης εἰς τὴν σφραγιδά της. Πρὸς ἐξήγησιν τοῦ ἐμβλή-
ματος τούτου (κεφαλῆς ταύρου) ἐπλάσθη ὁ μῦθος, ὅτι ἐνταῦθα ἦσαν τὰ
βουκόλια τοῦ βασιλέως Ἀδμήτου καὶ ὅτι ὑπῆρχε συνοικισμὸς τῶν βου-
κόλων καλούμενος Ταυρεία. Τὸ πλάσμα μόνην βάσιν εἶχε βεβαίως τὸ
κατάλληλον τοῦ τόπου πρὸς νομὴν βοῶν. Ἄλλ' ἡ ἰδιότης αὕτη διηλοῦται
διὰ τοπωνυμικοῦ, τὸ ὁποῖον δύναται κάλλιστα ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ
βάρβαρον ὄνομα τοῦ Τοπουσλάρ. *Βούνομον* ἢ *Βούνομος* ἦτο καὶ τὸ
παιαίτερον ὄνομα τῆς Πέλλης, τῆς ἕδρας τῶν βασιλέων τῆς Μακε-
δονίας.

Μετσεελλή.

Ἄρ. 205 (27 Ἀπριλίου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 7911 ἐγγράφου τοῦ ὑπουρ-
γείου τῆς 11 Μαρτίου, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῷ.

Καὶ ἄλλοτε πολλάκις καὶ προχθὲς ἀκόμη διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 301 ἡμε-
τέρου ἐγγράφου ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἡ ἐκλογή
κοινοτάτων ἀγωνυμιῶν ὡς ὀνομάτων χωρίων εἶναι ἄστοχος, διότι τοι-
αῦτα ὀνόματα θὰ δημιουργῶσι συχνότατα δυσχερείας καὶ εἰς τὴν δημο-
σίαν ὑπηρεσίαν καὶ εἰς τὰς ἰδιωτικὰς σχέσεις. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον,
νομίζομεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐγκριθῇ ἡ προτεινομένη μετονομασία τῆς
κοινότητος Μετσεελλί εἰς Ἄγιον Δημήτριον, ὅπερ ὄνομα εἶναι κοινὸν
καὶ εἰς ἄλλα χωρία τῆς Ἑλλάδος.

Νεμπεγλέρ (Νίκαια).

Ἄρ. 273 (18 Ἰανουαρίου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 36367 ἐγγράφου τοῦ
ὑπουργείου τῆς 14 Δεκεμβρίου 1918, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων
αὐτῷ.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Νεμπεγλέρ προτείνει τὴν μετονομασίαν

να ζητηθῆ ἡ θέσις τῆς Λακερρείας καὶ οὐχὶ δυτικῶς τῆς Βοιβηίδος παρὰ τὸ χωρίον Πέτρα, ὅπου ἐνόμισεν ὅτι εὔρεν αὐτὴν ὁ Leake (Travels in the N. Greece τ. IV σ. 446). Ἀλλὰ καὶ τοῦ Γεωργιάδου ἡ γνώμη (ἐνθ. ἀν. σ. 203 ἐξ.), ὅτι οἱ δίδυμοι κολωνοὶ—ἢ Δίδυμοι, ὅπως γράφουν οἱ πλεῖστοι ἐκλαμβάνοντες αὐτοὺς μετὰ τοῦ Στράβωνος ὡς κύριον ὄνομα—εἶναι δύο λόφοι παρὰ τὰ χωρία Δέσιανη καὶ Δογάνη καὶ ὅτι ἐπ' αὐτῶν ἔκειτο ἡ Λακέρεια, μοὶ φαίνεται ἐσφαλμένη· διότι πλὴν ἄλλων κατα τὴν Ἑοίην οἱ δύο λόφοι πρέπει ν' ἀπειχον πολὺ ὀλίγον ἀπ' ἀλλήλων.

Ἐπάρχει ὁμως ἐκεῖ πλησίον ἄλλη θέσις, ἣτις καὶ πρὸς τὸ ἀπόσπασμα τοῦ Ἡσιόδου καὶ πρὸς τὰς ἄλλας ἀρχαίας μαρτυρίας συμφωνεῖ ἄριστα. Ἀκριβῶς δηλαδὴ εἰς τὸ δυτικὸν ἄκρον τοῦ Δωτιίου πεδίου ἐξαίρονται δύο μετριῶς ὑψηλοὶ, ἀλλ' εὐρύχωροι καὶ συνεχόμενοι λόφοι, οἵτινες φράσσουν τὴν εἰς τὸ πεδίον εἴσοδον ἐκ τῆς πεδιάδος τῆς Λακέρειας καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔκειτο βεβαίως σημαντικὴ παλαιὰ πόλις τῆς Θεσσαλίας, διότι σφύζονται εἰς μεγάλην ἔκτασιν λείψανα τειχῶν, τῶν ὁποίων ἡ ὄψις εἶναι ἀρχαιοτάτη, ἢν καὶ ἡ ἡλικία των δὲν δύναται νὰ ὀρισθῆ ἀκριβέστερον. Εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν ἑρειπίων ἀναβρῦει τὸ Κεφαλάρι τοῦ Ἁγ. Νικολάου τοῦ Φονιά, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἀρχίζουσιν τὰ ἔλη τῆς Βοιβηίδος, ὀλίγον δὲ κατωτέρω ἐκβάλλει εἰς τὰ ἔλη ταῦτα ὁ ποταμὸς Ἄμυρος, ὅστις ῥεεῖ μεσημβρινῶς τῶν λόφων, καὶ πέραν τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ εἶναι ὄρατ' ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ ὄρους τὰ ἑρείπια τοῦ Καστροῦ, ὅπου σχεδὸν γενικῶς τοποθετεῖται ἡ πόλις Ἄμυρος.

Ἐχομεν ἄρα εἰς τὴν θέσιν ταύτην παρὰ τὸν Ἁγιὸν Νικόλαον λείψανα πόλεως, ἣτις ἤκμασε πιθανώτατα κατὰ τοὺς χρόνους τῆς γεωμετρικῆς καὶ τῆς πρωίμου ἀρχαϊκῆς ἐποχῆς—ἦτοι τοὺς χρόνους τῆς Ἡσιόδου ποιήσεως—καὶ ἣτις ἔκειτο εἰς τὰς ὄχθας τῆς Βοιβηίδος, πλησίον τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἄμυρου καὶ ἀπέναντι τῆς ὁμωνύμου πόλεως, ἣτο δ' ἐκτισμένη ἐπὶ δύο κολωνῶν. Ὅτι ἡ πόλις αὕτη ἦτο ἡ Λακέρεια, οὐδεμία νομίξω ὑπολείπεται ἀμφιβολία. Ἐνισχύει δὲ τὰ ἄλλα διδόμενα καὶ ἡ γειτονία τῆς ἀφθόνου πηγῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου, διότι τὸ ὄνομα ἔχει, ὡς φαίνεται, σχέσιν πρὸς τὴν βοήν τοῦ ἀναβλύζοντος ὕδατος (Preller-Robert, Gr. Mythol I. σ. 515).

Ἀπὸ τῆς οὕτω ὀριοθετήσεως θέσεως τῆς Λακερρείας ἀπέχει τὸ Ἀληφακλὰρ τρεῖς ὥρας περίπου, μετὰξὺ δὲ αὐτοῦ καὶ τῆς πατρίδος τῆς Κορολίδος κεῖνται τὰ χωρία Πλασιά, Καντρὶ καὶ Καλύβια. Δὲν θεωρῶ λοιπὸν ὀρθὸν νὰ λάβῃ τὸ Ἀληφακλὰρ τὸ ὄνομα τῆς Λακερρείας.

Τατάρ (Φάλαννα).

Σ' 551

Ἄρ. 181 (16 Φεβρουαρίου 1916).—Ἐπί τοῦ ὑπ' ἄρ. 44585 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 22 Σεπτεμβρ. 1915).—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 251 ἀναφορά τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Τατάρ μετὰ τοῦ συνημμένου ἀντιγράφου τῆς ὑπ' ἄρ. 16 πράξεως τοῦ κοινοτικού συμβουλίου.

Αἱ ὀλίγισται εἰδήσεις περὶ τῆς περραιβικῆς θεσσαλικῆς πόλεως Φαλάννης, τὰς ὁποίας παρέχουσιν ἀρχαῖοι συγγραφεῖς, εἶναι ἀνεπαρκεῖς πρὸς ἀκριβῆ προσδιορισμὸν τῆς θέσεως αὐτῆς. Διὰ τοῦτο τῶν νεωτέρων τοπογράφων ἄλλος μὲν τοποθετεῖ ταύτην παρὰ τὸ χωρίον Καρατζόλ, ἄλλος δὲ παρὰ τὸ Καστροί. Ἐπιγραφή τις δ' ὅμως ἀναφέρει δῆμον Φαλανναίων, καὶ ἂν ἦτο ἀσφαλῶς γνωστὸς ὁ τόπος, ἐνθα εὐρέθη, θὰ παρείχτο ἐκ τῆς ἐνδείξεως ταύτης ἀξιολογοτάτη συμβολὴ πρὸς διαφώτισιν τοῦ τοπογραφικοῦ ζητήματος. Οἶδὲν ἦρτον, ἐπειδὴ ὁ Θεσσαλὸς Ν. Γεωργιάδης (Θεσσαλία σ. 254) βεβαιώνει ὅτι ἡ ἐπιγραφή μετεκομίσθη ἐκ Τατάρ, εἰρηθεῖσα ἐν ἐκκλησίᾳ τοῦ χωρίου, φαίνεται πολὺ πιθανὸν ὅτι ἡ Φάλαννα κατεῖχε μᾶλλον τὴν θέσιν τοῦ Τατάρ, ὅπου καὶ λείψανα ἀρχαίας πόλεως σφύζονται. Ὅθεν νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ ἐγκριθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικού συμβουλίου Τατάρ περὶ ἀποδόσεως τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος εἰς τὴν κοινότητα, ἀλλ' ὅχι ὑπὸ τὸν ἐσφαλμένον καὶ ἀνύπαρκτον τύπον Φάλαϊνα. Πρέπει δὲ πάντως νὰ μεταβληθῇ καὶ τὸ ἐκ παρανοήσεως ἐκλεχθὲν ἔμβλημα τῆς σφραγίδος, διότι τὸ ζῶον ἡ *φάλαϊνα* οὐδὲν κοινὸν ἔχει πρὸς τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Φαλάννης.

Καζακλάρ (Δρυμός).

Σ' 299

Ἄρ. 47 (5 Νοεμβρίου 1914).—Ἐπί τοῦ ὑπ' ἄρ. 59367 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 15 Ὀκτωβρίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 682 αἰτήσεις τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Καζακλάρ τῆς 4 Ὀκτωβρίου.

Ἡ τουρκικὴ τοπωνυμία *Καζακλάρ* σημαίνει συνοικισμὸν ἢ ὀμάδα Κοζάκων, ὑπεμφαίνει δ' ἴσως ἱστορικὸν τι γεγονός, οὗ ἕνεκα ἐδόθη εἰς τὸ σημερινὸν χωρίον τοῦ Τιρνάβου. Ἄν ἐκρίνετο σκόπιμον νὰ διατηρηθῇ ἡ μνήμη τοῦ γεγονότος τούτου, τὸ ὁποῖον ἄλλως δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένον, θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ τοῦτο, προσλαμβάνοντος τοῦ ὀνόματος ἑλληνικὸν τύπον, μεταβαλλομένου δηλ. εἰς Κοζακοχώρι ἢ ἄλλο τι παρόμοιον ὄνομα. Ἄν δ' ὅμως ἡ κοινότης προκρίνῃ ἀκραιφνὲς ἑλληνικὸν ὄνομα, ἐπειδὴ τὸ χωρίον δὲν κατέχει τὴν θέσιν ἀρχαίας πόλεως διὰ νὰ λάβῃ τὸ ὄνομα αὐτῆς, τὸ νέον ὄνομα πρέπει κατ' ἀνάγκην ἢ νὰ ληφθῇ

ἐκ τινος τῶν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ χωρίου θέσεων, κατ' ἐκλογὴν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, ἢ νὰ εἶναι χαρακτηριστικὸν τῆς φυσικῆς συστάσεως αὐτοῦ. Τοιοῦτο δὲ χαρακτηριστικὸν ὄνομα, προσῆκον εἰς τὸ Καζακλάρ, νομίζομεν τὸ ὄνομα *Δρυμός*, διὰ τὸν παρ' αὐτῶ δρυμῶνα. Δρυμός ἦτο συνήθης κατὰ τὴν ἀρχαιότητα τοπωνυμία, ἀλλ' οὐδεμία πόλις ἢ κώμη ὠνομάζετο οὕτω πλὴν τῆς φωκικῆς, τῆς ὁποίας δ' ὅμως εἰς χροιστότερος τύπος τοῦ ὀνόματος ἦτο Δρυμία ἢ Δρυμαία, ὃν καὶ προέκρινε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Γλουνίτσης πρὸς μετονομασίαν τῆς κοινότητος.

Τσαϊρλή.

Σ' 299

Ἄρ. 33 (13 Νοεμβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 34537 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Σεπτεμβρίου.—Ἐπιστρέφεται ἢ ὑπ' ἄρ. 14556 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Λαρίσης μετὰ τῆς συνημμένης αἰτήσεως τοῦ προέδρου τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Τσαϊρλή.

Ἡ ἐπιθυμία τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Τσαϊρλή περὶ μετονομασίας τῆς κοινότητος εἶναι εὐλογωτάτη, διότι τὸ σημερινὸν ὄνομα καὶ τουρκόφωνον εἶναι καὶ παντελῶς ἀσήμαντον, δηλοῦν μόνον χαρακτηριστικὸν τι γνῶρισμα τοῦ χωρίου (λιβαδότοπος ἢ χορτότοπος ἢ πολυλίβαδον). Εὐνόητος δ' εἶναι καὶ ἡ δυσχέρεια, εἰς ἣν προσκρούει πρὸς ἀπόδοσιν εἰς τὴν κοινότητα ἀρχαίου τινὸς ὀνόματος, διότι ἀληθῶς οὐδὲν γινώσκομεν περὶ παλαιότερας ἱστορίας τοῦ χωρίου, οὐδὲ περὶ ὑπάρξεως ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ ἀρχαίου συνοικισμοῦ, ἂν καὶ εὐρέθη ποτὲ ἐν αὐτῷ, ὡς βεβαιώνει ὁ πρόεδρος τοῦ συμβουλίου, ἀρχαίον τι ἀνάγλυφον. Ὅθεν προκειμένου ν' ἀποβάλῃ ἡ κοινότης τὸ τουρκικὸν ὄνομα, ὅπερ καὶ ἡμεῖς νομίζομεν, ὅτι πρέπει πάντως νὰ πράξῃ, ἀναγκαῖον κρίνομεν ἢ ἐκλογὴ νέου ὀνόματος πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ σημερινοῦ νὰ μὴ γίνῃ αὐθαιρέτως, ἀλλὰ νὰ βασισθῇ εἰς ἐπιλογὴν τῶν ὀνομάτων τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ χωρίου θέσεων ἢ ἐκκλησιῶν ἢ ἐξωκκλησιῶν· διότι ἐνδέχεται μεταξὺ αὐτῶν νὰ ὑπάρχῃ ὄνομα τι ἑλληνικὸν ἐκ τῶν μὴ συνήθων καὶ παγκοίνων, ὄνομα δηλ. τὸ ὁποῖον νὰ μὴ φέρῃ ἄλλο ἑλληνικὸν χωρίον.

Λασποχωρι (Ὅμόλιον).

Σ' 300

Ἄρ. 67 (15 Φεβρουαρίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 49564 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 20 Δεκεμβρίου 1914.—Ἐπιστρέφεται τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 22 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Λασποχωρίου.

Πρὸς νότον τοῦ Λασποχωρίου, εἰς ἐλαχίστην ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν,

ὕψουται ἡ ἀκρόπολις καὶ ὑπ' αὐτὴν λείψανα ἀρχαίας πόλεως, ἦτις, ὡς ἐκ πολλῶν τεμηρίων συνάγεται, εἶναι τὸ Ὀμόλιον ὅθεν εὐλογος εἶναι ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Λασποχωρίου ν' ἀποδοθῆ εἰς τὴν κοινότητα τὸ ἀρχαῖον τοῦτο ὄνομα.

Ταμπακλῆ (Σκοπιά).

Ἄρ. 323 (24 Αὐγούστου 1919).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 25386 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 31 Ἰουλίου, ἐπιστρεφόμενον μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Ἡ ἐκλογὴ τοῦ ὀνόματος πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ τουρκικοῦ Ταμπακλῆ ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ταμπακλῆ εἶναι ἀναντιρρήτως εὐστοχωτέτη. Τὸ ὄνομα Σκοπιά, παραστατικὸν τῆς θέσεως τοῦ χωρίου, σιγνώνει μετὰ τοῦ πλεονεκτήματος τῆς εὐφωνίας καὶ τὸ ὅτι εἶναι μοναδικόν, μὴ πῶ χρησιμοποιηθὲν ὡς τοπωνυμικὸν ἀλλαγῆ τῆς Ἑλλάδος.

*Βρυσιά (Βρύσαις).— Τζίνη.— Κάτω Τσιάχματ.— Δεμερλῆ.— Σιμι-
κλῆ— Ἄνω Τσιάχματ.— Μπεκίδες.— Νταοῦτι.— Σουλέτσι.*

Ἄρ. 343, 342, 348, 360 (20 Ἰανουαρίου 1920). Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 31166 30564, 35857 ἐγγράφων τοῦ ὑπουργείου τῆς 17.12 Σεπτεμβρίου, 18 Ὀκτωβρίου 1919 καὶ 13 Ἰανουαρίου 1920 ἐπιστρεφόμενων μετὰ τῶν συνημμένων αὐτοῖς.

Ἐξ ἀφορμῆς συμπλήξεως ἀγροτικῶν συνεταιρισμῶν καὶ τῆς ἐξαγορας τῶν γαιῶν βαρβαρωνύμων χωρίων προσηρηθέντων εἰς τὴν κοινότητα Φαρσάλων, τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἀνταποκρινόμενον εἰς ἐπιθυμίαν τῶν κατοίκων ἀπεφάσισε ν' ἀντικαταστήσῃ τὰ ὀνόματα αὐτῶν δι' ἀκραιφνῶς ἑλληνικῶν. Ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ συμβούλιον κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων δὲν ἀπέδειξεν εὐστοχίαν ἀνάλογον πρὸς τὸν φιλότιμον ζῆλον τὸν παρορμήσαντα εἰς τὰς μετονομασίας, καὶ ὡς ἐκ τούτου κινδυνεύει νὰ ματαιωθῆ ἐντελῶς προσπάθεια εὐγενῆς καὶ ἀξιώτατος. Ὅπως εὐδοκιμήσῃ τὸ ἐκλεγόμενον ὄνομα πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ὑπάρχοντος κωκοφώνου, πρέπει νὰ πληροῖ ὄρους τινάς, ὧν ἄνευ δύσκολος ἀποβαίνει ἡ ἐκφύζωσις τοῦ παλαιοῦ καὶ ἡ ἐδραίωσις τοῦ νέου. Πρωτίστως δὲ δὲν πρέπει νὰ παρεκκλίνῃ τῶν κανόνων, οὓς ἀκολουθεῖ ἡ γλῶσσα ἐν ταῖς τοπωνυμίαις.

Τί δ' ὅμως παρατηρεῖται εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Φαρσάλων; Ἐκ τῶν προτεινομένων ὀνομάτων

ἐν μόνον εἶναι ἐπιτυχῶς ἐλλελεγμένον. Τὸ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ χωρίου Βρυσιά, ὅπερ δύναται νὰ ἐκληφθῆ δυσώνυμον (ἀπὸ τοῦ ὕβρις) καὶ ἀνθ' οὗ προτείνεται τὸ Βρύσαις. Τὰ δ' ἄλλα ἢ ἐκφράζουσιν ἀφηρημένας ἐννοίας, ὡς Ἐλευθερία (ἀντι τοῦ Τζινη), Ὁμόνοια (ἀντι τοῦ Κάτω Τσιαχμάτ) καὶ Εὐτυχία (ἀντι τοῦ Δεμερλή) ἢ ἐνέχουσιν εὐρυτάτην γεωγραφικὴν ἐννοίαν, ὡς Ἑλλάς (ἀντι τοῦ Σιμικλή) ἢ εἶναι μυθολογικά ὀνόματα παντελῶς ἀπρόσφορα ὡς τοπωνυμικά, ὡς Δήμητρα (ἀντι τοῦ Ἄνω Τσιάχματ). Ὅθεν κατὰ ταῦτα μόνον ἡ μετονομασία Βρυσιά εἰς Βρύσαις ἔχομεν τὴν γνώμην ὅτι πρέπει νὰ ἐγκριθῆ.

Ἡ ἀνεπιτυχὴς ἐκλογὴ ὀνομάτων εἶναι κοινὸν κακὸν τῶν ἀποφάσεων καὶ πολλῶν ἄλλων κοινοτικῶν συμβουλίων πλὴν τοῦ τῶν Φαρσάλων. Ἄφορμὴν εἰς τὴν μετονομασίαν λαμβάνοντα τὰ συμβούλια ἐκ τῆς ἔξαγορᾶς τῶν γαιῶν καὶ τῆς χειραφεσίας τῶν τέως ἀκτημόνων χωρικῶν προσπαθοῦσιν ἐν τῷ νέῳ ὀνόματι νὰ ἐκφράσωσι τὴν ἐννοίαν τῆς σωτηρίας καὶ τῆς ἐλευθερίας αὐτῶν καὶ ἢ κατέχουσα ταῦτα ἔμμονος αὐτῆ σκέψις ἐπιφέρει στείρωσιν τῆς ὀνοματοπλαστικῆς δυνάμεως καὶ τὸν περιορισμὸν εἰς στενωτάτον κύκλον ὀνομάτων. Τοιαῦτα εἶναι αἱ ἀποφάσεις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Λαζαρχμπούγας περὶ μετονομασίας τοῦ χωρίου Μπεκίδες εἰς Ἐλευθερία, τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Νταουτίου περὶ μετονομασίας εἰς Ἐλευθερίαν καὶ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Σουλέτσι περὶ μετονομασίας εἰς Σωτήρα. Ὁνομασίαι πᾶσαι ἄστοχοι καὶ ἀπορηπτεῖαι.

Καραδεμερτζή.

Ἄρ. 345 (16 Ἰανουαρίου 1920). Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 31374 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 19 Σεπτεμβρίου π. ἔ. ἐπιστραφεμένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Δύσκολον εἶναι νὰ διαγνώσωμεν τὸν λόγον, ὃ ὁποῖος παρόρμησε τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Μπαϊρακλή ν' ἀποφασίσῃ περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐκφυλλοφορητέου ὀνόματος τοῦ εἰς τὴν κοινότητα αὐτῶν ἱσαγομένου συνοικισμού Καραδεμερτζή διὰ τῆς ἡπειρωτικῆς Δωδώνης. Οὐδὲν τὸ κοινὸν ἔχει τὸ πανάρχαιον ἱερὸν τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὸ τουρκώνυμον χωρίον τῆς Θεσσαλιώτιδος καὶ δὲν ἐπιτρέπεται βεβαίως γνωστόταται ἱστορικαὶ τοπωνυμιαὶ νὰ ἐπιτίθενται αἰθαιρέτως εἰς ἡ καὶ ὡς ἔτυχε.

Τατὰρ (Ἄγιοι Ἀνάργυροι).

Ἄρ. 344 (15 Ἰανουαρίου 1920). Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 31375 ἐγγράφου τοῦ

ύπουργείου τῆς 19 Σεπτεμβρίου π. ἔ. ἐπιστ. εφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μπαϊρακλή περὶ μετονομασίας τοῦ εἰς τὴν κοινότητα Μπαϊρακλή ὑπαγομένου συνοικισμοῦ Τατὰρ θεωροῦμεν εὐλογον, διότι καὶ τὸ σημερινὸν βάρβαρον ὄνομα πρέπει νὰ ἀποβληθῆ καὶ τὸ ἐκλεχθὲν νέον ἙΑγιοι Ἐνάργυροι ἐκ τῆς ἐν τῷ χωρίῳ Ἐκκλησίας εἶναι μονήρες μὴ ἀπαντῶν ἀλλαγῆ τῆς Ἑλλάδος, καθ' ὅσον γινώσκομεν.

Μέγα Γκουσγουνὰρ—Χατζηόμπαση (Ἑλάτεια ἢ Θεσσαλική).

Ἄρ. 274. 279 (18 Ἰανουαρίου 1919).—Ἐπὶ τῶν ὑπ' ἄρ. 36289 καὶ 37404 ἐγγράφων τοῦ ὑπουργείου τῆς 14 καὶ 21 Δεκεμβρίου 1918, ἐπιστρεφομένων μετὰ τῶν συνημμένων αὐτοῖς.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Δρίσκολη διὰ πράξεων αὐτοῦ τῆς 16 Νοεμβρίου καὶ 6 Δεκεμβρίου π. ἔ. προτείνει κατὰ γνώμην τῶν κατοίκων τὴν μετονομασίαν τῶν συνοικισμῶν Μέγα Γκουσγουνὰρ καὶ Χατζηόμπαση, ἐκείνου μὲν εἰς Νίκην, τοῦ δὲ Χατζηόμπαση εἰς ἙΑγιον Εὐθύμιον. Ἡ ἀντικατάστασις βεβαίως τῶν βαρβαροφώνων τούτων ὀνομάτων εἶναι εὐκαίαια, καὶ οἰονδήποτε ἑλληνικὸν ὄνομα θὰ ἦτο προτιμότερον αὐτῶν, ἢ ἐκλογῆ δ' ὅμως τοῦ ὀνόματος Νίκη δὲν φαίνεται ἡμῖν εὐστοχος· ἔχει μὲν σκοπὸν νὰ ἐξάρῃ τὸ χαρμώσυνον γεγονός τῆς ἐξαγορᾶς τῶν γαιῶν τοῦ χωρίου ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὁ χαρακτηρισμὸς τούτου ὡς καρποῦ νίκης εἶναι ἀνεπιτυχῆς προσδίδων εἰς τὸ γεγονός εὐρύτητα, ἣς στερεῖται, τὸ ὄνομα Νίκη εἶναι ἀκατάλληλον ὡς τοπωνυμικὸν καὶ διὰ τὸ ἀπρόσφορον πρὸς σχηματισμὸν παραγῶγων ἐξ αὐτοῦ, ἅτινα νὰ διακρίνωνται ἐκ τοῦ προσηγορικοῦ νίκης.

Ἡ δὲ μετονομασία τοῦ Χατζηόμπαση εἰς ἙΑγιον Εὐθύμιον θὰ ἐκρίνετο ἐπιτυχῆς, ἂν μὴ ἔκειτο τὸ χωρίον τοῦτο ἐγγύτατα ἀρχαίας πόλεως, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα ὀρθὸν εἶναι ν' ἀποδοθῆ εἰς αὐτήν. Ἡ πόλις αὕτη εἶναι ἢ ὑπὸ τοῦ Διβίου μνημονευομένη Ἑλάτεια, ὅπως δὲ μὴ ἐπέρχεται σύγχυσις πρὸς τὴν φωκικὴν, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα ἀνέλαβε τὸ ἐν τῷ νομῷ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος Δραχημάνι, ἀναγκαῖον ἴσως εἶναι νὰ προστεθῆ εἰς τὸ Χατζηόμπαση προσδιορισμὸς, μετονομαζόμενον Ἑλάτεια ἢ Θεσσαλική.

Σαρικαγιά.

Ἄρ. 283 (16 Φεβρουαρίου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ἱπ' ἀρ. 3064 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 30 Ἰανουαρίου 1919.

Τὸ κοινοτικὸν συμβουλίον τῆς κοινότητος Δρίσκολη ἐγκρίνον τὴν ὑπὸ τῶν κατοίκων τοῦ εἰς ταύτην προσηρηθέντος συνοικισμοῦ Σαρικαγιά ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν ἀπεφάσισε νὰ μετονομασθῇ Ἀχίλλειον. Ἄλλ' ἡ τοπωνυμία αὕτη ἐπάρχει ἤδη ἐν τῷ νομῷ Λαρίσης, διότι Ἀχίλλειον μετωνομάσθησαν τὰ Καλύβια τοῦ τέως δήμου Πτελεατῶν, πρὸς δὲ τούτοις εὐκόλως δύναται νὰ συγχυθῇ πρὸς τὸν Ἀχίλλιον, ὡς μετωνομάσθη ἐσχάτως ὁ συνοικισμὸς Μπουραζάν τῆς κοινότητος Χατζόμπαση ἐν τῷ αὐτῷ νομῷ. Ὅθεν νομίζομεν ὅτι προτιμότερον νὰ ἐκλεχθῇ ἄλλο τι ὄνομα πρὸς ἀποφυγὴν ταυτωνυμιῶν καὶ συγχύσεων.

Ἀϊβαλιῆ (Ῥήγαιον).

Ἄρ. 259 (15 Ἀπριλίου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ἱπ' ἀρ. 5973 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 23 Φεβρουαρίου, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῷ.

Οἱ κάτοικοι τοῦ Αἰβαλιῆ ἐξέφρασαν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ μετονομασθῇ τὸ χωρίον τῶν Ῥήγαιον, οὐχὶ ἐν σχέσει τινὶ ἢ ἀναφορᾷ πρὸς τὴν ἀρχαίαν πόλιν τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος, ἀλλ' εἰς μνήμην τῆς ἰδρύσεως ἀγροτικοῦ συνδέσμου πρὸς ἐξαγορὰν τῶν γαιῶν τοῦ χωρίου τῶν διότι νομίζουσιν, ὅτι ὄνομα παραγόμενον ἐκ τοῦ μάρτυρος καὶ ψάλτου τῆς ἑλληνικῆς ἐλευθερίας Ῥήγα τοῦ Βελεστινῆ εἶναι καταλληλότατον νὰ δοθῇ εἰς χωρίον ἐλευθερωθὲν τῶν τσιφλικικῶν δεσμῶν. Καίτοι ἡ ἔννοια, ἣν θέλουσι νὰ προσδώσωσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦτο, εἶναι σφόδρα ἀμφίβολον ἂν θὰ κατορθωθῇ νὰ συναφθῇ πρὸς αὐτὸ ἄνευ προσθέτου ἐκάστοτε διευκρινήσεως, ἀλλ' ὅμως, προκειμένου ν' ἀντικατασταθῇ βάρβαρον ὄνομα διὰ σπανίου καὶ εὐφώνου ἑλληνικοῦ, ἀφοῦ μάλιστα τοῦτο εἶναι σύμφωνον πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τῶν κατοίκων, εἴμεθα τῆς γνώμης, ὅτι πρέπει νὰ ἐγκριθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Καραμπαϊράμ περὶ μετονομασίας τοῦ συνοικισμοῦ Ἀϊβαλιῆ εἰς Ῥήγαιον, ἢ μάλλον εἰς Ῥήγαιον, διότι ὁ τύπος οὗτος εἶναι ὁ μόνος κανονικῶς ἐσχηματισμένος τύπος ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ῥήγα.

Ἀλχανὶ (Θειδεῖον).

Ἄρ. 311 (24 Μαΐου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ἱπ' ἀρ. 12819 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου

γείου τῆς 16 Ἀπριλίου, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Οἱ κάτοικοι τοῦ τουρκωνύμου χωρίου Ἀλχανὶ καὶ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Κολαξοῦς προτείνουν νὰ μετονομασθῇ τὸ χωρίον ἐκείνου Θεΐδειον. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἔφερε κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὀνομαστὸν ἱερὸν τῆς μητρὸς τοῦ Ἀχιλλέως Θεΐτιδος, κείμενον παρὰ τὴν Φάρσαλον, μνημονευόμενον δὲ ὡς τόπος, ἐν ᾧ ἔστρατοπέδευσεν ὁ Ῥωμαῖος Φλαμίνιος τὴν παραμονὴν τῆς πρὸς τοὺς Μακεδόνας μάχης. Ἐν καὶ ἀρχαῖός τις λεξικογράφος καλεῖ τὸ Θεΐδειον πόλιν, τὸ πιθανώτατον εἶναι ὅτι ἦτο μονήρης ἱερὸν οὐδὲν δ' ἔγχος αὐτοῦ περιεσώθη που, ἐξ οὗ νὰ ὀρισθῇ ἀκριβῶς ἡ θέσις του. Κατὰ ταῦτα οὐδὲν τὸ ἄτοπον, ἂν τὸ ὄνομα αὐτοῦ δοθῇ εἰς σημερινὸν χωρίον τῶν Φαρσάλων.

Δουβλατὰν (Ἄνδρον ἢ Λειψύδριον).

Ἄρ. 323 (24 Αὐγούστου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 22458 ἐγγράφου τοῦ ἱπουργείου τῆς 5 Ἰουλίου, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Ὁρθοτάτη μὲν ἦτο ἡ σκέψις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Δουβλατὰν ν' ἀντικατασταθῇ τὸ βάρβαρον ὄνομα τοῦ χωρίου Ἄνω Δουβλατὰν δι' ἄλλου δηλωτικοῦ τῆς ἐδαφικῆς συστάσεως αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ ἐκλογή τοῦ ὀνόματος Ξηροχώριον δὲν δύνάται νὰ θεωρηθῇ ἐπιτυχὴς κατὰ τοῦτο, ὅτι θὰ φέρῃ σύγχυσιν ἕνεκα τῆς ὁμωνυμίας καὶ πρὸς ἄλλα χωρία καὶ πρὸς τὴν γνωστοτάτην ἐν Εὐβοίᾳ πολίχνην. Πρὸς ἀποφυγὴν τούτου καὶ χωρὶς ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν ἰδέαν, ἣτις ὑπηγόρευσεν εἰς αὐτὸ τοιαύτην ἐκλογήν, τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἠδύνατο νὰ ἐξεύρη ἄλλο τι ὄνομα ἐμφαίνον ἐπίσης, ὅτι τὸ χωρίον στερεῖται ποσίου ὕδατος, οἶον Ἄνδρον ἢ Λειψύδριον, ὡς ὀνομάζετο ἀρχαῖον τι ἀττικὸν χωρίον.

Τσαγκλιῆ.

Ἄρ. 301 (25 Ἀπριλίου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 13116 ἐγγράφου τοῦ ἱπουργείου τῆς 19 Ἀπριλίου, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Ἡ αἴτησις τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Τσαγκλιῆ καὶ ἡ γνώμη τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἀναμπακλιῆ περὶ μετονομασίας τοῦ Τσαγκλιῆ εἰς Ἁγίαν Παρασκευὴν θὰ ἦτο εὐπρόσδεκτος, διότι συνήθως καὶ δικαιολογημένη εἶναι ἡ ἐξ ὑπαρχούσης ἐν τῷ χωρίῳ ἐκκλησίας ὀνομασία αὐτοῦ τοῦτο δ' ὅμως, ἂν τὸ ὄνομα δὲν ἦτο κοινὸν καὶ εἰς ἄλλα χωρία, ὥστε ὑφίσταται κίνδυνος σύγχυσεως τῶν χωρίων πρὸς ἄλληλα ἕνεκα τῆς ὁμωνυμίας. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ τοπωνυμία Ἁγία Παρασκευὴ

Γνωμοδοτήσεις ἐπιτρο. Τοπωνυμιῶν

δὲν εἶναι κοινή, ἀλλὰ τοῦναντίον σπανιωτάτη, ἐπειδὴ δ' ὅμως ὄχι μα-
κρὰν τοῦ Τσαγκλῆ ἐν τῷ αὐτῷ νομῷ ὑπάρχει κοινότης καὶ χωρίον
Ἁγία Παρασκευή, διὰ τοῦτο νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ μὴ ἐγκριθῇ ἡ
τοιαύτη μετονομασία, ἀλλὰ νὰ συσταθῇ εἰς τοὺς κατοίκους ἡ ἐκλογή
ἄλλου ὀνόματος.

Τσαγκλῆ (Ἐρετραί).

Ἄρ. 331 (26 Αὐγούστου 1919).

Ἀποδοκιμάζοντες τὸ ὄνομα Ἁγία Παρασκευή, ὅπερ τὸ κοινοτικὸν
συμβούλιον Ἀναμπακλῆ ἐξέλεξε πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ μετονομα-
στέου Τσαγκλῆ, ὑπεδεικνύομεν διὰ τῆς ὑπ' ἄρ. 301 ἡμετέρας ἀναφορᾶς
τῆς 25 Ἀπριλίου νὰ συσταθῇ εἰς τοὺς κατοίκους ἡ ἐκλογή ἄλλου ὀνό-
ματος. Ὡς τοιοῦτο δὲ θὰ προετινόμεν τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας θεσσα-
λικῆς πόλεως Ἐρετρίας κατὰ τὸν παρὰ Πολυβίῳ τύπον αὐτῆς Ἐρετραί
(πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῆς γνωστοτέρας Ἐρετρίας τῆς ἐν Εὐβοίᾳ) διότι
τὰ λείψανα ἀρχαίας πόλεως, τὰ σφζόμενα παρὰ τὸ χωρίον τοῦτο, τινὲς
τῶν ἀρχαιολόγων ἀποδίδουσι μετὰ πολλῆς πιθανότητος εἰς τὰς Ἐρε-
τραίς, ἐνῶ ἄλλοι νομίζουσιν ὅτι εἶναι ἄλλης θεσσαλικῆς πόλεως, τῆς
Πιλάκης.

Ἄνω Μαχαλάς (Ἄνω Βῶλος).

51 224

Ἄρ. 213. (14 Νοεμβρ. 1916.) — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 59736 ἐγγράφου τοῦ
ὑπουργείου τῆς 17 Ὀκτωβρίου. — Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 17476 ἀναφορὰ τῆς
νομαρχίας Λαρίσης μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ἄνω Μαχαλά ζητεῖ νὰ μεταβάλῃ τὴν
ὀνομασίαν ταύτην τῆς κοινότητος, ἥτις ἄγνωστον πῶς ἐδόθη εἰς αὐτήν,
ἀφοῦ συνοικισμὸς φέρων τὸ ὄνομα τοῦτο δὲν ὑπάρχει, καὶ θεωρεῖ
ἀναγκαῖον νὰ μετονομασθῇ Ἄνω Βῶλος. Ἡ αἴτησις τῆς κοινότητος
εἶναι εὐλογωτάτη. Οἱ ἐγγύτατα ἀλλήλων κείμενοι συνοικισμοί, οἱ ἀπο-
τελοῦντες τὸν καταργηθέντα δήμον Ἰωλκοῦ, ἐπὶ τουρκοκρατίας εἶχον
κοινὸν πάντες ὄνομα, τὸ τοῦ Βῶλου. Πρὸς διάκρισιν δὲ ἀπὸ τοῦ ὀνό-
ματος, τὸ ὁποῖον ἔλαβεν ἡ ἀναπτυχθεῖσα προπάντων μετὰ τὴν προσάρ-
τησιν τῆς Θεσσαλίας πόλις Βῶλος, ἡ πρότερον ὀνομαζομένη Κάστρον ἢ
Γῶλος, προσέλαβε τὸν προσδιορισμὸν Ἄνω Βῶλος, ἀπηρτίζετο δ' ἐκ
τῶν συνοικιῶν Ἀνακασιάς, Ἁγίου Ὀνουφρίου, Μπαξέδων, Ἄλλης
Μεταίας, Βλαχομαχαλά καὶ Ἁγίας Παρασκευῆς. Ἦδη μετὰ τὴν σύστασιν

τῶν κοινοτήτων ἀπήρτισαν ἰδίας κοινότητος οἱ διάφοροι οὔτοι συνοικισμοί, ὧν ἐκάστη διετήρησε τὸ πρότερον ὄνομα, πλὴν τῆς τοῦ Βλαχομαχαλᾶ, ἣτις κατὰ συμφυρμὸν μετὰ τοῦ κοινου ὀνόματος Ἄνω Βώλου ἔλαβεν ἐπισήμως τὸ ἀνύπαρκτον ὄνομα Ἄνω Μαχαλᾶς. Ὅθεν ἀναγκαῖον εἶναι ν' ἀποβληθῇ μὲν τὸ τουρκόφωνον Μαχαλᾶς (δηλοῦν τὴν συνοικίαν), ν' ἀναλάβῃ δ' ἡ κοινότης τὸ ἔνεκα τοῦ χωρισμοῦ εἰς ἰδίας κοινότητος ἐκλιπὸν ὄνομα τοῦ Ἄνω Βώλου.

Τρίκερι.

51548

Ἄρ. 157 (29 Ἰουλίου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 26953 ἐγγράφου τοῦ ἵπουργείου τῆς 18 Ἰουνίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 360 ἀναφορὰ τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος Τρικέρων καὶ τὰ συνημμένα αὐτῆ.

Ὅπως δοθῇ ἀρχαῖόν τι ὄνομα εἰς τὸν δῆμον, τὸν σχηματισθέντα κατὰ τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας ἐκ τοῦ Τρίκερι καὶ μικροτέρου τινὸς συνοικισμοῦ, ἐξελέχθη τὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Αἰαντείου, μνημονευομένου ὑπὸ τοῦ γεωγράφου Πτολεμαίου καὶ τοῦ Πλινίου. Μετὰ δὲ τὴν κατάργησιν τοῦ δήμου ἐπόμενον ἦτο ἡ ἐκ τοῦ Τρίκερι καὶ τοῦ αὐτοῦ συνοικισμοῦ τῆς Ἁγίας Κυριακῆς συσταθεῖσα κοινότης νὰ λάβῃ κατὰ νόμον τὸ ὄνομα τῆς ἔδρας αὐτῆς. Ἀλλὰ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον ἀποστέρῃ τὸ ὄνομα τοῦτο «ὡς σύγχρονον καὶ μὴ ἔχον ἱστορικὴν σημασίαν», ἀπεφάσισεν «ὅπως ἡ κοινότης μετονομασθῇ διὰ τοῦ ἀρχαίου αὐτῆς ὀνόματος κοινότης Αἰαντείου». Ὁ συλλογισμὸς οὗτος εἶναι ἀβάσιμος· τὸ μὲν Αἰάντειον εἶναι ἀπλῆ τοπωνυμία ἀρχαία, πρὸς οὐδὲν συναπτομένη ἱστορικὸν γεγονός, χρησιμοποιηθεῖσα δὲ μόνον κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους πρὸς ὀνομασίαν δήμου τῆς Μαγνησίας· τὸ δὲ Τρίκερι συνδέεται πρὸς γεγονότα τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς ἱστορίας, μάλιστα δὲ τοῦ πρώτου ἔτους τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως. Πλὴν τούτου εἶναι χαρακτηριστικώτατον τοπωνυμικόν, εἰκονίζον τὸ σχῆμα τοῦ ἀκρωτηρίου, ὡς πρόσθετον δὲ κώλυμα ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου δύναται νὰ μνημονευθῇ καὶ ἡ ἐγκριθεῖσα ἤδη μετονομασία τοῦ Μουλκίου τῆς Σαλαμίνος εἰς Αἰάντειον.

Ἄγκισσι (Μικραὶ Θῆβαι).

51297

Ἄρ. 38 (2 Ὀκτωβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 36228 ἐγγράφου τοῦ ἵπουργείου τῆς 23 Σεπτεμβρίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 16593 ἀναφορὰ τοῦ νομάρχου Λαρίσης μετὰ τοῦ συνημμένου αὐτῷ πρακτικοῦ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἄγκισσι.

Ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἔχει ἀναγνωρισθῆ ὅτι τὰ παρὰ τὸ τουρκῶνυμον χωρίον Ἄγκιτσι σφζόμενα λείψανα ἀρχαίας πόλεως ἀνήκουσιν εἰς τὰς Φθιώτιδας Θήβας, οὐδέ τις τῶν ἀρχαιολόγων προέβαλεν ἀντίρρησην εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Leake ὄρισμὸν τῆς θέσεως τούτων. Ὅθεν ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ἄγκιτσι περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ βαρβάρου καὶ οὐδεμίαν ἱστορικὴν σημασίαν ἔχοντος σημερινοῦ ὀνόματος διὰ τοῦ τῆς ἀρχαίας πόλεως εἶναι ἐπιστημονικῶς ἀμεμπτος. Ἀλλὰ λόγοι πρακτικοὶ ἐλέγχουσι, νομίζομεν, δυσχερῆ τὴν γρῆσιν τοῦ διπλοῦ ἀρχαίου ὀνόματος. Ἄνευ τοῦ προσδιορισμοῦ βεβαίως δὲν εἶναι δυνατόν τὸ ὄνομα τοῦτο νὰ ἐξενεχθῆ ἔνεκα τῆς συγχύσεως πρὸς τὰς γνωστοτάτας Θήβας τῆς Βοιωτίας· ἡ δὲ περιτοσύλαβος κλίσις τοῦ προσδιοριστικοῦ ὀνόματος, προπάντων ἐν τῇ δοτικῇ πληθυντικῇ (ἐν Φθιώτισι Θήβαις) ἐνέχει τραχύτητα, τὴν ὁποίαν καλὸν θὰ ἦτο, ἂν ἀπεφεύγομεν ἐν τῇ σημερινῇ γλώσσῃ. Ἄλλως δὲ καὶ ὁ σχηματισμὸς τοῦ ἐθνικοῦ θὰ παρουσίαζε δυσκολίας. Οἱ ἀρχαῖοι κάτοικοι τῶν Φθιωτίδων Θηβῶν ἐλέγοντο Θηβαῖοι ἀπλῶς, ὅσάκις δ' ἔκρινον ἀναγκαίαν τὴν διάκρισιν ἀπὸ τῶν ἄλλων Θηβαίων (π. χ. εἰς τὰ νομίσματα τῆς πόλεως), Θηβαῖοι Ἀχαιοί· ἀλλ' ὁ προσδιορισμὸς οὗτος δὲν δύναται σήμερον νὰ ἐπανέλθῃ, διότι δὲν ἔχουσιν, ὡς εἰκός, οἱ νῦν κάτοικοι τὴν συνείδησιν ὅτι ἀνήκουσιν εἰς τὸ Ἀχαιῶν ἔθνος, καὶ τότε μόνον θὰ ἦτο δυνατόν νὰ εἰσαχθῆ, ἂν ἡ τοπωνυμία ἦτο Θῆβαι Ἀχαιαί, ὅπερ δὲν εἶναι ὀρθόν. Ὀλιγώτεροι θὰ εἶναι αἱ δυσχερεῖαι, ἂν προκριθῆ ὁ ἕτερος ἐπίσης δόκιμος τύπος Θῆβαι αἱ Φθῖαι (τὸ ἐθνικὸν Φθῖος), ὅτε τὸ ἐθνικὸν ἠδύνατο σήμερον καὶ ἐν συνθέσει νὰ ἐκφέρηται (Φθιοθηβαῖοι). Ἡ ἐπιτροπεία δ' ὅμως νομίζει προτιμότερον πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς μείζονος βοιωτικῆς πόλεως καὶ τῆς φθιωτικῆς τὸ Ἄγκιτσι νὰ μετονομασθῆ Μικραὶ Θῆβαι ἢ ἐν συνθέσει Μικροθῆβαι.

Ἄγκιτσι (Μικροθῆβαι). 9' 25

Ἄρ. 25 (12 Νοεμβρίου 1916).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 61700 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 3 Νοεμβρίου.— Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 19214 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Λαρίσης μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου τῆς κοινότητος Ἄγκιτσι περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ σημερινοῦ τουρκικοῦ ὀνόματος διὰ τοῦ τῶν Μικροθηβῶν συμφώνως πρὸς τὴν ἡμετέραν γνώμην, τὴν ὑποβληθεῖσαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 38 ἐγγράφου ἡμῶν τῆς 2 Ὀκτωβρίου 1914, νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ τύχῃ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ὑπουργείου.

Κουρφάλιον (Κρόκιον).

Ἄρ. 503 (24 Μαΐου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 15463 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 10 Μαΐου.—Ἐπιστρέφεται μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Κρόκιον εἶναι τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τοῦ πεδίου, τὸ ὁποῖον σήμερον ὀνομάζεται ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ κυριωτέρας κωμοπόλεως Ἄλμυροῦ· ἐπειδὴ δ' ἐν τῇ πεδιάδι ταύτῃ κεῖται καὶ τὸ Καραμιὰν Κουρφάλι ἢ Κουρφαλάκι, εὐρίσκομεν δικαιολογημένην τὴν αἴτησιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου τῆς κοινότητος Κουρφαλίου, ὅπως μετονομασθῇ τὸ χωρίον τοῦτο Κρόκιον, ἀφοῦ μάλιστα οὐδὲν ἄλλο τῶν ἐν τῇ αὐτῇ περιοχῇ χωρίων προέβαλεν ὁμοίαν αἴτησιν.

Καραντζάνταγλη (Καστράκι).

Ἄρ. 294 (3 Μαΐου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 7634 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 7 Μαρτίου 1919].—Ἐπιστρέφεται μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Ἡ πρότασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Πλατάνου διερμηγνεύοντος ἐπιθυμίαν τῶν κατοίκων τοῦ εἰς τὴν κοινότητα προσηρητημένου συνουκισμοῦ Καραντζάνταγλη περὶ μετονομασίας αὐτοῦ νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ ἐγκριθῇ. Ἡ δύνατο μὲν ν' ἀντιταχθῇ κατὰ ταύτης, ὅτι τὸ ὄνομα Καστράκι δὲν εἶναι μοναδικόν, ὡς ὑπάρχοντος ὁμωνύμου χωρίου καὶ παρὰ τὴν Καλαμπάκαν, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶναι οἰκεῖον εἰς τοὺς κατοίκους ληφθὲν ἐκ τοπωνυμίας παρὰ τὸ χωρίον καὶ πρόκειται ν' ἀντικαταστήσῃ βάρβαρον καὶ κακόφωνον ὄνομα, ὀφείλομεν νὰ παρίδωμεν τὸ ἐκ τῆς ὁμωνυμίας ἄτοπον.

Μπακλαλῆ (Ἄλεια).

Ἄρ. 297 (23 Μαΐου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 8713 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 14 Μαρτίου ἐπιστρεφόμενου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Ἡ ἀρχαία Ἄλόπη, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα ζητοῦσι τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Πλατάνου καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ Μπακλαλῆ ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸ χωρίον των, ἔκειτο εἰς μεγάλην ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν, ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ τέως δήμου Κρεμαστῆς Λαρίσης, μεταξὺ Γαρδιζίου καὶ Ράχαις· ὅθεν δὲν πρέπει πρὸς μετονομασίαν νὰ γίνῃ χρῆσις τοῦ ὀνόματος αὐτῆς, τὸ ὁποῖον προσήκει μᾶλλον ν' ἀναλάβῃ χωρίον τι τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸν δῆμον ἐκεῖνον. Ἀλλὰ πλησίον τοῦ προειρημένου χωρίου τῆς κοινότη-

τητος Πλατάνου εὐρίσκειτο ἄλλη ἀρχαία πόλις, ἡ Ἔλος, καὶ ταύτης τὸ ὄνομα θὰ ἠδύνατο νὰ δοθῆι εἰς τὸ Μπακλαλῆ· ὅπως δὲ μὴ ἐπέρχηται σύγχυσις διὰ τὸ ὁμοίηχον πρὸς τὴν ἀντωνυμίαν ἄλλου, θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ ἐκλεχθῆι ἄλλο ὄνομα, παράγωγον ἐκ τῆς Ἐλου, καὶ νὰ μετονομασθῆι τὸ Μπακλαλῆ Ἐλία.

Καλύβια (Ἐχίλλειον).

Ε' 552

Ἄρ. 167 (1 Αὐγούστου 1915).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 33394 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 22 Ἰουλίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἀρ. 13738 ἀναφορὰ τῆς νομαρχίας Λαρίσης μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆι.

Τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Καλυβίων (Πτελεατῶν) ἀπεφάσισε νὰ μετονομάσῃ τὴν κοινότητα Ἐχίλλειον, συναισθανομένην ἴσως τὴν ἀνάγκην τῆς μεταβολῆς ὀνόματος παγκοίνου. Ἡ ἐκλογή τοῦ νέου ὀνόματος χωρίου ἀνήκοντος εἰς τόπον, ὅστις τὸ πάλαι ἦτο ἡ κοιτὶς τῶν περὶ Ἐχίλλεως μύθων, δὲν εἶναι ἀτυχή· ἄλλως δὲ πρὸ πολλοῦ ἦδη εἶχε γίνῃ ἡ ἐκλογή αὕτη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, ἣτις ἐπιτρέψασα διὰ Β. Δ. τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1841 συνοικισμὸν εἰς τὰ ΝΔ. τοῦ ὄρμου τοῦ Πτελεοῦ, διαλυθέντα κατόπιν, ὠνόμασεν αὐτὸν ἐπίσης Ἐχίλλειον.

ΙΣ΄

ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Καρβουνολεπενίτσα (Πιάλεια).

51300

Ἄρ. 55 (27 Νοεμβρίου 1914).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 42197 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 1 Νοεμβρίου.—Ἐπιστρέφεται ἡ ὑπ' ἄρ. 15372 ἀναφορά τῆς νομαρχίας Τρικάλων μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῆ.

Εἰς τὴν θέσιν τῆς Θεσσαλικῆς ὑπὸ τὸ Κερκετικὸν ὄρος πόλεως Πιαλείας κεῖται νῦν πιθανῶς τὸ χωρίον Μεγάραχη, οὗ τὸ ἑλληνικώτατον ὄνομα οὐδεμία παρίσταται χρεία νὰ μεταβληθῆ. Ἐπειδὴ δ' ἐγγύτατα κεῖται ἡ Καρβουνολεπενίτσα, δὲν θεωροῦμεν ἄτοπον ν' ἀποδοθῆ εἰς ταύτην συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας πόλεως, τοῦ ὁποίου ὁ ὀρθὸς τύπος εἶναι Πιάλεια καὶ ὄχι Πιαλία.

Ζάρκου

51225

Ἄρ. 195 (16 Σεπτ. 1916).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 25790 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 25 Ἀπριλίου.—Ἐπιστρέφεται ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἄρ. 2 πράξεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Ζάρκου.

Τὴν ἀρχαίαν Φαρκαδόνα τοποθετεῖ παρὰ τὴν σημερινὴν κωμόπολιν Ζάρκου ὁ Ν. Γεωργιάδης ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ του, τὴν δὲ γνώμην αὐτοῦ ἀσπαζόμενον τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον Ζάρκου ἐψήφισε νὰ ἀντικατασταθῆ τὸ ὄνομα τῆς κοινότητός των διὰ τοῦ τῆς Φαρκαδόνας. Ἄλλ' ἡ γνώμη αὕτη δὲν εἶναι ἀναντίλεκτος· οὐδεὶς ἄλλος τῶν περὶ τὴν Θεσσαλικὴν τοπογραφίαν ἀσχοληθέντων ἐπιστημόνων ὑποστηρίζει αὐτήν, ἀλλὰ τινες εἰκάζουσιν ὅτι τὴν θέσιν τῆς Φαρκαδόνας κατέχει τὸ Κλοκωτό. Τὰ δὲ σφριζόμενα ἐν τῇ κωμοπόλει καὶ παρ' αὐτὴν λείψανα, τὰ μαρτυροῦντα τὴν ὑπαρξίν αὐτόθι ἀρχαίου συνοικισμοῦ, ἀντὶ νὰ συνηγορῶσιν ὑπὲρ τῆς ἀποφάσεως τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου, προκαλοῦσι τοὐναντίον σπουδαίους ἐνδοιασμοὺς περὶ ἀποδοχῆς αὐτῆς. Εἶναι βεβαίως ἐνδεχόμενον τὰ λείψανα ἐκεῖνα νὰ ἀνήκωσιν εἰς τὴν Φαρκαδόνα, ἀλλὰ προτοῦ νεώτεροι ἐρευνᾶν παρουσιάσωσιν ἐνδείξεις, καθιστώσας πιθανὴν τὴν γνώμην ταύτην, εἶναι πρόωρον νὰ ζητῶμεν νὰ συνταξίσωμεν τὴν κωμόπολιν Ζάρκου μετὰ τῆς Φαρκαδόνας· διότι ἐπίσης ἐν-

δέχεται νὰ εὐρεθῇ ἐπιγραφὴ τις ἐλέγχουσα πεπλανημένην τὴν εἰκασίαν, ἔφ' ἧς στηρίζεται ἡ μετονομασία.

Ἄλλως δὲ οὐδαμῶς δικαιολογεῖται σπουδὴ πρὸς ἐξοβελισμόν, ὡς χαρακτηρίζεται ὑπὸ τοῦ συμβουλίου, τοῦ σημερινοῦ ὀνόματος. Τὸ ὄνομα Ζάρκος εἶναι ἀναντιρρήτως ξενικόν, εἰσαχθὲν εἰς τὴν γλῶσσαν ἡμῶν καὶ ὡς ἐπίθετον καὶ ὡς οἰκογενειακὸν ὄνομα, ἀλλ' ὅμως καὶ εὐφρον εἶναι καὶ ἱστορικῆς σημασίας δὲν ἀμοιρεῖ. Κατὰ τοὺς μέσους χρόνους συνδέεται τὸ ὄνομα τοῦτο πρὸς τὸ τοῦ Σέρβου ἡγεμόνος Ζάρκου (οὗ τὴν ἱστορίαν ἀτελέστατα γινώσκουμεν), ἐπὶ δὲ τῆς τουρκοκρατίας ἡ ἀμιάζουσα κωμόπολις ἦτο ἔδρα ἐπισκόπου καὶ σπουδαιότατον κέντρον συγκοινωνίας.

Παλαιόκαστρον (Μητροπόλις).

Ἄρ. 10 (22 Ἰουλίου 1914). Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 23838 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου. Ἐπιστρέφονται τὰ ὑπ' ἄρ. 20033 καὶ 22619 ἐγγραφα πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ τὰ συνημμένα αὐτοῖς.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Παλαιόκαστρον, ἣν διεβίβασεν εἰς τὸ Σ. Ὑπουργεῖον ὁ Νομάρχης Τρικάλων διὰ τῶν ὑπ' ἄρ. 5469 καὶ 7052 ἀναφορῶν αὐτοῦ περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ἀρχαίου ὀνόματος Μητροπόλεως, εἶναι ὀρθοτάτη. **Παλαιόκαστρο** εἶναι τοπωνυμία κοινοτάτη καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Θεσσαλίᾳ, ὅθεν ἡ μετονομασία τῆς κοινότητος εἶναι καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀναγκαία. Ἡ δὲ ἐκλογὴ τοῦ νέου ὀνόματος εὐστοχος. Ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Θεσσαλίᾳ ὑπῆρχον δύο πόλεις φέρουσαι τὸ ὄνομα τοῦτο, ἀλλ' ἡ σπουδαιότερα αὐτῶν ἦτο ἡ τῆς Ἰστιαιώτιδος. Αὕτη δ' ἔκειτο, ὅπου νῦν τὸ Παλαιόκαστρο τοῦ τέως δήμου Καρδίτσης, ὡς ἐμφαίνεται ἐξ ἀσφαλῶν τεκμηρίων. Καὶ αὐτοῦ τοῦ ναοῦ τῆς Καστνίας ἢ Καστινήτιδος Ἀφροδίτης (οὐχὶ δὲ Κασθαναίας, ὡς ἐκ παραδρομῆς τὴν ὀνομάζει τὸ συμβούλιον), ἧς ἡ λατρεία ἐπεχωρίαζεν ἐν τῇ Μητροπόλει, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Στράβωνος, εὐρέθησαν ἐν τῇ περιοχῇ τῆς κοινότητος λείψανα ἀναγνωρισθέντα τὸ πρῶτον ὑπὸ Γάλλων ἀρχαιολόγων.

Ν τ α ο ὕ τ ι.

Ἄρ. 392 (26 Αὐγούστου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 24167 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 18 Ἰουλίου, ἐπιστρεφομένου μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶν.

Διερμηνεῖον τὴν θέλησιν τῶν κατοίκων τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον

Νταούτι ἀπεφάσισε νὰ μετονομασθῆ τὸ χωρίον ἀντὶ τοῦ κακοφώνου καὶ βαρβάρου σημερινοῦ λαμβάνον τὸ ὄνομα Ἑλευθεριάνη. Περὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπέχομεν γνώμην ἀγνοοῦντες τίνα ἔννοιαν ἔχει τὸ ἐλεγχθὲν ὄνομα καὶ τίς ὁ λόγος τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ. Καὶ φαίνεται μὲν ἐκ πρώτης ὄψεως ὅτι ἐτυμολογικῶς συνάπτεται πρὸς τὴν ἑλευθερίαν, καὶ ἠδύνατο νὰ ὑποτεθῆ ὅτι σκοπεῖται νὰ ἐξαρθῆ ὡς ἀπελευθέρωσις τὸ γεγονός τῆς οικονομικῆς χειραφεσίας τῶν κατοίκων διὰ τῆς ἐξαγορᾶς τῶν γαιῶν, ὡς συνέβη καὶ εἰς ἄλλα τσιφλίκια, τὰ ὁποῖα εἰς ἀνάμνησιν τοῦ εὐτυχοῦς γεγονότος μετέβαλον τὰ ὀνόματα ἀντικαταστήσαντα αὐτὰ διὰ παραγῶγον ἐκ τοῦ Ἑλευθερία. Ἄλλ' εἰς τὴν ἐκδοχὴν ταύτην ἀντιτίθεται ὁ γραμματικὸς σχηματισμὸς τοῦ ὀνόματος. Ἄν ἦτο ἀρσενικοῦ γένους εἰς πῶσιν πληθυντικοῦ θὰ ἐξελαμβάνετο ὡς οἰκογενειακὸν ὄνομα, προελθὸν ἐκ βαπτιστικοῦ Ἑλευθέριος μετὰ τῆς ξενικῆς καταλήξεως -ᾶνος, Ἑλευθεριᾶνοι, καὶ ἠδύνατο νὰ ὑποτεθῆ ὅτι ὄν κοινὸν οἰκογενειακὸν ὄνομα πολλῶν κατοίκων προεκρίθη καὶ ὡς ὄνομα τοῦ χωρίου. Ἄλλ' ἢ Ἑλευθεριάνη, ἢ παραμορφωθείσα Ἑλευθεριά μετὰ τὴν συνήθη εἰς Σλαβοφώνους τοπωνυμίας κατάληξιν -ανη, εἰς ἡμᾶς τοῦλάχιστον εἶναι παντελῶς ἀκατανόητος. Καὶ παρακαλοῦμεν τὸ Σ. Ὑπουργεῖον, ὅπως εὐαρεστηθῆ νὰ ζητησῆ ἀπὸ τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον διασαφήσεις περὶ τῆς σημασίας τοῦ ὀνόματος.

Μ Α Κ Ε Δ Ο Ν Ι Α

Γκορέντσα (Κορησσός).

Ἄρ. 293 (29 Μαΐου 1919).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 7183 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 13 Μαρτίου, ἐπιστρεφόμενον μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Οἱ κάτοικοι τῆς Γκορέντσας τῆς ὑποδιοικήσεως Καστορίας συνελθόντες εἰς πάνδημον συνέλευσιν ἐξεδήλωσαν τὴν ὀμόθυμον ἐπιθυμίαν αὐτῶν περὶ μεταβολῆς τοῦ ὀνόματος τῆς κομποπόλεως. Τὸ ὄνομα τοῦτο, ὡς διατείνονται, παρεφθάρη καὶ διεστράφη προσλαβὸν σλαβικὴν ἐπίφασιν ἐκ τοῦ παλαιοῦ ἀρχαιοφθοῦς ἑλληνικοῦ ὀνόματος Κορησσός, ὅπερ ἀξιοῦσι ν' ἀποδοθῆ εἰς τὴν πατρίδα των. Τὸ ἀρχαιότερον τοῦτο ὄνομα πιστοῦται, ὡς λέγουσιν, ἐξ εἰκόνων τοῦ ἐκεῖθεν καταγομένου Ἁγίου Διονυσίου, φερουσῶν ἐπιγραφὴν «ἅγιος Διονύσιος ὁ ἐκ Κορησσοῦ» καὶ ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου, ἐν ᾧ ἱστορεῖται ἡ καταγωγὴ αὐτοῦ ἐκ Κορησσοῦ τῆς Καστορίας.

Ἡ παράδοσις αὕτη, ἣν ἐπικαλοῦνται οἱ κάτοικοι, εἶναι ἐμφανὲς τεκμήριον ὅτι ἦτο ἀρχαία πόλις, οὕτως ὀνομαζομένη, ἣς ἡ ὕπαρξις δὲν μαρτυρεῖται ἄλλοθεν. Ἄλλως δὲ καὶ τὸ ὄνομα Κορησσός (ἢ Κορησός οὐχὶ δὲ Κορησσός) εἶναι ἑλληνικώτατον. Ὅθεν νομίζομεν, ὅτι πρέπει προθύμως νὰ ἐγκριθῆ ἡ περὶ μετονομασίας τῆς κομποπόλεως ἀξίωσις τῶν κατοίκων, οἵτινες μετὰ φιλοπατριδος ζήλου δηλοῦσιν, ὅτι ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐξαφανίσωσιν οἰονδήποτε ἐναπομείναν τῶν βαρβαρικῶν ἐπιδρομῶν ἀντεθνικὸν σημεῖον, ἀπὸ αἰῶνων δ' ἔχοντες ἑλληνικὴν συνείδησιν καὶ φρόνημα ἀποστέργουσιν οἰανδήποτε ἄλλην ἐπωνυμίαν τῆς πατρίδος των πλὴν τῆς ἑλληνικωτάτης ἐκεῖνης.

Πικρεβενίτσα.

Ἄρ. 333 (25 Αὐγούστου 1919).— Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 25333 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 31 Ἰουλίου 1919.— Ἐπιστρέφεται μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Εἰς τὴν ἐκλογὴν ὀνόματος συνθέτου ἐκ τοῦ Ἐλευθερία πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ σημερινοῦ ὀνόματος προέβησαν οἱ κάτοικοι καὶ τὸ κοινωτικὸν συμβούλιον Πικρεβενίτσης ἐκ τῆς ἐπιθυμίας, ὅπως δηλώσωσι τὴν χαρὰν των ἐπὶ τῇ ἐνώσει αὐτῶν εἰς ἀγροτικὸν συνεταιρισμὸν καὶ

τῇ ἐπιτευχθείσῃ διὰ ταύτης ἔξαγορᾷ τῶν γαιῶν τοῦ χωρίου, ἦν χαρακτηρίζουσιν ὡς ἀπελευθέρωσιν. Ἄλλὰ τὸ ἐλεγχθὲν ὄνομα Ἐλευθερούπολις δὲν φαίνεται ἡμῖν πολὺ ἐπιτυχές. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν σημαίνει ὅ τι ζητοῦσι νὰ ἐκφράσωσι, διότι Ἐλευθερούπολις εἶναι ἢ πόλις τοῦ Ἐλευθέρου καὶ ὄχι Ἐλευθέρα πόλις (Ἐλευθερόπολις), ἀλλὰ τοιαύτη μὲ τὴν λέξιν πόλις σύνθεσις τοπωνυμίας χωρίου θὰ ἐνεποίει τὴν ἐντύπωσιν, ὡς νὰ ἐνεῖχεν ἀξιώσεις ὑπερβαλλούσας τὸ προσήζον μέτρον.

Γάβροβος (Γάβρος).

Ἄρ. 324 (26 Αὐγούστου 1919). — Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 25713 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 1 Αὐγούστου 1919. — Ἐπιστρέφεται μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Τὸ χωρίον Γάβροβον, τοῦ ὁποίου προτείνει τὴν μετονομασίαν τὸ κοινοτικὸν συμβούλιον, κακόηζον μὲν, ὡς ἰσχυρίζεται τοῦτο, δὲν εἶναι ποσῶς, ἀλλ' οὔτε ξενόγλωσσον, εἰ μὴ μόνον τὴν κατάληξιν. Ἄντι δὲ νὰ μετονομασθῇ Ἐλευθεροχώριον, ὅπερ ὄνομα θὰ εἶχε κοινὸν μετ' ἄλλων χωρίων τῆς Φθιώτιδος καὶ τῆς Μακεδονίας, πρέπει μᾶλλον νὰ διατηρηθῇ τὸ σημερινὸν ἀποβάλλον τὴν σλαβικὴν κατάληξιν —οβο. Γάβρος δὲ ἢ Γράβος εἶναι ἑλληνικώτατον ὄνομα εἴδους δρυὸς ἢ πρίνου, καίτοι ὑπὸ πολλῶν ὑπελήφθη ἔσφαλμένως σλαβικόν.

ΝΗΣΟΣ ΚΡΗΤΗ

Ρέθυμνα (Ρέθυμνον).

Ἄρ. 286 (8 Φεβρουαρίου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ἴπ' ἄρ. 2190 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 4 Φεβρουαρίου 1919.

Ἡ ὀνομασία τοῦ νομοῦ Ρεθύμνου εἶναι ὀρθή, διότι εἶναι αὐτὴ ἡ τῆς πρωτεύουσας αὐτοῦ, ὡς φέρεται εἰς τὸ στόμα τοῦ λαοῦ εἰς οὐδέτερον γένος ἐκφερομένη. Διειρηθῆθαι δ' ἐκ παλαιστάτου χρόνου αὕτη, διότι φαίνεται ὅτι ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος οὐδέποτε ἔπαυσεν οἰκούμενος ὁ τόπος ἐκεῖνος καὶ φέρων τὸ αὐτὸ ὄνομα. Ὁ τύπος τοῦ ὀνόματος τῆς ἀρχαίας πόλεως, ὡς ἀσφαλῶς γινώσκομεν ἐκ τῶν νομισμάτων, εἶναι Ρίθυμνα, ἐκ συμφυρμοῦ δὲ τοῦ ἀρχαίου τούτου τύπου καὶ τῆς σημερινῆς ἐκφορᾶς ἐπλάσθη τὸ ὄνομα τῆς Ρεθύμνης. Ὅθεν φανερόν εἶναι ὅτι προτιμότερα ἢ ὀνομασία τοῦ νομοῦ Ρεθύμνου, ἐκτὸς ἂν ἔξ ὑπερβολικοῦ φιλαρχαίου ζήλου ἀπορρίπτοντες τὸν σήμερον ἐν χρήσει τύπον τοῦ ὀνόματος ἠθέλομεν ἐκλέξῃ τὸν ἀρχαῖον τότε δ' ὅμως δὲν ἔπρεπε νὰ ὀνομασθῇ νομὸς Ρεθύμνης, ἀλλὰ Ριθύμνης.

Ψεῖρες (Κυπάρισσος).

Ἄρ. 292 (15 Ἀπριλίου 1919). Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἄρ. 8690 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου.—Ἐπιστρέφεται μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Εἶναι εὐλογωτάτη ἢ ἀξίωσις τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Ψεῖρες τῆς ἐπαρχίας Κυθωνίας περὶ μετονομασίας αὐτοῦ, διότι τὸ σημερινὸν ὄνομα προδήλως ἐτέθη πρὸς διασυρμόν, ἐπεκράτησε δὲ μέχρι τοῦδε νὰ γίνῃ δεκτὸν καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν διὰ τούτου χλευαζομένων, ὡς συμβαίνει ἐνίστε καὶ εἰς τοπωνυμίας καὶ εἰς ἀνθρώπους, ἀναγνωρίζοντας ὡς κύριον ὄνομά των σκωπτικὸν παρωνύμιον. Καὶ ἡ ἐκλογή δὲ τοῦ ὀνόματος Κυπάρισσος εἶναι ἐπιτυχής, διότι, καίτοι εἶναι τοῦτο καλλίστη τοπωνυμία, δὲν ἀπαντᾷ δ' ὅμως ὑπὸ τὸν τύπον τοῦτον οὔτε ἐν Κρήτῃ οὔτε ἀλλοχοῦ τῆς Ἑλλάδος, ὅπου ὑπάρχουσι τοιαῦται ὑπὸ ἄλλους τύπους (Κυπαρίσσι, Κυπαρίσσια, Κυπαρισσία).

ΝΗΣΟΣ ΛΕΣΒΟΣ

Δ' 576

Ἄρ. 5 (12 Μαΐου 1914). — Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἰῶν Ναυτικῶν.

Ἐπαναπέμποντες εἰς τὸ Σ. Ὑπουργεῖον τὰ διὰ τοῦ ὑπ' ἄρ. 20841 τῆς 3 μεσοῦντος διαβιβασθέντα ἡμῖν ἔγγραφα ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν εἰς αὐτὸ τὰς ἐπομένας παρατηρήσεις κατ' ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπείας τῶν τοπωνυμιῶν τῆς Ἑλλάδος, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν προχθεσινήν συνεδρίαν αὐτῆς.

Ἡ ἐπιτροπεία ἀσπάζεται τὴν γνώμην, ὅπως πᾶσαι αἱ ἄλλαι τοπωνυμῖαι, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν ὑπ' ἄρ. 685 ἀναφορὰν τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς Λέσβου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1913, ἑλληνικαὶ καὶ εὐφωνοὶ οὖσαι παραμείνωσιν ἀμετάβλητοι, ἐπανορθουμένης μόνον τῆς ὀρθογραφίας ἐνίων τούτων ἢ κανονιζομένης συμφώνως πρὸς τὴν κοινήν ἔκφορὸν ἀντὶ τῆς ἰδιωματικῆς, μετονομασθῶσι δὲ τρεῖς μόνον αὐτῶν, ἐκ τῆς τουρκικῆς γλώσσης εἰλημμένα καὶ οὐδένα ἱστορικὸν ἢ ἄλλον τινὰ λόγον ἔχουσαι, συνηγοροῦντα ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως αὐτῶν.

Ὅθεν αἱ ἐπόμεναι τοπωνυμῖαι πρέπει νὰ διατηρηθῶσιν ὡς ἀναγράφονται ἐν τῇ ἀναφορᾷ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς Λέσβου :

1. Παναγιούδας.
4. Ἀσπροποτάμου.
8. Πέτρας.
9. Σιγρίου.
11. Γαβαθᾶ.
14. Καλλονῆς.
15. Πλωμαρίου.
16. Γέρας.

Περὶ τῶν τοπωνυμιῶν τούτων γράφων πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ὁ κυβερνήτης τῆς Δόξης πλωτάρχης κ. Γ. Κρίτσας ἐν τῇ ὑπ' ἄρ. 25 ἀναφορᾷ αὐτοῦ τῆς 3 Μαρτίου 1914 συμφωνεῖ ὁμοίως ὅτι πρέπει νὰ διατηρηθῶσιν ἀμετάβλητοι αἱ ὑπ' ἄρ. 4. 8. 9. 14, περὶ δὲ τῶν ἐπιλοίπων τεσσάρων προτείνει μεταβολὰς τινὰς, τὰς ὁποίας ἡ Ἐπιτροπεία δὲν κρίνει ἐπαρκῶς δικαιολογουμένας.

Καὶ περὶ μὲν τῆς ὑπ' ἄρ. 1 προτείνει νὰ μετονομασθῇ **Παναγία**. Ἄλλ' ἢ τοπωνυμία αὕτη (Παναγία) εἶναι κοινοτάτη καὶ προτιμωτέραν νομιζομένην τὴν ἐπιχώριον τῆς Παναγιούδας, τὴν ἔχουσαν τὸν ἰδιάζοντα

ὑποκοριστικὸν λέσβιον τύπον. Ἡ τοπωνυμία αὕτη ἐλήφθη ἐκ τοῦ παρακειμένου ἐρημοκλησίου Παναγιούδας, τῆς ἐπιλεγομένης *Φκολαίμη* (Δευκολαίμου), ὡς ἔχουσα δὲ τοπικὸν λόγον καὶ χαρακτηριστικὴ δὲν φαίνεται προσῆκον νὰ ἀντικατασταθῇ.

Περὶ δὲ τῆς 11 προτείνει τὴν γραφὴν Γαββαθᾶ, χωρὶς ν' ἀναφέρῃ λόγον τινὰ ὑπὲρ τῆς διὰ τοῦ διπλοῦ β γραφῆς. Ἀλλὰ τὸ χωρίον ὀνομάσθη προδήλως ἀπὸ τινος Γαβαθᾶ, λαβόντος τὸ ὄνομα ἀπὸ τῆς *γαβάθας*, ἥτοι τοῦ τρυβλίου. Καὶ ἡ ἀρχαία δὲ ἑλληνικὴ λέξις *γαβαθόν*, τρυβλίον, δι' ἀπλοῦ β φέρεται γεγραμμένη παρ' Ἡουζίω, καὶ ἡ ταυτόσημος λατινικὴ *gavata* δὲν δικαιολογεῖ δίπλωσιν τοῦ β.

Τῆς 15 ὁ κ. Κρίτσας προτείνει τὴν ἀντικατάστασιν διὰ τῆς τοπωνυμίας *Ποταμός*, ὡς «ὀνομαζομένης καὶ οὕτω τῆς παραλίου πόλεως, ἔνθα ὁ λιμὴν τῆς περιοχῆς Πλωμαρίου». Καὶ εἶναι μὲν βεβαίως ἀκριβὲς ὅτι λέγεται καὶ οὕτως ἡ πόλις, ἀπὸ τοῦ παραρρέοντος ρύακος, τοῦ φέροντος τὸ ἀρχαιοπρεπὲς ὄνομα *Σίδουδα* (=Σιδουῦντα, Σιδουῦς ἀπὸ τῆς Σίδης, ἥτοι τῆς ῥοιᾶς). Ἀλλὰ ἀναγκαῖον νομίζομεν ν' ἀποφεύγωμεν κατὰ τὸ δυνατόν τὴν χρῆσιν τῶν αὐτῶν ὀνομάτων πρὸς δήλωσιν διαφόρων τόπων, ὡς αἰτίαν μεγάλης συγχύσεως. *Ποταμός* δὲ εἶναι ὀνομασία καὶ πολλῶν ἄλλων ἑλληνικῶν τόπων. Ἐπειτα ἡ τοπωνυμία *Πλωμάριον* (Πλουμάρῳ ἰδιωματικῶς) ἑλληνικωτάτη οὕσα (ἐκ τοῦ φυτοῦ πλόμος [κατὰ τὸ πρινάρι ἐκ τοῦ πρίνος] ἢ ἐκ τοῦ *πρωῖμάρι*, εἶδους σταφυλῆς πρωῖμου) καὶ ἐπὶ τῆς τουρκοκρατίας ὀνομασία *καζᾶ*, πρέπει πάντως νὰ διατηρηθῇ. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι Πλωμάρι ἐκαλεῖτο ἄλλο χωρίον μεσόγειον ἐκεῖ πλησίον· ἀλλ' ἀφότου τοῦτο κατεστράφη ἐκ πυρκαϊᾶς (τῷ 1841) καὶ οἱ κάτοικοι μετόκησαν εἰς τὴν παραλίαν, τὸ νέον κτισθὲν καὶ εἰς πόλιν μεγαλυθὲν χωρίον ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἐκεῖνο δέ, εἰς ὃ παρέμεινάν τινες κάτοικοι, ἔκτοτε δὲν ὀνομάζεται πλέον Πλουμάρ, ἀλλὰ Καμένου χουργίό.

Τοῦ ὑπ' ἀρ. 16 προτείνει ὁ κ. Κρίτσας τὴν ἀντικατάστασιν «διὰ τῆς λέξεως Ἱερᾶς, ὄρου γεωγραφικοῦ ἐπὶ νήσων καὶ πόλεων ξηρᾶς, συνηθέστατον παρ' ἀρχαίοις». Καὶ δὲν εἶναι μὲν συνήθης παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἡ ἀπλῆ τοπωνυμία Ἱερᾶ, διότι οὕτω ἐκαλοῦντο μόνον ἢ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Θήρας ἠφαιστειογενῆς νησίς, ἢ νῦν Παλιὰ Καμένη, καὶ μία τῶν Λιπαραίων νήσων, πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἡ ἐν Κρήτῃ Ἱεράπυτνα βραχυλογικῶς, ἀλλ' εἶναι ὅμως βέβαιον ὅτι Ἱερᾶ ἐκαλεῖτο κώμη τῆς Λέσβου, κατεστραμμένη κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Πλινίου. Ἄν δὲ πρέπη πρὸς τὴν ἀρχαίαν ταύτην κώμην νὰ ταυτισθῇ ἡ σημερινὴ Γέρα, εἶναι σφόδρα ἀμφίβολον· τὴν συνταύτισιν κατὰ πρότερον λόγον δυσκολεῖ

τὸ σημερινὸν ἐπιχώριον ἐθνικὸν *Γεραγώτης*, προϋποθέτον ἄλλον πληρέστερον τύπον τῆς τοπωνυμίας. Πάντως δὲ οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει μεταβολῆς τῆς κοινῆς τοπωνυμίας οὐδὲ τοῦ τόνου αὐτῆς, ἀφοῦ μάλιστα καὶ ἀρχαία ὀνομασία Γέροι ὑπῆρχε πόλεως καὶ λιμένος ὄχι πολὺ μακρὰν τῆς Λέσβου, ἐν τῇ Μικρασιατικῇ παραλίᾳ.

Αἱ δ' ἐπόμεναι τοπωνυμῖαι πρέπει νομιζόμεν ἐπίσης νὰ διατηρηθῶσι μέ τινας μικρὰς μεταβολὰς ἐν τῇ γραφῇ.

2. *Παμφύλων* ἀντὶ Παμφύλων. Ὁ κ. Κρίτσας διορθώνει ὁμοίως Παμφύλων. Οἱ ἐπιχώριοι νῦν προφέρουσι *Πάφλα*. Ἠδύνατο νὰ γραφῆ καὶ Παμφύλων, ὡς γράφει ὁ κ. λιμενάροχης, ἀν τὸ ὄνομα προῆλθεν ἐκ κατοίκων τῆς Παμφυλίας, ἐποικησάντων εἰς Λέσβον, οὐχὶ δ' ὅμως καὶ ἐκ τῆς δωρικῆς φυλῆς τῶν Παμφύλων, ἧτις οὐδὲν κοινὸν εἶχε ποτε πρὸς τὴν Λέσβον. Ἀλλὰ πιθανώτερον εἶναι, ὅτι ὀνομάσθη οὕτως ἀπὸ τινος Παμφύλου, ὅπερ ὄνομα ἦτο σύνηθες κατὰ τοὺς μέσους μάλιστα χρόνους, προπάντων ὡς καλογηρικόν.

3. *Μισιγνῶν* καὶ *Θερμῆς* καὶ ὄχι Μυστιγνῶν. Ὁ κ. Κρίτσας γράφει Μηστιγνῶν, ἀκολουθῶν πιθανῶς τὴν αὐθαίρετον γραφὴν μυτιληναϊκοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐγγράφου, ἐκδοθέντος ὑπὸ Ἀναγνώστου. Ἀλλὰ ἡ τοπωνυμία προῆλθεν ἴσως ἐκ τῆς φράσεως *μέσ' τὰ στεγνά* (κατὰ τὸ λέσβιον ἰδίωμα, *μίσ' ἔς τὰ στιγνά*), χαρακτηριστικῆς τοῦ ἀνύδρου τοῦ τύπου.

6. *Συκαμινέας*. Ἡ τοπωνυμία *Σκαμιὰ* ἢ ἀκριβέστερον *Σκαμινιά* ἐλήφθη, ὡς καὶ ὁ κ. Κρίτσας ἀνεγνώρισεν, ἀπὸ τοῦ δένδρου, τῆς συκαμινέας, κατὰ τὴν λεσβίαν προφορὰν *σκαμινιάς*. Σκαμωνία πάντως δὲν πρέπει νὰ μετονομασθῆ, ἐπειδὴ οὐδὲν κοινὸν ἔχει αὕτη πρὸς τὸν λέσβιον ἱστορικὸν *Σκάμωνα*, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἠθέλησε νὰ συνάψῃ πρὸς αὐτὴν ὁ κ. Κρίτσας.

10. *Ἐρισσοῦ* καὶ ὄχι Ἐρεσσοῦ. Ὅρθῶς μὲν ὁ κ. Κρίτσας παρατηρεῖ ὅτι τὸ ἀρχαῖον ὄνομα εἶναι Ἐρεσος, ἀλλὰ φρονοῦμεν ὅτι τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ σημερινὸν Ἐρισσός, ἀφοῦ τοῦτο οὕτως εἶναι γνωστὸν ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ὁ τύπος εἶναι ἀρκούντως παλαιός, ἀπαντῶν καὶ εἰς τὰς διατυπώσεις τῆς τάξεως τῶν θρόνων τῶν ἐκκλησιῶν.

13. *Πολιχνίτου* ὄχι Πολιχνίτου. Ἡ τοπωνυμία Πολιχνίτος (προπερισπωμένη καὶ ὄχι παροξύτονος) προέρχεται ἐκ τῆς γεν. πληθ. (κατὰ τὸν συνήθη κατὰ τοὺς μέσους χρόνους τονισμόν) *Πολιχνίτων* (πολίχνη, πολίχνητης).

13. Ἀποθηκῶν καὶ Παρακοίλων, ὄχι Παρακύλων, ὡς εὐλόγως καὶ ὁ κ. Κρίτσας παρατηρεῖ.

Τὰ δὲ τρία ὑπολειπόμενα ὀνόματα, τουρκικὰ ὄντα, πρέπει καὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην ν' ἀντικατασταθῶσι. Καὶ τὸ μὲν

5. *Γενὶ λιμάνι* οὐδὲν κωλύει νὰ λάβῃ καὶ ἐπισήμως τὴν κοινὴν ὀνομασίαν *Λιμιῶνας*· ὅτι ὁ τύπος εἶναι τῆς δημοτικῆς γλώσσης δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐμπόδιον· τοῦναντίον μάλιστα μᾶς ἀπαλλάσσει οὗτος τῆς ἀνάγκης νὰ προσφύγωμεν εἰς μετάφρασιν τῆς τουρκικῆς τοπωνυμίας, ὡς νὰ εἶχομεν ὑποχρέωσιν τινα νὰ μὴ ἀπομακρυνθῶμεν τῆς ἐννοίας αὐτῆς. Ἄλλως ἢ μετάφρασις *Νέος Λιμὴν*, ἣν προτείνει ὁ κ. Κρίτσας, πολὺ ἀμφίβολον εἶναι, ἂν θὰ δυνηθῇ ποτε γενομένη ἀποδεκτὴ νὰ ἐπικρατήσῃ ἐκδιώκουσα τὴν δημώδη καὶ γνωριμωτάτην ὀνομασίαν *Λιμιῶνας*· πάντως δ' εἰς τὸ στόμα τοῦ λαοῦ θὰ ὑποστῇ μεγαλύτεραν φθορὰν ἐκείνης, ἣν ἔπαθεν ὁ λιμὴν γενόμενος λιμιῶνας.

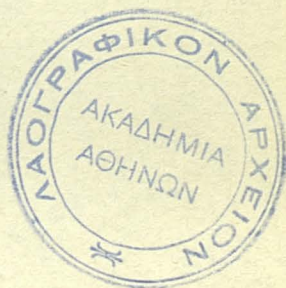
6. *Μολίβου* (ὄχι Μολύβου, διότι μόλιβος εἶναι ὁ ποιητικὸς τύπος τοῦ μολύβδου). Κατὰ τὴν εὔστοχον παρατήρησιν τοῦ κ. Κρίτσα ἡ τοπωνυμία αὕτη ἐγεννήθη ἐκ τῶν τουρκικῶν λέξεων *μολ-οβὰ* (πετρώδης πεδιάς). Τοιαῦται δὲ δημῶδεις παρετυμολογίαι τοπωνυμιῶν ξενικῶν εἶναι συνηθέσταται. Ἡ ἐπιτροπεία ἀσπάζεται πληρέστατα τὴν γνώμην τοῦ κ. Κρίτσα περὶ μετονομασίας τοῦ Μολίβου εἰς Μέθυμναν ἢ Μήθυμναν. Διότι πρῶτον μὲν ὁ Μόλιβος κεῖται ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ὀνομαστῆς ἀρχαίας πόλεως Μεθύμνης καὶ ἔπειτα τὸ ὄνομα ταύτης παρέμεινε μέχρι τοῦδε ὡς ὄνομα τῆς μητροπόλεως Μηθύμνης.

17. Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ *Ντιπίου* ἀναγκαῖον μὲν εἶναι ν' ἀντικατασταθῇ, ἀλλὰ βεβαίως ὄχι διὰ τοῦ *Διππίου*, ὅπερ προτείνει ὁ κ. Κρίτσας. Τὸ Δίππιον, ὅπερ ἄγνωστον διατὶ διὰ διπλοῦ π γράφει, εἶναι ἀνύπαρκτον (ἢ ἀρχαία Δίπαια ἦτο πόλις τῆς Ἀρκαδίας), ἐμφαίνει δὲ μόνον προσπάθειαν πρὸς ἀπόδοσιν ἑλληνοφανοῦς μορφῆς εἰς τὸ τουρκικὸν Ντίπ. Τὸ Ντίπ τοῦτο εἶναι ἐπίνειον χωρίου ὑπὸ Τούρκων κατοικουμένου, καλουμένου δὲ εἰς τὸ λεσβιακὸν ἰδίωμα *Ἴπιους*· εἶναι ἄρα γε τοῦτο Ἴπκειος, Ἴπιος ἢ ἄλλο τί; Ἀγνοοῦμεν. Οὐδὲ τολμῶμεν νὰ προτείνωμεν ἄλλο τι ἑλληνικὸν ὄνομα πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ *Ντίπ*, διότι ὅπως τὸ νέον ὄνομα ἐπικρατήσῃ, πρέπει πρωτίστως νὰ μὴ εἶναι αὐθαιρέτως ἐξευρημένον, ἀλλὰ νὰ συνδέεται ὅπωςδήποτε πρὸς τὸν τόπον. Πρὸς τοῦτο δὲ πρέπει νὰ προηγηθῇ μελέτη περὶ τῶν ὀνομασιῶν τῶν περὶ τὸ *Ντίπ* θέσεων καὶ ἐκ τούτων νὰ γίνῃ ἐκλογή τοῦ νέου ὀνόματος.

Μόλιβος (Μέθυμνα ἢ Μήθυμνα).

Ἄρ. 280 (17 Ἰανουαρίου 1919).—Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 37660 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῆς 28 Δεκεμβρίου 1918.—Ἐπιστρέφεται μετὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 9503 ἐγγράφου τῆς Γεν. Διοικήσεως Λέσβου καὶ τῶν συνημμένων αὐτῶ.

Περὶ τῆς μετονομασίας τῆς κωμοπόλεως καὶ τῆς κοινότητος Μολίβου εἶχομεν ἤδη πρὸ πολλοῦ ὑποβάλλη γνώμην πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ναυτικῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5 ἡμετέρου ἐγγράφου τῆς 12 Μαΐου 1914 ἀπαντῶντες εἰς ἐρώτημα αὐτοῦ περὶ τοπωνυμιῶν τῆς Λέσβου. Ἡ δὲ γνώμη ἡμῶν ἦτο σύμφωνος πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ κοινοτικοῦ συμβουλίου Μολίβου ἐκφραζομένην νῦν ἐπιθυμίαν. Ἡ τοπωνυμία Μόλιβος ἐλέγομεν ἐν τῷ ἐγγράφῳ ἐκείνῳ τουρκικὴ οὖσα, καθὸ γεννηθεῖσα ἐκ παρετυμολογίας τῶν τουρκικῶν λέξεων μὸλ-οβὰ (πετρώδης πεδιάς), πρέπει νὰ μεταβληθῆ, ν' ἀποδοθῆ δ' εἰς τὴν κωμόπολιν τὸ ἀρχαῖον Μέθυμνα ἢ Μήθυμνα. Διότι πρῶτον μὲν ὁ Μόλιβος κεῖται ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ὀνομαστῆς πόλεως Μεθύμνης καὶ ἔπειτα τὸ ὄνομα ταύτης παρέμεινε μέχρι τοῦδε ὡς ὄνομα τῆς μητροπόλεως Μηθύμνης.

Λογ. 5' 221-226

ΑΙ ΕΓΚΡΙΘΕΙΣΑΙ ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑΙ

Ἐν τῶ νομῶ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.

- 1 Χασιά—Φυλή (ΕΚ. ἀρ. 272 Α, 1915, σ. 12) (*)
- 2 Μενίδι—Ἀχαρνὶ (ΕΚ. ἀρ. 149, 1915, σ. 13)
- 3 Λιόπεσι—Παιανία (ΕΚ. ἀρ. 148, 1915, σ. 14)
- 4 Μαρκόπουλον—Μαρκόπουλον Μεσογαίας (ΕΚ. ἀρ. 250 Α, 1915, σ. 14)
- 5 Κιούρκα—Ἀφίδνη (ΕΚ. ἀρ. 56, 1919, σ. 16)
- 6 Καλύδια—Καλύδια Θορικοῦ (ΕΚ. ἀρ. 260 Α, 1915, σ. 16)
- 7 Μάξι—Οἰνότη (ΕΚ. ἀρ. 61 Α, 1919, σ. 17)
- 8 Μοῦλκι—Αἰάντειον (ΕΚ. ἀρ. 232 Α, 1915, σ. 17)
- 9 Παραπούγγια—Λεῦκτρα (ΕΚ. ἀρ. 89, 1915, σ. 20)
- 10 Κουτουμουλά—Κορώνεια (ΕΚ. ἀρ. 180 Α, 1915, σ. 20)
- 11 Κάπραινα—Χαιρώνεια (ΕΚ. ἀρ. 79 Β, 1916, σ. 21)
- 12 Κακόση—Θίσβη (ΕΚ. ἀρ. 148, 1915, σ. 21)
- 13 Καραντᾶ—Ἐλλοπία (ΕΚ. ἀρ. 21 Β, 1916, σ. 23)
- 14 Κόκλα—Πλαταιαὶ (ΕΚ. ἀρ. 29 Β, 1916, σ. 24)
- 15 Καπαρέλι—Καπαρέλι Πλαταιῶν (ΕΚ. ἀρ. 272 Α, 1915, σ. 24)
- 16 Χάνι Κριμπᾶ—Ἄλιαρτος (ΕΚ. ἀρ. 56, 1919, σ. 25).

Ἐν τῶ νομῶ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος.

- 1 Κάτω Ἀγώριανη—Λίλαια (ΕΚ. ἀρ. 6, 1920, σ. 26.29)
- 2 Δαδί—Ἀμφίκλεια (ΕΚ. ἀρ. 213 Α, 1915, σ. 28)
- 3 Γλόνιτσα—Δρυμαία (ΕΚ. ἀρ. 213 Α, 1915, σ. 28.32)
- 4 Χιλιαζοῦ—Φυλιαζῶν (ΕΚ. ἀρ. 294 Α, 1915, σ. 28)

(*) Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς εἶναι τοῦ φύλλου τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως», ἐν ᾧ ἐδημοσιεύθη ἡ ἐγκρίνουσα τὴν μετονομασίαν ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ὁ δεύτερος ὁ τοῦ ἔτους, ὁ δὲ τρίτος ὁ τῆς σελίδος τοῦ ἀνὰ χειρὸς τεύχους τῶν Γνωμοδοτήσεων, ὅπου γίνεται λόγος περὶ τῆς μετονομασίας.

- 5 Μουσταφάμπη—Ἡράκλεια ἢ Τραχινία (ΕΚ. ἀρ. 236 Α, 1915, σ. 29)
- 6 Βαριμπόμπη—Μακρὰ κώμη (ΕΚ. ἀρ. 41 Β, 1916, σ. 28)
- 7 Τσουφλὰρι—Σοφιὰς (ΕΚ. ἀρ. 89, 1915, σ. 30)
- 8 Ἄδαρίτσα—Μελίτεια (ΕΚ. ἀρ. 89, 1915, σ. 30)
- 9 Δραχμάνιον—Ἐλάτεια (ΕΚ. ἀρ. 93 Β, 1916, σ. 32)
- 10 Δερβισᾶδες—Ἅγιος Σεραφεῖμ (ΕΚ. ἀρ. 294 Α, 1915, σ. 33)
- 11 Γυφτοχωρι—Καλλιθέα Σπερχειάδος (ΕΚ. ἀρ. 98 Α, 1915, σ. 35)
- 12 Δρέμισα—Πανουργιᾶ (ΕΚ. ἀρ. 89, 1915, σ. 35).
- 13 Παλαιοκάτουρον—Κροκύλειον (ΕΚ. ἀρ. 294 Α, 1915, σ. 37)
- 14 Σεργουδι—Ἅγιος Κωνσταντῖνος (ΕΚ. ἀρ. 41 Β, 1916, σ. 37)
- 15 Καλύδια Ἅγίας Μαρίνης—Ἅγία Παρασκευή (ΕΚ. ἀρ. 21 Β, 1916, σ. 38)
- 16 Βελούχοδον—Κάλλιον (ΕΚ. ἀρ. 72 Β, 1916, σ. 39).

Ἐν τῷ νομῷ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρναντίας.

- 1 Ἅγιος Βασίλειος—Θύρρειον (ΕΚ. ἀρ. 188 Α, 1915, σ. 40)
- 2 Ρίζα—Μαμάκου (ΕΚ. ἀρ. 83 Β, 1916, σ. 40)
- 3 Μοῦι—Μολύκρειον (ΕΚ. ἀρ. 32, 1919, σ. 41)
- 4 Κεφαλόδουρον—Θέρμον (ΕΚ. ἀρ. 89, 1915, σ. 42)
- 5 Μεγάλη Φραγκίστα—Ἀνατολική Φραγκίστα (ΕΚ. ἀρ. 162 Α, 1915, σ. 42)
- 6 Μικρὴ Φραγκίστα—Δυτικὴ Φραγκίστα (ΕΚ. ἀρ. 162 Α, 1915, σ. 42).

Ἐν τῷ νομῷ Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος.

- 1 Γαῖδουριάρη—Καλλιθέα Πατρῶν (ΕΚ. ἀρ. 89, 1915, σ. 46)
- 2 Ζευγολατειὸν—Ἐλίκη (ΕΚ. ἀρ. 30, 1917, σ. 49)
- 3 Τουρκοχωρι—Ἐρυμανθία (ΕΚ. ἀρ. 90, 1915, σ. 49)
- 4 Σαθανοὶ—Καλλιφώνιον (ΕΚ. ἀρ. 97 Β, 1916, σ. 51)
- 5 Κλαπατσουδα—Πλατανιώτισσα (ΕΚ. ἀρ. 143 Α, 1915, σ. 52)
- 6 Παλαιόπολις—Ἥλις (ΕΚ. ἀρ. 149, 1915, σ. 53)
- 7 Κούλλογλη—Οἰνότη (ΕΚ. ἀρ. 143 Α, 1915, σ. 53)
- 8 Ψάριον—Βουπράσιον (ΕΚ. ἀρ. 10 Α, 1918, σ. 54)
- 9 Σουλεῦμάναγα—Μυρσίνη (ΕΚ. ἀρ. 148, 1915, σ. 55)
- 10 Κούκουρα—Σαλμώνη (ΕΚ. ἀρ. 143 Α, 1915, σ. 55)

11 Μπρουμα—Ἡράκλεια (ΕΚ. ἀρ. 149, 1915, σ. 56).

Ἐν τῷ νομῷ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας.

- 1 Χέλι—Ἀραχναῖον (ΕΚ. ἀρ. 273 Α, 1915, σ. 59)
- 2 Χαρθάτι—Μυκῆναι (ΕΚ. ἀρ. 79 Β, 1916, σ. 66)
- 3 Κάτω Φανάρι—Ὀρθολίθιον (ΕΚ. ἀρ. 164 Α, 1915, σ. 60)
- 4 Χατζημουσταφᾶ—Εὐαγγελίστρια (ΕΚ. ἀρ. 294 Α, 1915, σ. 61)
- 5 Ἴμπραήμπεη—Κρήναι (ΕΚ. ἀρ. 66, 1918, σ. 62)
- 6 Κιάτου—Σικυωνία (ΕΚ. ἀρ. 79, 1916 καὶ ἀρ. 301, 1915, σ. 63)
- 7 Κούτου—Χελυδῶριον (ΕΚ. ἀρ. 135, 1915, σ. 63)
- 8 Λιόντι—Λεόντιον (ΕΚ. ἀρ. 273 Α, 1915, σ. 65)
- 9 Ζαχόλη—Εὐρωστίνη (ΕΚ. ἀρ. 273 Α, 1915, σ. 65)
- 10 Ἴνω Δημινά—Διμήνιον (ΕΚ. ἀρ. 273, 1915, σ. 66)
- 11 Νεζαίτικα—Κατακάλιον (ΕΚ. ἀρ. 273 Α, 1915, σ. 66)
- 12 Κατσουλιάνικα (Κυθηρίων)—Λιδάδιον (ΕΚ. ἀρ. 273 Α, 1915 σ. 67).

Ἐν τῷ νομῷ Ἀρκαδίας.

- 1 Πιαλί—Τεγέα (ΕΚ. ἀρ. 294 Α, 1915 σ. 70)
- 2 Ἴμπραήμ ἐφένδη—Ἐπισκοπή (ΕΚ. ἀρ. 326 Α, 1915, σ. 74)
- 3 Στεμνίτσα—Υψοῦς (ΕΚ. ἀρ. 201 Α, 1915, σ. 81)
- 4 Παλαμάρι—Παλαμάρι Γορτυνίας (ΕΚ. ἀρ. 273 Α, 1915, σ. 82)
- 5 Παλαιοχώριον—Παλαιοχώριον Γλυπτίας (ΕΚ. ἀρ. 200 Α, 1915 σ. 86)
- 6 Νεοχώριον—Βλυσηδιὰ (ΕΚ. ἀρ. 273 Α, 1915, σ. 86)
- 7 Βρωμοσέλλα—Θωνκία (ΕΚ. ἀρ. 29 Β, 1916, ἀρ. 44 Β, 1916, σ. 87.
- 8 Ζαῖμη—Βουτσαρᾶ (ΕΚ. ἀρ. 65 Β, 1918, σ. 90)
- 9 Μπούρα—Φαλαισίαι (ΕΚ. ἀρ. 7 Β, 1918, σ. 92)
- 10 Σαμαρᾶ—Βελιγοστή (ΕΚ. ἀρ. 67, 1918 σ. 93).

Ἐν τῷ νομῷ Μεσσηνίας.

- 1 Σανδάνη—Ἄνδανία (ΕΚ. ἀρ. 13, 1919, σ. 94)
- 2 Κωνσταντῖνοι—Πολίχνη (ΕΚ. ἀρ. 45 Β, 1916 σ. 94)
- 3 Χασάμπαση—Ἄριστοδήμειον (ΕΚ. ἀρ. 29, 1919, σ. 95)

- 4 Ἄλητσελεπι. Τόσκεσι—Οὐγαλία (ΕΚ. ἀρ. 180 Α, 1915, ἀρ. 294 Α, 1915 σ. 96)
- 5 Ἄλητουργι—Σπενύκλαρος (ΕΚ. ἀρ. 93 Β, 1916 σ. 96)
- 6 Ὀσμάναγα—Κορυφάσιον (ΕΚ. ἀρ. 180 Α, 1915 σ. 97)
- 7 Κοντογόνη—Παπαφλέσα (ΕΚ. ἀρ. 180 Α, 1915, σ. 98)
- 8 Παννιάραις—Φαλάνθη (ΕΚ. ἀρ. 89, 1915, σ. 100)
- 9 Τζαφέρογλη—Ἀσίγη Κορώνης (ΕΚ. ἀρ. 93 Β, 1916 σ. 100)
- 10 Τσατζή—Υάμεια (ΕΚ. ἀρ. 93 Β, 1916 σ. 101)
- 11 Χόντζογλη—Πήδασος (ΕΚ. ἀρ. 79 Β, 1916 σ. 102)
- 12 Παιδεμένου Φλεσιάς (ΕΚ. ἀρ. 208 Α, 1915 σ. 103)
- 13 Λάδδα—Θεισόα (ΕΚ. ἀρ. 208 Α, 1915 σ. 104)
- 14 Ἄνεμοχωράκι—Φρίξα (ΕΚ. ἀρ. 21 Β, 1916 σ. 104).

Ἐν τῷ νομῷ Κεφαλληνίας.

- 1 Αἰγιαλός—Σάμη (ΕΚ. ἀρ. 169 Α, 1915 σ. 125).

Ἐν τῷ νομῷ Ζακύνθου.

- 1 Πισινῶντα—Παντοκράτωρ (ΕΚ. ἀρ. 169 Α, 1915 σ. 126)
- 2 Πλεμονάρι—Ἄναφωνήτρια (ΕΚ. ἀρ. 162 Α, 1915 σ. 126).

Ἐν τῷ νομῷ Δαρίσης.

- 1 Τουρσουλάρ—Θωμαῖ (ΕΚ. ἀρ. 66, 1919, σ. 128)
- 2 Γκερλή-Ἀρμένιον (ΕΚ. ἀρ. 86, σ. 129)
- 3 Γιαχαλάρ-Σωτήριον (ΕΚ. ἀρ. 86, 1918, σ. 129)
- 4 Καραλάρ-Ἐλευθέριος (ΕΚ. ἀρ. 86, 1918, σ. 129)
- 5 Κιλελέρ-Κυψέλη (ΕΚ. ἀρ. 29, 1919, σ. 131)
- 6 Μπουραζάν-Ἀχίλλιος (ΕΚ. ἀρ. 86, 1918, σ. 131)
- 7 Τζορμακλή-Ἄγιοι Ἀνάργυροι (ΕΚ. ἀρ. 86, 1918, σ. 131)
- 8 Χαντζηλάρ-Κραννών (ΕΚ. ἀρ. 28, 1919, σ. 132)
- 9 Χατζηχαλάρ-Ἐλευθεραὶ (ΕΚ. ἀρ. 27, 1919, σ. 132)
- 10 Χατζήμπεη-Ἄγιος Κωνσταντῖνος (ΕΚ. ἀρ. 16 Β, 1919, σ. 132)
- 11 Μπουχλάρ-Ἄγιος Γεώργιος (ΕΚ. ἀρ. 16 Β, 1919, σ. 132)
- 12 Μαῖμουλη-Χάληκη (ΕΚ. ἀρ. 66, 1918, σ. 133)
- 13 Μπεχτσιλέρ-Μοσκοχώρι (ΕΚ. ἀρ. 6, 1919, σ. 134)
- 14 Σουφλάρ-Κυπαρίσσι (ΕΚ. ἀρ. 6, 1919, σ. 134)
- 15 Μπετσιλέρ-Ἑλληνικό (ΕΚ. ἀρ. 16 Β, 1919, σ. 134)

- 16 Νεμπεγλέρ-Νίκαια (ΕΚ. ἀρ. 6, 1919, σ. 136)
- 17 Λασποχωρί-Ομόλιον (ΕΚ. ἀρ. 90, 1915, σ. 140)
- 18 Ταμπακλή-Σκοπιὰ (ΕΚ. ἀρ. 54 Β, 1919, σ. 141)
- 19 Βρισιὰ-Βρύσαις (ΕΚ. ἀρ. 8 Β, 1920, σ. 141)
- 20 Τατάρ-Ἀγιοὶ Ἀνάργυροι (ΕΚ. ἀρ. 6Β, 1920, σ. 142)
- 21 Ἀϊθαλή-Ρήγαιον (ΕΚ. ἀρ. 28, 1919, σ. 144)
- 22 Ἀλχανί-Θετίδειον (ΕΚ. ἀρ. 35, 1919, σ. 144)
- 23 Ἄνω Μαχαλάς-Ἄνω Βῶλος (ΕΚ. ἀρ. 93 Β, 1916, σ. 146)
- 24 Ἄκκιτσι-Μικροθῆβαι (ΕΚ. ἀρ. 93 Β, 1916, σ. 147, 148)
- 25 Κουρφάλιον-Κρόκιον (ΕΚ. ἀρ. 35, 1919, σ. 149)
- 26 Καραντζάνταγλη-Καστράκι (ΕΚ. ἀρ. 29, 1919, σ. 149)
- 27 Μπακλαλή-Ἄλεια (ΕΚ. ἀρ. 66, 1919, σ. 149)
- 28 Καλύβια (Πτελεατῶν)-Ἀχιλλεῖον (ΕΚ. ἀρ. 280, 1915, σ. 150).

Ἐν τῷ νομῷ Τρικάλων.

- 1 Καρδουνολεπενίτσα-Πιάλεια (ΕΚ. ἀρ. 143, 1915, σ. 151)
- 2 Παλαιόκαστρον-Μητρόπολις (ΕΚ. ἀρ. 89, 1915, σ. 152).

Ἐν Μακεδονίᾳ.

- 1 Γκορέντσα-Κορητσός (ΕΚ. ἀρ. 69, 1919, σ. 154).

Ἐν Κρήτῃ.

- 1 Ψεῖρες-Κυπάρισσος (ΕΚ. ἀρ. 2Β, 1920, σ. 156).

Ἐν Δέσβῳ.

- 1 Ὑποδιοίκησις Μολίδου-Μηθύμνης (ΕΚ. ἀρ. 31, 1919, σ. 160.161).

ΠΙΝΑΞ

(Τῶν ὀνομάτων, ὧν προτείνεται ἡ μεταβολή, προτάσσεται ἀστε-
ρίσκος· τὰ ἀπορριφθέντα ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας ἐκ τῶν προτα-
θέντων ὀνομάτων περικλείονται ἐντὸς παρενθέσεως· διὰ παχυντέ-
ρων δὲ χαρακτηρῶν δηλοῦνται τὰ ἐγκρινόμενα νέα ὀνόματα).

* ^α Βαρίτσα 31	^β Αλωπεκὴ 108.109
^α Αγία Παρασκευὴ 38	^β Αμύκλαι 107
(^α Αγία Παρασκευή) 145	^β Αμφίκλεια 28
^α Ἅγιοι Ἀνάργυροι 131.142	^β Ἀνατολικὴ Φραγκίστα 42
* ^α Ἅγιοι Θεόδω·οι 122	^β Ἀναφωνήτρια 126
* ^α Ἅγιος Βασίλειος 40	^β Ἀνδανία 94
* ^α Ἅγιος Βασίλειος 83	* ^α Ἀνεμοχωράκι 104
^α Ἅγιος Βασίλειος Γλυπτίας 83	(^α Ἀνθήνη) 84
^α Ἅγιος Γεώργιος 64	(^α Ἀντιταύρεια) 135
^α Ἅγιος Γεώργιος 132	^β Ἄνυδρον 145
(^α Ἅγιος Δημήτριος) 136	^β Ἄνω Βῶλος 146
(^α Ἅγιος Εὐθύμιος) 143	* ^α Ἄνω Δημιτιά 66
^α Ἅγιος Κωνσταντῖνος 132	* ^α Ἄνω Μαχαλάς 146
^α Ἅγιος Κωνσταντῖνος Ἀμφισ- σέων 37	^β Ἄνω Ῥίγκλια 113
^α Ἅγιος Σεραφεῖμ 33	^β Ἄνω Τσιαχμάτ 141
^α Ἀγώριανη 97	^β Ἄνω Φανάριον 61
* ^α Ἀγώριανη. Ἄνω—27	(^α Ἀπεραντία) 43
* ^α Ἀγώριανη. Κάτω—27.29	^β Ἄποδηκαι 169
(Ἀιάντειον) 147	(^α Ἀπολλωνία) 135
^α Ἀιάντειον 17	^β Ἀραχναῖον 59
(Ἀΐας) 17	^β Ἀρβανιτοκερασιά 82
* ^α Αἰβαλιῆ 144	^β Ἀριστοδήμιον 95
* ^α Αἰγιαλὸς 125	(^α Ἀριστόδημος) 95
* ^α Ἀκκιτσι 147.148	(^α Ἀρχάδιον) 74
^β Ἄκρα 87	^β Ἀρκεσίγη 121
(^α Ἀκρίτας) 100	(^α Ἀρκεσίγη Ἀμορλοῦ) 121
^α Ἀληφρακλάρ 137	^β Ἀρμένιον 129
* ^α Ἀλεποχώρι 108.109.110	(^α Ἀρτεμίσιον) 74
* ^α Ἀλητοῦργι 97	^β Ἀσίγη Κορώνης 100
* ^α Ἀλῆ Τσελεπῆ 89.96	(^α Ἀσκληπιεῖον) 59
^α Ἄλια 149	* ^α Ἀσλάναγα 88.94
^α Ἄλιάρτος 25	^β Ἀσπρογέρακας 124
(^α Ἀλόπη) 149	^β Ἀσπροπόταμος 157
* ^α Ἀλχανί 144	^β Ἀσπρόπυργος 12
	(^α Ἀταλάντη) 71

- ᾠ *Αφίδνη* 16
 ᾠ *Αχαρναι* 13
 ᾠ *Αχιλλειον* 150
 (ᾠ *Αχιλλειον*) 144
 ᾠ *Αχιλλιος* 131
 * *Αχμέταγα* 87
 * *Αχούρια* 70.73
Εαλτεσινικον 79
 (Βαλτεσινικον Κλείτορος) 79
 * *Βαριμπόμπη* 50
 * *Βασιλικό* 62
Βασιλίτση 99
 (Βελαώρα) 36
Βελιγοστή 93
 * *Βελίτσα* 33
 * *Βελούχοβον* 59
Βερσίτσι 53
 * *Βλαχάτα* 124
Βλαχάτα Εϊκοσιμιάς 124
Βλαχοκερασιά 82
Βλωσηδιά 86
 * *Βοϊβροντά* 65
 (Βολίνα) 47
Βούνομον 135
Βουπράσιον 54
Βουπράσιον 89
Βούρβουρα 85
Βουτσαρά 90
Βούτση 78
 * *Βράτση* 18
Βρεστεμίται 25
 * *Βρισιά* 141
Βρύσαις 141
 * *Βρωμοσέλλα* 87
Βῶλος βλ. ᾠ *Ανο Βῶλος*
Γαβαθά 157.158
 (Γαβαθά) 158
 * *Γάβροβος* 155
Γάβρος 155
 (Γαϊτανοί) 123
Γάιος 123
 * *Γαϊδουριάρη* 46
 * *Γενί λιμάνι* 160
Γέρα 157.158
 * *Γιαχιάλη* 129
Γίδαις 115
 * *Γκερλή* 129
 * *Γκορέντσα* 154
 * *Γλούνιτσα* 28.32
 (Γλυπία) 183
Γρανίτσα 27
Γυφτοζῶρι 34
Γωνιά 120
Γωνιά Μέσα, ᾠ Ὄξω, Βλ. Μέσα Γωνιά,
ᾠ Ὄξω Γ. ᾠ Επισκοπή Γωνιάς
 * *Δαδι* 28
Δάρα 98
Δεδέργιαννη 150
 (Δεδώριον) 1ε0
 * *Δελήμπαλη* 53
Δεμερλή 141
 * *Δερβισάδες* 33
 * *Δεχούνη* 53
 (Δήλητρα) 142
 * *Δημινιά ᾠ Ανο* 66
Διαβολίτζη 94
Δίβριτσα 78
Διμήνιον 66
 (Δίππιον) 160
 (Δίρφος) 116
Δομβραίνα 21
 * *Δουβλατάν* 145
 * *Δραχμάνιον* 32
 * *Δρέμισα* 35
Δρέπανον 46
 (Δρεπανοραχοβίτικα) 46.47
 * *Δρίτσα* 19
 (Δρίτσα-ᾠ Ελεών) 20
Δροβολοβόν 52
Δρυμαία 28.32
 (Δρυμία) 32
Δρυμός 139
 (Δρυόπη) 61
Δυτική Φραγκίστα 42
 (Δωδώνη) 142
 * *Ελάτεια* 32
 * *Ελάτεια ἡ Θεσσαλική* 143
 * *Ελευθεραί* 132
 (ᾠ Ελευθεράμι) 142
 (ᾠ Ελευθερία) 142 δις

- (Ἐλευθέριανη) 153
 Ἐλευθέριος 129
 (Ἐλευθερούπολις) 155
 (Ἐλευθεροχώριον) 159
 (Ἐλευσίς) 78
 Ἐλεὼν 19
 Ἐλίκη 49
 (Ἐλικών) 22
 (Ἐλλάς) 142
 Ἐλληνικὸν 134
 Ἐλλοπία 23
 (Ἐλλοπία ἢ Καραντᾶ) 23
 Ἐπικλάδεον 57
 Ἐπισκοπὴ 74
 Ἐπισκοπὴ Γωνίας 120
 Ἐπισκοπιανὰ 122
 Ἐρετραί 146
 Ἐρισσοῦς 159
 Ἐρμμανθία 49
 (Ἐρύμανθος) 52
 Ἐὐαγγελίστρια 61
 (Εὐρυτᾶνες) 44
 (Εὐτυχία) 142
 Ἐφρα 53
 *Ζαΐμη 89. 90 δις
 Ζαράνοβα 75
 Ζάρκου 151
 *Ζάχολη 65
 *Ζευγολατειὸν 49
 Ζυγοβίστι 76
 Ζηλις 53
 Ἡράκλεια 56
 (Ἡράκλεια) 29
 Ἡράκλεια ἢ Τραχινία 29
 *Ἡράκλειον 64
 (Θειοῦς) 90
 Θεισά 101
 Θερμὴ 159
 Θετίδειον 144
 Θίσβη 21
 (Θριάζιον) 13
 Θύρρειον 40
 Θωηνία 87
 Θωμαῖ 128
 *Ἰμπραήμ 76
 *Ἰμπραήμ ἐφένδη 71. 74
 *Ἰμπραήμ μπη 62
 Ἰσαρη 87
 *Καζαλάρ 139
 *Κακολόρι 116
 *Κακονιοχόρι 17
 *Κακόση 21
 Κακούρη 70
 Καλιδάριον 36
 (Καλλιθέα) 35. 46
 (Καλλιθέα Σπερχειάδος) 35
 Καλλιθέα Πατρῶν 46
 Κάλλιον 39
 (Καλλιπόλις) 39
 (Καλλίστη) 76
 Καλλιφώνιον 51
 Καλλονὴ 157
 *Καλύβια 16. 150
 *Καλύβια Ἀγίας Μαρίνης 39
 *Καλύβια Γεωργιτισιώτικα 100
 (Καλύβια Θεορικίων) 16
 Καλύβια Θεορικοῦ 16
 Καλύβια Πελλάνης 110
 *Καλύβια Χασιῶς 12
 Καμενιάνοι 52
 Κάμπος 38
 *Καπαρέλι 24
 Καπαρέλι Πλαταιῶν 24
 *Κάπραινα 21
 Καραδεμεριτζῆ 142
 *Καραλάρ 129
 *Καραντᾶ 22
 *Καραντζάνταγλη 149
 *Καρβουνολεπενίτσα 151
 *Καρδάρα 36
 Καρβελᾶ 112
 (Καρναί) 85
 Καστράκι 149
 Κατακάλιον 67
 *Κατσουλιάνικα Κυθηρίων 67
 *Κάτω Μεριά 121
 Κάτω Μπάνη 127
 (Κάτω Παγγία) 114
 *Κάτω Ρίγκλια 113
 Κάτω Τσαχμάτ 141

- *Κάτω Φανάρι 60
 *Κεφαλόβρυσον 42
Κέφαλος 119
 Κήρινθος 116
 — Κηφισοχώριον 33
 *Κιάτου 62.63
 *Κιλελέρ 131
 *Κιούρκα 15.16
Κλαδεοκώμη 57
 (Κλάδεος) 58
Κλαδεοχώρι 57
 *Κλαπατσούνα 52
 Κλειδέτι 18
 *Κόκλα 24
 (Κολοκοτρώνεια) 77
 *Κοντογόνη 98
Κορησία 118
Κορησός 154
 (Κορυσία) 118
 (Κορυσός) 154
Κορυφάσιον 97 δις
Κορώνεια 20
 Κούκουρα 55
 *Κούλλογλη 53
 Κούνος 113
 *Κούρταγα 88
 *Κουρφάλιον 149
 *Κούτου 63
 *Κουτουμού 112
 *Κουτουμούλα 20
Κρανών 132
Κρήναι 61
 (Κρήνη) 61
 Κρικέλλον 44
Κρόκιον 149
Κροκύλειον 37
 (Κρόνιον) 57
Κυπαρίσσι 134
Κυπαρίσσοι 156
 Κυριάκι 23
Κυπέλη 131
 *Κωλοσύρτη; 41
 *Κωνσταντίνος 94
 *Λάβδα 104
 (Λακεδαίμων) 109
 (Λακέρεια) 137
 *Λασποχώρι 140
Λειψύδιον 145
Λεόντιον 65
 Λεπιανά 48
Λέπτρον 103
Λευκίμμη 122
Λεῦκτρα 20
 (Λήλαντο;) 115
Λιβάδιον 67
 *Λιβάδιον 118
 Λιγουριό 59
Λίλαια 28.29
Λιμιῶνας 160
 (Λιμποβίσι) 77
 *Λιόντι 65
 *Λιόπεσι 14
 Λουτράκιον 67
 (Λυκόσουρα) 87
 Μαζαράκι 80
 *Μάζη 17.105
 *Μαϊμούλι 133
Μακαρία 88.94
Μακρακώμη 30
Μακρυπλάγι 89
 Μαμάκου 40
 (Μαμάκου Ῥίξης) 40
 (Μανθυρέα) 82
 (Μαντίνεια) 79
 (Μαραθέας) 112
 *Μαρκόπουλον 14
 (Μαρκόπουλον Κρωπίας) 15
Μαρκόπουλον Μεσογαίας 15
 (Μάρπησσα) 119
 Μαχαλᾶς. Βλ. *Ἄνω Μαχαλᾶς
 *Μαχμούτμπεη 107
 Μέγα Γκουσγουνάρ 143
 *Μεγάλη Φραγκίστα 42
Μεθύδιον 80
Μέθυμα 160.161
Μελίτεια 31
 *Μενίδι 13
 Μερζές 81
 *Μερτσαούση 71.72
 *Μέσα Γωνιά 120

- Μεσοχώρι* 133
 Μετεσελή 136
Μήθυμνα 160.161
Μηλέα 113
 (Μηλιά) 41
Μηλιά Ναυπακτίας 41
 (Μηστιγνά) 159
Μητρόπολις 152
Μικραί Θήβαι 147
 *Μικρά Φραγκίστα 42
Μικροθήβαι 148
 *Μίλα 94
 (Μίνθη) 99
 Μιστιγνά 159
 Μόδι 33
 *Μόλιβος 160.161
Μολύκρειον 41
 (Μοραΐτικα) 122
Μοσκοχώρι 134
 *Μοῦι 31
 *Μοῦλι 17
 *Μουσταφάμπη 29
Μουχλί 72
 *Μπακλαλή 149
 Μπεκίδες 142
 Μπεσίρι 69δς
 *Μπετσιλέρ 134
 *Μπεχτσιλέρ 134
 Μπιλοκομίτη 44
 Μποζικᾶ 65
 Μποκοβίνα 50
 *Μπολέτα 69
 *Μπούρα 92
 *Μπουραζάν 131
 *Μπουγλάρ 132
 *Μπροῦμα 56
Μυκήναι 69
Μύλα 94
Μυρσίνη 55
 (Νέα Τάναγρα) 18
 *Νεζαίικα 66
Νεμέα 64
 *Νεμνίτσα 80
 *Νεμπεγλέρ 136
 (Νέος λιμὴν) 160
 *Νεοχώριον 86δς
Νεοχώριον Σελινοῦντος 86
 (Νεστορία) 98
Νίκαια 136
 (Νίκη) 143
Νίκλιον 70.73
 *Νταουκλή 31
 Νταούτι 142.152
 Ντιπ 160
 (Ξηροχώριον) 145
Ξυνία 31
Οινόη 17
Οινόη 53
Οιχαλία 96
 *Όμερ έφέντη 38
 *Όμερ τσαούση 71.72
Όμόλιον 140
 (Όμόνοια) 99.142
 *Όξω Γωνιά 120
 (Όποιύντιον) 78
Όρθολίθιον 60
 *Όρτάκιοί 133
 *Όσμάναγα 97
Παιανία 14
 *Παιδερένον 103
 *Παλαιόκαστρον 152
 *Παλαιοκάτουνον 37
 Παλαιοπαναγιά 111
 *Παλαιόπολις 53
 *Παλαιοχώριον 86
Παλαιοχώριον Γλυπτίας 86
 *Παλαμάρι 52
 Παλαμαρι Γορτυνίας 82
Παλλάντιον 69
Πάμφιλα 159
 (Πάμφυλα) 159
 (Παναγιά) 133.157
 Παναγιούδα 157
Πάνακτον 17
 *Παννιάραις 100
Πάνορμος 118
Πανοργιά 35
Παντοκράτωρ 126
Παπαφέσσα 98
 Παράκοιλα 160

- *Παραπούγγια 40
 (Παρθενία) 105
 (Παρώρεια) 82
 *Πάφλα 159
 (Πελλάνη) 110
 Πέτρα 157
 (Πέτρα) 25
Πήδασος 102
Πιάλεια 151
 *Πιαλί 70
 Πιάνα 75
 Πικρεβενίτσα 154
 *Πισινῶντα 126
Πλαταιαί 24
 (Πλαταιέων κοινότης) 24
Πλατανιώτισσα 52
 *Πλάτανος 84
Πλάτανος Κινοργίας 84
 *Πλεμονάρι 126
 Πλωμάρι 157, 158
Πολίγνη 94
 Πολίγνιτος 159
 (Πορετσός Γερμοστάνης) 55
 Πορετσού 54
 (Ποταμός) 158
Ποτιδανία 38
 (Πρωῖνοι) 124
 (Πύραμος) 21
 Πυργάκι 80
 *Πύργος 118
 (Ραδοβούνιον) 95
 (Ραμνοῦς) 110
 *Ρέθυμνα 156
Ρέθυμνον 156
 Ρεκούνιον 79
Ρήγιον 144
 (Ρήγιον) 144
 Ριγγλάδες 122
Ρίγγλια 113
 Ρίγκλια *Ανω. Κάτω. Βλ. *Ανω
 Ρίγκλια. Κάτω Ρ.
 *Ρίζα 40
 (Ροδόπη) 91
 Ρύπαινα 99
 *Σαβανοί 51
 (Σαλμώνη) 55
 *Σαμαρά 93
Σάμη 125
 *Σανδάνη 94
 Σαρικαγιᾶ 144
Σεῖραι 53
 *Σεργούνη 37
 Σήλυμα 75
 Σιγρι 157
Σικυών 62
Σικυονία 63
 Σιμικλή 141
 (Σικιάδες) 81
 Σκλιαβοχώρι 107
Σκοπιά 141
Σκιλλουντία 105
 *Σκυλλογιάννη 116
 Σουβάλα 27
 *Σουλειμάναγα 55
 *Σουφλάρ 134
Σοφιάς 31
 *Στεμνίτσα 81
 *Στενή 115
Στενή Δίεργος 115
Στενύκλαρος 96
 *Στραβοκέφαλον 57
 *Στροβίτσι 103
 Συκαμινέα 159
Σύνορα 112
 Σχηματάρη 18
 (Σωτήρ) 142
Σωτήριον 129
 *Ταμπακλή 141
Τάναγρα 18
 (Τάναγρα. Νέα—) 18
 Ταξιόρχαι 116
 *Τατάρ 159
 *Τατάρ 142
Τεγέα 70
 (Τετράπολις) 27
 (Τευθίς) 79
 *Τσαφέρογλη 100
 Τζίνι 141
 *Τζορμακλή 131
 (Τζουμαγιά) 98

- Τιθορέα* 33
Τιτάνη 65
 Τοπουσλιάρ 135δς
 *Τόσκει 96
 *Τουρκοχώρι 49
 *Τουρσουνλιάρ 128
Τρίκερι 147
 (Τρινιόλωνα) 81
 (Τρίκορφα) 76
 *Τσαγκλή 145.146
 *Τσαϊζη 101
 Τσαϊρλή 140
 Τσιαχμάτ. Βλ. *Ανω Τσιαχμάτ. Κάτω Τ.
 *Τσιπίδου 119
 *Τσουφλάρι 31
 *Υάμεα 101
 (*Υαμία) 101
 *Υροῦς 81
 *Φαγγριάνικα 113
 (Φάλαινα) 139
 Φαλαισία 90
Φαλαισία 92
 Φάλασσα 139
Φαλάνθη 100
 (Φάλανθος) 75
 Φανάρι Βλ. *Ανω Φανάρι Κάτω Φ.
 (Φάρις) 111
 (Φαρκαδών) 151
 (Φιλότη) 120
 Φιλότιον 120
Φλεσιάς 103
 (Φονάνα) 34
 Φραγκίστα: Βλ. *Ανατολική Φ. Δυ-
 τική Φ. Μεγάλη Φ. Μικρή Φ.
Φρίξα 104
Φυλή 12
Φυλιαδών 28
 - *Χαιρώνεια* 21
 Χαλαμπρέζα 50
Χάληη 123
 *Χάνι Κομπά 25
 *Χαντζηλιάρ 132
 *Χαρβάτι 60
 *Χασάμπαση 95
Χαρισία 76.77
 *Χασιά 12
 *Χατζημουσταφά 61
 *Χατζήμπεη 132
 *Χατζηόμπαση 143
 *Χατζηχαλάρ 122
 *Χέλι 59
 (Χελυδόρεα) 64
Χελυδόριον 65
 *Χιλιαδού 28
 *Χιονάτα 124
Χιονάτα **Ελειού* 124
 *Χόντζογλη 99.102
 Χόστια 22
 *Ψάριον 54
 *Ψείρες 156

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000126572